

MUZEUL JUDEȚEAN TELEORMAN

**COLECTIVIZARE ÎN TELEORMAN (1949-1962).
REZISTENȚĂ ȘI ACCEPTARE FORȚATĂ**

Editura Magic Print

**COLECTIVIZARE ÎN TELEORMAN (1949-1962).
REZISTENȚĂ ȘI ACCEPTARE FORȚATĂ**

- Ediția a II-a revizuită și adăugită -

**PUBLICAȚIILE MUZEULUI JUDEȚEAN TELEORMAN
(IV)**

PUBLICAȚIILE MUZEULUI JUDEȚEAN TELEORMAN
(IV)

Copertă: Pompilia Zaharia, după o fotografie de Florin Otomega
(Bojica Emanoil, chiabur din Slobozia-Mândra)
Tehnoredactare computerizată: Liviu Nicolescu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Colectivizare în Teleorman (1949-1962). Rezistență și
acceptare forțată. Onești, Magic Print, 2011
ISBN 978-973-1732-54-1

332.025.26(498-35 Teleorman)

Editura **MAGIC PRINT**, Onești

ISBN 978-973-1732-54-1

**COLECTIVIZARE ÎN TELEORMAN (1949-1962).
REZISTENȚĂ ȘI ACCEPTARE FORȚATĂ**

*Această lucrare a fost reeditată cu sprijinul financiar al
Episcopiei Alexandriei și Teleormanului și cu binecuvântarea
Preasfințitului Părinte Episcop Galaction.*

MUZEUL JUDEȚEAN TELEORMAN

COLECTIVIZARE ÎN TELEORMAN (1949-1962).

REZISTENȚĂ ȘI ACCEPTARE FORȚATĂ

Coordonator: CONSTANTIN ȚÎNȚARIU

Cuvânt înainte și Studiu Introdusiv de dr. MARIUS OPREA

Colectiv de autori:

CONSTANTIN ȚÎNȚARIU

ȘTEFAN NEDELCUȚĂ-APOPE

FLORIN CHIRIAC

STELUȚA CHEFANI-PĂTRAȘCU

LUMINIȚA GHEORGHE

ELENA TRONARU

CĂTĂLIN BORȚUN

2011

DEDICAȚIE

În locul cuvintelor mele, ale unui netrăitor al acestor vremuri, pun în fața cititorului cuvintele lor, ale țăranilor simpli, deveniți, fără voia lor, experimente tragice într-un proiect halucinant ...

„Era un vagon de cărat animale [...], erau femei gravide, copiii și oameni în vârstă. Era trenul disperării. Se auzeau oameni plângând, țipând, urlând!”

(Despre deportarea chiaburilor – prof. Emil Ionescu, deportat împreună cu tatăl său, învățătorul Marin Ionescu, considerat instigator al revoltei de la Ciuperceni din 6 iulie 1950).

„Pentru că refuzam să semnez declarația, îmi strângeau degetele de la mâini cu ușa, îmi dădeau bătaie la tălpi, mă spânzurau cu mâinile la spate de un cârlig [...]. M-au legat cu mâinile la spate cu o frânghie, m-au legat la ochi strâns, mi-au tras scaunul și am rămas agățat de mâini, atârând în gol. Așa mă țineau până vedeau că nu pot să mai vorbesc.”

(Despre condițiile de detenție din arestul Securității din Giurgiu – Ion Păun Petrescu, țăran sărac, considerat fruntaș al revoltei de la Ciuperceni din 6 iulie 1950).

„Când era noaptea cea mai frumoasă, de Înviere, eu eram răstignit pe masă, mă țineau cinci inși și unul mă bătea cu gărliciul și reteveul [...]. Pe urmă, am stat 24 de ore în celulă, ca într-un tron, pe perete și cu mâinile în jos. Nu puteam să mă mișc.”

(Despre arestul din sediul Securității din București – Ion Văcaru, țăran sărac, arestat pentru implicarea în revolta de la Dobrotești din 7 martie 1961).

„Doamne, Doamne! Ne-au luat căruța, plugul și atelajul cu care puneam boabe. Au venit și ne-au luat din curte un cal și chiar și pielea celuilalt cal care murise. M-am uitat cu ochii și m-am pus pe țipat fiindcă ne-au luat tot. Le strigam în față: <Eu vreau moarte, și colectiv nu vreau!>”.

(Despre refuzul intrării în colectiv – Ioana Chipurici, fiică de chiabur din satul Șopârlești, comuna Siliștea).

„Numeni nu mai este legat de proprietate ca cei care au luptat atunci și au murit. Cei de acum nu i-ar înțelege [...]. Să mori pentru pământ!”

(Despre pământ și proprietate – Ion Mihai, fiul lui Alexandru Mihai, fost primar al comunei Dobrotești, considerat chiabur de către autoritățile comuniste).

... acestor oameni, tuturor victimelor planului diabolic al colectivizării, de cele mai multe ori rămase anonime, țăranului român în general, le este închinată, cu un pios respect, lucrarea de față.

Constantin Țîntariu

CUPRINS

Cuvânt înainte	13
Listă de abrevieri	16
O cronologie a colectivizării agriculturii în România și în Teleorman (<i>Selecție realizată și completată de</i> <i>Constantin Țințariu</i>).....	18
Semnificațiile și prețul colectivizării României. Studiu introductiv (<i>dr. Marius Oprea</i>)	37
 Partea I. Colectivizare în Teleorman. Studii de caz	
 1. Colectivizarea în comuna Dobrotești	
(<i>Steluța Chefanii-Pătrașcu</i>)	65
- Cotele agricole, modalități de sărăcire a sătenilor pe cale legală și ilegală	69
- Chiaburul, motivul lansat de comuniști pentru învrăjbirea satelor	78
- Începuturile colectivizării în Dobrotești	88
- Schimbarea totală a proprietății private în proprietate colectivă (G.A.C.)	94
- Revolta din Dobrotești din 7 martie 1961	101
- Mărturii	114
 2. Colectivizarea în localitățile Siliștea și Ciuperceni	
(<i>Ștefan Nedelcuță-Apope și Florin Chiriac</i>).....	122
- Situația marilor proprietari (moșierilor) din Siliștea, Ciuperceni, Purani în perioada 1945-1949	122
- Cotele agricole – mijloace de presiune exercitate asupra țăranilor	124
- Soarta chiaburilor în procesul colectivizării	134
- Revoltele din Ciuperceni și Siliștea. Manifestări și represiune	152
- „Transformarea socialistă a agriculturii” în comuna Siliștea	177
- Mărturii	188

3. Colectivizarea în comuna Slobozia-Mândra	
(<i>Luminița Gheorghe</i>)	192
- Înființarea și evoluția primei gospodării agricole colective din Teleorman: G.A.C. “1907”	193
- Încheierea colectivizării	207
- Procesul de eliminare a chiaburilor din structura socială a comunei	211
- Mărturii	219
4. Colectivizarea în comuna Siliștea Gumești	
(<i>Elena Tronaru</i>)	225
- Sistemul cotelor agricole, mijloc de presiune asupra țăranilor	225
- Chiaburii – „dușmanii de clasă ai democrației populare”	233
- Întovărășirile agricole Prima formă a modelului agricol sovietic în agricultură – întovărășirile agricole	240
- Gospodăria Agricolă Colectivă „calea spre lumină” a satului	245
- Mărturii	253
5. Colectivizarea în comuna Izvoarele	
(<i>Cătălin Borșun</i>)	258
- Cotele - spolierea țăranimii Române	258
- „Dușmanii celor ce muncesc” - Chiaburii	268
- Prima structură colectivistă în agricultură Întovărășirile	275
- Uzurparea proprietății – GAC	278

Partea a II –a. Colectivizare în Teleorman. Documente

1. Notă	283
2. Aspecte ale colectivizării în județul Teleorman în documente. Studiu introductiv (<i>Constantin Țințariu</i>)	284
3. Lista documentelor	302
4. Documente	313
5. Indice toponimic	539

CUVÂNT ÎNAINTE

„*Să nu ierți*”, își intitula polonezul Zbigniew Herbert un poem despre calea pe care urmașii și victimele unei dictaturi trebuie să o urmeze în legătură cu ce s-a întâmplat. Îndemnul nu este unul la răfuială deschisă, la brutalități și arbitrării care ar aduce cu sine același tip de comportament damnat, ci mai degrabă acela de a împiedica o iertare prin minimalizarea faptelor, sfârșind cu totala lor uitare. Practic, poetul polonez transmite ceea ce, într-o formă mult mai succintă și sugestivă, au făcut-o în România realizatorii monumentalului Memorial de la Sighet al Victimelor Comunismului, Ana Blandiana și Romulus Rusan, prin logo-ul care transmite esența acestui muzeu: *memoria ca formă de justiție*.

Este ceea ce se întâmplă și lucrarea de față, de fapt o reeditare a volumelor realizate de Muzeul Județean Teleorman în anul 2004. Alegându-ți drept temă de referință modul în care colectivizarea agriculturii s-a desfășurat în satele și comunele acestei zone, colectivul de cercetători a realizat, sub coordonarea colegului și prietenului meu Constantin Țințariu și cu sprijinul Ambasadei Statelor Unite la București, nu numai o monografie istorică de mare necesitate ci un act moral. Nu este vorba în această lucrare de o istorie a marilor oameni, a conclavurilor politice secrete care schimbă destinele lumii, sau de savante interpretări ale unor „procese”, mai degrabă teoretizate decât descrise pornind de la fapte, cum din păcate fac încă mulți istorici români, incapabili să se apropie de arhive sau să facă un interviu cu protagoniștii ai unui eveniment. Dimpotrivă, este adusă sub ochii cititorului tocmai aceea istorie „măruntă” pe care Fernand Braudel o descoperea fascinant cercetând mărturiile Evului Mediu, o istorie a oamenilor obișnuiți, a vieții lor de zi cu zi, pe care o nouă generație de istorici, la care se adaugă acum și colegii din Alexandria, o aplică de astă dată cu un succes incontestabil în cercetarea istoriei comunismului.

Cum spuneam, în cazul de față istoria nu este scrisă doar de dragul de a fi scrisă, cercetarea rezumată în lucrarea de față are și o dimensiune morală. O impune însuși subiectul ei, și anume colectivizarea agriculturii, un proces care a dus la înapoierea agriculturii românești până aproape de hotarele Evului Mediu, prin rezultatele economice și schimbările de

mentalitate pe care le-a impus cu mijloacele la fel de brutale precum cele de pe vremea zapciiilor. Nu este cazul să fac aici istorie contrafactuală, dar nu mă pot împiedica să îmi imaginez ce s-ar fi petrecut cu agricultura din România, cu precădere din câmpiile largi și mănoase ale Teleormanului, dacă mica proprietate țărănească nu ar fi fost sufocată până la anihilare în jumătatea de veac a epocii comuniste, transformându-i pe țărani în proletari agricoli pe marea proprietate socialistă a agriculturii, ci ar fi fost încurajată măcar formal. Nu numai că nu a fost așa, dar colectivizarea a atras după sine un cortegiu de suferințe, altfel greu de imaginat. Rațiunea țaranului român este pământul său. Lipsit de pământ, țaranul român a încetat să mai fie țaran. Transformarea sa în „colectivist” a însemnat o majoră alterare a identității, din păcate cu urme vizibile până astăzi – de la depopularea și îmbătrânirea satelor până la degradarea catastrofală a condițiilor de viață din satul românesc în urma „transformării socialiste a agriculturii”. Tocmai de aceea, planul colectivizat aplicat în Teleorman nu se putea realiza fără împotriviri din partea țărănimii, unele dintre ele ajungând la forme deosebit de acute, întâlnite doar în alte câteva zone ale țării. Răscoalele din zonă au cutremurat serios autoritățile comuniste, atât locale, cât și centrale. Astfel, cercetarea în sine a acestui episod trist din istoria recentă a locurilor este un act moral, o formă de a face dreptate unui erou până acum prea puțin prețuit - țaranul român.

Despre toate acestea s-a vorbit, până acum, puțin. Însăși cercetarea subiectului este privită uneori cu suspiciune de autoritățile deținătoare de arhivă, sau cel puțin de unii dintre reprezentanții acestor instituții, care pornesc de la premisa că aceia care solicită documente cu privire la colectivizare într-o anumită localitate ar urmări, de fapt, reconstituirea vreunui drept la proprietate asupra unui teren – de parcă aceasta ar fi o crimă. Ca întotdeauna însă, mult mai deschiși față de istorici s-au arătat a fi oamenii simpli, mulți dintre ei protagoniști ai evenimentelor, care au dat posibilitatea alcătuirii în lucrarea de față a unui valoros corpus de mărturii. De altfel, mijloacele istoriei orale au fost utilizate și pe parcursul alcătuirii unor studii de caz în localitățile teleormănene Dobrotești, Siliștea, Ciuperceni, Slobozia Mândra, Siliștea Gumești, Izvoarele, realizate de Steluța Chefani-Pătrașcu, Ștefan Nedelcuță-Apope, Florin Chiriac, Luminița Camelia Gheorghe, Elena Tronaru și Cătălin Borțun, studii care sunt conținute în prima parte a acestei lucrări. Partea a doua cuprinde o valoroasă selecție de aproape 150 de documente din întreaga perioadă a colectivizării care ilustrează aspecte cu privire la modul în care autoritățile au pus la cale „transformarea socialistă a agriculturii” ca și reacțiile țărănimii – în mod

sugestiv, aproape de sfârșitul volumului, documentul 142 este o listă cu țărani din Siliștea Gumești care „nu s-au încadrat” în gospodăriile agricole colective, în vreme ce următorul document este un „tabel centralizator cu medaliile acordate celor care au contribuit la colectivizarea agriculturii în raionul Drăgănești Vlașca”.

Lucrarea de față are valoare istorică și de act cultural nu numai pentru Teleorman. Dacă exemplul entuziaștilor cercetători de la muzeul din Alexandria, coordonați de Constantin Țișariu, ar fi urmat de colectivele de cercetare de la toate muzeele din județele României, în mai puțin de un deceniu ar fi posibilă alcătuirea unei monografii exhaustive cu privire la colectivizare pe întreg teritoriul țării și la o analiză mult mai clară a acestui proces care poate fi considerat unul dintre cele mai grele capitole ale moștenirii comuniste. *Cu atât mai lăudabilă este în acest sens inițiativa de astăzi a Episcopiei Alexandriei și Teleormanului care, cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Episcop Galaction Stângă, a oferit sprijinul financiar pentru reeditarea lucrării.* La puterea exemplului se adaugă și calitatea de act reparatoriu al cercetării de față, dedicată în fond sutelor de mii de victime ale colectivizării din Teleorman, fie că a fost vorba de țărani care au fost uciși sau trimiși în închisori și lagăre, fie că a fost vorba de tragedia sutelor de mii de oameni simpli care deseori nu au avut ce pune pe masă în fața copiilor după ce au fost deposedați de bunurile lor în numele „transformării socialiste a agriculturii”, cerute de Moscova și înfăptuite fără crâcnire și cu zel de comuniștii din România. Și acești țărani se adaugă celor mulți și neștiuți, cu toții victime ale dictaturilor comuniste, la care se referea poetul polonez Zbigniew Herbert, atunci când scria:

*„Să nu iertați, căci nu e căderea voastră să iertați,
În numele celor ce au fost vânduți
Când se crăpa de ziuă”.*

dr. Marius Oprea,
director al Centrului de
Investigare a Crimelor
Comunismului din România

ABREVIERI

A.C.	- Gheorghe Gheorghiu-Dej, „Articole și Cuvântări”
A.C.N.S.A.S.	- Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității
A.A.F.D.P.R.	- Arhiva Asociației Foștilor Deținuți Politici din România
A.N.R.	- Arhivele Naționale ale României
A.S.R.I.	- Arhiva Serviciului Român de Informații
B.O.	- Buletinul Oficial
C.J.M.	- Curtea de Justiție Militară
C.M.	- Colonii de Muncă
C.P.	- Comitet Provizoriu
C.S.C.	- Comitetul de Stat pentru Colectări
C.S.C.P.A.	- Comitetul de Stat pentru Colectarea produselor Agricole
D.	- Decret
D.C.M.	- Dispoziția Consiliului de Miniștri
D.G.S.P.	- Direcția Generală a Securității Poporului
D.G.S.S.	- Direcția Generală a Securității Statului
D.L.	- Decret-Lege
D.P.C.M.	- Decizia Președinției Consiliului de Miniștri
D.R.S.P.	- Direcția Regională a Securității Poporului
F.N.D.	- Frontul Național Democrat
F.P.	- Frontul Plugarilor
G.A.C.	- Gospodăria Agricolă Colectivă
G.A.S.	- Gospodăria Agricolă de Stat
H.	- Hotărâre
H.C.M.	- Hotărârea Consiliului de Miniștri
L.	- Lege
M.A.I.	- Ministerul Afacerilor Interne
M.A.N.	- Marea Adunare Națională
M.Ap.N.	- Ministerul Apărării Naționale
M.I.	- Ministerul de Interne
M.J.T.	- Muzeul Județean Teleorman
M.O.	- Monitorul Oficial
P.M.R.	- Partidul Muncitoresc Român
S.A.D.	- Societatea Agricolă Dobroțești
S.A.D.S.V.	- Societatea Agricolă „Dumbrava”, Siliștea Videle

S.A.S.M.	- Societatea Agricolă „1907”, Slobozia-Mândra
S.J.T.A.N.	- Serviciul Județean Teleorman al Arhivelor Naționale
S.M.T.	- Stațiune de Mașini și Tractoare
T.O.Z.	- Întovărășiri Agricole
U.F.D.R.	- Uniunea Femeilor Democrate din România
U.M.	- Unități de Muncă
U.T.M.	- Uniunea Tineretului Muncitor

O CRONOLOGIE A COLECTIVIZĂRII AGRICULTURII ÎN ROMÂNIA ȘI ÎN TELEORMAN¹

Selecția realizată și completată de Constantin Țințariu

1945

- 6 martie   Instaurarea guvernului Petru Groza.
- 23 martie   A fost adoptată legea privind înfăptuirea reformei agrare (L.187, în M.O. 68 bis/23 martie 1945). Nu se prevede suprafața cu care sunt împrorietăriți țărani, aceasta urmând să fie determinată „ în raport cu rezerva de pământ existentă în raza plasei” (art.14). Plafonul maxim de împrorietărire este de 5 ha, „în afara cazurilor de strămutare în vederea împrorietăririi în alte regiuni” (art.15). Legea îngrădește circulația fondului funciar, articolul 20 interzicând împărțirea, vinderea, darea în arendă sau ipotecarea gospodăriilor create prin împrorietărire.
- *martie   În baza Legii 187/1945, în județul Teleorman au fost expropriate 239 de moșii, cu o suprafață de 22.500 ha.
- *mai   Au luat ființă și în județul Teleorman Consiliile politice județene, considerate organisme consultative. Ele au avut rolul de a impune administrația comunistă, fiind alcătuite numai din reprezentanți ai Frontului Național Democrat (P.C.R., P.S.D., Frontul Plugarilor).
- 19 iulie   Cultivatorii de cereale sunt obligați să predea statului cote de grâu, orz, secară și orzoaică și ovăz (D.P.C.M. 2339, în M.O. 161/19 iulie 1945).

¹ Prezentarea cronologică de mai jos reprezintă un Extras din *Dosarul Colectivizării în România 1949-1962*, studiu întocmit de Comisia pentru cercetarea abuzurilor și pentru petiții din Camera Deputaților a Parlamentului României în 1992. Completările realizate de autorul selecției au fost marcate cu (*).

1946

- *13 iunie Vizita primului ministru Petru Groza la Roșiorii de Vede pentru a împărți țăranilor din zonă, în baza Legii 187/1945, 40.000 de titluri de proprietate. Acțiunea a avut un caracter electoral și propagandistic, în perspectiva alegerilor din toamna aceluiași an (*Drum nou*, XX, 15 iunie 1946).
- *septembrie Reprezentanții B.N.D. au dobândit controlul majorității primăriilor din județul Teleorman. Astfel, din 157 de primari, 50 erau comuniști, 39 social-democrați, 49 membrii ai Frontului Plugarilor și doar 19 aparțineau forțelor politice democratice anticomuniste.

1947

- 8-9 ianuarie La Plenarea C.C. al P.C.R. se hotărăște înființarea secțiilor țărănești pe întreaga structură organizatorică a P.C.R.
- aprilie Se înființează Comitete Provizorii, organe politice consultative pe lângă primării și prefecturi. Din 6.365 de primării, 4.995 sunt conduse de reprezentanți ai P.C.R., P.S.D. și Frontul Plugarilor.

1948

- 6 iulie Prin decretul nr. 121 (M.O. 153/6 iulie 1948) se stabilește regimul de colectare a cerealelor. „Cantitățile de predare reprezentau o parte din prisosul de cereale, restul rămânând la libera lor dispoziție pentru sămânță, consum sau vânzare” (art. 2, alin.5). Colectarea se face de la batoză (art.8, alin.1). Cotele sunt stabilite de Comisiunea de Stat pentru colectarea cerealelor, existând un împluternicit al comisiei (art.4 alin.1).
- 27 decembrie Gheorghiu-Dej declară că „trecerea țăranimii în gospodăria colective este singurul mijloc prin care țăranimea săracă și mijlocașă poate scăpa din starea de mizerie și înapoiere”, dar avertizează că „ sub nici un

motiv și în nici un caz țărănimea nu trebuie să fie forțată să treacă la forma gospodăriilor colective”.

1949

- 15 ianuarie   Apare legea privind sancționarea unor crime care primejduiesc securitatea statului și propășirea economiei naționale (L.16, în M.O. 12/15 ianuarie 1949). Se pedepsește cu moartea „darea de foc sau distrugerea în orice mod a produselor industriale, agricole sau a pădurilor” (art.2, lit. c.).
- 2 martie   Apare decretul 83 care lichidează resturile proprietății moșierești, rămase după aplicarea legii 187/1945 (B.O. 1/2 martie 1949). Fac obiectul exproprierii pământurile cu tot inventarul viu, mort și clădiri, instalațiile agricole, produsele agricole, precum și creanțele, titlurile și participările decurgând din activitatea exploatărilor moșierești (art.2.). Rezistența la confiscarea sau tănuirea bunurilor se pedepsesc cu 5-15 muncă silnică și confiscarea averii (art.4.).
- *2 martie   În județul Teleorman sunt supuse exproprierii 228 de moșii care rămăseseră după reforma agrară din 1945, însumând 265 de proprietari, 162 de conace și 13.939,74 ha (S.J.T.A.N., fond *P.M.R.-Comitetul Județean Teleorman*, ds. 10/ 1945-1950, f. 44).
- 2 martie   Nicolae Ceaușescu este numit ministru adjunct la Ministerul Agriculturii (B.O. 1/2 martie 1949).
- *2-3 martie   Se procedează la evacuarea forțată a proprietarilor vizați de decretul 83/1949. Din județul Teleorman au fost ridicate 162 de persoane, din care 159 moșieri și 13 persoane „care au avut diferite legături cu moșierii” (menajere, profesoare, secretare etc.). Din totalul de 159 de moșieri „găsiți prezenți la domiciliu, care s-au ridicat”, 62 erau femei, 53 bărbați și 44 copii. Tuturor le-a fost stabilit domiciliul obligatoriu în Pitești, Sibiu, Tecuci, Râmnicu Sărat, Roman (S.J.T.A.N., fond, *P.M.R.-Comitetul Județean Teleorman*, ds. 10/ 1945-1950, f. 50-59).

- 3-5 martie Are loc Plenara C.C. al P.M.R. Se declanșează campania de colectivizare și de „limitare a chiaburimii”. Față de plenara P.C. al Uniunii Sovietice din noiembrie 1929 care cerea „lichidarea culacilor ca clasă”, Plenara de la București fixează ca obiectiv imediat limitarea chiaburimii, urmând ca atunci „când condițiile vor fi pregătite” să se treacă la politica de „desființare completă a exploatării chiaburești la sate, mobilizând în această luptă întreaga țărănime muncitoare”.
- 30 aprilie Apare decretul 183 privind sancționarea infracțiunilor economice (B.O. 25/30 aprilie 1949). „Dosirea, distrugerea ori denaturarea produselor sau mărfurilor” se pedepesc cu muncă silnică de la 5 la 15 ani și amendă de la 50.000 lei la 200.000 lei (art. 4, lit. d). Nerespectarea Planului de Stat se pedepsește cu închisoare corecțională de la 1 la 12 ani și cu amendă de la 10.000 lei la 100.000 lei (art. 2, lit. a).
- mai Excesele activiștilor P.M.R. provoacă reacția țăranilor din satul Roma, județul Botoșani.
- 5 iulie Țăranii din comuna Arpășel, județul Bihor, protestează împotriva colectivizării. „Nu vrem colhoz! Nu ne trebuie comunism! Nu vrem să mâncăm mămăligă de la gospodăria de stat!”. Activiștii P.M.R. din comună sunt luați ostatici. La sosirea trupelor de securitate în comună, țăranii protestează: „Să nu se ridice chiaburii, care ne-au dat pâine albă și am trăit bine cât am lucrat la ei”.
- 5-6 iulie Comisia Agrară a Comitetului Central al P.M.R., condusă de Ana Pauker, stabilește primul Statut model al G.A.C. Scopul G.A.C.-urilor este de a asigura „victoria asupra chiaburilor, exploatatorilor și dușmanilor celor ce muncesc”.
- 14 iulie Se stabilește impozitul agricol (L.18, în B.O. 45/14 iulie 1949). „Legea impozitului agricol contribuie la îngrădirea puterii economice a chiaburilor și la limitarea exploatării maselor țărănimii muncitoare, obligând pe chiaburi a vărsa statului o parte însemnată din veniturile gospodăriei lor, create din exploatarea sărăcimii satelor. [...]”.

- 21 iulie Se stabilește regimul colectării cerealelor (D. 306, în B.O. 47/211 iulie 1949). „Producătorii agricoli sunt obligați să predea statului, la preț oficial, o parte din prisosul recoltei lor de cereale” (art. 1). Cotele sunt stabilite de Comisiunea de Stat pentru colectarea cerealelor (art. 3).
- 21 iulie Se aprobă planul pentru colectarea cerealelor din recolta anului 1949 (H.C.M. 774, în B.O. 47/211 iulie 1949). Niciun producător nu poate treiera înainte de a primi procesul verbal în care se menționează cantitățile de cereale care trebuie predate (art. 4 alin.2).
- 23-28 iulie Incidente în 6 comune din județul Bihor: Spinuș, Păclușa de Barcău, Sarsig, Mișca, Tria și Dermișoare. Țăranii refuză să iasă la treieratul grâului.
- 24 iulie Se inaugurează primele cinci G.A.C.-uri: Zorile din Turnișor, Sibiu; Drumul Nou din Zăbrani, Arad; Ogorul Roșu din Laslea, Târnava Mare; Victoria Socialismului din Rășcani, Vaslui; Tractorul Roșu din Lunca de Jos, Cluj.
- 25 iulie Incidente în comuna Tăut, județul Bihor. Se distribuie manifeste printre țărani: „Atenție țărani, fără nici un pic de teamă la luptă cu dâșșii pentru cereale! Un bob de grâu să nu dați acum la nimeni! Veniți din toată țara să luptați!”
- 26 iulie Incidente în comuna Șișterea, județul Bihor. Peste 300 de țărani, adunați în fața Comitetului Provizoriu, strigă: „Dați-ne pâine!”. Miliția intervine, se fac arestări, răsculații ripostează. Se înregistrează un mort.
- 29 iulie Se declanșează răscoala în 13 localități din județul Bihor. Sunt executați imediat 16 țărani iar circa 245 de persoane, având vârsta între 5 luni și 70 de ani, au fost deportate.
- *31 iulie A fost inaugurat G.A.C. „1907” din comuna Slobozia-Mândra, prima din județul Teleorman, aprobarea oficială fiind dată la 20 august 1949 prin H.C.M. nr.893 (B.O. nr. 54/ 20 august 1949). La adunarea de constituire a participat din partea C.C. al P.M.R. Constanța Crăciun.
- 31 iulie Incidente în comuna Rogoșești, județul Rădăuți.

1 august	Apare decretul privind înființarea G.A.C.-urilor (D.319, în B.O. 51/1 august 1949).
1-2 august	Răscoală țărănească în 10 comune din județul Arad. S-a strigat: „Vrem pâine și nu mălai! Vrem libertate!” Sunt executați 12 țărani, iar 111 persoane au fost deportate.
6 august	Răscoală țărănească în comuna Calafindești, județul Suceava. 13 arestări, numeroși răniți și patru morți.
20 august	Se înființează 17 gospodării agricole colective. (H.C.M. 893, în B.O. 54/20 august 1949).
*5 septembrie	A luat ființă G.A.C. „Timpuri Noi” din comuna Belitori (Troianu), al doilea din județul Teleorman, aprobarea oficială fiind dată la 12 octombrie 1949 prin H.C.M. nr. 1082 (în B.O. 83/28 decembrie 1949). La adunarea de constituire a participat din partea C.C. al P.M.R. Olimpia Țenescu.
*decembrie	Bilanțul G.A.C.-urilor înființate în județul Teleorman: 2 unități: Slobozia- Mândra și Belitori.
31 decembrie	Bilanțul național al G.A.C.-urilor înființate în 1949: 56 de unități cuprinzând 4.085 gospodării țărănești, cu o suprafață de 14.692 ha, din care 3.302 provenind din fondul funciar aflat în proprietatea statului.

1950

18 februarie	Se înființează Comitetul de Stat pentru Colectarea Produselor Agricole (D.57, în B.O. 14/18 februarie 1950). Comitetul va întocmi „planurile de colectări, contractări și cumpărări de produse agricole”. Comitetul va „conduce operațiunile de colectare a livrărilor obligatorii de produse agricole”.
*16 martie	Sunt înființate alte 50 de gospodării colective, printre care și G.A.C. „30 Decembrie” din comuna Conțești, al treilea din județul Teleorman (H.C.M. 267, în B.O. 30/30 martie 1950).
*3 aprilie	Serviciul Județean de Securitate Teleorman începe să pună în aplicare decretul nr.6/14 ianuarie 1950 privind înființarea Unităților de Muncă (Ordinul nr. 100 al D.G.S.P., în A. C.N.S.A.S., fond <i>Documentar</i> , ds. 82, vol. I, f. 53-57).

- 26 mai Se stabilește regimul de colectare a produselor agricole vegetale (D. 143, în B.O. 46/26 mai 1950). Impunerea cotelor se face de către Președintele Comitetului județean al Comitetului de Stat pentru Colectarea Produselor Agricole la propunerea împuternicitului de clasă al Comitetului de Stat pentru Colectarea Produselor Agricole. Nepredarea cotelor în termen de 30 de zile de la data fixată se pedepsește conform decretului 183/1949 cu închisoare corecțională de la 1 la 12 ani și amendă de la 10.000 lei la 100.000 lei (art.2). * Decretul 143 introduce prevederea confiscării în folosul statului a produselor agricole aparținând chiaburilor restanțieri și posibilitatea vinderii acestora, în procent de 25%, țăranilor săraci și mijlocași, „care au ajutat la descoperirea infractorilor” (art.25).
- 26 mai Se stabilesc cotele obligatorii la produsele agricole (H.C.M. 571, în B.O. 46/26 mai 1950). Hotărârea stabilește cotele la hectar și prețurile produselor agricole. Întârzierile se penalizează până la 20%. Nepredarea cotelor se pedepsește conform decretului 183/1949. * H.C.M. 571 înăsprește atitudinea autorităților față de chiaburi: „Colectările trebuie să fie un prilej de mobilizare a maselor țăranimii sărace și mijlocașe împotriva chiaburimii”.
- 1-10 iulie Revoltă țărănească în Urziceni, județul Ialomița. Țăranii refuză să predea cotele.
- *5-12 iulie Răscoală țărănească în mai multe comune din județul Vlașca, astăzi aflate în județul Teleorman. Țăranii din Ciuperceni se solidarizează cu învățătorul Marin Ionescu, arestat de autoritățile comuniste pentru că redactase, pentru aceștia, cereri de reducere a cotelor. Acțiunea se transformă într-o răscoală împotriva sistemului cotelor și a regimului comunist. Țăranii se organizează în grupuri de acțiune, doi activiști comuniști, un ofițer de Securitate și unul de Miliție sunt luați ostatici. Intervenția trupelor de securitate degenează în incidente violente, soldate cu doi morți și numeroși răniți.

În 7 iulie, răscoala se extinde în satele vecine: Purani, Șopârlești, Baci, Cosmești, Blejești, Scurtu, Negreni. Cel mai important centru devine comuna Siliștea, reședință de plasă. Răsculații din Siliștea-bărbați, femeii și copiii se înarmează cu furci, topoare și ciomege și devastează sediul Comitetului Provizoriu, distrug tablourile membrilor Secretariatului C.C. al P.M.R.. Mai mult, atacă sediul P.M.R. și postul de miliție, întrerup postul telefonic și scandează lozinci precum: „Jos comuniștii!”, „Vrem făină și mălai și pe regele Mihai!” etc. Incidentele din comuna Siliștea devin extrem de violente, înregistrându-se 7 morți și mulți răniți.

După înăbușirea răscoalei, numeroși săteni sunt arestați iar majoritatea chiaburilor, împreună cu familiile lor, sunt deportați în Dobrogea.

Până în 12 iulie, incidentele continuă și în alte localități din Vlașca, precum Blejești, Udeni, Sârbeni, Corbii Mari, Corbii Ciungi etc.

9-11 iulie Răscoală țărănească în comuna Ghimpați, județul Giurgiu (fost Vlașca).

11 iulie Răscoală țărănească în satul Cămineasca, comuna Schitu, județul Giurgiu.

12 iulie Se înființează noi G.A.C.-uri. (H.C.M. 795, în B.O. 58/12 iulie 1950).

12 iulie Incidente în satul Înfrățirea, comuna Plevna, județul Ialomița.

septembrie Revoltă țărănească în satul Ungureni, comuna Văgulești, județul Gorj.

*septembrie Are loc noua împărțire teritorial-administrativă a României, locul județelor și plășilor fiind luat de regiuni și raioane. Este înființată regiunea Teleorman cu reședința la Roșiorii de Vede, care cuprinde și localități din vestul județului Vlașca. Raioanele regiunii sunt: Roșiorii de Vede, Alexandria, Turnu Măgurele, Vida (Videle), Drăgănești Vlașca, Zimnicea, Vârtoape. În 1952, regiunea Teleorman este desființată, iar teritoriul ei este inclus în Regiunea București.

- *31 decembrie Bilanțul colectivizării în regiunea Teleorman: 23 de G.A.C.-uri, cu 3.946,416 ha, din care 2.005,345 ha cedate de membri și 1. 941,071 ha din fondul funciar aflat în proprietatea statului. (S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Regiunii Teleorman*, ds. 67/1951, f. 214).
- 31 decembrie Bilanțul național al colectivizării: 1.027 de G.A.C.-uri, cu 67.719 familii, pe o suprafață de 277.719 ha.

1951

- 13 ianuarie Se stabilește regimul de colectare a laptelui (D.8 și H.C.M., în B.O. 7/13 ianuarie 1951). Sunt impuse și „gospodăriilor individuale de la 8 ha în sus, chiar dacă nu au vite de lapte” (art.2). Sarcina de colectare o îndeplinește președintele sfatului popular comunal împreună cu colectorul de stat pentru colectarea produselor agricole (art.7). Nepredarea în termen de 30 de zile se pedepsește conform decretului 183/1949 și Codului Penal.
- 12 martie Apar Directivele C.C. al P.M.R. cu privire la alegerea organelor conducătoare de partid. Se dezvăluie excesele comise în timpul colectivizării.
- 3 mai Se stabilește regimul de colectare a produselor agricole (D. 64, în B.O. 51/3 mai 1951). Sunt supuse colectării următoarele produse: cereale, oleaginoase, leguminoase, legume, furaje, semințe de plante furajere (art.3). Nu există criterii riguroase de împărțire pe zone de fertilitate.
- 3 mai Se stabilește regimul de colectare a produselor agricole vegetale pe anul 1951 (H.C.M. 379, în B.O. 51/3 mai 1951). Sistemul de impunere este progresiv: o familie care posedă 1-2 ha trebuie să predea 110 kg produse agricole/ha; la o suprafață de 2-3 ha se predau 150kg/ha; la 3-4 ha se predau 200kg/ha; la 10 ha se predau 530 kg/ha, ceea ce totalizează 5,3 tone pentru toată suprafața. Grâul, secara, orzul, ovăzul și mazărea se predau direct de la batoză (art.42, lit. a).
- 20 iulie Se înființează noi G.A.C.-uri (H.C.M. 695, în B.O.78/20 iulie 1951).

- *23 iulie În regiunea Teleorman existau 26 G.A.C-uri, având suprafața de 4.917,43 ha. (S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Regiunii Teleorman*, ds. 66/1951, f. 190).
- *iulie Revoltă în comuna Siliștea Gumești, regiunea Teleorman. Aflați sub spectrul înfometării, țăranii refuză să predea cotele către stat. Au loc incidente cu Miliția, fiind arestate circa 30 de persoane.
- 27 iulie Se stabilește cadrul legal pentru confiscarea bunurilor persoanelor deportate sau arestate (D.111, în B.O. 81/27 iulie 1951). Se trece la confiscarea bunurilor părăsite de familiile celor deportați sau arestați în cursul colectivizării, „bunuri de orice fel părăsite timp de un an de zile de către titularii lor” (art. 1, lit. d).
- 31 decembrie Bilanțul național al colectivizării: 1.089 G.A.C.-uri, cu 75.379 familii, pe o suprafață de 301.690 ha.

1952

- 25 ianuarie Se stabilește statutul model al întovărășirilor agricole de țăranii muncitori pentru cultivarea laolaltă a pământului (H.C.M. 99, în B.O. 6/25 ianuarie 1952). Primirea în întovărășire se face: „pe baza unei cereri personale semnată de cel care vrea să se înscrie în întovărășire”.
- *31 mai Decretul 124 stabilește impozitul agricol (în B.O. 26/31 mai 1952). Se majorează cu 50% impozitul pentru „veniturile gospodăriilor chiaburești” (art.14).
- 18 iunie Se agravează sancțiunile pentru nepredarea cotelor (D. 131, în B.O. 30/18 iunie 1952). În caz de nepredare la termen a cotelor, țăranii sunt obligați să plătească o amendă „a cărei sumă poate atinge până la de două ori valoarea produselor nepredate în termen” (art.1). Dacă datornicul nu și-a achitat obligațiunile trecute în somație în termen de 10 zile, se procedează la ridicarea acestora pe cale administrativă fără a avea nevoie de vreo încuviințare specială sau prealabilă din partea organelor judecătorești (art. 2 alin. 3).
- 1 octombrie Începe o nouă campanie de demascare a chiaburilor. Peste 3.000 de țăranii intrați în G.A.C. vor fi demascați drept chiaburi.

- *18 noiembrie A luat ființă G.A.C. „Drumul Păcii” din satul Merișani, comuna Dobrotești.
- 31 decembrie Bilanțul național al colectivizării 1.795 G.A.C.-uri, cu 171.445 familii, pe 736.346 ha.

1953

- *7 ianuarie Se înăsprește controlul asupra surplusului de produse agricole vegetale (D. 502, în B.O. 1/7 ianuarie 1953). „Transportul, vânzarea și cumpărarea produselor agricole vegetale supuse colectărilor sunt cu desăvârșire interzise înainte de îndeplinirea planului de colectare al comunei” (art.1 alin. 1). Țăranii pot beneficia de produsele agricole vegetale proprii numai cu acordul președintelui Comitetului executiv al Sfatului popular raional și al împuternicitului regional al Comitetului de Stat pentru Colectarea Produselor Agricole (art. 1 alin 2).
- 1 februarie Apare H.C.M. 308 cu privire la terenurile pentru care s-au făcut cereri de trecere în proprietatea statului precum și la terenurile părăsite. „Vor fi primite de către stat terenurile pentru care se vor depune cereri și acte de trecere a pământului în proprietatea statului de către: muncitori și funcționarii din instituțiile și întreprinderile de stat, din organizațiile economice și de masă și de alte categorii de cetățeni, care, neocupându-se efectiv cu agricultura, nu-și pot lucra pământurile” (art. 2).
- *14 mai Prin decretul 202 sunt modificate art. 209 și art. 268 din Codul Penal (în B.O. 15/14 mai 1953). Multe din infracțiunile economice sunt considerate „subminare a economiei naționale”, pedepsele mergând până la 25 de ani de muncă silnică, confiscarea parțială sau totală a averii, chiar și condamnarea la moarte.
- *august-septembrie Revolta țăranilor colectiviști din comuna Slobozia Mândra. Nemulțumiți de încălcarea promisiunilor autorităților la constituirea G.A.C. „1907”, și profitând de articolul 16 din Statutul-cadru, care permitea ieșirea membrilor din gospodărie, 307 țărani colectiviști, conduși de preotul Marin Mitrică, au cerut

- 20-23 august anularea cererilor de intrare. Comuna a fost ocupată de trupele de Miliție și Securitate până la venirea lui Gheorghe Apostol, în 5-6 septembrie 1953.
- 31 decembrie Are loc Congresul frunțașilor din G.A.C.-uri. Bilanțul național al colectivizării: 1.997 G.A.C.-uri cu 169.004 familii, pe 826.537 ha.

1954

- 25 ianuarie Se stabilește regimul colectării produselor vegetale (H.C.M. 96, în B.O. 5/25 ianuarie 1954).
- 30 ianuarie Se agravează sancțiunile pentru nepredarea cotelor (D. 24, în B.O. 7/30 ianuarie 1954). Odată cu înmânarea somației, împuterniciții raionali ai Comitetului de Stat pentru colectarea produselor agricole vor pune sechestru pe produsele agricole sau pe alte bunuri din gospodărie, evaluate „la prețul pieței neorganizate” (art. 2, lit. b). Bunurile se pot ridica pe loc dacă „datornicul nu prezintă încredere” (art. 2, alin. 8), „fără a fi necesară vreo încuviințare specială sau prealabilă din partea organelor judiciare”.
- 8 martie Se agravează sancțiunile pentru nepredarea cotelor (D.61, în B.O. 13/8 martie 1954).
- 9 martie Se stabilesc răspunderile pentru nepredarea de cote (H.C.M. 262, în B.O. 17/9 martie 1954).
- 9 martie Se stabilește răspunderea sfaturilor populare și a Comitetului de Stat pentru colectarea produselor în realizarea planului de colectări. (D.C.M. 5, în B.O. 17/9 martie 1954).
- *decembrie Bilanțul colectivizării în raionul Vida: 2 G.A.C., cu 65 familii pe 99 ha. (S.J.T.A.N., fond P.M.R.- *Comitetul Raional Videle*, ds. 7/1952, f. 155-157).
- 31 decembrie Bilanțul național al colectivizării: 2.070 G.A.C.-uri, cu 178.561 familii, pe 884.194 ha.

1955

- 11 martie Se stabilește regimul de colectarea produselor agricole și vegetale (D. 62, în B.O. 5/11 martie 1955). Se mențin cotele la grâu, secară, orz, ovăz, porumb,

floarea soarelui, mazăre, fasole, linte, cartofi, fân natural, fân cultivat. „Consiliul de Miniștri este autorizat să modifice lista produselor vegetale supuse predării obligatorii, potrivit nevoilor economiei naționale” (art.1). Normele de predare și regimul scutirilor sau reducerilor se vor stabili prin Hotărâri ale Consiliului de Miniștri.

- 4 august Se înființează Ministerul Colectărilor ..
- 23 –28 decembrie La Congresul al II-lea al P.M.R., se hotărăște intensificarea ritmului colectivizării. ”În țara noastră n-au fost lichidate încă clasa chiaburilor și unele rămășițe ale celorlalte clase exploatoare. Iar atâta timp cât clasele exploatoare n-au fost complet lichidate, lupta de clasă este lege a dezvoltării societății noastre”, declară Gheorghe Gheorghiu-Dej.
- 31 decembrie Bilanțul național al colectivizării: 2.152 G.A.C.-uri, cu 183.188 familii, pe 932.587 ha.

1956

- *12 mai Situația colectivizării în raionul Vida: 6 G.A.C., cu 295 familii și 1.034 ha. (S.J.T.A.N., fond *P.M.R.-Comitetul Raional Videle*, ds. 15/1956, f. 33-35).
- 16-17 iulie Are loc Plenara C.C. al P.M.R., care stabilește măsurile pentru realizarea sarcinilor stabilite de Congresul al II-lea al P.M.R., pentru transformarea socialistă a agriculturii: 29,3% din suprafața arabilă și 31,7% din suprafața agricolă se află în structuri colectivistice. Se recomandă constituirea și organizarea cooperativelor agricole de producție cu rentă.
- 29 septembrie Apare statutul model al cooperativei agricole de producție cu rentă.
- 27-29 decembrie Are loc Plenara C.C. al P.M.R. Se încurajează sistemul contractărilor și achizițiilor.
- *decembrie Bilanțul colectivizării în cele 41 de unități administrative ale raionului Turnu Măgurele: 3.526 familii și o suprafață de 5.426,21 ha. (S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu Măgurele*, ds. 45/1956, f. 1).

1957

- 21 ianuarie Se îmbunătățește sistemul de colectare a cărnii și lânii (D. 729, în B.O. 3/21 ianuarie 1957). Toți producătorii care dețin mai mult de un hectar sunt obligați să predea carne la stat (art. 2 alin. a).
- 21 ianuarie Se desființează cotele obligatorii la produsele agricole, vegetale și lapte (D. 728, în B.O. 3/21 ianuarie 1957).
- *9 februarie A luat ființă G.A.C. „Răscoala 1907” din comuna Siliștea-Gumești.
- 19 februarie Se desființează Ministerul colectărilor (B.O. 6/19 februarie 1957). Se înființează Comitetul de Stat pentru valorificarea produselor agricole, instituție care va „răspunde de realizarea planului de cote obligatorii pe țară” (B.O. 6/19februarie 1957).
- *8 iunie A luat ființă G.A.C. „11 Iunie” din comuna Dobrotești.

1958

- 15-16 ianuarie Incidente în comuna Pisica, raionul Măcin, regiunea Galați. Țăranii, adunați în fața Sfatului Popular, strigă: ”Jos Colectivul. Vrem libertate!”. Autoritățile sunt constrânse să restituie cererile de înscriere în G.A.C.
- 16 ianuarie Revoltă țărănească în comuna Isaccea, județul Tulcea. Țăranii răstoarnă mașina miliției. Adunați în fața Sfatului Popular, răsculații cer ieșirea din G.A.C. Represalii: condamnări între 8 și 25 ani închisoare.
- 18 ianuarie Incidente în comuna Hângulești, județul Galați. Țăranii strânși în fața adunării generale a G.A.C., cer distrugerea cererilor de înscriere.
- 28 ianuarie Incidente în comuna Luncavița, județul Galați. Țăranii pătrund în sediul Sfatului Popular solicitând distrugerea cererilor de înscriere în G.A.C.
- 31 ianuarie Incidente în comuna Vânători, județul Galați. Țăranii demonstrează în fața Sfatului Popular, solicitând restituirea cererilor de înscriere în G.A.C.
- 17 februarie Se adoptă decretul 89 referitor la instituirea unor măsuri privind asigurarea ordinii de stat. „Persoanele care prin faptele sau manifestările lor primejduiesc sau

- 5 martie   încearcă să primejduiască ordinea în stat” vor fi internate în ”locuri de muncă” (art.1).
Se adoptă H.C.M. 282 privind aplicarea decretului 89/1958. Durata internării în colonii de muncă variază între 2 și 6 ani, iar hotărârea este luată prin ordinul Ministerului Afacerilor Interne (art.2).
- 3 aprilie   Gheorghiu-Dej se arată nemulțumit de ritmul colectivizării în regiunile Hunedoara, Cluj, Bacău, Baia Mare, unde doar 10-15% din suprafața agricolă este colectivizată, deși statistica pe întreaga țară arată că 45% din familiile de țărani sunt incluse în sectorul colectivizat. Liderul comunist avertizează că lupta de clasă continuă împotriva „dușmanilor regimului democrat-popular din rândurile chiaburilor și altor elemente exploatoare”.
- iulie   Revoltă țărănească în comuna Gănești, județul Mureș.
- 2 august   Incidente în comuna Sântămăria, județul Brașov.
- 26-28 noiembrie   La Plenara C.C. al P.M.R., Gheorghiu-Dej anunță numărul structurilor colectiviste: 15.723 ha, cu 1.760.000 familii.
- *20 decembrie   Bilanțul colectivizării în cele 15 unități administrative ale raionului Zimnicea: 3 G.A.C., cu 441 familii și o suprafață de 1. 092,35 ha.(S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Zimnicea*, ds. 29/1953-1957, f. 14).
- *decembrie   Bilanțul colectivizării în cele 21 de unități administrative ale raionului Alexandria:13 G.A.C. (S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Alexandria*, ds. 112/1959, f. 11-13).
- *decembrie   Bilanțul colectivizării în cele 18 unități administrative ale raionului Drăgănești-Vlașca: 3 G.A.C., cu 125 de familii și o suprafață de 314 ha (S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Drăgănești Vlașca*, ds. 51/1960, f. 596).

1959

- *24 februarie   Bilanțul colectivizării în cele 23 unități administrative ale raionului Roșiorii de Vede: 22 G.A.C., cu o suprafață de 6.589 ha (S.J.T.A.N., fond *Sfatul*

- Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 68/1959, f. 8).
- 30 martie Apare decretul 115 privind lichidarea rămășițelor oricăror forme de exploatare a omului de către om în agricultură (B.O. 10/30 martie 1959). Se interzice darea în arendă și munca salarizată în agricultură. Începe o nouă ofensivă împotriva chiaburilor.
- 6 aprilie Incidente în comuna Cioroiși, Băilești, regiunea Oltenia. Țăranii pătrund în sediul G.A.C.-ului și ard cererile de înscriere.
- 3-5 iunie Incidente în comuna Ciupercenii Noi, Calafat. Țăranii devastează sediul G.A.C.-ului. Mașina activiștilor P.M.R. este răsturnată.
- 24 iunie Incidente în comuna Dăbuleni, regiunea Oltenia. Manifestări împotriva G.A.C.-ului local. Se devastează sediul Sfatului Popular. Activiștii P.M.R. sunt bătuți de țărani.
- 13-14 iulie Gheorghiu- Dej anunță că 67% din suprafața arabilă a țării este cuprinsă în sectorul socialist.
- *decembrie Bilanțul colectivizării în raionul Videle: 6 G.A.C., reprezentând 2,1% din suprafața agricolă. Procentul colectivizării, mai ales al întovărișirilor agricole, în cele 22 de unități administrative ale raionului: 17 comune, sub 30%; 3 comune, între 30-50%; 2 comune-Flămânda, Bucșani, peste 50% (S.J.T.A.N., fond *P.M.R.-Comitetul Raional Videle*, ds. 21/1959, f. 168-171).

1960

- *1 ianuarie Procentul colectivizării în raionul Alexandria este de 40% (S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Alexandria*, ds. 112/1959, f. 11-13).
- *31 martie Procentul colectivizării în raionul Alexandria: 98,10%. (S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Alexandria*, ds. 190/1960-1962, f. 35-36).
- *17 septembrie A luat ființă G.A.C. „23 August” din satul Butești, comuna Siliștea-Videle.
- *29 octombrie A fost aprobată înființarea G.A.C. „Tânăra Gardă” din satul Siliștea-Videle.

- *7 noiembrie A luat ființă G.A.C. „7 Noiembrie” din comuna Dobrotești.
- *12 noiembrie A luat ființă G.A.C. „30 Decembrie” din satul Șopârlești (Siliștea Mică), comuna Siliștea-Videle.
- decembrie Răscoală în satul Vadu Roșca, comuna Vultur, județul Vrancea. Represiunea este condusă de Nicolae Ceaușescu. Ciocniri cu răsculații: 8 morți și numeroși răniți.
- decembrie Răscoală țărănească în comuna Mozăceni Deal, județul Argeș. Țăranii ard cererile de înscriere în G.A.C., alungând autoritățile locale și milițienii din sat. Se întrerup legăturile telefonice, iar pe șosea se ridică baricade. Intervenția forțelor de securitate. Se operează peste 19 arestări.
- *decembrie Bilanțul colectivizării în raionul Turnu Măgurele: 51,04% din numărul total de familii și 52,66% din suprafața agricolă (S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu Măgurele*, ds. 55/1960, f. 1).
- *decembrie Bilanțul colectivizării în raionul Roșiorii de Vede: 50 G.A.C. Procentul colectivizării: 98,36% din numărul total de familii și 98,51% din suprafața agricolă. (S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 127/1960, f. 1).
- *31decembrie Bilanțul colectivizării în Raionul Drăgănești-Vlașca: 30 G.A.C., cu 18.217 de familii și o suprafață de 52.314 ha, procent realizat 77% (S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Drăgănești- Vlașca*, ds. 51/1960, f. 596).

1961

- ianuarie Răscoală țărănească în comuna Vâlcele, județul Olt. Sunt cuprinse satele: Licești, Dealul Mare și Mândinești. Trupele de intervenție trag în răsculați.
- *16 februarie Incidente în comuna Siliștea-Gumești. În cadrul Adunării Generale a G.A.C. „Răscoala 1907” apar nemulțumiri cu privire la modalitățile de organizare a muncii în colectiv și a retribuirii membrilor. Agitarea spiritelor s-a datorat lansării zvonului anulării cererilor

- de înscriere în colectiv . Persoanele care și-au arătat nemulțumirea față de G.A.C. au fost arestate.
- *7 martie Incidente în comuna Dobrotești, județul Teleorman. Înarmați cu furci și topoare, țăranii protestează împotriva presiunilor exercitate de autoritățile locale privind colectivizarea. Țăranii au strigat: „Vrem cererile înapoi!”. Legăturile telefonice au fost întrerupte, șoselele au fost blocate. Prima intervenție a milițienilor a fost fără succes. Țăranii i-au bătut și alungat. A fost bătut împuternicitul raional care a fost luat cu salvarea. Al doilea val al milițienilor, împreună cu securiștii și muncitorii aduși din Roșiorii de Vede, au reușit să-i împrăștie pe țăranii răzvrățiți. Întregul sat a fost anchetat, zeci de țărani fiind arestați și condamnați. Femeile au avut un rol important în lansarea zvonului dar și în luptele care s-au dat în timpul revoltei.
- aprilie Răscoală în comunele Negreni și Tătăraști, județul Teleorman. Țăranii dau foc la cererile de înscriere în G.A.C. Activiștii P.M.R. și milițienii sunt bătuți de răsculați.
- 30 noiembrie Are loc Plenara C.C. al P.M.R.. Gheorghiu-Dej admite că, „în numele luptei împotriva chiaburilor, peste 80.000 țărani, în majoritatea lor țărani muncitori, au fost trimiși în judecată, dintre ei peste 30.000 au și fost judecați în procese publice”. Abuzurile sunt puse pe seama măsurilor luate de Ana Pauker și Teohari Georgescu.
- 22 decembrie Are loc Consfătuirea pe țară a țăranilor colectiviști. Bilanțul colectivizării: 2.000.000 de familii incluse în structuri comuniste. Banatul este colectivizat în proporție de 88,7%, iar regiunea Galați 81,5%.

1962

- ianuarie Țăranii din comuna Drăgoiești, județul Suceava, cer restituirea pământului confiscat de G.A.C. Intervin forțe de miliție.
- 20 februarie Răscoală țărănească în satul Mărcești, comuna Dobra, județul Dâmbovița. Nucleul răsculaților îl constituie

- un grup de femei. Mașinile activiștilor P.M.R. veniți de la Târgoviște sunt răsturnate de răsculați. Se operează peste 150 de arestări.
- 23-25 aprilie Plenara C.C. al P.M.R. cu privire la întărirea continuă a rândurilor partidului. Se consolidează organizațiile de partid din G.A.C. În fiecare G.A.C. va exista „o organizație de partid puternică capabilă să mobilizeze pe toți colectiviștii la îndeplinirea hotărârilor partidului și guvernului”.
- 27 aprilie Gheorghiu-Dej anunță încheierea colectivizării. Structurile colectiviste dețin 96% din suprafața arabilă a țării și 93,4% din suprafața agricolă. 3.201.000 de familii sunt încadrate în structuri colectiviste.

SEMNICIFICAȚILE ȘI PREȚUL COLECTIVIZĂRII ROMÂNIEI

Studiu introductiv

dr. Marius Oprea

În tabloul comunizării României, o componentă esențială era micul proprietar din mediul rural care trebuia înlăturat de pe scena istoriei pentru a face loc muncitorului agricol din gospodăria colectivă, lipsit de coordonata cea mai importantă a vieții țărănești: proprietatea asupra pământului. Din punctul de vedere al comuniștilor, deposedați de pământ, țăranii puteau fi mult mai ușor manipulați. Firește, colectivizarea sau “transformarea socialistă a agriculturii” cum a fost eufemistic numit procesul în propaganda de partid, nu putea fi un proces nici ușor și nici rapid de îndeplinit de către comuniști. Pe lângă armatele de propagandiști și activiști ai partidului care s-au năpustit de-a dreptul asupra satului românesc, un rol esențial l-au jucat organele represive: Securitatea, Miliția, trupele de Securitate și, nu în ultimul rând, aparatul justiției care a pus în practică o vastă operă de reprimare a țăranimii care se împotriva colectivizării. Practic, așa cum o dovedesc mii de documente și mărturii, din care o parte sunt publicate și în această lucrare, colectivizarea nu ar fi fost îndeplinită fără sprijinul direct al aparatului represiv.

***

Colectivizarea în scenariul sovietizării României

Instaurarea dominației sovieto-comuniste în România nu a fost, așa cum apologetii ei au numit-o deseori, “un proces istoric legitim”, ci rezultatul unui scenariu minuțios pregătit care viza transformarea țării într-o feudă a Moscovei, așa cum se întâmplase și cu celelalte state ajunse la finele războiului sub ocupația Armatei Roșii¹. Acest scenariu prevedea punctual decapitarea structurilor tradiționale și a democrației de tip parlamentar, dizolvarea instituțiilor statului de drept, inocularea fricii și a terorii ca premiză a realizării unor schimbări fundamentale în mentalitatea colectivă, de natură să ușureze principalul deziderat al doctrinei comuniste

---

¹ Marius Oprea, *Comuniștii români sub controlul sovietic*, în *Analele Sighet nr.5 – Anul 1947: căderea cortinei*, editat de Fundația Academia Civică, 1997, p. 105-150.

– schimbarea tipului de proprietate, trecerea bunurilor funciare, mobile și imobile din proprietatea particulară în cea a partidului-stat. În cursul realizării practice a acestui scenariu, un punct important l-a ridicat dificultatea de a introduce în lumea satelor, tradițională și conservatoare în legătură cu ideea de schimbare a regimului proprietății, noile precepte comuniste. Întâi, pentru că relația țaranului cu pământul, dobândit în multe cazuri mai ales prin jertfe din cadrul familiei pe parcursul primului război mondial și păstrat cu dificultate în perioadele de criză ale celui de-al doilea război mondial era de mai mare intensitate decât cea a altor categorii de proprietari din vechea Românie – ea era o condiție fundamentală pentru a indica status-ul social al proprietarului în lumea rurală, ca și gradul de bunăstare al gospodarului. Apoi, nu trebuie uitat că mulți dintre țărani României au avut ocazia, în calitate de combatanți pe frontul de est, să cunoască riscurile și efectele “trecerii la colhoz” a țărănimii, astfel încât propaganda comunistă în acest sens nu putea avea, în cazul lor, un efect scontat de același grad de mărime cu rezultatele acestei propagande în mediile proletariatului sărac al marilor orașe.

Tocmai de aceea, atunci când a fost pregătit în laboratoarele partidului bolșevic și ale poliției secrete sovietice scenariul sovietizării țărilor ocupate de Armata Roșie la finele războiului, o atenție deosebită a fost acordată acestei probleme. În 1980, într-un seif aparținând fostului lider comunist polonez Boleslaw Bierut a fost găsit un document care cuprinde 45 de directive adresate de centrala N.K.V.D.-ului partidelor comuniste intrate sub ocupația sovietică. Documente asemănătoare au fost găsite ulterior în fosta R.D.G., Bulgaria și Cehoslovacia, iar un plan similar se pare că a fost prezentat de către Ana Pauker în cadrul Secretariatului C.C. al P.C.R. la 7 martie 1945, a doua zi după ce la București se instala guvernul de orientare comunistă prezidat de Petru Groza². Prevăzând dificultățile de comunizare a agriculturii, N.K.V.D.-ul trasa partidelor comuniste “frățești” mai întâi sugestii privind falimentarea agriculturii tradiționale, a cărei bază o constituia proprietatea mică și mijlocie asupra pământului, în cadrul directivelor 12 și 13 din planul de sovietizare, așa cum sunt ele formulate în documentul găsit în seiful liderului comunist polonez Bierut: “Se vor exercita presiuni asupra serviciilor publice în

---

² Informațiile și planul sovietizării României, prezentat de Ana Pauker, au fost furnizate de către locotenentul Teodor Negropones din rețeaua O.S.S. în România, coordonată de maiorul Robert Bishop. Planul este asemănător celui elaborat în vederea sovietizării Poloniei și a fost publicat în volumul de documente editat de Arhivele Statului, *România. Viața politică în documente-1945*, București, 1994, p. 189-190 și *Sovietizarea României. Percepții anglo-americane* (autori: Florin Constantiniu, Ioan Chiper, Adrian Pop, Ed. Iconica, București, 1993, p. 135-137).

sensul ca acestea să nu acorde acte doveditoare a proprietății asupra pământului. Actele vor arăta doar calitatea de lot dat în folosință, dar niciodată pe aceea de proprietate a deținătorului. Politica față de mica gospodărie țărănească urmează scopul de a face gospodăria particulară nerentabilă. După aceea, trebuie începută colectivizarea. În cazul în care ar interveni o rezistență mai mare din partea țăranilor, trebuie redusă împărțirea mijloacelor de producție repartizate lor, concomitent cu creșterea obligațiilor de predare a cotelor. Dacă nici așa nu se ajunge la rezultatul scontat, trebuie organizat ca agricultura să nu poată asigura aprovizionarea cu alimente a țării, astfel încât necesarul să fie acoperit prin import”³ (se înțelege că este vorba din importuri asigurate de U.R.S.S., la prețuri mult peste nivelul pieței care să mărească gradul de dependență față de Moscova). Acest scenariu a fost urmărit întocmai și în România. Deși reforma agrară din 23 martie 1945 a fost de natură să crească popularitatea guvernului pro-comunist al lui Petru Groza în mediul rural, măsurile autorităților au mers gradat spre lichidarea proprietății țărănești până la hotărârea oficială de trecere la colectivizarea agriculturii, care avea să fie luată de autoritățile comuniste în cadrul unei conferințe extraordinare desfășurate la București între 3 și 5 martie 1949.

Scenariul Moscovei a fost urmat cu atâta zel, încât a fost utilizată ca pretext pentru înrobirea României față de sovietici inclusiv foametea din 1946, care a făcut mii de victime, în special în Moldova: prin gestionarea absolut inumană și ineficientă a acestei crize, efectele psihologice au fost sporite, astfel încât decizia autorităților de a solicita ajutoare în grâne U.R.S.S. a fost mai degrabă salutată, decât considerată un prim pas în drumul înrobirii economice a României. Paralel cu foametea, un val de epurări și procese politice a tulburat întreaga societate. Serviciile secrete comuniste care au precedat înființarea Securității, la 30 august 1948, își făceau simțită din plin prezența operând valuri de arestări. Starea de nesiguranță era sporită de prezența trupelor Armatei Roșii pe teritoriul țării și de abuzurile, mergând până la crime, foarte rar pedepsite, la care se dedau soldații sovietici, aflați sub jurisdicția directă a Comisiei Aliate de Control (sovietice). Valurile de intimidări ale opoziției politice, încheiate cu trucarea rezultatelor alegerilor parlamentare din noiembrie 1946 au făcut din ce în ce mai simțită realitatea instaurării dominației sovieto-comuniste în România.

---

³ Directivele de bază ale N.K.V.D. pentru țările din orbita sovietică, Moscova, 2-4-1947, Strict Secret, K-AAA/CC 113, Indicativ NK/003/47, publicate în revista „Memoria”, nr. 8, p. 77-82.

Debutul în forță al “transformării socialiste a agriculturii”

Colectivizarea, conform accepției generale a cercetătorilor acestui domeniu, a avut două mari etape, separate de moartea lui Stalin, cel care a reclamat înfăptuirea acestui proces și chiar l-a coordonat prin intermediul emisarilor sau a agenților săi de pe lângă guvernele și partidele comuniste.

În România, primul val al colectivizării a fost marcat de un debut violent al procesului, datorat în special împotrivirii serioase a țăranilor. Aceste împotriviri au determinat și perioade de recul, așa cum avea să se întâmple după 1955, când procesul a fost reluat; în genere, autoritățile încercau să evite conflictele violente, dar fără să reușească întotdeauna; tocmai de aceea, rolul organelor represive a fost acela de secundanți ai procesului. Actorii principali ai colectivizării au fost activiștii de partid și birocrații din teritoriu, coordonați de aparatul central de partid. Organele represive au acționat doar atunci când a fost nevoie, deși, în prima etapă a colectivizării până la moartea lui Stalin, prezența milițienilor și a securiștilor alături de propagandiștii și activiștii de partid care încercau să-i convingă pe țărani să se înscrie în “gospodărie” a avut un caracter constant. Rolul său a fost însă mai ales unul de “forță de descurajare”. Intervențiile, cu toate acestea, atunci când s-au petrecut, au fost deosebit de violente, soldându-se întotdeauna cu victime (oameni uciși în cursul represaliilor, fără vreo judecată sau condamnare prealabilă), ca și cu valuri de arestări.

Din punct de vedere oficial, procesul de colectivizare a fost lansat în data de 3-5 martie 1949, în cursul unei Plenare extraordinare a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, “asupra sarcinilor partidului în lupta pentru întărirea alianței clasei muncitoare cu țăranimea muncitoare pentru transformarea socialistă a agriculturii”. Mai întâi, ea a fost pregătită și prezentată prin raportul Biroului Politic către participanții la Plenara P.M.R., în care se arăta că nu este vorba de o operațiune masivă ci de o acțiune menită să îmbunătățească performanțele agricole prin gruparea mai multor terenuri în “întovărășiri” care să mărească productivitatea prin introducerea unei agriculturi mecanizate. Teoretic nu suna rău. Practic însă, decizia fusese deja luată cu mai multă vreme în urmă: în Planul anual pe 1949, stabilit prin legea 1 din 1 ianuarie, referitoare la planul economic general al R.P.R., la capitolul al II-lea, unde se enunțau obiectivele acestuia, în privința agriculturii erau specificate “pregătirea și realizarea măsurilor care să asigure îndrumarea acestui sector spre socialism, în special prin înzestrarea agriculturii cu mașini și unelte, prin întărirea fermelor de stat și a stațiunilor de mașini și tractoare, precum

și prin dezvoltarea diferitelor tipuri de cooperative”⁴. Ca întotdeauna, o măsură a regimului comunist era mai întâi anunțată prin mici semne care o făceau previzibilă.

De astă dată însă, la Plenara extraordinară din 3-5 martie 1949 se specifica pentru prima dată clar că partidul va trece la înființarea unui număr de colhozuri care vor servi drept model pentru a se putea arăta țărănimii care sunt avantajele noii forme “socialiste” de agricultură. La Plenară s-a alcătuit și un statut model al gospodăriei agricole colective în care, de la bun început, se arăta că înființarea G.A.C.-urilor are la bază principiul “liberului consimțământ” al membrilor, ca principiu de bază leninist al procesului de “transformare socialistă” a agriculturii. Colectivele ofereau membrilor avantaje, prin scutiri de taxe și o reducere de 20% din cotele obligatorii care trebuiau predate statului în primii doi ani de existență. De organizarea și supravegherea campaniei de colectivizare a agriculturii urma să se ocupe o Comisie Agrară, special înființată în cadrul Comitetului Central⁵. În prima ei alcătuire, această comisie era condusă de Ana Pauker. Din ea mai făceau parte ministrul agriculturii Vasile Vaida și activiști din cadrul C.C.-ului, precum Dumitru Petrescu sau Nicolae Ceaușescu dar și consilierul sovietic Veretenicov. Sub supravegherea directă a Comisiei, care delega în teritoriu activiști ai Comitetului Central, a început înființarea primelor gospodării agricole colective. Cele 48 de colhozuri alese de comisie urmau să fie alcătuite din 35 până la 420 de persoane, în funcție de localitate⁶. S-a stabilit, ca o formă de compromis dictată de realitățile din teritoriu, ca fiecare colhoznic să-și păstreze un lot în folosință personală pe lângă gospodărie, nu mai mare de o jumătate de hectar, ca și o vacă pentru folosul personal, restul urmând să fie predate colectivului. Ulterior, când tensiunile legate de predarea inventarului agricol și a animalelor către G.A.C.-uri au creat probleme, s-a renunțat de fiecare dată la această prevedere sau a fost aplicată punctual, în funcție de problemele ivite. Se mai stabilea că și țăraniii fără pământ puteau fi acceptați în colectiv, dacă colectiviiștii doreau acest lucru, precum și că

---

⁴ Planul R.P.R. pe anul 1949, publicat în „Monitorul Oficial”, nr.1, 1 ianuarie 1949.

⁵ Hotărârea Plenarei Comitetului Central al P.M.R., 3-5 martie 1949, Arhivele Naționale ale României (în continuare A.N.R.), fond C.C. al P.C.R.-Cancelarie, ds. 21/1949, f. 63; *Hotărârea Plenarei Comitetul[ui] Central al P.M.R., 3-5 martie 1949*, Editura pentru literatură politică, București, 1949, p.11-13, 15, 19, 23, 29; A.N.R., fond “1”, ds. 755/1952, f. 1-2, 49, 106.

⁶ Stenograma ședinței Secretariatului P.M.R., 31 mai 1949, A.N.R., fond C.C. al P.C.R.-Cancelarie, ds. 55/1949, f. 7.

fiecare membru al G.A.C.-ului trebuia să presteze un minimum de 100 zile-muncă⁷.

Toate aceste prevederi îngăduitoare nu au putut schimba natura colectivizării și modul ostil în care procesul a fost perceput de țărănime. În primul rând, în special datorită faptului că, în planul legislației, Plenara “a fost urmată de o avalanșă de decrete, decizii ministeriale, hotărâri care aveau ca scop fixarea cadrului legislativ în vederea demarării procesului de transformare socialistă a agriculturii”⁸. Mai întâi, aceste măsuri vizau regimul “supravegherii muncilor agricole” (6 aprilie 1949), apoi înăsprirea până la absurd a infracțiunilor de natură economică în agricultură care sancționau dosirea unor produse sau prejudicierea îndeplinirii planului anual cu pedepse de până la 15 ani muncă silnică (prin Decretul 183 din 3 aprilie 1949) și care avea să facă zeci de mii de victime în lumea rurală pe întreg parcursul colectivizării)⁹. Cea mai serioasă lovitură administrată micii proprietăți țărănești avea să fie dată însă prin decretul 306 din 21 iulie 1949, prin care se stabilea obligația micilor producători de a preda la “preț oficial” (adică fixat arbitrar de autorități, cu mult sub prețul pieței) “o parte din prisosul recoltei lor de cereale”, pentru a se asigura hrana “populației muncitoare de la orașe”¹⁰. Neîndeplinirea acestei sarcini se pedepsea în conformitate cu prevederile amintitului decret 183. Practic, asistăm simultan cu lansarea în propaganda oficială a discursurilor privind colectivizarea a unui univers întreg de măsuri administrative sau penale care îngrădeau folosirea micii proprietăți țărănești și a recoltelor obținute de către înșiși producătorii lor direcți – țărănimea liberă.

De fapt, în lumea satului tensiunile deveneau tot mai explicite, fiind exercitate prin intermediul organelor represive (în primul rând Securitatea), care aveau sarcina să “pregătească terenul” pentru debutul practic al colectivizării dar și să mențină “ordinea”, în condițiile în care nemulțumirile sporeau treptat din cauza presiunilor administrative, care aveau darul să-i determine pe țărani să se înscrie “măcar” în întovărășiri.

La 12 aprilie 1949, Direcția de Contrasabotaj a Securității a emis un ordin circular cu nr. 9703, în legătură cu întovărășirile, prin care se solicita birourilor de securitate din teritoriu (organizate la nivelul fostelor “plăși”) observarea stării de spirit “în rândurile țărănimii sărace și mijloace, dacă

---

⁷ Stenograma ședinței Secretariatului P.M.R., 31 mai 1949, *Ibidem*, f. 7-8.

⁸ Gheorghe Iancu, Virgiliu Țărău, Ottmar Trașcă, *Colectivizarea agriculturii în România. Aspecte legislative*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2000, p. XXII (în continuare: *Aspecte legislative...*).

⁹ *Ibidem*, passim.

¹⁰ *Ibidem*, p. XXIII.

primește cu bucurie sau opune rezistență la întovărășirile la muncile agricole în colectiv; de asemenea, și în ceea ce privește înscrierea acestora în vederea utilizării tractoarelor S.M.T. pentru arături; în cazul în care veți constata refuzul acestora de a utiliza în muncă tractoarele S.M.T., veți stabili motivele acestui refuz; care este și cum este dusă munca de lămurire în această direcție a organelor de partid locale; care sunt organizațiile locale de partid în ale căror birouri se găsesc elemente suspecte care nu au fost înlocuite”. Documentul arată strânsa legătură între politica dusă la nivel central în legătură cu colectivizarea și politica organelor represive, în speță a Direcțiunii Generale a Securității Poporului¹¹. La 22 aprilie 1949 se difuzează noi dispoziții în teritoriu către organele locale ale Securității privind măsurile care trebuiesc luate împotriva “luptei lașe, dar ascuțite a chiaburimii” care, “prin diferite zvonuri și propagandă ostilă regimului nostru de democrație populară”, caută să împiedice “elanul de muncă al țăranimii muncitoare pentru îndeplinirea planului de însămânțări ce face parte din planul de stat pe 1949, pentru cooperarea, comasarea și colectivizarea agriculturii”. Pentru ca organele de securitate să fie “pătrunse de ura dreaptă față de dușmanii clasei muncitoare”, se ordonă ca organele Birourilor de securitate din mediul rural “să studieze amănunțit raportul tov. Gheorghe Gheorghiu-Dej prezentat la ședința plenară a C.C. al P.M.R. din 3-5 martie a.c., asupra sarcinilor partidului în lupta pentru întărirea alianței clasei muncitoare și pentru transformarea socialistă a agriculturii, pentru a putea și a ști face deosebirea dintre țăranimea muncitoare și chiaburime, burghezia satelor”¹². Interesul era major și pentru modul în care este receptată în teritoriu înființarea G.A.C.-urilor. Prin Ordinul circular 233/91124 din 24 septembrie 1949, semnat de colonelul Gogu Popescu, directorul Direcției a II-a de contrasabotaj, se dispune încadrarea informativă “cu perseverență și atenție” a G.A.C.-urilor, “întrucât această problemă prezintă o importanță deosebită în acțiunea de socializare [sic!] a agriculturii țării noastre”. Trebuiau cunoscute și împiedicate metodele “josnice” ale chiaburilor care “caută să corupă diferite elemente din cadrul și din afara acestor unități, spre a le compromite în fața țăranilor, cărora încearcă să le destrame încrederea în posibilitatea gospodăriilor colective de a le crea un trai fericit”. Rezultatele agenturii informative din G.A.C.-uri se raportau de către Birourile de securitate din mediul rural de acum înainte într-un “capitol special privitor la această problemă, indicând rezultatele acțiunii dvs. informative”. Spre capitală au început, treptat, să se scurgă valuri de delațiuni care au și

¹¹ A.S.R.I., fond *Documentar*, ds. 8975, f. 188 (în continuare: *A.S.R.I.*, fond *D.*).

¹² *Ibidem*, f. 186-187.

constituit ulterior o bază a acțiunilor represive directe¹³. Implicarea forțelor represive în acțiunea de colectivizare a fost de la bun început una explicită, ceea ce trebuie reținut este însă că ea urma în permanență “linia” trasată de partid.

Numeroasele răscoale izbucnite în cursul anului 1950 în satele României au alarmat autoritățile de la nivel central – ele erau urmare directă nu atât a procesului de colectivizare, care încă nu se făcea simțit decât în câteva zeci de sate ale țării, cât presiunilor administrative cu privire la predarea cotelor obligatorii către stat. Măsurile din vara anului 1949, privind judecarea demonstrativă a unor așa-ziși chiaburi sau instigatori în procese publice pentru nepredarea cotelor, popularizate prin intermediul presei au avut mai degrabă un efect contrar. Nemulțumirile țărănești căpătau amploare pentru că fiecare, indiferent de suprafața de pământ deținută, resimțea scopul urmărit prin impunerea cotelor obligatorii: limitarea până la desființare a liberului schimb, temelia supraviețuirii în condiții de independență economică a gospodăriilor țărănești individuale. Semnele au apărut încă de la finele anului 1949 în Crișana și, din primele luni ale celui următor, în Ardeal și în alte zone ale țării, dar valul de revolte avea să se dezlănțuie cu violență practic în întreaga Românie în vara anului 1950. Pentru a dovedi autorităților că stăpânesc situația, organele represive, cu precădere Securitatea, au dezlănțuit valuri de arestări împotriva țăranilor, tulburând și mai tare spiritele în lumea rurală. Aceasta în condițiile în care ofensiva deschisă a autorităților împotriva micii proprietăți țărănești continua. Imixtiunea statului comunist depășise încă de la începutul anului limitele suportabilului. Dacă, pe fondul lipsei acute de mărfuri industriale, țăranii se mai puteau aproviziona cu câte ceva de la magazinele sătești, acum totul se învârtea în jurul predării cotelor, la care s-a adăugat un nou tip de rigoare impusă țăranului de către autorități, de dincolo de gardul care-i mărginea proprietatea: din februarie 1950 s-a adoptat printr-o hotărâre a Comitetului Central inclusiv un “plan de însămânțări”, dublat de noi restricții în ceea ce privește “libera circulație a unor produse agricole”, sancționată ca speculă. Acestora li se adăugau și prevederi cu privire la sporirea cantumului cotelor agricole care aveau să fie predate în 1950, stabilite prin Hotărârea Consiliului de Miniștri nr.568 din 25 mai 1950¹⁴. Tonul acestor documente nu mai era deloc echivoc; de pildă, în hotărârea cu privire la însămânțări se arăta: “Campania însămânțărilor de primăvară din 1950 se desfășoară în condițiile ascutirii luptei de clasă, când dușmanul

¹³ *Ibidem*, ds. 8974, p. 374.

¹⁴ *Aspecte legislative...*, p. 104-126.

caută pe toate căile și prin toate mijloacele (atât la sate, cât și la orașe) să saboteze opera de construire a socialismului în țara noastră. De aceea, organizațiile de partid și de masă, întărind vigilența de clasă, trebuie să mobilizeze întreaga țărănie muncitoare în această importantă campanie”. În fapt, prin arbitrariul unor măsuri ale regimului autonomit “democrat-popular” importante episoade ale muncii țăranului de peste an deveneau parte a Planului anual alcătuit de comuniști. Însămânțările, începând de la întinderea și cultura aleasă pentru terenul respectiv, sfârșind cu modul de tratare a semințelor și cu recoltatul (desfășurat sub controlul autorităților și ale forțelor de Miliție sau a birourilor de securitate locale) nu mai rămâneau la libera alegere a gospodarului.

Ca urmare a Hotărârii C.C. al P.M.R. cu privire la strângerea recoltei, publicată la 25 mai 1950 în presa de partid, cu privire la strângerea recoltei și la prima campanie de colectări, Securitatea era pusă în stare de alertă. A fost emis un Ordin circular general din 1 iulie, un plan de măsuri, transmis în teritoriul rural, inclusiv în zona Teleormanului, de către Serviciul județean de Securitate, prin adresa nr. 145/11687 din 12 iulie, semnată de căpitanul Magazinieru Romulus. Planul, în 5 puncte, stabilea după cum urmează: 1) lărgirea acțiunilor informative “pentru a cunoaște exact starea de spirit a țărănimii muncitoare cu privire la aceste campanii”, a descoperi “uneltirile dușmanului” și a evalua “felul cum organele competente însărcinate cu aceste acțiuni își fac datoria”; 2) măsuri “drastice și imediate” împotriva instigărilor la nepredarea cotelor sau refuzul de a treiera la locurile fixate a celor ce lansează “zvonuri alarmiste”, atacurile asupra organelor de partid sau devalizarea depozitelor de cereale colectate; 3) colaborarea strânsă cu miliția rurală; 4) raportarea zilnică asupra campaniei; în caz de evenimente importante acestea fiind trimise prin “rapoarte speciale telegrafice”; 5) în sintezele bilunare din “13 și 28 ale fiecărei luni, se va analiza modul cum s-a desfășurat campania pe aceste perioade”¹⁵. Un astfel de “eveniment important” de natura celor pomenite mai sus a fost raportat trei zile mai târziu, la 3 iulie 1950, de maiorul de securitate Nicolae Doicaru, care arăta ce se petrecea în comuna tulceană Niculițel, unde doi țărani săraci “s-au revoltat și l-au înjurat” pe secretarul de partid de la județ în plină adunare publică în care se prelucra modul în care va decurge colectarea cotelor, “impunându-i să le permită a treiera cerealele acasă. Cum începuse în masă să se agite majoritatea, fiind de acord cu cerințele celor doi țărani săraci, președintele Comitetului Provizoriu județean a trebuit să plece imediat”. Intervenția Securității care

---

¹⁵ A.S.R.I., fond D., ds. 8972, p. 84

a arestat doi chiaburi din sat, socotiți instigatori, a avut darul să calmeze spiritele¹⁶.

Practic, aceasta era formula tipică după care în satele românești au izbucnit revoltele din cauza acțiunilor de “transformare socialistă a agriculturii”. În prima fază a colectivizării, ele au fost mult mai puțin legate de acțiunea propriu-zisă de colectivizare, decât de ingerința autorităților în gospodăriile țărănești. Experiența seculară a țăranilor români era anulată astfel dintr-un condei, activitatea lor intrând sub rigurosul control al autorităților locale, dirijate de Ministerul Agriculturii și de Comisia Agrară a Comitetului Central, ca să nu mai vorbim de armata de activiști trimiși în teritoriu spre a determina înscrierea acestora în G.A.C.-uri. În anul 1950, de pildă, prin Hotărârea amintită cu privire la însămânțări, se dispune înlocuirea semințelor de floarea soarelui folosite până atunci cu “sămânța Jdanov” – și așa mai departe. Prin asemenea măsuri, activiștii comuniști făceau primii pași în ograda țăranimii libere. Iar de aici și până la izbucnirea unui val de împotriviri, soldate cu un val de arestări, nu a mai fost decât un pas. Aparatul represiv a funcționat ireproșabil din punctul de vedere al autorităților, alimentând cu zeci de mii de țărani răsculați lagărele și închisorile României Populare, în întreaga perioadă a revoltelor, începută în vara anului 1950 și încheiată abia odată cu moartea lui Stalin. Represiunile nu au dus la creșterea entuziasmului pentru “gospodăriile agricole colective”. În schimb, așa cum avea să recunoască Gheorghiu-Dej într-o ședință a Biroului Politic al CC al P.M.R., desfășurată în 29 noiembrie 1961, ea a adus un val de suferință asupra țăranimii: “Au fost arestări de zeci de mii de țărani. Sub pretextul de a-i convinge pe mijlocași să-și îndeplinească obligațiile față de stat, porniseră pe calea represiunilor, la arestări de așa-ziși chiaburi. Cea mai mare parte dintre arestați în perioada aceea au fost judecați public. A reprezentat o provocare, o aventură. Plângeau satele, „vai și-amar de noi, ce am ajuns!” – spuneau țăranii. S-a creat o atmosferă grea, o primejdie de moarte pentru alianța clasei muncitoare cu țăranimea”¹⁷. Bineînțeles, Dej folosea dublul limbaj comunist – despre care vom vorbi mai jos – uitând că el însuși fusese în fruntea activiștilor dezlănțuiți, la ordinele lui Stalin, împotriva chiaburilor, a “culacilor”, cum deseori îi numeau ei pe țăranii liberi din România, după formula utilizată în URSS de însuși liderul sovietic.

---

¹⁶ *Ibidem*, ds. 4634, f. 104.

¹⁷ Stenograma Ședinței Biroului Politic din 29 noiembrie 1961. Mulțumesc prietenului meu, cercetătorul american Robert Levy, care mi-a pus la dispoziție acest document.

Moartea lui Stalin – momente de speranță pentru țărănimea liberă

O cablogramă cu indicativul 00 (pentru strict secret) și numărul 70454 a Ministerului de Interne punea în zorii zilei de 6 martie 1953 pe picior de alarmă paza tuturor închisorilor, lagărelor și coloniilor de muncă “până la noi ordine”, instituind măsuri speciale de întărire a “disciplinei, muncii informative și controlului”. Vorbitorul se suspenda, pachetele pentru deținuți “vor fi atent verificate și reținute până la noi ordine”. Abia câteva ceasuri mai târziu, confuzia avea să fie risipită, dar nu și temerile temnicerilor: murise Stalin. Vestea, răspândită cu iuțeala fulgerului, a fost primită cu sentimente diferite de către cei aflați de cele două părți ale sârmei ghimpate, care împărțea țara în două, marcând granița între dușmanii regimului democrat-popular și slujitorii săi. Ușurarea și speranța se împleteau în acele zile cu adunările de doliu. “România Populară” trăia momente de confuzie, dar confuzia nu a durat mult. Stalin murise, dar stalinismul nu. Chiar dacă mijloacele brutale de impunere a regimului au fost pentru o vreme parțial abolite, esența lui represivă a rămas neschimbată.

Un an mai târziu, la 5 martie 1954, Gheorghiu-Dej publica un articol encomiastic la adresa lui Stalin în revista Cominformului intitulat “Pentru pace trainică, pentru democrație populară”, în care, între altele, afirma: “Fizionomia morală și social-politică a națiunii socialiste este determinată de alianța dintre clasa muncitoare și țărănime, urmărind construirea victorioasă a socialismului”¹⁸. Ca urmare, chiar dacă metodele privind “transformarea socialistă a agriculturii” au suferit unele amendări pe termen scurt, scopul final nu a fost niciodată abandonat în mod oficial, rămânând o componentă esențială a politicii generale a regimului.

Colectivizarea nu luase sfârșit, așa cum o dovedesc documente interne de partid. Pe 14 ianuarie 1954, în cabinetul lui Alexandru Moghioroș, noul responsabil cu colectivizarea agriculturii după căderea în dizgrație și “debarcarea” Anei Pauker, convoca o ședință de bilanț cu privire la desfășurarea “transformării socialiste a agriculturii”. Așa cum arată activiștii de partid în fața unui Moghioroș din ce în ce mai nemulțumit în cazul întovărișirilor, rezultatele erau pe ansamblu ceva mai

---

¹⁸ Articolul a fost reluat în ediția a IV-a, 667-679, a volumelor de *Articole și cuvântări* ale lui Dej publicate de Editura de Stat pentru literatură politică în 1956, chiar anul Congresului al XX-lea al P.C.U.S. de demascare a crimelor stalinismului, parcă pentru a demonstra că în România construirea comunismului nu se abate de la normele staliniste (citată în continuare *A.C.*, însoțit de anul ediției).

bune dar cu excepții care definesc natura opoziției țăranilor, nu numai la colectivizare, dar chiar la întovărășiri. Un delegat al Comitetului Central la Scorțaru (Galați) analizase 13 cereri vechi. “Ei spuneau că sunt de acord să are în comun, dar la prășit și recoltat păioasele, nu mai sunt de acord”. Țăranii au fost cu greu convingși să are și să însămânțeze în comun, cu delimitarea fiecărui teren pentru treieriș. Uneori, impactul comunismului asupra lumii rurale este surprins în documentele epocii în fraze încărcate de umor involuntar. În vizită într-o comună dunăreană, un activist raportează: “Ne-au spus că înainte s-au ocupat cu peștii și cu stuful. Acum se ocupă cu stuful” (exploatarea piscicolă fiind considerată braconaj). În aceeași comună, un deputat care însoțea caravana de activiști afirmase la Sfat: “cred că ar trebui să ridicăm problema întovărășirii, căci numai la noi nu este nici o întovărășire”. Primii care au tăcut din gură în acel moment au fost chiar agitatorii partidului: “o parte din ei au și ieșit din sală”. La o nouă ședință dedicată special întovărășirilor, “o parte din cetățeni au avut manifestare dușmănoasă”; după ce s-a pus problema “mai direct și mai serios” și s-a purtat o lungă “muncă de lămurire”, unii au încuviințat să se înscrie în întovărășire și au anunțat că “se duc să întrebe soția”, dar nu s-au mai întors. Într-un final, abia s-au putut aduna 17 cereri¹⁹. În alte cazuri, se recunoaște franc: “majoritatea cetățenilor înscriși sunt salariați de la Sfatul Popular și de la Cooperativă” și că, în rest, “avem rezistență și din partea unor membri de partid în ceea ce privește crearea de întovărășiri”. Ca urmare, povestea alt tovarăș, “ne-am hotărât ca într-o seară să facem un fel de serată unde să le povestim și de întovărășire. Pe scenă a venit un chiabur beat și a început să strige: «Ce faceți, mă, voi aicea? Bal sau întovărășire?»”. Cu tot balul, s-au înscris abia patru persoane pentru întovărășire. În alt loc, țăranii, “când să completeze cererile, s-au legat de cuvântul *în comun*. Atunci am cerut ajutor la raion. S-au legat și de punctele 5, 8, 9 [din statutul întovărășirilor – *nota M.O.*], unde scrie *mă oblig de a lucra pământul în comun*. Cu toată munca noastră de lămurire, nu am putut face nimic. Ei spuneau: «dacă se exclude cuvântul *în comun*, ne înscriem. Dacă nu, nu!»”²⁰.

Stagnarea procesului de colectivizare după moartea lui Stalin și până la finele anului 1955 a fost un rezultat direct al renunțării la presiunile de natură represivă care l-au însoțit anterior. Lipsiți de această pârghie esențială, activiștilor de partid le-a fost imposibil să mai obțină rezultate notabile. Între timp, chiar principalul aparat represiv, Securitatea, cunoștea o modificare esențială a raporturilor sale cu partidul. Sub influența

¹⁹ A.N.R., fond D., ds. 14/1954, f. 5.

²⁰ *Ibidem*, f. 6-13.

tentativei loviturii de stat a lui Beria, în România, ca și în celelalte state comuniste, organele de securitate sunt puse în subordinea celor de partid, inclusiv la nivel local. La 17 iulie 1954, Nicolae Ceaușescu puncta în fața primilor secretari pe regiuni și ai șefilor Securității de la București și din teritoriu că “primul secretar are drept de control asupra întregii activități a organelor M.A.I. din regiune. Șeful din regiunea M.A.I. este obligat să informeze pe primul secretar al comitetului regional de partid despre întreaga activitate a M.A.I. din regiune. Șefii organelor raionale ale M.A.I. vor informa personal și în mod sistematic pe primii secretari ai comitetelor raionale de partid despre manifestările dușmanului de clasă, precum și despre problemele care necesită intervenția organelor de partid. Prin această hotărâre se pune sub controlul partidului întreaga activitate a M.A.I.”²¹.

Primii secretari erau astfel beneficiari direcți ai informărilor zilnice ale Securității cu privire la starea de spirit și puteau da “sarcini” organelor locale ale acesteia, fapt care, în momentul reluării procesului de colectivizare forțată, avea să fie de un real ajutor în “transformarea socialistă a agriculturii”.

Calmarea tensiunilor represive este notabilă. La nivelul Ministerului Afacerilor Interne se fac în această perioadă chiar analize în care sunt condamnate abuzurile din trecut față de țărănime. În decembrie 1953, într-o “notă-raport cu privire la situația arestărilor făcute de organele M.A.I. și Procuraturii în rândul țăranilor, în anii 1951-1952”, se arată de pildă că în acei ani, în întreaga țară, au fost arestați 34.738 de țărani și au avut loc 438 de procese publice²².

Toate acestea nu înseamnă că politica represivă dispăre; sunt înlăturate doar notele ei excesive. La 27 mai 1953 continuau dislocările “foștilor moșieri”, dispuse prin decretul 83 din 2 martie 1949 cu privire la “lichidarea rămășițelor moșierești”, așa cum demonstrează un proces verbal al ședinței Colegiului Special de pe lângă Ministerul Securității Statului, prezidat de Alexandru Drăghici. Se decide fixarea de domiciliu obligatoriu în alte localități a unor persoane din această categorie²³. Nu au încetat nici măsurile active ale Securității împotriva țăranilor ostili “construirii socialismului la sate”, fapt demonstrat de mai multe documente din arhivele fostei Securități. Astfel, la 6 aprilie 1954, Serviciul Raional de Securitate Tulcea trimitea către organul ierarhic superior o notă-raport privind “manifestările dușmănoase avute contra membrilor de partid,

---

²¹ *Ibidem*, ds. 83/1954, f. 59.

²² *Ibidem*, ds. 7778, vol. 27, f. 10.

²³ *Ibidem*, ds. 4145, f. 1.

precum și asupra colectivului din Nalbant” ale țaranului cooperador Ion Băjenaru, care a fost mai întâi exclus din G.A.C. și a intrat în “supravegherea activă” a Securității, ceea ce, foarte probabil, a precedat arestarea sa²⁴. O atenție deosebită se acorda “instigărilor”, în legătură cu care, drept rezultat al represiunilor dure din anii trecuți, se constata că sunt izolate și se îndreaptă în genere asupra modului în care sunt conduse anumite G.A.C.-uri. Nemulțumirile mai ieșeau totuși la iveală, ca în cazul țaranului sărac Anton Răduț, care “continuă și în prezent să aibă atitudine față de restul membrilor colectivști, sărind la bătaie, însă aceasta o face numai când se îmbată peste măsură”²⁵.

Oricum, presiunile exercitate de Securitate asupra satului românesc scăzuseră serios în intensitate. În comparație cu anii precedenți, se constată chiar o “delăsare” în domeniul acțiunilor operative ale poliției politice în mediul rural. O analiză a Serviciului Raional de Securitate Murgeni-Bârlad din 12 octombrie 1954 constata că “nu s-a reușit până în prezent să se cunoască activitatea elementelor dușmănoase care acționează, se manifestă și au făcut ca în agricultură să existe un adevărat dezastru [...]. Dușmanul acționează, munca se desfășoară la întâmplare, ca să treacă timpul și [securiștii] să-și ia salariul”²⁶.

Cu toate acestea, în câțiva ani lumea satului românesc se schimbă. În scrisoarea deschisă pe care liderul socialist Constantin Titel Petrescu o publica în *Scînteia*²⁷, la sfârșitul anului 1955, drept condiție pentru eliberarea sa din penitenciar și exonerarea de pedeapsă, acesta afirma între altele: “vizitând mai multe orașe și sate din țară, trecând prin edificii industriale, gospodării colective, întovărășiri agricole, am văzut lucruri care m-au impresionat foarte mult [...]. Am văzut și noile forme socialiste din agricultura română. Am stat de vorbă cu țărani care s-au înrolat în ele. O mare și adâncă transformare s-a produs și în acești oameni și mi-am dat seama ce este în stare să facă țărănimea română, dacă are un îndrumător cum este proletariatul. Ea a învățat să lucreze pământul cu tractoare și alte mașini agricole, se frământă cum să scoată din pământ recolte mai mari, iar standardul ei de viață și cultură nu poate fi asemuit cu sărăcia lucie din vechiul sat românesc”.

Dar așa cum Titel Petrescu susținea în ianuarie 1956, la o lună de la ieșirea din penitenciar, în fața apropiaților, că “a fost silit” să semneze

---

²⁴ *Ibidem*, ds. 4648, f. 19.

²⁵ *Ibidem*, ds. 4648, f. 156.

²⁶ *Ibidem*, ds. 4649, f. 53-54.

²⁷ *Scînteia*, nr. 3469, 18 decembrie 1955.

articolul din *Scînteia* “nefiind redactat de el”²⁸, de aceeași natură era și “bunăstarea și fericirea” țăranilor colectivizați. Reușitele colectivizatorilor prezentate de presa oficială, în raport cu situația țăranilor care se îndărătniceau să-și lucreze bucățica lor de pământ, nu erau decât o operațiune de propagandă, fără nici o legătură cu realitatea. Prea puțini, inclusiv dintre cei care cedaseră sub presiunea colectivizării, credeau cu adevărat în justetea liniei partidului, de “transformare socialistă a agriculturii”. Mai degrabă, înfruntând această politică, cele mai largi pături ale țărânimii, cele rămase în afara sectorului socialist, produceau între 1953 și 1955 circa 75% din recoltele țării. Țărânimia mijlocașă, aflată într-o continuă creștere a ponderii economice, se transformase, după cum recunoștea chiar Dej, într-un adevărat pivot al satului românesc.

Reluarea colectivizării

Decizia politică de reluare într-un ritm intens a colectivizării s-a luat la al doilea Congres al P.M.R., desfășurat la București între 23 și 28 decembrie 1955. Un segment important, reprezentând a șasea parte din Raportul C.C. al P.M.R. prezentat de către Dej la Congres, l-a constituit capitolul “Transformarea socialistă a agriculturii”²⁹. Reluând tezele Plenarei din 3-5 martie 1949, liderul comunist constata dublarea suprafeței arabile ocupate de sectorul socialist din agricultură, de la 12% în 1950 la 26,5% la sfârșitul anului 1955. Având în vedere că ritmul colectivizării fusese mult scăzut după 1953, implicit se aprecia astfel politica agresivă din trecut și se renunța la condamnarea ei publică. Se afirma că “socialismul a cucerit la sate poziții puternice care deschid perspectivele înaintării într-un ritm mai accelerat pe calea transformării socialiste a agriculturii”. Principala sarcină a partidului în cel de-al doilea plan cincinal în legătură cu aceasta, arăta Dej, va fi “intensificarea muncii politice și organizatorice pentru crearea, într-un ritm mai accelerat, de noi întovărășiri agricole și gospodării agricole”, întărirea celor existente, ca și încurajarea formelor simple de asociere a țăranilor în scopul realizării “operei de transformare socialistă a agriculturii”, spre binele proclamat al țărânimii și, firește, pe baza unei “respectări stricte a liberului consimțământ”³⁰, formulă care definește în sine esența represivă a colectivizării: un “bine” pe care țăranii sunt cu greu dispuși să-l accepte.

²⁸ A.S.R.I., ds. 87980, vol. 2, f. 69-70

²⁹ A.C., 1960, 87-109.

³⁰ A.C., 1960, 89, 109.

Decizia Congresului exprima conservatorismul stalinist al comuniștilor de la București care preferă să renunțe la politica “noului curs” pentru a nu periclita, printr-o liberalizare a sistemului, pozițiile lor. Din punctul lor de vedere, evoluțiile ulterioare din Ungaria și Polonia aveau să justifice această alegere. În orice caz, imediat după Congres imensul aparat al birocrăției de partid și de stat din R.P.R. se repune în mișcare în direcția colectivizării. Ca în multe situații, deciziile politice comuniste nu erau însoțite de strategii și soluții practice, ci erau doar proclamate. Abia după enunțarea relansării “transformării socialiste a agriculturii” se analizează situația reală din domeniu și se fundamentează strategiile și tactica generală a operațiunii.

Cei doi ani care au urmat acestei decizii politice de reluare a colectivizării pot fi caracterizați în ceea ce privește colectivizarea agriculturii de accentuarea unor măsuri birocratic-administrative care să îi determine pe țărani să renunțe la proprietățile lor. Perioada “de grație” a sfârșit cu o escaladare a tensiunilor în lumea rurală, exprimate în manifestări violente de revoltă. La finele lunii noiembrie a anului 1957, țărani din două comune vrâncene, Suraia și Vadu Roșu, s-au adunat solicitând distrugerea noilor cereri de adeziune semnate în urma unor constrângeri administrative. Cu acest moment, măsurile represive directe, întreprinse de autorități fie în scop preventiv, prin valuri de arestări doar pentru critici aduse politicii agrare regimului, fie pentru a potoli spiritele sau în scopul pacificării unor sate răsculate sunt serios accentuate, căpătând treptat aceleași dimensiuni pe care le-au avut în prima etapă a colectivizării din anii stalinismului.

Măsurile „cu caracter special” întreprinse în Regiunea Galați pentru liniștirea spiritelor în cele două comune răsculate au făcut obiectul unei analize la cel mai înalt nivel: deși se intervenise în forță în cele două localități, tensiunile nu s-au atenuat. În 7 decembrie 1957, într-o ședință a Biroului Politic, s-au analizat tulburările izbucnite în regiune, găsindu-se, după regulile regimului, țapi ispășitori în cadrul eșaloanelor inferioare ale P.M.R. Ședința avea însă și o altă miză, aceea de a exonera conducerea superioară de partid de orice vinovăție în ceea ce privește abuzurile săvârșite nu numai la Galați, ci și pe parcursul noii etape a colectivizării, cu toate că Biroul Politic coordona, analiza și dicta permanent ritmul procesului. Dar numai cu mijloace propagandistice și prin „convingere” colectivizarea nu putea fi îndeplinită. Activiștii de partid locali se aflau, și nu pentru prima oară, în fața îndeplinirii unei sarcini dificile: li se cereau pe, de o parte, rezultate care nu puteau fi obținute fără constrângere și pe de altă parte, mijloacele coercitive erau „condamnate” de către partid.

Dezavuarea represiunii, după cum s-a dovedit curând, avea însă un caracter formal, fiind utilizată numai propagandistic, atunci când tensiunile explodau în conflicte deschise. Pentru a se potoli spiritele, erau sacrificați câțiva activiști locali prea plini de zel.

La ședința din 7 decembrie 1957³¹ s-au analizat, în lipsa lui Dej, dar în prezența liderilor importanți ai partidului (Apostol, Stoica, Bodnăraș, Borilă, Drăghici, Pârvulescu, Sălăjan, Coliu), „unele probleme” în legătură cu transformarea socialistă a agriculturii. De menționat că în prim plan, în locul lui Moghioroș, absent de la întrunire, apare ca prim vorbitor pe marginea problemelor colectivizării Nicolae Ceaușescu, căruia, după cum reiese din ședințele conducerii superioare de partid, i se atribuiseră un rol de primă mărime în coordonarea colectivizării, începând cu finele anului 1957, probabil chiar datorită „fermității” de care dăduse dovadă în reprimarea răsculaților din Vrancea. Ședința e deschisă de Ceaușescu, care atrage atenția asupra „lipsurilor și greșelilor săvârșite” la Galați, arătând că pe lângă munca pozitivă „s-au săvârșit abateri grave în ce privește respectarea principiului liberului consimțământ în munca de formare de G.A.C., folosindu-se în multe cazuri metode antipartinice pentru constrângerea țăranilor să intre în G.A.C., metode care au adus daune serioase muncii de partid în această regiune”. Cu alte cuvinte, vina pentru escaladarea tensiunilor o purtau executanții din teritoriu ai dispozițiilor conducerii superioare de partid. Totodată, Biroul Politic „aprobă măsurile speciale luate în comuna Suraia și satul Vadu Roșca, raionul Focșani, în vederea restabilirii ordinii”, ceea ce deschidea câmp de acțiune reprimării violente a nemulțumirilor. Faptul că Biroul Politic decide „să se pună capăt constrângerilor ca metodă” rămâne, în aceste condiții, doar un exercițiu retoric specific limbajului comunist. Tot la Comitetul Central, în aceeași zi, Nicolae Ceaușescu prezidase o ședință cu activul de partid din Galați, la care participa și secretarul de partid al regiunii, Gheorghiu Vladimir. Împotrivirile țăranilor nu schimbaseră nimic în substanța procesului de colectivizare. S-a decis „să se ia măsuri ca pe baza unui plan temeinic în comunele unde s-au făcut înscrieri în G.A.C. să se treacă la constituirea acestora și la aducerea inventarului viu sau mort în G.A.C.”, deci să se continue cu munca de lămurire și cu colectivizarea. Pentru atenuarea tensiunilor, se hotărâra ca în comunele învecinate cu acelea în care au avut loc conflicte „să fie trimiși activiști și propagandiști bine pregătiți, care să explice că elementele dușmănoase au căutat să mobilizeze pe unii țărani împotriva politicii partidului de transformare socialistă a agriculturii,

³¹ A.N.R., ds. 59/1957, Protocol 31 al Ședinței Biroului Politic al C.C. al P.M.R., 7 decembrie 1957, f. 1-2.

contra puterii populare [...], să se arate că împotriva elementelor dușmănoase statul democrat popular va lua măsuri severe și în viitor”. Se mai trimiteau și specialiști în agricultură care „să întărească G.A.C.-urile” și se preconiza prelucrarea cu secretarii pe regiuni cu problemele agrare a unui „material despre importanța muncii de transformare socialistă a agriculturii, în care să se sublinieze încă odată importanța respectării principiului liberului consimțământ”. Firește, materialul urma să fie publicat și în „Scânteia”³².

Dar apelul la mijloace propagandistice nu a domolit spiritele în Regiunea Galați, care cunoscuse de timpuriu „binefacerile colectivizării”, așa cum aceste mijloace nu au fost niciodată îndeajuns pentru a-i determina pe țărani să se înscrie în gospodăriile colective. La zece zile de la ședința prezidată de Ceaușescu, pe 17 decembrie 1957, aveau loc incidente în comuna gălățeană Nămoloaș: țărani cer distrugerea cererilor de intrare în G.A.C.-uri, invocând tocmai nerespectarea liberului consimțământ pe care propaganda comunistă îl proclama drept principiu. Până la sfârșitul lunii ianuarie, incidente similare izbucnesc în puncte diferite ale regiunii, la Măcin, Pisica, Hângulești, Luncavița, Vânători. La Isaccea, în raionul Tulcea, țărani cer desființarea „colectivului” și răstoarnă o mașină a Miliției. Capii revoltelor au fost arestați în urma intervențiilor masive ale organelor represive, primind condamnări grele-de până la 25 ani închisoare³³. Acest tip de revolte aveau să se extindă în curând în regiunile Craiova și Argeș, dar și în alte zone ale țării.

Dublul limbaj comunist și “transformarea socialistă a agriculturii”

Folosirea unui limbaj dublu de către conducerea de partid este caracteristica întregii perioade a colectivizării. În ultima fază a procesului, orice scrupul legat de „respectarea legalității” și a principiului leninist al „liberului consimțământ” nu își mai găseau locul în conclavurile conducerii superioare de partid, fiind invocate doar de propagandă, atunci când era cazul. În presă se prezentau doar reușitele dar în ședințele cu ușile închise se utiliza un limbaj direct care denotă numai preocuparea pentru

---

³² *Ibidem.*

³³ *Dosarul colectivizării agriculturii în România, 1949-1962*, studiu întocmit de Comisia pentru cercetarea abuzurilor și pentru petiții din Camera Deputaților, București, „Monitorul Oficial”, 1992; vezi, pentru rezultatele represiunii din etapa finală a colectivizării, studiul lui Octavian Roske, *Colectivizarea agriculturii. Represiunea totală*, publicat în serial (I-XVIII), în *Arhivele Totalitarismului*, nr.1-4/1995; 1,4/1996; 1/1997; 1-3/1998; 1-4/1999; 1-4/2000; 1-4/2001; 1-4/2002.

realizarea cooperativizării, indiferent de mijloace. În 6 martie 1959, într-o expunere făcută în fața activului de partid din orașul și regiunea București, Gheorghiu-Dej făcea un nou bilanț al colectivizării, arătând că 2.000.000 de familii țărănești din totalul de 3.600.000 „au pășit cu hotărâre și încredere pe calea arătată de partid”, sectorul socialist-cooperatist ocupând aproape 60% din suprafața agricolă a țării. Erau date ca exemple pozitive, între altele, regiunile Galați și Craiova³⁴. Câteva zile mai târziu, la o ședință plenară a Comitetului Central din 26 martie 1959 s-a luat în discuție „Proiectul Decretului pentru lichidarea rămășițelor oricăror forme de exploatare a omului de către om în agricultură”. Cu această ocazie, s-au analizat, între altele, tulburările din cele două regiuni-la Galați abia luaseră sfârșit, în regiunea Craiova începuseră. „Am avut în față în multe locuri tabloul acesta al forțării nejustificate a ritmului de colectivizare”³⁵, recunoștea, fățiș, Vladimir Gheorghiu, noul secretar de partid al regiunii Craiova, motivele izbucnirii revoltelor.

Lucrările Plenarei au fost conduse de Ceaușescu, în prezența lui Dej, care afirma la fel de deschis în legătură cu decretul care făcea obiectul dezbaterii că ducea practic la exproprierea unor categorii de țărani înstăriți: „noi ne-am păzit să nu venim în contradicție cu Constituția. În Constituție se spune că pământul este al celor ce-l muncesc și că noi apărăm proprietatea [*sic!*] individuală. A face astfel înseamnă să venim cu un decret de naționalizare a pământului. Chiaburii pot doar să aleagă: dau pământul la G.A.C., sau la G.A.S.? Nu am făcut mai devreme așa, ca să nu speriem țărănimea, care va spune: statul are foame de pământ”³⁶. Altfel, Dej se bucura pentru formula găsită. Decretul interzicea cu desăvârșire darea în arendă și munca salariată a pământului, urmând ca terenurile ce nu pot fi lucrate să fie preluate în „formele socialiste” de agricultură. Liderul comunist afirma că “este o formă de lichidare a chiaburilor într-un mod deosebit”, întrucât „chiaburii” vor fi denunțați statului chiar de cooperatori, pentru a le prelua pământurile³⁷. La aceeași ședință s-a analizat și utilizarea excesivă a Miliției și a Securității în acțiunile de colectivizare. Faptul a atras o replică a lui Alexandru Drăghici, nemulțumit mai degrabă de utilizarea unor unități din subordinea sa de către Ceaușescu, decât de situația în sine. De altfel, chiar Drăghici afirma, recurgând la același tip de limbaj cinic folosit în spatele ușilor închise: „cu organele de Miliție și de

³⁴ A.C., 1959, f. 628.

³⁵ A.N.R., ds. 11/1959: ședința Plenară a C.C. al P.M.R., 26 martie 1959, f. 13.

³⁶ *Ibidem*, f. 8.

³⁷ *Ibidem*, f. 9.

Securitate putem face colectivizare în trei zile dacă am vrea, dar ce ne facem după aceea?”³⁸

Într-o altă ședință din 22 iunie 1959, s-a analizat, pe lângă recoltarea grâului, și preluarea de către stat a tuturor utilajelor agricole deținute de țărani înstăriți, în special batoze. Același limbaj fără ocolișuri își face loc pe parcursul ședinței – Dej propune: „chiar dacă sunt rable, să fie încărcate la vagon și date la topit. Să le luăm, în așa fel încât să nu însemne o naționalizare, dar să nu le dăm prea mult pe ele. Să le dăm și lor ceva bani ca să aibă de-o țigare”. În legătură cu strângerea recoltei, în condițiile în care țărani refuzau în număr mare sub diferite pretexte să iasă la câmp, Dej trimite pe tarlale “tineretul, studenții, funcționarii”: “trebuie să o strângă pentru că altfel îi ia dracu!”. Cât despre orice împotrivire care se mai manifestă față de colectivizare sau onorarea „contractelor” cu statul, “cine încearcă să acționeze, să miște un picior, trebuie lovit”, solicita imperios liderul comunist³⁹. Cu toate acestea, vinovați pentru izbucnirea tulburărilor erau întotdeauna de găsit, fie în eșaloanele inferioare ale partidului, fie acestea erau puse în sarcina unor comploturi legionare. În 26 aprilie 1960, Vladimir Gheorghiu, fost prim secretar la Galați și apoi la Craiova, regiunile cu cele mai grave incidente pe parcursul ultimului val al colectivizării, a fost deconspirat ca având un trecut legionar și a fost exclus din partid. Faptul a oferit un bun pretext pentru escamotarea cauzelor reale ale revoltelor din cele două regiuni: “Mă miram eu, afirma Dej, se duce Gheorghiu Vladimir la Galați, încep acolo răzmerițele. Apoi se duce la Craiova și încep și acolo”. Nici Nicolae Ceaușescu nu se lasă mai prejos, afirmând că a făcut personal cercetări, descoperind că “cei care s-au dat la abateri sunt foști legionari”⁴⁰.

Dincolo de limbajul oficial sau cel mult mai direct practicat în sălile de ședință ale Comitetului Central, de documentele oficiale și de aspirațiile partidului, aflate în contradicție cu realitatea, colectivizarea într-un ritm rapid a agriculturii din România nu a fost, fără îndoială, rodul inițiativei exclusive a conducerii de la București. „Transformarea socialistă” a agriculturii în țările blocului sovietic făcea parte la finele anilor '50 dintr-un plan economic vast al Moscovei, menit să impună un tip de diviziune economică în statele satelite, bazat pe un sistem centralizat de tipul Pactului de la Varșovia. Ori, fără un control al statului asupra agriculturii, o asemenea operațiune nu putea fi imaginată în cazul

³⁸ *Ibidem*, f. 14.

³⁹ *Ibidem*, ds.25/1959, Ședința cu primii secretari ai Comitetelor Regionale și șefii secțiilor CC din 22 iunie 1959.

⁴⁰ *Ibidem*, ds. 24/1960, Stenograma Biroului Politic 26 aprilie 1960, f. 18, 31.

României și al Bulgariei, țări cu o tradiție agricolă, în care industrializarea nu oferise rezultate economice satisfăcătoare. Acestea puteau fi însă așteptate de la o agricultură mecanizată, scoasă de sub controlul micilor producători și a pieței libere, spre a fi destinată unui sistem de schimb extrastatal, în cadrul unei „specializări” a fiecărei economii naționale, în care României și Bulgariei li se destinau locul de „agricultori” ai blocului sovietic. Dar, cum se știe, românii s-au împotrivit de la bun început și, după trei ani, în 1963, „problema cu diviziunea muncii” a fost scoasă de pe agenda C.A.E.R. O analiză critică asupra agriculturii din R.P.R. nu a lipsit însă la începutul confruntărilor. Ea reiese din textul unei informări pe care o delegație a Comitetului Central al P.M.R. a făcut-o conducerii partidului la 8 februarie 1960. Delegația tocmai se întorsese de la un schimb de experiență în dezvoltarea agriculturii cu tovarășii din „țările frățești” și Gheorghe Stoica își informa colegii din Biroul Politic că țările industrializate ale blocului sovietic „mergeau pe micșorarea suprafețelor cultivate cu cereale și o parte însemnată din țările europene au ridicat chestiunea specializării foarte puternic. Noi nu ne-am așteptat. [...] Ne-au lăsat impresia, convingerea că ei s-au înțeles dinainte în această problemă: bulgarii cu legumele, cehii cu creșterea vitelor, R.D.G.-ul cu prelucrarea cărnii”. Liderul comunist german Walther Ulbricht reproșa deschis calitatea slabă a tractoarelor din România. „După ei, România trebuie să acopere nevoile lor de furaje în ce privește creșterea vitelor”, conchidea Stoica. Criticată fusese și productivitatea în agricultură („în România, 2/3 din populație se ocupă cu agricultura și produc numai 1/3 din venitul național”), precum și ritmul lent al colectivizării (Janos Kadar lăudându-se în acea întâlnire că el “ar putea într-un an să facă întreaga colectivizare”). Față de aceste critici și propuneri, delegația României a răspuns cu o glumă, în stilul lui Dej, dezamorsând o situație critică. Au declarat că R.P.R. se arată dispusă să reducă suprafețele cultivate cu pruni. Hrusciov, până atunci încruntat, a rostit „țuică” și toată lumea a început să râdă⁴¹.

Replica lui Dej față de criticile externe privind ritmul lent al colectivizării nu a întârziat. El a invocat susținerea punctului său de vedere chiar de către Hrusciov și a reclamat chiar o temporizare și mai pronunțată a procesului de colectivizare. Dej afirma în fața tovarășilor săi din Biroul Politic la 26 aprilie 1960 că liderului sovietic „îi place cum merge treaba la noi, nu ne grăbim. Făcea o anumită comparație cu noi că am fi rămași în urmă cu cooperativizarea, dar nu-i nimic”. Brusc, Dej devine, încurajat în acest sens de Hrusciov, și mult mai temperat în ceea ce privește ritmul colectivizării: „nu trebuie să scapi din mână lucrurile. Aici e pericolul, ca

⁴¹ *Ibidem*, ds. 9/1960, Stenograma Biroului Politic din 8 februarie 1960, f. 10-25.

organele locale să nu săvârșească asemenea abateri care să ne coste [...]. Să nu-i chemăm la Sfatul Popular să le mai găsim nu știu ce bubulițe din trecut, ca să-i determinăm să meargă la G.A.C., să nu facem întreceri între regiuni și să stabilim din birou cât să crească numărul întovărășirilor. Eu vă sfătuiesc să mai așteptați. Să nu ne facem singuri greutăți”⁴².

Ceaușescu îi ține cu aceeași ocazie isonul, pe un ton la fel de conciliant, un ton cu totul diferit față de cel abordat cu numai trei luni în urmă. El afirmă că a constatat “aspecte negative” de forțare pentru crearea întovărășirilor și a G.A.C.-urilor “în toate regiunile”, inclusiv „tendința de a rezolva unele greutăți pe calea administrativă, de a se recurge la organele M.A.I., pe motiv că a înjurat colectivul sau pe acela care s-a dus să-l convingă”. Ceaușescu scuză abuzurile, arătând că s-au datorat grabei de „a apărea cu comune și raioane colectivizate”, cauză pentru care „unii tovarăși recurg la unele măsuri care nu o dată au fost combătute de Comitetul Central”. Iar rezultatele s-au văzut la Galați, Craiova, Focșani, unde sunt locuri de care “nici acum tovarășii nu se pot apropia să îmbunătățească atmosfera politică de acolo”.

Tocmai Dej și Ceaușescu sunt acum cei care reclamă deschis temporizarea procesului, după ce cu un an înainte discursurile lor erau exact opuse: chiar dacă finalul colectivizării “o să fie un an doi mai târziu, să facem asta pe baza muncii de convingere”, afirmă cel din urmă⁴³. O posibilă explicație asupra relaxării acțiunilor de „construire a socialismului la sate” poate fi dată, pe de o parte, de faptul că deja 76% din agricultură era colectivizată, după cum arăta Moghioroș la aceeași ședință a Biroului Politic⁴⁴. Dar Dej lasă să se înțeleagă adevăratele motive ale schimbării radicale a strategiei brutale de până atunci. El evoca situația Bulgariei unde se încheiase colectivizarea dar pe piață nu se mai găseau carne, lapte, ouă și alte produse de primă necesitate: “se bate lumea la carne”, spunea Dej, care găsea drept cauză a acutei crize alimentare “lichidarea loturilor personale” care a dus la sacrificarea tuturor animalelor din gospodărie. Dincolo de recunoașterea eșecului economic al colectivizării, liderul comunist considera criza mai degrabă o problemă de imagine: “a fost unul de la legația americană cu un aparat de fotografiat și spune «uite cum se bat bulgarii pentru ouă»”⁴⁵. Fără îndoială, această grijă era îndreptățită: la București urma să sosească după jumătatea lunii iunie a anului 1960 Nichita Sergheevici Hrușciiov, pentru a prezida întâlnirea reprezentanților

⁴² *Ibidem*, ds. 24/1960, Stenograma Biroului Politic din 26 aprilie 1960, f. 39, 47.

⁴³ *Ibidem*, f. 30-31.

⁴⁴ *Ibidem*, f. 24.

⁴⁵ *Ibidem*, f. 37.

partidelor comuniste și muncitorești din țările socialiste, convocată pentru 24 iunie. În această situație, oficialii români încercau să tempereze crizele și tensiunile din lumea satului – nu aveau nevoie de răscoale, cu atâția tovarăși și ziaristi străini în capitala României Populare⁴⁶.

Renunțarea la constrângerile administrative și la presiunile represive a diminuat serios nivelul rezultatelor în procesul de colectivizare – salvarea aparențelor avea costurile ei. Într-o ședință cu responsabilii raionali de partid în legătură cu problemele campaniei de însămânțări și “transformarea socialistă a agriculturii” care a avut loc la Comitetul Central în 28 septembrie 1960, de la masa prezidiului, Ceaușescu recunoștea el însuși: “am fost și am stat aproape o săptămână într-o comună și n-am reușit să convingem decât 40 de familii să intre în G.A.C.” Tendința țăranilor era de a amâna cât mai mult acest deznodământ, răspunsul general la insistențele propagandiștilor, chiar în cazul celor ce acceptaseră forma intermediară a întovărășirii fiind: “eu mă înscriu imediat cum se inaugurează G.A.C.” Ceea ce crea un paradox, întrucât pentru ca o întovărășire să devină gospodărie colectivă era nevoie de acordul a 80% din membrii ei. După cum remarca unul dintre activiștii prezenți la ședință, “nu zic că nu vor, ci spun că mai așteaptă”. O altă tactică de tergiversare era legată de faptul că “o problemă foarte delicată e consimțământul soției. Când s-a făcut adunarea generală pentru constituire, și-au trimis soțiile să spună că ele nu se consideră colectiviști”, remarca un alt participant la ședință⁴⁷. Între timp, se renunțase la tactica recomandată de Dej la Plenara din 1958, aceea de a trimite în câte un sat grupuri mari de propagandiști care să-i domine și timoreze pe țărani. Se solicita acum apelul la localnicii deja înscriși în colectiv. Pe de altă parte, criticile aduse eșaloanelor de execuție din cadrul colectivizării datorită “abuzurilor” i-au timorat pe activiștii care nu cu mult timp în urmă obținuseră rezultate spectaculoase în domeniu: “în regiunea Craiova, în urma criticelor făcute, de frică, acum nu mai fac nimic”, iar în unele regiuni responsabilii se mulțumeau să raporteze la “centru” rezultatele de la începutul anului, afirma nemulțumit Ceaușescu. “Dacă ne-am conduce după acest principiu, ar însemna că ne mai trebuie pentru colectivizare cel puțin 5-6 ani”. Concluziona în final: “am organizat această consfătuire pentru că lucrurile nu merg așa cum ar

---

⁴⁶ O relatare dintr-o altă perspectivă a evenimentului o face ziaristul Boris Buzilă în jurnalul său *În prezența stăpânilor. Treizeci de ani de jurnal secret la “România liberă”*, București, Editura Compania 2002, p. 10-14.

⁴⁷ A.N.R., ds. 42/1960, Stenograma cu șefii raioanelor pe probleme de însămânțări și cu privire la transformarea socialistă a agriculturii, 28 septembrie 1960, f. 11, 23.

trebui. Tovarășii au stat liniștiți după ce s-a prevăzut încheierea procesului în 1965”⁴⁸.

Cum se știe, procesul s-a încheiat mult mai devreme. Iar prețul plătit a fost enorm – mutilarea satului românesc, pentru o lungă perioadă de vreme. A mai existat și altfel de preț, pe care însă nu îl poate răscumpăra nimeni: distrugerea unor destine – și nu puține.

Epilog: colectivizarea – un alt fel de preț ...

În prima “Dare de seamă privind starea de spirit a țăranimii muncitoare”⁴⁹ pe care Biroul de Securitate Roșiorii de Vede o trimite către Serviciul județean al DGSP Teleorman, se face o amplă analiză a situației din zona respectivă pentru intervalul de timp 13 iulie-28 iulie 1950. Din capul locului, se constată că “starea de spirit a țăranimii sărace și mijloace”, categoria beneficiară a “transformării socialiste a agriculturii” nu este tocmai cea așteptată, fiind, din contră, “nemulțumitoare”, țăranii săraci “vociferând că și lor li s-a fixat o cotă mare de predare a grâului”. Mai mult, la cooperative, unde ar fi așteptat ca în schimbul grâului predat măcar să poată cumpăra “la prețuri oficiale” cele de trebuință, nu găsesc nici măcar gaz, sare sau chibrituri.

Securitatea observa “nedreptățile ce se fac de unele elemente care nu au interes să meargă bine colectivul, se crede că aceștia au ca scop decât [*sic!*] să-l desființeze”. Mai multe scene observate de un informator al Securității în comuna Belitori sunt sugestive pentru atmosfera care domnea într-o gospodărie agricolă colectivă la scurtă vreme de la înființarea ei. Președintele de colectiv Mircea Mandache le-a comunicat colectivistaților că aceleora care vor folosi atelajele cu ocazia secerișului li se va pontă o zi și jumătate de muncă. Drept urmare, țăranii săraci n-au mai avut posibilitatea să utilizeze atelajele gospodăriei, luate la lucru de foștii proprietari: țăranul colectivist Marin Cristea îi replica unui consătean care i-a cerut “carul să plece la câmp că nu dă el carul și boii lui pe mâna altuia”. Când acest avantaj nu s-a mai acordat și, cu ocazia treieratului, țăranii “nu mai voiau să mai umble [cu căruța] și nu voiau nici să le dea la alții, pentru că acum nu li se mai pontează câte una zi și jumătate”. Pe de altă parte, unii colectivistați refuzau să preia și să lucreze cu atelaje, spunând să “umble cu ele” tot aceia care au câștigat zile în plus la secerat.

Asemenea atitudini, delăsarea specific “colectivistă”, care nu erau deloc propice reușitei “geaceului”, au stârnit nemulțumirea unora dintre

⁴⁸ *Ibidem*, f. 55,62.

⁴⁹ A.S.R.I., fond D., ds. 8792, f. 78-80

dirigitorii gospodăriilor colective. Astfel, brigadierul Pârvu Pintică s-a luat la ceartă cu țăranii cu ocazia treierii, amenințându-i: “mă duc eu la Comitet și dau un telefon la Turnu Măgurele să vină toată Miliția și Securitatea să vă aresteze”. Ceea ce a și făcut – a plecat în sat, unde s-a plâns președintelui colectivului care a telefonat la Plasa P.M.R. Roșiorii de Vede, “cerând să vină Securitatea și Miliția să aresteze niște colectiviști”. Faptul indică presiunea majoră exercitată de conducerile locale de partid și de președinții de colhozuri prin simpla amenințare cu intervenția organelor represive, atunci când acestea nu interveneau chiar din proprie inițiativă pentru a-i pedepsi pe țăranii recalcitranți sau pe cei care refuzau pur și simplu să muncească, adaptându-se cu mare dificultate la “munca în colectiv”.

Chiar colectivizat, țăranul român se ocupa mai întâi de propriul hambar. Doi colectiviști din Belitori, Nicolae Predușel și Florea Pârvan, “trecând pe la grădina de zarzavat, au luat niște foi de varză ca să le dea la porci”. Nu a fost un furt, ci pur și simplu, cu acordul responsabilului grădinii, au luat foi de pe un câmp de unde fusese deja recoltată varza. Dar “în șosea s-au întâlnit cu președintele colectivului”. Impulsivul Mircea Mandache “s-a luat la ceartă cu ei și țipa la ei, spunând că lasă că mă curăț eu de voi. Împrejur mai erau și alți cetățeni din comună care nu erau colectiviști și se uitau la el cum țipa la colectiviști și le-a vărsat foile de varză jos în drum”. În mod direct, țăranii învățau prima lecție a muncii la colectiv – cea a umilinței, îndurate din partea birocrăției rurale a regimului comunist.

Sublocotenentul de securitate Ioan Oancea, care semna “Darea de seamă” a Biroului de Securitate din Roșiorii de Vede către Securitatea județeană, semnala că președintele gospodăriei colective din Belitori, pe cât de ager cu țăranii în privința averii G.A.C.-ului chiar și când era vorba doar de niște foi de varză, pe atât fura fără rușine la adăpostul nopții. El a sustras 30 de trunchiuri de salcâm tăiați de colectiviști pentru a se construi un grajd. Mandache a mai eliberat adevărurile unui colectivist care s-a dus cu căruța la oraș și a cumpărat materiale de construcții, vândute apoi de președinte în comună la preț de speculă. Și brigadierul Pintică, cel care voise să cheme Miliția și Securitatea pentru a aresta țăranii nemulțumiți a fost surprins de colectiviști furând la cântar din grâul recoltat, între 15 și 25 duble la fiecare camion transportat: “se bănuiește că grâul în plus îl scoteau noaptea din magazie și îl duceau acasă, deoarece magazionerul Constantin Mandache este nepotul președintelui colectivului”, remarca sublocotenentul de securitate Oancea. Furturile, abuzurile și disprețul cu care erau tratați colectiviștii de brigadier și președintele colectivului, care

afirma deseori “cine a fost prost în afară de colectiv, este prost și în colectiv” (prost, în sensul de sărac) i-au descurajat pe mulți dintre ei, ofițerul de securitate sesizând intenția multora de a se retrage din G.A.C. Cotele împovărătoare accentuau starea de nemulțumire: familia țăranului Marin Ciola din Belitori, cu 5 copii, a rămas după predarea cotei cu 195 kilograme de grâu. Crăciun Tudorică, obligat să predea de pe cele 7 hectare ale sale 2500 kilograme grâu, a rămas dator cu 450 kilograme, pentru a-și completa cota cu care a fost impus, grâu pe care s-a văzut nevoit să-l cumpere. Nu numai că li se lua aproape tot, dar la centrele de recepționare unde trebuiau să-și predea cota din recoltă țăranii aștepta la cozi câte 3-4 zile: nu erau cântare suficiente. În rest, “alte cazuri demne de semnalat nu avem”, încheia raportul său sublocotenentul Oancea, de parcă ar mai fi rămas ceva de adăugat la imaginea dezastrului economic provocat de colectivizare în comuna teleormăneană Belitori. Și nu numai acolo.

***

Vreodată, prețul economic plătit prin acțiunea de colectivizare va putea fi calculat. Poate și numărul tuturor celor care au avut de suferit de pe urma colectivizării. Dar nu va putea fi calculat niciodată prețul pe care națiunea română l-a plătit și îl plătește încă pentru alterarea spiritului satului românesc, pentru robia morală și decăderea materială pe care le-a plătit, ca preț al colectivizării, fiecare țăran român care a parcurs acest episod nefast al istoriei noastre recente.

PARTEA I

COLECTIVIZARE ÎN TELEORMAN.

STUDII DE CAZ

1. COLECTIVIZAREA ÎN COMUNA DOBROTEȘTI

Steluța Chefani-Pătrașcu,

Comuna Dobrotești a fost aleasă pentru studierea procesului de colectivizare din mai multe motive: - mentalul colectiv – renumiți crescători de oi și comercianți de produse lactate, vestiți în București (Fig. 1); - proprietatea rurală – structural proprietatea funciară era divizată în zece proprietăți de peste 100 de hectare iar ca întindere era a doua comună a Raionului Roșiorii de Vede cu 5498 ha¹; - poziția geografică - în nordul județului mai aproape de zona de deal a Argeșului, mult mai bogată decât Lunca Dunării. Bogăția comunei Dobrotești s-a datorat de-a lungul timpului atât simțului înnăscut de comercianți al localnicilor cât și hărniciei cu care și-au lucrat pământul.

Fig. 1

***

Pentru a face o radiografie economico-socială a comunei Dobrotești pe anul 1949 redăm dintr-un „tabel nominal de comune importante din județul nostru (Teleorman-n.n.) date economice și sociale”, prezentat de oficialitățile comuniste. Astfel, comuna Dobrotești, plasa Balaci, se arăta în

¹ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 127/1961, f.7.

document: „produce: grâu, porumb, au foarte multe oi, se ocupă cu comerțul. Comuna are 4 822 locuitori, iar pe categorii sociale: săraci 1740, mijlocași 543, chiaburi 85. Numărul total de membrii de partid 113 și o organizație de bază”².

În aceeași perioadă, proprietatea rurală în comuna Dobrotești, era deținută, în majoritate, de zece moșieri: Dumitru I. Berindei (89,50 ha), Alexandru I. Berindei (144 ha), Jean I. Berindei (181,32 ha), Angela Elefterescu (134,45 ha), Elena Solacolu (138,50 ha), Ioana Elefterescu (141,70 ha), Dumitru Elefterescu (141,70 ha), Radu și Aurelia Polimeride (204,25 ha), Ioana și Barbu Hristescu (80,50 ha), Aretia Nițescu (82,50 ha)³. Sunt expropriați după 25 martie 1945 în urma hotărârilor luate de Comisia de Plasă Balaci, pentru reforma agrară din județul Teleorman, tuturor moșierilor li se stabilește cota de 50 ha. Pământul expropriat de la acești proprietari se regăsește imediat în sectorul împrumutării. Proprietarii din comuna Dobrotești rămân după reforma agrară cu cele 50 ha de teren arabil, de cele mai multe ori, fără să știe care parte a moșiei rămâne în deplina lor proprietate. Documentele vremii semnaleză abuzurile, la care au fost supuși moșierii, împiedicați prin diferite metode de a-și exploata terenul rămas, în deplina lor folosire. Aici, pe terenul acestora, își are izvorul viitorul G.A.S. Dobrotești cu cele 1072,16 ha. Pe raza Plășii Balaci în 1949 sunt menționate de oficialitățile comuniste trei G.A.S.– uri: Dobrotești, Tufeni și Deparați-Hârlești⁴.

În această atmosferă de incertitudine este dat decretul 83/1949, prin care au fost expropriați total și ridicați de la domiciliul lor toți proprietarii, acțiune petrecută în noaptea de 2/3 martie 1949 în mare secret⁵. Acestora li s-a fixat domiciliul forțat pe raza altor județe, domiciliu cu caracter obligatoriu și permanent. În actele securității singura viză de plecare din domiciliul obligatoriu era pentru celălalt tărâm⁶. Prin acest decret se

---

² Idem, fond *P.M.R.- Comitetul Județean Teleorman*, ds. 74/1949, f.71,72.

³ Idem, fond *Reforma agrară*, ds. 157/1945 – 1947, f. 7. Oficial erau trecuți cei 10 moșieri expropriați în 1945; pe parcursul derulării reformei agrare se adaugă și sunt scoși moșieri. Astfel Dumitru Elefterescu cu 141,70 ha nu este trecut aici, Ioana și Barbu Hristescu aveau moșii separate, fiecare deținând câte 40 ha. Acestora din urmă nu li s-au aplicat prevederile reformei agrare.

⁴ A.C.N.S.A.S.,fond *Documentar*, ds.12, 1949-1950, f. 50-51.

⁵ S.J.T.A.N. fond *P.M.R.- Comitetul Județean Teleorman*, pentru mai multe detalii vezi ds. 133/1949.

⁶ A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, vezi ds. 53/4 anii 1958-1964 care cuprinde situații numerice cu persoane încadrate în locul de muncă și domiciliul obligatoriu. Aici sunt specificate doar persoanele care au murit, nu există n ici o persoană care să fi părăsit domiciliul definitiv.

ștergea cu buretele o categorie socială cu rădăcini în istorie, singura capabilă de opoziție politică.

În comuna Dobrotești, în noaptea de 2/3 martie 1949, câțiva țărani au fost chemați la primărie fără a li se preciza motivul. Odată ajunși aici au fost mutați la școală unde au fost închiși. Cu această ocazie reprezentanții raionali le țin cuvântări despre necesitatea îndepărtării „moșierilor”. În aceeași noapte, persoanele venite de la raion au format echipe, însărcinate să-i ridice pe toți moșierii care se aflau pe raza comunei în acea noapte: „la 11 noaptea au venit cu mașinile și au luat boierii în mașini și le-au dat domiciliu forțat”⁷. Dintre moșierii găsiți pe raza comunei Dobrotești în noaptea de 2/3 martie 1949, documentele îi menționează pe: „Dumitru Elefterescu - cap de familie; Evdica Cristescu - cap de familie cu fiica Brândușa; Barbu Hristescu cu Ileana, soție; Radu C. Polimeride și Aurelia cu copii: Sultănica, Tatiana, Simona”. Tuturor acestora li se stabilește domiciliul forțat la Pitești⁸, iar lui Alexandru Berindei la Sibiu⁹.

Dintre cei care au primit domiciliul forțat în noaptea de 2/3 martie 1949 doar Barbu Hristescu s-a mai întors în localitate. Acest lucru a fost posibil deoarece fusese trecut abuziv în rândul moșierilor, acesta fiind doar țăran înstărit. Când s-a întors după doi ani de zile în comuna Dobrotești, Barbu Hristescu și-a găsit casa transformată în școală și mai târziu în maternitate. A rămas să locuiască cu soția într-o casă țărănească cu două camere, muncind ca zilier pentru a putea trăi. A plecat din comună câțiva ani mai târziu¹⁰.

Echipele care s-au format ad-hoc în noaptea 2/3 martie 1949 aveau următoarea componență: doi indivizi de la securitate și 2-3 țărani din cei chemați la primărie. Cei din urmă au rămas la conace ca proprietari timp de 24, 36 sau 48 ore. S-a făcut inventarul bunurilor după predarea de către

---

⁷ Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, MJT., CD 026/4 februarie 2004, Dobrotești.

⁸ Securitatea Județului Teleorman aparținea informativ de Direcția Regională a Securității Poporului Pitești.

⁹ S.J.T.A.N. fond P.M.R. - *Comitetul Județean Teleorman*, ds.10/1945-1950, f.50-59.

¹⁰ A.C.N.S.A.S., ds. 12/1949-1950, f. 18. Pe 5 septembrie 1949 Biroul de securitate Roșiorii de Vede trimite circulara nr. 1/2164 prin care se cere interzicerea întoarcerii foștilor „moșieri și mari chiaburi” cu domiciliu forțat: „În comuna Cucuțeți și Dobrotești – plasa Balaci, țăranii săraci și mijlocași au dat alimente foștilor moșieri și mari chiaburi expropriați, când aceștia au venit pe acasă pentru o zi, două. S-a creat o stare de compătimire a acestora din partea țăranilor săraci și mijlocași. Deoarece această stare de compătimire este defavorabilă vă rugăm să interveniți locului în drept pentru a se lua măsuri ca moșierii expropriați să nu mai vină pe acasă” și cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, MJT, CD 024/4 februarie 2004, Dobrotești.

țărani, administratorilor, numiți de oficialitățile comuniste. În acest interval de timp multe obiecte dispărând.

Din aceste comisii țărănești au făcut parte: Constantin Brânzan (plugar, țăran sărac)¹¹, Marin Buică (învățător), Ion Toader¹². Se păstrează în arhive două procese verbale de preluare a bunurilor și conacelor: cel al lui Barbu și Ileana Hristescu și Rodica Urmaticu, iar al doilea al Aretiei și Alice Nițescu, restul proprietăților fiind inventariate mult mai târziu.

Procesul-verbal de preluare a conacului și a tuturor bunurilor familiei Barbu Hristescu are un tabel anexă în care sunt trecute diverse obiecte: haine bărbătești, femeiești, de copii, de servitoare, pianină, aparat de radio „Columbia”, tablouri, șifoniere, măsuțe, casă de bani, umbrele.¹³ Al doilea proces-verbal, pentru celălalt conac, identic cu primul cuprindea: haine, tacâmuri, mobilier, inclusiv oala de noapte din porțelan în valoare de 100 de lei¹⁴.

Comisia încearcă să-și justifice preluarea abuzivă a conacelor și să dea o aparentă legalitate afirmând că: „am găsit conacul Aretia Nițescu în părăsire (n.n.- autorului) nefiind locuit de nimeni, proprietara fiind plecată la București de la 1 ianuarie 1949, locuind mai mult în București. Din informațiile culese de la vecini, am constatat că proprietara nu a lăsat pe nimeni să îngrijească de acest bun, conacul fiind expus răilor făcători”¹⁵. Procesul-verbal este încheiat pe 5 martie 1949, iar „părăsirea” era o minciună consemnată, pentru a da legalitate demersului. La aceasta trebuie menționat și faptul că administratorul moșiei Alexandru Mihai locuia împreună cu familia, la acea dată, într-o aripă a conacului și printr-o întâmplare fericită nu a avut de suferit de pe urma evenimentelor din noaptea de 2/3 martie 1949¹⁶. Alături de moșieri au fost ridicate și „persoane găsite la conacele de pe raza județului și care au avut diferite legături cu moșierii”, de la rude apropiate, la simple menajere, profesoare de copii¹⁷.

Desființarea proprietății moșierești începută în 23 martie 1945¹⁸ s-a încheiat prin decretul samavolnic nr. 83/1949¹⁹. În baza acestui decret

¹¹ S.J.T.A.N., fond *Primăria comunei Dobrotești*, ds. 77/1949, f. 5. Constantin Brânzan numit delegatul Comisiei de Preluare a moșiilor expropriate.

¹² Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, *loc. cit.*

¹³ S.J.T.A.N., fond *Primăria comunei Dobrotești*, ds. 77/1949, f. 3 – 4.

¹⁴ *Ibidem* f. 12 – 14.

¹⁵ *Ibidem* f. 15.

¹⁶ Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, *loc. cit.*. Acesta afirmă că în 1948 tatăl lui a cumpărat de la Aretia Nițescu întregul conac fără acte legale.

¹⁷ S.J.T.A.N. fond *P.M.R. - Comitetul Județean Teleorman*, ds. 10/1945-1950, f.53.

¹⁸ Legea 187/1945, în M.O. 68/23 martie 1945.

erau expropriate definitiv în comuna Dobrotești următoarele persoane cu următoarele conace: Alexandru Berindei cu 93,59 ha și „un conac în stare bună”, Dumitru Berindei cu 77,58 ha și „un conac în stare bună”, Ion Berindei cu 89,95 ha și „un conac în stare bună”, Radu Polimeride cu 64,50 ha și un conac care ”necesită mari reparații”, Aretia Nițescu cu 45 ha și „un conac bun”, Dumitru Elefterescu cu 50 ha²⁰. Din cei zece moșieri trecuți în tabelele de reformă agrară în martie 1945 se mai regăsesc în martie 1949 doar șase moșieri care fac obiectul exproprierii totale, ceilalți fiind expropriați în întregime la reformă agrară. Domiciliul obligatoriu era, însă, aplicabil tuturor proprietarilor găsiți la conacele de pe raza comunei Dobrotești. Singurele persoane, care vor scăpa de arest și deportare, au fost norocoșii proprietarii plecați în noaptea de 2/3 martie 1949 de la conac cu diferite treburi în Alexandria, Roșiori-de-Vede sau București. Și aceștia nu vor mai putea reveni la conace niciodată.

Se încheia astfel, prima etapă a preluării proprietății private de către statul socialist, urma progresiv acapararea întregului pământ al sătenilor până la ultimul pogon și transformarea socialistă a agriculturii.

Cotele agricole, modalități de sărăcire a sătenilor pe cale legală și ilegală

Motto: „*Am dosit 10 saci de grâu împreună cu tata. Tata a fost ținut la Balaci o zi și o noapte, l-au bătut ca pe hoții de cai să-i ducă înapoi [...] când și-a luat angajamentul că-i duce i-au dat drumul[...]. În iarna aceea nu am avut nici ce mânca.*” (Ion N. Grigoriță, țaran sărac)

Sistemul cotelor își are obârșia în Decretul Lege din 16 iulie 1945²¹, care transforma statul în unicul cumpărător al produselor agricole, lăsând un disponibil necesar gospodăriei. Și după achitarea datoriilor către Uniunea Sovietică, ele au continuat, permanentizându-se, având dublu scop: sărăcirea țăranilor pentru a accepta mai ușor colectivizarea și susținerea economică a noului regim politic instituit.

Prin decretul nr. 306 din 21 iulie 1949²², regimul cotelor s-a înăsprit, fiecare gospodar primind un proces-verbal de colectare fără de

---

¹⁹ Fac obiectul exproprierii pământurile cu tot inventarul viu, mort, fix și mobil.

²⁰ S.J.T.A.N., fond *Reforma agrară*, ds. 51/1949, f. 16.

²¹ Decretul Lege 565/1945, în M.O. 158/16 iulie. 1945. Reglementa circulația și vânzarea produselor agricole. Statul devenea astfel unicul cumpărător al produselor agricole.

²² Decretul 306/1949 (B.O. 49/21 iulie 1949).

care nu-și putea treiera recolta de cereale²³. Reprezentanții miliției și ai securității stăteau pe ariile de treierat, lângă combine și cântăreau fiecărei persoane cota repartizată pentru a o preda statului. Țăranii își amintesc cum se întorceau de la secerat: „veneam de la mașină cu mătura în mână, fără bob de grâu”²⁴, „nu ajungeai acasă cu nimic”²⁵ sau „se cerea mult, veneam cu târnul în mână de la treierat”²⁶.

Tot în vederea străngerii cotelor legea mai venea cu un amendament, mai dur decât esența lui, prin care vânzarea surplusului de produse agricole de către săteni era condiționată de dovada că și-au achitat cotele²⁷. Pentru a interzice complet comercializarea produselor agricole se cere, în decretul din anul 1953, „îndeplinirea planului de colectare al comunei”²⁸.

În cazul în care țăranii vindeau produsele fără să-și achite cotele, pedepsele mergeau gradual până la închisoare. Un caz relevant este cel al familiei Grigoriță. Unul din cei opt copii ai acestei familii, pentru a-și procura bani în vederea căsătoriei, vinde câteva găini în oborul din București. De aici, în loc să ajungă acasă, mirele este dus la închisoare pentru un an de zile²⁹.

Propaganda oficială încerca să inoculeze țăranilor ideea conform căreia cotele către stat reprezentau o parte din datoria României către U.R.S.S., datorie stabilită în urma războiului dintre 1941 – 1945.

Despre atmosfera acelor ani și despre teama care domnea în rândurile țăranilor ne relatează Marin Voicu, fost secretar la școala din satul Merișani, comuna Dobrotești: „Erau la modă lozincile: <Stalin și poporul rus, libertate ne-au adus!>, <Să trăiască Bodnăraș, că are grijă de ostași!>, <Lumina vine de la răsărit!>, <Colectivul ne aduce belșugul!>.

²³ Marius Oprea, *Banalitatea Răului*, București, 2003, p. 118.

²⁴ Cf. mărturiei făcută de Constantin Enache, M.J.T., CD 026/5 ianuarie 2004, Dobrotești.

²⁵ Cf. mărturiei făcută de Ion Grigoriță, M.J.T., CD 023/ianuarie 2004, Dobrotești.

²⁶ Cf. mărturiei făcută de Bardac Ion, M.J.T., CA 01/18 februarie 2004, Dobrotești. Din 1974 a deținut funcția de președinte al G.A.C. „7 Noiembrie”, sat Merișani, com. Dobrotești. Cf. Decretului din 6 iulie 1948 (art. 6) „colectarea cantităților de predare, stabilite prin procese-verbale de comisiunile comunale pentru colectarea cerealelor, se va face la batoză, cu ocazia treierășului” în Gh. Iancu, V. Țărău, Ottmar Trașcă, *op. cit.*, p.66.

²⁷ Decretul 13/ 1952, în B.O. 6/25 ianuarie 1952. Articolul 2 prevedea: „producătorii au dreptul să vândă disponibilul numai după predarea cotelor”.

²⁸ Decretul 502/1953 în B.O. 1/7 ianuarie 1953. Articolul 1 prevedea: „Transportarea, vânzarea și cumpărarea produselor agricole vegetale supuse colectării sunt cu desăvârșire interzise înainte de îndeplinirea planului de colectare al comunei”.

²⁹ Cf. mărturiei făcută de Ion Grigoriță, *loc. cit.* Fratele celui în cauză afirmă că acesta a fost închis la Poarta Albă, unde se găseau deținuții de drept comun.

Într-o zi un elev vine la școală și exclamă: „Stalin și poporul rus, cote mari să dăm ne-au pus!”. Reacția celor din jur a fost una de frică: „s-a cercetat, s-au alarmat toți: de unde a învățat, de unde știa. S-a atenționat să nu se mai întâmple”.³⁰

Sistemul cotelor cuprindea întreaga populație a comunei Dobrotești, diferă numai cantitatea impusă fiecărui locuitor, în funcție de **categoria socială** în care era încadrat: țăran sărac, țăran mijlocăș sau chiabur, precum și de **suprafața de teren deținută**.

În sistemul cotelor, între categoria socială și suprafața de teren deținută nu exista o ecuație reversibilă. În cazul chiaburilor, cantitatea cotelor era mult mai mare și totodată nu se puteau sustrage predării acestora.

Familia Enache, trecută în rândul chiaburilor, trebuia să predea pentru cele 10 ha de pământ deținute o cantitate de 8000 kg de grâu pe an și fân.³¹ Alexandru Mihai, chiabur, în 1954 mai deținea pe rol suprafața de 2,50 ha pentru care avea obligația să predea pe un an cota în cantitățile următoare: 1400 kg grâu, 900 kg porumb, 250 kg floarea soarelui, 30 kg carne vită, 60 kg carne porc, 300 l lapte, chiar dacă nu avea vacă. La toate acestea se adăuga: „impozitul pe teren de aproximativ 1600 – 1700 lei/an, în condițiile în care un profesor avea 300 lei pe lună”³².

Pentru sărăcirea chiaburilor sistemul comunist venea cu o serie de obligații: cote, impozite funciare, rechiziții forțate, cota autoimpunerii.

Legea stabilea că fiecărui sătean îi revenea o cantitate de cote în funcție de **suprafața de pământ** deținută; de acest lucru își aduc aminte unii membri de partid și cei care au făcut parte din aparatul de colectare³³.

Din mărturiile sătenilor reiese caracterul cotelor: **obligatorii, anuale, mari** și la **prețuri mici**, sub nivelul pieții.

Caracterul obligatoriu al cotelor rezultă chiar din titulatura de cote obligatorii, iar toți țăranii intervievați își aduc aminte că acestea erau numite „obligatorii” sau „obligație către stat”³⁴. Despre cote își amintește Gh. Brânzan, colector: „din 1949 am început colectările, erau daune de război [...] noi dădeam ce vroiam, dar pe parcurs s-a schimbat și s-au

³⁰ Cf. mărturiei făcută de Marin Voicu, M.J.T., CA 03/18 febr. 2004, Dobrotești.

³¹ Cf. mărturiei făcută de Constantin Enache, *loc. cit.*

³² Cf. mărturie făcută de Ion Mihai, *loc. cit.*. Tatăl acestuia Alexandru Mihai a fost administratorul moșiei Aretiei Nițescu, primar și membru P.N.L.

³³ Cf. mărturiei făcută de Savu Dolcan, M.J.T. CD 022/ ianuarie 2004, Dobrotești. Țăran sărac, în 1960-1961 era brigadier la întovărășirea „7 Noiembrie”.

³⁴ Cf. mărturiilor făcute de Radu Istrate, M.J.T., CD 022/4 feb. 2004, Dobrotești; de Ion Grigoriță, M.J.T., CD 022/februarie 2004; de Savu Dolcan. *loc.cit.*

făcut cam obligat [...]. între 1952–1954 erau și nu erau forțate, mai ușor, din 1954 cam obligat”³⁵. De cote nu te puteai eschiva nici în cazul în care erau ani secetoși, nici atunci când în propria gospodărie nu produceai articolele trecute în procesele-verbale de colectare. Spre exemplu, Dumitru Tufă, chiabur, căruia i se luase pământul și moara, nemaiavând nici o sursă de venit: „trebuia să meargă prin comune, să cumpere lapte, îl lua la preț ridicat [...]. Chiar dacă nu mai avea vacă tot trebuia să predea cota de lapte”³⁶. Și pentru cei care aveau puțin pământ și o familie numeroasă ca în cazul familiei Grigoriță, cotele erau obligatorii: „tata avea opt copii, ne lua porumbul din câmp, de nu mai ajungeai acasă cu nimic”³⁷.

Cotele se stabileau anual la Sfatul Popular din comuna Dobrotești

Fig. 2

și ele prevedeau, pentru fiecare țăran în parte, cantitatea care trebuia predată la stat de: grâu, ovăz, porumb, floarea-soarelui, ceapă, usturoi, lapte, carne, lână și „alte boabe”. Întrebați, țăranii nu-și explică nici acum ce însemna specificarea „alte boabe”, tradus în fapt, aceasta lăsa la latitudinea collectorului de a lua absolut tot ce găsea în curtea săteanului pentru că: „era imposibil să le achiți anual”³⁸.

Gh. Brânzan (Fig. 2), explică, din perspectiva celui direct implicat în sistemul de colectare: „centrul de colectare era făcut prin Sfatul Popular unde erau făcute obligațiile după persoană: te întreba cât pământ ai și cu ce l-ai semănat, apoi îți pune cota”³⁹.

Colectorii. Cei care strângeau aceste obligații către stat au rămas în memoria locuitorilor ca fiind „oameni simpli, atașați de partid, care se

³⁵ Cf. mărturiilor făcute de Gheorghe Brânzan, M.J.T., CA 02/februarie 2004, Dobrotești și de Ion Mihai, 5 febr. 2004. M.J.T., CD 025/Dobrotești. Aceștia își aduc aminte că sistemul colectării era repartizat pe categorii. Chiar dacă o familie deținea 2,5 ha, dacă ea era trecută la chiaburi aveau cote mai mari.

³⁶ Cf. mărturiei făcută de Radu Istrate, *loc. cit.*

³⁷ Cf. mărturiei făcută de Ion Grigoriță, M.J.T., CA 02/2004, Dobrotești. Familia lui formată din opt copii și doi adulți deținea 1,50 ha pământ.

³⁸ Cf. mărturiilor făcute de Marin Voicu, *loc. cit.* și de Ion Mihai, M.J.T., CD 026/ martie 2004, Dobrotești.

³⁹ Cf. mărturiei făcută de Gheorghe Brânzan, *loc. cit.* Fost colector și secretar-casier al întovărășirii „1 Mai”, ales chiar de la înființarea acesteia, în 1957.

numeau colectorii”⁴⁰ sau „partidul i-a pus pe cei săraci și pe cei analfabeți”⁴¹.

Să ascultăm mărturia unui astfel de colector care ne prezintă modul de organizare și desfășurare a operațiunii : „eram noi formați în echipe care îi obligam pe cetățeni, mergeam la poartă și-i obligam să dea acele cote în baza obligației făcute de la Sfatul Popular”⁴²; același lucru îl afirmă și săteanul, din prisma celui afectat de aceste cote: „formau echipe și îți luau ce îți luau, dacă nu dădeai [...] te căutau în pod cu milițianul după ei, luau tot, fără aprobare de la nimeni”⁴³. Colectorii erau din comună și aveau un reprezentant de la raion care se numea „împuternicit”. Țăranii din Dobrotești își mai aduc aminte de colectorii precum: Florea Arapu, Voicu Grama, Gheorghe Brânzan, iar de la raion de Florea Florescu⁴⁴.

Chiar dacă era o obligație către stat și sătenii știau acest lucru, caracterizarea pentru cei mai sus numiți exprimă opoziția și starea țăranilor din acea vreme: Florea Arapu – „a servit la distrugerea proprietății țărănești, a fost colector, lua tot din casă, a fost un comunist devotat”, iar Gh. Brânzan - „colector, era analfabet”, pe V. Grama – „nu-l interesa familia [...] dacă nu duceai cota, îți lua tot, și ultima bucată din gură”⁴⁵.

Pentru toți cei care au fost angrenați în spolierea țăranilor, prin sistemul diabolic al cotelor, supraviețuitorii au lăsat judecarea lor la latitudinea divină, aceasta neputând fi decât aspră și globală: „au murit cu toții săraci”⁴⁶. Despre împuternicitul colector de la raion, Fl. Florescu, ne povestește Dumitru Anastase, fiu de chiabur: „a fost mare colector, venea de ne lua tot din curte și ne mai și drăcuia”⁴⁷.

---

⁴⁰ Cf. mărturiei făcută de Voicu Marin, *loc. cit.*

⁴¹ Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, M.J.T., CD 025/4 februarie. 2004, Dobrotești.

⁴² Cf. mărturiei făcută de Gheorghe Brânzan. *loc. cit.*

⁴³ Cf. mărturiei făcută de Marin Voicu, *loc. cit.*

⁴⁴ Cf. mărturiilor făcute de Constantin Enache, *loc. cit.* și de Gheorghe Brânzan, *loc. cit.* Florea Arapu, colector, înscris primul în întovărășire: „de zgârcit ce era înainte de a muri a trecut la adventiști pentru a nu mai face pomană”, Voicu Grama avea funcții multiple în comună: președintele întovărășirii „Tudor Vadimirescu”, președintele Sfatului Popular . Gheorghe Brânzan în 1961 a fost arestat și face pușcărie un an pentru sustragerea de bunuri din sat: „vindea grâu noaptea”.

⁴⁵ Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, M.J.T., CD 024/4 februarie 2004, Dobrotești.

⁴⁶ *Ibidem.*

⁴⁷ Cf. mărturiei făcută de Arghir Dumitrescu, M.J.T., CD 023/5 feb. 2004, Dobrotești. Pe Florea Florescu îl vom regăsi implicat în evenimentele din 7 martie 1961.

Imaginea colectorilor s-a păstrat vie în memoria multor țărani care au avut de suferit: „era unul Filip Ion, te executa, toată ziua venea la tine [...] îi dădeai ca să scapi de el”⁴⁸.

Colectorii erau motivați să-și îndeplinească la cote maxime sarcina, fiind premiați trimestrial. Prin adresa din 6 februarie 1957 a directorului general al Direcției Generale a Colectorilor, Nicolae Oprea, către conducerea raionului Roșiorii de Vede se menționa: „pentru plata premiilor pe trimestrul IV/1956 vi s-a repartizat fondul de 29 000 lei din care vor fi premiați inspectorii raionali, împuterniciții comunali, precum și salariații din alte unități, care au contribuit la realizarea planului de colectare”⁴⁹. Pe întregul raion Roșiorii de Vede existau 29 de premiați, cărora le reveneau câte 1000 lei de persoană, iar cei care făceau premiarea erau Președintele Sfatului Popular Raional, I. Stamate, împuternicitul raional, Fl. Florescu și șeful secției plan V. Stoica⁵⁰.

Pentru comuna Dobrotești au fost premiați: Roșu Petre – împuternicit comunal, Fl. Militaru - colector, A. Aghiorghiaș – colector, Brânzan Gheorghe – colector. Iată caracterizarea făcută cu acest prilej inspectorului comunal, Roșu Petre și motivele premierii acestuia: ”din controlul efectuat s-a constatat că în regiune are evidența luărilor din contractări la zi și trimite cu regularitate situația la raion. Ține evidența sechestrelor aplicate și execută în termen sentințele judecătorești”⁵¹.

Un loc de frunte îi revine lui Cârjan Radu, responsabilul colectărilor de pe raza localităților Dobrotești, Balaci, Tecuci și Siliștea – Gumești. „Destoinicia” cu care și-a îndeplinit obligațiile a dus la înregistrarea unor adevărate recorduri în strânsul cotelor din comuna Dobrotești, care se regăsesc în următorul tabel, prezentat de Sfatul Popular al Raionului Roșiori de Vede⁵²:

Lapte vacă		Lapte oaie		Lână		Carne	
Plan	Real	Plan	Real	Plan	Real	Plan	Real
210	406	289	280	3839	4628	76	56,3

⁴⁸ Cf. mărturiei făcută de Voicu Marin, *loc. cit.*

⁴⁹ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 105/1957, f. 7. Legea pe baza căreia se premia era H.C.M. 1325/1955 și Dispoziția Consiliului de Miniștri 335/1956.

⁵⁰ *Ibidem.*

⁵¹ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede* ds. 105/1957, f. 22. Roșu Petre era din satul Merișani.

⁵² *Ibidem*, f. 15, 19, f. 23.

Având asemenea „stahanoviști”, comuna Dobrotești se situa pe locul I în cadrul Raionului Roșiorii de Vede în ceea ce privește planul de colectare, următoarele procente sunt mai mult decât grăitoare: lapte de vacă 193%, lapte oaie 96%, lână 120%, carne 93%⁵³.

Sechestre și confiscări. În cazul în care țăranul restanțier se opunea predării cotelor, tratamentul aplicat acestuia devenea mult mai dur, punându-se sechestru pe tot ceea ce găseau: „luarea de către echipe de oameni, membri de partid, de la județ, împreună cu cetățeni din satul nostru (Merișani-n.n.) a tuturor bunurilor acestor cetățeni dobândite prin trudă de ei și părinții lor. Noaptea li se încărcau bucatele, grâul, porumbul, tot ce găseau și se duceau la centrul de colectare”⁵⁴.

Cotele, după cum am văzut, erau obligatorii și anuale, pentru respectarea cuantumului acestora se mergea până la arestarea persoanelor și trimiterea lor la închisoare: „pentru că nu puteai să te achiți de obligațiile pe care ți le puneau [...] nu puteai să te opui sau să pui întrebări, că până seara te aresta [...]”⁵⁵.

Documentele oficiale autentifică cele spuse mai sus, găsim specificate două procese-verbale privind sechestrurile aplicate unor săteni din comuna Dobrotești.

În anul 1956 lui Nedelcu Alexandru, din comuna Dobrotești, i se pune sechestru pe: 97 kg carne bovină, 26 kg carne porc, 51 kg porumb, 67 kg floarea-soarelui, aceste cantități reprezentând restanțele acestuia pe anul 1955⁵⁶. Dacă lui Nedelcu Alexandru i se pune sechestru pe data de 18 mai 1956, la Mandache Dumitru collectorii vin imediat după sărbătorile de iarnă, pe 12 ianuarie 1956, ridicându-i: 47 kg carne porc, 62 kg carne vită, 60 kg fân, 88 kg floarea-soarelui, 259 kg porumb⁵⁷. Momentul ales pentru punerea sechestrurilor, după sărbătorile de iarnă, era gândit diabolic, atunci când toți țăranii, chiar și cei mai săraci dintre ei, sacrificau câte un porc. În familia lui Alexandru Mihai, chiabur, „cadoul” făcut de Sfatul Popular, așa cum povestește fiul lui, a venit într-o seară de ianuarie: „a tăiat tata de Crăciun un porc crescut prin vecini, de vreo 120 – 130 kg, că eram 6 inși în familie, după sărbători au venit cotele (sechestrurile pentru restanțierii în predarea cotelor -n.n.) și ne-au luat porcul cu totul. Era topit jumări, oase, carnea pusă [...] Le-au luat pe toate [...]”. Mama avea o oală cu untură de

⁵³ *Ibidem*, f. 28, 29.

⁵⁴ Cf. mărturiei făcută de Marin Voicu, *loc. cit.*

⁵⁵ Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, M.J.T., CD 039/ martie 2004, Dobrotești.

⁵⁶ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 167/1956, f. 50 – 51.

⁵⁷ *Ibidem*, f. 117.

2 kg.. Au luat-o [...]. Dacă au luat și mălaiul cu care făcea mama mămăligă !”⁵⁸.

Repercursiuni. Sufocante pentru gospodăriile țărănești, fie ele de chiaburi sau de țărani săraci, cotele nu s-ar fi putut strânge fără un sistem represiv bine pus la punct, de la legislație și până la abuzurile reprezentanților puterii. S-au aplicat măsuri extreme: amenințări de tot felul⁵⁹, bătăi, închisoare. Aceste măsuri s-au aplicat pentru nepredarea cotelor și în cazurile când țărani ascundeau produsele: „Am dosit 10 saci de grâu împreună cu tata. Tata a fost ținut la Balaci o zi și o noapte, l-au bătut ca pe hoții de cai să-i ducă înapoi [...]. Când și-a luat angajamentul că-i duce i-au dat drumul [...]. În iarna aceea nu am avut nici ce mânca”⁶⁰.

Pentru chiaburul Arghir Dumitrescu, profesor de meserii la școlile din Dobrotești și Balaci, nepredarea cotelor a dus la arestarea acestuia: „primarul era unul al Liței, l-a băgat pe el și pe Ianolide că n-au predat cotele la timp [...]. Avea necaz pe ei”⁶¹. A făcut închisoare 3 luni la Turnu-Măgurele, timp în care s-a desfășurat procesul și s-a descoperit adevărul: profesorul își predase cotele.

Alexandru Marin, chiabur, a fost arestat în 1955 pentru nepredarea cotelor. A fost anchetat de securitate la Roșiorii de Vede, judecat și condamnat la 2 ani închisoare. După recurs, cazul s-a judecat la Tribunalul Suprem unde judecătorul Dâmboviceanu argumenta vina împricinatului: „Chiaburul mai bine omora un om sau doi și scăpa mai ușor decât că nu a dat cotele, că din cauza asta au murit 50 de muncitori de foame. Chiaburul a omorât 50 de muncitori! A făcut crimă!”⁶². Pledoaria avocatului apărării Munteanu precum că: „a fost secetă, nu a sustras nimic, a dat totul”, nu a avut nici o relevanță în achitarea împricinatului, aceasta producându-se abia un an mai târziu, în 1956 datorită revoluției din Ungaria.

Un caz aparte este cel al lui Manolache Ioan, colonel în rezervă, care la începutul lunii mai 1950 este arestat de securitate și trimis în colonia de muncă de la Capul Midia, ca deținut politic. Nemulțumit de pedeapsa blândă de 20 de luni primită de Manolache Ion, primarul din

⁵⁸ Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, *loc. cit.*

⁵⁹ Cf. mărturiei făcută de Marin Voicu, *loc. cit.* „Dacă nu ne dădeam cotele, ni se spunea că vine mașina neagră să ne ia și nu o să mai știe nimeni de noi”.

⁶⁰ Cf. mărturiei făcută de Ion N. Grigoriță, M.J.T., CD023/ian 2004, Dobrotești.

⁶¹ Cf. mărturiei făcută de Arghir Dumitrescu, *loc. cit.*

⁶² Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, M.J.T., CD 040/ martie 2004, Dobrotești. Ion Mihai, pe atunci în vârstă de 15 ani, lucra pe șantier cu 27 de lei/zi pentru a putea plăti avocatul tatălui său. În 1956 a avut loc revoluția din Ungaria care a dus la o ameliorare a regimului cotelor.

Dobrotești, Popa Ion, îi intentează un nou proces, judecat la Turnu Măgurele, pentru „sabotaj agricol”, cel în cauză fiind condamnat, în plus, la un an de închisoare. Motivul acestei condamnări fiind „nepredarea cotei de porumb și [...] n-am produs atât cât ne-a fost impus să dăm”⁶³. Pentru această nouă vină, de „sabotaj agricol”, Manolache Ion este mutat de la capul Midia la Poarta Albă, de unde va fi eliberat la 27 mai 1953. Așa se face că, pentru sistemul comunist și oamenii săi, până și cei închiși erau obligați să predea cotele la stat.

Sistemul cotelor a urmărit sărăcirea țăranului și în special a păturii înstărite (chiaburii) și angajarea acestora în sectorul colectivizat al agriculturii: ”și toate acestea cu scopul de a ne sărăci și a ne înscrie în C.A.P., pentru că cine făcea cerere de bună voie și ceda C.A.P-ului pământul, utilajul agricol și animalele era scutit de cote”[sic!]⁶⁴.

Celor care intrau în întovărășiri sau G.A.C-uri li se reduceau cantităților de cereale, carne, lapte și lână trecute la cote. În anul 1959 pentru cei 73 de locuitori nou înscriși în G.A.C., cantitățile de carne și lână sunt reduse, astfel încât cea mai mare cantitate este de 85 kg (Alecu M. Stan), în rest majoritatea membrilor au obligația de a preda între 10 și 25 kg ⁶⁵. Pentru cei înscriși în întovărășiri se reducea și impozitul pe pământ. În această situație se găsesc cei 44 întovărășiți de la „Nicolae Bălcescu” și 38 întovărășiți de la „1 Mai”, la nivelul anului 1957⁶⁶.

În propaganda oficială, regimul, susținea că țăranii prin cote participau alături de muncitori la transformarea țării dintr-o țară eminentamente agrară într-o țară industrializată. Regimul „avea grijă” și de „lichidarea stării de înapoiere și degradare moștenită din timpul burghezo-moșieresc în agricultură”⁶⁷. Cotele reprezentau obligațiile către stat, dar pentru ridicarea nivelului de trai, ceea ce promitea regimul de „democrație populară”, s-a găsit o modalitate bazată tot pe avutul țăranilor și tot obligatoriu, obligație obștească. Se numea „cota autoimpunerii” care se aplica o dată pe an și era în interes obștesc, pentru construirea de cămine culturale, dispensare, școli⁶⁸. Sumele aprobate în unanimitate difereau „după starea materială, prima categorie, cei săraci, 15 – 30 lei; a II - a

---

⁶³ Cf. mărturiei făcută de Manolache Ion, 30 mai 1991. Ds. de corespondență al A.F.D.P.R.- Teleorman.

⁶⁴ Cf. mărturiei făcută de Marin Voicu, M.J.T., CA 03/18 februarie 2004, Dobrotești.

⁶⁵ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 81/1959, f 90,91,92,93.

⁶⁶ *Ibidem*, ds. 152/1957, f. 78,80,87, 88.

⁶⁷ *Ibidem*, ds. 58/1960, f. 110.

⁶⁸ *Ibidem*, ds. 36/1960, f. 353 – 356.

categorie, a mijlocașilor, 30 – 60 lei; a III – a categorie, a mijlocașilor înstăriți, 60 – 80 lei și a IV–a categorie, a chiaburilor, 90 lei”⁶⁹. Cu acești bani a fost construit căminul cultural din comuna Dobrotești, dar s-au umplut și buzunarele președintelui Sfatului Popular din comună⁷⁰.

Sistemul cotelor a lăsat amintiri vii și dureroase, într-o localitate, de genul, comunei Dobrotești, unde spiritul comercial al locuitorilor era dezvoltat. Se întâlnesc cele mai diverse situații: intimidări, bătăi, arestări, procese și închisoare, toate în numele susținerii economice a noului regim.

S-a ajuns la sărăcirea sătenilor; aceștia alegând să plece din localitate și să muncească pe șantierele țării, rămânând în comună: femeile și copiii, cu care, autoritățile comuniste, vor munci în sistemul gospodăriilor de stat.

Chiaburul, motivul lansat de comuniști pentru învrăjbirea satelor

Motto: „ [...] *Ăla a doua zi merge și spune că chiaburul duce propagandă, că se face stabilizare și bagă frica în țărani. Au venit de la securitate, peste 3 – 4 zile și l-au luat și l-au dus la canal*”.

(Ion Mihai, fiu de chiabur)

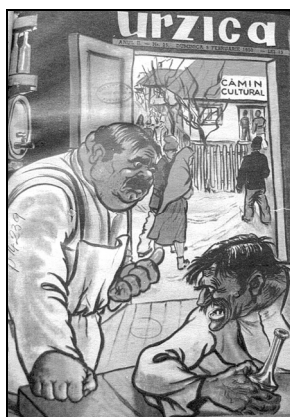

Fig. 3

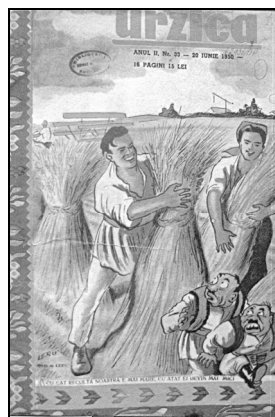

Fig. 4

Titlatură nouă, introdusă de comuniști pentru a desemna categoria de țărani înstăriți, cei care dețineau pământ sau desfășurau alte activități

⁶⁹ *Ibidem*, f. 355.

⁷⁰ Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, *loc. cit.* Căminul s-a ridicat din paianță, banii fiind însușiți de președintele Sfatului Popular; actualul cămin este construit mai târziu.

economice. Ziarele contemporane, și în special publicațiile de umor, de genul revistelor *Urzica* și *Scaiu*, se întrec în a realiza portretul chiaburului: mic de statură, supraponderal, gură mare și ochi vicleni, întotdeauna ascunzându-se⁷¹ (Fig. 3). În comparație cu chiaburul, țăranul sărac „sta drept”, într-o poziție plină de demnitate și forță, muncind pământul și culegând recolte bogate⁷² (Fig. 4). Regimul de democrație populară, pentru a pune stăpânire pe avutul acestora, atât cât mai rămăsese după naționalizarea din 1948 și pentru a distruge inițiativa privată, încearcă și reușește în timp să schimbe mentalul colectiv. Din mândria satului, chiaburul devine personajul care însuma toate defectele: leneș, viclean, rău, hoț etc.

Categoria chiaburilor cuprindea toți țăranii care dețineau pământ, inventar agricol, dar și acea parte a țăranimii care desfășura activități comerciale. Regimul încerca să pună stăpânire pe avuția acestora și să distrugă inițiativa privată.

Alinierea politică era chiar mai importantă decât necesitățile economice. Astfel se pune în practică rezoluția Plenarei C.C. al P.M.R. din 3 – 5 martie 1949 care „subliniază că în politica partidului la sate ne sprijinim pe țăranimea săracă, strângem alianța cu țăranimea mijlocașă și ducem o luptă neînteruptă împotriva chiaburimii”⁷³.

Prin această sintagmă străină, de sorginte sovietică, se încerca polarizarea lumii satelor, inițierea unor conflicte între țăranimea săracă și cea înstărită și în ultimă instanță, distrugerea celui mai rezistent grup social sprijinitor al vechiului regim - țăranimea înstărită. Prin desființarea proprietății particulare la sate se urmărea implantarea și în România a modelului stalinist de colectivizare a agriculturii. Comuniștii distrugeau inițiativa personală în vederea adoptării unui sistem economic testat de vecinii de la răsărit și care urma să devină singurul acceptat – sistemul colhoznic.

Întregul sistem de valori patriarhale explodează în urma propagandei susținute astfel: „secretarii organizației de bază din gospodăria colectivă din comuna Beuca, Raionul Roșiorii de Vede, instruiesc săptămânal colectivele de agitatori”⁷⁴.

---

⁷¹ *Urzica*, anul II nr.25, duminică 5 februarie 1950, pag 1; vezi și *Urzica*, anul VI nr.17 din 15 octombrie 1954, pag 1.

⁷² *Urzica*, anul II nr.33, 20 iunie 1950, pag 1.

⁷³ „Scânțea”, 25 martie 1952, p. 1. Articolul purta titlul sugestiv: „Să nu îngăduim chiaburilor să se strecoare în rândul mijlocașilor”.

⁷⁴ *Ibidem*, 25 martie 1951, p. 3. Comuna Beuca, vecină cu comuna Dobrotești, a făcut parte din aceasta pentru o lungă perioadă de timp.

Cine erau chiaburii? Au fost trecuți la chiaburi „toți cei care aveau de la 10 ha în sus [...]. Mai era și pe dușmănie. La noi (comuna Dobrotești- n.n.) erau membrii de partid care spuneau: Eu sunt tare, eu sunt mare!”⁷⁵ sau „Cei care posedau peste 5 ha teren arabil, precum și cei care aveau mașini mici de ales grâu de sămânță”⁷⁶. Abuzurile au reprezentat o constantă a procesului de eliminare a chiaburilor: „[...] chiar dacă avea omul numai o mașină de cusut, comitetul de partid îl băga la chiaburi, nu conta că are pământ sau nu”⁷⁷.

În anul 1952 existau în comuna Dobrotești un total de 1627 gospodării din care: 26 gospodării membri C.A.P., 1239 gospodării țărănești individuale, 69 de chiaburi, 6 gospodării meșteșugărești necooperatiste și 286 gospodării meșteșugărești cooperatiste. Semnificative sunt cifrele care arată cât pământ dețineau aceste categorii sociale: membrii cooperatori-6,75 ha, gospodăriile țărănești individuale-3477,53 ha, chiaburii-605,2 ha, meșteșugarii necooperativizați-8,78 ha, meșteșugarii cooperativizați-1306,94 ha⁷⁸.

Categorii de chiaburi. Din anul 1953 în statisticile Raionului Roșiorii de Vede apar listele nominale cu chiaburii din comuna Dobrotești, specificându-se numai profesia. Din totalul de 66 de chiaburi întâlnim în 1953: 1 cojocar (Alexandru Truiescu), 1 mecanic (Niculescu Petre), 1 pensionară (Doneț Eleonora), 1 comerciant (Pătrașcu Aristică), 2 preoți (Gheorghe Ungurelu, Istrate Teodor), 3 învățători (Doneț Grigore, Urmaticu Florea, Urmaticu R. Stan), un colonel (Manolache Ion) și restul de 57 agricultori⁷⁹. Tabelele cuprinzând chiaburii au în fiecare an o altă componentă: în 1954 rămân 46 de chiaburi, sunt scoși 20 de agricultori în două tranșe, în 1953 și 1954; cifra totală este aceeași pe anul 1955; în 1956 rămân 42 de chiaburi, iar în 1957 sunt prezente numai 32 persoane. Pentru anii următori situația este următoarea: 1958 – 27 persoane; în 1959 – 12 persoane la care se adaugă Moise Constantin; 1960 – 9 persoane și se mai adaugă Ianculescu Stan⁸⁰. Toate aceste fluctuații relevă schimbările survenite în perioada 1952 – 1960 în comuna Dobrotești. În esență aceste schimbări sunt datorate faptului că spre sfârșitul anilor 1950 o mare parte a chiaburilor sărăciseră, pierduseră pământul, inventarul-agricol prin înscrierea în întovărășiri și în G.A.C.-uri.

⁷⁵ Cf. mărturiei făcută de Gh. Brânzan, *loc. cit.*

⁷⁶ Cf. mărturiei făcută de Voicu Marin, *loc. cit.* Sat Merișani, comuna Dobrotești.

⁷⁷ Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, *loc. cit.*

⁷⁸ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 7/1952, f. 2 – 26.

⁷⁹ *Ibidem*, ds. 148/1954 – 1960, f. 11.

⁸⁰ *Ibidem*, f. 11–427.

Foștii chiaburi. Cererile de retragere din categoria chiaburilor au fost numeroase și o parte însemnată au fost soluționate favorabil din mai multe motive:

1. unii au fost **trecuți samavolnic** în rândul chiaburilor: Alexandru T. (cojocar), Aristică Pătrașcu (comerciant), Niculescu Petre (mecanic);

2. alții au fost **deposedați de pământ** prin Hotărârea Consiliului de Miniștri, nr. 308 din 1 februarie 1953 fiindcă erau funcționari sau nu-și puteau munci pământul: Trâmbaciu Stela (moașă) cu 0,50 ha, Ionescu Gheorghe (salariat) cu 1,40 ha, Gheorghe Duca (învățător) cu 0,75 ha, Voicu Alexandru (salariat) cu 5 ha, Teodor Istate (preot) cu 4 ha⁸¹, Dumitru Tufă (invalid) cu 31,50 ha, Doneț Eleonora (bătrână) cu 7,97 ha, Nicolache Ianolide (bătrân) cu 25 ha, Călin Buică (învățător) cu 1,50 ha, Motăescu Octavian (învățător) cu 2,40 ha, Vlaicu I. Ion (învățător) cu 1,35 ha, Laibăr I. Constantin (învățător) cu 0,75 ha, Motăescu M. Elena (învățătoare) cu 2,25 ha, Ion T. Teodor (învățător) cu 1,43 ha, Marinescu Paraschiv (învățător) cu 2,25 ha, Ionescu Constantin (învățător) cu 4,50 ha, Glonțescu Constantin (învățător) cu 1,50 ha, Eliodor Voiculescu (învățător) cu 1,50 ha, Păsărică Constantin (pensionar) cu 3,25 ha, Doneț Gheorghe (învățător) cu 0,90 ha și Cristea Ana (salariată) cu 3 ha⁸².

3. unii au fost **arestați pe criterii politice**: Urmaticu Gheorghe (preot și membru P.N.Ț.), Manolache Ion (fost ofițer în armata regală)⁸³.

Cum erau văzuți chiaburii? Regimul politic merge mai departe și îi consideră pe chiaburi „dușmani ai poporului” care „trebuie dați fără zăbavă pe mâna justiției și pedepsiți”⁸⁴. Propaganda susținută a regimului a reușit ca, în scurt timp să schimbe mentalul colectiv al locuitorilor din Dobrotești: „Erai văzut cu totul altfel [...] și fetele se uitau cu o problemă [...] că erai chiabur. Era unul Păncescu, sărac, lua căruța de la un țăran înstărit și își făcea muncile. Acum cel sărac avea un băiat și țăranul cel înstărit avea o fată frumoasă, pregătită [...]. Băiatul cu studii puține [...] nu făcea de fată. Și într-una din zile o vecină îi pune o întrebare mamei (băiatului - n.n.):

⁸¹ Cf. mărturiei făcută de Radu Istrate, *loc. cit.* Tatăl acestuia a fost obligat să predea statului cele 4 ha care intrau sub incidența H.C.M. nr. 308 din 1 februarie 1953.

⁸² S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 69/1953, f.1,2. Articolul 2 al H.C.M.308 prevedea că: ”vor fi primite de către stat terenurile pentru care se vor depune cereri și acte de trecere a pământului în proprietatea statului de către: muncitorii și funcționarii din instituțiile și întreprinderile de stat, din organizațiile economice și de masă și de alte categorii de cetățeni care, neocupându-se efectiv de agricultură, nu-și pot lucra pământurile”.

⁸³ Cf. mărturiei făcută de Voicu Marin, *loc. cit.*

⁸⁴ „Scânțea”, anul XXI, nr. 2216, 9 dec. 1951, p. 2.

<<- Da nu-l însori?

- Mi-a trimis vorbă cutare, ca să-i ia fata. Dar cum să iau fată de chiabur? Cum mai ies eu în lume cu fată de chiabur?>>⁸⁵. Astfel, din mândria satului, chiaburul devenise un paria. În actele oficiale, în jurul anului 1960⁸⁶, mulți din cei considerați chiaburi nu se mai regăsesc. În realitate, conotația negativă a titlaturii a continuat să îi influențeze, nu numai pe ei, ci și pe fiii lor: „în 1960 chiaburii au fost eliminați, au rămas în actele comunei chiaburi [...] și prin 1973 – 1974, trecuseră de la înființarea colectivului 14 ani și eu aveam 33 de ani, mi se striga, în ședințe:

<<- Chiaburul! Să-l dăm afară pe chiabur!>> Titlatura nu a dispărut până în 1989”⁸⁷.

„**Deschiaburirea**”. Sistemul democrației populare nu s-a rezumat doar la stadiul de trecere în liste a celor considerați chiaburi, în paralel fiind dusă o activitate susținută pentru sărăcirea acestora. Acest proces a purtat numele de „deschiaburire”: „Între 1952 – 1954 era o doctrină a partidului [...]. Venea cineva de la raion și spunea:

<<- Mergem cu deschiaburirea!>>

Însemna că plecau căruțele cu cai de la primărie și se făceau echipe de 3 – 4 persoane și spuneau:

<<- O luați de aici!>>.

Echipele intrau în curte la cine era chiabur și își lua tot ce găsea: grâu, porumb, floarea – soarelui, căutau cu bețele, sondau [...] indiferent că aveai cotele achitate. Mergeau și la țăranii mijlocași, la chiaburi, mergeau la toți”⁸⁸. În procesul de deschiaburire autoritățile s-au bazat pe o parte a țăranilor săraci din comuna Dobrotești și totodată în special pe membrii de partid „atașați comunismului”, care-i păzeau pe chiaburi să nu ascundă produsele⁸⁹.

Acțiunea era o încălcare a proprietății și a avutului personal: „perioada de deschiaburire era foarte grea, te căuta în pod, peste tot [...] cu milițianul după ei, lua tot ce găseau fără aprobare de la nimeni”⁹⁰. Metodele de a ieși din listele de chiaburi erau: intrarea în colectiv și

⁸⁵ Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, *loc. cit.*

⁸⁶ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 148/1954, vol. I. Dosarul cu chiaburii raionului, implicit al comunei Dobrotești, se oprește la anul 1960.

⁸⁷ Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, *loc. cit.*

⁸⁸ *Ibidem*.

⁸⁹ *Ibidem*, „Veneau 2 – 3 indivizi și stăteau toată noaptea pe drum. Dădeau ocol să nu ducă chiaburul vreun sac la altul și dimineața veneau cu 2 – 3 hotarnici cu căruța și își lua tot”.

⁹⁰ Cf. mărturiei făcută de Voicu Marin, *loc. cit.* Fiu de chiabur, tatăl acestuia deținea 8 ha.

pierderea pământului, ”în 1957 după înființarea G.A.C-ului au intrat o parte și în anul 1959 prin decretul 115/1959 le-a luat pământul și așa i-a deschiaburit”⁹¹.

Redăm mai jos cazuri atipice de chiaburi și cazuri tipice:

A. Cazuri atipice:

1. **Alexandru Truescu**, cojocar, nr. 1 în tabelul cu chiaburi din 1953, este scos din rândul chiaburimii în 1954⁹². Lumea îl cunoștea sub numele de Ghindiș. Era țăran sărac, avea o casă acoperită cu șită, deținând o mașină de cusut „cu care făcea la babe târlci”⁹³, 2 măgari, 5 – 6 pogoane (~ 3 ha) pământ primit în urma războiului. Despre trecerea la chiaburi a acestuia se făcuse în comună și un cântec: „Hai Ghindiș – Ghindiș – Ghindiș / Repede te chiaburiși / Cu măgarii puși la plug / Pălăria ruptă-n fund”⁹⁴.

2. **Pătrașcu Aristică**, comerciant, nr. 46 pe lista chiaburilor din 1953, iar pe data de 1 aprilie 1955 comitetul executiv regional întrunit în ședință îl scoate din categoria chiaburi⁹⁵. Avea 3 ha pământ primit la reforma din 1945 și o dugheană cu „o cutie de țevi de ață și o cutie de bomboane”⁹⁶, era considerat „negustor mic [...] de fapt nici negustor nu era. Era vai de mama lui!”⁹⁷. În cazul acesta a fost vorba de ură personală: „l-a luat Voicu Grama din drum, l-a băgat la Sfatul Popular, l-a judecat 3 luni de zile, că-i comerciant, l-a băgat la pușcărie și l-a trecut la chiaburi”⁹⁸.

În lista cu pricina apar noi chiaburi, nu din cei recent îmbogățiți, ci trecuți pe motive hilare, cum este cazul lui Ilie Dumitrache, pentru că și-a construit un grajd de animale⁹⁹.

3. Interesant este cazul lui **Moise R. Constantin**, cu 5 ha pământ, care la înființarea întovărășirii „Horia, Cloșca și Crișan”, în data de 16

---

⁹¹ Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, M.J.T., CD 039/ martie 2004, Dobrotești.

⁹² S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 148/1954, vol. I, f. 47, 188.

⁹³ Cf. mărturiei făcută de I. Mihai, M.J.T., CD 025/5 feb. 2004, Dobrotești.

⁹⁴ Cf. mărturiei făcută de Gh. Brânzan, *loc. cit.* Acesta a concluzionat că: „așa erau de chiaburi și mulți alții ca ăștia”.

⁹⁵ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 148/1954, f. 48, 170.

⁹⁶ Cf. mărturiei făcută de Gheorghe Brânzan, *loc. cit.*

⁹⁷ Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, M.J.T., CD 039/4 martie 2004, Dobrotești.

⁹⁸ Cf. mărturiei făcută de Gheorghe Brânzan, *loc. cit.* Voicu Grama deținea la acea dată funcția de președinte al Consiliului Popular Dobrotești.

⁹⁹ Cf. mărturiei făcută de I. Mihai, M.J.T., CD 025/ martie 2004, Dobrotești.

septembrie 1956, este ales în comitetul de conducere al întovărășirii¹⁰⁰, iar în ședința din 16 mai 1959 a Comitetului Executiv Raional Roșiori de Vede a fost încadrat în categoria socială a chiaburilor¹⁰¹. Încadrarea în această categorie s-a datorat cumpărării în 1959 a unui cazan de țuică; îl regăsim pe tabelul de chiaburi și în anul 1960¹⁰².

4. **Ianculescu Stan**, sat Merișani, comuna Dobrotești, 7 ha pământ și trecut la categoria chiaburilor datorită unui cazan de țuică deși: „după suprafața pământului cu cele 7 ha, pe care le posedam înainte de aplicarea decretului 115/1959, puteam foarte bine să fiu mijlocaș”¹⁰³. Mai rămâne după decret cu: ”1,20 ha pământ arabil, 0,81 ha pământ nearabil pe care se află casa și dependențele, pomii fructiferi și via, cazanul de țuică care a funcționat până în 1958 cât am avut autorizație”¹⁰⁴. După cererea de înscriere în G.A.C. „Drumul Păcii” din 10 aprilie 1959 și aprobat în data de 12 aprilie 1959 i se ia tot pământul, rămânând cu 0,30 ha loc de casă. De pe acest teren i se scot „89 salcâmi groși de construcție, bătrâni de peste 40 de ani și alți 20-30 mai tineri”¹⁰⁵ și s-a recoltat grâul semănat. Pe data de 22 iunie Sfatul Popular al comunei Dobrotești îi comunică rămânerea mai departe în categoria chiaburilor¹⁰⁶. Într-adevăr pe listele de chiaburi trimise la raionul Roșiori de Vede, Ianculescu Stan este trecut, în anul 1953 la poziția 34, pentru ca în 1960 să îl regăsim la poziția 5 din cei 12 rămași la chiaburi¹⁰⁷. Ianculescu Stan consideră că: ”la vârsta mea de 72 de ani, e rușinos să nu am curajul răspunderii și deci eu socot aceste înșelătorii abuzuri calificate, fapte care m-au lăsat fără pâine, deci muritor de foame [...]” și cere:” să-mi de-a salcâmi înapoi, să-mi dea grâul ce mi l-au răpit și pământul chiar dacă rămân chiabur [...]”¹⁰⁸. După părerea președintelui G.A.C-ului, Ianculescu Stan a rămas trecut la chiaburi pentru nepredarea cazanului de țuică, acesta amenințându-i pe cei care au venit să-l ridice.

5. **Manolache Ion**, colonel, ginerele lui Barbu Hristescu, care a rămas fără pământ din martie 1949; ”În 1946, nevoind a intra în P.C.R. am

¹⁰⁰ S.J.A.N.T., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 48/1952, f. 457.

¹⁰¹ *Ibidem*, ds. 148/1954, f. 375: „În baza adresei nr. 6.488 din 25. 05. 1959 vă facem cunoscut că contribuabilul Moise R. Constantin din comuna Dobrotești a fost încadrat în categoria socială de chiaburi. Față de această situație vă rugăm a proceda la impunerea corespunzătoare categoriei. (semnează șeful secției financiare)”.

¹⁰² *Ibidem*, f. 427.

¹⁰³ *Ibidem*, ds. 85/1959, f. 67.

¹⁰⁴ *Ibidem*.

¹⁰⁵ *Ibidem*.

¹⁰⁶ *Ibidem*.

¹⁰⁷ *Ibidem*, ds. 148/1954-1960, f. 48, 401.

¹⁰⁸ *Ibidem*, ds. 85/1959, f. 70.

fost trecut din oficiu cadru disponibil (în armată), stabilindu-mă cu domiciliul în Dobrotești unde însă în continuare am suferit asupra din partea organelor comunale, raionale și județene”¹⁰⁹. În 1950 este arestat de securitate¹¹⁰, ridicat din Dobrotești, trimis la canal, la Capul Midia, ca deținut politic, iar în februarie 1953 este mutat la Poarta Albă pentru sabotaj agricol. La Capul Midia s-a îmbolnăvit ”ca urmare a muncii istovitoare și a tratamentului inuman la care am fost supuși și de care sufăr destul de rău și în prezent”¹¹¹. În 1955 este trecut la chiaburi, poziția 44, în 1956 la numărul 23, iar în 1958 nu-l mai regăsim¹¹².

B. Cazuri tipice

1. **Alexandru M. Mihai**, nr. 3 în tabelul de chiaburi din anul 1953, în ședința din 5 aprilie 1954 s-a hotărât rămânerea lui la chiaburi, iar în 1957 nu mai figurează¹¹³. Provenit dintr-o familie modestă realizează singur o avere frumoasă: „tata devenise printre primii oameni din comună”¹¹⁴.

În 1949 avea 27 ha, din care 5 ha primite prin reforma agrară din 23 martie 1945 și 20 ha cumpărate de la proprietara Aretia Nițescu, pe moșia căreia a fost administrator. Ca inventar agricol deținea: 2 boi și o căruță, 2 cai și o căruță, 2 vaci, 40 de oi și o secerătoare. Era membru P.N.L. și fost primar al comunei Dobrotești între anii 1941 – 1943¹¹⁵. A fost arestat și judecat pentru nepredarea cotelor (1955 – 1956) și apoi achitat.

Ion Mihai, fiul lui Alexandru Mihai: „am fost trecut ca fiu de chiabur și bătut, am primit palme în timpul serviciului, de la unul Cristea [...]. Am fost bătut acasă pe la ora 3 noaptea de unul Minică Ghițescu, fără motiv”¹¹⁶.

A fost dat afară de la liceul din Roșiorii de Vede și de la școala medie din București pentru că avea origine „nesănătoasă”, era trecut la

---

¹⁰⁹ Scrisoarea trimisă de Ion Manolache președintelui A.F.D.P.R. Teleorman, la 30 mai 1991; vezi Corespondența pe anul 1991-1992- A.F.D.P.R. Teleorman.

¹¹⁰ A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 19/5 (1945-1968). Tabelul nominal de indivizi ce se trimit într-o unitate de munca pe termenele arătate în dreptul fiecăruia: nr.34, Manolache Ion, Dobrotești, Teleorman, pentru 24 de luni; nr. 35 Ghitulescu C. Marin, Beuca, Teleorman, pentru 18 luni.

¹¹¹ A.A.F.D.P.R. Teleorman, scrisoarea din 28 aprilie 1991.

¹¹² S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 148/1954-1960, f. 188, 329, 361.

¹¹³ *Ibidem*, f. 47, 69, 118, 262, 328.

¹¹⁴ Cf. mărturie făcută de Ion Mihai, M.J.T., CD 024/ martie 2004, Dobrotești.

¹¹⁵ S.J.T.A.N., fond *Reforma agrară*, ds. 157/1945 – 1947, f. 110.

¹¹⁶ Cf. mărturie făcută de Ion Mihai, *loc. cit.*

chiaburi: „în locul chiaburilor (în școli – n.n) trebuiau să vină membrii, fii de colectivști. Nu conta că ai medie de trecere sau nu. Veneau automat pe mediile noastre [...]”¹¹⁷. Cei stigmatizați cu titlul de chiaburi își aduc aminte în ce condiții au făcut școala generală: „prin 1952 – 1953 – 1954 mergeam la școală, dar nu aveam cărți și nici ghiozdan, eram mai sărac decât săracii, luam cizme de la frate-meu, măsura 42 și cu două caiete [...]. Dar aveam ambiția mea, să mă fac avocat!”¹¹⁸.

Întrebat, Ion Mihai, peste 50 de ani, ce ar fi putut face pentru a-și îndeplini visul, răspunsul a fost prompt: „singura soluție era să mă fi trecut la numele de țigan, avea tata un țigan care îi făcea gălețile [...]. Orice. Numai să fac facultatea! Asta m-a obsedat toată viața”¹¹⁹. Ion Mihai a avut dosar la securitate, a fost urmărit până în anul 1989, considerat element periculos pentru ordinea socială, deoarece ascultă posturile de radio libere.

2. **Drăgman Domnu**, chiabur, poziția 20 în lista din anul 1953, iar în tabelul din 1960 este pe locul 1¹²⁰. Avea 5 ha pământ și o mașină de lână (dărac – n.n.). Pe 7 aprilie 1959 comisia de sigilare din comuna Dobrotești pune sigiliul pe dăracul de lână, proprietarul nemaivând voie să-l folosească¹²¹. A fost arestat, dus la canal 1 an și 2 săptămâni pe motiv că lansează zvonuri false și influențează populația: „trecuseră 2 – 3 ani de la stabilizarea monetară din 1947 cetățenii ieșeau la vorbă și Domnu era mai bun de șotii :<<- Bă, Domnu, ce mai știi!

- Bă, se face stabilizare, dar mie ce să-mi mai schimbe, am buzunarele goale [...]>>. Și bagă mâinile în buzunare și le întoarce uite așa [...]. Brânzan Constantin era lângă el, ăla a doua zi merge și spune că chiaburul duce propagandă, că se face stabilizare și bagă frica în țărani. Au venit de la securitate, peste 3 – 4 zile și l-au luat și l-au dus la canal”¹²².

Fiica lui Drăgman Domnu își aduce aminte cum era privită în sat: „ne duceam și noi la cooperativă să cumpărăm 1 kg de zahăr, marmeladă și

¹¹⁷ Idem, M.J.T., CD 025/ martie 2004, Dobrotești.

¹¹⁸ *Ibidem*.

¹¹⁹ *Ibidem*.

¹²⁰ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 148/1954, f. 48, 427.

¹²¹ *Ibidem*, ds 85/1959. Din comisia de sigilare a Sfatului Popular al com. Dobrotești făceau parte: Baia Ion secretar și Tiglis Nastase referent la starea civila.

¹²² Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, și Dăgman E, fiica lui Dăgman Domnu M.J.T., CD 024,023/martie 2004, Dobrotești. Drăgman Domnu, care avea cinci copii, a stat închis la canal timp de un an și două săptămâni. Fiica sa își amintește de momentul întoarcerii tatălui acasă: „A venit de la canal, când l-am văzut nu am crezut că era tata, arăta ca un cerșetor, ziceam că ăsta nu e tata”.

ne dădeau afară din rând: <<- Ieșiți că sunteți chiaburi!>> Nu ne dădeau nimic”¹²³.

3. **Dumitru Tufă**, trecut la chiaburi în anul 1953, poziția 58, în 1958 poziția 23, iar în anul 1960 nu mai figurează¹²⁴ (Fig. 5). Avea 43 ha, moară, mașină de treierat. Ginerele lui, preotul Istrate Teodor, a fost și el trecut la chiaburi. Pământul și mașina de treierat au fost luate forțat, iar în moară a luat ființă sediul G.A.C. „7 Noiembrie” din comuna Dobrotești. Dumitru Tufă și Teodor Istrate cu cei doi copii au fost scoși afară, li s-a luat casa. Radu Istrate, fiul celui din urmă declară: „Starea materială a noastră [...] vindeam ca să trăim, tata închis (Teodor Istrate a fost arestat în urma revoltei din 7 martie 1961- n.n.), bunicul trăia din milostenie, se făcea colectă între oameni ca să avem ce era mânca[...] sora mea era la liceu, înfiată, eu inginer fără serviciu”¹²⁵.

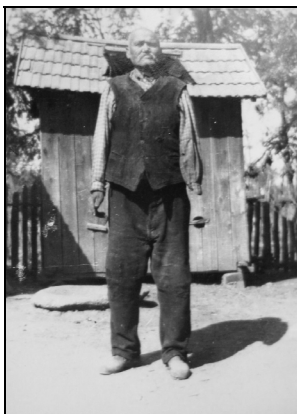

Fig. 5

4. **Gheorghe Ungurelu**, preot în satul Merișani, comuna Dobrotești, a fost trecut la chiaburi în 1953, poziția 32 (Fig. 6). Îl regăsim în listele din 1954, 1955, 1956, 1958¹²⁶. Avea 15 – 20 ha, membru al P.N.Ț., iar între 1946 – 1947, senator de Teleorman. Securitatea a încercat să-l ridice de la domiciliu, dar aflând, oamenii au făcut baricadă în jurul lui, a fost împușcat un om. Soarta acestuia a fost stabilită de securitate care,

¹²³ Cf. mărturiei făcută de Dăgman E., M.J.T., CD 023/ februarie 2004, Dobrotești.

¹²⁴ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 148/1954, f. 48, 328, 361.

¹²⁵ Cf. mărturiei făcută de Radu Istrate, M.J.T CD 024/5 februarie 2004, Dobrotești.

¹²⁶ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 148/1954, f. 48, 188, 262, 328, 361.

în cele din urmă, îl arestează: „au venit a doua oară, într-o seară și l-au ridicat [...] și acolo i-au putrezit oasele. Nu s-a mai auzit de el”¹²⁷.

Fig. 6

5. **Enache Radu**, trecut la chiaburi în anul 1953 se regăsește în tabelele întocmite de autorități până în 1960¹²⁸. Acesta deținea 10 ha de pământ, boi și un cazan de țuică.

Începuturile colectivizării în Dobrotești (G.A.S., T.O.Z.)

A. G.A.S. Dobrotești

Situația proprietății rurale în comuna Dobrotești pe anul 1952 se prezintă astfel: sectorul particular 4001,63 ha, G.A.S. „Vasile Roaită” cu 1072,16 ha, T.O.Z. cu 62,64 ha, Sfatul Popular cu 186,78 ha¹²⁹. Comasarea terenului din sectorul agricol de stat începuse din 1951 când din cele 48 de trupuri de moșie în care se găsea pământ aparținând G.A.S. „Vasile Roaită”, într-o primă fază se realizează 8 trupuri și ulterior 5 trupuri¹³⁰. Numai pentru comasarea a 120 ha au fost mutați 68 țărani săraci cu 66,5 ha, 54 țărani mijlocași cu 68 ha și 12 chiaburi cu 35 ha. Oficial se specifica faptul că „toți au semnat (de bunăvoie - n.n.) actele”¹³¹. Această mișcare de

¹²⁷ Cf. mărturiei făcută de Voicu Marin, *loc. cit.*

¹²⁸ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 148/1954, f. 48, 188, 262, 287, 361, 401, 427.

¹²⁹ *Ibidem*, ds. 32/1952, f.7.

¹³⁰ *Ibidem*, f. 303.

¹³¹ *Ibidem*, f. 308. Comasarea s-a făcut în baza decretului nr. 151/1950 și a H.C.M. nr. 156 – 31. I. 1952.

comasare făcea parte din angrenajul colectivizării forțate a agriculturii și avea drept beneficii faptul că „se vor putea obține producții mărite, iar gospodăriile de stat își vor îndeplini rolul lor de mari gospodării socialiste, model pentru țărănimea muncitoare”¹³².

Suprafața G.A.S. „Vasile Roaită” crește în urma H.C.M. 308/1953¹³³, prin nedeclararea întregii suprafețe de pământ deținute de cei trecuți la chiaburi¹³⁴. În anul 1958 G.A.S. „Vasile Roaită” deținea suprafața de 2951,90 ha, cele 5 trupuri întinzându-se și pe teritoriul localităților vecine: Balaci, Beuca, Zâmbreasca și Siliștea. Procesul de comasare a terenului G.A.S.-ului început în 1951, a continuat și în 1958, Partidul Comunist susținând mecanizarea agriculturii pe suprafețe întinse pentru o rentabilizare a muncii și o mai mare productivitate¹³⁵. În 1961 suprafața deținută de G.A.S. „Vasile Roaită” scade la 2142 ha, o parte a terenului fiind donat spre „veșnică folosire” G.A.C.-ului „11 Iunie”¹³⁶.

Bastionul securității în comuna Dobrotești a fost G.A.S. „Vasile Roaită”. Într-o adresă din 1949 a Biroului de Securitate Balaci adresată Direcției Județene de Securitate Teleorman se aducea la cunoștință că: „avem trei G.A.S.-uri în comuna Tufeni, Dobrotești, Deparați Hârlești. În toate aceste G.A.S. – uri am înființat o rețea informativă spre a ne aduce la cunoștință din timp și a ne da materialul necesar de abateri comise în interior și asupra stărilor de spirit din exterior”¹³⁷.

B. Întovărășirile agricole (T.O.Z.)

G.A.C.-urile, prin ineficiența și instabilitatea economică pe care le-au generat, au dus la căutarea unei căi de compromis în transformarea socialistă a agriculturii. Astfel, în 1952 accentul va fi pus pe formele intermediare ale structurilor colectiviste și anume constituirea

---

¹³² *Ibidem*, f. 308-311.

¹³³ H.C.M 308/1953, „prin care se trecea în stăpânirea statului pământul funcționarilor și a tuturor categoriilor care aveau pământ și nu se ocupau exclusiv de agricultură”, Cf. mărturiei lui Radu Istrate, M.J.T., CD 022/5 febr. 2004, Dobrotești. Tatăl acestuia, Teodor Istrate a cedat 4 ha din cauză că era preot.

¹³⁴ În multe cazuri, țărânii mijlocași și chiaburii, pentru a nu mai plăti impozitul funciar și cote agricole mari, nu declarau întreaga suprafață de pământ deținută.

¹³⁵ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 211/1958, f. 64.

¹³⁶ Documente aparținând Societății Agricole Dobrotești (în continuare S.A.D.) și care se găseau în 2004 în comuna Dobrotești.

¹³⁷ A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 121949-1950, f. 104.

întovărășirilor agricole (T.O.Z.), după modelul sovietic¹³⁸. Acestea erau forme asociative, în care țăranii își păstrau animalele de muncă și mijloacele agricole și, spre deosebire de G.A.C., țăranul întovărășit nu era obligat să intre cu întreaga suprafață pe care o deținea.

Inițial, la 18 noiembrie 1952, în comuna Dobrotești, mai exact în satul Merișani, a fost înființat un singur G.A.C., numit „Drumul Păcii”, acesta având însă o existență formală:” a apărut cu un nucleu de 10-15 cetățeni săraci din cauza leneviei, bețivi și lipsiți de patriotism, având 2,3 clase primare”¹³⁹.

După acceptarea la scară națională a întovărășirilor, iau ființă într-un timp scurt (1952 – 1957) 8 întovărășiri constituite cu acte legale. După data înființării, ele au fost: 1. „Tudor Vladimirescu” (15 iulie 1952), 2. „Unirea” (5 apr. 1956), 3. „Ștefan cel Mare” (8 sept. 1956), 4. „Horia, Cloșca și Crișan” (16 sept. 1956), 5. „Ilie Pintilie” (6 oct. 1956), 6. „Nicolae Bălcescu” (18 oct. 1956), 7. „6 Martie” (6 martie 1957), 8. „1 Mai” (23 apr. 1957)¹⁴⁰.

Între anii 1955-1956 existau în comuna Dobrotești un număr de 4 întovărășiri agricole cu un număr de 546 membri și o suprafață de 2159 ha. În 1957, existau 5 întovărășiri agricole cu un număr de 871 de familii și 3162 ha teren din totalul de 1217 gospodării și suprafața de 4000 ha a comunei; procentual însemna 54 % din suprafața comunei și 71,5 % ca număr al gospodăriilor¹⁴¹. La acestea 5 se mai adaugă 3 întovărășiri în satul Merișani.

Birocrația înființării unei întovărășiri: Prima întovărășire din comuna Dobrotești numită „Tudor Vladimirescu” a urmat traseul legal de înființare: în primul rând, s-a format un comitet de inițiativă format din trei membri: Alexandru Minică, Anghel Militaru și Ștefan Roman¹⁴²; în al doilea rând, au făcut cerere de înscriere în întovărășire 20 de locuitori cu o suprafață de 42,77 ha¹⁴³; în al treilea rând, propunerea locuitorilor din Dobrotești a fost discutată în ședința Comitetului Executiv al Sfatului Popular Raional Roșiorii de Vede (Fig. 7), pe baza căreia s-a întocmit un

¹³⁸ Cf. Hotărârii C.C. al P.M.R. din 18 sept. 1951. În 1952 s-a elaborat pentru întovărășirile agricole un statut model prin H.C.M. 59/1952, vezi cronologia din D.J.T.A.N., nr. 1/1993, p. 146 – 168.

¹³⁹ Cf. mărturiei făcută de Marin Voicu, *loc. cit.*

¹⁴⁰ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 48/1952, 152/1957, 64/1959, 67/1959.

¹⁴¹ Documente aparținând S.A.D. Date extrase din referatul trimis de Raionul Roșiori de Vede către Regiunea București.

¹⁴² S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 48/1952, f. 309.

¹⁴³ *Ibidem*, f. 304.

referat și s-a primit decizia de înființare a întovărășirii cu numele „Tudor Vladimirescu”¹⁴⁴.

Fig. 7

Caracterul politic al comitetului de inițiativă: Același traseu de mai sus îl străbat toate întovărășirile din comună, accentul fiind pus pe caracterul politic: „comitetul de inițiativă format din Ilie A. Ion – președinte, Sima I. Ion – secretar, Cristea Jan – membru, Geantă Marin – membru, care, sprijiniți organizatoric de către Comitetul Raional de Partid, organele Sfatului Popular Raional, Comitetul de Partid pe comună și Comitetul Executiv Comunal, a putut să-și desfășoare o puternică muncă de lămurire și convingere a țaranului muncitor pentru constituirea unei întovărășiri”¹⁴⁵.

Cererile de înființare a întovărășirilor erau elaborate de membrii Comitetului de Inițiativă și ele se adresau Președintelui Sfatului Popular al Raionului Roșiorii de Vede. Pentru a reieși liberul consimțământ și necesitatea lor, în toate aceste cereri se specifică faptul că unirea în întovărășire „s-a făcut de bună voie”, „ne ajută la îmbunătățirea traiului”¹⁴⁶, sau ne ajută la „mărirea productivității agricole”¹⁴⁷. În realitate, putem urmări cum membrii, pe baza cărora au luat ființă întovărășirile, erau în majoritatea lor funcționari și până la data inaugurării

¹⁴⁴ *Ibidem*, f. 301, 311.

¹⁴⁵ *Ibidem*, f. 461. Roadele acestei propagande au fost pe măsură. Au intrat în întovărășirea „Ilie Pintilie” 121 locuitori cu o suprafață de 174,63 ha din care: 32 țărani săraci cu 32,75 ha și 89 țărani mijlocași cu 141,88 ha, f. 481 - 482

¹⁴⁶ *Ibidem*, ds. 48/1952, f. 461, întovărășirea „Horia, Cloșca și Crișan”, comuna Dobrotești.

¹⁴⁷ *Ibidem*, f. 432, întovărășirea „6 Martie”, sat Merișani, comuna Dobrotești.

acestora mulți renunțau. În cazul întovărășirii „1 Mai” din comuna Dobrotești actele întovărășirii s-au întocmit pentru 15 membri fondatori, însă pe data de 23 aprilie 1957 au mai rămas doar 11 membri¹⁴⁸.

Comasarea terenurilor. După ce comitetul de inițiativă primea cererile de intrare în întovărășire a țăranilor se trecea la comasarea terenului. Se avea în vedere pe de o parte creșterea productivității prin folosirea tractoarelor¹⁴⁹ și pe de altă parte faptul că „țăranii săraci și țăranii mijlocași vor fi așezați împreună, astfel ca să li se dea ocazia să se organizeze în gospodării agricole colective sau întovărășiri”¹⁵⁰.

În procesul de comasare a terenului întovărășirilor, un rol important îl avea tot comitetul de inițiativă. La întovărășirea „Horia, Cloșca și Crișan”, „Alexandru Petrescu, membru în comitetul de inițiativă, prezintă informarea pentru înființarea întovărășirii. Din această informare reiese cum s-au comasat 90,13 ha, suprafața corespunzătoare pentru 53 familii”¹⁵¹. Alexandru Petrescu nu era din comuna Dobrotești, ci „a venit de la munte și el s-a ocupat cu comasarea”¹⁵². Procedeu era mult mai simplu, *se pleca de la comasare la întovărășire* și nu invers, așa cum prevedea statutul model al întovărășirilor: „Ei comasau fără să întrebe pe nimeni. Era Alexandru Petrescu și într-una din zile a plecat cu compasul să măsoare când țăranii arau. Venise la Hodorogu (trup de moșie-n.n.), aici țăranii aveau câte 5 ha, pământ de bună calitate. Întrebat de țăranii ce face Petrescu a răspuns:

<<- Comasez pământul, degeaba îl ari! [...]. Îl luăm la întovărășire!

- Cum să-mi iei pământul ăsta, că-i al meu luat după front!

- Bă, dacă te înscrii la mine în întovărășire bine, dacă nu, îți dăm la Broscării! >> și țăranul făcea cerere de înscriere cu pământul acesta [...] și așa partea Hodorogu a intrat în întovărășire”¹⁵³. Cei care nu intrau în întovărășire primeau la schimb pământ de proastă calitate și departe de sat, risipit sub formă de petice și chiar și așa se întârzia punerea în posesie¹⁵⁴.

¹⁴⁸ *Ibidem*.

¹⁴⁹ Mihail Rusenescu, *Procesul colectivizării agriculturii în România (1949 – 1962)*, „Revista Istorică”, nr. 3, 1979, p. 8.

¹⁵⁰ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 32/1951, p. 311.

¹⁵¹ *Ibidem*, ds. 48/1952, f. 457.

¹⁵² Cf. mărturie făcută de Ion Mihai, M.J.T., CD 026/4 feb. 2004, Dobrotești.

¹⁵³ *Ibidem*.

¹⁵⁴ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 32/1951, f. 311. În „Instrucțiunile de comasare” se specifică: „se va ține ca țăranii săraci și mijlocași să fie mulțumiți, dându-se la schimb terenuri de bună calitate și mai aproape de domiciliul lor. Comasarea terenului va fi acolo unde sunt pământurile cele mai multe ale întovărășiților”. Găsim cazuri când pentru comasarea a 46 de întovărășiți s-au dislocat 77 de locuitori.

În comuna Dobrotești procesul comasării nu a avut ca rol comprimarea terenurilor din întovărășiri, G.A.C.-uri, ci prin ele au luat ființă întovărășirile. Această ilegalitate, pe lângă abuzurile petrecute, a dus la un număr atât de mare de întovărășiri. Existau cazuri când un țăran se regăsea cu pământ la mai multe întovărășiri sau când țăranul era cu o parte de pământ în întovărășiri și o altă parte rămasă în exploatarea sa directă. De aici au apărut numeroase nemulțumiri pentru că el muncea în primul rând pământul rămas lui și apoi mergea la întovărășire.

Numărul membrilor care alcătuiau întovărășirile era variabil. Astfel, „Nicolae Bălcescu” avea 44 de familii cu 87,2 ha, „Ștefan cel Mare” avea 80 familii cu 154 ha, „Tudor Vladimirescu” avea 141 de familii cu 315,4 ha în 1957, pentru ca în anul 1959, întovărășirea să aibă 371 familii cu 965 ha comasat tot¹⁵⁵. „Ștefan cel Mare” avea 305 familii, cu 751 ha comasat, „Ilie Pintilie” avea 101 familii cu 189 ha teren comasat, „6 Martie” avea 58 familii cu 143 ha teren comasat.

Aceste cifre provin din dările de seamă pe anul 1959, când se remarcă o scădere a numărului de familii din fiecare întovărășire cu aproximativ 20 de familii la fiecare¹⁵⁶. Se poate ca aceștia să se regăsească în noile G.A.C.-uri, având în vedere că G.A.C. „11 Iunie” s-a creat din 26 de familii aparținând întovărășirii „Tudor Vladimirescu”¹⁵⁷. De aici vedem diferența, dacă la 1.01.1959 erau 393 familii, la 31.12.1959 mai rămăseseră 371 membri¹⁵⁸.

La înființarea întovărășirii „Horia, Cloșca și Crișan”, 16 sept. 1956, au fost prezenți 48 de întovărășiți, dintre care „30 de tovarăși ce vor fi primiți în întovărășire”. Tuturor li se accepta intrarea în întovărășire, cu excepția a 5 țăranii care vin fără pământ. În dreptul tuturor, comisia de înființare scrie – „se respinge”. Toți cei 30 locuitori nou intrați sunt de fapt cei „rămași necomasati”¹⁵⁹.

Brațele de muncă în întovărășire erau puține pentru că o parte din membrii întovărășirii erau salariați, iar inventarul agricol era redus. De exemplu, la întovărășirea „Tudor Vladimirescu” în anul 1952 din cei 20 de

---

¹⁵⁵ *Ibidem*. Adevărata muncă de „lămurire” a fost dusă în timpul comasării terenului când „s-a mai înscris un nr. de 303 membri.

¹⁵⁶ *Ibidem*.

¹⁵⁷ Documente aparținând S.A.D. Proces-verbal de înființare a G.A.C. „11 Iunie”.

¹⁵⁸ S.J.T.A.N, fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 64/1959, f. 229 – 230.

¹⁵⁹ *Ibidem*, f. 459 – 460.

membri care au venit cu 42,77 ha, 12 membri „sunt salariați la diferite instituții și au venit cu suprafața de 26,02 ha”¹⁶⁰.

Zestrea întovărășirilor. Lucrările în întovărășire erau efectuate cu inventarul agricol al membrilor. „Se stabilește ca cei care au boi, adică 5 familii, să are terenul în primăvară cu boi, rămânând ca pe 35 ha să se încheie contractul cu S.M.T.”¹⁶¹.

În întovărășirea „6 Martie” erau 45 ha și un inventar format din 10 boi, 2 vaci de jug, 6 pluguri, 6 grape, 9 care¹⁶².

Situația întovărășirii. Pentru a da un singur exemplu despre randamentul ridicat al noii forme de proprietate asupra pământului, să luăm cazul întovărășirii „Tudor Vladimirescu”, reprezentativă pentru comuna Dobrotești și totodată nucleul viitorului G.A.C. „11 Iunie”. Încă de la înființare această întovărășire a avut probleme deoarece printre cei 20 de membri se găseau 12 salariați, 17 țărani săraci și doar 3 țărani mijlocași¹⁶³. Brațele de muncă în întovărășire erau puține pentru că o parte dintre membrii întovărășirii erau salariați, iar inventarul agricol era redus. Din cei 20 de membri care au venit cu 42,77 ha, 12 membri „sunt salariați la diferite instituții și au venit cu suprafața de 26,02 ha”¹⁶⁴. Pentru a atrage cât mai mulți membri, în primii ani statul nu a perceput impozite: „ce producea întovărășirea se împărțea pe zile, în primii ani statul n-a luat nimic”¹⁶⁵.

Schimbarea totală a proprietății private în proprietate colectivă (G.A.C.)

Motto: *”Lupta de clasă, asociată cu lupta de lămurire pentru a te lepăda de brazda strămoșească, de proprietate, a fost o luptă lungă și de neînchipuit între 1949 și 1960”.*

(Voicu Marin, fostul secretar al școlii din satul Merișani)

Transferul de proprietate asupra pământului din sectorul particular în cel de tip socialist – întovărășiri, G.A.C. și C.A.P. – a urmat în comuna Dobrotești în linii mari procesul național. Singura diferență a constat în tergiversarea acceptării colectivizării, văzută prin numărul mare al

¹⁶⁰ *Ibidem*, ds. 48/1952, f. 301.

¹⁶¹ *Ibidem*, f. 427.

¹⁶² *Ibidem*, f. 420.

¹⁶³ *Ibidem*, f. 304.

¹⁶⁴ *Ibidem*, ds. 48/1952, f. 301.

¹⁶⁵ Cf. mărturie făcută de Ion Mihai, M.J.T., CD 024/martie 2004, Dobrotești.

întovărășirilor – opt - care vor supraviețui până în anul 1960¹⁶⁶. De cealaltă parte, G.A.C. – urile au apărut târziu și cu un număr scăzut de membri. Până în anul 1961 au fost înființate trei astfel de G.A.C. – uri, dintre care doar G.A.C. „Drumul Păcii”, din satul Merișani (Fig. 8), comuna Dobrotești a luat ființă la începutul procesului de colectivizare – 18 nov. 1952, celelalte două G.A.C. – uri, „11 Iunie”¹⁶⁷ și „7 Noiembrie”¹⁶⁸, ambele din comuna Dobrotești, au apărut în perioada de intensificare a procesului de colectivizare¹⁶⁹.

Fig. 8

Rezistență la schimbare. Țăranii au acceptat cu greu condițiile impuse de autorități pentru a intra în colectiv. Ei trebuiau să aducă întreaga suprafață de pământ deținută și tot inventarul agricol. În cazul lui Dobre F. Ilie, în 1957 se acceptă intrarea acestuia în G.A.C.–ul „11 Iunie” numai cu suprafața de 1 ha din 2 ha pe care le deținea cu un singur vot de blam, al lui Alexandru P. Toma¹⁷⁰. Interesant este faptul că atât membrii în comitetul

---

¹⁶⁶ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 127/1960. Întovărășirile erau considerate de propaganda comunistă forme inferioare ale colectivizării în care țăranii își păstrau proprietatea asupra pământului și a inventarului agricol. Pentru mai multe detalii vezi Scânteia, an XXI, nr. 2165, miercuri 10 oct. 1951, p. 1

¹⁶⁷ Înființat la data de 8 iunie 1957.

¹⁶⁸ Înființat la data de 17 noiembrie 1960.

¹⁶⁹ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 66/1959, 127/1960, 85/1961.

¹⁷⁰ Documente aparținând S.A.D., în procesul – verbal din 8 iunie 1957.

de conducere Pană Năstase, Ion Vasilică, Marin Alexandru, T. Roșoga cât și alți colectiviști precum Pistică Ștefan, Buică Radu, Cioplică Ioniță, Trăistaru Domnu (o parte din ei l-au acceptat pe Dobre F. Ilie) mai dețineau în anul 1959 suprafețe de teren în afara G.A.C.-ului¹⁷¹.

Tergiversarea și apariția târzie a G.A.C.-urilor s-a datorat în bună măsură rezistenței opuse de țărani dar și mersului greoi, birocratic, de înființare și legalizare a lor. Pentru înființarea acestora era nevoie de aprobări de la raion, regiune, Comitetul Central al P.M.R.

În vederea înființării unui G.A.C. importantă era propaganda sau munca de lămurire dusă în rândul țăranilor¹⁷² (Fig. 9). În satul Merișani învățătorii au fost obligați să meargă din casă în casă pentru a hotărât oamenii. Rezultatele acestei munci fiind nule, s-a trecut la înscrierea forțată. Au venit „echipe de la județ [...] era unul Varză ce-l știa toată lumea de frică, te bătea miliția și securitatea ne lua cu mașina neagră. Intrau în casă și fără rușine mâncau mâncarea oamenilor [...] că stăteau câte 2 – 3 zile pe capul oamenilor, că doar, doar i-o speria să se înscrie”¹⁷³.

Fig. 9

Pentru constituirea G.A.C.-ului „11 Iunie”, la data de 8 iunie 1957, organele comuniste prezintă metodele aplicate de comitetul de inițiativă:

¹⁷¹ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 66/1959, f. 81; Date din darea de seamă anuală pe anul 1959.

¹⁷² A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 12/1949-1950, f.34-35. In sinteza informativa a Biroului de securitate Alexandria se spunea: „Organele de partid P.M.R. duc pe zi ce trece munca de lămurire pentru înscriere, ca țăranii să se asocieze pentru a lucra pământul..”

¹⁷³ Cf. mărturie făcută de Voicu Marin, *loc. cit.*

„au dus o muncă de lămurire din om în om arătând rezultatele obținute de G.A.C.–ul din satul Merișani, care aparține comunei Dobrotești, precum și în urma vizitelor făcute la G.A.C. „Timpuri Noi” din comuna Belitori, iar ”tov. Spiridon Ion [...] prezintă unele aspecte pozitive din colhozurile sovietice care au înveselit și mai mult noii colectivști”¹⁷⁴.

Pentru a se înființa un G.A.C., în primul rând era nevoie de activiști propagandiști, care la rândul lor recrutau membrii G.A.C., iar pe aceștia toți îi supraveghea Securitatea, care recruta informatori atât din rândul membrilor G.A.C., cât și din afara acestuia¹⁷⁵. Toată această activitate avea drept scop înlăturarea „elementelor dușmănoase, chiaburii, care sabotau bunul mers în colectiv”¹⁷⁶. Paul Oancă, președintele G.A.C. „11 iunie”, denunță în adunarea generală „reacțiunea care este încă puternică, arată că unul dintre dușmani a fost Florea Săvulescu care a căutat să intre în gospodărie, dar vigilența celor înscriși l-a respins”¹⁷⁷. Ion St. Potloagă și Alexandru P. Toma „își iau angajamentul să demaște orice dușman al gospodăriei”¹⁷⁸; Constantin Răpan „înfierează acțiunea dusă de Florea Săvulescu care trebuie disprețuit de cel mai mic membru al G.A.C.–ului”¹⁷⁹. Toată această spionare și demascare avea drept scop reprimarea celor nemulțumiți pentru a nu avea surpriza desființării în fașa a G.A.C.–ului, așa cum se întâmplase în multe cazuri. Angajamentul solemn mai era completat de cei mai sus enumerați cu promisiunea de a aduce noi membri în colectiv. În general numărul acestora era limitat la membrii marcanți ai conducerii gospodăriilor agricole și la câteva persoane de bază din gospodăria agricolă.

Totul era foarte bine regizat. Pe lângă culegerea de informații de către securitate despre starea de spirit a locuitorilor înainte de înființarea gospodăriilor colective, partidul și securitatea cu oamenii lor regizau adunările generale de la înființare până la desființare-1989. Astfel: ”venea delegat de la Raion, înainte cu două-trei zile, de (a începe) adunarea generală, să pregătească adunarea și scria un material mai mult cu conținut

---

¹⁷⁴ Documente aparținând S.A.D. Proces-verbal, 8 iunie 1957.

¹⁷⁵ A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 12/1949 – 1950. Direcția Regională a Securității Poporului Pitești din 30 septembrie 1949 a trimis un ordin Serviciului Județean de Securitate Teleorman în care se cerea să fie luate măsuri pentru recrutarea de informatori în interiorul gospodăriilor colective. „Veți lua măsuri pentru crearea unor acțiuni informative atât în interiorul G.A.C. – ului cât și în mediul înconjurător, capabilă să ne informeze complet în legătura cu această problemă”, f. 44, 45.

¹⁷⁶ „Scânteia”, 23 aprilie 1956, p. 3.

¹⁷⁷ Documente aparținând S.A.D.

¹⁷⁸ *Ibidem*.

¹⁷⁹ *Ibidem*.

politic. Activitatea C.A.P-ului era o pagină, iar cuvântarea lui Dej sau Ceaușescu [sic!]era de trei-patru pagini”¹⁸⁰. Adunările generale se țineau o dată pe an. Bardac Ion, fost președinte al C.A.P „Drumul Păcii” din Merișani, susține că oamenii ”veneau la adunările generale pentru că erau interesați”¹⁸¹, din interviurile luate aceștia susțin contrariul și anume că nu mergeau decât cei care erau în conducerea colectivului.

Pe baza cererilor țăranilor se întocmea un **act constitutiv** în care se specifica scopul demersului: „de a clădi o gospodărie agricolă colectivă” prin care „să asigurăm victoria deplină asupra chiaburilor, asupra tuturilor exploatorilor și dușmanilor celor ce muncesc”¹⁸². Noii membri trebuiau să îndeplinească anumite condiții pentru a intra în G.A.C.: să vină cu tot pământul, animalele de muncă și inventarul agricol¹⁸³. De exemplu, Badea Anghel face cerere de a fi primit în G.A.C.”11 Iunie” cu cele 3,40 ha pământ, 1 plug și trei brațe de muncă¹⁸⁴. Tot acest demers era până în cele mai mici detalii regizat, cuvântările, propunerile, alegerile de președinte și de membri erau dinainte știute, surprizele nu erau pe placul comuniștilor. Oamenii veniți să decidă cu privire la soarta lor se vedeau puși în postura de simpli păpușari, sforile erau ținute de o mână de oameni.

Componenta unui G.A.C. la înființare denota caracterul politic și zestrea lui modestă. În G.A.C. „11 Iunie” erau înscrise 29 de familii cu numai 76,04 ha: „din aceste familii 4 membri sunt salariați, un Președinte la Sfatul Popular, un referent stare civilă, un salariat P.T.T., un președinte de cooperativă”¹⁸⁵. De bună voie au intrat membrii de partid: 10 membri P.M.R., 2 membri U.T.M., un candidat și 16 fără partid¹⁸⁶.

În primii ani țăranii au intrat în G.A.C. pentru că ”îi momea că le dă un purcel, câteva duble de porumb, lână, brânză [...] s-au dus cei mai săraci din comună”¹⁸⁷. Ca inventar aduceau: 1 vacă, 1 bou, 2 cai, 10 oi, 3 pluguri, 3 grape, 4 care, un atelier de tâmplărie¹⁸⁸.

O altă condiție pentru înființarea unui G.A.C. era ca acesta să dețină un minim de 3 ha pe cap de membru, sedii și magazii pentru buna desfășurare a activităților. Terenul nefiind suficient pentru G.A.C.-ul „11

¹⁸⁰ Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, M.J.T., CD 025/ martie 2004, Dobrotești.

¹⁸¹ Cf. mărturiei făcută de Ion Bardac, *loc. cit.* Președinte din 1974 de C.A.P.

¹⁸² Documente aparținând S.A.D.

¹⁸³ Articolul 7 din Statutul G.A.C., elaborat în 18 iunie 1953, H.C.M. 1650.

¹⁸⁴ Documente aparținând S.A.D.

¹⁸⁵ *Ibidem.*

¹⁸⁶ *Ibidem.*

¹⁸⁷ Cf. mărturiei făcută de Ion N. Grigoriță, *loc. cit.*

¹⁸⁸ Documente aparținând S.A.D.

Iunie” sunt luate în „folosință veșnică” 3 ha provenite din H.C.M. nr. 308/1953 și 4,50 ha „donație” de la locuitoarea Maria Mărășescu¹⁸⁹. Pentru înzestrarea G.A.C.-urilor, o practică des folosită de partidul comunist a fost aceea prin care anumiți țărani erau forțați să-și „doneze” pământul acestora. Este și cazul Mariei Mărășescu care dă 4,5 ha Sfatului Popular care „poate să-l doneze gospodăriei colective ce ia ființă în comuna Dobrotești”¹⁹⁰. Pentru a avea spații de birouri, directorul și secretarul G.A.S.-ului au venit la inaugurarea G.A.C.-ului și au „donat” casa moșierului Radu Polimeride în care s-a mutat sediul gospodăriei.

Alegerea președintelui de G.A.C. se făcea în cadrul adunărilor generale la propunerea membrilor. După caracterizările care se făceau candidaților, putem deduce condițiile care trebuiau îndeplinite de către aceștia. Paul Oancă este ales pe data de 8 iunie 1957 președinte al G.A.C.-ului „11 Iunie” Dobrotești. Este caracterizat astfel: „are origine sănătoasă, are un nivel politic ridicat [...]. Sunt convins că va conduce cu cinste gospodăria [...] muncitor, cinstit [...] n-are nici un viciu”. Alegerea lui este aprobată, după o practică preferată a comuniștilor, în unanimitate¹⁹¹. Ginelele fostului președinte, Ion N. Grigoriță, își amintește de adevăratul motiv al intrării socrului său în G.A.C.: „bă, tată, eu am fost obligat ca să mă dau (de partea comuniștilor – n.n.) ca să pot să trăiesc căci eram om sărac”¹⁹². A omis însă să spună că făcuse parte din conducerea G.A.S.-ului și era socotit un om de bază de comuniști. Să nu uităm de rolul de informatori jucat de membrii conducerii G.A.S.

În realitate, alegerea președintelui se făcea la „recomandările” secretarului Comitetului Raional de partid, în cazul de mai sus, Savu Ion, care cere să fie aleși „oameni muncitori, cinstiți și cu popularitate”¹⁹³. Mărturia lui Ion Mihai pune și mai mult în evidență modul în care erau făcute propunerile pentru alegerea președintelui: „era pus cineva să spună pe cine să propună ca președinte”¹⁹⁴, numirea venea de la județ și cel propus rămânea până la dizgrația partidului.

Prin selectarea defectuoasă a cadrelor de conducere, bazată în special pe caracterul politic, G.A.C.-urile erau prost conduse și nu puteau atrage țărani înstăriți. O imagine clară a criteriilor folosite în selectarea membrilor G.A.C. o aflăm într-o notă explicativă elaborată de secretarul

---

¹⁸⁹ *Ibidem*

¹⁹⁰ *Ibidem*.

¹⁹¹ *Ibidem*. Din procesul verbal de constituire a G.A.C.-ului „11 Iunie”.

¹⁹² Cf. mărturie făcută de Ion. N. Grigoriță, *loc. cit.*

¹⁹³ Documente aparținând S.A.D.

¹⁹⁴ Cf. mărturie făcută de Ion Mihai, *loc. cit.*

comitetului de partid din 9 februarie 1962: ”asupra cadrelor de conducere din cadrul celor trei G.A.C-uri din comuna Dobrotești, unde se poate arăta că nu există nici un element fost chiabur sau care a făcut vreo politică înainte de 23 august 1944, de asemenea nu există în conducerea G.A.C. elemente care au avut antecedente penale, toți sunt corespunzători din toate punctele de vedere”¹⁹⁵.

Comitetul de inițiativă al G.A.C. „11 Iunie” era caracterizat astfel: Minică Alexandru, „om muncitor, a dat dovadă de atașament față de partid, este printre primii care a făcut cerere în gospodărie”; Ion Vasilică: „om muncitor, cinstit și a fost printre primii care au făcut cerere”; Ioana N. Pană: „la înființarea întovărășirilor agricole a fost prima care a dat dovadă de muncă și este cinstită”; Dan Belivacă este: „muncitor și priceput în meseria de tâmplar”¹⁹⁶.

Întrunind condițiile, Comitetul Executiv al Sfatului Popular al Regiunii București, a aprobat constituirea G.A.C.-ului sub denumirea de „11 Iunie”¹⁹⁷. În comună a avut loc cu această ocazie o adevărată sărbătoare, s-a amenajat o tribună. În centru s-a adus un restaurant cu băuturi, au venit toți membrii colectivști îmbrăcați în costume naționale și au dansat. Ceilalți locuitori au participat ca spectatori la marele eveniment¹⁹⁸.

Colectivizarea forțată. Acest salt cantitativ s-a datorat modalităților diverse și neortodoxe prin care țăranii au fost forțați să intre în G.A.C. La finele anului 1960 majoritatea covârșitoare a țăranilor sunt incluși în formele cooperatiste. În acest an situația pe comuna Dobrotești se prezenta astfel: existau trei G.A.C. – uri cu un număr de 2084 familii colectivizate și cu o suprafață de 5465,88 ha. Numărul familiilor neînscrise în G.A.C. și întovărășiri era de 13, cu o suprafață de 38 ha¹⁹⁹.

O statistică datând din 15 februarie 1961 prezenta astfel G.A.C. – urile din comuna Dobrotești:

1. „11 Iunie”, Dobrotești, cu 718 familii și 1980,35 ha;
2. „7 Noiembrie”, Dobrotești, cu 601 familii și 1768 ha;
3. „Drumul Păcii”, sat Merișani, cu 772 familii și 1756 ha.²⁰⁰;

¹⁹⁵ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 225/1962, f. 6.

¹⁹⁶ Documente aparținând S.A.D.

¹⁹⁷ *Ibidem*.

¹⁹⁸ Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, *loc. cit.*

¹⁹⁹ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 127/1960, f. 2.

²⁰⁰ *Ibidem*, ds. 85/1961, f. 336.

Din situația prezentată la raion la data de 23 noiembrie 1960 reiese faptul că din cele 2094 familii existente în comuna Dobrotești, 2084 de familii, reprezentând 99%, erau membri colectivști²⁰¹.

Realizarea într-un timp așa de scurt a colectivizării proprietății particulare sătești avea însă să ducă multă vreme la convulsii în sânul comunității. Aparatul represiv, ajutat de informatori, a făcut ca țăranii să accepte schimbările. Târziu, când colectivizarea era deja încheiată revolta lor avea să șocheze autoritățile comuniste.

Revolta din Dobrotești din 7 martie 1961

Motto: „*Nimeni nu mai este legat de proprietate, ca cei care au luptat atunci și au murit. Cei de acum nu i-ar înțelege [...]. Să mori pentru pământ! Eu țin la pământ, mai degrabă cumpăr un hectar de pământ decât o mașină*”
(Ion Mihai, fiul chiaburului Alexandru Mihai).

Revolta a apărut ca o ultimă rezistență și singura soluție împotriva pariului pus de organele de partid locale și raionale de a încheia la începutul anului 1961 procesul de colectivizare a agriculturii în comuna Dobrotești. Pentru a câștiga acest pariu nu s-a mai ținut cont de voința țăranilor: „au venit de la raion o rază de activiști de partid care au început să forțeze oamenii. Au început să facă echipe, îi prindea, îi punea să facă cerere forțat, nu-i prindea, îi semna altul cererea”²⁰². S-a mers mai departe de la intimidare, la bătăi și chiar la omorât oamenii²⁰³.

În luna februarie 1961, mai devreme cu un an față de încheierea colectivizării agriculturii la scară națională, Sfatul Popular al comunei Dobrotești declara încheiată colectivizarea²⁰⁴. Pe acest fond de nemulțumire, în ziua de 7 martie 1961 a avut loc revolta în comuna Dobrotești: „și în 1961 au vrut să termine colectivizarea și revolta a fost după ce se terminase intrarea lor în G.A.C.”²⁰⁵.

²⁰¹ *Ibidem*, ds. 127/1960, f. 4.

²⁰² Cf. mărturiei făcută de Gheorghe Brânzan, *loc. cit.* Colector și secretar al Întovărășirii „1 Mai”, membru activ al G.A.C. „1 Iunie”.

²⁰³ Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, M.J.T., CD 040/martie 2004, Dobrotești. „Când am trecut prin spatele primăriei l-am văzut pe Breoi îl scoteau patru inși pe o pătură, bătut mort, pe ușa din dos. Și l-au aruncat acolo în iarbă și spune unu << Dă-l dracului, că nu se mai face bine, dacă a murit, a murit ce atâta!>>”.

²⁰⁴ Cf. mărturiei lui Dolocan Savu, *loc. cit.* „De înființat l-am înființat în primăvara lui 1961”.

²⁰⁵ *Ibidem*.

Zvonul. Pe data de 7 martie 1961 conducerea G.A.C.-ului „7 Noiembrie”, reprezentată de președintele Nicolae Pătrașcu și Florea Florescu, instructor al colectivizării și împuternicit de la Raion, a chemat oamenii la Adunarea Generală. Sediul se găsea la intrare în comună, la vechea moară a lui Gheorghe Urmaticu, naționalizată în 1948. Pentru că oamenii nu au vrut să vină Florea Florescu: „a aruncat o glumă:

<<- Bă, veniți că vă dau cererile înapoi!>>

Și atunci toți s-au dus”.²⁰⁶ Autenticitatea acestui fapt este probată și de declarația lui I. Văcaru care afirmă că „zvonul a venit de la cei din birou²⁰⁷ sau „pe la ora 2 – 3 după-amiază Gheorghe Brânzan a plecat cu lumea și a spus că a venit Florescu de la Raion să dea cererile înapoi și toți vroiau cererile”²⁰⁸.

Evenimentele au fost mai bine percepute de locuitorii din Bobocari, partea de comună care se afla în vecinătatea sediului G.A.C.-ului și a bisericii. Pentru marea majoritate a populației din Dobrotești nu se mai știe de la ce a început revolta. Toți își aduc aminte scânteia: „se dau cererile înapoi”, „vine o vecină și spune neveste-mi că în Bobocari se dau cererile înapoi”²⁰⁹.

Desfășurare. În acest timp, pentru a strânge lumea, Bălțatu Anghelina (Fig. 10, 11) se urcă în clopotniță și trage clopotul timp de o oră pentru a aduna oamenii: „bătea într-una, asta arăta că e pericol mare în sat”²¹⁰.

Fig. 10

Fig. 11

²⁰⁶ Cf. mărturiilor făcute de Ion Mihai, *loc. cit.* și de Constantin Popovici, fost milițian, CD 021/ianuarie 2004, Dobrotești.

²⁰⁷ Cf. mărturie făcută de Ion Văcaru, locuiește în Bobocari. M.J.T., CD 026/februarie 2004, Dobrotești.

²⁰⁸ Cf. mărturie făcută de Ion N. Grigoriță, M.J.T., CD 022/ianuarie 2004, Dobrotești.

²⁰⁹ Cf. mărturie făcută de Constantin Enache, M.J.T., CD 024/ianuarie 2004, Dobrotești.

²¹⁰ Cf. mărturie lui Ion Mihai, *loc. cit.*

Toți intervievații recunosc că Anghelina a tras clopotul din proprie inițiativă²¹¹. Preot la biserica de la intrarea în sat, de unde s-a tras clopotul, era Teodor Istrate despre care găsim următoarea caracterizare din 1949, făcută de organele de partid, ”este mic burghez, a avut moară care i s-a naționalizat. În trecut a făcut politică reacționară. În prezent nu se manifestă”²¹².

Toată suflarea comunei: femei (majoritatea participanților), tineri, copii, bărbați, „cam la vreo 200 – 300”²¹³, au mers spre sediul G.A.C.–ului, „tot satul era, pentru că toți aveam cereri de înscriere”²¹⁴.

La sediul G.A.C.–ului „7 Noiembrie” l-au găsit pe Florea Florescu, împuternicitul de la raion, care „răspundea de comuna Dobrotești, (și care) a venit aici prin 1957. Cererile el le scria, o parte de el erau semnate”²¹⁵. Savu Dolocan, fost brigadier la G.A.C., își aduce aminte că Florea Florescu „a înființat colectivul. Era iubit de oameni, nu era rău.”²¹⁶. Dar ceea ce a urmat infirmă această caracterizare. La cererea țăranilor, Fl. Florescu răspunde fie că cererile nu sunt la el, fie că sunt la Raion sau la Sfat, ori că Gheorghe Brânzan a greșit când a afirmat așa ceva²¹⁷. De frica țăranilor, Florescu s-a ascuns într-o sobă oarbă, iar „Anghelina l-a tras de picioare afară și au sărit toți și l-au bătut”²¹⁸ și au vrut „chiar să-i dea foc”²¹⁹. Singurele persoane care i-au luat apărarea au fost Gh. Brânzan²²⁰ și Savu Dolocan²²¹. Cu toții au ajuns în dreptul bisericii, unde, de frică, Florescu a promis că le dă cererile înapoi. Aici este din nou bătut²²².

---

²¹¹ Cf. mărturiilor făcută de Radu Istrate, *loc. cit.*; de I. Văcaru, *loc. cit.*; de I. Mihai, CD 024/2004 și de Robitu Păuna, M.J.T., CD 041/martie 2004.

²¹² S.J.T.A.N., fond P.M.R. *Comitetul Județean Teleorman*, ds. 74/1949, Conține liste cu preoții membri de partid și nemembrii. Teodor Istrate nu era membru P.M.R. Îi găsim menționați și pe ceilalți preoți din comună: „Soare Teodorescu, este chiabur. În trecut a făcut politică reacționară. În prezent nu se manifestă., Constantinescu Iscru, este chiabur. În trecut a făcut politică țărănistă. În prezent nu se manifestă.” f.162.

²¹³ Cf. mărturiei făcută de Ion N. Grigoriță, *loc. cit.*

²¹⁴ Cf. mărturiei făcută de Ion Văcaru, *loc. cit.*

²¹⁵ Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, M.J.T., CD 040/martie 2004, Dobrotești.

²¹⁶ Cf. mărturiei făcută de Savu Dolocan, *loc. cit.*

²¹⁷ Cf. mărturiei făcută de Ion N. Grigoriță, *loc. cit.*

²¹⁸ Cf. mărturiei făcută de C-tin. Enache, *loc. cit.*

²¹⁹ Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, M.J.T., CD 024/ februarie 2004, Dobrotești.

²²⁰ Cf. mărturiei făcută de Ion N. Grigoriță, *loc. cit.*

²²¹ Cf. mărturiei făcută de Savu Dolocan, *loc. cit.* „Am văzut 2 – 3 muieri cum îl duceau de mână la Sfat, era cu capul spart și eu l-am bandajat”.

²²² Cf. mărturiei făcută de Robitu Păuna, *loc. cit.* „Mama mea a ieșit din casă, stăteau în spatele bisericii și l-a luat de păr că el a venit cu cererile de înscriere”.

În acest timp apare primul eșalon al miliției și securității. Țăranii îi iau și pe aceștia la bătaie, „cu pietre, cu rame, stanogi au dat în securitate, dădeau la greu chiar și copiii mici”²²³. Constantin Enache conchide: „și până în ziua de azi de asta nu mai sunt stanogi la podiști, că lumea le-a luat atunci și bătea la milițieni ca la fasole”²²⁴. Comandantul s-a predat, pe Florea Florescu l-a luat ambulanța și populația s-a adunat și mai multă pe străzi²²⁵.

Comuna Dobrotești se găsește acum sub stare de asediu, revoltații pun stăpânire pe localitate și instituie stare de urgență. În „dreptul morii (la intrarea în comună, dinspre Roșiorii de Vede – n.n.) era tineretul; fete și băieți, și orice mașină care trecea o legitima și la care găsea că e membru de partid îl dădeau jos și îl băteau soră cu moartea. Tineretul a fost în prima linie”²²⁶. Pe înserat a venit al doilea val de milițieni de la Alexandria și Turnu Măgurele cu câini și cu o mașină de muncitori. Constantin Popovici, fost milițian, participant la revoltă ne povestește: „Am mers prin Roșiori (de Vede), unde era o mașină plină cu muncitori, era o țesătorie, de acolo din întreprindere erau oamenii numiți de director. Era organizată treaba. Au urcat în mașină și au mers cu noi”²²⁷.

Celor intervievați le este teamă și acum să spună că muncitorii înarmați cu ciomege care i-au bătut pe revoltați erau securiști, puțini au avut curajul să afirme acest lucru²²⁸. Așa-ziii „muncitori” au restabilit ordinea; „la primărie muncitorii au intrat în ei și i-au lovit pe oameni”²²⁹. Tactica adoptată a fost următoarea: în primul rând erau muncitorii, în al doilea rând erau milițienii și în spate veneau mașinile cu farurile aprinse. Muncitorii au lovit cu ciomegele, milițienii au tras cu pistoalele, „se trăgea într-una, au venit cu mitralieră, cu petarde de se lumina cerul”²³⁰. Mărturia lui Constantin Popovici, milițian la acea vreme, despre rolul miliției în reprimarea revoltei din Dobrotești este una cât se poate de pașnică: „s-a tras în sus, nu a fost nimeni rănit, nu s-a tras în oameni. Așa am avut ordin. Să vorbim frumos, să nu-i maltratăm”²³¹. A fost rănit un om care se

²²³ Cf. mărturiei făcută de Ion N. Grigoriță, *loc. cit.*

²²⁴ Cf. mărturiei făcută de Constantin Enache, CD 026/Dobrotești februarie 2004.

²²⁵ Cf. mărturiei făcută de Savu Dolocan, *loc. cit.* februarie 2004. Dacă comandantul nu se preda revolta nu ar mai fi continuat, iar Florescu de atunci nu a mai venit în Dobrotești.

²²⁶ Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, M.J.T., CD 039/Dobrotești, martie 2004.

²²⁷ Cf. mărturiei făcută de Constantin Popovici, *loc. cit.*

²²⁸ Cf. mărturiei făcută de Ion N. Grigoriță, *loc. cit.*

²²⁹ Cf. mărturiei făcută de Constantin Popovici, *loc. cit.*

²³⁰ Cf. mărturiilor făcute de Ion Mihai, M.J.T., CD 040/martie 2004, Dobrotești și de R. Istrate, M.J.T., CD 022/ feb. 2004, Dobrotești.

²³¹ Cf. mărturiei făcută de Constatin Popovici, *loc. cit.*

întorcea târziu de la munca câmpului, iar în săptămâna cât au stat milițienii au fost bătute zeci de persoane în comună.

În acest timp, în noaptea de 7/8 martie 1961, s-au făcut primele arestări. O parte din ele au fost făcute la întâmplare: „erau mașinile cu farurile aprinse și pe cine a prins în noaptea aia i-a arestat”²³². Cei mai mulți arestați în acea noapte au fost persoanele dinainte vizate, în jur de 20 sau 30²³³. Considerați capii revoltei, Gheorghe Roșu (ridicat primul), Ion Dănălache, Grama Barbu, Bălțatu Anghelina, Trâncu Marian au fost arestați, unii fiind ascunși în pod, alții luați direct din pat²³⁴. Modul de operare al autorităților ni-l expune Constatin Popovici: „m-am dus la un cetățean cu cineva de la primărie, cetățeanul era în pod cu familia. Cei de la Roșiori (milițienii – n.n.) aveau și un câine lup și puneau câte o căciulă într-o furcă și o ridicau în pod și ei dădeau cu toporul în căciulă. S-au urcat alții pe dincolo, au desfăcut țiglele și au băgat câinele și i-au dat pe toți jos. Era o familie, au arestat bărbatul”²³⁵. Aceași tactică a fost adoptată în cazul arestării Anghelinei Bălțatu din noaptea de 7/8 martie²³⁶. Cei care au realizat pericolul s-au ascuns, ceilalți care știau că au fost simpli spectatori și nu s-au implicat la modul concret în revoltă au fost ridicați direct din pat. Trâncu Marian „s-a culcat, la miezul nopții, au venit patru inși: doi la poartă, doi înăuntru. Cei doi erau polițiști, iar cei doi de la poartă erau din sat, nu i-a văzut, stăteau ascunși în întuneric”²³⁷.

Informații despre cei care au participat la revoltă s-au primit de la membrii de partid, cei care făcuseră propagandă întovărășirilor și G.A.C.–urilor, și anume Boboc Ilie, Ștefan Piscică, V. Grama care ”au dat declarații și au spus care sunt capii revoluției”²³⁸. Ion Grigoriță ne relatează cum „noaptea i-au arestat pe baza celor spuse de membrii de partid și

---

²³² Cf. mărturiei făcută de Ion Văcaru, *loc. cit.*

²³³ Cf. mărturiilor făcute de Constantin Popovici, *loc. cit.* „Au fost vreo 20 de țărani arestați în acea noapte” și de I. N. Grigoriță, *loc. cit.* „Au fost în jur de 30 de oameni cu tot cu femei”.

²³⁴ Cf. mărturiilor făcute de Ion Văcaru, *loc. cit.*; de I. N. Grigoriță, *loc. cit.*; de Bălțatu Marin, M.J.T., CD 025/2004 și de Dănălache Niculae, M.J.T., CD 026/2004, Dobrotești.

²³⁵ Cf. mărturiei făcută de Constantin Popovici, *loc. cit.*

²³⁶ Cf. mărturiei făcută de Bălțatu Marin, *loc. cit.*

²³⁷ Cf. mărturiei făcută de Arghira Trâncu, soția deținutului politic. M.J.T., CA 04/2004, Dobrotești.

²³⁸ Cf. mărturiei făcută de Ion Văcaru, *loc. cit.*

informatori”²³⁹, un informator a fost și șeful de post care în timpul evenimentelor se plimba printre revoltați și încerca să-i liniștească²⁴⁰.

Acești informatori îi regăsim cu funcții de conducere în toată perioada comunistă pe raza comunei Dobrotești.

În dosarul deținutului Dănălache Ion găsim explicația arestării așa numiților „capi ai revoluției” în noaptea ce a urmat rebeliunii: „în perioada 7 martie 1961- 23 aprilie 1964 am fost reținut de organele de anchetă penală și în final trimis la penitenciarul politic Periprava, județul Tulcea (Fig. 12). Motivul arestării mele a fost neacordul cu practica din comuna natală privind colectivizarea forțată a țăranilor”²⁴¹.

Fig. 12

Rezistența pasivă. Satul a stat sub asediul trupelor de miliție o săptămână, muncitorii plecând în dimineața zilei următoare. Au fost păzite localurile publice și cele două clopotnițe, iar pe străzi se patrula: „a doua zi dimineața, (pe drumul) de la biserică la primărie, erau soldați (milițieni-n.n.), din 25 în 25 de metri, era garda de militari și se făcea patrulă și noaptea”²⁴². Având în comună efectivele miliției, autoritățile locale s-au grăbit să refacă organizarea economică pe care o disprețuiau țăranii: ”în acea săptămână au dus caii, căruțele, plugurile înapoi la sediul G.A.C.-ului, veneau președinții de G.A.C. și le luau înapoi pentru reorganizarea

²³⁹ Cf. mărturiei făcută de Ion N. Grigoriță, *loc. cit.*

²⁴⁰ Cf. mărturiei făcută de Ion Mihai, *loc. cit.* Acesta afirma că personalul miliției erau informatorii securității.

²⁴¹ A.A.F.D..P.R. , ds.236/1991, f.1-7.

²⁴² Cf. mărturiei făcută de Constantin Enache, M.J.T., CD 026/2004, Dobrotești.

acestui²⁴³. În zilele următoare au avut loc anchete dure la sediul Sfatului Popular din Dobrotești, aproape întregul sat a fost anchetat. Arghir Dumitrescu își amintește de acele momente: „pe mine m-au luat cu taică-meu și ne-au dus [...] Aici am mâncat bătaie de la 12 ziua până dimineața”²⁴⁴. Au fost reținuți și anchetați pentru că erau chiaburi și influențează lumea să nu intre în G.A.C. Anastase Dumitrescu din cauza bătăilor în abdomen a suferit ani de zile, murind din această cauză. În săptămâna de după revoltă cei anchetați au fost bătuți, cum declară Ion Văcaru: „m-a bătut și aici în Dobrotești colonelul Martor venit de la Raion”²⁴⁵.

De același tratament inuman și rușinos au avut parte și femeile: „un sfert din femeile din sat au fost chemate pentru că femeile au fost mai rele”. Robitu Păuna (născută Călin - n.n.) a fost anchetată împreună cu mama ei: „M-a bătut tare de tot. Bătaie ce am văzut! Mama pentru că a dat în Florescu a luat și mai multă bătaie”²⁴⁶.

Arestările au continuat, după primul val, cel din noaptea de 7/8 martie care a urmat al doilea pe 9 martie 1961, din el făcând parte preotul Tudor Istrate, Ion Tecuceanu, Constantin Enache, al treilea val, pe 5 aprilie 1961 fiind ridicați Ion N. Grigoriță, Păuna Robitu (Călin) cu mama ei, Ion Văcaru, Năstase Văcaru și ultimul val, în mai 1961, când au fost arestați alți 20 de locuitori.

Constantin Enache își aduce aminte că la Raion erau milițieni bătuți, pansați la cap în urma incidentelor din Dobrotești.

Traseul celor arestați a fost următorul: Sfatul Popular al comunei Dobrotești, sediul Raional din Roșiorii de Vede, Sediul Securității din București, închisoarea Jilava, colonia de muncă din Periprava.

Sediul Securității din București. Cel mai dur tratament li s-a aplicat arestaților la sediul securității din București. Constantin Enache relatează despre cele 20 de zile petrecute acolo: „vineri, sâmbătă, duminică am stat în picioare cu mâinile la spate, cu ochelari la ochi, cu capul la perete. Când (securistul - n.n.) se plimba îmi da două palme pe la spate, nu mă mai durea, mă ardea de acum. Nu știu de mâncare, nu știu de apă, atunci inima cât nu sărea din piept”.

---

²⁴³ Cf. mărturiei făcută de Constantin Popovici, *loc. cit.*

²⁴⁴ Cf. mărturiei făcută de Arghir Dumitrescu, *loc. cit.*. Familia Dumitrescu trecută la chiaburi nu avea cerere de intrare în colectiv, arestul s-a datorat rezistenței la colectivizare. Sfatul securistului care i-a anchetat s-a repetat obsesiv:” De mâine să mergeți la ușa G.A.C.-ului cu furca și lopata”.

²⁴⁵ Cf. mărturiei făcută de Ion Văcaru, *loc. cit.*

²⁴⁶ Cf. mărturiei făcută de Păuna Robitu, *loc. cit.*

Văcaru Ion tot din arestul securității din București are amintirile cele mai vii: „Când era noaptea cea mai frumoasă, de Înviere, eu eram răstignit pe masă, mă țineau cinci inși și unul mă bătea cu gârbaciul și reteveiu. M-a bătut un moldovean. Pe urmă am stat 24 de ore în celulă, ca într-un tron, pe perete și cu mâinile în jos. Nu puteam să mă mișc”²⁴⁷ (Fig. 13).

Pe Trâncu Marian „l-au băgat într-o cameră la berbec. În camera aia era numai sânge, când vedea i se făcea rău. Îl despuiau și cu berbecul îl băteau. Aduceau doctorul să vadă dacă mai ține la bătaie. Îl băteau până nu mai putea ține limba”²⁴⁸.

Fig. 13

Robitu Păuna, mărturisește: „la București la securitate am stat o lună, ne-a anchetat. Pe mine nu m-a bătut. Pe mama a bătut-o să spună mai mult [...]. N-am știut de mama, ne-am întâlnit în mașina ce ne ducea la Jilava”²⁴⁹. Toți cei din Dobrotești au fost ținuți separați „pentru a nu ne înțelege între noi ce să declarăm”²⁵⁰.

Jilava. Cei arestați nu au mai fost bătuți „aici am stat o săptămână. Era o închisoare sub pământ, nevoia ți-o făceai în cameră. Stăteam la soare 15 minute, tot sub pământ, deasupra era iarba, nu vedeai nimic”²⁵¹. O parte dintre țărani s-au întors acasă după interogatoriile din București și

²⁴⁷ Cf. mărturiei făcută de Văcaru Ion. *loc. cit.*

²⁴⁸ Cf. mărturiei făcută de Trâncu Arghira. *loc. cit.*

²⁴⁹ Cf. mărturiei făcută de Robitu Păuna. *loc. cit.*

²⁵⁰ Cf. mărturiei făcută de Ion N. Grigoriță. *loc. cit.*

²⁵¹ Cf. mărturiei făcută de Păuna Robitu, *loc. cit.*

Jilava²⁵². Ceilalți de la Jilava au fost duși în gara Filaret și îmbarcați în vagoane cu destinația Chilia, unde au ajuns după două zile, timp în care, își amintește Ion Văcaru, „am mâncat în vagoane, (trenul - n.n.) nu s-a oprit niciodată [...] Când m-am dat jos era un nămol până la genunchi”²⁵³.

Condițiile de detenție la Periprava reconstituite după mărturiile supraviețuitorilor. Locuiau câte 50 persoane în grajduri de animale unde aveau pături. Îmbrăcămintea era cea clasică, de deținut, zeghea având drept caracteristică inițialele C.R., însemnând „capii revoluției”²⁵⁴. Munca era la câmp²⁵⁵ sau la grădină pentru cei mai în vârstă, ca în cazul preotului Teodor Istrate²⁵⁶, „cei tineri munceau la descărcat de vagoane”²⁵⁷. Dănălache Ion, care a primit condamnarea pe timp de 60 de luni din care a executat 3 ani și 277 de zile, relatează: „în toată perioada detenției am efectuat diverse munci, un an la cultura mare, un an am muncit la câmpul experimental plivind plantele agricole”²⁵⁸. Hrana consta din câte 100 gr pâine pe zi, mămăligă, spanac cu carne de cal, turtoi²⁵⁹ cu legume furate de la grădină ce erau ascunse în pantaloni încât țăranul resemnat a rezistat „cum a dat Dumnezeu (pentru că-n.n.) dacă mureai acolo, aveai parte de sicriu de stof”²⁶⁰. După 6 luni de zile toți cei arestați au primit dreptul de a scrie acasă și de a primi pachet: „nu vroiam mâncare să-mi trimită, ci țigări. Cu două țigări pe zi lucra altul în locul tău și cu o țigară îți dădea și mâncarea pe toată ziua”²⁶¹. Această cerere de țigări și slănină se repetă la toți cei care au fost în Periprava: Ion Văcaru, Th. Istrate, Ion Dănălache, Ion N. Grigoriță (Fig. 14).

Arestații au stat aici între 1 an și 3 ani, perioada maximă au executat-o cei arestați în noaptea de 7/8 martie 1961.

---

²⁵² Cf. mărturiei făcută de Constantin Enache, M.J.T., CD 026/ ianuarie 2004, Dobrotești. Nu a avut condamnare dată.

²⁵³ Cf. mărturiei făcută de Ion Văcaru, *loc. cit.*

²⁵⁴ *Ibidem.*

²⁵⁵ *Ibidem.*

²⁵⁶ Cf. mărturiei făcută de Radu Istrate, *loc. cit.*

²⁵⁷ Cf. mărturiei lui Ion N. Grigoriță, *loc. cit.*

²⁵⁸ A.A.F.D..P.R. , ds.236/1991, f. 7.

²⁵⁹ Cf. mărturiei făcută de Ion Văcaru, *loc. cit.*

²⁶⁰ *Ibidem*

²⁶¹ *Ibidem*

Fig. 14

Condițiile femeilor în închisoarea din Arad. Aici au fost închise 9 femei din Dobrotești, printre care Robitu Păuna (născută Călin – n.n.), Ioana Călin, Martac Ana, Pitiș M. Stana, Bălțatu Anghelina, baba Florea²⁶². Au stat toate într-o cameră de 40 de femei. Erau adunate din trei județe: Teleorman, Olt și Prahova. Închisoarea era situată într-o fostă cazarmă militară cu patru etaje²⁶³. Femeile nu au avut drept la pachete de acasă, de aceea, întrebați, oamenii din sat nici azi nu știu unde au făcut închisoare femeile. Aceasta s-a datorat și „sfatului” dat în închisoare de securistul pe probleme politice, de a nu spune nimănui nimic, căci altfel se vor întoarce. „Ani de zile am trăit cu spaimă și cu frică, n-am vorbit cu nimeni, la colectiv stăteam singură la masă, iar când plecam acasă mă uitam dacă e cineva pe drum și apoi plecam”²⁶⁴.

Situația familiilor celor arestați. Nu numai arestații au avut de suferit în urma revoltei. Starea de nesiguranță și teamă s-a perpetuat în rândul celor rămași acasă pentru care sechestrările, interogatoriile, întreținerea unui climat de vinovăție s-a prelungit de-a lungul întregii perioade de detenție. Membrii familiilor celor închiși mărturisesc: „vecinii

²⁶² Cf. mărturie făcută de Păuna Robitu, *loc. cit.* Singura care ne-a acordat date despre arestate. Doar două femei mai trăiesc și care aveau vârsta de 18 ani în timpul evenimentelor din 7 martie 1961.

²⁶³ *Ibidem.* „Aici se aflau și deținute politice cu condamnări de 10-20 ani din rândul elitei politice. Cea mai grea pedeapsă în rândul femeilor de la țară era a unuia din Zimnicea care a omorât un membru de partid”.

²⁶⁴ *Ibidem.*

ne spuneau că noi suntem de vină, că o să ne ducă pe Bărăgan”²⁶⁵. Pe lângă lipsirea de cei dragi „ne spuneau că nu o să-l mai vedem în viață”²⁶⁶, care pentru toți a fost dureroasă și cu atât mai mult în cazul unui tată „tata (al lui Trâncu Marian – n.n.) a ținut doliu 6 luni (până a aflat că trăiește – n.n.), i-a crescut o barbă mare, crezuse că e mort, când mânca mereu plângea”²⁶⁷, îi mai chema la Sfatul Popular să-i întrebe ce discuții au în casă”²⁶⁸. Bunurile celor arestați au fost sechestrate: „ne-a pus sechestru pe tot, le-am luat mâncate de șoareci când m-am întors”²⁶⁹.

Persoane participante la răscoală, arestate de autorități și condamnate; identificate în arhiva A.F.D.P.R.- Teleorman

Bălțatu Anghelina – deținut politic (date preluate din dosarul nr.269/1991).

- perioada detenției: 08.03.1961 – 13.04.1962;

- fiica lui Ion și Lița; născută pe 05.11.1910 în Dobrotești. A fost arestată la data de 08.03.1961 și în baza Ordinului M.A.I., nr. 10087 din 04.05.1961 i s-a fixat un loc de muncă pe timp de 36 de luni pentru agitație dușmănoasă. A fost pusă în libertate pe 13 aprilie 1962.

Dănălache Ion – deținut politic (date preluate din dosarul 234/1991).

- perioada detenției: 08.03.1961 – 15.04.1961;

- fiul lui Ilie și Lixandra; născut pe 31.01.1925 în comuna Dobrotești, a fost arestat la data de 08.03.1961 în baza Ordinului M.A.I. nr. 10087/4.05.1961 și a fost încadrat într-o colonie de muncă pe timp de 60 de luni. Conform Ordinului M.A.I., nr. 5021/15.04.1964 a fost pus în libertate.

Istrate Teodor - deținut politic (date preluate din arhiva personală a familiei Istrate)

- perioada detenției: 5. 04. 1961- 20. 04. 1962;

---

²⁶⁵ Cf. mărturiei lui Văcaru Ion, *loc. cit.*

²⁶⁶ Cf. mărturiei făcută de Radu Istrate, *loc. cit.*

²⁶⁷ Cf. mărturiei făcută de Arghira Trâncu, *loc. cit.*

²⁶⁸ Cf. mărturiei făcută de Dănălache Nicolae, M.J.T., CD 025/ ianuarie 2004, Dobrotești. Fiul deținutului politic Dănălache Ion și nepotul lui Dănălache Ilie. În dosarul de la A.F.D.P.R. este trecut doar tatăl , bunicul nu.

²⁶⁹ Cf. mărturiei făcută de Văcaru Ion, *loc. cit.*. Pe lângă bunuri i s-au luat cei doi boi care:” când m-au văzut că plec au mugit si s-au uitat in ochii mei. Șeful de post mi-a spus:”Nu te mai uita că nu-i mai vezi. Și el prostul s-a înecat si eu tot mi-am văzut boii”. Avea să muncească 35 de ani la zootehnie alături de boii lui după care a plâns când a plecat și care l-au recunoscut punând botul pe umărul lui când s-a întors.

- fiul lui Mihai și Rada; născut pe 14. o5. 1914, în comuna Icoana, județul Olt, a fost arestat la data de 5. 04. 1961, pentru instigare în scopul destrămării G.A.C. și prin decretul nr. 89/1958, a fost încadrat într-o colonie de muncă, pe timp de 60 de luni. A fost pus în libertate la data de 20. 04. 1962, în baza ordinului M.A.I., nr. E/10102 din 6 aprilie 1962 (Fig. 15,16).

Fig. 15

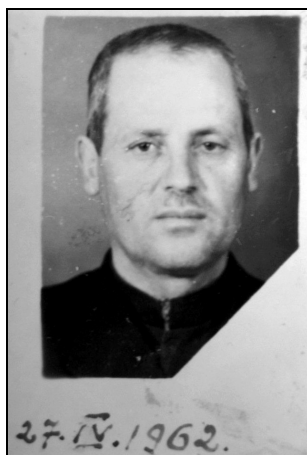

Fig. 16

Martac Ana – deținut politic (date preluate din dosarul nr. 267/19919).

- perioada detenției: 07.03.1961 – 23.04.1962;

- fiica lui Ilie și Ioana; născută pe 03.02.1942 în Dobrotești. în baza Ordinului M.A.I. nr. 10087/1961 a fost internată într-o colonie de muncă pe timp de 36 de luni din 08.03.1961 pentru că a instigat sătenii să-și retragă cererile de înscriere în gospodării și a rupt documentele gospodăriei colective. Conform Ordinului M.A.I., nr. 10152/1962 la data de 23.04.1962 a fost pusă în libertate.

Pitiș M. Stana – deținut politic (date preluate din dosarul nr.242/1991).

- perioada detenției: 08.03.1961 – 23.04.1962;

- fiica lui Marin și Ioana; născută 03.10.1921 în Dobrotești, a fost arestată la data de 08 martie 1961 pentru uneltire contra ordinii sociale și în baza Ordinului M.A.I., nr. 10087/1961 a fost internată într-o colonie de muncă timp de 36 de luni. A fost eliberată la data de 23 aprilie 1962 prin Ordinul M.A.I., nr. 10102/1962.

Robitu C. Păuna – deținut politic (date preluate din dosarul nr.263/1991).

- perioada detenției: 07.04.1961 – 10.05.1962;

- fiica lui Constantin și Ioana; născută pe 14.03.1942 în Dobrotești.

Prin Ordinul M.A.I. nr. 10087/1961, la data de 05 aprilie 1961 a fost încadrată într-o colonie de muncă pe o perioadă de 36 de luni pentru uneltire contra ordinii sociale. Prin Ordinul M.A.I., nr. E 10102/1961, la data de 23 aprilie a fost pusă în libertate.

Trâncu Marian – deținut politic (date preluate din dosarul nr.254/1991).

- perioada detenției: 07.03.1961 – 06.04.1962;

- fiul lui Ion și Floarea; născut pe 06.06.1936 în Dobrotești, arestat pe data de 07.03.1961 pentru uneltiri contra ordinii sociale. Prin ordinul M.A.I., nr. 10087/4.05.1961 a fost încadrat într-o colonie de muncă pe timp de 24 de luni. A fost pus în libertate la data de 6.04.1962 conf. Ordinului M.A.I., nr. 10102/1962.

Văcăru Ion – deținut politic (date preluate din dosarul nr.272/1991).

- perioada detenției: 5. 04. 1961 – 23. 04. 1962;

- fiul lui Petre și Ioana; născut la 06.07.1939, a fost arestat pentru uneltire contra ordinii sociale prin agitație (art. 209 pct. 2 lit. c) și prin ordinul M.A.I., nr. 10080/4.05.1961 i se fixează loc de muncă pe timp de 60 de luni. La data de 20 aprilie 1962 a fost pus în libertate din colonia de muncă Periprava, conf. M.A.I., nr. E/10102/6.04.1962.

Văcaru Năstase – deținut politic (date preluate din dosarul nr.273/1991).

- perioada detenției: 5. 04. 1961 – 20. 04. 1962;

- fiul lui Petre și Ioana; născut 4.04.1929 în Dobrotești, a fost arestat la data de 05.04.1961 pentru activitate dușmănoasă desfășurată în localitate, privind colectivizarea. în conformitate cu ordinul M.A.I., nr. 10087/1961 i s-a fixat loc de muncă pe 48 de luni. A fost pus în libertate la data de 20.04.1962, în conformitate cu ordinul M.A.I., nr. E/10102 din 06.04.1962.

***

*Studiul cu titlul **Colectivizare în comuna Dobrotești** încearcă să urmărească pas cu pas transformarea din proprietatea particulară asupra pământului a țăranilor în „bunul întregului popor”. Interesant de urmărit acest proces în cadrul localității Dobrotești, comună bogată și care a*

aparținut de Raionul Roșiorii de Vede, fruntaș în topul colectivizării pe județ.

Schimbarea de proprietate a urmat în linii generale tipicul instituit la scară națională cu unele mici nuanțări: existența unui număr mare de întovărășiri (8 întovărășiri agricole), apariția relativ târzie a GAC-urilor (8 iunie 1957), încheierea colectivizării într-un timp foarte scurt (1957-1960). Impunerea unui ritm alert al colectivizării în această comună a dus la revolta din 7 martie 1961, în urma căreia o mare parte a locuitorilor au trecut prin interogatorii, bătaii iar câteva zeci de persoane au fost arestate și condamnate, bărbații în colonia de muncă de la Periprava și femeile în închisoarea de la Arad.

Satul, în care „s-a născut veșnicia”, a fost tulburat din temelii de colectivizare. Și acum, după o jumătate de veac de la evenimente sufletul țaranului teleormănean nu se mai regăsește în bucata lui de pământ. Comuniștii, prin întregul lor sistem politico-represiv, au reușit să-l dezmoștenească pe țaran de ce avea acesta mai scump: pământul. Azi nimeni nu mai duce dorul pământului, nu mai moare pentru pământ.

MĂRTURII

Dolocan Aristică, fost președinte de C.A.P. între 1965-1990:
(M.J.T., CA 03/2004, Dobrotești).

- despre G.A.C.:

„În 1957 a luat ființă primul colectiv cu numele de „11 Iunie”, cu sediul în centru, al doilea a luat ființă în 1961 cu numele de „7 noiembrie”. În 1963 s-au unificat cu denumirea „Viitorul” Dobrotești și așa a rămas până la desființare. În general activitatea în colectiv era bazată pe femei, bărbații erau la serviciu în orașe. Marea majoritate erau femeile. Era o comună bunicică, eu nu aveam bătaii de cap, treaba în comună ne mergea. Față de Raion eram a patra sau a cincea comună. Muncitori au fost dogenii, muncitori sunt și astăzi. Puține comune ca Dobrotești să aibă pământul așa de muncit!

Ca președinte de colectiv [...] cât sunt de urât, în fața mea nu se sufla, nici primii secretari, cum a fost Teodor Roman. Acesta a fost cu munca de propagandă în Zimnicea, apoi prim-secretar cu propaganda la județ. Era zbir dar în mine nu se repezea, a venit la Dobrotești și a intrat în sediu și a văzut că se muncea. Se făcuseră cu ajutorul cooperativei agricole grădinițe, cămin cultural.

Prin 1984-1985 s-a pus problema la nivel de țară (național-n.n.) transformării unor comune în orașe agricole. Au fost propuse în județ trei comune: Dobrotești, Piatra și încă una, fiind câștigătoare Piatra.

Am fost ales deputat și am mers la Congrese ca delegat și membru al biroului județean, nu ca deputat din partea comunei.

Noi suntem cei mai tari colectiviști. Dobroteștiul, nouă nici acum (martie 2004 – n.n.) nu ne-a eliberat titlurile de proprietate”.

Dolocan Savu, fost brigadier în timpul înființării G.A.C. „7 Noiembrie” – 1961:

(M.J.T., CD 022/2004, Dobrotești).

- *despre împuternicitul raional Florea Florescu:*

„El a înființat colectivul (Florescu-n.n.). Când a venit lumea la sediu pentru cereri, l-au prins pe el și l-au dus la sfat și chiar aici îl duceau de mână 2/3 muieri și avea capul spart. L-am bandajat și m-a rugat să merg și eu cu el”.

Enache Constantin, fiu de chiabur, anchetat:

(M.J.T., CD 026/2004, Dobrotești).

- *a treia zi după revoltă este arestat:*

„Când am intrat la primărie un locotenent major de securitate ne-a luat și ne-a băgat într-o cameră. Erau acolo Ion Tecuceanu, preotul Istrate. Când a tras mașina în spate și a deschis ușa ne-a băgat pe toți. La Raion am ajuns pe la 11, 12 noaptea. Erau vreo 10 milițieni bătuți, pansați pe la cap. Vineri pe la ora 15 am ajuns la securitate la București”.

- *despre ancheta din Sediul Securității din București:*

„Vineri, sâmbătă, duminică am stat în picere, cu mâinile la spate, cu ochelarii la ochi, capul spre perete. Un rând aici, un rând acolo. Când se plimba securistul îmi da două palme pe la spate. Nu mă mai durea mă ardea de acum. Mă trecea nevoia și îmi spunea: << Ce mă, eu stau să merg cu tine la WC>>. Ne culcam pe jos, dimineața ne trezea și ne dădea deșteptarea. Nu știam de mâncare, nu știam de apă, atunci inima cât nu sărea din piept. Erau câini afară și securistul spunea: <<Bagă câinii încoace, căăștia au făcut revoltă pentru pământ, bagă și niște saci cu pământ încoace>>. Mă și vedeam bătut de nu mai puteam, leșinat și câinii să ne muște de picere.

Luni dimineața m-a băgat la celulă cu șase inși. Făceam pipi în oală. Mirosea! Prima zi ne-a dus la interogatoriu la *politic* și mă întreba: cât pământ am, dacă sunt comunist, cine mi-e naș. Ală nu m-a bătut. M-a pus să dau nume ale celor care au participat la revoltă. Am zis Țigliș Maria

și a chemat-o aici la Sfat și a bătut-o [...]. 20 de zile a durat la securitate la București. La Jilava nu m-a mai interogat.

- *arestul de la Jilava:*

La Jilava stăteam cu un legionar de la Adunații Copăceni și cu unul din Tătărăști, tot ca mine. Și dimineața auzeam pe părintele spunând Tatăl Nostru și ecoul răsuna... De la Jilava am venit acasă, popa a mers la Periprava.

Grigoriță N. Ion, țăran sărac, fost deținut politic:

(M.J.T., CD 023/2004, Dobrotești).

- *despre intrarea în G.A.C.:*

Intrau în G.A.C., îi momea că le dă lână, brânză, un purcel, câteva duble de porumb. S-au dus cei mai săraci din comună. Până în 1960 am ajuns toată familia în G.A.C. Eram șase copii la părinți și surorile mele ajunseseră de nu mai aveau nici fustișoare. Cămășa mea de flăcău era cârpită, o spălăm, stăteam despuiat cât se usca și apoi o îmbrăcam.

- *revolta din 7 martie 1961:*

Poporul s-a agitat mai rău, a dat telefonul, a venit o mașină cu muncitori din fabrică (de la Roșiorii de Vede-n.n.). O fi fost securitatea cumva? Și au deschis foc de armă. Lumea a fugit. Am ajuns în centrul comunei. Din cei veniți de la securitate au văzut geamul spart la Sfatul Popular. S-au liniștit un pic, pe la 8 – 9 noaptea au plecat mașini și s-au auzit două împușcături spre Bobocari. L-au împușcat pe nea Ștefan care venea de la vie.

- *despre anchete:*

Am fost la Roșiori o zi și o noapte, apoi la București la interogatoriu. Am stat cu un bărbat o zi și o noapte. Îi aducea țigări, mâncare bună și mi-a zis să recunosc tot, că dacă nu, „mă, te bate!”. La anchetă m-au dus cu ochelari de tablă, <<- Vorbești cu un anchetator acum și să-mi spui domnule, nu tovarășe>>. Avea informații! <<- Eu îți aduc persoane care au fost cu tine!>> Nu am spus nici un nume. <<- Am să dau telefon la Dobrotești!>> A dat, nu a dat, nu știu!”

Istrate Radu, inginer, fiul fostului deținut politic, preotul Teodor Istrate:

(M.J.T., CD 024/2004, Dobrotești).

- *despre condițiile detenției de la Periprava:*

„În perioada când a fost la Periprava (Teodor Istrate-n.n.), spiritele rele (autoritățile-n.n.) spuneau celor din parohie și mamei: <<Nu mai plângeți că nu se mai întoarce>>. De unde știau?! Erau ei informați, de

aceea la revenire a fost desființat postul. N-a fost șantajat dar din când în când era chemat la poliție și pus să scrie ceva pentru caracterul scrisului. Era observat. La Periprava, tata dădea apa la o parte din nămol și bea [...], bea apă din bălți. Când s-a întors era mai slăbit, alb la față. Din cauza detenției a căpătat o boală, paradontoză, dinții se mișcau din cauza apei din smârcuri. Și boala care l-a terminat (a murit la 26 oct. 1987-n.n.) a fost o tumoare la stomac neoperabilă, tot din cauza arestului de la Periprava”.

Mihai Al. Ion, fiul lui Alexandru Mihai, fost primar al comunei Dobrotești între 1942-1943 și chiabur:

(M.J.T., C.D. 040/2004, Dobrotești).

- *despre întovărășiri și comasări:*

„Erau trei-patru întovărășiri pe raza comunei Dobrotești. Se luau pe zone: Hodorog, Valea Adâncată, Burleasca. Ei comasau fără să întrebe pe nimeni.

Era Alexandru Petrescu la Hodorogu. Aici țăranii aveau câte 5 ha și într-una din zile a plecat cu compasul să măsoare când țăranii arau.

<<- Ce faci?

- Comasez pământul, degeaba îl ari! Îl luăm noi în întovărășire.
- Cum să-mi iei mie pământul ăsta că-i al meu luat după front?
- Bă, dacă te înscrii la mine în întovărășire bine, dacă nu îți dăm la Broscării!>>

Și țăranul făcea cerere de înscriere cu pământul acesta. Și când auzea Florea că Gheorghe s-a înscris și el și altul se înscria și el. Și așa partea Hodorogului a intrat în întovărășire și erau țăranii în două-trei întovărășiri deodată”.

- *deschiaburirea:*

„Între 1952-1954 era o doctrină de partid. Venea cineva de la Raion și spunea: „mergem cu deschiaburirea”. Însemna că plecau căruțele cu cai de la Primărie și se formau echipe de trei-patru oameni. Intrau în curte și îți luau tot ce îți găseau: grâu, porumb, floarea soarelui. Căutau cu bețele, sondau, indiferent că aveai cotele achitate sau nu. Mergeau și la țăranii mijlocași, la chiaburi, la toți. De la Raion veneau seara și făceau ședințe. Formau echipe și plecau cu deschiaburirea. Găseau țăranii săraci atașați comunismului și le spunea:

<<- Te duci și îl păzești pe cutate chiabur să nu cumva să ia și să ducă ceva la altul.>>

Și veneau doi inși, stăteau toată noaptea pe drum, dădeau ocol să nu iasă chiaburul, să nu ducă vreun sac la altul. Și dimineața veneau cu doi-trei hotarnici cu căruța și îți luau tot. Nu mai puteai păstra nimic. Eu aveam 11-

12 ani și piteam ulcelele cu floarea soarelui sus pe streășina casei și trăgeau cu bastonul și le vărsa și pe alea în sac”.

- *ce au devenit chiaburii?*:

„Pe chiaburi nu au vrut să îi angajeze nici la zootehnie, la vaci. Caz concret: Tufă Gheorghe și Tufă Stoian îmi povesteau că fuseseră ei pe la o fermă la Afumați să vadă de vaci. Oameni care aveau o situație înainte, din fruntea comunei, cu șase-șapte clase, au ajuns la vaci. Acolo dormeau în capul grajdului cu copiii lor un an, doi, trei. Într-o zi Gheorghe îi spune lui Stoian:

<<- Ce ne chinuim noi pe aici?

- Hai, mă, la CAP-ul nostru la Dobrotești, luăm câte o grupă de vaci!>>

Și au venit oamenii acasă. După o lună s-au prezentat la CAP, la președinte:

<<- Tovarășe președinte, vrem să mergem la vaci!

- Da, avem două grupe de vaci, ba chiar patru grupe de vaci; vă duceți și vă încadrez eu acolo>>.

C.A.P.-ul era înființat de șapte-opt ani. Nu avea ce spune acest președinte de C.A.P. care nu văzuse animale în curtea lui. Cum să-i spună lui Tufă Gheorghe și Tufă Stoian cum se îngrijește un animal?

Se duc la vaci și găsesc niște vaci amărâte. Le îngrijesc, le țesală, le dă la o parte cu mâna, nu cu lopata și vacile cum le auzea gura [...] se obișnuiseră cu ei. După o lună de zile aduce președintele pe finul lui și încă o rudă a lui, niște oameni amărâți, dintre cei mai amărâți din Dobrotești. Țștia nu le dădeau apă, dădeau cu furca în vacă, umblau numai beți. Și într-una din zile, ce spun:

<<- Ia să spunem președintelui să mai dea pe acolo pe la vaci, că ăia bat animalele rău de tot!>>

Și au ajuns la CAP seara și îi spune:

<<-Tovarășe președinte, uite ce se întâmplă! Vedeți că Ilie și cu ăsta bat animalele. Au o lună și să vedeți și dumneavoastră cum au ajuns! Mai dați dumneavoastră să vedeți ce fac.

- Ați venit cu idei chiaburești! De mâine încolo nu mai aveți ce căuta. Acasă! Colectiva este făcută pentru ăștia săraci, nu pentru chiaburi Nu mai aveți ce căuta la CAP>>”.

- *fiu de chiabur:*

„Între 1952-1954 mergeam la școală, dar nu aveam nici cărți și nici ghiozdan. Luam cizme de la frate - miu, măsura 42, cu două caiete, dar ambiția mea era de-a mă face avocat. Când m-a întrebat învățătoarea ce vreau să mă fac, am răspuns avocat. Când am terminat șapte clase, în 1954,

tata a depus dosarul la Roșiori. Învățam ca să dau la liceu și mă trezesc într-o zi că trebuie să mă duc să iau dosarul fiindcă la originea socială eram trecut chiabur. Venise ordin de la Partid că n-au voie să meargă la liceu chiaburii. M-am înscris la o școală medie la București. Am intrat în primele locuri și mă cheamă la cancelarie că nu am voie că sunt chiabur. Am venit acasă plângând și la 15 ani și câteva luni am plecat pe șantier. Eram cel mai mic din tot șantierul acela”.

-înscriere în GAC:

„L-am văzut pe Breoi. Patru inși îl scoteau de la primărie pe o pătură, bătut mort. Cei de la Partid, de la Raion, l-au scos bătut mort pe ușa din spate și l-au aruncat acolo pe iarbă și spune unul:

<<- Dă-l dracului că nu se mai face bine! Dacă a murit, a murit, ce atâta!

- Bă, tu de ce nu te înscrii la colectiv ?>

M-au luat și m-au băgat în Primărie și mi-a ars o palmă de m-am rotit. Am văzut ușa deschisă, am ieșit pe ea și am sărit o balustrată de aproape 1,20 m. Eu nu știu cum am sărit gardul ăla fără să-l ating. Am crezut că mă omoară și pe mine. Lui Breoi i s-a tras moartea din așa ceva”.

Robitu Păuna, arestată în urma revoltei din 1961 împreună cu mama ei:

(M.J.T., CD 039/2004, Dobrotești).

- despre arestul de 9 luni de la Arad:

„La Arad, la închisoare, era o cazarmă de militari cu patru etaje. Erau numai deținute politice. aveau condamnări de 10, 15, 20, 25 de ani. Le-am găsit acolo și-au rămas acolo. Erau femei (în detenție-n.n.) de 13 ani. Plecaseră tinere și acolo îmbătrâniseră. Noi am fost 9 femei. Noi nu știam politică, ele știau politică. Când murea cineva știam că a murit [pentru că] ne puneau să stăm 5 minute în genunchi să ne rugăm. Se auzea<< Alo, America>>, zbieau, strigau. Unele lucrau la subsol. Am fost și noi o lună la nuiiele, în rest am stat numai în cameră că eram judecate pe cale administrativă. Sergentele erau cumiți. Aveam drept la pachete. Eram 40 de femei într-o cameră. Una bună, alta rea, una nebună. Din Dobrotești eram 9 femei: eu, mama, baba Floarea, Anghelina Bălțatu, Pitiș Ana [...] Eram în cameră cu mama, eu deasupra cu patul, ea dedesubt. Imediat cum ne-a dus la Arad, ne-a dat dosarele și ne-a spus că suntem condamnate 3 ani. După un an am fost eliberate.

Când am venit de la Arad nu am vorbit cu nimeni. Politicul (securistul pe probleme politice-n.n.) ne-a spus:

<<- Dacă vă duceți acasă și spuneți un cuvânt veniți înapoi!>>

Ani de zile am trăit cu frică. N-am vorbit cu nimeni, stăteam la colectiv departe de ceilalți. Când mergeam pe drum mă uitam să nu fie nimeni și apoi plecam în treaba mea”.

Văcaru Ion, deținut politic:

(M.J.T., CD 024/2004, Dobrotești).

- *arestare și anchete la securitate:*

„Noaptea ne-a băgat în mașină, într-un camion, 10-15 persoane din Dobrotești. Ne-a dus la securitate la București și am stat o noapte întreagă sub zidurile acelea. Mergeam cu ochelari la ochi și ne interogau. Nu știam unde suntem. Ne ducea la al patrulea etaj cu ochelari. Ne puneau întrebări și după fiecare întrebare ne bătea. Aveam 22 de ani. Să spunem ce știm, ce oameni, ce au făcut, dacă am văzut ce au făcut. La București, la securitate, când era noaptea cea mai frumoasă, de Înviere, eu eram răstignit pe masă, mă țineau 6 inși și mă băteau cu un gârbaci și un retevei. M-a bătut un moldovean. Am stat într-o celulă ca în tron (sicriu-n.n.) pe perete, cu mâinile în jos. Nu puteam să mă mișc. După bătaie m-au dus în celulă. Am venit și fără dinți în gură”.

- *condiții la Periprava:*

„Nu știam când vom veni acasă. Nu aveau voie să-mi scrie. Am primit pachet după 6 luni. Nu voiam mâncare, ci țigări. Cu două țigări pe zi muncea altul în locul tău și îți dădea și toată mâncarea pe o zi. Din Dobrotești nu a murit nimeni, decât unul din Siliștea. Dacă mureai acolo aveai sicriu din stof. Într-o zi au venit rușii cu șalupa din Rusia la noi și ne-au spus că ne vom duce acasă și așa a fost, am plecat. Eram de un an și trei luni și a doua zi după ce au venit rușii am plecat”.

Voicu Marin, fostul secretar al școlii din Merișani:

(M.J.T., CA 03/2004, Dobrotești).

- *despre cote:*

„Pe motiv că avem datorii de război la U.R.S.S. ni se fixau cote anuale de cereale: grâu, porumb, orz, ovăz, floarea-soarelui ceapă, usturoi, lapte, carne, și alte boabe pe care era imposibil să le achităm anual. Și toate acestea cu scopul de a ne sărăci și a ne înscrie în colectiv. Pentru că cine făcea cerere de bună voie și ceda C.A.P-ului pământul, utilajul agricol și animalele era scutit de cote. El lua sapa, furca și lopata și era slugă la avutul obștesc”.

- *metode de înscriere în G.A.C.:*

„Un cumnat de-al meu cu numele Dinulescu Ion din comuna Didești a fost chemat la miliție, bătut o noapte întreagă și întrebat de ce nu

se înscrie în C. A. P. Scăpat, a venit în zorii zilei la mine și tremura tot. L-am sfătuit să dispară din localitate pentru mai mult timp, lucru ce s-a și întâmplat

Metodele folosite de echipele de la județ erau dure. Te bătea miliția și securitatea, ne lua mașina neagră. Intrau în casă și fără rușine mâncau mâncarea oamenilor, umblau pe la murături, untura din oale, brânza, laptele, că stăteau câte 2-3 zile pe capul oamenilor, că doar, doar i-o speria să se înscrie în colectiv. În aceste echipe era unul de la județ, Varză, căruia îi știa toată lumea de frică. Apoi de aici din sat Cîlțea Savu, N. Floarea, decedați în prezent, care au fost și președinți de C.A.P. Când veneau echipele de lămurire toți sătenii se ascundeau în case, se urcau în podurile caselor, se băgau pe sub paturi și mai știu eu pe unde. Dar luni de luni și ani de ani rupând câte unul azi, altul mâine, toți țăranii au fost obligați prin diferite metode și s-au înscris în C.A.P. Doi cetățeni însă au rezistat. Stoica Constantin, care trăiește și în prezent, celălalt a decedat”.

2. COLECTIVIZAREA ÎN LOCALITĂȚILE SILIȘTEA ȘI CIUPERCENI

*Stefan Nedelcută-Apope
Florin Chiriac*

În zona de nord-est a județului Teleorman, la aproximativ 25 kilometri de orașul Videle, sunt așezate comunele Cosmești și Siliștea. Imediat după încheierea celui de al doilea război mondial aceste comune erau parte integrantă a județului Vlașca, Siliștea fiind reședință de plasă. Comuna Siliștea cuprinde satele Siliștea, Butești, Siliștea Mică (Șopârlești), iar Cosmești cuprinde localitățile Ciuperceni și Cosmești, care în perioada respectivă erau organizate sub forma unor comune distincte.

La începutul anilor '50 ai secolului trecut, aici și în localitățile învecinate, au avut loc puternice manifestări țărănești îndreptate împotriva sistemului cotelor și a procesului de colectivizare¹.

***

Situația marilor proprietari (moșierilor) din Siliștea, Ciuperceni, Purani în perioada 1945-1949

Încă din perioada interbelică în cele două comune, Siliștea și Ciuperceni, existau o serie de mari proprietari de pământ. În condițiile în care comuniștii acced la putere prin impunerea guvernului dr. Petru Groza, în al cărui program politic se regăsea ca obiectiv principal realizarea unei „reforme agrare” radicale, marii proprietari sunt supuși unor măsuri represive. Astfel, prin Legea 187/23 martie 1945², o parte a pământului a fost expropriat, moșierilor rămânându-le în proprietate suprafețe de pământ de aproximativ 50 hectare pentru fiecare. În acest sens, Marin Mușat

---

¹ A se vedea Dorin Dobrinu, *Colectivizarea agriculturii și represiunea împotriva țărănimii din România (1949-1962)*, în Ruxandra Cesereanu (coord.), *Comunism și represiune în România. Istoria tematică a unui fratricid național*, Iași, 2006, p. 108-122

² Vezi *Instrucțiunile Comisiei de Reformă Agrară* din 21 aprilie 1945 în vederea aplicării legii nr. 187/1945, în Gh. Iancu, Virgil Țărău, Ottmar Trașcă, *Colectivizarea agriculturii în România. Aspecte legislative 1945-1962*, Cluj Napoca, 2000, p. 15.

mărturisește că „în 1945, după venirea de pe front, am fost numit președinte al Frontului Plugarilor din comună. Eram hotărât să-i expropriez pe moșieri”³.

Despre modul aplicării reformei agrare a guvernului dr. Petru Groza în comuna Siliștea, fostul președinte al Frontului Plugarilor, Marin Mușat își amintește că „împreună cu inginerul de cadastru Zorilă am făcut aplicarea legii pe moșia lui Cristopol, care avea peste 100 de hectare. De aici au fost împrăștiate țărani. Cei care nu aveau pământ deloc primeau un lot de maximum două hectare.”⁴

Dar prin impunerea Decretului 83/1949⁵, în localitățile Siliștea, Ciuperceni, Cosmești, Purani situația se schimbă dramatic. Moșierii din Siliștea (Aritina Ghica, Raul Culianu, Ștefan Cristopol, Petre și Alex Gh. Peretz, Maximilian Vladimir), Ciuperceni (Ion Penescu, Carol Faroda, Constanța și Andrei Rădulescu, preot Gheorghe Mincu, Bucur Predoiu, Eliza Izbășescu), Cosmești (Victor Mavrodineanu, Dinu Mavrodineanu, Stelian Coșoiu, Elisabeta Ciocănescu, Olga Plopeanu, Irina Cotârta și Dumitru Munteanu, Victor Rădulescu) și Purani (Violeta, Elena, Stelian Anastasiu, colonel Alexandru Magda, inginer Florian Niculcea, Tache Slăvescu) sunt expropriați⁶. În urma acestor acțiuni statul preia mai multe suprafețe agricole și conace: în comuna Siliștea sunt expropriate 4 moșii, 259,70 hectare teren arabil, 4 conace, la Ciuperceni sunt expropriate 6 moșii, 256 hectare teren arabil, 5 conace, în Cosmești sunt expropriate 1 moșie, 94 hectare, 1 conac, iar la Purani sunt expropriate 3 moșii, 200,95 hectare și 4 conace⁷.

Cei mai mulți dintre foștii moșieri sunt ridicați de la casele lor, fiindu-le impus domiciliu obligatoriu în alte județe. Excepție fac Aritina Ghica - „Toroiceanca” și Maximilian Vladimir. Prima reușește să plece în Franța⁸, iar cel de-al doilea, actor emerit la Teatrul Armatei, continuă să trăiască în locuința proprietate personală din București. Conacul său din satul Butești, com. Siliștea, a fost transformat în casă de odihnă, iar din

³ Cf. mărturiei făcută de Marin Mușat, M.J.T., CA 2/2004, Siliștea Videle.

⁴ Cf. mărturiei făcută de Marin Mușat, *loc. cit.*

⁵ Sunt lichidate resturile proprietății moșierești rămase după aplicarea Legii 187/1945 (vezi Octavian Roske, *Colectivizarea Agriculturii în România, 1949-1962*, din „Arhivele totalitarismului” 1993, an I, nr. 1, p. 151)

⁶ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *Colectivizare în Vlașca 1949 – 1950. Documente.*, București, 2002, doc. nr. 17, p. 26-27

⁷ Apud Stroe Mugur Cătălin, *Cooperativizarea agriculturii și consecințele sale în jud. Teleorman, 1949-1962*, (Lucrare de Licență, Coordonator prof. univ. dr. Gh. I. Ioniță)

⁸ Cf. mărturiei făcută de Călin P. Cornel, M.J.T., CD 002/2004, Siliștea Videle.

1956 devine sediul întovărășirii agricole „23 August”.⁹ Propaganda comunistă avea să folosească lichidarea moșierilor ca pe o mare victorie în lupta pentru instaurarea regimului de „democrație populară”.¹⁰

Totuși bunele raporturi dintre țărani și moșieri se manifestă și în perioada următoare. Astfel primii susțineau că „era mai bine la boier decât la C.A.P. Boierul ne da în parte câte pogoane vream pe un an de zile și noi le munceam cu animalele noastre și apoi ne da și nouă o jumătate din producție.”¹¹ Din alte mărturisiri rezultă că foștii boieri primeau din partea sătenilor sprijin ca formă de recunoaștere a spiritului umanitar de care aceștia dăduseră dovadă în vremea regimului „burghezo-moșieresc”¹². O confirmare a acestei situații este dată de relația dintre „chiaburul” Tudor Năstase și fostul boier Ion „Bebică” Penescu, ambii din Ciuperceni. Ion „Bebică” Penescu avea în 1950 domiciliu obligatoriu în zona Câmpulung Muscel și lucra ca paznic la o fermă. Cu toate acestea, îl adăpostește timp de șase luni pe Tudor Năstase, urmărit la acea dată de organele de represiune comuniste¹³.

Cotele agricole: mijloace de presiune exercitate asupra țăranilor

Motto: „*Toamna veneau colectorii, nu știau să se semneze, erau săraci și-ți luau sufletul.*”

(Tudor Palada țăran din Ciuperceni)

După al Doilea Război Mondial, în condițiile comunizării României, începând cu anul 1946 este introdus sistemul cotelor pentru produsele agricole¹⁴. Acest lucru a determinat înăsprirea exploatării economice a țăranilor.

⁹ Cf. mărturiei făcută de Marin Mușat, M.J.T., CD 004/2004, Siliștea Videle. De notat că Vladimir Maximilian era tatăl textierului Mihai Maximilian soțul actriței Stela Popescu.

¹⁰ „Cetățeni și cetățene, mari realizări au fost înfăptuite în agricultură. Clasa muncitoare, în alianță cu țărănimea muncitoare, a lichidat clasa moșierilor care veacuri de-a rândul a trăit din munca și sudoarea țăranimii. Țăranii muncitori nu mai trudesec din greu pe pământul moșierilor. Au apus pentru totdeauna vremurile când țăranul era umilit, batjocorit, terorizat de băta jandarmilor. Țăranii sunt astăzi stăpâni pe pământul pe care-l muncesc. Constituția țării prevede că statul ocrotește dreptul de proprietate particulară asupra pământului al țăranilor cu gospodării mici și mijlocii, pe baza legilor în vigoare.” în *Manifestul Consiliului Central al Frontului Democrației Populare*, 1952.

¹¹ Cf. mărturiei făcută de Ioana Tufan, M.J.T., CA 1/2004, Siliștea Videle.

¹² Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, M.J.T., CA 3/2004, Siliștea Videle.

¹³ Cf. mărturiei făcută de Valeriu Badea, M.J.T., CD 030/2004, Ciuperceni.

¹⁴ Legea nr. 68/1946 din M.O., nr. 40 din 16 februarie 1946

La 20 iulie 1949 este adoptat Decretul 306¹⁵ privitor la colectarea cerealelor. Potrivit acestuia, țărani „sunt obligați să predea statului, la preț oficial, o parte din prisosul recoltei lor de cereale”¹⁶.

Cotele obligatorii

Strângerea cotelor avea drept scop atragerea de resurse din lumea satului. Acestea reprezentau un impozit în natură asupra produselor agricole. Erau stabilite diferențiat, în funcție de categoria socială din care făcea parte țăranul (sărac, mijlocăș, înstărit) și de suprafața de pământ pe care acesta o deținea.¹⁷ Cotele aveau un caracter obligatoriu și se achitau anual. Dar, există situații când datorită unor secete prelungite recoltele de cereale sunt extrem de mici, ceea ce provoacă pericolul ca țăranii să nu-și poată acoperi obligațiile către stat și nici necesarul de hrană¹⁸. Nici măcar aceste situații obiective nu conving autoritățile să fie indulgente cu țăranul, el fiind forțat să se achite cu prioritate cotele, lăsând în plan marginal nevoile personale.

În același timp, statul comunist urmărea să lovească în țăranul înstărit, chiaburul, văzut ca un dușman de clasă. Potrivit mărturiilor, „perioada 1947-1950 a fost cea mai grea, deoarece oamenii erau obligați să predea din recoltă o parte din grâu pentru așa-zisa reconstrucție a țării”¹⁹, „în '50 îți puneau taxă și la pământ, la orice. Cote la grâu și la pământ plăteau continuu”²⁰ și pentru că „cele mai mari cote erau la cei care aveau mai mult pământ.”²¹

Cota de grâu se fixa, prin procese verbale, în funcție de suprafața de pământ deținută și trebuia dată la stat în mod obligatoriu și urgent. Se ridica direct de la arie și era transportată de țărani, cu atelajele personale, la centrul de colectare de la Vida. Mărturiile referitoare la colectarea grâului sunt multiple.. Pecilă Gheorghe (Fig. 1) susține că de pe 7 – 8 pogoane cultivate cu grâu trebuia să predea cotă de grâu 3.000 kilograme de grâu²². Mărturia sa este confirmată de Chipurici Ioana, din satul Șopârlești (Siliștea Mică) care spune că părinții ei erau obligați să predea cotă de grâu

¹⁵ B.O., nr. 47 din 21 iulie 1949

¹⁶ *Ibidem*, art.1, alin. 1

¹⁷ Cf. mărturiilor făcute de Ion M. Ciobanu, M.J.T., CA 5/2004, Siliștea Videle și de Emil Ionescu, M.J.T., CD 031/2004, Ciuperceni.

¹⁸ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *Colectivizare în Vlașca 1949 – 1950. Documente.*, București, 2002, p. 470, doc. nr. 272.

¹⁹ Cf. mărturiei făcută de Constantin Țucu, MJT, CA 5/2004, Siliștea Videle.

²⁰ Cf. mărturiei făcută de Ion Rizea, M.J.T., CD 032/2004, Siliștea Videle.

²¹ Cf. mărturiei făcută de Marin Mușat, MJT, CD 005/2004, Siliștea Videle

²² Cf. mărturiei făcută de Gheorghe Pecilă, M.J.T., CD 052./2004, Siliștea Videle.

3000 de kilograme în fiecare an.²³ Rada Dănac relatează că, plata cotei de grâu seamănă disperare în sufletul oamenilor la ideea că nu vor avea ce pune pe masă: „se ducea lumea la treierat și venea cu cerga în spinare, nu-i lăsa nici un bob de grâu”²⁴, „ne luau tot grâul, veneam cu cerga acasă, aveam 11 – 12 pogoane și nu veneam cu nimic”²⁵, „treierau și-ți luau grâul de pe arie, îți lăseau atâta cât să nu mori de foame”²⁶.

Fig. 1

Și cotele de porumb și floarea soarelui sunt supuse aceluiași regim, cu o singură excepție: aceea că ele erau ridicate din gospodăria țaranului.

Din cauza achitării acestor obligații țaranii rămâneau, practic, fără cerealele necesare însămânțării. De aceea toamna țaranilor li se dădea posibilitatea să cumpere grâu pentru semănatul de primăvară.²⁷

În afară de porumb, grâu și floarea soarelui, cote se percepeau și pentru carne, lapte, lână, vin, ouă, ceapă, practic pentru tot ce se putea obține într-o gospodărie.

Cota de carne: Era stabilită în funcție de numărul de animale și de pământ. „La 9 hectare trebuia să dai 300 – 400 kilograme pe an”²⁸. Palada

²³ Cf. mărturiei făcută de Ioana Chipurici, M.J.T., CD 004/2004, Siliștea Videle

²⁴ Cf. mărturiei făcută de Ioana Tufan, M.J.T., CA 1/2004, Siliștea Videle

²⁵ Cf. mărturiei făcută de Ion Vișa, M.J.T., CD 032/2004, Ciuperceni.

²⁶ Cf. mărturiei făcută de Dănac Rada, M.J.T., CA 5/2004, Siliștea Videle

²⁷ Cf. mărturiei făcută de Ioana Chipurici, *loc. cit.*

²⁸ Cf. mărturia făcută de Gheorghe Pecilă, *loc. cit.*

Tudor mărturisește că tatăl său trebuia să dea 600 kilograme pe an, iar dacă nu avea, rămânea cu restanță și „trebuia să se ducă la secretarul sfatului să-i mai dea <<ciubuc>> să-l lase”²⁹.

Cota de lapte reprezintă un balast pentru țărani, în condițiile în care mulți dintre aceștia aveau puține vite sau chiar deloc; ponderea o dețineau oile care totuși dădeau lapte puțin. Pecilă Gheorghe spune că „la 6 – 7 oi trebuia să mai cumperi lapte ca să-ți achiți cota”³⁰. Burcea Ion, copil fiind în acea perioadă, își amintește că „mama mulgea o oaie, oile nu aveau lapte mult, [...] și eu să întind cu dumaticatul în lapte, eram mic și ea mă dădea la o parte și în final am întins și ea mi-a dat dumaticatul jos pentru că dădea laptele la cotă.”³¹

Cine nu avea în gospodărie animale trebuia totuși să cumpere produsele necesare (carne și lapte) pentru a-și achita obligațiile³². Alte persoane mărturisesc că „cei care se aflau în imposibilitatea de a achita cota de lapte și carne puteau să compenseze cu cereale.”³³

Plata **cotei de lână** se stabilea în funcție de suprafața de pământ și numărul de oi³⁴. Ea nu constituia o problemă în condițiile în care în sat existau „9 cârduri cu câte 150 de oi fiecare”³⁵ (Fig. 2).

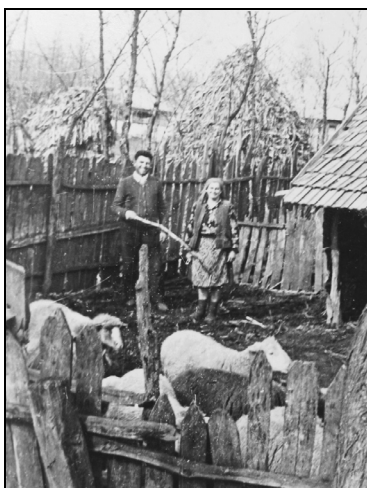

Fig. 2

²⁹ Cf. mărturiei făcută de Tudor Palada, M.J.T., CD 052/2004, Siliștea Videle.

³⁰ Cf. mărturiei făcută de Gheorghe Pecilă, *loc. cit.*

³¹ Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, MJT, CD 005/2004, Siliștea Videle

³² Cf. mărturiilor făcute de Valeriu Badea, M.J.T., CD 036/2004, Ciuperceni; de Mugur St. Burcea, M.J.T., CD 035/2004, Ciuperceni și de Gheorghe Pecilă, *loc. cit.*

³³ Cf. mărturiei făcută de Ion M. Ciobanu, *loc. cit.*

³⁴ *Ibidem*

³⁵ Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, MJT, CA 3/2004, Siliștea Videle.

Legat de **cota de vin** relatările sunt puține, dar pitorești. Ion M. Vasilescu, fost referent financiar la Comitetul Provizoriu Siliștea, mărturisește că Ion Fifială, responsabil al Căminului Cultural în anii '50, nu-și plătitise impozitele și cotele de vin, dar pentru a fi iertat îi mituia cu vin pe activiști. Tudor Palada spune că „[...] dacă aveai 10 vedre îți luau butoiul și la Primărie se îmbătau”³⁶.

Țăranilor nu le era permis să amâne sau să ceară micșorarea obligațiilor. Acest lucru este confirmat și de acțiunea învățătorului Marin Ionescu, din Ciuperceni, cel care, în 1950, i-a ajutat pe săteni să redacteze cereri de amânare a plății cotelor și care a fost arestat de autorități pentru instigare³⁷. Cu toate acestea, există însă și persoane care, din diverse motive, prezintă lucrurile dintr-un alt unghi: „dacă țărani nu reușeau să plătească cotele din anul curent, acestea se amânau și se cumulau cu cele din anul următor. Dacă nici în al doilea an nu se achita datoria atunci reprezentanții primăriei intrau în gospodăriile oamenilor și confiscau acele lucruri, care prin vânzarea lor acopereau valoarea obligației”³⁸.

Structura organizatorică

Conform art. 3 al Decretului 306/1949 planul de colectare al fiecărei comune trebuia întocmit de către Comitetul Provizoriu Comunal. În cadrul acestuia exista o Comisie de Impunere formată din salariați ai organelor locale (primărie și organizațiile comunale comuniste). În cele mai multe cazuri, șeful acestor comisii era primarul, care împreună cu ceilalți membri stabileau în fiecare an, în funcție de suprafața de teren deținută, ce cantități de produse trebuiau achitate de către gospodari.³⁹

În baza acestei hotărâri sătenii erau chemați la Comitetul Provizoriu Comunal să semneze o declarație de impunere prin care se obligau să achite aceste cote.

În cazul nostru, Marin Mușat a fost, în perioada 1955-1957, șeful Comisiei de Impunere, ce cuprindea colectori, percepatori, contabil.⁴⁰

Colectorii

Ingrata activitate de strângere a cotelor și de confiscare a lucrurilor din gospodăriile țărănești revenea colectorilor. Ei proveneau din rândul

³⁶ Cf. mărturiei făcută de Tudor Palada, *loc. cit.*

³⁷ Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*

³⁸ Cf. mărturiei făcută de Ion M. Ciobanu, *loc. cit.*

³⁹ B.O. nr. 47 din 21 iulie 1949

⁴⁰ Cf. mărturiei făcută de Marin Mușat, *op. cit.*

persoanelor contestabile în comunitate. Pentru impunerea în aceste funcții autoritățile locale căutau persoane brutale capabile să execute ordine și care aveau resentimente față de gospodarii satului.

Colectorii aveau salarii superioare celorlalți activiști, spre nemulțumirea acestora din urmă. Acest lucru reiese din raportul Comitetului Provizoriu al Plășii Siliștea conform căruia colectorii primesc un salariu de 6968 lei⁴¹.

Pentru a preîntâmpina eventualele atitudini îngăduitoare ale colectorilor față de țărani, art. 12 din Decretul 306/1949 prevedea pedepse mari pentru acele persoane însărcinate de Comitetele Provizorii pentru colectarea cerealelor care se fac vinovate de neglijență, întârziere sau aplicare defectuoasă a legilor.⁴² Într-un raport de activitate, elaborat de delegații Comitetului raional P.M.R. Vida se vorbește despre excluderea din partid a patru membri care au refuzat să ia parte la o acțiune de percheziție și confiscare a unor bunuri de la chiaburii datornici din Cosmești și Siliștea. Totodată este nominalizat și referentul încasator Petre Băețel, care s-a sustras obligației pe care o avea de a participa la acțiunea comitetului, drept pentru care s-a propus îndepărtarea sa din funcție⁴³.

În comuna Siliștea comisia de colectorii a funcționat în casa avocatului Rădulescu Ion, fost senator. Stabilirea sediului aici s-a făcut abuziv, avocatului rămânându-i doar o cameră pentru locuit.⁴⁴

În localitățile Siliștea și Purani colectorii erau Tufan Radu „al lui Zavera”, Costea Fifială „al lui Leru”, Marin Costache „al lui Boabe”, Violan Marin, Stan Vaduva, lor adăugându-li-se percepții Nicolae Ciobanu - „Glonțu” și Bratu Ion⁴⁵. La Ciuperceni colectorii erau Ion Catană și Ion Lulea, percepător era Ghiță Burcea⁴⁶. Cele două comisii erau supravegheate de trei inspectori colectorii Tudora Ion din Preajba, Palada Ion din Poeni și Răriș din Purani⁴⁷.

Colectorii erau reprezentanți ai primăriei, ai partidului și lucrau în echipe.⁴⁸ Câțiva dintre aceștia aveau un trecut dubios. Astfel Violan Marin era „cel mai sărac om din sat”, iar Costea Fifială era un fost legionar⁴⁹.

⁴¹ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, doc. nr. 249, p. 428-431.

⁴² B.O. nr. 47 din 21 iulie 1949

⁴³ D.J.T.A.N., fond *P.C.R.-Comitetul Raional Videle*, ds. 46/1951, f. 23-24

⁴⁴ Cf. mărturiei făcută de Călin P. Cornel, MJT, CD 002/2004, Siliștea Videle

⁴⁵ *Ibidem*; Cf. mărturiei făcută de Marin Mușat, M.J.T., CD 004/2004, Siliștea Videle.

⁴⁶ Cf. mărturiei făcută de Gh Pecilă, M.J.T., CD 034/2004, Ciuperceni.

⁴⁷ Cf. mărturiei făcută de Tudor Palada, *loc. cit.*

⁴⁸ Cf. mărturiei făcută de Constantin Țucu, *loc. cit.*

⁴⁹ Cf. mărturiei făcută de Călin P. Cornel, *loc. cit.*

În mentalul colectiv al sătenilor colectorii erau văzuți ca niște persoane corupte, puse în slujba răului, deoarece aceștia „luau tot porumbul și grâul, luau tot ce găseau, nu lăsau nimic”⁵⁰ sau „ veneau însoțiți cu Miliția, nu sufla nimeni, stăteau în casă și ei încărcau.”⁵¹; „toamna veneau colectorii, nu știau să se semneze, erau săraci și-ți luau sufletul”⁵². Radu Tufan era văzut ca un om rău, fiindcă „se urca în pod, deschidea uși, căuta în magazie, în podul casei”⁵³. Acesta împreună cu Stan Vaduva și Ciobanu Nicolae stârneau frica oamenilor: „cândăștia trei veneau trebuia ori să fugi de-acasă, ori să te <<termini>> că nu mai era chip cu ei”⁵⁴.

Despre Marin Ciobanu, „Glonțu”, se spunea că: „era un om rău [...] Dacă nu dădeai cotele îți lua și boii de la jug și lucrurile din casă, pe care le vindea.”⁵⁵ Bratu Ion „[...] era în stare să caute pe om și-n gură. Lua ce vedea că-i mai bun în casă: lucruri, covoare”⁵⁶. Despre perceptorul Ghiță Burcea, din Ciuperceni, se spune că „îți lua și gumarii din picioare”⁵⁷.

Inspectorii colectorii erau un model pentru subalternii lor: „Tudora Ion, din Preajba, era cel mai al dracului. Se spunea că, dacă vine el, nu-ți mai lasă nimic în casă”⁵⁸. Răriș, din Purani, „a venit și-a bătut cu pumnul în masă, spunând că nici un bob de grâu nu rămâne în sat, tot merge la stat”⁵⁹. „Răriș și Palada luau oamenilor tot grâul, spunând că au ei grijă de popor dacă e să moară de foame”⁶⁰.

Metode folosite de autorități pentru strângerea cotelor

În funcție de clasa socială din care făceau parte, țăranii erau supuși la tratamente diferite în strângerea cotelor. Dacă cei săraci, care nu aveau mai mult de 0,50 ari de pământ era scutiți de plata cotelor, chiaburii erau forțați să achite cote usturătoare, fiind supuși în același timp la permanente presiuni.⁶¹

⁵⁰ *Ibidem*

⁵¹ Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, M.J.T., CD 006/2004, Siliștea Videle.

⁵² Cf. mărturiei făcută de Tudor Palada, *loc. cit.*

⁵³ Cf. mărturiei făcută de Maria Gărăgăianu, M.J.T., CD 053/2004, Siliștea Videle.

⁵⁴ Cf. mărturiei făcută de Ion Rizea, *loc. cit.*

⁵⁵ Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, M.J.T., CA 5/2004, Siliștea Videle

⁵⁶ *Ibidem*

⁵⁷ Cf. mărturiei făcută de Tudor Palada, *loc. cit.*

⁵⁸ Cf. mărturiei făcută de Gh Pecilă, *loc. cit.*

⁵⁹ Cf. mărturiei făcută de Tudor Palada, *loc. cit.*

⁶⁰ Cf. mărturiei făcută de Valeria Pecilă, M.J.T., CD 034/2004, Ciuperceni.

⁶¹ Cf. mărturiei făcută de Radu Tufan, M.J.T., CA 1/2004, Siliștea Videle.

Metodele folosite în colectare erau variate. Grâul era ridicat de la arie. Aici, pentru a preîntâmpina eventualele sabotaje, treieratul este supravegheat de membrii comisiei de colectare, Miliție și Securitate⁶².

Pentru celelalte categorii de produse (porumb, carne, lână, ceapă, usturoi, etc.) colectarea se făcea acasă, unde venea o echipă de colectori. „Plăteam și cote de carne, veneau colectorii să le ridice. [...] noi dam cote și cu voie și fără voie.”⁶³ Într-o altă mărturie se susține: „A crescut tata doi porci. Nu știu dacă unul a fost plătit de la primărie sau l-a cumpărat tata, dar i-a crescut, i-a făcut la vreo 130 kilograme [...] și în postul Crăciunului ne-a murit un porc. Cu vreo două săptămâni înainte de Crăciun au venit și ne-au luat porcul nostru și în ziua de Crăciun mama a fiert fasole.”⁶⁴

În cele mai multe cazuri, autoritățile foloseau, sub forme diferite, forța, pentru a strânge cotele. În cazul în care, din diferite motive până la sfârșitul anului, nu erau achitate datoriile, măsurile erau dure: se făceau **perchezitii**, se puneau **sechestre** asupra bunurilor aflate în proprietatea datornicului sau se confiscau în caz de neplată a datoriei. În ultimă instanță se putea ajunge până la **judecarea și privarea de libertate** a persoanei vinovate de neplata cotelor.⁶⁵

Colectorul Tufan Radu spune că „în anumite termene cotele erau luate cu forța, [noi n.n.] fiind sprijiniți de Miliție”⁶⁶. Tot el povestește că „celor care nu plăteau cotele le luam vitele și le duceam la O.R.A.C.A., la Vida, împreună cu Costică Fifiială”. „Cui nu voia să dea cota îi aplicam Decretul 131⁶⁷, prin forță, obligatoriu – îl judeca la tribunal și-i dădea 2-3 luni de închisoare”⁶⁸. În această situație s-a aflat Petre Mihalache din Butești⁶⁹.

⁶² Cf. mărturiei făcută de Marin Mușat, CA 2/2004, Siliștea Videle.

⁶³ Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, M.J.T., CD 006/2004, Siliștea Videle.

⁶⁴ Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, M.J.T., CD 005/2004, Siliștea Videle.

⁶⁵ B.O. nr. 47 din 21 iulie 1949, Decretul 306/1949, art. 11 „Nepredarea cotelor stabilite în sarcina fiecărei gospodării, precum și a oiurilor de treier, constituie infracțiune la Decretul 183 din 30 aprilie 1949, publicat în Buletinul Oficial nr. 25 din 30 aprilie 1949.”

⁶⁶ Cf. mărturiei făcută de Radu Tufan, *loc.cit.*

⁶⁷ B.O. nr. 44/26 august 1952, art.1 prevede că nerespectarea obligațiunilor de predare în termen de către gospodăriile agricole individuale și cetățeni a produselor agricole supuse colectării atrage după sine răspunderea materială ce constă într-o amendă civilă și într-o executare silită în natură a cantităților nepredate la termen. Însă la art. 2 se prevede că împuterniciții raionali ai Comitetului de Stat pentru Colectarea Produselor Agricole vor aplica sechestrul asigurator produselor agricole sau altor bunuri ale datornicului. În caz de rea voință pot fi sesizate organele de urmărire penală. Decretul nu definește termenul de „rea voință” și de aceea colectorii au putut face abuzuri în astfel de cazuri.

⁶⁸ Cf. mărturiei făcută de Radu Tufan, *loc.cit.*

⁶⁹ *Ibidem*

În unele cazuri pentru **percheziționarea, sechestrarea și confiscarea** bunurilor aflate în proprietatea datornicului erau strânse adevărate forțe. Într-un raport de activitate întocmit de delegați ai Comitetului Raional P.M.R. Vida se arată că aceștia împreună cu 46 persoane (membri ai Frontului Plugarilor, U.F.D.R., U.T.M., reprezentanți ai Comitetului Executiv al Sfatului Popular Cosmești și colectorul), organizați în echipe, au pornit la chiaburii Radu I. Lulea, Manole Cosmescu, Ilie A. Ionescu, toți din Cosmești, pentru a percheziționa, sechestra și confisca bunuri în contul cotelor neachitate.⁷⁰

Stelian Burcea, din Ciuperceni, și-a acoperit casa cu tablă nouă, dar fiindcă avea datorii la stat, percepătorul i-a confiscat tabla⁷¹.

Într-un an colectorii pun sechestrul, lui Badea Ion, din Ciuperceni, pe țuica, vinul și făina necesare organizării nunții fiului său, în contul unei datorii către stat de 1700 lei. Țuica și vinul au fost duse la bufet, iar făina la moară. După achitarea datoriei aceste produse îi sunt restituite⁷². La două săptămâni după nuntă merge la fisc, la Raionul Videle, unde constată că de fapt el nu fusese dator și căzuse victimă excesului de zel al percepătorului. Suma găsită în plus a rămas în registru pentru anul viitor⁷³.

Despre aceste practici există mai multe relatări: „[...] cui nu putea să predea cotele i se ridicau din casă lucruri, covoare, mobilă, mașini de cusut”⁷⁴. „Pentru o datorie de 50 de lei, percepătorul, Marin Ciobanu, mi-a confiscat vițeaua, pe care o promisem de la socrul meu, ca zestre. Și după ce-am dus banii n-am mai văzut vițeaua, nu mi-a mai dat-o”⁷⁵. La rândul său, Burcea Ion redă o scenă șocantă a copilăriei sale dintr-o zi de martie a anului 1955: „La înmormântarea bunicii, [părinții n.n.] au măturat hambarele de făină pentru că nu aveau cu ce să facă colaci. [...] A doua zi au venit percepătorii și ne-au luat tot din casă, fiindcă tata n-a avut bani să plătească impozitul. Au luat cel puțin 10 cămăși cu flori din pânză, 5 cămăși cu flori care erau ale surorii celei mari, pe care trebuia să le dea la nuntă [ca dar n.n.] de naș, nașă, socru, soacră, ginere și încă trei costume a le tatălui și încă 80 de cârpe de borangic ale surorii mele. Cei care a făcut acest lucru se numeau Costea Fifișă și Ciobanu Nicolae din Siliștea, care era un nenorocit. Mama și sora mea au început să plângă de frică că o să rămână nemăritată. Una din cârpele din borangic și-a înfășurat-o Ciobanu

⁷⁰ D.J.T.A.N., fond P.C.R. – Comitetul Raional Videle, ds. 46/1951, f. 23-24.

⁷¹ Cf. mărturiei făcută de Tudor Palada, *loc. cit.*

⁷² Cf. mărturiei făcută de Valeriu Badea, *loc. cit.*

⁷³ *Ibidem*

⁷⁴ Cf. mărturiei făcută de Maria Știrboi, M.J.T., CD 002/2004, Siliștea Videle.

⁷⁵ Cf. mărturiei făcută de Ion Rizea, *loc. cit.*

Nicolae de gât, fiindcă era prea lungă. [...] Tata ca să poată salva lucrurile [...] a făcut o listă cu ele. Aveam o vișea, atunci era ultima lună de gestație, cu un uger frumos. A doua zi s-a dus tata cu ea la târg și a vândut-o cu 700 [lei n.n.], bani cu care a plătit percepția și a luat țoalele înapoi. Lui Oprea Cojocarul i-au luat tot din casă fără să-i mai dea ceva.”⁷⁶

Palada Tudor rememorează felul prin care receptorul Ghiță Burcea, din Ciuperceni, încearcă să câștige bani pe spinarea țăranilor datornici: „îți lua receptorul mașina de cusut, o echivala la 80 de lei. [...] un prieten de-al lui o vindea în talcioc cu 200 de lei și achita [receptorul n.n.] suma de 80 de lei, datorată la stat, iar restul de bani era împărțit între ei”⁷⁷.

În unele cazuri, perchezițiile și confiscările erau însoțite și de **agresiuni fizice**. În acest sens, Călin P. Cornel își amintește de o scenă în care Stoian Ion, „Potârniche” „venea bătut pe stradă, urlând că i-au luat vaca.”⁷⁸ Augustina Mihai relatează cum colectorii Radu Tufan și Constantin Fifială au agresat-o, chiar dacă era însărcinată și i-au confiscat porceaua și porumbul.⁷⁹

Încercări de sustragere de la plata cotelor

Se presupune că unii țărani au încercat diferite subterfugii pentru a ascunde o parte din produsele pe care trebuia să le achite statului. Conform spuselor Ioanei Tufan, oamenii „mai piteau în pământ să mai aibă și ei de mâncare. Făceau groapa în pământ, puneau ceva pe fundul ei, ascundeau bucatele și turnau pământ peste ele. Nu știa nimeni, decât ei.”⁸⁰ Aceste vorbe sunt contrazise de Rada Dănac care spune că nu puteau ascunde nimic deoarece „grâul era pe arie și după ce-l treierai, ți-l luau din câmp.”⁸¹

În alte cazuri oamenii ascundeau produsele pe la vecini, prieteni. Ca exemplu este dat moșierul Cristopol care „la început, băgase grâu pe la unu Badea Dobre și pe la unu Marin Șerban.”⁸² Dar o astfel de metodă era riscantă, pentru că de multe ori din cauza sărăciei și a pericolului la care se expunea vecinul refuza să mai returneze produsele.

⁷⁶ Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, M.J.T., CD 005/2004, CA 3/2004, Siliștea Videle

⁷⁷ Cf. mărturiei făcută de Tudor Palada, *loc. cit.*

⁷⁸ Cf. mărturiei făcută de Călin P. Cornel, *loc. cit.*

⁷⁹ Cf. mărturiei făcută de Augustina Mihai (Ghinea), M.J.T., CD 002/2004, Siliștea Videle

⁸⁰ Cf. mărturiei făcută de Ioana Tufan, *loc. cit.*

⁸¹ Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, M.J.T., CA 3/2004, Siliștea Videle.

⁸² Cf. mărturiei făcută de Marin Mușat, M.J.T., CD 004/2004, Siliștea Videle.

Alți țărani ascundeau cereale în șira de paie, în podul casei, dar în majoritatea cazurilor, metoda aceasta nu dădea rezultate pentru că aici controlau prima oară colectorii.⁸³

O altă metodă prin care țărani încercau să înșele vigilența colectoarelor era culesul cerealelor noaptea. Dar nici în această situație ei nu scăpau de plata cotelor, în cel mai scurt timp comisia de colectori se prezenta la poarta persoanei în cauză pentru ridicarea acestora. Legat de acest lucru Ion Burcea, din comuna Siliștea, povestește: „A treierat tata într-o vară patru căruțe cu grâu și în cameră aici era grâul de la ușă până la icoană, pentru că noi nu aveam magazie și tata a depozitat grâul în camera în care locuiam. A treia zi au venit și ne-au luat grâul și măturară și pe jos.”⁸⁴ Familia a intrat într-o criză alimentară astfel încât „primăvara, tata a plecat la plug și nu avea pic de pâine; a copt niște boabe în tarabă și a luat un ulcior cu apă la el, iar nouă mama ne-a făcut un terci, fiindcă n-a avut cu ce să îngroașe mămăliga [...] tata s-a împrumutat de grâu la Vasile Dănac, ca să macine”⁸⁵.

Un exemplu tragi-comic îl reprezintă faptul că unii săteni „ascundeau porcii, îi priponeau în cimitir”⁸⁶.

Soarta chiaburilor în procesul colectivizării

Motto: „*Era un vagon de cărat animale [...] erau femei gravide, copii și oameni în vârstă. Era trenul disperării, se auzeau oameni plângând, țipând, urlând.*”

(Emil Ionescu, fiu de chiabur „instigator”, din Ciuperceeni, deportat în Dobrogea)

După naționalizarea averilor marilor proprietari de pământ, statul comunist a identificat un nou „dușman de clasă”- chiaburul. Era nevoie de o astfel de atitudine pentru că acești țărani înstăriți militau împotriva trecerii de la proprietatea privată la cea comună, dorită de regimul comunist. Chiaburul reprezenta o forță amenințătoare pentru stabilitatea agriculturii comuniste. Oameni harnici, gospodari și cu un deosebit spirit afacerist, aceștia nu puteau accepta să renunțe la pământ, una din puținele lor surse de înavuțire.

⁸³ Idem, M.J.T., CA 2/2004, Siliștea Videle.

⁸⁴ Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, *loc.cit.*

⁸⁵ *Ibidem*

⁸⁶ Cf. mărturiei făcută de Radu Tufan, *loc.cit.*

În lumea rurală chiaburii reprezentau categoria socială a țăranilor fruntași. Lor le urmau țăranii mijlocași și săraci într-un număr incomparabil mai mare.

Redactarea acestui capitol s-a realizat în cea mai mare parte pe baza mărturiilor unor țărani contemporani evenimentelor.⁸⁷

Cazuri tipice

Cei mai mulți dintre aceștia dispuneau de peste 10 hectare de teren arabil, la care se adăugau și alte bunuri precum utilaje agricole, animale etc.). Aici se regăsesc Sterea Dănac și familia sa (Ilinca - soție, Vasile - fiu, Rada - noră, Maria și Florica nepoate) cu 60 pogoane (30 hectare)⁸⁸, Tudor Năstase din Ciuperceni cu familia sa (Ioana – soție, Ștefan – fiu, Elena – noră, Stroe Alexandru – fiu adoptiv; Georgeta, fiica lui, locuia în București) care dispunea de 30 hectare de teren arabil, 2 vaci, două căruțe, 6 cai, 50 – 60 oi⁸⁹, Vișa Marin și familia (Zinca – soție, Ion, fiu și o soră) aveau 27 hectare⁹⁰. Familia Chipurici din Șopârlești avea 21 pogoane (10,5 hectare), 2 vaci, 2 boi, 2 cai, o căruță și utilaje agricole⁹¹. Tudor Vasilescu și soția Gherghina din Siliștea aveau 40 de pogoane (20 hectare)⁹². Alexandru Ghinea și familia (Grigore – fiul, Manda – nora, Augustina - nepoata) au 20 pogoane (10 hectare)⁹³.

O altă categorie a chiaburilor o reprezintă țăranii care dispuneau de alte mijloace de producție: batoză, vapor de batoză, moară, cazan de țuică, etc. Putem aminti pe Badea Voicilă cu două cazane de țuică⁹⁴, pe Sandu Tudor cu un cazan de țuică⁹⁵, pe Marin Velea cu batoză⁹⁶, toți trei locuind în Butești. În Ciuperceni, Tudor Năstase și Grigore Popescu, aveau în coproprietate o batoză, un vapor de batoză și un tractor⁹⁷, iar Ion Ciocănel dispunea de o batoză⁹⁸. În Siliștea, Guțea Alexandru avea în proprietate o

---

⁸⁷ Documentele de arhivă lipsesc deoarece depozitarul lor, Arhivele Naționale Giurgiu, a refuzat să pună la dispoziția noastră, spre cercetare, dosarele necesare.

⁸⁸ Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, M.J.T., CA 3/2004, Siliștea Videle

⁸⁹ Cf. mărturiei făcută de Alexandru, Stroe M.J.T., CD 030/2004, Ciuperceni

⁹⁰ Cf. mărturiei făcută de Ion Vișa, M.J.T., CD 032/2004, Ciuperceni

⁹¹ Cf. mărturiei făcută de Ioana Chipurici, M.J.T., CD 004/2004, Siliștea Mică

⁹² Cf. mărturiei făcută de Călin Cornel, M.J.T., CD 002/2004, Siliștea Videle

⁹³ Cf. mărturiei făcută de Augustina Mihai, M.J.T., CD 001/2004, Siliștea Videle

⁹⁴ Cf. mărturiei făcută de Marin Mușat, M.J.T., CD 005/2004, Siliștea Videle

⁹⁵ *Ibidem*

⁹⁶ *Ibidem*

⁹⁷ Cf. mărturiilor făcute de Alexandru Stroe, *loc. cit* și de Alexandru Necula, M.J.T., CD 054, /2004, Ciuperceni

⁹⁸ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *Colectivizare în Vlașca, 1949-1950. Documente*, București, 2002, p. 122, doc. nr. 84.

batoză⁹⁹. La Purani, Grigore Brumărescu și Dinulescu erau proprietari de mori.¹⁰⁰

Unii dintre acești chiaburi practicau diverse activități comerciale (cârciumărit, comerț, negoț cu cereale și vite). Tudor Ivănescu, din Butești, era proprietarul unei cârciumi¹⁰¹, la fel ca Ilie Burcea „Ochiosu” din Ciuperceni¹⁰², Ilie Florea¹⁰³ și Constantin „Cârciumaru”¹⁰⁴, amândoi din Siliștea. Tudor Nastase, din Ciuperceni¹⁰⁵ și Tudor Vasilescu, „Factoru”, din Siliștea,¹⁰⁶ erau proprietari de prăvălii. Sterea Dănac era și negustor de boi¹⁰⁷, iar Alexandru Stoian „pleca noaptea la munte cu grâu, porumb și-l vindea.”¹⁰⁸

În categoria chiaburilor au fost încadrați și învățătorul Ionescu Marin și familia sa (Elena – soție, Emil și Eugen – fii, Cornelia – fiică din prima căsătorie a tatălui); ei aveau 22 hectare, o vacă, doi cai, căruță, grapă, plug, oi, porci, păsări¹⁰⁹.

Cazuri atipice

Au existat și situații în care deși țăranii dețineau mai puțin de 10 hectare de teren agricol, ei au fost încadrați în categoria chiaburilor. Astfel, Alexandru Stoian, din Siliștea, avea patru copii și deținea 16 pogoane (8 hectare) de pământ arabil.¹¹⁰ Palada Tudor, din Ciuperceni, avea 10 pogoane (5 hectare).¹¹¹ Rizea Ion, din Siliștea, avea 5 hectare.¹¹² Pecilă Gheorghe, din Ciuperceni, avea 9 hectare.¹¹³ Constantin Stanciu, „Turneci”, din Ciuperceni (Fig. 3), avea 18 pogoane (9 hectare).¹¹⁴ Ilie Florea „Cârciumaru”, din Siliștea, a fost făcut chiabur „din dușmănie”, deoarece nu avea pământ, ci doar „crâșmă și cinci fete”¹¹⁵.

⁹⁹ Cf. mărturiei făcută de Maria Gărăgăianu, M.J.T., CD 053./2004, Siliștea Videle

¹⁰⁰ Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, *loc. cit.*

¹⁰¹ Cf. mărturiei făcută de Marin Mușat, *loc. cit.*

¹⁰² Cf. mărturiei făcută de Alexandru Necula, *loc. cit.*

¹⁰³ Cf. mărturiilor făcute de Ioan M. Vasilescu și de Rada Dănac, *loc. cit.*

¹⁰⁴ Cf. mărturiilor făcute de Marin Mușat, *loc. cit.* și de Maria Gărăgăianu, *loc. cit.*

¹⁰⁵ Cf. mărturiei făcută de Alexandru Stroe, *loc. cit.*

¹⁰⁶ Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, M.J.T., C.A. 3/2004, Siliștea Videle.

¹⁰⁷ Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, *loc. cit.*

¹⁰⁸ Cf. mărturiei făcută de Maria Gărăgăianu, *loc. cit.*

¹⁰⁹ Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, M.J.T., CD 031/2004, Ciuperceni.

¹¹⁰ Cf. mărturiei făcută de Maria Gărăgăianu, *loc. cit.*

¹¹¹ Cf. mărturiei făcută de Tudor Palada, M.J.T. CD 052/2004, Ciuperceni.

¹¹² Cf. mărturiei făcută de Ion Rizea, M.J.T., CD 032/2004, Siliștea Videle.

¹¹³ Cf. mărturiei făcută de Gheorghe Pecilă, M.J.T., CD 052/2004, Ciuperceni.

¹¹⁴ Cf. mărturiei făcută de Zamfira Tudor, M.J.T., CD 006/2004, Siliștea Mică

¹¹⁵ Cf. mărturiilor făcute de Rada Dănac, *loc. cit.* și de Ioan M. Vasilescu.

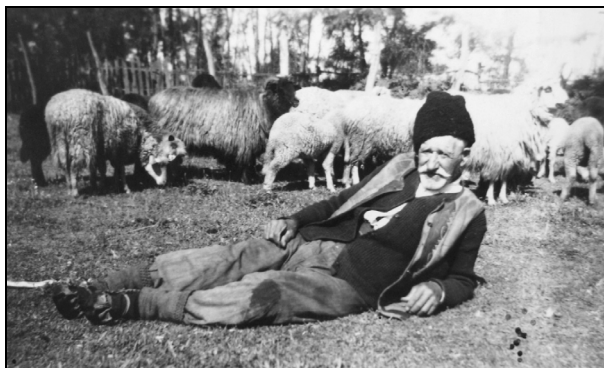

Fig. 3

Demn de menționat este cazul lui Vișa Marin care, inițial, deținea 27 de hectare și fusese încadrat în categoria chiaburilor. Dar după ce a împărțit pământul la copiii care își întemeiaseră gospodăria, rămâne proprietarul a doar 7 hectare. Cu toate acestea, atât el cât și copiii lui sunt considerați chiaburi.¹¹⁶

Imaginea chiaburului

În epocă, chiaburul este perceput diferit. Astfel, autoritățile comuniste îl văd ca pe un rău social care trebuie să dispară: ei „sunt cei care aveau mijloace de exploatare, batoze de treierat, tractoare și altele.”¹¹⁷ „[...] făceau pe placul lor. Aveau bani, aveau bucate, împrumutau cu dobândă, jecmăneau. Oamenii nu-i vedeau bine. [...] Ei vindeau la stat porumb, grâu. Nu plăteau cote și impozit pentru că ei erau scutiți de alții, pe care îi cumpărau.”¹¹⁸

Imaginea negativă pe care autoritățile o au față de frunțașii satului intră în contradicție cu imaginea de oameni gospodari, așa cum sunt ei percepuți în comunitatea în care trăiesc: „ei munceau foarte mult, mai plăteau și pe alții ca să-i ajute”¹¹⁹ sau „chiaburii erau oameni care munciseră, nu furaseră”¹²⁰. Maria Gărăgăianu descrie o serie de modalități prin care acești țărani au reușit să acumuleze avere pe căi cinstite: „Constantin <<Cârciumaru>> cumpăra pământ când alții îl vindeau”¹²¹,

¹¹⁶ Cf. mărturiei făcută de Ion Vișa, *loc. cit.*

¹¹⁷ Cf. mărturiei făcută de Marin Mușat, *loc. cit.*

¹¹⁸ Cf. mărturiei făcută de Alexandru Necula, *loc. cit.*

¹¹⁹ Cf. mărturiei făcută de Alexandru Stroe, *loc. cit.*

¹²⁰ Cf. mărturiei făcută de Maria Gărăgăianu, *op.cit.*

¹²¹ *Ibidem*

Florea Ciocoiu, fost administrator al moșiei Aritinei Ghica, avea în proprietate mai mult pământ și parte din el îl da în arendă¹²² (Fig. 4). Lui Guțea Alexandru i-au dat socrii ca dar de nuntă pământ și batoză¹²³.

Fig. 4

Chipurici Ioana (Fig. 5) povestește plângând cum a reușit familia ei să strângă 21 de pogoane de pământ: „[...] le cumpăraseră părinții mei, care vindeau dublu de grâu cu 17 lei și oul cu 50 de bani ca să strângă 21000 [de lei n.n.] ca să cumpere un pogon de pământ. Mă ținea tata fără fustă pe mine ca să cumpere pământ.”¹²⁴ În sânul comunității rurale existau și persoane nemulțumite de chiaburi, deoarece primeau în arendă pământ de la aceștia, iar în momentul recoltei trebuia să cedeze trei sferturi din recoltă și nu jumătate cum ar fi dorit, negândindu-se la chiaburul care „mai plătește și impozit”¹²⁵.

Fig. 5

¹²² *Ibidem*

¹²³ *Ibidem*

¹²⁴ Cf. mărturiei făcută de Ioana Chipurici, *loc. cit.*

¹²⁵ Cf. mărturiei făcută de Maria Gărăgăianu, *loc. cit.*

Acțiuni de desființare a chiaburimii ca structură socială în lumea satului.

În perioada 1949 – 1950 liderii comuniști lansează o serie de discursuri prin care înfierează rolul chiaburilor în societatea românească. Astfel, Gheorghe Gheorghiu – Dej susține necesitatea lichidării influenței pe care o aveau chiaburii în lumea satului¹²⁶ și îi avertizează pe aceștia că autoritățile comuniste îi vor zdrobi, fără milă, dacă ei se opun „măsurilor economice și sociale luate de partid și de guvern”¹²⁷. La rândul său, Ana Pauker îi descrie pe chiaburi ca pe niște dușmani care uneltesc împotriva intereselor poporului și de aceea propune crearea unei solidarități a țărănimii muncitoare împotriva acestora¹²⁸. Ea propune un război împotriva chiaburilor pe care îi considera dușmani ai poporului pentru că au răspândit zvonul că în curând va fi război iar americanii vor învinge și de aceea țărani nu trebuie să participe la formarea gospodăriilor colective¹²⁹.

Drept urmare în martie 1949 se stabilește politica „de desființare completă a exploatării chiaburești la sate”¹³⁰, iar trei luni mai târziu este emisă o lege prin care se urmărește slăbirea economică a chiaburilor.¹³¹ Un exemplu, în acest sens, îl reprezintă Ion Ciocănel, care în august 1949 este arestat împreună cu un țăran sărac deoarece îi vânduse, pe ascuns, acestuia un sac de grâu¹³².

Ca o consecință a politicii antichiaburești se stabilește un nou sistem de cote. Astfel „cele mai mari [cote n.n.] erau la cei care aveau suprafețe mai mari, la chiaburi”¹³³. Vișa M. Ion povestește cum părinții săi cultivau 6 hectare de grâu, iar în urma achitării cotelor nu mai rămâneau cu nimic¹³⁴. Pecilă Gheorghe „Gâdea”, relatează că „de ce aveai mai mult pământ, de ce era cota mai mare. Până la 2-3 pogoane, aproape că dădeai un sac de grâu, dar dacă eu aveam 9 hectare de pământ și 7-8 pogoane de

¹²⁶ Gheorghe Gheorghiu-Dej, *Articole și cuvântări*, 1953, p. 433

¹²⁷ *Ibidem*, 1955, p. 262

¹²⁸ Dan Cătănuș, Octavian Roske, *Drama comunizării satelor românești*, în „Dosarele Istoriei”, anul VIII, nr. 1(77), 2003, p. 38

¹²⁹ *Ibidem*

¹³⁰ Gheorghe Gheorghiu-Dej, *op. cit.*, 1953, p. 302

¹³¹ B.O. 45/14 iulie 1949, Legea 18/1949. Chiaburii sunt obligați să cedeze statului o parte importantă din veniturile obținute sub formă de impozite.

¹³² Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p.122, doc. nr. 84.

¹³³ Cf. mărturiei făcută de Marin Mușat, *loc. cit.*

¹³⁴ Cf. mărturiei făcută de Ion Vișa, *loc. cit.*

grâu, știu că la bază am dus 3000 de kg. de grâu și n-am mai rămas cu nimic”¹³⁵.

Alte modalități de extorcare a chiaburilor au fost **perchezițiile, sechestrările și confiscările**. În acest sens dăm ca exemplu cazurile chiaburilor Radu I. Lulea, Manole Cosmescu și Ilie A. Ionescu, din Cosmești. Deoarece Ilie A. Ionescu nu predase 129 kg. de floarea soarelui și 1081 litri de lapte, în urma percheziției i s-a ridicat o vacă și a fost confiscat grâul și porumbul din magazii¹³⁶. Lui Radu I. Lulea i s-au ridicat o vacă, doi porci și șase oi pentru că nu-și predase cotele de cereale¹³⁷. Lui Manole Cosmescu i au confiscăți trei porci deoarece era restanțier la plata cotelor¹³⁸. Animalele sechestrate au fost trimise la Gostat Ciuperceni și s-a stabilit că ele pot fi recuperate de proprietari numai dacă nu aveau alte datorii la fisc. Celorlalți chiaburi care predaseră cotele, dar nu în termenul legal, le-au fost impuse majorări și s-a procedat la confiscarea lor imediată¹³⁹.

Datorită situației grele, în iulie 1950 țăranii din localitățile Ciuperceni, Siliștea și Purani s-au revoltat împotriva autorităților comuniste. Considerând că principalii vinovați de organizarea acestor revolte au fost chiaburii¹⁴⁰, comuniștii au profitat de acest eveniment pentru a-i distruge. Principalul act de acuzare a fost acela că ei au instigat pe țăranii săraci și mijlocași la neplata cotelor și la nesupunere față de autoritățile comuniste locale.¹⁴¹

Mijloacele folosite pentru reprimarea chiaburilor au fost **deportarea și, în unele cazuri, arestarea și condamnarea**.

Imediat după înăbușirea revoltei, din localitățile Siliștea, Purani și Ciuperceni au fost dislocate majoritatea familiilor de chiaburi (Dănac, Țucu Nicolae, Țucu Ionel, Vasilescu, Ghinea, Tudor Drăgoi, Marin Drăgoi – Siliștea; Burcea Alexandru, Izbășescu, Năstase, Ionescu, Pecilă – Ciuperceni) și persoanele Barbu Dinte, Dinulescu, Grigore Brumărescu și Ionică al lui „Rațe” – din Purani.

¹³⁵ Cf. mărturiei făcută de Gheorghe Pecilă, *loc. cit.*

¹³⁶ D.J.T.A.N., fond P.C.R. – *Comitetul Raional Videle*, ds. 46/1951, f.23-24

¹³⁷ *Ibidem*

¹³⁸ *Ibidem*

¹³⁹ *Ibidem*

¹⁴⁰ Cf. mărturiilor făcute de Ion M. Ciobanu, M.J.T., C.A. 5./2004 Siliștea Videle și de Alexandru Necula, *loc. cit.*

¹⁴¹ Cf. mărturiei făcută de Alexandru Necula, *loc. cit.*

Există și cazuri speciale de chiaburi care nu au fost deportați. Astfel, Ilie Florea Cârciumaru” și Rizea Ion, ambii din Siliștea nu au fost ridicați „pentru că nu aveau pământ”¹⁴².

Încă din zorii zilei ce a urmat înăbușirii revoltei membrii familiilor de chiaburi au fost ridicați de Miliție și Securitate, pe baza unor liste nominale realizate de primari. „Iancu Dumitrache era primar. El ne-a dat, ne-a considerat chiaburi.”¹⁴³ „După rebeliune chiaburii au fost arestați. Am luat și eu parte, atunci, la arestarea lor, fiind ajutat de Dumitru Nicolae – notarul [...]”¹⁴⁴ „Comuniștii au ridicat după rebeliune pe cei care aveau pământ mult și prăvălii, chiar dacă aceștia nu participaseră la ea [revoltă n.n.]”¹⁴⁵

La Siliștea, în dimineața zilei de 8 iulie 1950, familiile au fost duse sub escortă în clădirea școlii, pe motivul luării unei declarații legate de desfășurarea revoltei. Oamenii au fost luați pe nepregătite: în momentul în care a fost ridicată familia, Dănac Rada frământa pâinea iar coca a rămas în copai¹⁴⁶. „Ne-au luat în cămăși. Nu am luat nimic cu noi, nici haine de schimb n-am avut.”¹⁴⁷ Augustina Mihai redă scena arestării familiei sale: „Dimineața, încă nu se luminase de ziuă, au venit 8 militari. Eram doar eu și cu tata. Mama [Manda n.n.] și bunicul [Alexandru n.n.] plecaseră la câmp. Ne-au zis <<mergeți până la școală să dați o declarație, apoi vă întoarceți. Patru [militari n.n.] au venit cu noi și patru [militari n.n.] au rămas acasă. După masă au fost ridicați mama și bunicul>>”¹⁴⁸.

La școală au fost aduși: Sterea Dănac, Vasile Dănac cu soția Rada și fetele Maria și Florica, Alexandru Ghinea cu fiul Grigore, nora Manda și nepoata Augustina, Tudor Vasilescu cu soția Gherghina și nepotul, Maria Țucu, Țucu Nicolae, Ionel Țucu, Florică Ciobănescu, Tudor și Marin Drăgoi.¹⁴⁹ „La școală am fost strânși într-o încăpere, militarii ne păzeau afară.”¹⁵⁰

De aici oamenii au fost încărcăți în camioane. Unii au fost trimiși la Giurgiu (Vasile Dănac, Alexandru și Manda Ghinea, Nicolae Țucu, Tudor

¹⁴² Cf. mărturiilor făcută de Rada Dănac, *loc. cit* și de Ion Rizea, *loc. cit*.

¹⁴³ Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, *loc. cit*.

¹⁴⁴ Cf. mărturiei făcută de Alexandru Nacula, *loc. cit*.

¹⁴⁵ Cf. mărturiilor făcute de Ion Burcea, *loc. cit*. și de Ion Rizea în *loc. cit*.

¹⁴⁶ Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, M.J.T., CA 5/2004, Siliștea Videle.

¹⁴⁷ Idem, M.J.T., C.A 3/2004, Siliștea Videle.

¹⁴⁸ Cf. mărturiei făcută de Augustina Mihai, *loc. cit*.

¹⁴⁹ Cf. mărturiilor făcute de Rada Dănac, *loc. cit.*; de Ion Burcea, *loc. cit.*; de Augustina Mihai, *loc. cit*. și de Constantin Țucu, M.J.T., CA 5/2004, Siliștea Videle.

¹⁵⁰ Cf. mărturiei făcută de Augustina Mihai, *loc. cit*.

Drăgoi)¹⁵¹, iar Vida. Cei transportați la Giurgiu au fost închiși în beciurile Securității pentru a fi anchetați.

Și la Ciuperceni principalii vizați pentru cercetări sunt tot chiaburii. Imediat după înăbușirea revoltei au început arestările, iar la o săptămână au fost dezrădăcinați și membrii familiilor celor arestați (bătrâni, femei și copii). „Care era țăran muncitor, gospodar, chiabur îl arestau și-l duceau la Canal, iar familia în Dobrogea, la munci”¹⁵². „După rebeliune chiaburii au fost acuzați că au instigat lumea să nu dea cotă. Au fost arestați pe 7 iulie, noaptea. [...] Ilie Petrescu, Ilie Burcea, Tudor Năstase [Tudor Năstase a fost arestat după doi ani n.n.], Dencu. [...] Așa au fost arestați cu toată familia lor.”¹⁵³ Au fost ridicați și duși la Giurgiu pentru anchetă Pecilă Gheorghe și fiul său Gheorghe - „Gâdea”, Ion Izbășescu, Ilie Petrescu, Burcea Alexandru, Marin Vișa cu soția sa Zinca. Aici i-au întâlnit pe arestații din Siliștea: Nicolae Țucu, Alexandru Ghinea, Vasile Dănac.¹⁵⁴ Chiar dacă nu a participat la revoltă, Tudor Năstase este arestat după doi ani, timp în care a stat ascuns la Câmpulung Muscel și București¹⁵⁵.

Pe 17 iulie 1950, familiile chiaburilor arestați au fost, fie chemate la primărie, fie ridicate de acasă pentru a fi deportate. Valeria Pecilă, împreună cu soacra Ilinca, sunt somate de activistul de partid Costică Croitoru și mai mulți milițieni să vină la primărie cu copilul Virgil, ca să dea o declarație. „I-am luat [copilului n.n.] ceva de schimb și o pâine”¹⁵⁶.

Între timp pe ulițele satului circulau încă 5-6 camioane, în care erau încărcăți bătrâni, femei și copii. Profesorul Ionescu Emil povestește „[...] a venit în curte o mașină mare cu primarul și câțiva ofițeri. Ne-am luat câteva lucruri de schimb și-am urcat în mașină. Ne-au spus că mergem la Vida să dăm niște declarații. [...] Când am plecat de acasă la Vida eram în mașină noi și familia lui Gheorghe Pecilă, soția Valerica și Virgil copilul.”¹⁵⁷ Stroe Alexandru relatează că „într-o dimineață, când se lumina de ziuă, ne-am pomenit cu vreo 5 milițieni și un civil, Catană Constantin [membru de partid n.n.], care spunea că ne întoarcem după ce dăm o declarație. Ne-a dus la marginea satului la Postul de Miliție. Aici eram cu familia lui Burcea Alexandru „Prunică”, a lui Marin Ionescu, a lui „Gâdea”

¹⁵¹ *Ibidem*

¹⁵² Cf. mărturiei făcută de Tudor Palada, *loc. cit.*

¹⁵³ Cf. mărturiei făcută de Alexandru Necula, *loc. cit.*

¹⁵⁴ Cf. mărturiilor făcute de Gheorghe Pecilă, *loc. cit.* și de Ion Vișa, *loc. cit.*

¹⁵⁵ Cf. mărturiei făcută de Alexandru Stroe, *loc. cit.*

¹⁵⁶ Cf. mărturiei făcută de Valeria Pecilă, M.J.T., CD 034/2004, Ciuperceni.

¹⁵⁷ Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*

și a lui Izbășescu [soția – Ioana și soacra - Constantina Negrilă n.n.].”¹⁵⁸. De aici camioanele au plecat la Vida.

La Videle au fost încărcăți într-un tren de marfă și transportați în Dobrogea, cu ei fiind și morarii Dinulescu și Grigore Brumărescu, precum și Gogu Ionică a lui „Rațe”, toți trei din Purani.¹⁵⁹ Mărturiile referitoare la condițiile de deplasare sunt impresionante: „Până în Dobrogea am stat închiși”¹⁶⁰, „la Vida am fost urcați în vagoane de vaci și duși la Canal. Eram 18 inși în vagon: Vasilescu Gherghina cu nepotul, Dănac Rada cu fetele și moșu [Sterea n.n.], Țucu Maria și familia Badea. În vagon erau și doi copii până într-un an. Drumul a durat 12 ore, oamenii n-au primit mâncare, copiii, de foame, sugeau bețișoare.”¹⁶¹ „Fiecare vagon era păzit de doi milițieni. Era un vagon de cărat animale. În vagon eram 15-16 familii, eu eram cu mama Elena, sora Cornelia și fratele Traian. Știu că în alte vagoane erau și femei gravide, copii mici și oameni în vârstă. Nu ne-au dat să mâncăm. Drumul a durat cam 12 ore. Trenul a oprit o dată în câmp să ne facem nevoile. Era trenul disperării, se auzeau oameni plângând, țipând, urlând”¹⁶².

Deportații din lotul Siliștea povestesc că trenul nu a oprit deloc până la destinație, în gara Medgidia¹⁶³. Cei de la Ciuperceni își amintesc că trenul a staționat la Fetești, unde localnicii au oferit, în mod gratuit, copiilor din vagoane, apă, corcodușe, ouă fierte și mămăligă¹⁶⁴.

Ajunși la Medgidia deportații au fost debarcați din tren, au primit mâncare și, după aceia, au fost selectați în funcție de vârstă și sex. Astfel, tinerii de peste 15 ani împreună cu bărbații apti de muncă erau trimiși în lagăre la Canal. Bătrânii și femeile cu copii sub 15 ani mergeau la fermele agricole din Dobrogea (Valea Dacilor, Valul lui Traian, Casimcea, Pelin, Peștera, Făclia, Rubla).¹⁶⁵ Prin această selecție unitatea familiei țărănești a fost distrusă deoarece membrilor acestor familii le-a fost impus domiciliu obligatoriu.

În lagărele de muncă de la Canal (Cernavoda, Capul Midia, Peninsula) au ajuns, pentru diferite perioade de timp, Augustina Mihai, Forea Ciobănescu, Vasilescu Gherghina, Țucu Nicolae, Tudor Drăgoi,

¹⁵⁸ Cf. mărturiei făcută de Alexandru Stroe, *loc. cit.*

¹⁵⁹ Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, M.J.T., CA 3/2004, Siliștea Videle.

¹⁶⁰ *Ibidem*

¹⁶¹ Cf. mărturiei făcută de Augustina Mihai, *loc. cit.*

¹⁶² Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*

¹⁶³ Cf. mărturiilor făcute de Rada Dănac, *loc. cit.* și de Augustina Mihai, *loc. cit.*

¹⁶⁴ Cf. mărturiei făcută de Valeria Pecilă, *loc. cit.*

¹⁶⁵ Cf. mărturiilor făcute de Rada Dănac, *loc. cit.*; de Augustina Mihai, *loc. cit.*; de Emil Ionescu, *loc. cit.* și de Alexandru Stroe, *loc. cit.*

Cornelia Ionescu, Traian I. Neață, Ilinca Pecilă, Vasile Dănac. După o perioadă de timp, Vasile Dănac este eliberat, dar i se impune domiciliu obligatoriu la Valul lui Traian până la 12.05.1955, când primește dreptul de a se întoarce acasă¹⁶⁶.

Pentru a evidenția condițiile de viață pe care le aveau chiaburii în lagărele de muncă de la Canal ne-am folosit de mărturiile Augustinei Mihai din Siliștea și ale lui Emil Ionescu din Ciuperceni.

Augustina Mihai¹⁶⁷ (Fig. 6), fiica lui Grigore Ghinea, avea în momentul deportării 15 ani. La Medgidia, ea a fost separată de tatăl său și internată în lagărul de la Cernavoda timp de trei luni. Aici a fost pusă să care pământ cu roaba, dar în urma unui accident de muncă comandantul lagărului a interzis femeilor să lucreze la roabă. La Cernavodă s-a întâlnit cu bărbații din lotul Siliștea care fuseseră separați de familiile lor. În septembrie, împreună cu 32 de persoane din lotul Vlașca, a fost mutată la Capul Midia. Mașina cu care fuseseră mutați era păzită de patru militari.

Fig. 6

Ea a fost „cazată” într-un hangar amenajat ca dormitor, înconjurat cu trei rânduri de sârmă ghimpată. Regulamentul era strict. În cazul în care comentau ordinele primite, sau „râdeau” de soldați, femeile erau puse să facă instrucție. Tatăl său, care se afla la Valul lui Traian, nu a fost lăsat să o viziteze. În condițiile în care la Capul Midia erau internați circa 7000 de bărbați, deținuți politici și de drept comun, Augustina împreună cu celelalte femei, aproximativ 30, aveau ca obligații de lucru spălarea hainelor deținuților și activități de bucatărie (curățau cartofi, făceau mâncare, etc.).

¹⁶⁶ A.A.F.D.P.R., filiala Teleorman, ds. 210/13.12.1990.

¹⁶⁷ Cf. mărturiei făcută de Augustina Mihai, *loc. cit.*

În ziua de 19 iulie 1951 a fost eliberată¹⁶⁸ și i s-a pus condiția să nu vorbească despre ce a văzut aici. Este dusă la București, unde se întâlnește cu Florea Ciobănescu, care fusese în lagărul de la Cernavoda și împreună cu acesta se întoarce acasă. Ajunsă în satul natal își regăsește restul familiei (Alexandru - bunicul și Manda - mama fuseseră arestați și anchetați la Giurgiu. De aici au fost eliberați fără a fi condamnați).

Ionescu Emil își amintește că ruperea familiei s-a produs la Medgidia, atunci când el a rămas cu mama sa, iar frații Cornelia și Traian-Dumitru au fost trimiși în lagărul de la Cernavoda. Aici, cei doi lucrau în gară, unde descărcau vagoane de piatră pe care o încărcau apoi în camioane. Uneori erau scoși la cules de roșii și fructe la G.A.S. Traian-Dumitru a stat internat în lagăr 3 luni, iar Cornelia 11 luni. Fratele cel mare al lui Emil a fost eliberat după o perioadă atât de scurtă pentru că avea o situație specială. El locuia cu tatăl său, Ion Neață, dar evenimentele l-au prins în vacanță la mama sa. În aceste condiții tatăl lui a intervenit la Ministerul Afacerilor Interne unde a depus o cerere în care prezenta situația și cerea eliberarea tânărului. Cererea a fost aprobată, Traian fiind eliberat. Cu toate acestea el a fost reabilitat destul de greu, permițându-i-se să-și continue studiile, la Facultatea de medicină din București.

Cornelia, „fiică de instigator”, este eliberată din lagăr după 11 luni. Ei i se impune domiciliul obligatoriu la Medgidia până în 1956, când este eliberată. Aici a lucrat la strung, în cadrul Întreprinderii Mecanică de Utilaj Medgidia¹⁶⁹.

Bătrânii, femeile și copiii sub 15 ani au fost trimiși de la Medgidia la diferite ferme agricole din Dobrogea, unde li s-a impus domiciliul obligatoriu. Potrivit acestui statut nu aveau dreptul să părăsească domiciliul fixat fără acordul autorităților. Ei trebuia să se prezinte periodic la postul de Miliție pentru a putea fi verificați. Printre ei erau informatori care făceau rapoarte către Securitate referitoare la starea de spirit a chiaburilor¹⁷⁰. Astfel, familia Dănac (Sterea - bunicul, Rada - mama și copiii: Maria și Florica) a fost deportată un an la ferma Valea Dacilor, după care a fost transferată la Valul lui Traian unde a stat timp de 5 ani¹⁷¹ (Fig. 7). Tot la Valul lui Traian a fost dus și Grigore Ghinea, care în mai 1951 este eliberat¹⁷². Familia Pecilă (Valeria - mama și Virgil - fiu), din Ciuperceni, a fost dusă la Casimcea, Pelin și Făclia (deportarea lor durează

¹⁶⁸ A.A.F.D.P.R., filiala Teleorman, ds. 388/8.10.1991.

¹⁶⁹ Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*

¹⁷⁰ *Ibidem*; Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, *loc. cit.*

¹⁷¹ Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, *loc. cit.*

¹⁷² Cf. mărturiei făcută de Augustina Mihai, *loc. cit.*

până la data de 15.09.1954)¹⁷³. Au fost însoțiți de familiile Ionescu (Elena – mama și Emil - fiu)¹⁷⁴ și Năstase (Stroe Alexandru – fiu adoptiv și Ioana Năstase – mama adoptivă). Stroe Alexandru este eliberat în ianuarie 1951 în urma intervenției unchiului său, Chiriță Alexandru, care a folosit ca argument faptul că băiatul nu avea părinți, el fiind crescut de familia Năstase. Ioana Năstase rămâne la Făclia până în 1955, când este eliberată¹⁷⁵. În comuna Mircea Vodă, satul Peștera au fost duși Burcea Ilie și Palada Elena, unde li s-a impus domiciliul obligatoriu¹⁷⁶. În 1954 familia Ionescu este mutată în localitatea Rubla, comuna Însurăței, jud. Brăila¹⁷⁷.

Fig. 7

Deportații lucrau la fermele agricole, unde prestau diferite activități pentru care erau plătiți: „mama lucra la grădina de legume a G.A.S.-ului, la roșii, ardei, arpagic, sorta cartofii, era plătită pentru munca depusă 10-15 lei”¹⁷⁸; „săpam sfecla, prășeam, munceam toată ziua”¹⁷⁹; „lucram pe căruță, căram snopi de cânepă, tăiam coceni, strângeam grâul”¹⁸⁰.

¹⁷³ Cf. mărturiei făcută de Valeria Pecilă, *loc. cit.*; A.A.F.D.P.R., filiala Teleorman, ds. 304/27. 03. 1991.

¹⁷⁴ Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*

¹⁷⁵ Cf. mărturiei făcută de Alexandru Stroe, *loc. cit.*

¹⁷⁶ Cf. mărturiei făcută de Burcea Ilie, M.J.T., CD 033/2004, Ciuperceni; Cf. A.A.F.D.P.R., filiala Teleorman ds. 308/27.03.1991 Elena Palada și Ilie Burcea sunt eliberați pe 15.05.1954.

¹⁷⁷ Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*

¹⁷⁸ *Ibidem*

¹⁷⁹ Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, *loc. cit.*

¹⁸⁰ Cf. mărturiei făcută de Alexandru Stroe, *loc. cit.*

Condițiile de trai erau precare. Emil Ionescu povestește cum „în prima zi a deportării [la Pelin n.n.] am stat toată ziua în câmpul liber. Au venit localnicii și ne-au dat ceva de mâncare, noi, copiii, mai mâncaserăm, dar mamele erau flămânde, că ne dăduseră nouă mâncarea lor.”¹⁸¹ Locuiau în grajduri dezafectate care fuseseră transformate în dormitoare comune sau în alte spații special amenajate în fermă (Valea Dacilor, Pelin, Peștera) „A doua zi ne-au pus la dispoziție grajduri de animale. [...] Acolo am locuit până în decembrie 1950, când a venit gerul foarte puternic, nu aveam sobe, lemne, nimic, ne încălzeam foarte greu”¹⁸²; „într-o cameră de 3,5/4m. stăteam 8 persoane și dormeam câte doi în pat. La început, fiindcă nu existau paturi, am scos ușile de la grajduri și dormeam pe ele.”¹⁸³.

La Valu lui Traian și Făclia condițiile de viață erau relativ bune pentru că deportații locuiau în gazdă. Acest lucru a făcut posibilă stabilirea unor relații de respect reciproc și omenie cu localnicii, indiferent dacă erau români, turci sau tătari. „Tătarii erau foarte buni. Unul m-a chemat acasă la el, unde am mâncat și-am dormit.”¹⁸⁴ La Rubla viața era mai grea pentru că satul fusese înființat de bănățenii care fuseseră strămutați. Aici „eram singuri între străini, o copilărie foarte grea. Am stat la familia Precup. Casa fusese făcută în pripă, avea două dormitoare și o sală. Noi aveam o singură cameră cu un pat țărănesc. Nu aveam curent electric, stăteam la lampă”¹⁸⁵. La Valu lui Traian, Rada Dănac și familia sa locuia în gazdă la turci, „erau omenoși chiar dacă nu prea știau românește.”¹⁸⁶ (Fig. 8).

Fig. 8

¹⁸¹ Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc.cit.*

¹⁸² *Ibidem*

¹⁸³ Cf. mărturiei făcută de Alexandru Stroe, *loc. cit.*

¹⁸⁴ Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*

¹⁸⁵ *Ibidem*

¹⁸⁶ Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, M.J.T., CA 5/2004, Siliștea Videle

Existau probleme și în procurarea hranei, în special în primul an al deportării. În unele locuri, cum este cazul la Pelin, deportații au avut posibilitatea să se autogospodărească: „la început primeam mâncare de la I.A.S. [G.A.S. n.n.], dar am considerat că e mai bine să gătim noi. Eu aduceam, în traistă, contra cost, alimente. Veneam de la 3 km.”¹⁸⁷. La Valea Dacilor, ei primeau rații de alimente, care erau mici, în raport cu efortul depus. Acest lucru avea să stârnească nemulțumiri manifestate prin revolte¹⁸⁸. În zilele în care munceau la câmp primeau mâncare la prânz, în câmp. Primeau rații, pe baza unor cartele, numai cei care munceau. În această situație, persoanele care nu erau în stare să lucreze (bătrânii și copiii) nu primeau mâncare, iar cei care munceau erau nevoiți să-și împartă rația: „mâncam patru inși pe două cartele.”¹⁸⁹

Copiii deportaților care împliniseră vârsta de școlarizare puteau frecventa școlile din localitățile unde familia avea domiciliul obligatoriu¹⁹⁰. Cei care terminaseră patru clase și doreau să continue ciclul gimnazial au întâmpinat diverse probleme. Fiind copii de chiaburi, li s-a interzis, pentru o scurtă perioadă de timp, să frecventeze cursurile. Astfel fetele Radei Dănac au fost exmatriculate la mijlocul anului școlar, dar în anul următor au putut să continue studiile. Emil Ionescu a absolvit patru clase primare la Făclia, dar n-a putut continua ciclul gimnazial deoarece trebuia să facă naveta fie la Medgidia, fie la Cernavoda. În aceste condiții a fost obligat să stea un an acasă, pentru că autoritățile i-au interzis să părăsească localitatea. În această perioadă el și mama sa sunt transferați la Rubla unde a urmat clasele a V-a și a VI-a, la Însurăței. El a fost tratat normal atât de elevi cât și de profesori, neținându-se cont de situația sa specială¹⁹¹.

Ruperea de viața de zi cu zi, pierderea averii și plecarea într-o lume necunoscută dau naștere unor adevărate drame. Astfel Grigore Brumărescu „a murit de inimă rea și a fost îngropat într-un cearșaf”¹⁹², iar Gogu Ionică „a lu’ Rațe” „s-a tăiat la gât cu un brici, a vrut să moară. A fost îngropat la Medgidia.”¹⁹³

¹⁸⁷ Cf. mărturiei făcută de Alexandru Stroe, *loc. cit.*

¹⁸⁸ Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, *loc. cit.*: Lipovenii deportați erau nemulțumiți că rația de pâine era mică în comparație cu munca pe care o prestau. Ca răspuns la revolta lor, conducerea a mărit rația de pâine.

¹⁸⁹ *Ibidem*

¹⁹⁰ *Ibidem*; Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*

¹⁹¹ Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*

¹⁹² Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, *loc. cit.*

¹⁹³ *Ibidem*

Concomitent cu arestarea și deportarea familiilor de chiaburi, autoritățile comuniste au trecut la **confiscarea bunurilor** deținute de aceștia. La Comitetul Provizoriu local erau create comisii care împreună cu un reprezentant al Miliției inventariau și confiscau pe bază de procese verbale averea chiaburilor.

În urma acestei măsuri chiaburii au pierdut toată agoniseala. Pământul a intrat în patrimoniul Sfatului Popular comunal, o parte din el fiind însămânțat de Primărie, iar o altă parte fiind dat în dijmă la țărani.¹⁹⁴ Inventarul agricol, animalele și păsările au fost duse la diverse G.A.S. – uri: Poeni¹⁹⁵, Preajba¹⁹⁶ și Deparați¹⁹⁷.

Bunurile din casă (îmbrăcăminte, veselă) au fost depozitate în locuri special amenajate: la Siliștea – în căminul cultural¹⁹⁸, la Ciuperceni în casa învățătorului Marin Ionescu¹⁹⁹. De aici Crucea Roșie a ridicat vesela²⁰⁰, iar o parte din lucruri, cele mai bune, au fost luate de membrii de partid din sat. Acest lucru este confirmat de Pecilă Gheorghe care povestește cum l-a descălțat, în plină stradă, pe Marin Antonescu, pentru că a recunoscut la el în picioare o pereche de pantofi de-ai săi²⁰¹. Augustina Ghinea a văzut în picioare la o fată din sat o pereche de cizme care erau ale ei²⁰². Rada Dănac își amintește cum un unchi al ei a reușit să răscumpere de la receptorul Ciobanu Nicolae, „Glonțu”, cojocul soțului ei pentru a-l trimite acestuia la Cernavoda²⁰³. Din aceste mărturii reiese faptul că deși Sfaturile Populare ar fi trebuit să administreze lucrurile confiscate ele nu s-au achitat de sarcină deoarece o serie de bunuri au fost jefuite sau chiar distruse. Ideea este confirmată de un referat cu privire la starea de spirit în rândul țăranilor dislocați, elaborat de organele de Securitate ale județului Vlașca, în care se susținea că unii țărani au profitat și s-au închiaburit în detrimentul chiaburilor dislocați²⁰⁴. În completare, un raport al organelor de securitate din 23 aprilie 1951 semnalează faptul că asupra lui Tudor

---

¹⁹⁴ Apud *Cartea Albă a Securității*, vol. II, București, 1994, p. 286-288; Cf. mărturiei făcută de Gheorghe Pecilă, *loc. cit.*

¹⁹⁵ Cf. mărturiei făcută de Augustina Mihai, *loc. cit.*

¹⁹⁶ Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*

¹⁹⁷ Cf. mărturiei făcută de Gheorghe Pecilă, *loc. cit.*

¹⁹⁸ Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, M.J.T., CD 005/2004, Siliștea Videle.

¹⁹⁹ Cf. mărturiilor făcute de Emil Ionescu, *loc. cit.*; de Alexandru Necula, *loc. cit.* și de Gheorghe Pecilă, *loc. cit.*

²⁰⁰ Cf. mărturiei făcută de Alexandru Necula, *loc. cit.*

²⁰¹ Cf. mărturiei făcută de Gheorghe Pecilă, *loc. cit.*

²⁰² Cf. mărturiei făcută de Augustina Mihai, *loc. cit.*

²⁰³ Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, *loc. cit.*

²⁰⁴ *Cartea Albă.....*, p.286-288.

Tufan, om de serviciu la Raionul Vida, s-a găsit îmbrăcămintea și suma de 27.000 lei sustrase de la dislocatul Nicolae Țucu din comuna Siliștea²⁰⁵.

Bunurile de valoare, precum bijuterii, argintărie, tablouri, covoare au fost confiscate de Comitetul Provizoriu Vlașca și duse la Giurgiu²⁰⁶.

La Siliștea cel care s-a ocupat de inventarierea și confiscarea bunurilor a fost Iancu Dumitrache²⁰⁷, iar la Ciuperceni primarul Necula Alexandru împreună cu Ion Păcuraru și Tudor Mihai²⁰⁸.

Un alt exemplu de încălcare a dreptului de proprietate al chiaburilor îl întâlnim la Ciuperceni, unde în casele deportaților, primarul, în mod abuziv, a acordat drept de locuire unor persoane: Drăcea Nicolae, cioban, a fost instalat în casa lui Matei Gheorghe, Marin Necula, cioban, a locuit în casa lui Tudor Popescu, iar Tudor Tămășaru în casa învățătorului Marin Ionescu²⁰⁹.

Familia Vișa, din Ciuperceni, reprezintă un caz aparte pentru că nu i s-au aplicat sechestre și confiscări asupra bunurilor: „pesemne că s-au gândit că am rămas acasă noi, copiii.”²¹⁰.

O altă modalitate de represiune față de chiaburi a fost aplicată fiilor acestora și a constat în interzicerea portului de armă pe timpul satisfacerii stagiului militar. Ei au fost încorporați în detașamente de muncă pe șantierelor din țară (Buziaș, Ianca – Brăila, București)²¹¹ și în minele din Valea Jiului²¹².

Revenirea din deportare a fost una dureroasă în momentul în care au constatat că agoniseala lor de-o viață dispăruse. „[...]Au venit săracii, n-au mai găsit nimic că le-au luat tot.[...]”²¹³; „după ce s-au întors oamenii acasă nu au mai găsit din lucruri, Sterea Dănac nu a mai găsit nici săpunul din pod”²¹⁴; „în 1956 când am venit acasă n-am mai găsit nimic, comuniștii ne-au luat tot, nici gard nu ne-au lăsat.”²¹⁵. Oamenii sunt

²⁰⁵ Ion Bălan, *Regimul concentraționar din România. 1945-1964*, București, 2000, p. 135

²⁰⁶ Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*

²⁰⁷ Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, *loc. cit.*

²⁰⁸ Cf. mărturiilor făcute de Alexandru Necula, *loc. cit.* și de Gheorghe Pecilă, *loc. cit.*

²⁰⁹ Cf. mărturiei făcută de Alexandru Necula, *loc. cit.*

²¹⁰ Cf. mărturiei făcută de Ion Vișa, *loc. cit.*

²¹¹ *Ibidem*

²¹² Cf. mărturiei făcută de Ion Rizea, *loc. cit.*

²¹³ Cf. mărturiei făcută de Ioana Tufan, M.J.T., CA 4/2004, Siliștea Videle.

²¹⁴ Cf. mărturiei făcută de Ion M. Ciobanu, *loc. cit.*

²¹⁵ Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*; Cf. A.A.F.D.P.R., filiala Teleorman, ds. 307/27.03.1991 el, împreună cu mama sa sunt eliberați la 10.07.1956

obligăți să reia viața de la zero. „Am luat-o de la lingură, fiindcă comuniștii ne-au golit casa.”²¹⁶.

Pe baza proceselor verbale încheiate în momentul confiscării bunurilor, chiaburii încearcă să-și recupereze o parte din avere. Astfel, familia Dănac recuperează boii, căruța, vacile și o parte din pământ²¹⁷, Grigore Ghinea își recuperează pământul și animalele²¹⁸, Pecilă Gheorghe reușește să-și recupereze pământul, iar pe baza procesului verbal încearcă să obțină și celelalte bunuri, căutându-și dreptatea până la ministrul agriculturii. Fiindcă nu i se dă dreptate, timp de un an se judecă cu Ministerul Agriculturii și reușește să obțină doi cai și o căruță care nu era a lui²¹⁹. După eliberare, Tudor Năstase nu mai recuperează nimic, nici animale, nici căruță²²⁰.

Învățătorul Marin Ionescu nu reușește să recupereze nimic din lucrurile de valoare ce se aflau la Giurgiu: „am făcut cerere, nu ne-a băgat nimeni în seamă”²²¹. De la primăria Cosmești, i-au fost restituite toate obiectele găsite acolo²²². În urma unei cereri adresate G.A.S. Preajba recuperează vaca, doi cai, patru oi, căruța, grapa și plugul. A reușit să recupereze doar trei hectare de pământ.

Se poate constata că nici una dintre familiile deportate nu a reușit să recupereze mai mult de 10 hectare de pământ. Astfel se face trecerea de la statutul de țăran fruntaș la cel de mijlocaș.

Și în perioada de după deportare, chiaburii au fost supuși unei presiuni mari din partea autorităților comuniste care aveau drept scop obținerea controlului asupra terenurilor și utilajelor agricole. Prin punerea în aplicare a Decretului 115/1959²²³ chiaburilor le-au fost confiscate mijloacele de producție: tractoare, batoze de treierat, cazane de țiucă, etc. Astfel, prin aplicarea acestui decret, Marin Mușat confiscă chiaburilor Badea Voicilă, Sandu Tudor și Marin Velea, din satul Butești, comuna Siliștea, trei cazane de țiucă, un tractor și o batoză²²⁴.

---

²¹⁶ Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, *loc. cit.*; Cf. A.A.F.D.P.R., filiala Teleorman, ds. 196/15.11.1990 Rada Dănac împreună cu socrul său Sterea și cele două fete au fost eliberați din domiciliul obligatoriu la data de 10. 07. 1956

²¹⁷ *Ibidem*

²¹⁸ Cf. mărturiei făcută de Augustina Mihai, *loc. cit.*

²¹⁹ Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*

²²⁰ Cf. mărturiei făcută de Alexandru Stroe, *loc. cit.*

²²¹ Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*

²²² *Ibidem*

²²³ B.O. nr. 10 din 30 martie 1959.

²²⁴ Cf. mărturiei făcută de Marin Mușat, M.J.T., CD 005/2004 și CA 2/2004, Siliștea Videle.

În problema colectivizării, printre chiaburi au existat două curente: primul curent, favorabil intrării în Întovărășiri și GAC-uri, era determinat de teama pe care aceștia o au față de autoritățile comuniste. Aici poate fi încadrat învățătorul „instigator” Marin Ionescu care „a intrat foarte repede în întovărășire pentru că trebuia să fie exemplu.”²²⁵ Al doilea curent era de a se opune politicii de colectivizare. Vasile Dănac nu voia să se înscrie în colectiv spunând că a fost deportat degeaba.²²⁶ Chipurici Ioana, fată de chiabur din Siliștea Mică, striga în față delegaților de la G.A.C.: „Eu vreau moarte și colectiv nu vreau!”²²⁷

La începutul anilor '60 foștii chiaburi sunt siliți să cedeze gospodăriilor colective restul bunurilor aflate în proprietatea lor: animale și utilaje agricole²²⁸. Acest lucru marchează dispariția chiaburimii ca structură socială în lumea satului românesc.

Revoltele din Ciuperceni și Siliștea. Manifestări și represiune

Motto: „Ziua a 7-a, luna a 7-a, ora a 7-a va fi ploaie cu foc”.

În prima jumătate a lunii iulie 1950, între 2 și 12 iulie, județul Vlașca este zguduit de o serie de revolte țărănești care au provocat îngrijorare în sânul autorităților comuniste. Aria de răspândire a acestor revolte a cuprins localitățile: Tudor Vladimirescu, Ciuperceni, Siliștea, Baci, Udeni, Cosmești, Blejești, Scurtu, Negreni, Sârbeni, Corbii Mari, Corbii Ciungi, Ghimpați, Schitu – sat Cămineasca. Aceste mișcări au fost determinate de nemulțumirea țăranilor la impunerea cotelor obligatorii și forțarea intrării lor în G.A.C - uri.

Cauze

Într-o serie de documente este evidențiată starea de confuzie provocată de campania de recoltare și colectare a cerealelor. Această **stare de spirit** a țăranimii s-a datorat zvonului că 80% din recoltă se va lua producătorilor²²⁹. „Oamenii știau că din cauza comuniștilor era situația asta rea, cotele îi nenoroceau, nu le mai rămânea nimic”²³⁰.

²²⁵ Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*

²²⁶ Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, *loc. cit.*

²²⁷ Cf. mărturiei făcută de Chipurici Ioana, *loc. cit.*

²²⁸ *Ibidem*; Cf. mărturiilor făcute de Rada Dănac, *loc. cit.*; de Emil Ionescu, *loc. cit.*; de Maria Gărăgăianu, *loc. cit.* și de Zamfira Tudor, M.J.T., CD 006/2004, Siliștea Mică.

²²⁹ A.S.R.I., fond „D”, ds. 4640, f. 152. Document pus la dispoziția autorilor de istoricul Marius Oprea. Textul este editat în Dan Cătănuș, Octavian Roske, *Colectivizarea*

Țăranii erau terorizați de gândul că trebuie să predea **cote** foarte mari în raport cu posibilitățile lor: „oamenii erau săraci, nu mai aveau ce mânca. Erau nemulțumiți că la cote le lua tot și nu mai aveau cu ce trăi.”²³¹; „trebuia să dăm toată cota, așa ne obligau”²³²; „tata ofta, plângea că-i lua grâul tot, nu-i rămânea nici un bob, mâncam făină de orz, cu țepi în ea.”²³³. La toată această durere se adăuga vitregia naturii deoarece cu un an în urmă „fusesse **secetă**, oamenii nu voiau să dea toată cota, ci jumătate”²³⁴ și „înainte de treierat o **grindină** grea a aruncat la pământ tot grâul”²³⁵. Acest fenomen se perpetuează și în 1950, când din cauza secetei prelungite starea de spirit a oamenilor este neliniștită datorită faptului că o parte din populație nu poate să se achite de cotele de colectare²³⁶.

O altă nemulțumire a țăranilor a fost provocată de faptul că pământul lor fusese încadrat la o categorie de producție mai mare decât cea reală²³⁷, așa cum s-a întâmplat cu locuitorii comunei Ciuperceni, care sunt trecuți pentru colectarea pe anul 1950 la categoria I de producție a terenului²³⁸.

O parte din vină, la crearea acestei stări de irascibilitate, o au și organele agricole locale, care „au cerut cote și pentru cerealele ce nu fuseseră programate pentru cultivare, adică nu le aveau pe planurile de culturi. Exemplu: li s-a cerut mazăre, linte și ceapă, ceea ce populația nu avea.”²³⁹. După ce s-au distribuit obligațiile de predare, țăranii și-au exprimat nemulțumirea deoarece aceia care nu au însămânțat grâul după plan trebuia să dea la recoltare toată producția și astfel lor nu le mai rămânea nimic²⁴⁰. Cei mai nemulțumiți au fost țăranii săraci și mijlocași. O parte dintre ei fuseseră obligați să renunțe la pământul lor, care fusese comasat la G.A.S. Preajba de Sus. Printre aceștia se găseau Dragne Țucu, Badea Ban și Ștefan D. Mihai, care au refuzat să primească loturile nou repartizate. Acest lucru avea să determine autoritățile să-i acuze „că

---

agriculturii în România. Represiunea, vol. I 1949-1953, București, 2004, p. 194-196, doc. nr. 34.

²³⁰ Cf. mărturiei făcută de Călin Cornel, M.J.T., CA 4/2004, Siliștea Videle.

²³¹ Cf. mărturiei făcută de Ioana Tufan, M.J.T., CA 4/2004, Siliștea Videle.

²³² Cf. mărturiei făcută de Maria Gărăgăianu, M.J.T., CD 053/2004, Siliștea Videle.

²³³ Cf. mărturiei făcută de Călin Cornel, *loc. cit.*

²³⁴ Cf. mărturiei făcută de Maria Gărăgăianu, *loc. cit.*

²³⁵ Cf. mărturiei făcută de Ion Petrescu, M.J.T., CD 028./2004, Ciuperceni.

²³⁶ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *Colectivizare în Vlașca 1949 – 1950. Documente*, București, 2002, p. 428-431, doc. nr. 249.

²³⁷ A.S.R.I., fond „D”, ds. 4640, f. 152.

²³⁸ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 313, doc. nr. 194.

²³⁹ A.S.R.I., fond „D”, ds. 4640, f. 152.

²⁴⁰ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p.389., doc. nr. 224.

sabotează planul de cultură” și că favorizează un curent protestatar și în rândul celorlalți țărani²⁴¹.

Atmosfera de dinaintea furtunii

În perioada premergătoare revoltelor din zonă, țărani adoptă forme de manifestare a nemulțumirilor tot mai îndrăznețe. În seara zilei de 9 mai 1950, în condițiile în care se înmănaseră producătorilor planurile de predare a cotelor, populația din Ciuperceni și-a manifestat nemulțumirea cerând în masă reducerea acestora²⁴². Acțiunea lor ia o formă organizată prin sprijinul pe care îl primesc de la învățătorul Marin Ionescu (Fig. 9). Acesta sfătuiește pe țărani că nu este bine „să se certe” cu autoritățile comuniste, dându-le ideea redactării unor cereri în care să ceară diminuarea cotei de grâu sau reeșalonarea ei pentru anul următor²⁴³. Disponând de o mașină

de scris, învățătorul scrie cereri pentru circa 380 de familii²⁴⁴. Printre țărani care au solicitat astfel de cereri au fost: Ion Păun Petrescu²⁴⁵, Palada Tudor²⁴⁶, Petre Luciu „Corcodel”, Păun Ciocan²⁴⁷. Problema scăderii cotelor este luată în discuție de Comitetul Județean P.M.R. Vlașca, ocazie cu care s-a promis că „se va scădea la anumiți cetățeni, dacă va fi cazul”²⁴⁸.

Influențați fiind de acțiunile revendicative ale țăranilor din Ciuperceni, frații Marin, Oprea și Ioan Ene, din comuna Purani, și-au exprimat în mod public, în ziua de 25 iunie 1950, nemulțumirea față de organele locale, spunând că „cine va mai îndrăzni să vină pe arie va fi omorât”²⁴⁹.

În aceeași localitate, la data de 2 iulie, circa 200 de săteni s-au adunat în fața Comitetului Provizoriu, ocazie cu care și-au manifestat

²⁴¹ *Ibidem*, p.242., doc. nr. 150.

²⁴² A.S.R.I., fond „D”, ds. 4640, f. 152.

²⁴³ Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, M.J.T., CD 031/2004, Ciuperceni.

²⁴⁴ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 385-390, doc. nr. 224; Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*

²⁴⁵ Cf. mărturiei făcută de Ion Petrescu, *loc. cit.*

²⁴⁶ Cf. mărturiei făcută de Tudor Palada, M.J.T., CD 052/2004, Ciuperceni.

²⁴⁷ Cf. mărturiei făcută de Gh. Pecilă, M.J.T., CD 052/2004, Ciuperceni.

²⁴⁸ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p.385-390, doc. nr. 224.

²⁴⁹ A.S.R.I., fond „D”, ds. 4640, f. 152.

deschis nemulțumirea față de felul cum sunt aplicate cotele de colectare, deoarece lor nu le mai rămâne aproape deloc. În scurt timp, așa-zișii instigatori au fost arestați, iar țăranii au mers la Miliție și au cerut eliberarea lor²⁵⁰.

Pe 3 iulie locuitorii din satul Butești își manifestă și ei nemulțumirea față de sistemul dur al cotelor²⁵¹. Radicalizarea treptată a discursului țăranilor creează premisele favorabile declanșării unei sângeroase revolte țăărănești.

Concomitent cu aceste acțiuni, în plasa Siliștea a fost răspândit un manifest ce îndemna pe țărani la revoltă: *„Jubiți țărani, ziua dezrobirii se apropie. Noi, muncitorii de la orașe, care am luptat pentru comunism, tot noi am format batalioane și luptăm contra lor. De aceea vă sfătuim să porniți și voi la luptă, prin a nu da bob din ceea ce cultivați. Strângeți-vă cete mari, cu sape, furci, topoare și nu dați nimic. Tot ce dați se duce în Rusia, la fel ca și ce lucrăm noi. Noi suntem alături de voi să dărâmăm comunismul care de 6 ani ne suge sângele. Nu mai putem suporta mizeria comunismului. Luptați, români, pentru binele nostru și al copiilor noștri! Citește, Român și împarte la toți cunoscuții. Trăiască Organizația contra Colhozurilor! Trăiască România Mare!”*²⁵² (Fig. 10)

Fig. 10

Cu toate că propaganda comunistă încearcă să convingă masele de unitatea de monolit dintre țărani și muncitori pentru „propășirea economiei

²⁵⁰ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 366-367, doc. nr. 215; Alexandru Duțu (coord.) *România. Viața politică în documente. 1950*, București, 2002, p. 206, doc nr. 57.

²⁵¹ *Ibidem*, p. 371-373, doc. nr. 219.

²⁵² *Ibidem*, p. 344-345, doc. nr. 209.

socialiste”, din manifest se constată că muncitorii îi îndeamnă pe țărani la acțiuni protestatare, încurajându-i să se revolte împotriva regimului comunist de sorginte sovietică.

Caracteristicile revoltei

La prima vedere, revolta la Ciuperceni are un caracter spontan, dar unele documente și mărturii relevă forma organizată a acestei mișcări țărănești, cel puțin la nivelul localităților Ciuperceni, Siliștea și Purani. Astfel, într-un raport al Organizației Frontul Plugarilor din județul Vlașca se spune că „această acțiune a fost organizată pe scară largă [...]; după cercetările făcute se crede că această acțiune [este n.n.] organizată mai din timp și de ea nu este străin învățătorul Ionescu Marin din Ciuperceni”. În continuare raportul vorbește despre un semnal secret, „luna a 7- a, ziua 7, ora 7, când va fi o ploaie cu foc și toată lumea să stea acasă”²⁵³. Informația este confirmată de mărturiile orale ale unor persoane implicate în revoltă: „seara [6 iulie n.n.] tata ne-a spus să nu plecăm de acasă a doua zi, pentru că e ziua a 7-a, luna a 7-a, ora a 7-a și va fi ploaie cu foc”²⁵⁴; „rebeliunea a început și în Ciuperceni și în Purani pentru că oamenii nu se mai salutau între ei, ci când se întâlneau spuneau **ziua a 7-a, luna a 7-a, ora a 7-a va fi foc**”²⁵⁵.

Ciuperceni

Pretextul izbucnirii revoltei a fost arestarea învățătorului Marin Ionescu în noaptea de 5-6 iulie 1950, ora 23⁰⁰, pentru că „i-a antrenat pe cetățeni să nu treiere și să nu dea nici un fel de cotă la colectare”²⁵⁶. Disperată, Elena, soția învățătorului, în zorii zilei de 6 iulie a mers pe la sătenii cărora soțul ei le făcuse cereri de micșorare a cotelor și i-a anunțat evenimentul petrecut²⁵⁷. Acest lucru a provocat furia oamenilor care, la ora

²⁵³ *Ibidem*, p. 385 – 390, doc. nr. 224.

²⁵⁴ Cf. mărturiei făcută de Maria Gărăgăianu, *loc. cit.*; Informația se regăsește și în articolul aceleiași Maria Stoian Gărăgăianu, *Clopotele din 7 iulie ...* din Revista Memoria, nr. 8, p. 118.

²⁵⁵ Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, M.J.T., CA 3/2004, Siliștea Videle.

²⁵⁶ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 380 – 384, doc. nr. 222 și p. 385 – 390, doc. nr. 224; Alexandru Duțu (coord.), *op. cit.*, p. 209, doc nr. 59; Despre arestare se amintește și în alte documente și mărturii: *Dosarul Colectivizării Agriculturii din România 1949 – 1952. Parlamentul României, Camera Deputaților*, 1992, p.222 – 225, anexa XV; A.S.R.I., fond „D”, ds. 4640, f. 152.; Cf. mărturiilor făcute de Emil Ionescu, *loc. cit.*; de Ion Petrescu, *loc. cit.*; de Tudor Palada, *loc.cit.*; de Gh. Pecilă, *loc. cit.*; de Alexandru Necula, M.J.T., CD 054/2004, Ciuperceni; de Ion Vișa, M.J.T., CD 032/2004, Ciuperceni și Călin P. Cornel, M.J.T., CD 002/2004, Siliștea Videle.

²⁵⁷ Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*

6 dimineata, au mers la președintele Comitetului Provizoriu, Alexandru Necula, pentru a afla motivele arestării lui Marin Ionescu²⁵⁸.

Din dorința de a ridica tot satul, un țăran sărac, Petre Luciu „Corcodel”, trage clopotul de la Biserica²⁵⁹. Pe parcursul întregii zile, în sprijinul răsculaților au venit și țăranii din comunele Siliștea, Purani și Baci, „pregătiți cu câteva zile înainte de elementele instigatoare”²⁶⁰, ceea ce a făcut ca până-n seară, cifra celor adunați în fața Comitetului Provizoriu să crească la aproximativ 800²⁶¹.

Pentru o mai bună coordonare a acțiunilor, sătenii se organizează în grupuri de acțiune, unii păzesc intrările în sat, fiind înarmați cu furci, ciomege, topoare²⁶², alții intră în Comitetul Provizoriu și distrug tablourile cu reprezentanții C.C. ai P.M.R.: Marin Dinte, Constantina Dinte, Marin Vișa, Zinca Vișa, Elena Chiță, Ivana Pecilă, Varvara Arghir²⁶³. Telefonul Comitetului Provizoriu este supravegheat de Alexandru Papuc, care controlează toate apelurile primite sau transmise²⁶⁴.

În faza următoare, nemulțumirea răsculaților se revarsă asupra a doi activiști P.M.R. a căror misiune era supravegherea treieratului și strângerea cotelor. Aceștia sunt luați ostateci și închiși într-o cameră a Comitetului Provizoriu. Unul dintre cei doi activiști este Ion Palada, inspector colector trimis de partid să ajute la „organizarea ariilor de treierat”²⁶⁵, pe care văzându-l oamenii spun despre el: „uite mă, acesta a dat dispoziție să-l aresteze pe Marin Ionescu și-a zis să dăm grâul la colectare”²⁶⁶. A fost urmărit, cu căruța, de un grup de cetățeni care l-au reținut și l-au dus la Consiliul Provizoriu²⁶⁷. Despre cel de-al doilea activist există relatări contradictorii. Astfel, în documentele oficiale se vorbește despre Stănescu, de la organizația de bază a P.M.R.²⁶⁸ și Stănescu Radu, activist de la Plasa

---

²⁵⁸ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 380 – 384, doc. nr. 222; Alexandru Duțu (coord.), *op. cit.*, p. 209, doc nr. 59.

²⁵⁹ Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*

²⁶⁰ *Dosarul Colectivizării ...*, p.222 – 225, Anexa XV; Dan Dan Cătănuș, Octavian Roske, *op. cit.*, p. 196-198, doc. nr. 35.

²⁶¹ *Ibidem*; Cf. mărturiei lui Emil Ionescu, *loc. cit.*

²⁶² Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan – *op. cit.*, p. 385 – 390, doc. nr. 224.

²⁶³ Cf. mărturiilor făcute de Alexandru Necula, *loc. cit.*; de Ion Vișa, *loc. cit.* și de Ion Petrescu, *loc. cit.*

²⁶⁴ Cf. mărturiei lui Valeriu Badea, *loc. cit.*

²⁶⁵ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 385 – 390, doc. nr. 224; Alexandru Duțu (coord.), *op. cit.*, p. 209, doc nr. 59.

²⁶⁶ *Ibidem*, p. 380 – 384, doc. nr. 222; *Ibidem* p. 209, doc. nr. 59.

²⁶⁷ *Ibidem*, *Ibidem*

²⁶⁸ *Dosarul Colectivizării ...*, p.222 – 225, Anexa XV; Dan Cătănuș, Octavian Roske, *op. cit.*, p. 196-198, doc. nr. 35..

Siliștea, trimis la Ciuperceni împreună cu Palada Ion să supravegheze treieratul²⁶⁹. Din mărturiile sătenilor rezultă că cea de a doua persoană luată ostatecă de răsculați este inspectorul colector Răriș²⁷⁰. Aici lor li s-a transmis că oamenii nu mai vor să dea cotele de grâu și de porumb²⁷¹ și totodată i-au silit să ceară la Giurgiu eliberarea învățătorului Marin Ionescu.²⁷²

Aceștia au fost agresați atât verbal cât și fizic: „La Comitetul Provizoriu au fost întâmpinați de mai mulți cetățeni care [...] au provocat insulte și au lovit grav pe tovarășii noștri [Palada și Stăncescu Radu n.n.]. [...] După ce au fost bătuți și loviți într-un mod barbar cu scânduri din gard și ciomege, au fost reținuți la Comitetul Provizoriu sub stare de arest. [...] Tovarășii de mai sus au fost reținuți toată noaptea, unde au fost puși la diferite întrebări și barbarii, de ex[emplu n.n.]: când se cerea apă li s-a dat motorină, iar tov[arășului n.n.] Stăncescu Radu, activist al nostru, i s-au dat broșurile spre a le mânca. [...] Cei arestați, din oră în oră, erau puși să vorbească la telefon ca să-l aducă pe Ionescu, amenințându-i că la ora 6 dimineața îi omoară.”²⁷³. Într-o notă informativă a Comitetului Județean P.M.R. Giurgiu se povestește despre situația în care se afla Ion Palada pe timpul reținerii sale în Comitetul Provizoriu: „un grup de 6 – 7 țărani, prinzându-l, au tăbărit cu furci și ciomege asupra lui. [...] În tot acest timp [cât este închis în Comitetul Provizoriu n.n.] veneau grupuri de câte 10 cetățeni întrebându-l și rănindu-l, spuneau: <<tu ești acela care vrei să ne iei grâul.>>”²⁷⁴. Într-un raport adresat Ministrului adjunct al Ministerului Afacerilor Interne se spune că „tovarășii” Stăncescu și Ion Palada au fost bătuți în sediul Comitetului Provizoriu Ciuperceni deoarece au fost considerați principalii vinovați de arestarea lui Marin Ionescu²⁷⁵.

Participanții la revoltă confirmă notele oficiale și povestesc despre „tratamentul” aplicat celor doi activiști: „Pe Palada l-au bătut mai ales femeile [...]. La Primărie l-au bătut mai mulți.[...] Pe Răriș l-au luat și pe

²⁶⁹ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 385 – 390, doc. nr. 224; Dan Cătănuș, Octavian Roske, *op. cit.*, p. 210-213, doc. nr. 43.

²⁷⁰ Cf. mărturiilor făcute de Gh. Pecilă, *loc. cit.*; de Emil Ionescu, *loc. cit.*; de Ion Petrescu, *loc. cit.*; de Tudor Palada, *loc. cit.*; de Alexandru Necula, *loc. cit.*; de Ion Vișa, *loc. cit.* și de Valeriu Badea, *loc. cit.*

²⁷¹ Cf. mărturiei făcută de Gh. Pecilă, *loc. cit.*

²⁷² Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*

²⁷³ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 385 – 390, doc. nr. 224.

²⁷⁴ *Ibidem*, p. 380 – 384, doc. nr. 222.

²⁷⁵ *Dosarul Colectivizării ...*, p.222 – 225, Anexa XV; Dan Cătănuș, Octavian Roske, *op. cit.*, p. 196-198, doc. nr. 35..

el și l-au bătut”²⁷⁶; „Oamenii l-au bătut pe Răriș și l-au pus pe masă. A venit Ion Palada să-i calmeze, l-au bătut și pe el, l-au pus pe masă lângă Răriș; i-au bătut cu palmele”²⁷⁷.

Despre agresarea celor doi au mai vorbit și alte persoane: Badea Valeriu²⁷⁸, Alexandru Necula²⁷⁹, Emil Ionescu²⁸⁰, Gheorghe Pecilă²⁸¹ și Ion Vișa²⁸² (Fig. 11).

Fig. 11

Agresivitatea răsculaților față de reprezentanții partidului poate fi explicată prin ura pe care au acumulat-o față de aceste persoane, ea fiind determinată de comportamentul urât al activiștilor. Aceștia erau percepuți ca niște jefuitori ai roadelor muncii țaranului.

În încercarea de a calma situația, autoritățile județene trimit de la Giurgiu, pe la orele 12, un pluton de elevi milițieni coordonați de un grup de ofițeri, printre care locțiitorul operativ al Miliției Județene Vlașca, căpitanul Săndulache Moldoveanu și locotenent major de Securitate

²⁷⁶ Cf. mărturiei făcută de Ion Petrescu, *loc. cit.*

²⁷⁷ Cf. mărturiei făcută de Tudor Palada, *loc. cit.*

²⁷⁸ Cf. mărturiei făcută de Valeriu Badea, *loc. cit.*

²⁷⁹ Cf. mărturiei făcută de Alexandru Necula, *loc. cit.*

²⁸⁰ Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*

²⁸¹ Cf. mărturiei făcută de Gh. Pecilă, *loc. cit.*

²⁸² Cf. mărturiei făcută de Ion Vișa, *loc. cit.*

Toader²⁸³. Din analiza surselor folosite (documente și mărturii) nu reiese o cifră exactă în ceea ce privește numărul ofițerilor trimiși să negocieze cu răsculații. Astfel, în două surse întâlnim doi ofițeri²⁸⁴, o sursă amintește de trei ofițeri²⁸⁵, iar două mărturii amintesc de patru ofițeri²⁸⁶.

După ce au lăsat plutonul în apropierea comunei, ofițerii s-au deplasat cu o mașină la Comitetul Provizoriu, pentru a negocia eliberarea activiștilor²⁸⁷. La destinație, mașina este oprită de răsculații care au încercat să o răstoarne. Ofițerii au început negocierile cu țăranii. Primii solicitau țăranilor eliberarea ostaticilor și încheierea revoltei, iar răsculații au revendicat scăderea cotelor de grâu și eliberarea învățătorului Marin Ionescu²⁸⁸. La presiunea răsculaților ofițerii iau legătura telefonic cu organele de securitate de la Giurgiu pentru a transmite revendicările țăranilor, dar în realitate sunt transmise informații codificate despre evoluția revoltei²⁸⁹.

Ca urmare a neînțelegerilor intervenite, țăranii Ion Păun Petrescu și Luciu Petre „Corcodei” îi dezarmază pe ofițeri²⁹⁰. Pistoalele sunt preluate de Papuc Alexandru, gestionar la magazinul comunal „Cooperativa” din Ciuperceni, care le-a depozitat în magazin²⁹¹. După dezarmare militarii sunt sechestrați și închiși lângă cei doi activiști, fiind anunțați, totodată, că vor fi omorâți, dacă până a doua zi dimineața nu le sunt îndeplinite revendicările²⁹².

²⁸³ *Dosarul Colectivizării ...*, p.222 – 225, Anexa XV; Alexandru Duțu (coord.), *op. cit.*, p. 210, doc nr. 59; Dan Cătănuș, Octavian Roske, *op. cit.*, p. 196-198, doc. nr. 35.

²⁸⁴ *Ibidem*; Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 385 – 390, doc. nr. 224.

²⁸⁵ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 380 – 384, doc. nr. 222.

²⁸⁶ Cf. mărturiilor făcute de Ion Petrescu, *loc. cit.* și Tudor Palada, *loc. cit.*

²⁸⁷ *Dosarul Colectivizării ...*, p.222 – 225, Anexa XV.; A.S.R.I, fond „D”, ds. 4640, f. 152.; Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 380 – 384, doc. nr. 222, p. 385 – 390, doc. nr. 224; Cf. mărturiilor făcute de Ion Petrescu, *loc. cit.*; de Tudor Palada, *loc. cit.*; de Valeriu Badea, *loc. cit.* și de Alexandru Necula, *loc. cit.*

²⁸⁸ *Dosarul Colectivizării ...*, p.222 – 225, Anexa XV.; Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 380 – 384, doc. nr. 222 și p. 385 – 390, doc. nr. 224; Cf. mărturiilor făcute de Ion Petrescu, *loc. cit.*; de Palada Tudor, *loc. cit.* și de Valeriu Badea, *loc. cit.*

²⁸⁹ Cf. mărturii făcute de Ion Petrescu, *loc. cit.*; de Tudor Palada, *loc. cit.* și de Valeriu Badea, *loc. cit.*

²⁹⁰ A.S.R.I., fond „D”, ds. 4640, f. 152.; Arhiva M.Ap.N. T.N.B. Secția a II-a, ds. 371/1951, nepaginat – Document provenit din arhiva personală a lui Ion Petrescu; Cf. mărturiilor făcute de Ion Petrescu, *loc. cit.* și de Tudor Palada, *loc. cit.*

²⁹¹ *Dosarul Colectivizării ...*, p.222 – 225, Anexa XV.; Cf. mărturiei făcută de Ion Petrescu, *loc. cit.*

²⁹² *Dosarul Colectivizării ...*, p.222 – 225, Anexa XV.; Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 380 – 384, doc. nr. 222 și p. 385 – 390, doc. nr. 224; Cf. mărturiilor făcute de Ion Petrescu, *loc. cit.*; Tudor Palada, *loc. cit.* și Valeriu Badea, *loc. cit.*

În noaptea de 6 – 7 iulie, o mare parte dintre răsculați se retrag la casele lor, iar la Comitetul Provizoriu rămân circa 150 de bărbați înarmați cu ciomege, furci și coase care păzesc ostaticii²⁹³.

În dimineața zilei de 7 iulie două plutoane de milițieni și o companie din trupele de securitate au acționat în Ciuperceni pentru a reprimă revolta și pentru a-i elibera pe ostatici²⁹⁴. Aceștia au înconjurat satul, blocând intrările, „nu avea voie nimeni să iasă din sat, decât copiii cu vacile”²⁹⁵. Dar între timp, în nordul comunei, s-au strâns circa 150 de oameni din comună și din localitățile vecine. Au fost somați să se împrăștie, dar au strigat că „mai bine mor decât să meargă acasă”²⁹⁶. S-a deschis foc de avertisment și a fost rănit un țăran care atacase cu furca un militar²⁹⁷.

Concomitent cu evenimentele din nordul comunei, în centru sunt declanșate acțiunile de intervenție ale trupelor M.A.I.. Conform surselor oficiale, în apropierea Comitetului Provizoriu s-au tras focuri de armă asupra primei mașini din convoi²⁹⁸, în care se aflau locotenent colonel de Securitate Câmpeanu, locotenent colonel de Miliție Dobrogeanu, împreună cu 6 milițieni²⁹⁹, aceste informații fiind neconfirmate și de mărturiile răsculaților. În acest sens, presupunem că informațiile de mai sus nu reprezintă altceva decât o justificare, un motiv de a folosi în mod premeditat armele de foc într-o confruntare inegală cu sătenii slab înarmați.

Potrivit unei prime informații oficiale, milițienii răspund cu petarde, în timp ce compania de securitate deschide foc de avertisment, dar „unul dintre rebeli care era înarmat cu un automat a aruncat arma în balta din spatele Comitetului Provizoriu și a fost împușcat după ce a trecut balta”. Tot aici se specifică că la finalul operațiunilor au fost doi morți și doi răniți³⁰⁰. Într-un al doilea document se arată că trupele de intervenție au deschis foc direct asupra răsculaților, împușcând mortal trei persoane³⁰¹. Într-o notă informativă a Direcției de Securitate Ploiești se spune că

---

²⁹³ *Dosarul Colectivizării ...*, p.222 – 225, Anexa XV.; Cf. mărturiilor făcute de Tudor Palada, *loc. cit.* și Alexandru Necula, *loc. cit.*

²⁹⁴ *Dosarul Colectivizării ...*, p. 222 – 225, Anexa XV.; A.S.R.I., fond „D”, ds. 4640, f. 152; Florin Breazu, *Pârjolul din Vlașca*, în *Magazin Istoric*, octombrie 1999, p. 19.

²⁹⁵ Cf. mărturiei făcută de Tudor Palada, *loc. cit.*

²⁹⁶ *Dosarul Colectivizării ...*, p. 222 – 225, Anexa XV.

²⁹⁷ *Ibidem*

²⁹⁸ *Ibidem*; Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 380 – 384, doc. nr. 222.

²⁹⁹ *Dosarul Colectivizării ...*, p. 222 – 225, Anexa XV.

³⁰⁰ *Ibidem*

³⁰¹ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 380 – 384, doc. nr. 222; Alexandru Duțu (coord.), *op. cit.*, p. 210, doc nr. 59

intervenția armată în Ciuperceni a provocat doi morți și doi răniți³⁰². Raportul organizației Frontul Plugarilor din județul Vlașca privitor la evenimentele din Ciuperceni relatează că „s-a căutat a nu se face prea mult uz de arme, totuși un cetățean care a stat în continuu la telefon a fost omorât, fiindcă opunea rezistență chiar în fața Miliției”³⁰³.

Legat de modul de intervenție al trupelor în sat există inadvertențe între documente, deoarece în unele se specifică folosirea focului de avertisment, în timp ce în altele se vorbește de foc direct în răsculați. Despre numărul morților și al răniților cifrele sunt contradictorii, fiind amintiți fie trei morți și nici un rănit, fie doi morți și doi răniți sau un mort.

Din mărturiile oamenilor rezultă că au fost împușcați mortal doi oameni: Scarlat „Briceag”, care moare în casa unui om vecin cu Comitetul Provizoriu și Dumitru Iorga, împușcat în timp ce mergea spre casă, iar Simion Constantin a fost rănit în timp ce venea de la Comitetul Provizoriu unde-i păzise pe ostatici³⁰⁴.

Prin compararea celor două surse, documente și mărturii, este confirmată moartea a două persoane identificate, în timp ce despre a treia victimă nu avem mărturii care să confirme moartea sa. În ceea ce privește răniții, unul a fost identificat pe baza mărturiilor, în condițiile în care despre cel de al doilea rănit datele sunt confuze.

La ora 7 dimineața, revolta din Ciuperceni este reprimată, ostaticii sunt eliberați, iar o parte din răsculați, cei aflați la Comitetul Provizoriu, sunt arestați. Totodată se recuperează și pistoalele luate de la ofițerii sechestrați cu o zi înainte³⁰⁵.

Imediat după aceea, cu sprijinul președintelui Comitetului Provizoriu, Alexandru Necula, s-a trecut la identificarea conducătorilor și instigatorilor revoltei. În prima fază au fost stabiliți doi instigatori: un croitor din Cosmești și gestionarul Alexandru Papuc³⁰⁶.

În zilele care au urmat revoltei, oamenilor le-a fost impus un regim strict, neavând voie să umble pe stradă în grupuri sau să vorbească între ei³⁰⁷.

³⁰² A.S.R.I., fond „D”, ds. 4640, f. 152.

³⁰³ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 385 – 390, doc. nr. 224.

³⁰⁴ Cf. mărturiilor făcute de Tudor Palada, *loc. cit.*; de Gh. Pecilă, *loc. cit.* și de Alexandru Stroe, M.J.T., CD 030/2004, Ciuperceni.

³⁰⁵ *Dosarul Colectivizării ...*, p. 222 – 225, Anexa XV.

³⁰⁶ *Ibidem*

³⁰⁷ Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*

Siliștea

Și aici situația este tensionată, în afară de nemulțumirea oamenilor față de ridicarea cotelor au mai existat și alte cauze. La aproximativ 100 de familii de țărani, ce cumpăraseră moșia lui Radu Popescu din Siliștea, loturile de pământ le sunt mutate, în mod abuziv, la Purani, deoarece pe acest teren autoritățile doreau să înființeze un G.A.S.³⁰⁸. Totodată, în condițiile în care trupele de represiune interveniseră la Ciuperceni, locuitorii din această comună vin să ceară ajutor, spunând „dacă nu săriți în ajutorul nostru vă dăm foc la grâu”³⁰⁹.

Astfel, în dimineața zilei de 7 iulie, orele 8⁰⁰, în fața Comitetului Provizoriu al Plășii Siliștea, s-a adunat un grup de 40 – 50 de oameni care își arătau nemulțumirea față de modul în care fusese pregătit treierul de către reprezentanții Comitetului Provizoriu³¹⁰. Aici se găseau președintele Comitetului Provizoriu al plășii, Tudor Mihai, secretarul plășii P.M.R., Tudor Ștefan, responsabilul cu educația din Biroul Județean al Frontului Plugarilor, Dumitru Vârban, secretara plășii U.F.D.R., Paula Cârjaliu și instructoarea plășii³¹¹. Activiștii îi sfătuiesc pe țărani să meargă la treierat și „să nu se ia după zvonurile mincinoase ale chiaburilor pentru că rămân fără grâu”³¹².

Nemulțumiți de soluțiile primite, Ion Berbecaru, Constantin Popa, Sterea Bratu, Călin Cornel, Sterea Tâlpeanu au început să vocifereze, cerând micșorarea cotelor de predare a cerealelor și făcând apel la ceilalți consăteni să nu mai achite cotele și să nu treiere, până nu vor fi micșorate obligațiile către stat³¹³. Toți oamenii prezenți aici erau înarmați cu bâte, topoare, coase, furci³¹⁴.

În același timp, la Judecătoria ajung doi bărbați din Ciuperceni, dintre care unul este Petre Vișa. Dintr-un document oficial reiese faptul că el se găsea acolo pentru că era citat într-un proces³¹⁵, dar fiul său, Ion Vișa, mărturisește că tatăl lui se afla la cumnatul său, judecător³¹⁶.

³⁰⁸ Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, *loc. cit.*

³⁰⁹ Cf. mărturiei făcută de Călin Cornel, *loc. cit.*

³¹⁰ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 380 – 384, doc. nr. 222; Alexandru Duțu (coord.), *op. cit.*, p. 210, doc nr. 59.

³¹¹ *Ibidem*, p. 385 – 390, doc. nr. 224.

³¹² *Ibidem*, p. 380 – 384, doc. nr. 222.

³¹³ Arhiva M.Ap.N., T.M.B. Secția a II-a, ds. 164/1951, f. 81. Document ce provine din arhiva personală a lui Călin Cornel

³¹⁴ Cf. mărturiei făcută de Călin Cornel, *loc. cit.*

³¹⁵ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 380 – 384, doc. nr. 222; Alexandru Duțu (coord.), *op. cit.*, p. 210, doc nr. 59.

³¹⁶ Cf. mărturiei făcută de Ion Vișa, *loc. cit.*

Mai multe femei, în frunte cu Frusina Bratu, Maria Carașol, Veta Răducu, au instigat pe țăranii din fața Comitetului Provizoriu spunând: „ce stați, măi, aici, degeaba și nu mergeți să scăpați pe cei doi arestați din Ciuperceni”³¹⁷. Sătenii revoltați i-au luat pe cei doi de la Judecătoria și în drum spre Comitetul Provizoriu au început să strige diferite lozinci: „Jos comuniștilor, fiindcă ne-ați luat tot grâul, nu ne-ați dat stambă și am ajuns muritori de foame și dezbrăcați!”³¹⁸, „Jos comuniștii!”³¹⁹, „Vrem făină și mălai și pe regele Mihai!”³²⁰, „Jos comuniștii, sus regele Mihai!”³²¹.

Pentru o mai bună desfășurare a acțiunii lor, răsculații au început să se organizeze pe două direcții: un grup s-a ocupat de obținerea controlului asupra sediilor principalelor instituții ale comunei (Miliție, Poștă, Comitetul Provizoriu și sediul P.M.R.), în timp ce al doilea grup se îndreaptă spre clopotul Bisericii, pentru a anunța și pe vecinii din alte localități de declanșarea revoltei. Cea care s-a remarcat în planificarea acțiunilor a fost Frusinica Bratu, originară din Basarabia³²².

Pentru a împiedica alarmarea celorlalte localități, activistul Dumitru Vârban merge și desface funia de la clopot apoi se întoarce la sediul P.M.R.³²³. Un grup de oameni surprind momentul și alarmează pe ceilalți strigând: „Săriți că ne dă miliția clopotul jos!”³²⁴. În timpul acesta Maria Stoian Gărăgăianu a mers la Biserică pentru a trage clopotul³²⁵, dar, neavând funie, este nevoită să improvizeze: „am legat de clopot un lanț luat de la Nicolae Țucu.”³²⁶.

Sediul Comitetului Provizoriu este înconjurat de răsculați, printre care se găsesc Badea Ban, Păun Ban, Maria Carașol, Ilie Ban, Frusinica Bratu, Ilinca Trăistaru, Stăncuța Fifiială, Aurica Neagu, Aurica Vasilescu, Sultana Ban, Silica Toma, Călin Cornel, Ion Berbecaru, Constantin

³¹⁷ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 380 – 384, doc. nr. 222; Alexandru Duțu (coord.), *op. cit.*, p. 210, doc nr. 59.

³¹⁸ *Ibidem*.

³¹⁹ *Ibidem*, p. 385 – 390, doc. nr. 224.

³²⁰ Cf. mărturiei făcută de Călin Cornel, M.J.T., CD 002/2004, Siliștea Videle.

³²¹ Cf. mărturiei făcută de Nicolae Urlan, M.J.T., CD 051/2004, Baciu.

³²² Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 385 – 390, doc. nr. 224.

³²³ *Ibidem*, p. 380 – 384, doc. nr. 222; Cf. mărturiilor făcute de Călin Cornel, *loc. cit* și CA4/2004, Siliștea Videle și de Maria Gărăgăianu, *loc. cit.*

³²⁴ Cf. mărturiei făcută de Maria Gărăgăianu, *loc. cit.*

³²⁵ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 385 – 390, doc. nr. 224; Maria Stoian Gărăgăianu, *Clopotele din 7 iulie ...*, în Memoria, nr. 8, p118-120.

³²⁶ Cf. mărturiei făcută de Maria Gărăgăianu, *loc. cit.* Această mărturie este confirmată și de Călin Cornel, *loc. cit.*; Ioana Tufan, *loc. cit.*; Ion Rizea, M.J.T., CD 032/2004, Siliștea Videle; Constantin Țucu, M.J.T., CA5/2004, Siliștea Videle.

Popa³²⁷. Prima formă de manifestare violentă a reprezentat-o atacul asupra sediului Comitetului Provizoriu: „am pus mâna pe ciomege și pietroaie și am început să spargem geamurile și ușile de la partid”³²⁸. Sunt distruse ferestrele și este devastat mobilierul (3 bănci din sala de ședință, o oglindă)³²⁹ și tablourile ce reprezentau pe liderii comuniști.

De frica răsculaților, activiștii (în număr de 11)³³⁰ se refugiază în pivnița clădirii, de unde sunt scoși cu forța și bătuiți. Sunt loviți cu pumnii și cu ciomegele, provocându-li-se leziuni grave ce-au necesitat, în unele cazuri, internare. La agresarea lor au participat Badea Ban, Ion Berbecaru, Constantin Popa, Sterea Bratu, Călin Cornel, Sterea Tâlpeanu, Iancu Dicu, Aurică Fifială.

Cei mai afectați de mânia mulțimii sunt Dumitru Vârban și Paula Cârjaliu. Pe Dumitru Vârban oamenii îl consideră vinovat de toate nenorocirile lor: „Aurică Fifială l-a aruncat pe geam, iar Badea Ban i-a luat pistolul din mână și-l amenința cu el în ceafă: <<Te împușc, că ne-ai mâncat sudoarea din noi>>”³³¹. Este scos în mulțime unde este bătut cu ulucile din gard: „Iancu Dicu l-a lovit cu o blană ce avea un cui, am văzut ieșind sânge din piciorul lui Vârban”³³², „nea Firică a vrut să-i taie gâtul cu briceagul”³³³. Paula Cârjaliu este bătută în special de femei (Bratu Frusinica, Ilinca Trăistaru, Stăncuța Fifială, Aurica Neagu, Maria Carașol), cărora li s-a adăugat și Constantin Popa: „nenea Constantin Popa a lovit-o cu pumnul și a dat-o afară”³³⁴, aici a fost bătută de Sultana Ban, Aurica Vasilescu și Silica Toma: „au bătut-o de i-au rupt fusta de pe ea”³³⁵, după care Aurica i-a reproșat: „Tu te-ai îngrășat de când ai venit aici [în sat n.n.] și bărbatul meu a murit în război”³³⁶, „Aurica și alte femei au sărit să o bată, i-au rupt îmbrăcămintea și au tras-o de păr”³³⁷.

³²⁷ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 380 – 384, doc. nr. 222 și p. 385 – 390, doc. nr. 224; Arhivele M.Ap.N., T.M.B., ds. 164/1951, f. 81; Cf. mărturiilor făcute de Ion Rizea, *loc. cit.*; Ioana Tufan, *loc. cit.*; Rada Dănac, M.J.T., CA 3/2004, Siliștea Videle; Călin Cornel, *loc. cit.*

³²⁸ Cf. mărturiei lui Călin Cornel, *loc. cit.*

³²⁹ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 384-385, doc. nr. 223; Cf. mărturiei făcută de Maria Gărăgăianu, *loc. cit.*

³³⁰ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 380 – 384, doc. nr. 222; Arhiva M.Ap.N., T.M.B. Secția a II-a, ds. 164/1951, f. 81; A.S.R.I., fond „D”, ds. 4640, f. 152.

³³¹ Cf. mărturiei făcută de Ion Rizea, *loc. cit.*

³³² *Ibidem*

³³³ Cf. mărturiei făcută de Călin Cornel, M.J.T., CA 4/2004, Siliștea Videle

³³⁴ Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, *loc. cit.*

³³⁵ Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, M.J.T., CA 3/2004, Siliștea Videle

³³⁶ Idem, M.J.T., CD 005/2004, Siliștea Videle.

³³⁷ Cf. mărturiei făcută de Maria Gărăgăianu, *loc. cit.*

Printre cei bătuți în sediul P.M.R. se află și casierita organizației județene a partidului, Sofia Neacșu, căreia îi este luată geanta în care avea suma de 55.000 lei, chitanțe în valoare de 35.000 lei, actele de identitate, cheile de la casa de bani a județului și carnetul de membru de partid. Misiunea ei fusese aceea de a achita tinerilor activiști nou încadrați în plăși un avans de 1.000 de lei³³⁸.

O parte din femeile participante la revoltă au încercat să distrugă legăturile telefonice³³⁹ și l-au amenințat pe dirigintele oficiului „că-l omoară” dacă ia legătura cu autoritățile comuniste³⁴⁰. Următorul pas l-a reprezentat spargerea și jefuirea magazinului comunal deoarece „cooperativa este a noastră”, considerau ele.³⁴¹

Concomitent cu aceste evenimente, în sprijinul răsculaților din Siliștea vin circa 200 de săteni din Purani, înarmați cu topoare, coase, furci și greble. În fruntea lor se afla un gornist, Ion Onțică, care „suna atacul și alarma”³⁴². Aceștia fuseseră organizați cu o noapte înainte de către frații Oprea, Ion, Stanciu și Marin Ene și Ion Iordache³⁴³. Astfel, ei își manifestau nemulțumirea față de sistemul cotelor spunând că „mai bine vor să moară decât să trăiască în regimul acesta”³⁴⁴.

În jurul orei 10⁰⁰, în Siliștea au fost trimise două grupe de milițieni și două de securitate, ambele aflate sub comanda căpitanului Săndulache Moldoveanu³⁴⁵, care, cu câteva ore mai devreme, fusese eliberat din mâinile răsculaților din Ciuperceni. Timp de o oră acesta a negociat cu grupul țăranilor răsculați, sfătuindu-i să se retragă la casele lor: „Măi fraților, ce vreți, mai duceți-vă acasă, nu vă luați după zvonurile chiaburilor”³⁴⁶. Răsculații nu au dat curs somației, menținându-se pe poziții și încercând să-i convingă pe soldați să nu folosească armele³⁴⁷. Ei s-au așezat în fața coloanei pentru a-i încetini înaintarea, strigau soldaților: „Să nu trageți, că sunteți și voi țărani ca și noi”³⁴⁸. În acest timp, pentru a

³³⁸ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 384 - 385, doc. nr. 223.

³³⁹ Cf. mărturiilor făcute de Maria Gărăgăianu, *loc. cit.*; de Ion Rizea, *loc. cit.* și de Călin Cornel, *loc. cit.*

³⁴⁰ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 380 - 384, doc. nr. 222.

³⁴¹ *Ibidem*

³⁴² *Ibidem*, p. 385 - 390, doc. nr. 224.

³⁴³ Cf. mărturie făcută de Nicolae Urlan, *loc. cit.*

³⁴⁴ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 380 - 384, doc. nr. 222.

³⁴⁵ *Dosarul Colectivizării ...*, p.222 - 225, Anexa XV.

³⁴⁶ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 380 - 384, doc. nr. 222.

³⁴⁷ *Ibidem*, p. 385 - 390, doc. nr. 224.

³⁴⁸ Cf. mărturie făcută de Călin Cornel, M.J.T., CD 002/2004, Siliștea Videle.

chema cât mai mulți oameni în ajutor, a fost tras, din nou, clopotul Bisericii.

După o oră, în condițiile în care situația se înrăutățea și exista pericolul ca soldații să fie atacați, au mai fost trimise aici încă două grupe cu militari din trupele de securitate³⁴⁹. Soldații s-au așezat în dispozitiv, „în cerc, spate în spate, pușca mitralieră era pusă pe mașină”³⁵⁰ și au tras foc de avertisment. Groaza era atât de mare încât „vitele zbierau la iesle”³⁵¹. Drept răspuns sătenii au început să arunce cu pietre, iar soldații primesc ordin să tragă „în plin”³⁵². Cei 600 – 700 de răsculați s-au împrăștiat, speriați de duritatea intervenției, iar soldații au început să-i urmărească prin sat.

Ca și la Ciuperceni, situația victimelor provocate de intervenția armată este ambiguă, în condițiile în care documentele oficiale vehiculează diferite cifre. Astfel, potrivit notei raport a generalului locotenent Pavel Cristescu adresată ministrului adjunct al M.A.I., Marin Jianu, se spune că la Siliștea au fost 3 morți și 5 răniți; în numărul morților este inclusă și femeia care a tras clopotul³⁵³ (Maria Stoian – Gărăgăianu, după căsătorie - Fig. 12). Informația este eronată deoarece persoana în cauză a fost doar rănită, ea însăși făcându-ne mărturisiri legate de aceste evenimente.

Fig. 12

În nota informativă a Comitetului Județean al P.M.R. Giurgiu se vorbește de 2 morți și 7 răniți³⁵⁴, iar în raportul Frontului Plugarilor din județul Vlașca se relatează de existența a 5 morți și 12 răniți³⁵⁵. Într-un al

³⁴⁹ *Dosarul Colectivizării ...*, p.222 – 225, Anexa XV; A.S.R.I., fond „D”, ds. 4640, f. 152.; Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 380 – 384, doc. nr. 222.

³⁵⁰ Cornel P. Călin, *7 iulie 1950 – răscoala țăranilor din Vlașca*, în *Memoria*, nr. 8, p. 120-127

³⁵¹ Cf. mărturiei făcută de Călin Cornel, *loc. cit.*

³⁵² Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 380 – 384, doc. nr. 222; Cf. mărturiei făcută de Călin Cornel, *loc. cit.*

³⁵³ *Dosarul Colectivizării ...*, p.222 – 225, Anexa XV.

³⁵⁴ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 380 – 384, doc. nr. 222.

³⁵⁵ *Ibidem*, p. 385 – 390, doc. nr. 224.

patrunea document, un raport al Direcției de Securitate Ploiești către Direcția Generală a Securității Poporului sunt amintiți 2 morți și 2 răniți³⁵⁶.

Din mărturiile oamenilor rezultă că au fost 6 morți și 9 răniți. Din rândul răsculaților au fost uciși: Stan Popa de 37 de ani, „cu 5 copii acasă”, căruia „i-au făcut capul țandări”³⁵⁷, Olimpia Colibașu (16 ani) și Aurica Crăciun (15 ani),³⁵⁸ toți trei din Siliștea, iar din Purani Ion Onțică, Ion Burcea, Ion Crăciun³⁵⁹.

Răniți au fost: Ion Berbecaru și Tudor Rizea, care după ce sunt împușcați cer ajutor, disperați la gândul că ar putea fi omorâți de securiști³⁶⁰. Altă victimă este Maria Stoian, împușcată în momentul în care trăgea clopotul. Aceasta își amintește că „atunci când au tras am crezut că a dat cineva cu piatra”³⁶¹. Mantu Mihail, Elga Preda, Sterea Băjinaru și Tudor Gărăgăianu, din Siliștea, sunt răniți în timp ce erau urmăriți de soldați³⁶². Iordache Ion din Purani, a fost împușcat în picior, iar Nicolae Urlan din aceeași localitate, a fost rănit lângă Biserică, după care a fost dus de Șeful de Post din Siliștea, Trifan, într-o magazie³⁶³.

Și în satul Șopârlești (Siliștea Mică) situația a fost explozivă. Țăranii au atacat G.A.S.-ul și au dat drumul la animale în culturile gospodăriei. Au bătut un tractorist și au distrus utilajele agricole³⁶⁴. Pentru a liniști spiritele este trimis în localitate un pluton de militari din trupele M.A.I., condus de locotenentul colonel Câmpeanu. Ca urmare a acțiunilor întreprinse este ucis în podul casei, Alexandru Croitoru³⁶⁵.

Totalizând numărul victimelor din cele patru localități implicate în revoltă rezultă că au fost identificate 9 persoane decedate, dintre care 2 din Ciuperceni, 3 din Siliștea, 3 din Purani (împușcați la Siliștea) și o persoană din Șopârlești. Dintre cei răniți au fost identificați 11 oameni: 2 din Ciuperceni, 7 din Siliștea și 2 din Purani (răniți la Siliștea).

³⁵⁶ A.S.R.I., fond „D”, ds. 4640, f. 152.

³⁵⁷ Cf. mărturie făcută de Maria Știrboi, M.J.T., CD 002/2004, Siliștea Videle. Decesul acestuia mai este amintit și de Ion M. Ciobanu, M.J.T., CA 5/2004, Siliștea Videle; Rada Dănac, *loc. cit.*; Ion Burcea, *loc. cit.*; Ioana Tufan, *loc. cit.*; Maria Gărăgăianu, *loc. cit.* și Călin Cornel, *loc. cit.*

³⁵⁸ Cf. mărturiile făcute de Călin Cornel, *loc. cit.* și de Rada Dănac, *loc. cit.*

³⁵⁹ Tita Onțică, Cornel P. Călin, *Răscoala din Siliștea (7 iulie 1950)*, în *Rezistența*, nr. 4, p. 15-16, Cf. mărturiilor făcute de Călin Cornel, *loc. cit.* și de Nicolae Urlan, *loc. cit.*

³⁶⁰ Cf. mărturiilor făcute de Călin Cornel, *loc. cit.* și de Ion Rizea, *loc. cit.*

³⁶¹ Cf. mărturie făcută de Maria Gărăgăianu, *loc. cit.*

³⁶² Cf. mărturie lui Călin Cornel, M.J.T., CA 4/2004, Siliștea Videle.

³⁶³ Cf. mărturie făcută de Nicolae Urlan, *loc. cit.*

³⁶⁴ *Dosarul Colectivizării ...*, p.222 – 225, Anexa XV; Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 380 – 384, doc. nr. 222.

³⁶⁵ *Dosarul Colectivizării ...*, p.222 – 225, Anexa XV.

De notat este faptul că revolta este făcută de țăranii săraci și mijlocași, care aveau sub 5 hectare de pământ: la Ciuperceni Ion Păun Petrescu, Ion A. Catrina, Dumitru Catrina, Constantin Traian, Constantin Ivănuș, Alexandru Papuc, Petre Luciu; la Siliștea Ion Berbecaru, Sterea Bratu, Cornel P. Călin, Ilinca Trăistaru; la Purani frații Oprea, Ion și Stanciu Ene³⁶⁶.

Pentru impunerea ordinii, în zona localităților Ciuperceni, Siliștea și Șopârlești sunt instituite o serie de măsuri urgente³⁶⁷. Astfel la Siliștea efectivul postului de Miliție este mărit; la Ciuperceni și Șopârlești, unde nu existau astfel de posturi, ele sunt create în mod provizoriu și funcționează cu câte 7 oameni. Fiecare post de miliție este dotat cu câte 2 arme automate. Se stabilește ca o mașină să patruleze prin cele trei localități, ca să împrăștie eventualele grupuri de țărani și să-i oblige să meargă la munca câmpului. Se întărește paza la arii, iar trupele de securitate ce au înăbușit revoltele din Ciuperceni și Siliștea rămân pe loc pentru a menține liniștea.

Revolta, chiar dacă a fost înăbușită, a provocat ecouri favorabile în rândul țăranilor vlăsceni: „bine au făcut cei din Ciuperceni și Siliștea și ar trebui să facem și noi la fel, să ne opunem și să nu mai predăm cotele de grâu la colectare, pentru că rămânem muritori de foame”³⁶⁸.

Represiunea

Ancheta este condusă de către locotenent colonel de Securitate Câmpeanu și comandantul Miliției județene Vlașca. În primele două zile de după revoltă sunt arestați 30 de instigatori, dintre care 14 din Siliștea. În total, pe perioada anchetei, au fost reținute și cercetate 285 de persoane³⁶⁹.

Chiaburii sunt considerați principalii instigatori la revoltă, chiar dacă în fruntea ei s-au aflat țăranii săraci și femeile. Despre aceștia se spune că au amenințat pe cei care nu au vrut să participe la revoltă. De aceea ei sunt primii arestați, iar familiile lor sunt dislocate. Astfel, la Ciuperceni, învățătorul Marin Ionescu este considerat instigator la rebeliune deoarece prin redactarea petițiilor, incita la neplata cotelor³⁷⁰, drept pentru care este arestat înainte de începerea revoltei. La Siliștea, Vasilescu Teodor, „chiabur, a instigat [...] să nu se mai supună ordinelor în vigoare privitoare la predarea cotelor de cereale”³⁷¹.

³⁶⁶ *Ibidem*, p.33 – 34.

³⁶⁷ *Ibidem*, p.222 – 225, Anexa XV.

³⁶⁸ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 423-424, doc. nr. 244

³⁶⁹ *Dosarul Colectivizării ...*, p.222 – 225, Anexa XV.

³⁷⁰ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 380 – 384, d. 222

³⁷¹ Arhiv M.Ap.N., T.M.B. Secția a II-a, ds. 164/1951, f. 81

În perioada următoare revoltei au fost arestați chiaburii: din Siliștea, Tudor Vasilescu, Nicolae Țucu, Iancu Țucu, Alexandru Ghinea, Manda Ghinea, Vasile Dănac, iar din Ciuperceni- Ion Izbășescu, Marin Vișa, Zinca Vișa, Ion Badea, Florică Năstase, Barbu Năstase, Alexandru Burcea. Aceștia au fost duși la Giurgiu pentru a fi anchetați.

Famiile lor au fost dislocate și li s-a impus domiciliul obligatoriu în localități din Dobrogea³⁷². Potrivit unei note oficiale s-a stabilit că au fost dislocate circa 25 de familii, dintre care 7 familii de țărani mijlocași³⁷³. Printre aceștia se găseau și persoane care nu fuseseră implicate în revoltă, conform unei anchete făcute de autoritățile locale pe baza mărturiei oamenilor: Grigore Ghinea și restul familiei, Tudor Drăgoi cu familia, Veta N. Tuțu și Adelina Pintilie din Siliștea³⁷⁴. Într-un raport întocmit de organele de securitate la 23 aprilie 1951 se semnalează faptul că Tudor Drăgoi din Siliștea, raionul Vida a fost dislocat din greșeală în locul altui consătean care purta același nume³⁷⁵.

Odată cu chiaburii au mai fost arestați și țărani săraci și mijlocași care au participat la revoltă: din Ciuperceni – Petre Luciu, Papuc Alexandru, Ion Păun Petrescu, Păun Ciocan, Constantina Dinte, Marin Dinte, frații Simion, Ioniță și Constantin Catrina, iar din Siliștea – Ion Berbecaru, Cornel P. Călin, Constantin Burcea, Sterea Tâlpeanu, Frusina Bratu, Sterea Bratu, Maria Carașol, Aurica Vasilescu, Iancu Dicu, Ilinca Trăistaru, Constantin Popa, Gheorghe Necula. Din Purani au fost arestați frații Ion, Stanciu și Oprea Ene, iar din Cosmești: Constantin Ivănuș și Petra Fieraru.

Unele dintre aceste persoane au fost trimise la Canal (ex. Vasile Dănac), iar altele au rămas la Giurgiu pentru anchetă.

Pot fi amintite și câteva persoane care în prima fază s-au sustras anchetei, fiind arestate după câteva luni, timp în care au stat ascunse. Călin Cornel și Nicolae Crăiță au stat ascunși la munte, în zona Rucăr, la niște ciobani³⁷⁶. Tudor Năstase, chiabur, deși nu a participat la revoltă, a stat ascuns în Câmpulung Muscel și București³⁷⁷. Un caz aparte îl reprezintă Badea Ban care stă ascuns în munți până în 1954, când îi este eliberată

³⁷² A se vedea capitolul referitor la chiaburi.

³⁷³ *Dosarele Istoriei*, nr. 1 (77), 2003, p. 48-49.

³⁷⁴ *Ibidem*

³⁷⁵ Ion Bălan, *op.cit*, p. 134-135

³⁷⁶ Cf. mărturiei făcută de Călin Cornel, *loc. cit*.

³⁷⁷ Cf. mărturiei făcută de Valeriu Badea, *loc. cit*

familia (Sultana – soție, Ilie – fiu, Mărgărita – nepoată) ce fusese deportată la Valul lui Traian³⁷⁸.

Se poate realiza și o imagine a tratamentului la care au fost supuse persoanele rănite în timpul revoltei. Astfel, Nicolae Urlan povestește cum, rănit fiind, a fost dus la spitalul din Vida, unde „nu mi-au dat nici o cană de apă și m-au ținut pe scări”. A stat internat 3 săptămâni, fiind separat de ceilalți bolnavi și a fost păzit tot timpul. După externare a fost dus la securitate la Giurgiu și supus anchetelor timp de 3 – 4 zile. Apoi a fost trimis acasă, unde era ținut sub observație³⁷⁹. Un alt exemplu îl reprezintă Maria Stoian, care a fost rănită în timp ce trăgea clopotul de la Biserica din Siliștea. Ea a fost internată în spitalul din comună, unde a stat 3 luni sub paza securității. „Veneau zi de zi și mă întrebau: <<care chiabur te-a pus?>>, după care mă amenințau că mă duc la mina de cărbuni”. După externare este anchetată timp de 2 luni, dar nu este arestată deoarece vindecarea nu era completă³⁸⁰.

Persoanele arestate au fost supuse, în timpul anchetelor, unor tratamente dure, atât fizic cât și psihic. „Am stat 6 luni la securitate la Giurgiu, unde am fost supus anchetelor zi de zi. Am luat bătaie, m-au spânzurat de mâini, mi-au strâns capul cu un cerc de fier cu piuliță fluture, ca să recunosc ce am făcut”³⁸¹.

Ion Păun Petrescu povestește și el chinurile la care a fost supus: „pentru că refuzam [să semneze declarații n.n.] îmi strângeau degetele de la mâini în ușă, îmi dădeau bătaie la tălpi, mă spânzurau cu mâinile la spate de un cârlig”³⁸². Tot el redă o scenă de coșmar petrecută cu ocazia unei anchete: „în luna octombrie, m-au scos din celulă, într-o noapte, la 12 fix. [...] Patru ofițeri m-au legat la ochi, mi-au scos bocancii din picioare, m-au legat cu mâinile la spate, după care m-au urcat pe masă și m-au agățat. Mă întrebau cine e Andrei Năstase”³⁸³ sau altădată „m-au legat cu mâinile la spate cu o frânghie. M-au legat la ochi strâns, mi-au tras scaunul și am rămas agățat în gol. Așa mă țineau până vedeau că nu pot să mai vorbesc. După aceea îmi puneau un scaun și mă întrebau dacă am făcut organizație cu Marin Ionescu”³⁸⁴. Arestații erau forțați prin diferite metode să recunoască pe liderii revoltei. O modalitate de desfășurare a anchetei o

³⁷⁸ Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, M.J.T., CA 5/2004, Siliștea Videle; A.A.F.D.P.R., filiala Teleorman, ds. 210, 211/13. 12. 1990.

³⁷⁹ Cf. mărturie făcută de Nicolae Urlan, *loc. cit.*

³⁸⁰ Cf. mărturiei făcută de Maria Gărăgăianu, *loc. cit.*

³⁸¹ Cf. mărturiei făcută de Călin Cornel, *loc. cit.*

³⁸² Cf. mărturiei făcută de Ion Petrescu, *loc. cit.*

³⁸³ *Ibidem*

³⁸⁴ *Ibidem*

constituie folosirea metodei „turnătorilor” proveniți din rândul arestaților. Astfel Zinca Vișa se plânge soțului ei, întâlnit întâmplător pe scările arestului, că a fost pârâtă de Petre Luciu „Corcodel” că a distrus tablourile de pe pereții Comitetului Provizoriu din Ciuperceni³⁸⁵. Ion Petrescu vorbește despre turnătorii Ion Izbășescu, frații Simion, Ioniță, Dumitru Catrina care povesteau anchetatorilor ce se întâmplă în celulă³⁸⁶. Aurica Vasilescu a fost obligată să declare că a participat la revoltă din cauza chiaburului Tudor Vasilescu³⁸⁷.

Datorită chinurilor la care au fost supuși, arestații au semnat declarații prin care își recunoșteau vina de a fi participat la revoltă: „în ultima zi [de anchetă n.n.] am dat o declarație de 10 foi, prin care am recunoscut că i-am dat un pumn lui Palada, iar Marin Ionescu nu a avut nici o vină”³⁸⁸.

Condițiile din arest erau deplorabile. În primele zile ale detenției au fost închiși într-un garaj 30 - 40 de oameni, apoi au fost mutați în celule umede, mizerabile, în beciurile securității. Au fost supuși unui regim de înfometare, în condițiile în care erau hrăniți cu murături fierte, terci, arpacaș³⁸⁹.

Până la începerea procesului arestații sunt purtați prin diferite închisori de tranzit. Astfel la Ploiești și Târgșor sunt duși Pecilă Gheorghe și fiul său Pecilă Gheorghe „Gâdea”, Alexandru Burcea, Alexandru Ghinea, Nicolae Țucu și Catrina Ștefan³⁹⁰; prin închisoarea de la Jilava trec Ion Păun Petrescu, Marin Ionescu și Călin P. Cornel³⁹¹. Aceleași condiții mizere sunt întâlnite și în aceste închisori de tranzit: „la Ploiești stăteam într-un beci lung de vreo 10 metri și adânc de 5 metri”³⁹², iar „la Târgșor stăteam în celulă câte 17 inși”³⁹³. La Jilava deținuții nou veniți erau băgați în „camera 16, <<neagra>>, care avea mizerie, noroi, fecale și apă pe jos. Eram băgați goi, cam 5 persoane, ne luam în brațe unul pe altul, ne frecam pe spinare, ca să ne încălzim”³⁹⁴. „Eram 250 de inși într-o celulă de 14/50m. Se dormea pe jos, pe ciment, la <<Șerpărie>>. Pentru nevoi

³⁸⁵ Cf. mărturiei făcută de Ion Vișa, *loc. cit.*

³⁸⁶ Cf. mărturiei lui Ion Petrescu, *loc. cit.*

³⁸⁷ Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, *loc. cit.*

³⁸⁸ Cf. mărturiei lui Ion Petrescu, *loc. cit.*

³⁸⁹ Cf. mărturiei făcută de Gheorghe Pecilă, *loc. cit.*

³⁹⁰ Idem, M.J.T., CD 034/2004, Ciuperceni.

³⁹¹ Cf. mărturiilor făcute de Ion Petrescu, *loc. cit.*; de Emil Ionescu, *loc. cit.* și de Călin Cornel, *loc. cit.*

³⁹² Cf. mărturiei făcută de Gheorghe Pecilă, *loc. cit.*

³⁹³ *Ibidem*

³⁹⁴ Cf. mărturiei făcută de Ion Petrescu, *loc. cit.*

fiziologice aveam <<tunul>>, adică patru grătare mari într-o parte”³⁹⁵. În ceea ce privește vestimentația, deținuții primeau lucruri vechi și erau „numai petice, cusături, nu aveam costumație de pușcăriași”³⁹⁶.

Pe lângă acest regim de detenție dur, deținuții mai suportau și bătăi zilnice din partea gardienilor: „Ne scoteau afară. La ușă erau doi milițieni care ne băteau pe rând cu ciomagul”³⁹⁷.

În zilele de 22 ianuarie și 14 februarie 1951 Tribunalul Militar București, Secția a II-a, s-a întrunit în ședință publică pentru a pronunța sentința în procesul celor două loturi Ciuperceni³⁹⁸ și Siliștea³⁹⁹. Ea a fost influențată de faptul că unii dintre martori, din diferite motive, au denaturat adevărul. Astfel, Radu Coman, membru de partid, a depus mărturie mincinoasă împotriva lui Ion Badea⁴⁰⁰. Aurica Vasilescu declară în timpul procesului că a fost determinată să participe la revoltă de către Tudor Vasilescu⁴⁰¹. Alți martori ai apărării refuză să mai vină la proces să depună mărturie; este cazul lui Stan Simion și Grigore Voicu, din Ciuperceni, care ar fi trebuit să-l apere pe Marin Vișa⁴⁰². Conform sentinței date, Călin P. Cornel este condamnat la 5 ani închisoare corecțională, 2 ani interdicție corecțională pentru rebeliune și obligat să plătească 3000 de lei cheltuieli de judecată⁴⁰³.

Au mai fost condamnați: din Siliștea - Tudor Vasilescu 8 ani, Constantin Burcea 6 ani, Ion Berbecaru 5 ani, Frusina Bratu 5 ani, Sterea Bratu 3 ani, Sterea Tâlpeanu 3 ani, Aurica Vasilescu 6 luni, Ilinca Trăistaru 6 luni; din Ciuperceni – Ion Petrescu 8 ani, Stefan Năstase 8 ani, Alexandru Burcea 7 ani, Ion Izbășescu 5 ani, Stelian Burcea 5 ani, Barbu Năstase 6 ani, Marin Vișa 5 ani, Zinca Vișa 5 ani, Constantina Dinte 5 ani, Ion Badea 4 ani, Papuc Alexandru 3 ani, Petre Luciu 3 ani, Păun Ciocan 3 ani; din Cosmești – Petra Fieraru 3 ani, Constantin Ivănuș 3 ani; din Purani – Oprea Ene 1 an, Stanciu Ene 1 an, Ion Ene 1 an⁴⁰⁴.

³⁹⁵ Cf. mărturiei făcută de Călin Cornel, *loc. cit.*

³⁹⁶ Cf. mărturiei făcută de Călin Cornel, M.J.T., CD 028/2004, Ciuperceni.

³⁹⁷ Cf. mărturiei făcută de Ion Petrescu, *loc. cit.*

³⁹⁸ Arhiva M.Ap.N., T.M.B. Secția a II-a, ds. 371/1951, nepaginat

³⁹⁹ *Idem*, ds. 164/1951, f. 81

⁴⁰⁰ Cf. mărturiei făcută de Valeriu Badea, *loc. cit.*

⁴⁰¹ Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, *loc. cit.*

⁴⁰² Cf. mărturiei făcută de Ion Vișa, *loc. cit.*

⁴⁰³ Arhiva M.Ap.N., T.M.B. Secția a II-a, ds. 164/1951, f. 81

⁴⁰⁴ Cicerone Ionițoiu, *Reprimarea răscoalelor țărănești*,

<http://www.procesulcomunismului.com/>

marturii/fonduri/ioanitoiu/rrevolte/default.asp.htm; *Idem*, *Victimele terorii comuniste.*

Arestați, torturați, întemnițați, uciși. Dicționar, vol 1-9, București, 2000-2007; Cf.

mărturiei făcută de Gheorghe Pecilă și Călin Cornel, M.J.T., CD 034/2004, Ciuperceni.

O situație aparte o au Pecilă Gheorghe și Alexandru Ghinea care în perioada 8 iulie 1950 – 7 mai 1951 se află în stare de arest împreună cu consăteni de-ai lor, pe motiv că au fost chiaburi. Dar aceștia nu sunt condamnați, fiind eliberați în luna mai⁴⁰⁵.

Catrina Ștefan a fost arestat la 10 iulie 1950 și cercetat în legătură cu revolta din Ciuperzeni. La 12 mai 1951 este eliberat și trimis cu domiciliu obligatoriu în localitatea Saligny, județul Constanța, unde fusese dislocată familia sa⁴⁰⁶.

Învățătorul **Marin Ionescu**, considerat cap al revoltei, a fost condamnat anterior lotului Vlașca, la 8 ani de închisoare. Acesta a stat 4 luni la Giurgiu, în anchetă, după care a fost mutat la Jilava. După pronunțarea sentinței este dus la Aiud unde i se impune un regim de izolare, fiind considerat un individ extrem de periculos. De aici este transferat la Lugoș, unde din cauza bolii de inimă este folosit la munci ușoare în curtea închisorii.⁴⁰⁷ După 5 ani și trei luni de detenție este amnistiat și se întoarce acasă. În timpul detenției sale familia a fost dislocată și i s-a impus domiciliul obligatoriu până în 1956⁴⁰⁸. După eliberare li se refuză, atât lui cât și soției sale, dreptul de a profesa ca învățător. Nici până în 1989 nu a scăpat de supravegherea miliției și securității.

Marin Vișa după condamnare este transferat la Canal, în lagărul de la Valea Neagră unde lucra la cazma. După închiderea Canalului este transferat la Gherla, unde lucrează într-o fabrică de jucării, împreună cu Barbu Năstase⁴⁰⁹.

Zinca Vișa împreună cu sora sa, **Constantina Dinte**, au fost duse la Mislea lângă Câmpina. Aici lucrau într-o țesătorie⁴¹⁰.

Petre Luciu a fost condamnat la 3 ani de închisoare corecțională pentru „delictul de rebeliune”. A fost eliberat pe 7 august 1953⁴¹¹.

Năstase Ștefan este arestat la 10 iulie 1950 și condamnat la 8 ani închisoare corecțională, pentru instigare publică. În urma recursului din septembrie 1951 i s-a redus pedeapsa la 6 ani închisoare. La data de 5 octombrie 1955 este pus în libertate, fiind grațiat conform decretului 421/1955⁴¹².

⁴⁰⁵ A.A.F.D.P.R., filiala Teleorman, ds.309/27. 03. 1991.

⁴⁰⁶ Idem, ds.353/16. 05. 1991.

⁴⁰⁷ Cf. mărturiei făcută de Emil Ionescu, *loc. cit.*

⁴⁰⁸ A se vedea capitolul referitor la chiaburi.

⁴⁰⁹ Cf. mărturiei făcută de Ion Vișa, *loc. cit.*

⁴¹⁰ *Ibidem*

⁴¹¹ A.A.F.D.P.R., filiala Teleorman, ds. 130/28. 03. 1991.

⁴¹² Idem., ds.264/27. 02. 1991.

Ion Păun Petrescu (Fig. 13) este transferat în luna mai 1951 de la Jilava în lagărul de la Peninsula Valea Neagră, unde stă până în 1953. Aici muncește 8 ore pe zi, în toate zilele anului, cărând pământ cu roaba. Nu aveau sărbători legale. Dormeau câte 300 de inși în barăci cu patru dormitoare. În fiecare dormitor, ca de altfel în fiecare brigadă, existau turnători, „la mine în brigadă era unul Tamaș”⁴¹³. În 1953 este mutat la Baia Sprie, unde stă până la eliberare, în 1955. Aici lucra în mină de plumb, la 400 metri adâncime, pe un abataj de 40 metri lungime. Lucra opt ore în două schimburi. În schimbul 3, lucrau doar civilii care puteau folosi explozibil. Aveau condiții bune de hrană și de igienă personală, dar nu li se dădeau medicamente care să contracareze toxicitatea plumbului. Deși fusese condamnat la 8 ani de închisoare corecțională, în septembrie 1951 i se aprobă recursul și îi este micșorată perioada de detenție la 7 ani⁴¹⁴. În 1955 este amnistiat după efectuarea a 5 ani și jumătate din pedeapsă⁴¹⁵.

Fig. 13

Călin P. Cornel (Fig. 14) a fost trimis la trei luni de la pronunțarea sentinței la Canal în lagărul de la Poarta Albă. În 1953 a fost transferat la Galați. După câteva luni revine la Canal, în lagărul de la Valea Neagră. După patru ani și jumătate este amnistiat și eliberat. După întoarcerea

---

⁴¹³ Cf. mărturiei făcută de Ion Petrescu, *loc. cit.*

⁴¹⁴ Arhiva M.Ap.N., T.M.B., ds 371/1951.

⁴¹⁵ Cf. mărturiei făcută de Ion Petrescu, *loc. cit.*

acasă, la două, trei săptămâni, era obligat să se prezinte la Securitate pentru a explica ce a mai făcut⁴¹⁶.

Întorși acasă, foștii deținuți sunt obligați să ia viața de la capăt, în condițiile în care aici nu le-a mai rămas nimic.

Prin tot acest sistem represiv (detenție, dislocări și domiciliul forțat) autoritățile comuniste au urmărit îndepărtarea din localități a opozanților regimului, cât și confiscarea averilor acestora.

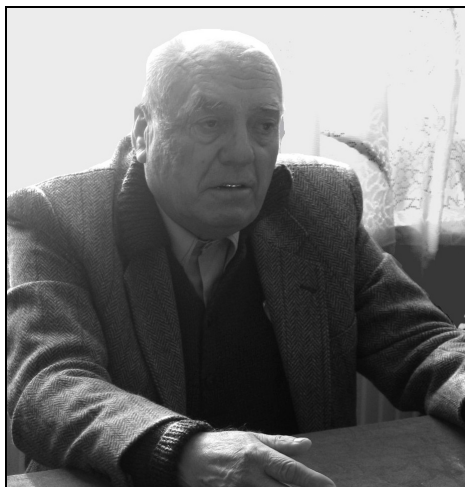

Fig. 14

De semnalat este faptul că în revoltă s-au implicat și salariați ai aparatului administrativ, care după înăbușirea ei au fost destituiți, fiind acuzați că sunt „dușmani ai clasei muncitoare” deoarece „s-au răsculat cu alți reacționari pentru a dărâma conducerea guvernului”. La Siliștea, se găsesc în această situație Sterea Tâlpeanu și Petre N. Tudor foști șefi de tarla⁴¹⁷, iar la Purani, Constantin Stoica, fost agent veterinar al comunei⁴¹⁸. În comuna Ciuperceni, prin ordinul Comitetului Provizoriu județean, Dumitru Nicolae a fost destituit din funcția de secretar al Comitetului Provizoriu pentru că „a luat parte la acțiunile dușmănoase”⁴¹⁹.

Într-o altă ipostază se află Tudor Dănălache, responsabil al secției cadre din Comitetul Provizoriu al Județului Vlașca, care în ziua revoltei din

⁴¹⁶ Cf. mărturiei făcută de Călin Cornel, M.J.T., CA 4/2004, Siliștea Videle.

⁴¹⁷ Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *op. cit.*, p. 441-443, doc. nr. 256, de notat că cei doi fuseseră arestați încă din luna iulie, ceea ce nu se specifică în actul de destituire.

⁴¹⁸ *Ibidem*, p. 469, doc. nr. 271.

⁴¹⁹ *Ibidem*, p. 461-463, doc. nr. 266; Dan Cătănuș, Octavian Roske, *op.cit.*, p. 230, doc. nr. 50.

Siliștea s-a ascuns, nerespectându-și atribuțiile de serviciu, drept pentru care a fost destituit din funcție⁴²⁰.

„Transformarea socialistă a agriculturii” în comuna Siliștea

Motto: „*Eu vreau moarte și colectiv nu vreau*”.

[Ioana Chipurici, fiică de țăran fruntaș din Siliștea Mică (Șopârlești)]

Plenara C.C. al P.M.R., din 3-5 martie 1949, marchează în România debutul procesului de „transformare socialistă a agriculturii” după model sovietic, prin organizarea de întovărășiri și gospodării agricole colective. Prin aplicarea acestui proiect, comuniștii urmăresc desființarea definitivă a proprietății private în lumea rurală și trecerea la un sistem „egalitarist”.

Cu toată străduința autorităților din comuna Siliștea – Videle, în primii ani ai „obsedantului deceniu”, majoritatea țăranilor nu au privit cu ochi buni trecerea la o agricultură colectivă, ei manifestându-și reticența la ideea de a renunța la dreptul lor de proprietate asupra loturilor de pământ moștenite din tată în fiu, în favoarea sistemelor colectiviste. Drept pentru care, au fost impuse o serie de măsuri restrictive prin care să-i determine pe gospodari să accepte noua politică: mărirea cotelor peste posibilitățile de plată ale oamenilor, schimbarea statutului social al țăranilor reticenți din mijlocași în chiaburi, percheziții, confiscări de bunuri, pedepse privative de libertate.

Întovărășirile, primele forme de organizare a agriculturii comuniste

O tentativă de organizare a unei întovărășiri agricole în Siliștea este relatată de un fost angajat al primăriei în anii '50. Astfel, el povestește cum la căminul cultural, în fața mai multor săteni, prim-secretarul Crăciun prezintă un material prin care susține necesitatea creării unui sistem colectivist prin unirea pământurilor țăranilor și-l propune ca președinte pe Ion Fifială, responsabilul căminului cultural, dar, nimeni, inclusiv prezumtivul președinte, nu acceptă această idee⁴²¹.

Un caz asemănător se întâlnește și la Butești. El este descris într-un raport de activitate al Comitetului Raional P.M.R., unde se spune că deși

⁴²⁰ *Ibidem*, p. 408-409, doc. nr. 236.

⁴²¹ Cf. mărturiei făcută de Ion M. Vasilescu, fost referent financiar la Primăria Siliștea.

„există un număr de 10 familii pentru întovărășire, totuși, secretarul organizației de bază nu este de acord, fapt care determină să țină în loc constituirea întovărășirii, prin poziția lui nepartinică față de linia partidului”⁴²². Acest lucru contravenea directivelor oficiale potrivit cărora, secțiile locale ale P.M.R., trebuia să fie elemente determinante în constituirea sistemelor colectiviste.

Primele întovărășiri agricole sunt înființate în comuna Siliștea, în perioada 1956 – 1958: „23 August”- Butești, „Tânăra Gardă”- Siliștea, „30 Decembrie”- Șopârlești (Siliștea Mică)⁴²³.

Inițiatorii întovărășirilor au fost câțiva membri de partid la nivel de comună: Iancu Dumitrache (primarul comunei Siliștea), Radu Răducu (secretar de bază al P.M.R.), Constantin Fifială, Tudor Mihai, Radu Tufan, Stan Văduva, Nicolae Ciobanu, Marin Violan, Marin Costache⁴²⁴. Din rândul acestora au fost stabiliți președinții întovărășirilor: Alexandru Mihalache, la Butești și Radu Răducu la Siliștea⁴²⁵. De notat că membrii comitetului de întovărășire erau țărani săraci, mulți dintre ei având maxim 1 ha. de teren arabil⁴²⁶. Ei au tras foloase de pe urma înscrierii în întovărășire, deoarece își comasau loturile acolo unde era pământul cel mai fertil⁴²⁷.

Restul țăranilor aveau o atitudine refractară față de ideea de întovărășire, „fugeau ca <<dracul de tămâie>>, le era frică că le ia pământul”⁴²⁸. Atunci când membrii comitetului de întovărășire veneau pe la casele oamenilor pentru a le prezenta beneficiile sistemului colectivist și să-i determine să se înscrie, majoritatea țăranilor se ascundeau sau refuzau orice discuție⁴²⁹.

⁴²² D.J.T.A.N., fond P.C.R.-Comitetul Raional Videle, ds. 7/1952, f. 155-157.

⁴²³ Cf. mărturiilor făcute de Marin Mușat, M.J.T., CD 004/2004, Siliștea Videle; de Ion Burcea, M.J.T., CA3/2004, Siliștea Videle; de Rada Dănac, M.J.T., CA3/2004, Siliștea Videle și de Ioana Tufan, M.J.T., CA1/2004, Siliștea Videle. Marin Țucu scrie că întovărășirea „23 August”, din Butești, este înființată în anul 1956 (vezi *Satul Butești la 530 ani de existență documentară. Monografie*, 1971, în manuscris, p. 75).

⁴²⁴ Cf. mărturiilor făcute de Ion Rizea, M.J.T., CD 032/2004, Siliștea Videle; de Mușat Marin, M.J.T., CA2/2004, Siliștea Videle și de Călin P. Cornel, M.J.T., CD 002/2004, Siliștea Videle.

⁴²⁵ Cf. mărturiei făcută de Marin Mușat, M.J.T., CD 005/2004, Siliștea Videle.

⁴²⁶ Cf. mărturiei făcută de Călin P. Cornel, *loc. cit.*

⁴²⁷ *Ibidem*; Cf. mărturiilor făcute de Marin Mușat, M.J.T., CA2/2004, Siliștea Videle; de Ion Burcea, M.J.T., CD005/2004, Siliștea Videle și de Constantin Țucu, M.J.T., CA5/2004, Siliștea Videle.

⁴²⁸ Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, *loc. cit.* Despre refuzul majorității țăranilor de a se înscrie în întovărășiri mai vorbește și Marin Mușat, *loc. cit.*

⁴²⁹ Cf. mărturiilor făcute de Rada Dănac, *loc. cit* și de Ion Rizea, *loc. cit.*

Deși în statutul întovărășirilor se specifica faptul că intrarea în acest sistem colectiv se face prin liber consimțământ, totuși, asupra țăranilor care refuzaseră să intre sunt aplicate diferite acțiuni represive. De exemplu, unora le erau comasate loturile de pământ, oferindu-le în schimb terenuri mai puțin fertile, situate la distanțe mari de sat⁴³⁰. Pentru că au refuzat să se înscrie în întovărășire, țăranii Ion Rizea și Voicu Burcea, ambii din satul Siliștea, au fost mutați cu loturile de pământ, la circa 8 km. de casă, primul la Baciuc⁴³¹, iar al doilea la Scurtu⁴³².

În condițiile presiunilor tot mai mari exercitate de autorități asupra țăranilor, în perioada 1957-1958 se constată o creștere graduală a numărului de familii înscrise în întovărășiri. Acest lucru reiese dintr-un referat privitor la organizarea muncii în comun în întovărășirile agricole din Raionul Videle. Astfel, la nivelul comunei Siliștea se constată că în anul 1957 au fost cooperativizate 493 de familii ce dispun de 524 ha. teren arabil, pentru ca în anul următor numărul familiilor cooperativizate să ajungă la 703, în timp ce suprafața arabilă este de 742 ha., acest lucru reprezentând 28,9% procent de cooperativizare la nivelul comunei⁴³³.

În anul 1960, înainte de transformarea întovărășirilor în G.A.C.-uri situația se prezenta astfel: întovărășirea „Tânăra Gardă” număra 400 de familii cu 1250 ha. teren arabil⁴³⁴, în întovărășirea „30 Decembrie” erau 103 familii cu 345,21 ha.⁴³⁵, iar în întovărășirea „23 August” intraseră 278 familii ce dețineau 798 ha.⁴³⁶.

Rezultatele obținute în cei doi ani plasează comuna printre fruntașele raionului, în ceea ce privește extinderea întovărășirilor. Pentru îmbunătățirea rezultatelor la nivel comunal, autoritățile raionale susțin că „se impune [...] să se desfășoare o muncă politică susținută pentru convingerea membrilor întovărășiți de importanța ce o are efectuarea tuturor muncilor în comun [...], precum și retribuirea întovărășiților în funcție de munca depusă și de suprafața de teren arabil cu care au intrat”⁴³⁷.

---

⁴³⁰ Cf. mărturiei făcută de Constantin Țucu, *loc. cit.*

⁴³¹ Cf. mărturiei făcută de Ion Rizea, *loc. cit.*

⁴³² Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, *loc. cit.*

⁴³³ D.J.T.A.N., fond P.C.R.-Comitetul Raional Videle., ds. 21/1959, f. 168-171, 181.

⁴³⁴ Document aparținând Societății Agricole „Dumbrava” din comuna Siliștea Videle (în continuare S.A.D.S.V.).

⁴³⁵ *Ibidem*

⁴³⁶ *Ibidem*

⁴³⁷ D.J.T.A.N., fond P.C.R.-Comitetul Raional Videle., ds. 21/1959, f. 168-171, 181.

Gospodăriile Agricole Colective

Până la 1 ianuarie 1960, la nivelul Raionului Videle, au fost înființate doar 8 gospodării colective, ceea ce reprezenta un procent de doar 2% din suprafața totală preconizată a fi colectivizată⁴³⁸. Acest rezultat a determinat autoritățile să grăbească acțiunile necesare procesului de colectivizare.

Graba cu care comuniștii doresc să încheie acest proces reiese și din versurile unui cântecel care circula în acea perioadă: „A venit anul '60 / Ori te spânzuri, ori te îneci / Ori la colectiv te treci / Până la anul '61 / Nu mai rămâne nici unul”⁴³⁹.

La Siliștea, de coordonarea acestui proces se ocupă doi activiști de partid: Matei Florea și Olteanu Manole, ambii instructori ai Comitetului Raional P.M.R. Videle⁴⁴⁰, care supervizează activitatea unor comisii compuse din salariați ai Sfatului Popular comunal și din membri de partid. Împreună cu comisia, milițienii și cadrele didactice trebuiau să meargă pe la casele oamenilor pentru a-i determina să intre în colectiv⁴⁴¹. Totuși, există și cazuri în care dascălii refuză să aplice „sarcinile de educare a țăranimii pe drumul socialismului”. Astfel, învățătorii din Butești sunt acuzați de organele raionale de partid că în loc să contribuie cu munca lor la constituirea colectivului, se pun „pe linia antipartinică față de linia partidului, prin atragerea de țărani din numărul celor înscriși”⁴⁴².

În afară de munca de lămurire pe care învățătorii trebuia s-o ducă cu sătenii, ei aveau și datoria ca în timpul orelor să-i educe pe elevi în spiritul culturii proletare, învățându-i poezii și cântece pentru a participa cu ele la diferite concursuri școlare. În pas cu vremea, aceste „creații literar-muzicale” făceau apologia colectivizării:

„Hai să facem o gospodărie colectivă / Și la noi în sat. / Și așa măi frățioare / Am și ticluit scrisoare / La guvern și la partid / Și cu toți ne-am iscălit. / Și răspunsul la scrisoare / A venit cu o aprobare. / La muncă am pornit de zor / În ciuda chiaburilor. Refren: Hai să facem, facem băieți. / O gospodărie, facem. / Colectivă, facem. / Și la noi în sat, să facem”⁴⁴³.

⁴³⁸ Document aparținând S.A.D. S.V.

⁴³⁹ Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, M.J.T., CA3/2004, Siliștea Videle.

⁴⁴⁰ Document aparținând S.A.D.S.V.; Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, *loc. cit.*

⁴⁴¹ Cf. mărturiilor făcute de ing. Nicolae Niculescu, M.J.T., CD 008/2004, Siliștea Videle; de Ion Burcea, M.J.T., CD005/2004, Siliștea Videle; de Zamfira Tudor, M.J.T., CD 006/2004, Siliștea Mică; de Rada Dănac, *loc. cit* și de Ioana Chipurici, M.J.T., CD 004/2004, Siliștea Mică.

⁴⁴² D.J.T.A.N., fond P.C.R.-Comitetul Raional Videle., ds. 7/1952, f. 155-157.

⁴⁴³ Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, *loc. cit.*

Atitudinea țăranilor este total opusă ideii de colectivizare: „lumea fugea de G.A.C. <<ca de dracu>>”⁴⁴⁴. Pentru a amâna cât mai mult timp cedarea pământurilor și a bunurilor (utilaje agricole și animale), oamenii au folosit diferite stratageme: stăteau fugiți prin alte sate, în București sau se ascundeau prin păduri⁴⁴⁵. Câteva familii și-au exprimat refuzul ferm de a intra în colectiv: din Siliștea au fost Stan Drăgoi, Ion Stoian, Oică Gărăgăianu; din Șopârlești au refuzat să intre în G.A.C. Constantin Turneci, Marin Tudor, Stan Tudorache, Marin Tudorache, Victor Mira, Cârstea și Ioana Chipurici; în Butești Cristea Mihalache, Constantin Necula și Stoica Florea au fost considerați „elemente dușmănoase” pentru că „au provocat greutăți la constituirea GAC-urilor” prin influența pe care au avut-o asupra unor țărani⁴⁴⁶. Pentru o perioadă de timp, bărbații stau ascunși în pădurile învecinate, în timp ce femeile și copiii rămân acasă ca să aibă grijă de gospodărie.

Pentru „lămurirea” țăranilor de „beneficiile” sistemului colectivizat, comuniștii au folosit o paletă largă de mijloace pornind de la cele pașnice și ajungând până la metode bazate pe violență fizică și verbală.

Întrebat fiind cum i-a determinat pe oameni să intre în colectiv, fostul primar din acea perioadă declara că a fost greu până i-a lămurit pe câțiva să intre de bunăvoie, pentru că „oamenii erau ca oile, trecea una gârla, treceau și celelalte, așa am făcut și eu cu ei”⁴⁴⁷.

Echipele colectivizării umblau prin sat și intrau în mod abuziv în locuințe, unde îi căutau pe proprietari prin șuri, căpițe de fân, glugi de coceni, grajduri și podurile caselor. De cele mai multe ori găseau ascunse femei și le obligau să semneze sau să pună degetul pe cererile de înscriere. Uneori când nu găseau pe nimeni se așezau la masă, mâncau și beau, așteptând să apară cineva⁴⁴⁸.

Conform mărturiilor, în cele mai multe cazuri, șantajul și agresiunile psihice și fizice au reprezentat cele mai des folosite metode de convingere a țăranilor.

O modalitate de șantaj o reprezintă amenințarea cu exmatricularea din școli a copiilor de țărani, în cazul în care părinții lor refuză semnarea cererii de înscriere în colectiv⁴⁴⁹. În multe cazuri, oamenilor li se înscenau

⁴⁴⁴ Cf. mărturiei făcută de Rada Dănac, *loc. cit.*

⁴⁴⁵ Cf. mărturiilor făcute de ing. Nicolae Niculescu, *loc. cit.*; de Rada Dănac, *loc. cit.*; de Ion Burcea, *loc. cit.*; de Zamfira Tudor, *loc. cit.* și de Ioana Chipurici, *loc. cit.*

⁴⁴⁶ Document aparținând S.A.D. S.V.

⁴⁴⁷ Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, *loc. cit.*

⁴⁴⁸ Cf. mărturiei ing. Nicolae Niculescu, *loc. cit.*

⁴⁴⁹ Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, *loc. cit.*

arestări, „erau plimbați noaptea cu mașinile și amenințați că vor fi duși la pușcărie dacă nu semnează cererea”⁴⁵⁰.

Agresiunea fizică este, fără îndoială, cea mai „eficientă” metodă. „Mergeau din casă în casă, te luau la bătaie și te puneau să scrii că ești de acord să intri în colectiv”⁴⁵¹. Astfel, Ion Rizea a intrat în colectiv după ce a fost „bătut măr”⁴⁵², Voicu Burcea a fost chemat la primărie ca să semneze cererea, dar, în momentul în care a refuzat, a fost bătut până când frica l-a determinat să cedeze. Intrarea în G.A.C. provoacă o adevărată dramă în cadrul familiei: „sora mea a început să plângă, că nu se mai mărită și împreună cu mama a mers la primărie, pentru a ruga pe cei de acolo să-i mai lase 2 pogoane că altfel nu se mai mărită”⁴⁵³, Marin Ungureanu, un bătrân de 80 de ani, a fost chemat la primărie unde „l-au bătut de a ieșit, săracul, prin geam”⁴⁵⁴. Oică Gărăgăianu a fost și el chemat la primărie, iar la ieșire era membru cooperativ⁴⁵⁵. Marin Tudorache este prins, în timp ce voia să fugă în pădure și obligat să semneze cererea⁴⁵⁶.

Doă cazuri sunt demne de evidențiat prin poziția radicală adoptată, indiferent de consecințe, față de problema colectivizării: familiile Chipurici și Tudor „Turneci”, ambele din Șopârlești.

Familia Chipurici refuză să intre în colectiv drept pentru care va suporta numeroase vexațiuni din partea autorităților. Acestea sunt povestite de Ioana, adolescentă în acea perioadă. Ziua, părinții și fratele stăteau ascunși pe câmp și în păduri, iar noaptea găteau cu geamurile camuflate să nu se vadă lumină din stradă. Atunci când activiștii veneau și o găseau numai pe ea, o obligau să semneze cererea, deși era minoră. Ea refuza în mod constant. În încercarea de a-l prinde pe capul familiei pentru a semna cererea, organele de miliție au venit într-o noaptea și au încercat să intre în forță, dar acțiunea lor a fost sortită eșecului. În cele din urmă, rezistența familiei a fost zadarnică pentru că ei au pierdut pământul, atelajele și animalele, toate fiindu-le confiscate. Ura față de colectivizare a fost exprimată de Ioana printr-un strigăt de disperare: **„Eu vreau moarte și colectiv nu vreau”**⁴⁵⁷.

Familia Tudor, formată din 4 membri, avea, în 1960, o gospodărie bogată: 4 cai, 30 oi, boi, vaci, 2 căruțe, o șaretă, 9 ha de pământ arabil și 1

⁴⁵⁰ Idem, M.J.T., CA3/2004, Siliștea Videle.

⁴⁵¹ Cf. mărturiei făcută de Zamfira Tudor, *loc. cit.*

⁴⁵² Cf. mărturiei făcută de Ion Rizea, *loc. cit.*

⁴⁵³ Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, M.J.T., CD005/2004, Siliștea Videle.

⁴⁵⁴ *Ibidem*

⁴⁵⁵ Cf. mărturiei făcută de Maria Gărăgăianu, M.J.T., CD 053/2004, Siliștea Videle.

⁴⁵⁶ Cf. mărturiei făcută de Ioana Chipurici, *loc. cit.*

⁴⁵⁷ *Ibidem*

hectar de pământ în curtea casei. Și asupra lor, miliția și echipele colectivizării au exercitat presiuni, dar bărbații fugeau cu caii în pădurea „Boiereasca”, iar femeile se ascundeau sub pat sau în sobă.

Ca o consecință a acestui refuz, împotriva lor s-au luat măsuri dure. De exemplu, în vara anului 1961 le-a fost confiscat terenul arabil: „Ne-au luat pământul forțat, fără iscălitură. Au intrat pe el cu mașinile și au treierat grâul nostru”. În perioada următoare, activiștii Marin Costache „Boabe” și Radu Tufan „Zavera”, însoțiți de milițienii Voican și Pleșa au intrat abuziv în gospodăria familiei și prin forță, au confiscat doi cai, hamurile acestora, o căruță, grapa, plugul și prășitoarea. Fiindcă s-a opus, Zamfira Tudor a fost bătută de cei patru cu pumnii și cu un lanț de fier. Cu altă ocazie, Ion Dumitrache – fiul lui Iancu Dumitrache, primar în perioada revoltei – și milițianul Pleșa le bat pe Zamfira și pe soacra sa și le iau ultimii doi cai direct de pe izlaz. În ajutorul femeilor a sărit Marin Tudor, soțul Zamfirei, care era ascuns în pădurea din apropiere. O altă măsură represivă aplicată acestei familii a reprezentat-o condamnarea lui Marin Tudor, la șase luni închisoare pentru „nesupunere față de organele de stat”. Și după încheierea colectivizării, familia Tudor a fost supusă presiunilor prin care autoritățile au încercat să-i deposedeze și de hectarul de pământ din curte. După ce au fost amenințați că li se va dărâma gardul și vor intra cu tractoarele pe el, le-a fost impus un impozit de 8.000 de lei pe acest teren⁴⁵⁸.

Exemplul acestor oameni este emblematic prin faptul că ei își mențin poziția radicală, având curajul să se lupte cu un sistem străin de idealurile lor și să refuze aderarea la el, acceptând orice consecințe.

În noiembrie 1960, la nivelul comunei Siliștea, cele trei întovărășiri sunt transformate în gospodării agricole colective: G.A.C. „23 August” – Butești, G.A.C. „Tânăra Gardă” – Siliștea și G.A.C. „30 Decembrie” – Șopârlești.

În cele trei sate sunt alese comitete de inițiativă, care aveau drept obiective constituirea dosarului cu documente necesare înființării gospodăriei și de a „convinge pe fiecare în parte, pe baza liberului consimțământ, să se înscrie în G.A.C.”⁴⁵⁹.

La Siliștea, în ziua de 25 iulie 1960 este ales comitetul de inițiativă: Constantin Fifială (președinte), Marin Costache (secretar), Stan Tufan, Radu Răducu, Radu Tufan, Constantin Petrescu, Nicolae Ciobanu, Constantin Căiță (membri).

La Butești comitetul de inițiativă este ales pe data de 16 aprilie 1959. Din el fac parte: Alexandru Mihalache (președinte), Ion Dobre

⁴⁵⁸ Cf. mărturiei făcută de Zamfira Tudor, *loc. cit.*

⁴⁵⁹ Document aparținând S.A.D.S.V.

(secretar), Ion Mihai, Marin Șerban, Tudor Stoica, Alexandru Coteanu, Stelică Pricopie, Petre Frâncu, Ion Lulearcă. În 11 septembrie 1960 este ales un nou președinte în persoana lui Petre Voicilă și sunt acceptați noi membri.

Comitetul de inițiativă din Șopârlești, este ales în data de 11 noiembrie 1960: Radu Puiu (președinte), Ion Colibașu (secretar), Ion Bărbălău, Nae Vasile și Stancu Dănac (membri).

După strângerea cererilor de la țărani și semnarea actului de constituire, comitetele de inițiativă elaborează un dosar cu situația operativă ce cuprindea date asupra membrilor înscriși în G.A.C. până la acea dată. Apoi, acesta era înaintat spre aprobare organelor administrative (sfaturile populare comunal, raional și regional) și a celor politice P.M.R. (comunal, raional și regional), care într-un timp extrem de scurt de la solicitare, aprobă constituirea acestor G.A.C.-uri.

Astfel, la 17 septembrie 1960 se aprobă constituirea G.A.C. „23 August” din Butești⁴⁶⁰, la 29 octombrie 1960 se aprobă constituirea și inaugurarea G.A.C. „Tânără Gardă” din Siliștea⁴⁶¹, iar la 12 noiembrie 1960 este aprobată constituirea GAC „30 Decembrie” din Șopârlești. (De remarcat faptul că la Șopârlești comitetul de inițiativă este ales pe 11 noiembrie 1960, dată la care înaintează Sfatul Popular al comunei Siliștea dosarul cu documentele necesare înființării G.A.C.-ului. În 24 de ore acest dosar primește toate aprobările necesare, iar pe 13 noiembrie are loc inaugurarea GAC-ului)⁴⁶².

La constituire, G.A.C.-urile cuprindeau majoritatea membrilor proveniți din vechile întovărășiri, ce aduceau cu ei și inventarul agricol, și un număr de noi membri.

În G.A.C. „23 August” au intrat 243 de familii ce dețineau 704 ha. teren arabil, 99 cai, 37 boi, 78 căruțe, 65 pluguri, după inaugurare s-au mai înscris încă 126 de persoane⁴⁶³. La Siliștea, în G.A.C. au intrat 378 familii, cu o zestre de 1190,25 ha. teren arabil, 133 cai, 89 boi, 129 căruțe, 109 pluguri, 53 grape, 2 secerători⁴⁶⁴. Gospodăria „30 Decembrie” era compusă din 96 de familii cu 316,43 ha. teren arabil, 52 cai, 18 boi, 35 căruțe, 23 pluguri, 3 grape, 1 trior⁴⁶⁵.

---

⁴⁶⁰ *Ibidem*

⁴⁶¹ *Ibidem*

⁴⁶² *Ibidem*

⁴⁶³ *Ibidem*

⁴⁶⁴ *Ibidem*

⁴⁶⁵ *Ibidem*

În momentul inaugurării, la nivelul întregii comune, au rămas în afara gospodăriilor 64 de familii ce dispuneau de 182,91 ha, dar în scurt timp, cea mai mare parte dintre aceștia se vor integra în sistem.

Din punct de vedere politic, membrii cooperatori erau înscrși în P.M.R., U.T.M. sau în Frontul Plugarilor.

Inaugurarea celor trei gospodării colective s-a făcut în cadrul unor adunări festive la care au participat toți membrii cooperatori, dar și reprezentanții ai autorităților. La Siliștea, lângă căminul cultural, a fost ridicată o scenă, iar pentru a atrage un număr cât mai mare de oameni, autoritățile locale au adus și „un butoi cu 30 vedre de țuică”⁴⁶⁶. La fostul conac al moșierului Vladimir Maximilian din Butești, „a fost adunat tot satul” pentru a sărbători inaugurarea colectivului. Aici se stabilește sediul gospodăriei⁴⁶⁷. La Șopârlești, pe data de 13 noiembrie, într-un cadru festiv, în prezența președintelui Comitetului Executiv al Sfatului Popular al Raionului Videle, Petre Năstase și a 225 de țărani cooperatori, a fost inaugurată noua gospodărie.

Cu această ocazie au fost alese și organele de conducere ale G.A.C.-urilor. Conducătorii erau stabiliți dinainte, de organizația de partid, iar validarea lor se făcea în mod formal. De cele mai multe ori persoanele alese să conducă erau nepregătite din punct de vedere profesional, cu un nivel cultural redus, ceea ce afecta buna desfășurare a activităților. La Siliștea, însă, deși a fost propus ca președinte Iancu Dumitrache, participanții la adunare au refuzat categoric și l-au ales pe Voicu Burcea, „om cinstit, gospodar, bisericos”⁴⁶⁸. El a fost schimbat după trei luni cu Ion Gărăgăianu, pentru că, fiind om cu bun simț, nu „corespundea” prototipului de președinte dorit de comuniști (dur, autoritar etc.). În timp ce Burcea refuzase să scoată oamenii la muncă duminică și să strângă cu forța grâu pentru sămânță de la țărani⁴⁶⁹, Gărăgăianu era o persoană autoritară, care pentru a-i stăpâni pe membrii cooperatori și-a plasat rudele în posturi cheie în structura G.A.C.-ului⁴⁷⁰. Noul președinte are în subordine pe Stan Rizea vicepreședinte și nouă membri ai comitetului de conducere (Ion Fifială, Florea Iancu, Florea Ciobănescu, Stela Rafailescu, Tănase Grigoraș, Tudor Neagu, Marin Biolan, Grigore Dedu, Voicu Burcea)⁴⁷¹

⁴⁶⁶ Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, *loc. cit.*

⁴⁶⁷ Cf. mărturiei făcută de Mușat Marin, *loc. cit.*

⁴⁶⁸ Cf. mărturiilor făcute de ing. Nicolae Niculescu, *loc. cit.* și de Ion Burcea, M.J.T., CA3/2004, Siliștea Videle.

⁴⁶⁹ *Ibidem*

⁴⁷⁰ Cf. mărturiei făcută de ing. Nicolae Niculescu, *loc. cit.*

⁴⁷¹ Document apărând S.A.D.S.V.

La Butești, președinte devine Nicolae Necula, iar la Șopârlești este ales ca președinte Tudor Victor⁴⁷². Acesta din urmă este ajutat de un comitet de conducere (Ion Bărbălău, Puiu Radu, Tudor Anghel și Ioana Goleșcu), de o comisie de cenzori (Florică Popescu, Ion Stanciu și Marin Bărbălău) și una de inventariere (Constantin Chipurici, Niculae Vasile, Stancu Dănac). Cu aceeași ocazie au mai fost aleși contabilul (Ioniță Goleșcu) și doi brigadieri (Rinu Mușat și Marin Bărbălău)⁴⁷³.

La constituire, G.A.C.-urile „Tânăra Gardă” și „23 August” erau organizate în sectoare agricole și zootehnice. Cum nici una dintre ele nu dispunea de grajduri, conducerile acestora, împreună cu autoritățile locale, au stabilit ridicarea primelor grajduri din paiantă și lemn, cu contribuția sătenilor. Aceștia erau obligați să ofere mână de lucru și lemn de salcâm, ca o cotă suplimentară⁴⁷⁴. După construirea grajdurilor au fost aduse aici toate animalele de tracțiune luate de la gospodării înscrise. Acest lucru reprezenta o adevărată tragedie pentru țărani: „ducerea animalelor la colectiv era o jale. Când se strângeau vitele oamenii țipau a deznădejde”⁴⁷⁵. În condițiile în care numărul animalelor din G.A.C. era prea mare, în raport cu posibilitățile de hrană ale acestora, conducerea gospodăriei ia decizia de a duce boii la O.R.A.C.A. (oficiu care achiziționa animale de carne pentru sacrificarea lor în abator) și de a ucide caii a căror carne era folosită ca hrană pentru porci⁴⁷⁶. Sacrificarea cailor, provoacă nemulțumirea foștilor proprietari, care, rămăsese, în continuare, legați afectiv de animalele lor⁴⁷⁷.

Între 1961-1964 are loc unificarea celor trei gospodării agricole sub numele de G.A.C. „Scânteia”, în urma căreia rezultă o nouă structură de conducere: Ion Gărăgăianu președinte, Nicolae Necula și Stelică Pricopie vice-președinți, Tudor Victor șef de fermă, Ion Dobre contabil (mai târziu este înlocuit în funcție de Marin Costache)⁴⁷⁸. Noua gospodărie era organizată pe ferme: șase de grâu (patru la Siliștea, două la Butești, una la Șopârlești), două ferme zootehnice (una la Siliștea, una la Butești), două legumicole (una la Siliștea, una la Butești). Gospodăria era deservită de câteva tractoare dotate cu discuri, pluguri și semănători ce aparțineau

⁴⁷² Cf. mărturiilor făcute de ing. Nicolae Niculescu, *loc. cit.* și de Mușat Marin, M.J.T., CA2/2004, Siliștea Videle.

⁴⁷³ Document aparținând S.A.D.S.V.

⁴⁷⁴ *Ibidem*; Cf. mărturiei făcută de ing. Nicolae Niculescu, *loc. cit.*; de Ion M. Ciobanu, M.J.T., CA5/2004, Siliștea Videle și de Constantin Țucu, *loc. cit.*

⁴⁷⁵ Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, M.J.T., CD005/2004, Siliștea Videle.

⁴⁷⁶ *Ibidem*; Cf. mărturiei făcută de ing. Nicolae Niculescu, *loc. cit.*

⁴⁷⁷ Cf. mărturiei făcută de ing. Nicolae Niculescu, *loc. cit.*

⁴⁷⁸ *Ibidem*

S.M.T. Videle⁴⁷⁹. Totuși, în cea mai mare parte, munca câmpului se făcea cu atelaje și animale.

Între fermele și brigăzile din G.A.C. se organizau „întreceri socialiste”, iar cei care obțineau rezultate bune erau lăudați în cadrul unor adunări festive⁴⁸⁰.

Gospodăriile, în forma inițială, au fost prost organizate, pământul fiind lucrat în condiții improprii, ceea ce a determinat producții mici la hectar și automat micșorarea cantității de produse primite de membrii cooperatori. Aceștia primeau produse în funcție de zilele de muncă prestate⁴⁸¹. În primii ani, pentru a atrage cât mai multe familii în colectiv, se dădeau cantități mari de cereale și bani. Astfel, Marin Mușat povestește că „membrii G.A.C. luau căruțe de porumb și bani”⁴⁸², iar Ion Burcea își amintește că în primul an, pentru 500 de zile de muncă acumulate de tatăl și sora lui, au umplut un pătul cu porumb⁴⁸³. Această situație nu avea să se mai repete în următorii ani.

***

După preluarea puterii, comuniștii declanșează procesul de comunizare în lumea satului urmărind câteva direcții de impunere, după model sovietic. Astfel, în prima fază este lichidată marea proprietate rurală, ceea ce duce la dispariția moșierilor ca structură socială. Următoarele faze au ca obiectiv eliminarea independenței economice a țăranilor. Pentru a-și atinge obiectivele, comuniștii au folosit toate metodele de presiune: sistemul cotelor, agresiunile fizice și psihice, percheziții, sechestre și confiscări abuzive, privarea de libertate (arestări, dislocări, fixarea domiciliului obligatoriu).

Un capitol aparte îl reprezintă țăranimea frunțașă (chiaburii), care este acuzată de autorități că „sabotează transformarea socialistă a agriculturii”, deoarece, ea se opune categoric desființării proprietății private și îngrădirii activităților comerciale. Față de această poziție contrară liniei oficiale, comuniștii aleg măsuri dure prin care distrug această elită economică de la sate.

Ultima fază a procesului are drept scop crearea unui sistem colectivist de tip întovărășiri și G.A.C..

---

⁴⁷⁹ *Ibidem*

⁴⁸⁰ Cf. mărturiei făcută de Marin Mușat, *loc. cit.*

⁴⁸¹ Cf. mărturiilor făcute de Maria Gărăgăianu, *loc. cit.* și de Constantin Țucu *loc. cit.*

⁴⁸² Cf. mărturiei făcută de Marin Mușat, *loc. cit.*

⁴⁸³ Cf. mărturiei făcută de Ion Burcea, M.J.T., CA3/2004, Siliștea Videle.

La Siliștea, opoziția țăranilor față de acest proiect a fost categorică, ea îmbrăcând și forme radicale prin declanșarea unei revolte ce avea să se extindă la nivelul întregii zone. Chiar dacă țăranii au fost supuși unei represiuni dure în perioada ce a urmat revoltei, ei mențin opoziția față de sistem.

Cu mari eforturi, la sfârșitul anilor '50 și începutul anilor '60 autoritățile au reușit să pună bazele primelor sisteme colectiviste. Acest lucru marchează dispariția proprietății țărănești și crearea unei relații de dependență a țăranilor față de stat.

MĂRTURII

Burcea Ion, profesor, fiul lui Burcea Voicu, primul președinte al G.A.C. „Tânăra Gardă” din Siliștea-Videle:

(M.J.T., CD 005/2004, Siliștea Videle)

- *despre cote:*

„Mama mulgea o oaie. Oile nu aveau lapte mult și mi-aduc aminte, în sală, să întind și eu cu dumaticatul. Eram mic și ea mă dădea la o parte și, în final, am întins și ea mi-a dat dumaticatul jos pentru că dădea laptele la cotă.

[...]

A crescut tata doi porci, nu știu dacă unul a fost plătit de la primărie sau l-a cumpărat tata, dar i-a crescut, i-a făcut la vreo 130 kg. Erau așa de frumoși și în postul Crăciunului ne-a murit un porc. Cu două săptămâni înainte de Crăciun au venit și ne-au luat porcul nostru și în ziua de Crăciun mama a fiert fasole.

[...]

A treierat tata într-o vară patru căruțe cu grâu și, pentru că nu aveam o magazie, l-a depozitat în camera în care locuiam. A treia zi au venit și ne-au luat grâul și ală măturat de pe jos. [...]

Primăvara tata a plecat la plug și nu avea pic de pâine. A copt niște boabe, a luat un urcioc cu apă și a plecat. Nouă mama ne-a făcut un terci, fiindcă nu a avut mălai să îngroșe mămăliga.

[...]

Când a murit mama mare, în '55, în luna martie [...] și-am îngropat-o, țin minte că era noroi. A doua zi au venit perceptorii și ne-au luat tot din casă: cel puțin 10 pături de lână, cel puțin 10 cămăși cu flori din pânză, 5 cămăși cu flori care erau ale surorii mele. Ea trebuia să le dea la nuntă ca dar de naș, nașă, soacră, socru, ginere. Și-au mai luat încă 3

costume ale lui tata și 80 de cârpe de borangic ale surorii mele. Una din cârpele din borangic și le-a înfășurat Ciobanu Nicolae de gât și-a plecat.

Aveam o vișea, atunci era ultima lună de gestație, a vândut-o tata pe 700 [lei -n.n.], a dat banii și a recuperat lucrurile.

[...]

La muzică ne învățau următorul cântec: [Hai să facem o gospodărie colectivă / Și la noi în sat. / Și așa, măi frățioare / Am și ticluit scrisoare / La guvern și la partid / Și cu toți ne-am iscălit. / Și răspunsul la scrisoare / A venit c'o aprobare./ la muncă am pornit de zor / În ciuda chiaburilor / Hai să facem, facem băieți / O gospodărie facem / Colectivă facem / Și la noi în sat, să facem].

Și ne-au dus la Videle, la concurs, cu cântecele astea. Eram îmbrăcați în costume populare, în căruțe, 20 de kilometri. Cel puțin două ore ne-au chinuit. A ieșit groaznic. Eram foarte obosiți”.

- *despre colectivizare:*

„Prin '59-'60, când se făcea colectivizare, exista un cântec: <<A venit anul '60 / Ori te spânzuri, ori te îneci, / Ori la colectiv te treci. / Pân' la anul '61 / Nu mai rămâne nici unul.>>”

Chipurici Ioana, fiică de chiabur din Șopârlești (Siliștea Mică):

(M.J.T., CD 004/2004, Siliștea Mică)

- *despre atitudinea familiei sale față de colectivizare:*

„[...] Noaptea făceam mâncare cu geamurile camuflate să nu se vadă lumină, pentru că ziua stam pe câmp fugiți de acasă [...] ca să nu pună mâna pe noi să facem cerere de colectiv”.

- *despre acțiunile autorităților față de refuzul intrării în colectiv*

„[...] Doamne! Doamne! Ne-au luat căruța, plugul, atelajul cu care puneam boabe. Au venit și ne-au luat din curte un cal și chiar și pielea celuilalt cal care murise. M-am uitat cu ochii și m-am pus pe țipat, fiindcă ne-au luat tot. Le strigam în față: <<Eu vreau moarte și colectiv nu vreau!>>”

Ionescu Emil, profesor, fiul învățătorului Marin Ionescu, com. Cosmești, sat Ciuperceni:

(M.J.T., CD 031/2004, Ciuperceni).

- *despre arestarea învățătorului Marin Ionescu, acuzat ca fiind cap al revoltei din Ciuperceni:*

„[...] În anul 1950, sătenii trebuia să dea statului mari cote de grâu, stabilite de autorități din timp. Dar, fiind un an secetos, ele nu puteau fi predate deoarece nu se făcuse o recoltă bună în acel an.

Oamenii au venit acasă la învățătorul Marin Ionescu, s-au consultat cu acesta și i-au cerut părerea cum să procedeze pentru a scăpa de aceste cote.

Tatăl meu le-a spus că nu este bine să se certe cu autoritățile comuniste și că cel mai bine este să facă cereri pentru diminuarea cotei sau să fie lăsați să predea grâul în anul următor. Cum în vremea aceea erau numeroși analfabeți și nu știau să scrie, tatăl meu s-a oferit să le facă cereri pentru diminuarea cotei. Își cumpărase în tinerețe o mașină de scris pe care o avea acasă și le-a făcut cetățenilor cereri după care i-a îndrumat să le depună la primărie.

Numărul cererilor creștea în fiecare zi, acest lucru înspăimântându-i pe comuniștii care răspundeau de această acțiune din Ciuperceni.

Securitatea l-a considerat pe învățător ca instigator la revoltă și în noaptea de 5 iulie 1950, la ora 23⁰⁰, l-a arestat, l-a bătut și l-a trimis la închisoarea de la Giurgiu.

[...]

Tatăl meu a fost judecat de urgență și conform Codului Penal art. 327 a fost condamnat la 8 ani de închisoare corecțională din care a executat 5 ani și 3 luni. El a trecut prin închisorile Giurgiu, Jilava, Aiud și Lugoj.

A fost amnistiat prin decretul 421/24.09.1955, art. 6, și eliberat conform adresei nr. 11255/1955 a Ministerului Afacerilor Interne.”

Petrescu Ion Păun, țăran sărac, cap al revoltei de la Ciuperceni din 6 iulie 1950:

(M.J.T., CD 028/2004, Ciuperceni)

– *despre mijloacele folosite de autorități în anchetarea arestațiilor participanți la revoltă:*

„[...] Pentru că refuzam să semnez declarația îmi strângeau degetele de la mâini cu ușa, îmi dădeau bătaie la tălpi, mă spânzurau cu mâinile la spate de un cârlig.

[...]

M-au legat cu mâinile la spate cu o frânghie, m-au legat la ochi strâns, mi-au tras scaunul și am rămas agățat de mâini, atârând în gol. Așa mă țineau până vedeau că nu pot să mai vorbesc.

[...]

În luna octombrie, nu-mi aduc aminte ziua, m-au scos din celulă noaptea, la ora 12 fix și patru securiști m-au luat de păr, m-au legat la ochi și mi-au scos bocancii din picioare, după care m-au urcat pe masă legat cu mâinile la spate, m-au agățat și mă întrebau ce relație am avut cu Marin Ionescu.

[...]

Ne scoteau afară, la ușă doi milițieni, unul pe o parte, unul pe cealaltă parte și dădeau unde nimereau. Feream capul și-l băgam între picioarele celui din fața mea. Milițienii ne spuneau: <<Mergeți binișor să o luați bine, să simțim la mână, că dacă nu, vă întorc înapoi și mai luați una și apoi încă una!>> [...]"

Tufan Radu, colector din Siliștea-Videle:
(M.J.T., CD 028/2004, Ciuperceni).

- *despre cote*:

„Oamenii erau obligați să plătească cote pentru suprafața pe care o dețineau. Ne duceam cu căruța și cu alte mijloace de transport la om acasă și-i ridicam produsele. Dacă se opunea cetățeanul, intervenea miliția. Celor care nu predau cotele le aplicam decretul 131. Îi judecau la tribunal și făceau 2-3 luni de închisoare.”

3. COLECTIVIZAREA ÎN COMUNA SLOBOZIA-MÂNDRA

Luminița Gheorghe

Comuna Slobozia-Mândra se află în partea de sud-vest a județului Teleorman, la 25 km de municipiul Turnu-Măgurele, pe valea râului Sâi și este așezată pe coasta dealului din stânga Oltului: „străjuită de șirul stâlpilor electrice, șoseaua taie în lung comuna, urmând cursul întortocheat și capricios al Sâiului. Spre dreapta numeroase ulițe se cațără îndrăznește spre coastă”¹.

Satul Mândra este din cele mai vechi; îl găsim trecut în diferite hrisoave și documente însă numai sub denumirea de Slobozia, fiind trecut în lista satelor întocmită în secolul al XVIII-lea, la anul 1741; până în 1838 a făcut parte din județul Olt, plasa Marginei, iar după rotunjirea județelor Teleorman și Olt a fost trecut la plasa Călmățui, la care se găsea în anul 1890².

În anul 1890, teritoriul întreg al comunei ocupa aproape 6.600 hectare, iar locuitorii împroprietăriți după legea rurală (reforma agrară a lui Alexandru Ioan Cuza-1864, n.n) erau în număr de 241 și posedau 885 hectare³. Moșia Mândra, în același an 1890, avea o suprafață de 4.500 hectare și era compusă din islaz, livezi, locuri de pășune, precum și 1200 hectare pădure. Această moșie a fost vândută în anul 1893 lui Radu Theodor Văcărescu⁴. Populația comunei era de 1772 suflete și 542 contribuabili, avea o școală cu un învățător, frecventată de 37 de elevi, care funcționa în localul primăriei⁵.

În anul 1945 mari proprietari erau Ion și Ana Callimachi, care locuiau la Londra și Naum Pelicuda, care cumpăraseră o parte a moșiei Callimachi, iar Cațișghera Ion era arendașul moșiei⁶. Nu se cunosc suprafețele deținute de aceștia.

În anul 1949 comuna Slobozia-Mândra făcea parte din Regiunea Teleorman. În localitate erau mai mult țărani săraci decât mijlocași și

¹ M. Podaru, în „Scânteia”, an XXXI, nr. 5285, IV, 24 februarie 1961, p.2.

² Pantele Georgescu, *Dicționarul geografic, statistic, economic și istoric al județului Teleorman*, București, Stabilimentul grafic I.V. Socecu, 1897, p. 227.

³ *Ibidem*, p. 226.

⁴ *Ibidem*.

⁵ *Ibidem*, p.227.

⁶ Cf. mărturiei făcută de Ion Voicu, M.J.T., C.A.13/ianuarie 2004, Slobozia-Mândra.

înstăriți, ceea ce a favorizat organizarea lor în gospodărie agricolă colectivă, impusă de „regimul de democrație populară” instaurat la 6 martie 1945⁷.

Comuna Slobozia-Mândra a fost aleasă pentru studiul colectivizării în județul Teleorman, deoarece aici s-a constituit prima gospodărie agricolă colectivă din județ, la data de 31 iulie 1949.

***

Înființarea și evoluția primei gospodării agricole colective din Teleorman: G.A.C. “1907”

Motto: “Ori te spânzuri, ori te-neci, ori la colectiv te treci!”
(Fragment dintr-un cântec popular din perioada colectivizării)

„Transformarea socialistă a agriculturii”, impusă de „regimul de democrație populară”, avea ca obiectiv principal crearea gospodăriilor agricole colective după model sovietic. Ana Pauker declara că „victoria socialismului nu este de conceput fără îndeplinirea colectivizării”⁸. În acest sens, în urma Plenarei C.C. al P.M.R. din 3-5 martie 1949, începe în România campania de colectivizare a agriculturii.

Slobozia-Mândra este prima comună din județ în care s-a creat o gospodărie agricolă în iulie 1949, concomitent cu alte 5 G.A.C.-uri din țară: „Zorile” din Turnișor, Sibiu, „Drumul Nou” din Zăbrani, Arad, „Ogorul Roșu” din Laslea, Târnava Mare, „Victoria Socialismului” din Rășcani, Vaslui, „Tractorul Roșu” din Lunca de Jos, Cluj⁹.

Factorii care au favorizat înființarea G.A.C.-ului din comuna Slobozia-Mândra au fost determinați de preponderența țăranilor săraci în comună, de activitatea intensă a unor activiști de partid și crearea de structuri comuniste în rândurile țărănimii sărace.

La nivelul anului 1949 în comuna Slobozia-Mândra, din plasa Turnu-Măgurele, erau înregistrați 350 țărani mijlocași și 1.438 țărani săraci

⁷ Document aparținând Societății Agricole „1907”, Slobozia-Mândra (în continuare SASM). Dintr-un număr de 657 de țărani înscriși în G.A.C.până la sfârșitul anului 1953, 14 erau țărani înstăriți, 150 mijlocași și 497 țărani săraci.

⁸ „Universul” nr. 292 din 2 octombrie 1948.

⁹ Apud, Octavian Roske, *Colectivizarea agriculturii în România, 1949-1962*, „Arhivele Totalitarismului”, 1993, anul I, p. 153 și *Alianța Clasei muncitoare cu țărănimia muncitoare în România*, Ed. Politică, București, 1969, p. 440-441.

¹⁰. „Erau mulți țărani săraci în comună. Mai mulți decât mijlocași, de aceea s-a făcut aici colectivul”¹¹; „pragul sărăciei era foarte mare iar suprafața de pământ pe cap de locuitor era mică”¹².

Acțiunile comuniste în zonă sunt declanșate anterior anului 1949. Astfel, încă din toamna anului 1944 în județ sosește o echipă de „ilegaliști”¹³ care susținută de o serie de activiști locali (Voicu Sitaru, frații Radu și Tudor Mitrică), se va implica în acțiunile organizate de partidul comunist, cum ar fi exproprierea moșiei prințesei Callimachi din Slobozia-Mândra, deși guvernul nu legiferase încă reforma agrară¹⁴. Aceștia, împreună cu Delcea Sitaru, Ion Dachin și Barbu Mitrică, în anul 1945, în contextul acțiunii violente pentru răsturnarea guvernului Rădescu și instaurarea unei autorități locale F.N.D., au participat la asaltul prefecturii din Turnu-Măgurele¹⁵. Activitatea propagandistică a acestora va duce la organizarea a trei celule de partid în comună, până în anul 1949, când cei 246 de locuitori deveniți membri de partid vor forma nucleul G.A.C.-ului “1907”¹⁶.

Inițiativa înființării G.A.C.-ului au avut-o locuitorii Barbu Mitrică, Voicu Sitaru, Nicolae Oprescu, Marin Vaicăr, Florea Zană¹⁷, care „în urma muncii de lămurire dusă de P.M.R. și în urma prelucrării rezoluției Plenarei C.C. al P.M.R. din 3-5 martie 1949, într-o ședință plenară a organizației comunale P.M.R. au hotărât înființarea acestui G.A.C.”¹⁸, în data de 11 iulie 1949. Barbu Mitrică, născut la 1899, era funcționar (perceptor la primărie) și devine mai târziu contabilul gospodăriei¹⁹. Marin Vaicăr era frate cu Mitrică, dar pentru că fusese legionar înainte de 1944 își schimbase numele din Mitrică în Vaicăr²⁰. El a

¹⁰ S.J.T.A.N., fond P.M.R., *Comitetul Județean Teleorman*, ds. 74/1949, f. 71.

¹¹ Cf. mărturiei făcută de Dionisie Ionescu, M.J.T., C.A. 8/ianuarie 2004, Slobozia-Mândra.

¹² Cf. mărturiei făcută de Fănică Udma, M.J.T., C.A. 11/februarie 2004, Slobozia-Mândra.

¹³ Marin Florea Ionescu, Nicolae Petre Sorin, Dumitru Simulescu, Constantin Mandache, Ion Moraru, „Teleormanul în istoria poporului român”, în *Monografia județului Teleorman*, Editura Teleormanul Liber, Alexandria, 1998, p.117.

¹⁴ Ion Moraru, „Teleormanul și istoria poporului român”, în *Monografia județului Teleorman*, Editura Teleormanul liber, Alexandria, 1998, p.117,118.

¹⁵ *Ibidem*.

¹⁶ S.J.T.A.N., fond P.M.R., *Comitetul Județean Teleorman*, ds 74/1949, f. 71.

¹⁷ A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 12/1949-1950, f. 68.

¹⁸ *Ibidem*.

¹⁹ Document aparținând S.A.S.M..

²⁰ Cf. mărturiei făcută de Mitru Florea Ion, M.J.T., C.A. 1/februarie 2004, Slobozia-Mândra.

fost mulți ani socotitorul gospodăriei și corespondent al ziarului „Scânteia”. Voicu Sitaru împreună cu Ion Dachin „au dat jos prefectura la Turnu-Măgurele în 1945”²¹, tot ei înlăturându-l și pe primarul comunei²². Într-un raport al Securității, Ion Dachin este prezentat astfel: „născut în 1901, în comuna Slobozia-Mândra, fiul lui Stancu și Rada, agricultor, 1 copil, posedă 5,5 ha., casă, inventar agricol, fost membru P.N.Ț. Maniu, în prezent membru P.M.R., activează din 1945. A fost primar sub acest regim, președinte al Organizației Județene în Frontul Plugarilor. Este un om muncitor, plin de inițiativă, harnic și cinstit, duce muncă de lămurire în rândul populației; președinte G.A.C.”²³.

În percepția concetățenilor el este văzut ca o persoană controversată. Unii l-au văzut ca pe un om popular, curajos, care era foarte calculat și hotărât, cumsecade²⁴. Alții nu aveau o părere prea bună despre el și despre acel comitet de inițiativă care a fondat G.A.C.-ul, fiind considerați „oameni de nimic”²⁵.

Din acest comitet făceau parte mai multe persoane: Florea Zană “născut în anul 1914, comuna Slobozia-Mândra, fiul lui Ilie și Stana, agricultori cu 10 ha, 7 copii, are 2,5 ha teren și 3 copii. Înainte nu a făcut politică, actual membru P.M.R., este un om muncitor, plin de inițiativă, harnic și cinstit, duce muncă de lămurire în rândul populației; este secretar al comitetului de partid din comună și vicepreședinte G.A.C.”²⁶

Florica Bleaja “născută în 1923, fiica lui Barbu și Maria, agricultori cu 5 ha și 6 copii, căsătorită cu Ioan Croitoru, membru în P.M.R., are 3 copii și 4 ha.; este membră U.F.D.R., are aceleași calități ca și cei de mai sus, este membră în comitetul G.A.C.”²⁷; mai târziu va deveni șefă de brigadă²⁸.

Tudor M. Iancu “născut în 1901, fiul lui Mitrică și Ioana, agricultori cu 4,5 ha, are aceleași calități ca și ceilalți, este responsabil de cadre în Comitetul de partid din comună; membru G.A.C.”²⁹

---

²¹ Cf. mărturiei făcută de Dumitru Stancu, M.J.T., C.A. 1/februarie 2004, Slobozia-Mândra.

²² Cf. mărturiei făcută de Măgeală Gheorghe, M.J.T., C.A. 3/martie 2004, Slobozia-Mândra.

²³ A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 12/1949-1950, f. 68.

²⁴ Cf. mărturiilor făcute de Nedelcu Florea, M.J.T., C.A. 3/martie 2004, Slobozia-Mândra și de Achim Gheoghe, M.J.T., C.A. 3/martie 2004, Slobozia-Mândra.

²⁵ Cf. mărturiei făcută de Firiță Ispas, M.J.T., C.A. 4/martie 2004, Slobozia-Mândra.

²⁶ A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 12/1949-1950, f. 68.

²⁷ *Ibidem*.

²⁸ Marin Vaică, în „Scânteia”, an XX, nr.2080, 1 iulie 2004, p.2.

²⁹ A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 12, 1949-1950, f. 62.

Gheorghe T. Achim (Fig. 1) “născut în 1902 în comuna Slobozia-Mândra, fiul lui Tudor și Elena, cu 1,5 ha și 6 copii, membru P.M.R.; este om muncitor, dușman de moarte al chiaburilor pe ale căror pământuri a muncit pentru a se întreține.”³⁰

Fig. 1

Mărturiile orale dovedesc că aceștia erau țărani mijlocași care încercau să-și ascundă un trecut nefavorabil, cum ar fi Marin Vaicăr și Ion Dachin, care erau dezaprobați de majoritatea locuitorilor³¹.

Dintre cei înscriși în G.A.C., mare parte erau membri de partid care erau lăudați în presa vremii. „63 de familii de țărani săraci și mijlocași hotărâte să-și făurească viața de belșug și fericire, urmând drumul colhoznicilor din U.R.S.S., au pus temelia gospodăriei colective <<1907>>”³². Dintre aceștia, 10 erau funcționari, iar familiile erau compuse dintr-un număr de membri cuprins între 2 și 12 persoane. Ei s-au înscris în gospodăria agricolă colectivă cu suprafețe cuprinse între 0,5 și 3 ha, cu excepția chiar a membrilor comitetului de inițiativă, care dețineau suprafețe de peste 5 ha și cu un inventar agricol viu și mort compus din: animale (boi, cai), mijloace de transport (car), unelte agricole (plug, grapă, hamuri, prășitoare). Se fixase ulterior și o taxă de înscriere în G.A.C. de către adunarea generală, de 500, 750 sau 1000 lei, pe care de fapt nu a

³⁰ *Ibidem.*

³¹ Cf. mărturiei făcută de Fănica Udma, *loc.cit.*

³² „Scânteia”, an XXIII, 21 iunie 1953.

plătit-o nimeni. După intrarea în gospodărie oamenii au mai păstrat în proprietate bunuri compuse din clădiri și animale³³.

La 31 iulie 1949 este inaugurat G.A.C.-ul „1907” (Fig. 2), iar pe 21 august este aprobată înființarea sa prin H.C.M. 893³⁴. Cu ocazia inaugurării, a avut loc o mare serbare populară, la care au participat cântăreți de muzică populară, precum Maria Lătărețu și ansamblul „Ciocârlia”, iar pentru a impresiona sătenii, a fost adus și echipament sportiv³⁵. Din partea C.C. al P.M.R. a fost prezentă Constanța Crăciun, președinta organizației de femei a P.M.R.³⁶.

Fig. 2

Organizarea și evoluția G.A.C.-ului.

După înființarea gospodăriei s-a realizat comasarea terenurilor, proces în urma căruia au existat mari nemulțumiri: unii dintre cetățenii care au fost în trup susțineau că pământul este moștenire și ei nu-l schimbă, alții că pământul lor este mai bun sau că nu vrea soția să-l schimbe³⁷. La înființare, G.A.C.-ul a primit teren și de la stat. La sfârșitul anului 1951 a fost făcută o situație a terenurilor conform căreia 224,37 ha teren arabil provenea de la membri, 130,16 ha de la stat, 30,63 ha de la G.A.S.. Totalul membrilor existenți era de 126 de familii, din care: fără pământ - 3, săraci - 105 și 18 mijlocași; din cele 126 de familii, 39 capi de familie erau salariați³⁸.

³³ Document aparținând SASM. „Tabel cu averea personală rămasă asupra fiecărui membru din gospodărie”.

³⁴ B.O. nr. 54 din 20 august 1949.

³⁵ Cf. mărturiei făcută de Dumitru Stancu, *loc. cit.*

³⁶ Cf. mărturiei făcută de Fănică Udma, *loc. cit.*

³⁷ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu.-Măgurele*, ds. 28/1952, f. 20.

³⁸ *Ibidem*, ds. 41/1952, f.2.

Organizarea muncii în gospodărie în anul 1951 s-a făcut după modelul colhozurilor, folosindu-se la însămânțarea culturilor de toamnă, metoda agrotehnică sovietică de cultivare în cruce³⁹. Munca de strângere a recoltei în vara aceluși an s-a făcut ziua și noaptea fără întrerupere, la propunerea secretarului de partid al organizației de bază, Iancu Ionici⁴⁰ (Fig. 3).

Fig. 3

În primii ani de funcționare, oamenii păreau a fi mulțumiți de produsele primite, dar după cum ne povestesc ei pe fundul carului puneau coceni, iar deasupra porumb ca să arate cât de bine o duc colectivității⁴¹. Pentru a-i determina pe oameni să intre în GAC, statutul model al gospodăriei colective arată că „repartizarea veniturilor se face după numărul zilelor de muncă”⁴². În acest sens, propaganda de partid anunța că

³⁹ *Ibidem*.

⁴⁰ Marin Vaicăr, în „Scânteia”, an XX, nr. 2080, 1.07.1951, p.2. „Pentru seceratul celor 20 ha orz de toamnă se folosește o secerătoare de la S.M.T. și secerătoarea simplă a gospodăriei, ca și secerile, pentru ca recoltatul orzului să se facă cât mai repede; pentru seceratul grâului s-a hotărât să se înceapă din 26 iunie 1951, cu două echipe de deservire a combinei, pentru ca aceasta să poată lucra ziua și noaptea; pentru recoltarea celor 20 ha de mazăre se lucrează noaptea și dimineața ca mazărea să nu se scuture, după care începe treierul în data de 2 iulie; munca s-a organizat și pentru paza recoltei toți bărbații de la 16 ani în sus se organizează în echipe de câte 4”

⁴¹ Cf. mărturiei făcută de Fircă Ispas, *loc.cit*.

⁴² „Scânteia”, an XXI, nr. 2206, 28.nov. 1951, p. 1, colectivistul Gheorghe Groza declară că împreună cu familia a depășit 700 zile muncă și a primit 2313 kg. de grâu, 2612 kg. de

produsele ce reveneau membrilor cooperatori pentru munca prestată erau duse acasă cu muzică și cu un întreg alai menit să impresioneze pe cei care nu se înscriseră deja în gospodărie: “la serbarea împărțirii veniturilor, organizația de bază și consiliul de conducere din gospodăria colectivă Slobozia-Mândra au invitat numeroși țărani din comună, precum și din comunele vecine Putinei, Islaz, Frumușica. Oaspeții și-au notat în carnet cantitățile de cereale primite de membrii gospodăriei și au făgăduit că vor vorbi țăranilor muncitori din satele lor despre roadele gospodăriei colective din Slobozia-Mândra și despre veniturile mari obținute de colectivități”⁴³. Venitul obținut atunci din vânzarea zarzavaturilor, bumbacului și produselor de la fermele de vite a fost de 3.600.000 lei⁴⁴.

Lucrurile par foarte frumoase la prima vedere, numai că în luna mai 1951 membrii noi înscriși erau nemulțumiți din cauza lipsei produselor alimentare și în special a porumbului, nemulțumiri ameliorate de către P.M.R., care a adus cantități suficiente de porumb⁴⁵.

„Mitul” Marin Cârmiș. Pentru a da o importanță tot mai mare G.A.C.-ului și îndeosebi țăranilor săraci care l-au constituit și care duceau și „lupta de clasă” cu chiaburii și țăranii înstăriți, conform propagandei comuniste, a fost nevoie de crearea unui mit, în persoana unui țăran sărac care să fi ținut aprinsă făclia luptei de clasă, de-a lungul timpului. În comuna Slobozia-Mândra acest țăran a fost găsit în persoana lui Marin Cârmiș, țăran sărac ce avea în anul 1949 vârsta de 60 de ani și era din comuna Saele. Avea 5 copii și intrase în gospodărie cu 2 boi, 1 car, 1 grapă, totul în valoare de 63.500 lei, urmând a păstra până la 1 noiembrie 1949 carul și boii spre folosință⁴⁶. Propaganda comunistă l-a făcut exponentul luptei de clasă în comună, atribuindu-i participarea la răscoala din 1907, când el avea 17 ani. Era născut în 1890, lucru neadevărat, după cum spun sătenii. Oamenii îl cunoșteau ca pe “cel mai mare mincinos din Mândra, nu era rău sau dușmănos, mințea foarte mult”⁴⁷. „Era un om care nu se ducea la muncă, trăgea sforile, mergea la livadă, unde era pândar”⁴⁸. El a fost folosit de comuniști ca cel care a dus lupta de clasă din 1907 până

---

porumb, 410 kg. orz, 276 kg. mazăre, 187 kg. floarea soarelui, 522 kg. de cartofi, 373 kg. varză, 140kg. ceapă, 1050 snopi coceni, 1500 kg. lucernă, 48 m. pânzeturii, 5 kg. fire de bumbac, 4 kg. zahăr, 4 kg. sodă caustică, 74 litri de vin precum și 20840 lei.

⁴³ *Ibidem*.

⁴⁴ *Ibidem*.

⁴⁵ A.C.N.S.A.S., fond *Documentar* ds. 12/1949-1950, f. 75.

⁴⁶ Document aparținând S.A.S.M..

⁴⁷ Cf. mărturiei făcută de Popa Gheorghe, M.J.T., C.A. 1/februarie 2004, Slobozia-Mândra.

⁴⁸ Cf. mărturiei făcută de Fănica Udma, *loc. cit.*

în 1949, când s-a înscris printre primii în gospodărie, moment immortalizat într-o fotografie, publicată în ziarul „Scânteia”⁴⁹. Nepoata lui, Corbea Alexandra, în vârstă de 72 de ani, mărturisește că cei de la partid îi făcuseră un album frumos, îi dădeau haine în fiecare an, îl luau la partid să fie dat exemplu⁵⁰.

Revolta din 1953. În anul 1953, gospodăria colectivă avea semănată cu grâu 787 ha, 144 ha cu secară, aproape 400 ha cu porumb, 255 ha cu bumbac, 100 ha cu floarea-soarelui, peste 100 ha plante furajere, 84 ha erau pentru grădina de legume și zarzavaturi, 30 ha orezării, întreaga suprafață a gospodăriei ajungea la 2184,60 ha; gospodăria mai avea 346 vite de muncă, 340 pluguri, 307 grape, 384 care și căruțe⁵¹. „Aceste date oglindesc munca celor 106 comuniști în frunte cu Iancu Ionici, secretarul organizației de bază, Gheorghe Achim, Ion Dachin, Marin Onică, Andrei Nedelcu”⁵². Dar recolta s-a preconizat a fi mică datorită efectelor secetei din anul anterior. Acest lucru provoacă nemulțumirea oamenilor la gândul că vor obține prea puține produse în timp ce conducerea abuza de poziția sa și „fura fără nici o jenă”⁵³, drept pentru care și-au exprimat dorința ieșirii din G.A.C.. Acest lucru era încurajat de faptul că se schimbaseră Statutul-cadru al G.A.C.-urilor, care prin art. 16 din iunie 1953 permitea ieșirea membrilor din gospodărie dacă voiau⁵⁴.

Pentru a contracara nemulțumirile oamenilor autoritățile îi acuză pe unii chiaburii (Constantin Sârbu, Marin Dobrescu și Ofiță Giugiuc) că „țin și acum în mreje pe țăranii muncitori și-i îndepărtează de gospodăria colectivă”⁵⁵.

În acest context, în august 1953, are loc o revoltă în rândul colectiviștilor, care amenința să dezmembreze colectivul, lucru grav, având

⁴⁹ „Scânteia”, an XIX, din 2 august 1949.

⁵⁰ Cf. mărturiei făcută de Corbea Alexandra, M.J.T., CA 13/ianuarie 2004, Slobozia-Mândra.

⁵¹ Gh. Cristea, în *Scânteia*, an XXIII, 21 iunie 1953.

⁵² *Ibidem*.

⁵³ Cf. mărturiei făcută de Fănica Udma, *loc. cit.*

⁵⁴ Gheorghe Iancu, Virgil Țărău, Ottmar Trașcă, *Colectivizarea agriculturii în România. Aspecte legislative 1945-1962*, p. 268. Art. 16. „Cel ce iese din rândurile gospodăriei colective va primi la sfârșitul anului agricol o suprafață de teren egală cu aceea cu care a intrat în gospodărie, în afara perimetrului comasat al gospodăriei colective, din terenurile membrilor nou înscrși. Aceasta numai în cazul dacă nu va fi satisfăcut de sfatul popular din terenurile rezervă de stat. De asemenea, la sfârșitul anului i se va restitui partea socială în bani și i se vor plăti drepturile ce i se cuvin în natură și în bani pentru zilele-muncă în gospodărie. Partea sa din fondul de bază (indivizibil) nu se restituie ”.

⁵⁵ *Ibidem*.

în vedere că G.A.C. “1907” Slobozia-Mândra era primul creat în județ și trebuia să fie un exemplu pentru întreg județul. Revolta a pornit pe fondul nemulțumirilor oamenilor, pentru că nu li s-a dat ce li s-a promis; conducerea gospodăriei, fără a munci, lua mult mai mult, iar pretextul a fost luarea unui pepene dintr-o căruță de la sediul G.A.C.-ului de către un adolescent de 15 ani. Aflat acolo, Ion Dachin, nu i-a permis, iar oamenii au început să vocifereze, după care toți s-au îndreptat către magazia gospodăriei, pentru a-și lua ceea ce aduseseră la gospodărie. Ion Dachin a mers acolo cu căruța pentru a apăra G.A.C.-ul, iar oamenii pe jos, în frunte cu preotul satului, părintele Mitrică și alți săteni mai curajoși, printre care se găseau Dobrin Stancu, Stancu Ciobanu, Pană Radu și Stoican Marin (Fig. 4), care voiau să-l prindă și să-l pedepsească pe Dachin⁵⁶. Văzând că lucrurile au scăpat de sub control, acesta a reușit să fugă prin grădină, iar oamenii s-au repezit să-și ia inventarul cu care intraseră în colectiv. Între timp au sosit camioane cu trupe de securitate și milițieni călare de la Turnu-Măgurele, care au deschis foc de avertisment, trăgând rafale de mitralieră⁵⁷. Oamenii s-au speriat și s-au retras pe la casele lor. De a doua zi, timp de o săptămână milițienii călare au patrulet pe ulițe pentru a menține ordinea.

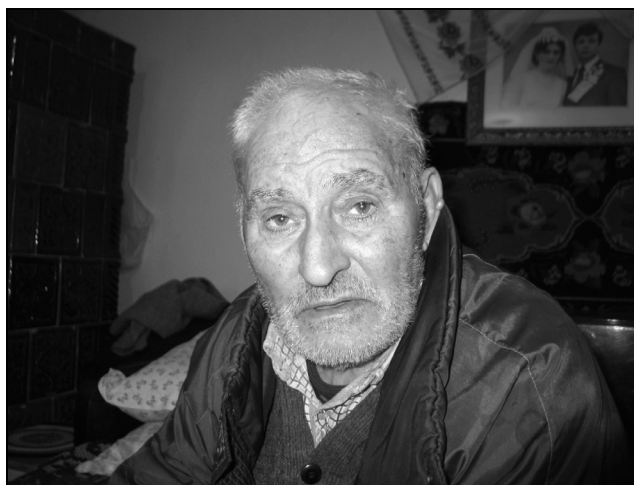

Fig. 4

În acest timp mulți membri ai gospodăriei au adresat Comitetului Central al P.M.R. cereri de retragere, care invocau pe de o parte art. 16 din noul Statut Model al G.A.C.-urilor, iar pe de altă parte: certuri și

⁵⁶ Cf. mărturiei făcută de Ion Voicu, *loc. cit.*

⁵⁷ Cf. mărturiei făcută de Marin Bojica, M.J.T., C.A. 2/februarie 2004 Slobozia-Mândra.

neînțelegeri în familie pentru că soția nu dorise înscrierea în gospodărie, impozite pe care nu le pot plăti, boală, că nu pot face față la muncă. Totodată, țărani au scris și despre metodele folosite de autorități pentru a-i determina să intre în colectiv: darea afară din case, confiscarea tuturor lucrurilor, deportarea în Bărăgan⁵⁸. În total au fost 307 cereri de retragere din G.A.C. împreună cu suprafața cu care au venit și inventarul agricol⁵⁹.

Pentru a aplana spiritele Gheorghe Apostol, membru în Biroul Politic al C.C. al P.M.R. și responsabil cu problema colectivizării la nivel de țară a sosit la Slobozia-Mândra în ziua de 5 septembrie 1953. În acea seară la sediul G.A.C.-ului este organizată o ședință la care participă, alături de Apostol, conducerea gospodăriei, secretarul de partid al comunei și președintele Sfatului Popular (Papa Stan), ocazie cu care se dezbate soluțiile evitării desființării colectivului. A doua zi, are loc o adunare populară în fața sediului G.A.C.-ului, unde este improvizată o scenă și sunt montate megafoane. La adunare participă întreg satul. De pe scenă, Gheorghe Apostol spune nemulțumiților că „dacă vor să se retragă din gospodărie, s-o facă, dar că acesta este mersul lucrurilor după frații noștri de la răsărit iar cale de întoarcere la ce a fost odată nu mai există”⁶⁰; în urma cuvântării unele persoane renunță la ideea retragerii din gospodărie, iar alții cer „să li se dea pământul chiar dacă este în Bulgaria”⁶¹.

Prezența lui Gheorghe Apostol are ca finalitate potolirea spiritelor, în sensul că unii dintre țărani n-au mai depus cererile de retragere, iar alții și-au manifestat dorința de a se reînscris în G.A.C.. Este cazul soților Sindilă Tudor și Sindilă Anica care declară că „au fost influențați de zvonurile dușmănoase din sat” și cer consiliului de conducere „să-i ierte luându-și angajamentul că vor munci cinstit și vor demasca pe toți dușmanii gospodăriei”⁶². Astfel, G.A.C.-ul fusese salvat, iar Gheorghe Apostol își îndeplinise sarcina de a evita desființarea primului G.A.C. din județul Teleorman.

Pe lângă pământ, oamenii au cerut și schimbarea conducerii, ceea ce s-a și întâmplat, fiind adus un președinte din afara comunei, un anume Ion Haldea, care nu a rezistat mai mult de doi ani⁶³.

După trei săptămâni au început arestările, ocazie cu care au fost ridicați cei considerați capii revoltei. La Stoican Marin „a venit acasă un

---

⁵⁸ Document aparținând S.A.S.M.

⁵⁹ *Ibidem*.

⁶⁰ Cf. mărturiei făcută de Marin Bojica, *loc. cit.*

⁶¹ Cf. mărturiei făcută de Ionescu Dionisie, *loc. cit.*

⁶² Document aparținând S.A.S.M.

⁶³ Cf. mărturiei făcută de Fănica Udma, *loc. cit.*

milițian pe nume Toma, care l-a dus la postul de miliție, apoi l-a băgat în dubă și l-a dus la Turnu Măgurele, unde timp de nouă zile a fost cercetat și apoi eliberat. Toamna, în urma judecării sale a fost condamnat la doi ani de închisoare din care a efectuat doar nouă luni”⁶⁴. Alți arestați au fost Stancu Dobrin și Stancu Ciobanu, ultimul care „a făcut doi ani pușcărie la canal”⁶⁵.

Totuși, cu toate presiunile exercitate asupra lor, aproximativ jumătate dintre țărani și-au menținut cererea de retragere din gospodărie⁶⁶. Lor li s-a înapoiat pământul cu care se înscrieseră, dar nu din trupul G.A.C.-ului, a cărui suprafață a rămas intactă, ci din rezerva de stat, în cu totul alte părți: la Seaca, la Plopii Slăvitești, la Lița, la Segarcea, la Dona, la Putineiu, în general terenuri nefavorabile, aflate în zone mlăștinoase sau inundate, de pe care evident că li se cereau obligațiile de predare către stat⁶⁷. În privința inventarului viu, li s-a dat contravaloarea acestuia, dar o sumă mult mai mică, așa încât au fost nevoiți să facă împrumuturi în bănci pentru a cumpăra car, boi și unelte agricole ca să poată continua munca⁶⁸. Deoarece, suprafețele de pământ erau departe de sat, ratele la bănci erau mari (Ilie Matei și Stoichița Matei au făcut închisoare deoarece nu și-au putut achita împrumutul contractat cu băncile⁶⁹), iar cotele insuportabile, mulți dintre cei care au ieșit din gospodărie se reînscriseră în perioada următoare.

În evoluția procesului de colectivizare din comuna Slobozia-Mândra se disting două etape. Prima reprezintă etapa de constituire a G.A.C.-ului și cuprinde anii 1949-1953, iar cea de-a doua etapă, se desfășoară pe perioada anilor 1953-1960 și se caracterizează prin reconstituirea și consolidarea sa.

---

⁶⁴ Cf. mărturiei făcută de Stoican Petre, M.J.T., C.A. 1/februarie 2004, Slobozia-Mândra.

⁶⁵ Cf. mărturiei făcută de Mitru Florea Ion, *loc. cit.*

⁶⁶ Cf. mărturiei făcută de Marin Bunoaica, *loc. cit.*

⁶⁷ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu-Măgurele.*, ds. 44/1956, f. 73; locuitorului Geanpalia D. Ion i s-a repartizat la ieșirea din G.A.C. “1907” Slobozia-Mândra terenul de 2,50 ha pe raza comunei Seaca, în punctul Lacul Țiganului, teren ce fusese repartizat și de G.A.C.-ul “Răsăritul” din comuna Seaca, cetățenilor intrați în comasare, teren inundat în tot cursul anului. Sfatul Popular al comunei Slobozia-Mândra cere Sfatului Popular al Raionului Turnu-Măgurele date despre acest teren, fiindu-i necesare cetățeanului sus numit la rezolvarea obligațiilor de predare pe anul 1956.

⁶⁸ Cf. mărturiilor făcute de Mitru Florea Ion, Dumitru Stancu, Fănica Udma, M.J.T., C.A. 1/2004 și C.A. 11/2004 Slobozia-Mândra.

⁶⁹ Cf. mărturiei făcută de Dumitru Stancu, *loc. cit.*

În cadrul primei etape, s-au înscris până la sfârșitul anului 1952, 802 persoane⁷⁰. În anul 1951 gospodăria colectivă avea „două eleșteie de pește, o crescătorie de porci, o fermă cu 17 vaci de rasă, o crescătorie de păsări cu 110 găini, 110 rațe și 95 găște, o stupină cu 84 stupi de albine”⁷¹, iar în ceea ce privește terenul exista o suprafață totală de 385,1690 ha dintre care: 352,06 ha teren arabil, 5,18 ha păduri și perdele, 17,70 ha grădini de zarzavat, 2,9 ha vii altoite și indigene, 3,14 ha livezi de pomi, 0,25 ha eleșteu de pește, 2,50 ha curți și teren, 1,36 ha teren neproductiv⁷².

În a doua etapă s-au reînscris cei care ieșiseră din gospodărie în urma revoltei, dar și ceilalți locuitori. În anul 1958 adunarea generală aproba cererile de intrare în G.A.C.

G.A.C. “1907” Slobozia-Mândra a fost renumit prin orezăriile sale. Munca aici era foarte grea: “am lucrat la colectiv vreo 34-35 de ani, numai la orezării, lucram în nămol cu targa cu boi, puneam boii la targă și mutam pământul de colo-colo să facem orezării, să facem parcele să semănăm orez; am semănat o viață întregă, până ne-a mâncat picioarele, ca să facem zile de normă să ne ținem copiii”⁷³. Oamenii stăteau cu picioarele numai în apă din aprilie până în octombrie, din zori până în noapte, ceea ce a lăsat urme asupra sănătății lor. Unii n-au mai rezistat muncii la G.A.C. și s-au calificat în alte meserii⁷⁴.

În ceea ce privește conducerea gospodăriei, primul președinte este Ion Dachin, care în urma revoltei din 1953 este schimbat și înlocuit cu Ion Haldea (1953-1955). Al treilea președinte este Radu Cristea, (1955-1961) care „era fiu de țăran care avusese 3 ha și care se înscrisese de prima dată în gospodărie. Avea șapte clase primare și a fost deputat în Marea Adunare Națională. Era un om nu prea serios, așa încât a fost schimbat în 1961”⁷⁵. A urmat la conducerea gospodăriei colective Marin Bunoiața, președinte în perioada 1961-1979, despre care se spunea că „era un om fără pregătire, care mințea oamenii”⁷⁶ și că „în timpul revoltei din '53 furase boii din colectiv ca să-i vândă la Roșiori”⁷⁷.

⁷⁰ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu-Măgurele*, ds 35/1952, f.43. „Situția înscrierilor în G.A.C. „1907” de la înființare și până la 15 decembrie 1952” dată de Sfatul Popular al comunei Slobozia- Mândra.

⁷¹ „Scânțea”, an XXI, nr. 2206, 28 noiembrie 1951, p.1.

⁷² S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu-Măgurele*, ds. 41/1952, f.2.

⁷³ Cf. mărturiei făcută de Firică Ispas, *loc. cit.*

⁷⁴ Cf. mărturiei făcută de Dobrescu Vintilă, M.J.T., C.A. 7/martie 2004, Slobozia-Mândra.

⁷⁵ Cf. mărturiei făcută de Dumitru Stancu, *loc. cit.*

⁷⁶ Cf. mărturiei făcută de Fănică Udma, *loc. cit.*

⁷⁷ Cf. mărturiei făcută de Mitru Florea Ion, *loc. cit.*

Metode de convingere a țăranilor pentru intrarea în G.A.C.

Odată înființat, G.A.C.-ul avea nevoie de cât mai mulți membri. Dacă la 31 iulie 1949 gospodăria avea deja 63 de familii, la 30 septembrie 1949 erau înscrise 83 de familii de țărani, care aduseseră o suprafață de 486 ha⁷⁸. Oficial organizația de bază de partid din gospodărie ducea muncă politică de lămurire pentru ca un număr mare de locuitori să se înscrie în gospodărie de bunăvoie⁷⁹. Toate mijloacele de propagandă folosite de regimul comunist încercau să convingă țăranimea că gospodăria colectivă este superioară gospodăriilor individuale pentru că țăranii “nu erau niciodată în stare să se gospodărească, datorită fărâmițării pământului”⁸⁰. În realitate, **munca politică de lămurire** era cu totul altceva: **amenințări și opresiuni** pentru cei ce nu voiau să se înscrie de bună voie în G.A.C., **descinderi** în curțile oamenilor, făcute noaptea⁸¹, **aruncarea cu pietre pe case, confiscarea bunurilor** din gospodărie pentru a-i determina să se înscrie, **bătăi**. Cei ce se ocupau cu aceste lucruri erau „echipele de lămuritori”, formate din oameni din comună sau din afara ei, din care făceau parte Bunoaica Stelică, Petre Pară (fost legionar), Nicolae Tache, Bunoaica Metodie⁸². După ieșirea unei mari părți a membrilor din gospodărie, s-a dus o politică **violentă, bazată pe bătaii și schingiuri**, asupra celorlalți, pentru a-i determina să se înscrie⁸³. În perioada anilor 1953 - 1960 echipele de presiune veneau din ce în ce mai des la oameni acasă, mai ales în timpul nopții, cu cererile de intrare în G.A.C. scrise, doar să fie semnate și-i băteau sau le luau bunurile din curte, pentru a-i determina să le semneze. Pentru a evita acest lucru unii țărani au fugit în pădure, sperând că astfel vor scăpa⁸⁴. „Din sat erau oameni care mergeau în alte comune unde oamenii nu voiau să se înscrie și îi chinuiau, le prindeau degetele la ușă, le smulgeau mustățile și sprâncenele, astea după ce erau îmbătați”⁸⁵ iar “noi care ne-am trecut mai înainte [la colectiv – n.n], îi băteam p-ăia care nu se trecuseră, ca să fim cu toții laolaltă. Cei care nu intrau în colectiv erau ponegriți”⁸⁶.

---

⁷⁸ *Ibidem*.

⁷⁹ „Scânteia”, an XXI, nr. 2206, 28 nov. 1951, p.1.

⁸⁰ Gh. Cristea, *loc cit*.

⁸¹ Cf. mărturiei făcută de Popa Gheorghe, *loc. cit*.

⁸² Cf. mărturiei făcută de Bleajă Filon, M.J.T., C.A. 4/martie 2004, Slobozia-Mândra.

⁸³ Cf. mărturiei făcută de Măldăianu Vasile, M.J.T., C.A. 10/februarie 2004, Slobozia-Mândra.

⁸⁴ Cf. mărturiilor făcute de Popa Gheorghe, *loc. cit*. și de Măldăianu Vasile, *loc. cit*.

⁸⁵ Cf. mărturiei făcută de Dumitru Stancu, *loc. cit*.

⁸⁶ Cf. mărturiei făcută de Fircă Ispas, *loc cit*.

Pe de o parte, datorită opresiunilor la care erau supuși și pe de altă parte, datorită cotelor ce deveniseră insuportabile, țăranii s-au înscris în gospodăria colectivă. “Ori te spânzuri, ori te-neci, ori la colectiv te treci” era versul ce sintetiza situația dramatică și fără ieșire de atunci, la care oamenii au fost nevoiți să se adapteze.

Ca metode folosite de cetățeni pentru a se sustrage înscrierii în gospodăria colectivă, au fost identificate: refuzul de a semna cererea de intrare în G.A.C. „oamenii se ascundeau în pod sau în soba de paie”⁸⁷ sau fuga în pădure. Astfel, Popa Gheorghe povestește că a stat ascuns în pădure o perioadă de timp ca să scape de intrarea în colectiv, dar a fost nevoit să se înscrie în anul 1960 cu 10 pogoane de pământ și carul cu boi, care a doua zi au fost duși la abator la Turnu-Măgurele de unde s-au întors la poarta stăpânului⁸⁸. Măldăianu Vasile a fugit „în pădure la Dudu” ca să nu se înscrie în gospodărie și spune că soțiile care rămase acasă au semnat cererea⁸⁹. Sindilă Ion relatează cum tatăl său a fugit într-o noapte când a văzut că vin „echipele de bătași” ca să semneze cererea și a stat la fiul său la Târgu-Jiu timp de două săptămâni. N-a avut încotro și s-a înscris printre ultimii în anul 1960⁹⁰.

În comuna Slobozia-Mândra există un singur țăran care nu s-a înscris în G.A.C. și anume Andrei Bunoaica (tatăl generalului Bunoaica, fost comandant al trupelor de jandarmi). Acesta deținea o suprafață mică de pământ, în jur de 1 ha și nu a vrut să se înscrie cu nici un chip în ciuda tuturor amenințărilor și a „bătăii soră cu moartea pe care a luat-o. A obținut de la Gheorghe Gheorgheiu-Dej un act prin care i se consfințește proprietatea”⁹¹.

Întovărășirile agricole

Ele reprezintă o alternativă temporară la gospodăria colectivă, prin care țăranii puteau cultiva pământul laolaltă, păstrându-și dreptul la proprietate asupra loturilor. În anul 1956 sunt amintite trei întovărășiri existente în comună: întovărășirea “1907”, cu o suprafață totală de 520,02 ha; întovărășirea “6 Martie”, cu o suprafață totală de 306,75 ha și întovărășirea “Drumul Belșugului”, cu o suprafață totală de 243,30 ha⁹². Nu s-au găsit date despre numărul familiilor care le-au compus, despre

⁸⁷ Cf. mărturiei făcută de Măgeală Gheorghe, *loc cit.*

⁸⁸ Cf. mărturiei făcută de Popa Gheorghe, *loc. cit.*

⁸⁹ Cf. mărturiei făcută de Măldăianu Vasile, *loc. cit.*

⁹⁰ Cf. mărturiei făcută de Sindilă Ion, *loc. cit.*

⁹¹ Cf. mărturiei făcută de Dumitru Stancu, *loc cit.*

⁹² S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu-Măgurele.*, ds. 49/1956, f.2.

suprafața cu care a venit fiecare, despre anul înființării sau al desființării. De asemenea, nici istoria orală a satului nu mai reține date despre aceste forme de „transformare socialistă a agriculturii”. În anul 1957, pe Raionul Turnu Măgurele, comuna Slobozia-Mândra era trecută doar cu 41 ha suprafață arabilă⁹³, ceea ce poate însemna că o parte din țărani s-au retras din întovărășiri. În anii următori nu se mai găsesc date referitoare la acestea.

Încheierea colectivizării

În anul 1960 în G.A.C. s-au mai înscris 310 persoane, bunurile pe care aceștia le-au adus în gospodărie fiind menționate în procesele verbale încheiate în datele de 27, 28 martie și 1 aprilie 1960, între noii membrii și comisia de inventariere formată din Radu I. Cristea (președinte), Vaicăr Marin și Popa Gheorghe (membri)⁹⁴. Acest eveniment reprezintă din punctul de vedere a autorităților, încheierea colectivizării în comuna Slobozia-Mândra. Pentru a sublinia acest „final glorios” și pentru a evidenția „beneficiile” colectivului, presa vremii marchează, în februarie 1961, triumfalist: „gospodăria colectivă cuprinde întreagă comună, averea ei ridicându-se la aproape 5.000.000 lei. Din sectorul zootehnic s-a obținut în cursul anului 1960 un venit de aproape o jumătate de milion de lei, iar construcțiile gospodăriei cuprind 2 grajduri, 2 magazii, 2 ateliere, 4 cotețe de păsări, maternități și altele. Comuna poate fi cu greu recunoscută deoarece 500 de colectiviști și-au ridicat case noi, peste 1000 de familii de colectiviști și-au cumpărat mobilă, aragaze, aparate de radio, a căror valoare se ridică la 2 876 148 lei”⁹⁵.

Organizarea și evoluția activității de colectare în comuna Slobozia-Mândra

În comuna Slobozia-Mândra cotele s-au aplicat gospodăriilor țărănești ce nu intraseră în G.A.C. și au constat în predarea către stat a anumitor cantități din produsele agricole obținute în gospodărie, în funcție de suprafața de pământ deținută, de fapt un adevărat plan de producție, stabilit de către Sfatul Popular al comunei.

La nivel național, de activitatea străngerii cotelor se ocupa Comisia Centrală de Colectare a Cerealelor, înființată pe baza Decretului nr. 112 din

⁹³ *Ibidem*, f.3. „Centralizatorul planurilor de producție pentru întovărășirile agricole pe anul 1957”

⁹⁴ Document aparținând S.A.S.M.

⁹⁵ „Scânteia” an XXX, nr. 5085 din 24 februarie 1961, p. 2.

20 iunie 1948⁹⁶, care se transformă în 1951 în Comisia de Stat pentru Colectarea produselor Agricole și Vegetale⁹⁷. Pe plan regional activitatea de colectare era organizată de Comitetul de Stat pentru Colectarea Produselor Agricole Regiunea 14 Teleorman, condusă de împuternicitul regional identificat în persoana lui Ion Nicolae⁹⁸. La nivelul Comitetului Raional, exista Secția Colectări, care prin împuternicitul raional Jan Purgariu transmitea ordinele, hotărârile și deciziile de la nivel național și regional Sfaturilor Populare Comunale, care trebuia să le pună în practică⁹⁹. În comună, de strângerea cotelor se ocupau colectorul stabilit de Secția Colectări a Comitetului raional și uneori primarul. Aparatul C.S.C. la nivelul Raionului cuprindea împuternicitul raional, locțiitorul împuternicitului raional, îndrumătorii și colectorii¹⁰⁰. Îndrumătorii și locțiitorul împuternicitului raional erau „organe de îndrumare și control și efectuau control în cuprinsul raionului asupra felului cum își duc munca colectorii pe teren”¹⁰¹.

De obicei **colectorii** erau persoane aduse din alte comune, membri de partid care trebuiau să respecte întocmai ordinele și dispozițiile primite de la organele regionale și raionale. La anumite perioade de timp, pentru eficientizarea activității lor erau schimbați, pe considerentul că în acest timp puteau stabili relații cu cetățenii comunei care ar fi dus la slăbirea autorității lor.

În comuna Slobozia-Mândra în anul 1951 funcția de colector era deținută de Petre Luță "Vraciu"¹⁰², originar din altă comună învecinată, despre care lumea nu avea o părere bună deoarece folosea forța în activitatea sa¹⁰³. El mergea prin comună însoțit de primarul Papa Stan „Moșu Mâții” (1945-1955.) „și le lua orice găsea, le lua și făina din căpistere celor care nu erau trecuți la colectiv, ca să se treacă”¹⁰⁴. În anul 1953, pentru a fi îmbunătățită activitatea de colectare, acesta este înlocuit cu Trăistaru Tudor care se ocupa și de localitatea Uda-Clocociov¹⁰⁵. Schimbarea sa a fost datorată și faptului că mulți cetățeni ieșiseră din

⁹⁶ M.O. nr. 147 din 29 iunie 1948.

⁹⁷ B.O. nr. 51 din 3 mai 1951.

⁹⁸ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu Măgurele*, ds. 28/1951, f. 36.

⁹⁹ *Ibidem*, f. 35.

¹⁰⁰ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu-Măgurele*, ds. 28/1951, f. 48.

¹⁰¹ *Ibidem*.

¹⁰² Cf. mărturiei făcută de Fircă Ispas, *loc cit*.

¹⁰³ *Ibidem*.

¹⁰⁴ Cf. mărturiei făcută de Fircă Ispas, *loc cit*.

¹⁰⁵ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu-Măgurele*, ds. 28/1951, f. 48.

G.A.C. „1907” ca urmare a nemulțumirilor și a modificării statutului G.A.C.-urilor.

La C.S.C Raionul Turnu-Măgurele a fost necesară înființarea în anul 1951, a unei comisii operative coordonată de loctiitorul împuternicitului raional C.S.C., care avea ca obiect de activitate supravegherea producției legumicole pentru a asigura „hrana oamenilor muncii cu legumele necesare”. Colectorii erau obligați ca săptămânal să înainteze rapoarte loctiitorului împuternicitului raional C.S.C.. Sarcina trasată era considerată ca făcând parte din „construirea socialismului în Republica Populară Română”¹⁰⁶.

Și în comuna Slobozia-Mândra produsele agricole ce făceau obiectul cotelor erau: carne, ouă, lână, lapte, legume, bumbac, cereale¹⁰⁷. Pentru bumbac se stabilise la începutul anului 1950 un plan de predare, realizându-se contracte cu Ministerul Industriei Ușoare, pentru mai multe comune din Raionul Turnu-Măgurele, între care și Slobozia-Mândra, conform circularei 2678/1950¹⁰⁸. Se stabiliseră cote și din oiurile încasate de mori și presele de ulei, la un procent de 93%, care trebuia predate bazelor de recepționare a Comitetului de Stat pentru Colectarea Produselor Agricole¹⁰⁹. De asemenea, se stabiliseră cote, la începutul anului 1951 și la legume, sarcină socotită ca făcând parte din planul cincinal¹¹⁰.

Dacă la început, prin anii 1948-1949, cotele erau suportabile, odată cu trecerea timpului, mai ales după anul 1953, când o parte a locuitorilor comunei în care luase ființă primul G.A.C. din județul Teleorman au ieșit din gospodăria colectivă, cotele au devenit insuportabile, pentru că statul le lua tot¹¹¹. La începutul anului 1951, în data de 9 februarie, Comitetul de Stat pentru Colectarea Produselor Agricole, din Regiunea 14 Teleorman, stabilea în conformitate cu ordinul nr. 4432 și 857/1951 al C.S.C. București, o cotă de predare a laptelui la nivelul de peste 80 l anual, care se preda la vechile centre de colectare¹¹². Cotele cresc progresiv cu politica de spoliere a țărănimii, așa încât, în anii 1957-1958 achitarea lor devine o condiție pentru aprobarea cererii de înscriere în G.A.C.-ul „1907”, după cum se poate observa din răspunsul dat de Sfatul Popular Turnu-Măgurele,

¹⁰⁶ *Ibidem*, f. 45. Hotărârea Consiliului de Miniștri nr.9 privind măsurile de organizare a producției legumicole pe anul 1951.

¹⁰⁷ Cf. mărturiei făcută de Marin Bojica, *loc cit*.

¹⁰⁸ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu-Măgurele*, f. 36.

¹⁰⁹ *Ibidem*, f. 49.

¹¹⁰ *Ibidem*, f. 45.

¹¹¹ Cf. mărturiei făcută de Marin Bojica, *loc cit*.

¹¹² S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu-Măgurele.*, ds. 28/1951, f. 47.

la 6 decembrie 1957, cetățeanului Pistol Gheorghe, în care se arată că acesta putea fi primit în G.A.C., numai dacă avea „achitate la zi toate datoriile și obligațiile către stat”¹¹³.

Un alt mod de spoliere pe care l-au suportat cetățenii din comună a fost **autoimpunerea**, care reprezenta o „contribuție voluntară” anuală plătită de fiecare familie în folosul comunității. În anul 1953 s-au strâns 33.955 lei, care au fost folosiți la construirea unei școli,¹¹⁴. În anul 1962 autoimpunerea a fost de 6 855 lei¹¹⁵. Deci pe lângă produse agricole predate statului, cetățenii plăteau aceluiași stat și bani.

Deși oamenilor li se explica cu ajutorul mijloacelor de propagandă folosirea ulterioară a cotelor „pentru a asigura aprovizionarea cu alimente a populației muncitoare de la orașe, la prețuri mici, pentru a asigura hrana fiilor poporului aflați în rândurile iubitei noastre Armate, [...] și pentru a asigura industriei materiile prime necesare ca și pentru a furniza cantitățile necesare exportului”¹¹⁶, datorită abuzurilor la care erau supuși, oamenii credeau că aceste cote „erau duse la Sfatul Popular și împărțite între cei ce le strângeau”¹¹⁷.

Ca metode de colectare autoritățile foloseau **colectarea grâului direct de la arie**, odată cu treieratul, iar oamenilor „nu le mai lăsau nici de mâncare”¹¹⁸, așa încât „nu veneau acasă cu nimic, erau acolo cu tabelul”¹¹⁹. După treierat, oamenii erau obligați să transporte carele pline cu grâu la Turnu-Măgurele și veneau de acolo cu ele goale, iar ei supraviețuiau „cu ce dădea Dumnezeu”¹²⁰, pentru că „nu-i lăsa omului nici de mâncare, era vai de mama lui”¹²¹.

Alte metode de colectare, mai dure, erau **descinderile și perchezițiile** în gospodăriile oamenilor, pentru preluarea de carne, ouă, făină, lână, deși oficial acestea erau interzise. Se observă totuși, atitudinea duplicitară a autorităților cu privire la metodele de colectare a cotelor. Astfel, conducerea C.S.C. București ordonă încetarea perchezițiilor la domiciliul cultivatorilor și renunțarea la acte de violență împotriva acestora, sub sancțiunea concedierii imediate, considerându-se că astfel de

¹¹³ Document aparținând S.A.S.M.

¹¹⁴ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu-Măgurele*, ds. 24/1953, f. 297.

¹¹⁵ *Ibidem*, ds. 96/1961, f. 5.

¹¹⁶ în *Scânteia*, anul XXI, nr. 2216, 9 decembrie 1951.

¹¹⁷ Cf. mărturiei făcută de Firică Ispas, *loc cit.*

¹¹⁸ Cf. mărturiei făcută de Dobescu Vintilă, *loc cit.*

¹¹⁹ Cf. mărturiei făcută de Marin Bojica, *loc cit.*

¹²⁰ Cf. mărturiei făcută de Florea Macavei, M.J.T., C.A. 6/martie 2004, Slobozia-Mândra.

¹²¹ Cf. mărturiei făcută de Dobescu Vintilă, *loc cit.*

activități dăunează C.S.C.-ului¹²². Două zile mai târziu se revine cu o nouă circulară în care se „atrage din nou atenția că este interzis oricărui salariat de a face percheziții la producători sub sancțiunea destituirii din serviciu și dării în judecată pentru abuz de putere”. În aceeași circulară se arată că îndrumătorii, deși sunt organe de îndrumare și control, s-au transformat în colectori pentru că stăteau câte o săptămână într-o singură comună și li se atrăgea atenția „că cei ce vor fi găsiți pe teren că vor face muncă de colectori vor fi îndepărtați din serviciu, imediat, pe loc”¹²³.

Cu toate aceste observații, dacă oamenii nu dădeau cotele, autoritățile recurg la alte metode de constrângere cum ar fi **violența fizică** : „noi dam tot, eram la zi, n-au venit peste noi să ne chinuie, pe alții îi bătea”.

Cu toate acestea C.S.C.-ul considera că sfaturile populare privesc munca de colectare, superficial¹²⁴. Către sfârșitul aceluiași an, împuternicitul raional, Jan Purgariu, considera ritmul colectărilor lent¹²⁵.

Atitudinea țăranilor față de colectări

În aceste condiții grele, pentru a supraviețui, țăranii erau nevoiți să dosească o parte din produse, ascunzând saci cu făină în pod, în soba de paie, în gropi săpate în grădină sau în cotețul păsărilor, dar nu în curte¹²⁶, sau duceau o parte din bunuri la vecini¹²⁷ ori încercau să mituiască echipele de colectori dar fără succes. Spre exemplu, colectorul Petre Luță împreună cu primarul Papa Stan, după ce au fost ospătați de Stan Cojocar, l-au obligat pe acesta să-și achite cota de porumb amenințându-l că-i confiscă „și ce-a ascuns”¹²⁸.

Procesul de eliminare a chiaburilor din structura socială a comunei

În anul 1949, în structura socială a comunei, ponderea cea mai mare o aveau țăranii săraci (1438). Existau și țărani mijlocași (350), chiaburi (56, între care Emanoil Bojica, Fig. 5) și 3 moșieri rămași după reforma agrară din 1945: (Ana-Maria Callimachi, Ștefan Cațighera, Naum

¹²² S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu-Măgurele.*, ds. 28/1951, f. 46. Circulara nr.443/9.II.1951.

¹²³ *Ibidem*, f. 48. Circulara nr.474/11.II.1951.

¹²⁴ *Ibidem*, ds. 27/1951, f.21. Circulara nr.682/19 mai 1951 adresată Raionului Turnu-Măgurele.

¹²⁵ *Ibidem*.

¹²⁶ Cf. mărturiilor făcute de Floarea Macavei, *loc. cit.* și de Bojica Marin, *loc cit.*

¹²⁷ Cf. mărturiei făcută de Floarea Macavei, *loc cit.*

¹²⁸ Cf. mărturiei făcută de Firică Ispas, *loc cit.*

Pelicuda)¹²⁹, dar, aceștia din urmă sunt deposezați și de restul pământului și a bunurilor deținute¹³⁰. Unele dintre aceste persoane au fost dislocate, stabilindu-li-se domiciliul obligatoriu.

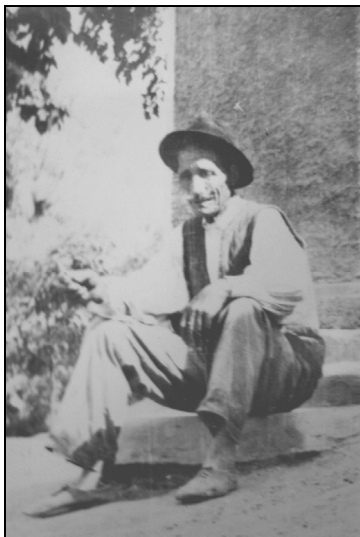

Fig. 5

În mentalul sătenilor chiaburii sunt văzuți ca niște persoane harnice, care și-au făcut o situație materială numai prin efortul lor și al familiilor lor. Gospodarii Floarea și Florin Macavei din comuna Uda-Clocociov au fost declarați chiaburi pentru că „am fost harnici fără seamăn, dar ne-a ajutat Dumnezeu; alergam mereu”; ei au făcut cerere de scoatere din categoria de chiaburi și a durat doi ani până au fost scoși de pe listă¹³¹.

În opoziție cu părerile oamenilor, autoritățile îi considerau „exploatare ai țărănimii muncitoare”, drept pentru care au inițiat o politică furibundă ce urmărea distrugerea lor ca structură socială. La nivelul comunei în categoria chiaburilor au fost trecuți acei țărani acuzați că exploatează munca altora și că făcuseră parte din fostele partide istorice. Din punctul de vedere al comuniștilor, aceștia trebuiau îndepărtați, deoarece nu corespundeau prototipului de țaran muncitor. Mijloacele de propagandă îi numeau „dușmanii de clasă” care duceau o luptă ascutită împotriva țărănimii muncitoare ce realiza „transformarea socialistă a

¹²⁹ S.J.T.A.N., fond P.M.R., *Comitetul Județean Teleorman*, ds. 10/1945-1950, f. 8 și ds. 74/1949, f. 71.

¹³⁰ Cf. Decretului-Lege 83, publicat în B.O. nr. 1/2 martie 1949.

¹³¹ Cf. mărturiei făcută de Macavei Floarea, *loc. cit.*

agriculturii”. Din această luptă trebuia să iasă învingători țăranii muncitori, care desființau astfel “exploatarea omului de către om”.

Conform unor documente oficiale, chiaburii aveau puțină influență în rândul sătenilor¹³². Această afirmație este contrazisă de două surse care evidențiază puterea de influență a acestora asupra țăranilor. Astfel, într-un raport al securității din anul 1949 se arăta că preotul chiabur Gheorghe Popescu „fost legionar notoriu, ostil regimului, nu se manifestă pe față; nu se poate conlucra cu el”, la fel și preotul Marin St. Mitrică care „are 50 pogoane, este reacționar, afacerist și speculant; nu se poate conlucra cu el”¹³³. O a doua sursă, datată 1953, amintește de chiaburii Constantin Sârbu, Marin Dobrescu, Ofiță Giugiuc care „țin în mrejele lor pe unii țărani muncitori și-i îndepărtează de gospodăria colectivă”¹³⁴. Fiind buni gospodari după care se orienta întreg satul și având influență asupra țăranimii sărace și mijlocașe, regimul comunist și propaganda oficială îi considera pe chiaburi răspunzători pentru reticența țăranilor față de G.A.C..

În vara anului 1952, pentru impulsivitatea și terminarea desmiriștitului, ciupitului și cârnitului la bumbac, chiaburii din comună sunt convocați la data de 29 iulie, orele 19,00, la Căminul Cultural, unde li se arată că au sabotat Hotărârea Consiliului de Miniștri în această problemă și sunt obligați ca în acea noapte să plece la câmp pentru a efectua această operațiune. Alături de chiaburi erau vizați și țăranii mijlocași, de unde se poate observa că opresiunea se îndrepta exclusiv asupra celor cu stare economică mai bună¹³⁵.

La data de 31 august 1952, numărul acestora crescuse de la 56 la 67 de persoane, deoarece fuseseră trecuți la această categorie țăranii ce posedau mai mult de 10 ha. pământ sau aveau mașină de bătut porumb, mașină de treierat, cazan de țuică, dărac, moară, batoză (52 persoane); micii meseriași, zidari, croitori, fierari (4 persoane); micii comercianți (3 persoane); industriași care posedau diferite mașini și utilaje (3 persoane) și intelectuali (5 persoane)¹³⁶.

La propunerea Comitetului Executiv al Sfatului Popular al Raionului Turnu-Măgurele, în 15 septembrie 1952 sunt scoase de pe lista chiaburilor 27 de persoane, din care 23 agricultori care „nu folosesc brațe de muncă străine și deci nu avem de-a face cu exploatarea muncii omului

¹³² S.J.T.A.N., fond P.M.R., *Comitetul Județean Teleorman*, ds. 74/1949, f.71.

¹³³ *Ibidem*.

¹³⁴ „Scânteia”, an XXIII, 21 iulie 1953.

¹³⁵ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu-Măgurele*, ds. 35/1952, f. 13.

¹³⁶ *Idem.*, fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu Măgurele*, ds. 49/1952-14959, f. 85.

de către om”¹³⁷. Lista mai cuprinde mici meseriași (zidari și croitorese) și un fost legionar¹³⁷.

La data de 7 octombrie 1952 comuna Slobozia-Mândra are 27 de chiaburi, ceea ce înseamnă că au avut loc noi verificări, în urma cărora, din cele 40 de persoane rămase pe lista chiaburilor la data de 15 septembrie 1952, au mai fost scoase 13 persoane. Dintre cei care se regăseau pe listă erau 18 agricultori, 3 industriași, 4 comercianți și 2 învățători¹³⁸.

La data de 1 iunie 1953 în comună au mai fost identificați 3 chiaburi¹³⁹, pe 5 iunie, din listă au fost scoase 4 persoane, dintre care 3 agricultori (Burtea A. Dinu, Cocoșilă M. Ion, Ilie M. Vasile) și un industriaș (Ghigealâc Constantin)¹⁴⁰.

Câteva luni mai târziu, la 30 aprilie 1954 era scos de pe listă locuitorul Udma St. B. Stanciu¹⁴¹. La 1 iunie 1954 în comună se găseau 25 de chiaburi dintre care 16 agricultori, 2 industriași, 4 comercianți și 2 învățători¹⁴².

Între 1955-1957, din diferite motive, o serie de chiaburi au preferat să renunțe la „mijloacele de exploatare” pentru a fi scoși de pe listă: Bituna M. Ion¹⁴³, Achim I. Stan¹⁴⁴, Stan Fl. Lujer¹⁴⁵, Dinu M. Matei¹⁴⁶, Neațu I.P. Voicu, Ciuciuc M. Iacob, Neațu I. Ștefan¹⁴⁷, Ștefan Nițulescu și Dobrescu Marin¹⁴⁸.

În anul 1959, în urma aplicării Decretului 115¹⁴⁹, „în scopul ridicării continue a nivelului de trai material și cultural al țărănimii muncitoare și al dezvoltării construcției socialismului”¹⁵⁰, oamenii sunt deposedați de bunurile pentru care fuseseră declarați chiaburi, rămânând în Slobozia-Mândra doar trei chiaburi: Sârbu P. Constantin (proprietar de batoză locomobilă și dărac), Nițu Gh. Partenie și Duță T. Florea (cazane de

¹³⁷ *Ibidem*, f. 30.

¹³⁸ *Ibidem*, f. 223.

¹³⁹ *Ibidem*, f. 144.

¹⁴⁰ *Ibidem*, f. 148.

¹⁴¹ *Ibidem*, f. 144.

¹⁴² S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu Măgurele*, ds. 49/1952-1959, f. 109.

¹⁴³ *Ibidem*, f. 59. La data de 16 februarie 1955.

¹⁴⁴ *Ibidem*, ds. 49/1952-1959, f. 59. La data de 22 octombrie 1955.

¹⁴⁵ *Ibidem*, f. 53. La 24 mai 1956.

¹⁴⁶ *Ibidem*, f. 32. La 5 noiembrie 1956.

¹⁴⁷ *Ibidem*. La 8 noiembrie 1956.

¹⁴⁸ *Ibidem*, f. 31. La 7 octombrie 1957.

¹⁴⁹ B.O. nr. 10 din 30 martie 1959. Decretul pentru lichidarea rămășițelor oricăror forme de exploatare a omului de către om.

¹⁵⁰ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu Măgurele*, ds. 115/1959.

rachiu)¹⁵¹. La data de 24 septembrie 1960 Comitetul Executiv Comunal propune ca cei de mai sus să fie scoși de pe lista de chiaburi, așa încât în „Tabelul cu gospodăriile chiaburești” din Raionul Turnu-Măgurele, comuna Slobozia-Mândra „nu are cazuri”¹⁵². Deci la sfârșitul anului 1960 comuna Slobozia-Mândra încheiase procesul de eliminare a chiaburilor din structura socială a comunei.

Cazuri deosebite:

Gâldău Marin agricultor, veteran al primului război mondial, a fost împrăprietărit cu pământ în urma reformei agrare din 1921. În anii următori a reușit, prin muncă cinstită să acumuleze aproximativ 50 ha teren arabil, a avut moară, livadă de meri mașină de treierat (vapor), tractor (singurul din sat)¹⁵³. În perioada interbelică a deținut pentru o perioadă de timp, mandatul de primar al localității¹⁵⁴. A avut trei copii, doi băieți și o fată. A fost deportat împreună cu familia, iar în casa lui Marin Gâldău (Fig. 6) a funcționat primăria până în anul 1990. După eliberare s-a stabilit în București¹⁵⁵.

Fig. 6

Petculescu Alexandru (Anghelache) fusese învățător și deținea în jur de 100 pogoane. Fusese inspector în anii 1930-1932. A fost dislocat în

¹⁵¹ *Ibidem*, ds. 19/1959, f. 159.

¹⁵² S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu-Măgurele*, ds. 44/1960, f. 216-219.

¹⁵³ Cf. mărturiei făcută de Bleajă Filon, *loc. cit.*

¹⁵⁴ Cf. mărturiilor făcute de Macavei Floarea, *loc. cit.* și de Ionescu Dionisie, *loc. cit.*

¹⁵⁵ Cf. mărturiei făcută de Ionescu Dionisie, *loc. cit.*

1949, iar în casa lui (Fig. 7), a funcționat sediul G.A.C.-ului. După dislocare s-a stabilit în zona Pitești. A avut o fată și 2 băieți¹⁵⁶.

Fig. 7

Florin Mihăilescu avea 2 dărace, 2 case, iar în lista de chiaburi apare ca fiind industriaș. După dislocare într-una din case (Fig. 8) a funcționat dispensarul comunal. A avut 2 fete. Bunurile imobile ale lui Florin Mihăilescu au fost trecute în proprietatea statului (nu se precizează numărul lor) și repartizate cu titlu gratuit Sfatului Popular al comunei Slobozia-Mândra, prin decizia nr. 124/3 septembrie 1955 a Secției Financiare a Regiunii București¹⁵⁷. După unele mărturii, Florin Mihăilescu a murit la canal¹⁵⁸.

Fig. 8

¹⁵⁶ Cf. mărturiei făcută de Macavei Floarea, *loc. cit.*

¹⁵⁷ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu-Măgurele*, ds. 44/1956, f. 124.

¹⁵⁸ Cf. mărturiilor făcute de Ana Ionici, M.J.T., C.A. 7/martie 2004, Slobozia-Mândra și de Bleajă Constantin, *loc. cit.*

Costică Pandele Ionescu era învățător. Pe lângă suprafața de pământ deținută a avut și o casă (Fig. 9) care după deportare a fost repartizată cu titlu gratuit Sfatului Popular al comunei Slobozia-Mândra, prin decizia nr. 124/3 septembrie 1955 a Secției Financiare a Regiunii București¹⁵⁹. Aici a funcționat sediul Miliției, până în 1989, iar astăzi funcționează Poșta din comună. Nu a avut urmași¹⁶⁰.

Fig. 9

Ploieșteanu Marin era notar, dar în lista de chiaburi se regăsește ca fiind comerciant, pentru că avea o cârciumă, o casă (Fig. 10), un autobuz și 25 ha teren arabil. A fost arestat, fiind dus la Turnu-Măgurele și apoi la Canal, iar soția împreună cu fiica s-au ascuns la un frate al acesteia în comună. Ginerelul său (Tudor Pană) ne povestea că a fost bătut timp de două luni peste mijloc. Pământul l-a avut o parte de la părinți, o parte l-a obținut în urma împrumutării de la 1921¹⁶¹.

Fig. 10

¹⁵⁹ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu-Măgurele*, ds. 44/1956, f. 124.

¹⁶⁰ Cf. mărturiei făcută de Bleajă Filon, *loc. cit.*

¹⁶¹ Cf. mărturiei făcută de Tudor Pană, M.J.T., C.A. 4/martie 2004, Slobozia-Mândra.

„Transformarea socialistă a agriculturii”, impusă de regimul de democrație populară instaurat la 6 martie 1945, și-a găsit materializarea în comuna Slobozia –Mândra prin înființarea primei gospodării agricole colective din județul Teleorman, inaugurată la data de 31 iulie 1949. Înființarea acesteia s-a făcut pe baza înscrierii a 63 de familii din comună, în care existau mai mult țărani săraci decât țărani mijlocași și înstăriți. În această localitate partidul comunist implementase deja structuri comuniste în rândurile țărănimii sărace, datorită activității intense a unor activiști de partid. An de an s-au înscris în gospodărie tot mai multe familii de țărani datorită constrângerilor de tot felul la care erau supuși: cote obligatorii înrobitoare, amenințări și opresiuni.

Evoluția G.A.C.-ului “1907” Slobozia-Mândra a fost întreruptă de revolta din 1953, când jumătate dintre cei înscriși în gospodărie s-au retras, nemulțumiți fiind de sistemul colectiv de împărțire a produselor. Pentru a salva prima gospodărie colectivă din județul Teleorman, a fost necesară sosirea în comună a lui Gheorghe Apostol.

În perioada 1953-1960 gospodăria agricolă colectivă s-a consolidat, prin înscrierea tuturor locuitorilor din comună cu excepția unui singur țaran, Andrei Bunoaica.

Chiaburii, gospodarii comunei, au fost văzuți de comuniști ca principalii adversari după dispariția moșierilor, împotriva cărora în numele „luptei de clasă” au inițiat măsuri dure ce au avut drept finalitate dispariția lor ca structură socială.

După anul 1989, C.A.P.-ul “1907” nu s-a desființat ca toate celelalte cooperative agricole de producție din județul Teleorman, ci s-a transformat în Societatea Agricolă “1907” (Fig.11).

Fig. 11

MĂRTURII

Blejă Constantin, agricultor-colectivist, 71 de ani, Slobozia-Mândra:
(M.J.T., C.A. 7/02004, Slobozia-Mândra.)

- *despre cote:*

„[...] Ne punea să dăm cotă de carne, ba ne lua grâul de la treierat, ne lăsau mai mult nimic; trăiam așa cu câte-un măciniș, să avem până la treierat.[...]”.

Blejă Filon, agricultor-colectivist, 68 de ani, Slobozia-Mândra:
(M.J.T., C.A. 4/2004, Slobozia-Mândra.)

- *despre G.A.C.:*

„[...]Erau grupuri speciale care băteau oamenii până semnau (cererea de intrare în G.A.C.- n.n). Erau vreo trei grupuri.[...]”.

- *despre chiaburi:*

„[...]Florin al Floricichii (Florin Mihăilescu, chiabur- n.n) avea batoză, dărac și i le-a luat statul, pe el l-a arestat și l-a dus la Poarta Albă, acolo a murit. Cațighera (Ion, dislocat în 1949- n.n) a fost arendaș pe moșia prințului Calimachi.[...] „

Bojica Marin, profesor, 68 de ani, Slobozia-Mândra:
(M.J.T., C.A. 2/2004, Slobozia-Mândra.)

- *despre cote:*

„[...] Cotele erau indiscutabile, de la treierat nu știu dacă scăpai cu ceva, erau acolo cu tabelul; cine a treierat, cât a făcut, da de o parte, nici nu mai aduceai acasă, munceai pe degeaba; cu porumbul se mai putea face ceva, mai furai, mai aduceai cu carul acasă. Știu că părinții mei făcuseră gropane în pământ ca o fântână, prin coteț, prin altă parte, nu în curte, acolo mai aveam porumb și ce mai aveam, de ieșeam din iarnă. Îți lua totul din pătul, eram micuț și știu că trebuia să dăm carne, ouă, lână, lapte, bumbac, pe care îl cultivam, și-ți venea plan de producție de pe pământul pe care-l aveai; veneau de la primărie să le ia (produsele – n.n.) [...]”.

- *despre revolta din 1953:*

„[...]Revolta a pornit de la niște pepeni, unii luau mai mult, alții mai puțin. A început scandalul, sediul era la casa lui Petculescu. Era 23 august, duminică[...]. A venit armata și miliția : camioane cu militari înarmați. Au deschis focul în aer – rafale de mitralieră – gloanțele au venit în coastă, sus pe deal și făceau « plici, plici, plici ». A venit apoi armata călări. Toată lumea s-a retras în case și nu dădeau voie să iasă din curte. Dacă ieșea cineva, era lovit de cei călare. A durat până a doua zi la 12 ;

lumea s-a liniștit. A urmat represiunea : 8 inși au fost arestați, bătuți serios (Baicu Dobrin). Apoi a venit Gheorghe Apostol care le-a spus că cei ce vor să iasă, să iasă. Atunci s-au retras mulți, li s-a dat pământul foarte departe : la Salcia, la fântâna lui Gaciu, la Beciu.[...].”

Dobrescu Vintilă, agricultor-colectivist, 74 de ani, Slobozia-Mândra:
(M.J.T., C.A. 7/2004, Slobozia-Mândra.)

-despre cote:

„[...]Cotele erau destul de grele; grâul îl lua tot statul, de la mașina de treierat, nu-i dădea omului nici de mâncare, era vai de mama lui; erau foarte mari și i-a determinat pe oameni să se înscrie în colectiv, că așa era mersul, așa era ordinul, «ori te spânzuri, ori te-neci, ori la colectiv te treci!»”.

Dumitru Stancu, agricultor-colectivist, 65 de ani, Slobozia-Mândra:
(M.J.T., C.A. 1/2004, Slobozia-Mândra.)

- despre G.A.C.:

“[...]Din sat erau oameni care mergeau în alte comune unde oamenii nu voiau să se înscrie și îi chinuiau , le prindeau degetele la ușă, le smulgeau mustățile și sprâncenele, astea după ce erau îmbătați. La noi lumea a trăit pașnic și am trecut la colectiv. Cei ce nu intrau în colectiv erau ponegriți. Andrei Bunoiaca este unul care nu s-a înscris deloc în colectiv; a luat o bătaie soră cu moartea, dar nu s-a înscris; a obținut o hârtie de la Gheorghiu- Dej ca să rămână particular [...]”.

- despre revolta din 1953 :

„[...]În 1953 unii s-au supărat și și-au luat atelajele ; a venit Gheorghe Apostol care a spus oamenilor : «Asta e mersul lumii, sarcinile ne vin de sus, de la frații noștri de peste Prut». Unii au ieșit din colectiv și ca să-și bată joc de ei le-a dat pământul departe, în alte părți : la Segarcea, la Lița, la Dona, la Putineiu, , în mlaștini. Unii s-au împrumutat în bancă și au făcut pușcărie pentru că n-au putut să-și achite împrumuturile : Ilie Matei, Stoichița Matei-vreo 2 luni. [...]”.

Firică Ispas, agricultor-colectivist, 81 de ani, Slobozia-Mândra:
(M.J.T.,C.A. 4/2004, Slobozia-Mândra.)

- despre cote:

“[...]Era unu’, Vraciu’, de la Țigănie, de dinco’ de comuna noastră, speriasse toată comuna noastră; era membru de partid și îl puseseăștia ai noștri cu bumbacul, cu orice, cu cotele, să dea lumea cota la stat,ăștia de nu se trecea la colectiv și le lua toate alea. Aveam un vecin colea,

unul Stan Cojocar, cam avut el și ei din drum, Vraciu' ăsta și cu unu' Moșu Mâții- era primar el- fusese grădinar, da'-l pusese primar și mergea prin sat și lua orice găsea, le lua și făina din căpistere, la ăia de nu erau trecuți la colectiv, ca să se treacă; și vine la omu' ăsta, coala și ei știau că are porumbi pitiți, vine țiganu', intră în casă și zice: „Stane, hai cota!” Celălalt zice: „Bă Petre, vezi de treabă că fac și eu ceva!”, gata, tăie Marița o găină coala, o fripse, le puse masa, scoase vin, țuică și țiganu' se sătură și după ce se sătură zise: „Ei, Stane, hai porumbii, nu mai sta!”, „Păi, Petre!?”; „Bă, aia a fost cinstea ta, ce-ai făcut tu ai făcut, dă porumbii încoace; dacă nu dai porumbii pe care-i văz eu în pățul, eu știu și gălesc mai mulți!”. Și de frică, da omul toate alea: făină, mălai, ce le găsea, le lua și le ducea la Sfatul Popular. Aici le împărțeau ei.[...]

- despre G.A.C.:

„[...]Ne păcălea unu', Bunoiața Marin, ungea calul cu vaselină și zicea că-l unge cu marmeladă și zicea că uite cum trăim noi la colectiv, mâncăm numai marmeladă; ne-am trecut până la urmă că n-aveam pământ, da' era bine, aveam de toate, eu nu luam nimic când mă duceam la câmp, decât pâinea și sarea, că acolo găseam orice: ceapă, pepeni, orice se pune: roșii, castraveți. Toate casele le-am făcut cu colectivul, aveam bucate multe. Noi care ne-am trecut mai-nainte, îi băteam p-ăia care nu se trecuseră, ca să fim cu toții laolaltă; și a mers treaba bună, mergeam cu carul și cu boii tocmai la vârful câmpului să sape.

Ion Dachin era un om muncitor și curajos, nu era pricopsit, dar întâi și-ntâi au format banda de comuniști: el cu Voicu Sitaru, Niculae Oprescu, Barbu Mitrică – ăștia au fost cuibul partidului comunist.[...]

Macavei Florin, agricultor-colectivist, 83 de ani, Uda-Clocociov:
(M.J.T., C.A.6/2004, Slobozia-Mândra.)

- despre cote:

„[...] Cotele erau aspre de tot; veneau de ni le luau oamenii din sat de la noi cu dispozițiile care erau de la județ, că atunci capitala județului era la Turnu (Măgurele – nn.); munceam decât noi doi (el și soția – n.n.), că tata era bătrân, era născut în 1883 și atunci avea o etate de 60-70 de ani și noi munceam amândoi; când veneam de seceram, grâul îl lua tot ca să achite cota, era și pe dușmănie, cum era atunci și ni-l lua tot, rămâneau paie, le dam la alții că nu puteam să-l duc tot cu caru' meu; duceam 2-3 care la Turnu și eu mă întorceam acasă așa cum mă aflam, Dumnezeu ne trăia; din porumb mai luam, puneam 10-12 pogoane cu porumb, 6-7 cu grâu, ni se părea mai ușor. După aia a venit rândul că ne rămânea porumb,

îl îngropam de vale, făceam gropane în grădină, pusesem o podea, că ieșea apă acolo ! [...]"

- *despre chiaburi:*

„[...]Gâldău (Marin, chiabur – n.n) a făcut războiul la '916, a fost țăran ca și tata; la '916 din întâmplare a fost brancardier și s-a rănit căpitanul lui ; l-a luat în spate și l-a scos din mine d-acolo, iar căpitanul i-a spus așa când s-a-ndreptat : « Bă, o să se împrumietărească, când oi vede că se împrumietărește, să vii la mine ; eu am dreptul la 5 ha., da' le iei tu unde ți-o conveni, în comuna Slobozia-Mândra ; și a venit și și-a ales 20 de pogoane unde a fost mai bine ; a fost om muncitor, a pus o livadă de meri, a devenit proprietar ; după aia a fost și primar la Slobozia-Mândra prin anul '35-'36. A cumpărat o moară, după aia a venit regimul ăsta, i-a confiscat casa, ei au plecat, au fost obligați să plece la București ; fiul lui cel mare a făcut studii în America și a plecat în America ; în timpul războiului, când eu am fost militar, el a fost aici. Băiatul lui. a adus ceva din Basarabia, vite, șure de paie ; când au venit ăștia, le-au luat și le-au dus îndărăt și el a plecat în America. Bătrânul a murit la București, iar celălalt băiat a plecat și el în America.

Anghelache Petculescu (chiabur –n.n) : eram la școală în timpul ăla, el era inspector, prin anii '30-'32. Era mândru tare, el a fost izgonit d'acilea; cred că a fost deportat de prima dată, avea 40 de pogoane. Fugise la Pitești.

Popa Mitrică, la fel, nu s-a mai întors.[...]"

Macavei Floarea, agricultor-colectivist, 82 de ani, Uda-Clocociov: (M.J.T., C.A. 6/2004, Slobozia-Mândra.)

- *despre cote:*

„[...]Am făcut 7 copii, 2 ne-au murit și ce să vezi, n-aveam mâncare[...], am măcinat la Mândra 5 duble de grâu, la piatră, că eram 9 inși la masă ; făceam mămăligă, din mămăligă opream o felie, o frământam cu nițică spuză, unde fierbeam căldarea de făceam mămăligă și dădeam la ăia 5 copii câte o bucițică de fiecare. Am tras chinuială mare ![...]. Am fost vrednici fără seamăn dar ne-a ajutat Dumnezeu! Noi dam tot, eram la zi cu cotele, n-au venit peste noi să ne chinuie; pe alții îi băteau![...]"

- *despre G.A.C. :*

“[...]Tot chinuială și la colectiv. În primul an am pus grâu, 60 duble și ne-au dat înapoi 30 de duble că așa a căzut la normă; nici sămânța nu ne-au dat-o.[...]"

Măgeală Gheorghe, agricultor-colectivist, 62 de ani, Slobozia-Mândra.

(M.J.T., C.A. 3/2004, Slobozia-Mândra.)

- *despre revolta din 1953:*

„[...]Revolta din 1953 a plecat de la niște pepeni, un copil de 15 ani a luat un pepene dintr-o căruță iar președintele (Ion Dachin – n.n) i-a dat cu ele în cap; a sărit toată lumea să-și ia ceea ce aduseseră la colectiv. El (Ion Dachin – n.n) a scăpat prin grădină.[...]”.

Mitru Florea Ion, agricultor-colectivist, 59 de ani, Slobozia-Mândra:

(M.J.T., C.A1/2004, Slobozia-Mândra).

- *despre revolta din 1953:*

„[...] În 1953 s-a făcut o revoluție, nu le-a mai convenit la oameni. A venit Gheorghe Apostol, care le-a spus ca să nu iasă afară (din colectiv-n.n), că tot aici vor ajunge, că așa este mersul. Totul a plecat de la o lubeniță. A venit miliția călare și a tras în aer, știau că s-au agitat oamenii, era în 23 august 1953. L-au luat pe Măneată, pe Clamponu', care a făcut 2 ani pușcărie, la canal. Primar era Papa Stan, un om gras și mărunțel. Ion Dachin a luat șaretă cu calul de la Primărie și a plecat la G.A.C. în jos. Apoi s-a întâlnit cu lumea, între timp a venit miliția care a tras în aer, oamenii s-au speriat și au plecat, s-au împrăștiat. Între timp, unii mai curajoși, cum ar fi Bunoiața, au furat boii din G.A.C. și se duceau la Roșiori să-i vândă. Când a venit Gheorghe Apostol, era și bunicul meu, Mitru Ion, care a spus că oamenii s-au răsculat pentru pământ. Mulți au făcut cereri de ieșire (din G.A.C. –n.n.) atunci. Unii au rupt cererile și n-au mai vrut să iasă. Cei ce au ieșit au primit pământul departe, au făcut împrumut în bancă, au cumpărat boi și car și le-au băgat iar în G.A.C. în 1960.[...]”.

Pană Tudor, ginere de chiabur, 74 de ani. Slobozia-Mândra:

(M.J.T., C.A. 4/2004, Slobozia-Mândra).

- *despre chiaburi :*

„[...] Ploieșteanu Marin (chiabur, dislocat în 1949- n.n) fost notar, a avut școală specială care se făcea pe vremea aceea. Avea 19 ha și un autobuz pe care i l-a confiscat. Era foarte harnic și foarte isteț.[...] . A fost arestat și acolo (în detenție – n.n) un țigan ungar l-a bătut tare cu un băț cu noduri, așa tare că două luni a dormit numai pe o parte. 8 ani a stat la pat, l-a îngrijit biata mamaia, că era o femeie credincioasă; el a avut cunoștință până să moară.[...]”.

Stoican Petre, agricultor-colectivist, 71 de ani, fiul lui Stoican Dobrin, zis Măneață, participant la revolta din 1953:

(M.J.T., C.A. 1/2004, Slobozia-Mândra).

- *despre revolta din 1953* :

“[...]A venit Gheorghe Apostol și a zis: “Care vrea să iasă din colectiv, să iasă, care nu , să stea” [...].Tata a fost arestat pentru că l-a luat de piept pe Ion Dachin la colectiv, jos. După 3 săptămâni au început arestările. A venit un milițian , unul Toma și l-a luat până la postul de miliție, apoi l-a băgat în dubă și l-a dus la Turnu. Nouă zile au durat cercetările. S-a întors acasă. Apoi toamna l-au ridicat și a stat în pușcărie nouă luni ; îi dăduseră doi ani.[...]”.

Vaică Tudora, agricultor-colectivist, 70 de ani, , Slobozia-Mândra:

(M.J.T., C.A. 4/2004, Slobozia-Mândra).

- *despre chiaburi* :

„[...] tata Marin Gâldău, frate cu bătut, l-a pus pe grătare , a făcut 3 ani pușcărie pe grătare , pe apă, da' n-a murit. A făcut rogojini în pușcărie, a scăpat, a venit acasă și a murit. A avut casă în P-ța Rahovei , în spate, din cărămidă. A avut 100 de pogoane, a avut tractor, a avut pomi, a avut mașină de treierat.[...]”.

4. COLECTIVIZAREA ÎN COMUNA SILIȘTEA GUMEȘTI

Elena Tronaru

Siliștea Gumești, locul nașterii scriitorului Marin Preda, este o comună situată în partea de nord a județului Teleorman, aproape de granița cu județul Argeș. Locuitorii ei s-au ocupat din cele mai vechi timpuri cu cultivarea pământului și creșterea animalelor. Unii dintre ei s-au ocupat și cu negoțul, cumpărând cereale din partea de sud a județului pe care le vindeau apoi în târgurile de la Pitești, Curtea de Argeș sau Câmpulung Muscel. Au fost oameni harnici și muncitori cu gospodării frumoase, unele model pentru cei din zonă.

Împroprietăriți în urma celor două războaie mondiale, țăranii erau atașați de pământ. Aceștia, care asemenea lui Ilie Moromete toată viața au luptat pentru a-și menține proprietatea întregă, erau nevoiți acum să renunțe la pământ și să intre în G.A.C. Cum să-l cedeze de bunăvoie acești oameni care nu se îndurau să-l vândă nici pentru a-și îngriji sănătatea, nici pentru a-și trimite copiii la școală? Aveau un cult deosebit pentru pământ și pentru muncă. Ei știau că orice teren, indiferent cât ar fi de nefertil, dacă îl muncești bine, produce. Acesta este motivul pentru care refuzând să intre în întovărășiri sau în G.A.C. au acceptat, în schimbul pământului lor bun, și loturi proaste, departe de sat. De multe ori și-au sacrificat copiii, netrimțându-i la școală, pentru că aveau nevoie de brațe de muncă. Cum să-l cedeze de bună-voie? Pământul făcea parte din viața lor, el le asigura liniștea casei și siguranța zilei de mâine. Voiau să-l lase întreg moștenire copiilor și nepoților.

Toate aceste motive explică încetineala și întârzierea procesului de colectivizare în comuna Siliștea Gumești. Înscrierile în G.A.C. s-au făcut, de cele mai multe ori, atunci când fizic și psihic oamenii n-au mai suportat.

***

Sistemul cotelor agricole, mijloc de presiune asupra țăranilor

Cotele au reprezentat cantități importante de produse agricole, predate anual, în mod obligatoriu, de către gospodăriile individuale și

cooperatiste la fondul central al statului, la termene și prețuri fixate de autoritățile comuniste. Acestea au reprezentat un mijloc de presiune asupra țăranilor pentru a-i determina să intre în întovărășirile agricole sau în gospodăriile colective¹.

Calculate diferențiat, în funcție de categoria socială (țărani săraci, mijlocași, chiaburi) și de suprafața agricolă deținută de fiecare familie, cotele afectau de cele mai multe ori siguranța alimentară a familiei. Cotele s-au aplicat la carne, lână, lapte, grâu, porumb, furaje ș.a. Oamenii își amintesc cu tristețe cum primeau, la începutul anului, de la Primărie, „carnetul de cote” în care erau trecute cantitățile de produse și termenele de predare. Iată câteva declarații: „erau apăsătoare, urmăreau să te sărăcească și apoi să te înscrii în întovărășire sau în G.A.C.”²; „ne luau totul”³; „la început li s-a lăsat ceva țăranilor, apoi li s-a luat totul pentru a-i forța să se înscrie”⁴; „au creat o atmosferă neplăcută în lumea satului”⁵; „munceam și ne luau tot, rămâneam doar cu ceea ce puteam fura și duce la rude pentru că acasă eram controlați”⁶; „achitam cotele și nu ne mai permiteam nimic”⁷; „la mijlocași mai lăseau ceva, la chiaburi nu lăseau nimic. Îmi amintesc cum Dumitru Rizoiu, care avea 20 de pogoane, venea într-un an numai cu furca de la arie”⁸; „nouă ne convenea pentru că nu aveam pământ mult (aveam 3 ha), dar la chiaburi nu le mai rămânea nimic”⁹; „perioada cotelor a fost atât de grea încât oamenii, pentru a mai apuca ceva grâu, erau nevoiți să treiere o parte din el acasă fără a mai trece pe la arie”¹⁰. Familia lui Burcea Anghel a făcut acest lucru doar într-un singur an, de teamă, că „dacă te prindea făcea închisoare”¹¹. Tot el ne-a povestit că „în perioada

¹ *Dicționar enciclopedic*, vol I, Editura Enciclopedică, București, 1993, p. 468.

² Cf. mărturiei făcută de Petrescu Victor, M.J.T., CD 016/18 februarie 2004, Siliștea Gumești.

³ Cf. mărturiei făcută de Ciobanu M. Ilie, M.J.T., CD 015 și CD 044/ 18 februarie 2004, Siliștea Gumești.

⁴ Cf. mărturiei făcută de Constantin Marin, M.J.T., CD 014 și CD 016/10 martie 2004, Siliștea Gumești.

⁵ Cf. mărturiei făcută de Gheorghe Ion, M.J.T., CD 018/ 5 febr. 2004, Siliștea Gumești.

⁶ Cf. mărturiei făcută de Zugravu Florian, M.J.T., CD 043/ 10 martie. 2004, Siliștea Gumești.

⁷ Cf. mărturiei făcută de Dinu I. Petre, M.J.T., CD 015 și CD 017/5 februarie 2004, Siliștea Gumești.

⁸ Cf. mărturiei făcută de Alexe Traian, M.J.T., CD 043 și CD 044/10 martie 2004, Siliștea Gumești.

⁹ Cf. mărturiei făcută de Neacșu Florica, M.J.T., CD 046/11 martie 2004, Siliștea Gumești.

¹⁰ Cf. mărturiei făcută de Burcea Anghel, M.J.T., CD 042/24 martie 2004, Siliștea Gumești.

¹¹ Cf. mărturiei făcută de Burcea Anghel, *loc. cit.*

cotelor s-a mâncat pâine și mămăligă din orz (acesta nefiind supus cotelor)”¹².

Predarea cotelor era considerată de autorități drept o „îndatorire patriotică”¹³, de aceea, activitatea de predare era supravegheată de Miliție, Securitate și organele de partid. Neachitarea cotelor era considerată infracțiune și se pedepsea conform Decretului 183/30 aprilie 1949¹⁴. Tot infracțiunii erau considerate și dosirea produselor sau sustragerea de la predarea cotelor, fiind pedepsite ca atare. Ciobanu M. Ilie spune că tatăl său a fost judecat la Olteni pentru neachitarea cotelor¹⁵; Negreanu Marin povestește cum socrul său a făcut 3 luni de închisoare pentru că a ascuns 2 saci de grâu¹⁶.

Securitatea avea obligația de a raporta periodic situația din teritoriu. Astfel în darea de seamă *Sinteza agricultorilor și țăranilor* nr. 1/2164 din 5 septembrie 1949 a Biroului de Securitate Roșiorii de Vede către Serviciul de Securitate Teleorman se arăta că „țăranii săraci și mijlocași sunt mulțumiți că nu au dat cote mari de cereale pentru stat, aceste cote mari fiind suportate de chiaburii cu pământ de întindere mare”¹⁷.

Pentru a-i determina pe cetățeni să-și achite cotele se ducea o intensă muncă de lămurire, mai ales propagandistică: „Trebuie curmată atitudinea de îngăduință a unor organe locale [...] față de chiaburii care nu respectă legea în legătură cu obligațiile de colectare. Este un titlu de cinste pentru fiecare țăran de a-și îndeplini la termen obligațiile de colectare [...]”¹⁸. Circulația produselor agricole era liberă dacă planul de colectare, la fiecare produs în parte, era realizat pe comună¹⁹.

Prin adresa nr. 2.640 din 13 oct. 1953 a Sfatului Popular al Regiunii București se cerea Sfatului Popular Raional și Sfaturilor Populare Comunale să sprijine acțiunea de colectare a produselor vegetale și animale²⁰.

Împotriva acelor care, cu toată munca de lămurire, nu-și achitau cotele la termenele prevăzute în obligația și decizia Sfatului Popular Comunal, împuterniciții comunali puteau, în baza instrucțiunilor primite în

---

¹² *Ibidem*.

¹³ „Scânteia”, Anul XXI, nr. 2216, 9 decembrie 1951, p. 1.

¹⁴ B.O.nr. 25 din 30 aprilie 1949.

¹⁵ Cf. mărturiei făcută de Ciobanu M. Ilie, *loc. cit.*

¹⁶ Cf. mărturiei făcută de Negreanu Marin, , M.J.T., CD 048/10 martie 2004, Siliștea Gumești.

¹⁷ A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 12/1949-50, f. 18.

¹⁸ *Țărănimea Muncitoare și reforma bănească*, 1952, Ed. P.M.R., p. 19.

¹⁹ Cf. D. 502/22 decembrie 1952 din B.O. 1/7 ianuarie 1953.

²⁰ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 15/1953, f. 103.

acest sens, să aplice sechestre pentru cotele restante și pentru asigurarea amenzii și să-i oblige pe producători să se prezinte personal cu animalele sechestrate în contul cotelor, la baza cea mai apropiată.

Dosarele acelor producători cărora li s-au aplicat prevederile Decretului 131 trebuiau înaintate de urgență împuternicitului raional, care avea grijă ca cei în cauză să fie deferiți justiției și judecați, astfel încât la data revenirii bazei volante produsele sechestrate și neridicate în contul cotelor și amenzii să poată fi ridicate în baza hotărârii instanței judecătorești. Dacă până la acea dată instanța judecătorească nu dădea sentința, agenții colectori erau sfătuiți să ridice numai animalele sechestrate în contul cotelor restante. Amenda trebuia achitată în bani, iar dacă producătorul refuza, „putea fi executat asupra produselor agricole sau bunurilor”²¹.

În anul 1957, atât gospodăriile colective cât și gospodăriile individuale aveau restante mari la încasarea cotelor; instrucțiunile elaborate în acest sens prevedeau ca din partea Comitetului Executiv Raional să se deplaseze delegați în vederea determinării gospodăriilor colective să-și achite neîntârziat obligațiile către stat și muncile către SMT-uri. Potrivit aceluiași instrucțiuni, „în gospodăriile individuale, agenții colectori trebuiau să fie însoțiți de 1-2 delegați din partea Sfatului Popular Comunal pentru a hotărî împreună măsurile ce se impun a se lua”²².

Printr-o adresă a Consiliului de Miniștri din anul 1959, se atrăgea din nou atenția autorităților locale că: „drepturile statului privind grâul trebuie preluate direct de la arii și combine. Răspunzători pentru terminarea la timp a lucrărilor de recoltare, treieriş și încasarea tuturor drepturilor statului fiind președinții Sfatului Popular”²³.

Exceptați de la predarea cotelor erau doar țăranii foarte săraci (care aveau până la 1 pogon de pământ); în schimb chiaburii erau obligați să achite cote mult mai mari decât restul populației. Dacă nu le puteau achita sau dacă refuzau să le achite erau considerați „sabotori ai colectărilor”, fiind pedepsiți prin confiscarea produselor, amendă și chiar închisoare. În presa vremii apăreau informații de genul: „[...] chiaburii sabotează colectarea [...]. Țăranii muncitori sprijină organele de partid și de stat împotriva chiaburilor, demascând chiaburii și locurile unde și-au ascuns produsele”²⁴. Se urmărea prin diverse metode învrăjbirea celor două categorii sociale.

²¹ *Ibidem*, ds. 162/1956, f. 16.

²² *Ibidem*, ds. 97/1957, f. 229.

²³ *Ibidem*, ds. 85/1959, f. 147.

²⁴ „Scânteia”, Anul XXI, nr. 2220, 14 decembrie 1951, p. 2.

Cotele obligatorii de produse agricole, crescând an de an, au fost greu suportate de toți țărani, dar cei mai afectați au fost chiaburii. Majorate substanțial în comparație cu cotele achitate de ceilalți cetățeni, chiaburilor nu le mai rămânea nimic sau aproape nimic, după achitarea acestora. Dacă nu-și achitau cotele aveau loc descinderi în gospodărie, luându-li-se tot ce aveau.

Cote de carne. Pentru buna desfășurare a procesului de colectare a cărnii, Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede făcea câteva recomandări pentru locuitorii din Siliștea Gumești: „carnea trebuie predată la Baza de recepționare a cărnii de la Balaci. Producătorii care au de predat cantități mici de carne să predea oi, miei, păsări. Pentru apărarea șeptelului trebuie predate numai animale pentru tăiere, adică animale mari și sănătoase. Pentru a nu fi expuși tendințelor de speculă ale negustorilor și geambașilor, cetățenii sunt sfătuiți să se asocieze la comune, asocierea cu chiaburii este interzisă, deoarece aceștia se pot asocia numai între ei”²⁵. Pe lângă cotele anuale de carne existau și anumite cote ocazionale. Astfel, printr-o adresă a Comitetului de Stat pentru Colectarea Produselor Agricole, din data de 7 aprilie 1955, împuternicitul Regiunii București comunica împuternicitului Raionului Roșiorii de Vede următoarele: „În vederea aprovizionării oamenilor muncii cu carne de miel în cinstea zilei de 1 Mai 1955, în afară de sarcina de colectare ce vă revine pe luna aprilie 1955 veți trece de îndată la organizarea colectării de miei. În acest scop vi se repartizează să colectați până la 1 Mai 1955 un număr de 1162 capete, [...] această cifră va fi repartizată pe comune”²⁶.

În acest sens, Ciobanu M. Ilie relatează: „într-un an aveam un singur miel pe care voiam să-l tai de Paști, dar a venit primarul Neacșu Ion și mi l-a luat”²⁷. Tot el a mai spus că, fiind încadrat în categoria de mijlocăș, trebuia să predea anual aproximativ 100-120 kg. de carne, iar, atunci când nu avea ce să predea se asocia cu alți săteni, cumpărau o vacă pe care o predau împreună la O.R.A.C.A., apoi mergeau la Primărie și erau descărcați²⁸.

Pentru gospodăriile chiaburești cotele de carne erau mult mai mari. Ele erau calculate în funcție de structura de proprietate și norma raionului, la care se aplica o majorare de 30%²⁹.

²⁵ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 162/1956, f. 32.

²⁶ *Ibidem*, f. 32.

²⁷ Cf. mărturiei făcută de Ciobanu M. Ilie, *loc. cit.*

²⁸ *Ibidem*.

²⁹ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 107/1953, f. 78.

Cote de lână. Instrucțiunile nr. 122/1953 privind cotele obligatorii de lână subliniau obligația Comitetelor Executive ale Sfatului Popular, a împuterniciților regionali și raionali ai Comitetului de Stat pentru Colectarea Produselor Agricole de a sprijini achizițiile de lână, considerând aceasta ca o sarcină principală³⁰.

Proprietarii și responsabilii daracelor erau obligați, înainte de a primi lâna la dărăcit, să ceară producătorilor dovada că au predat cotele obligatorii de lână și numai după aceea li se permitea să dărăcească lână pentru propriile gospodării. Pentru gospodăriile chiaburești, cotele de lână erau majorate cu 10% față de cotele stabilite pentru celelalte gospodării.

Pentru a putea strânge la timp cotele de lână, autoritățile le impuneau producătorilor să-și tundă oile în fiecare an până la data de 20-30 mai. Pentru predarea cotelor de lână locuitorii erau programați pe zile. O comisie comunală sigila daracele primăvara și aceeași comisie le desigila toamna. Referitor la această cotă, Constantin Petre spunea: „ne obliga să tundem oile de două ori pe an. Cine avea mai multe oi mai rămânea cu ceva lână, cine avea doar câteva nu-i mai rămânea aproape nimic”³¹.

Cote de lapte. Potrivit instrucțiunilor Comitetului de Stat pentru Colectarea Produselor Agricole, gospodăriile chiaburești care dețineau vaci sau bivolițe erau impuse la predarea cotelor obligatorii de lapte după normele gospodăriilor individuale ale țăranilor muncitori din raion și structura de proprietate respectivă, cu o majorare de 30%. Gospodăriile chiaburești care nu dețineau vaci sau bivolițe trebuia să predea cote de lapte pe baza normelor stabilite special pentru ei³². Dar pentru acest lucru oamenii erau obligați să cumpere lapte pentru a preda.

Cotele de fân erau și ele obligatorii. În cazul în care unii săteni nu dispuneau de acest furaj, ei trebuia să-l cumpere³³.

Cote de grâu. Spre deosebire de celelalte cote pe care le duceau oamenii, cotele de grâu erau strânse de împuterniciți, direct de la arie: „nu putea pleca nimeni de la arie până nu-și achita cota”³⁴.

Burcea Anghel povestește că într-un an a fost delegat la arie, ca împuternicit din partea Primăriei, să strângă cotele. Pe lângă această cotă el trebuia să rețină și alte datorii neonorate de cetățeni, cum ar fi percepția.

³⁰ *Ibidem*, f. 87.

³¹ Cf. mărturiei făcută de Constantin Petre, M.J.T., CD 042/24 martie 2004, Siliștea Gumești.

³² S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 107/1953, f. 63.

³³ Cf. mărturiei făcută de Gheorghe Florea, M.J.T., CD 014/18 februarie 2004, Siliștea Gumești.

³⁴ Cf. mărturiei făcută de Cutieru M. Ilie, M.J.T., CD 018/5 februarie 2004, Siliștea Gumești.

Dacă nu ajungeau recoltele de la arie mergeau acasă la oameni și mai lua grâu, porumb sau alte produse³⁵. Uneori aceste cote erau atât de împovărătoare încât oamenilor nu le mai rămânea nimic. Așa s-a întâmplat în anul 1951 când țăranii din Siliștea Gumești s-au revoltat împotriva autorităților comunale care fixaseră cote foarte mari³⁶.

Crescând an de an, iar termenele fiind din ce în ce mai scurte, cotele au devenit insuportabile. În aceste condiții, oamenii au încercat prin diverse metode să se sustragă de la predarea lor: nu declarau tot pământul, ascundeau produse agricole la vecini sau rude, furau de pe câmp înainte de treierat. Toate acestea erau considerate infracțiuni. Badea Nicolae povestește cum într-un an când transporta grâu cu căruța de la arie la gară în convoaie s-a abătut din drum și a lăsat un sac de grâu acasă. Nu l-au prins, dar familia era foarte speriată. Altă dată a fost reclamat, i-au făcut percheziție, dar nu i-au găsit nimic, fiindcă îl ascunsese bine³⁷.

Autoimpunerea. Pe lângă cote cetățenii achitau anual și autoimpunerea (o contribuție „voluntară” în bani și muncă). Aceasta era calculată pe categorii de locuitori, în funcție de venitul fiecărei gospodării. Din aceste fonduri se puteau construi școli, cămine culturale, dispensare, case de naștere, se puteau electrifica localitățile. Aceste sume apăseau greu pe umerii cetățenilor împovărați de datorii către stat.

Cotele erau strânse de către colectori. De cele mai multe ori, colectorii din comună veneau însoțiți de colectori din alte localități, aceștia fiind străini erau mult mai aspri³⁸. În comuna Siliștea Gumești, în 1956, din Comisia pentru colectare făceau parte: Stoian Marin (împuternicit), Băltoiu Mircea (colector), Modan Nicolae (colector), Dumitru Badea (colector) și Cârjan Radu (inspector, delegat din partea Raionului Roșiorii de Vede).

Conform H.C.M. nr. 1.325/8iulie1955 premiarea organelor de colectare se făcea anual sau trimestrial cu condiția să fi fost realizat planul de colectare în sectorul individual, în întovărășiri și în gospodăriile colective și să fi fost plătite muncile către SMT³⁹. Pe baza acestei hotărâri membrii Comisiei de colectare, amintiți mai sus, au primit, în contul îndeplinirii planurilor de colectare, diferite sume de bani. Astfel Stoian Marin a fost premiat cu suma de 254,68 lei, Băltoiu Mircea și Modan

³⁵ Cf. mărturiei făcută de Burcea Anghel, *loc. cit.*

³⁶ *Ibidem.*

³⁷ Cf. mărturiei făcută de Badea Nicolae, M.J.T., CD 046/2004, Siliștea Gumești.

³⁸ Cf. mărturiei făcută de Constantin Marin, *loc. cit.*

³⁹ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 105/1957, f. 54.

Nicolae au primit câte 231,24 lei fiecare, iar Cârjan Radu a ridicat suma de 346,93 lei.⁴⁰

Au fost și situații în care colectorii și-au însușit venituri necuvenite. De exemplu, Băltărețu Anghel, din comuna Albești, Raionul Roșiorii de Vede, a fost judecat în anul 1958 pe motiv că și-a însușit suma de 9.950 lei de la producătorii care au plătit pentru asociere la cotele de carne, aceștia rămânând cu cotele neachitate. El a fost condamnat, iar cei păgubiți urmau să-și achite, din nou, cotele de carne către stat. Referitor la această situație, Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede răspunde unei adrese a Ministerului Colectărilor: „planul de stat și interesele statului n-au fost prejudiciate, au fost prejudiciați cetățenii. Aceștia urmează să-și achite obligațiile față de stat”⁴¹. Ca urmare a celor întâmplate a fost interzisă strângerea de bani de către colectori.

Revolta din iulie 1951 a avut drept cauze predarea cotelor obligatorii, treieriișul la arie și comportamentul insultător al colectoarelor .

În prima fază, ea s-a manifestat la aria de treierat în Valea Morii, unde se aflau Dumitru Badea, delegat din partea organizației de partid și Vasile Popescu, cântaragiu. După predarea cotei de grâu, câteva persoane au constatat că nu le mai rămânea nimic. Nemulțumiți au refuzat să mai treiere, iar batoza a fost oprită. După câteva ore, Costică Marinescu, proprietarul batozei, a repornit-o spunând că pe el nu-l interesează ce fac oamenii cu cotele. În aceste condiții, oamenii au continuat să treiere, refuzând să mai predea cotele. Pentru a aplana criza, a sosit la fața locului primarul Nicolae Modan care a încercat să-i determine pe oameni să-și achite obligațiile⁴².

De la arie, oamenii s-au îndreptat spre sat și împreună cu alți săteni alarmați de clopotul bisericii s-au îndreptat spre locuințele lui Nicolae Modan și a lui Traian Popa, secretarul primăriei, aceștia fiind considerați principalii vinovați pentru predarea cotelor. Nemulțumiții erau înarmați cu furci, coase și topoare⁴³.

De frica răsculaților, autoritățile, în frunte cu secretarul de partid Marin Oprea, au luat arme de la Miliție și au tras focuri de intimidare asupra țăranilor, ocazie cu care a fost rănit Stoian Gheorghe⁴⁴.

---

⁴⁰*Ibidem*, f. 50.

⁴¹*Ibidem*, ds. 85/1959, f. 69-70.

⁴² Cf. mărturiei făcută de Cutieru M. Ilie, *loc. cit.*

⁴³ *Ibidem*; Cf. mărturiei făcută de Ciobanu M. Ilie, *loc. cit.*

⁴⁴ Cf. mărturiei făcută de Ciobanu M. Ilie, *loc. cit.*

Noaptea, autoritățile au intervenit în forță declanșând arestările. Mai întâi a fost ridicat Costică Marinescu, presupus cap al revoltei, apoi au fost arestați Anghelache Badea, Zugravu Constantin, Marinescu Nicolae, Cizmaru Marin și alții (aproximativ 10-12 persoane). Cei arestați au fost judecați la Craiova și condamnați la închisoare. După ce s-au întors aceștia, de frică refuzau să mai povestească ce au pățimit⁴⁵.

Chiaburii „dușmanii de clasă ai democrației populare”

Imaginea chiaburului creată de autoritățile comuniste.

Propaganda comunistă dă chiaburilor diverse definiții. Ei sunt considerați a fi o „burghezie sătească, formată în general din țăranii care posedau suprafețe de teren agricol mai mari decât puteau lucra cu forța de muncă a familiilor lor și care-și asigurau venituri din exploatarea muncii salariate, din arendări de pământuri, din speculă și camătă”⁴⁶ sau „ultima și cea mai numeroasă clasă exploatoare din satele noastre care stă de-a curmezișul drumului pentru o viață mai bună și fericită, pentru socialism. Chiaburimea stăpânește numeroase mijloace de producție, ea are pământ, unelte, vite, bani, în general o gospodărie bine înzestrată cu toate cele necesare”⁴⁷.

Atitudinea autorităților față de chiaburi.

Acțiunile duse împotriva chiaburilor au fost distrugătoare. Comuniștii îi considerau: „exploatatori ai oamenilor muncii de la orașe și sate”⁴⁸, „aliați ai imperialismului străin englez și american”⁴⁹ și „dușmani ai regimului democrat popular”⁵⁰. La rândul ei conducerea comunistă a comunei Siliștea Gumești îi numea, de multe ori, „hoți și bandiți”⁵¹.

Pentru a-i discredita în fața țăranilor mijlocași și săraci, despre chiaburi, în presa vremii apăreau informații precum: „țăranii muncitori din Teleorman își achită obligațiile către stat [...] în timp ce chiaburii încearcă să se sustragă de la predarea cotelor, dosind produsele agricole cu scopul de a le specula și a jefui pe oamenii muncii de la orașe și de la sate. Țăranii săraci și mijlocași, răspunzând la chemarea partidului, demască și

⁴⁵ *Ibidem*; Cf. mărturiei făcută de Cutieru M. Ilie, *loc. cit.*

⁴⁶ *Mic dicționar enciclopedic*, Ediția a II-a, Editura științifică și enciclopedică, București, 1978, p. 182.

⁴⁷ *Sarcinile P.M.R. ...*, p. 27.

⁴⁸ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 5/1953, f. 185.

⁴⁹ „Dosarele Istoriei”, an. VIII, nr. 1 (77), 2003, p. 37.

⁵⁰ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 5/1953, f. 185.

⁵¹ Cf. mărturiilor făcute de Negreanu Gheorghe, *loc. cit.* și Gheorghe Florea, *loc. cit.*

zădărnicesc acțiunile dușmănoase ale chiaburilor”⁵². Celor care-i demascau pe chiaburi și ajutau la confiscarea produselor dosite li se promitea 25% din aceste produse⁵³.

Plenara C.C. al P.M.R. din 3-5 martie 1949 a dezbătut problema colectivizării și a trasat ca sarcină imediată îngrădirea elementelor chiaburești. Limitarea puterii economice a acestora s-a realizat treptat, prin diverse metode: cote și impozite foarte mari, planuri de cultură și predări obligatorii, deposedări succesive de pământ și de bunuri.

Situația chiaburilor până la dispariția lor.

Pentru a pune în aplicare hotărârile acestei Plenare, în anii 1952 – 1953 Sfaturile Populare regionale au alcătuit, în urma propunerilor Sfaturilor Populare comunale, listele de chiaburi, pe ele erau înscrși „cei mai înstăriți și mai muncitori oameni”⁵⁴. La întocmirea acestor liste s-au făcut și greșeli, au existat și abuzuri. Chiar autoritățile centrale recunoșteau faptul că în vara anului 1952, mii de țărani mijlocași au fost trecuți pe listele de chiaburi. Se atrăgea atenția autorităților locale să nu confunde țărani mijlocași cu chiaburii pentru că „a pune pe mijlocaș în aceeași oală cu chiaburul este o greșeală foarte periculoasă”⁵⁵. Listele se modificau tot timpul, unii fiind înscrși, alții fiind șterși. Astfel, „ori de câte ori avea loc o ședință la Sfatul Popular al comunei Siliștea Gumești, mai treceau câțiva la chiaburi, cu scopul de a încasa venituri mari pentru stat”⁵⁶.

Prin cercetarea documentelor de arhivă s-a stabilit o listă cu chiaburii existenți în comună în anul 1954. Ea cuprinde 16 persoane: Alexandru D. Popescu, Constantin F. Chiriță, Anghel Predescu, Grigore S. Dobrescu, Stan C. Tudose, Marin Fierbințeanu, Aurelia Teodorescu (agricultori); Preda F. Predescu, Constantin Ignat Roșu (Fig. 1), Nicolae C. Dogaru (mecanici); Aristide Rădulescu, Stancu Popescu, Cristache I. Anghel (comercianți); Dumitru Predescu (învățător, Fig. 2, casa lui Dumitru Predescu); Ilie Andrei

⁵² „Scânțeia”, an XXI, nr. 2220, 14 dec.1951, f.2.

⁵³ *Ibidem*.

⁵⁴ Cf. mărturiei făcută de Cutieru M. Ilie, *loc. cit*.

⁵⁵ *Sarcinile Partidului Muncitoresc Român în lupta pentru întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare și pentru transformarea socialistă a agriculturii*, Editura P. M. R., 1949, p. 37.

⁵⁶ Cf. mărturiei făcută de Negreanu Marin, *loc. cit*.

(preot) și Alexandru Anghelache (funcționar)⁵⁷. Din analiză se constată că în această categorie socială, pe lângă țărani, au fost încadrați și intelectuali, meseriași, comercianți, cârciumari.

Fig. 1

Fig. 2

În anul 1957, ca urmare a cererilor de retragere înaintate de către Constantin Chiriță, Ilie Andrei, Alexandru Anghelache, Marin Fierbințeanu, Cristache Anghel și aprobate de Comitetul Executiv al Sfatului Popular al comunei Siliștea Gumești, pe lista de chiaburi se mai găsesc doar 11 persoane⁵⁸.

Prin aplicarea Decretului 115/1959⁵⁹ lista chiaburilor a suferit alte modificări, ceea ce a făcut ca la 22 iulie 1959, după aplicarea acestui decret, să mai rămână în comună doar trei chiaburi: Constantin Ignat Roșu, Stancu Popescu și Aurelia Teodorescu⁶⁰.

În anul 1960 au mai fost încadrate în categoria chiaburilor încă 5 persoane: Dinu I. Petre (Fig. 3), Ghiocel Ion, Marinescu Nicolae, Popescu Marin și Fierbințeanu Marin⁶¹. Dar, la sfârșitul anului 1960 și începutul anului 1961, în urma predării bunurilor ce făceau obiectul statutului de chiaburi: darac de lână, cazan de țuică, batoză cu locomobil, au fost scoase

⁵⁷ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 148/1954-1960, partea a II-a, f. 235 și A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, vol. 1, f. 40-41, 51.

⁵⁸ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 148/1954-1960, partea a II-a, f. 338.

⁵⁹ B.O. nr. 10 din 30 martie 1959.

⁶⁰ Document aparținând Primăriei Siliștea Gumești.

⁶¹ Faptul că încadrarea în categoria chiaburilor nu se făcea după norme precise este demonstrată de situația lui Fierbințeanu Marin care apare pe lista din 1954, este retras în 1957 și reîncadrat în 1960.

de pe listă patru persoane: Marinescu Nicolae, Stancu Popescu, Ion Ghiocel și Roșu Ignat Constantin⁶².

Bunurile amintite erau considerate de regimul comunist, mijloace de exploatare; din acest motiv, celor menționați mai sus le fuseseră impuse, înainte de predare, taxe și impozite foarte mari. De exemplu, în cererea de retragere de pe listă a lui Stancu Popescu, înaintată Primăriei, acesta declara că pentru cazanul de țiucă pe care-l poseda, el a plătit, ca impunere, suma de 3200 lei⁶³.

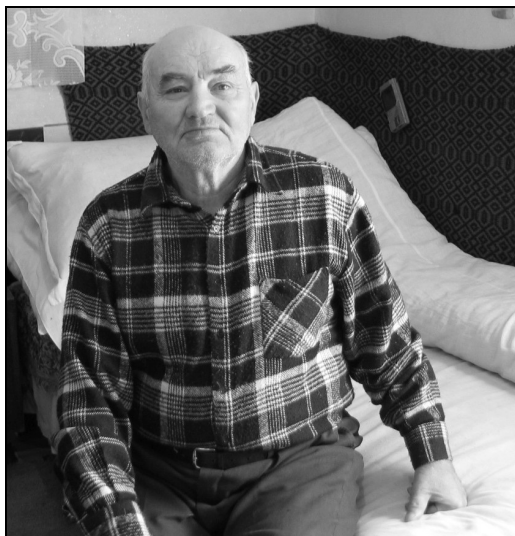

Fig. 3

O altă metodă de îngrădire a puterii economice a chiaburilor o constituie obligativitatea cultivării și predării anumitor tipuri de culturi vegetale⁶⁴. Aceștia primeau anual de la primărie un „plan de cultură și predare”⁶⁵. Pe baza acestuia, Comitetul Executiv al Sfatului Popular Comunal le impunea ce suprafață să însămânțeze cu o anumită cultură, urmând ca ei să predea întreaga producție. De exemplu, cine avea într-un an ca plan de cultură un pogon de tutun, trebuia să predea statului întreaga recoltă⁶⁶.

Potrivit instrucțiunilor primite, Comitetele Executive ale Sfaturilor Populare Comunale erau obligate să urmărească dacă chiaburii execută la

⁶² Document aparținând Primăriei Siliștea Gumești.

⁶³ *Ibidem*.

⁶⁴ D.J.A.T.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 7/1953, f. 1.

⁶⁵ *Ibidem*.

⁶⁶ Cf. mărturiei făcută de Negreanu Marin, *loc. cit.*

timp lucrările agrotehnice, dacă însămânțează suprafața stabilită și ce producții obțin⁶⁷.

Chiaburii erau obligați în acest fel să-și vândă produsele la prețuri foarte mici, drept pentru care ei se opuneau planului de cultură, folosind ca metode însămânțarea unor suprafețe foarte mici sau chiar necultivarea suprafețelor planificate. În acest sens, există câteva situații raportate la nivelul anului 1956. Astfel, Predescu Dumitru și Ignat Roșu Constantin au refuzat să însămânțeze suprafețele planificate, în timp ce Predescu Anghel și Popescu D. Alexandru au cultivat fiecare, aproximativ 20% din suprafață⁶⁸. Nerespectarea planului de cultură era considerată infracțiune.

Limitarea puterii economice a chiaburilor s-a făcut și prin deposedarea succesivă de pământ. Astfel, au fost confiscate terenurile agricole ce depășeau puterea de muncă a chiaburilor și a familiilor lor, terenurile nedeclarate (neînscrise în registrul agricol) și terenurile nelucrate mai mult de un an de zile⁶⁹.

Ca urmare a acestei măsuri, la nivelul comunei au fost deposedați o serie de chiaburi: Roșu Ignat Constantin, care dintr-un total de 6,10 ha a mai rămas cu 1,60 ha; Popescu D. Alexandru, a rămas cu 3,10 ha dintr-un total de 14,80 ha; Predescu Dumitru, 0,60 ha din 10,60 ha; Popescu St. Stancu, 1,00 ha din 3,26 ha și Dobrescu St. Grigore, 4,10 ha din 9,60 ha. Din suprafețele confiscate în această comună, 50% au trecut în proprietatea G.A.S. Dobrotești și 50% în proprietatea G.A.C. „Răscoala 1907” din Siliștea Gumești⁷⁰ (Fig. 4).

Fig. 4

⁶⁷ D.J.A.T.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 141/1956, f. 41.

⁶⁸ *Ibidem*, ds. 7/1953, f. 1.

⁶⁹ B.O. al M.A.N. al R.P.R., nr. 10 din 30 martie 1959, Anul VIII.

⁷⁰ Document aparținând Primăriei Siliștea Gumești.

Alte metode folosite împotriva chiaburilor au fost descinderile în gospodărie. Negreanu Marin (Fig. 5) își amintește cum în anul 1952 au venit zece căruțe în curtea părinților săi și au încărcat toate produsele pe care le-au găsit; „au lăsat doar mălai pentru două mămăligi”⁷¹. Spusele sale sunt confirmate de Anastase Constantin: „de la chiaburi se lua tot și se ducea la gară. Pe ei îi țineau închiși într-o cameră și după ce terminau le dădeau drumul”⁷². Declarații asemănătoare au făcut și Petrescu Victor și Cutieru M. Ilie⁷³.

Fig. 5

Pentru că se împotriveau măsurilor luate împotriva lor, chiaburii au fost deseori urmăriți de Securitate, bătuți și arestați. Dinu I. Petre povestește că a fost bătut fără milă cu cravașa de cauciuc. Familia lui era tot timpul persecutată și amenințată, violența verbală fiind aproape de nesuportat⁷⁴. Pe motiv că era fiu de chiabur, acesta a fost dat afară din Școala normală, iar mai târziu, fetele lui, pentru același motiv, cu greu, au reușit să termine liceul⁷⁵.

Măsurile luate împotriva chiaburilor urmăreau de fapt sărăcirea acestei categorii sociale. Drumul a fost lung și greoi, o adevărată luptă, pentru că acești țărani înstăriți care munciseră o viață întreagă nu puteau renunța ușor la averile lor. Sărăcind, ei deveneau „țărani muncitori” și

⁷¹ Cf. mărturiei făcută de Negreanu Marin, *loc. cit.*

⁷² Cf. mărturiei făcută de Anastase Constantin, *loc. cit.*

⁷³ Cf. mărturiilor făcute de Petrescu Victor, *loc. cit.* și de Cutieru M. Ilie, *loc. cit.*

⁷⁴ Cf. mărturiei făcută de Dinu I. Petre, *loc. cit.*

⁷⁵ *Ibidem.*

puteau fi primiți în G.A.C.-uri. Era singura modalitate de a-i înscrie pentru că Statutul Model al G.A.C. interzicea primirea chiaburilor. Așa s-a întâmplat cu: Marinescu Nicolae, Stancu Popescu, Ion Ghiocel, Constantin Roșu Ignat care după deschiaburire au devenit colectivști⁷⁶. Doar trei chiaburi nu s-au înscris în G.A.C.: Alexandru D. Popescu, fiul său Constantin Popescu și Dinu I. Petre⁷⁷.

Toate aceste aspecte sunt prezentate de regimul comunist cu foarte multă seninătate, ca o victorie, fără a ține cont de dramele acestor familii. „[...] la început au fost îngrădite posibilitățile de exploatare [ale chiaburimii - n.n.] și apoi a fost atrasă pe drumul cooperativizării [...]”⁷⁸.

Imaginea chiaburului văzută de săteni. În lumea satului chiaburii sunt apreciați de unii pentru hărnicia și priceperea lor sau invidiați de alții pentru averile lor (Fig. 6, Moara Predescu Ștefan, Fig.7 , Cârciuma lui Alexandru Valache, Fig. 8, Casa preotului Popescu Alexandru).

Fig. 6

Fig. 7

Fig. 8

⁷⁶ Document aparținând Primăria Siliștea Gumești.,

⁷⁷ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 36/1961, f. 2; Cf. mărturiilor făcute de Dinu I. Petre, *loc. cit.*; Negreanu Marin, *loc. cit.*; Gheorghe Florea, *loc. cit.* și Oprescu Ion, *loc. cit.*

⁷⁸ Nicolae Ceaușescu, *Raport la cel de-al IX – lea Congres al P.C.R.*, Ed. Politică, București, 1965, p. 11.

În realitate ei erau gospodarii satelor deoarece „[...] prin muncă au reușit să ridice atât familiile lor cât și satele lor”⁷⁹; „[...] chiaburii s-au ridicat prin muncă, prin muncă cinstită”⁸⁰.

Cel mai apreciat de consătenii săi este Costantin Ignat Roșu văzut ca un om muncitor, deștept și cinstit, care prin muncă a reușit să facă avere⁸¹.

Despre Alexandru D. Popescu „Cocioală”, considerat cel mai bogat om din sat, sătenii spun a fost un „chiabur adevărat”, pentru că avea peste 40 ha teren arabil. El nu putea munci singur tot pământul și apela la alți țărani pe care-i plătea. Pe lângă pământ mai avea animale de muncă, batoză, semănătoare, prășitoare și alte utilaje agricole⁸².

Majoritatea sătenilor, referindu-se la chiaburi, recunosc astăzi că au fost oameni foarte muncitori, care și după deposedarea de avere au continuat să fie model pentru ceilalți locuitori.

Întovărașirile agricole, prima formă de implementare a modelului sovietic în agricultură

Întovărașirile au constituit forme de asociere colectivă premergătoare GAC-urilor. În presa vremii găsim următoarele informații cu caracter propagandistic: „În cursul campaniei de toamnă 1951 țărănimea muncitoare a trecut la organizarea de Întovărașiri după modelul celor sovietice de tip TOZ”⁸³.

Măsuri de atragere a țăranimii.

Pentru a obține acordul țăranilor de a se înscrie în întovărașiri, Comitetul Regional București al P.M.R. a elaborat o serie de instrucțiuni prin care se sublinia că „o mare atenție trebuie acordată organizării colectivelor de agitarii [...] din care trebuiau să facă parte membri ai unităților socialiste din agricultură, deputați, femei, U.T.M.-iști și intelectuali”⁸⁴. Aceste comisii trebuiau să meargă din casă în casă, pentru a le vorbi oamenilor despre avantajele muncii în comun. Tot pentru atragerea

⁷⁹ Cf. mărturiei făcută de Gheorghe Florea, *loc. cit.*

⁸⁰ Cf. mărturiei făcută de Alexe Traian, *loc. cit.*

⁸¹ Cf. mărturiilor făcute de Văcăruș Ion, *loc. cit.*; de Vlaicu Vasilica, *loc. cit.*, de Alexe Traian, *loc. cit.* și de Dinu Sofița, *loc. cit.*

⁸² Cf. mărturiilor făcute de Petrescu Victor, *loc. cit.*; de Cutieru M. Ilie, *loc. cit.*; de Constantin Marin, *loc. cit.*; de Ciobanu M. Ilie, *loc. cit.*; de Alexe Traian, *loc. cit.* și de Văcăruș Ion, *loc. cit.*

⁸³ „Scânțeia”, an XXI, nr. 2261, 1 februarie 1952, p. 1.

⁸⁴ *Carnetul agitatorului*, Nr. 8, septembrie 1957, p. 6.

țărănimii, statul promitea reducerea impozitelor țăranilor întovărășiți cu 20% față de țăranii cu gospodării individuale.

Înființarea și evoluția întovărășirilor.

Potrivit Statutului model, în întovărășiri intrau țăranii săraci și mijlocași, cu pământul, vitele și utilajele agricole pe care le dețineau, dar își mențineau dreptul de proprietate asupra acestora. De cele mai multe ori, ei intrau numai cu o parte din pământ, păstrând cealaltă parte s-o lucreze în sistem individual, aceasta fiind o măsură de precauție dar și de neîncredere față de sistem. În întovărășiri nu erau primiți chiaburii, ei fiind considerați „dușmani de clasă”⁸⁵.

La intrarea în întovărășire se completa o cerere și se plătea o taxă de înscriere în valoare de 10 lei/persoană. Pe lângă aceasta, membrii întovărășiți mai achitau o contribuție în bani pentru fondul de bază, care era folosit pentru cumpărarea de mașini utilaje, animale, semințe de calitate și îngrășăminte chimice⁸⁶.

Oamenii erau organizați pe brigăzi și echipe, iar repartitia produselor se făcea în funcție de munca depusă și de suprafața de teren cu care intra fiecare în întovărășire. Întovărășirile erau conduse de Adunarea Generală, iar între adunări treburile obștești erau rezolvate de un comitet de conducere format din 3-5 membri, care se alegea anual. Pentru a fi mai ușor lucrate, loturile țăranilor întovărășiți erau comasate într-unul sau mai multe trupuri⁸⁷.

În localitatea Siliștea Gumești au luat ființă mai multe întovărășiri: în 1952 - Întovărășirea „Nicolae Bălcescu”; în 1956 - Întovărășirea „1 Mai”; în 1957 - Întovărășirile: „23 August”, „Porumbelul Păcii”, „7 Noiembrie” și „Viața Nouă.”; în martie 1959 - Întovărășirile „6 Martie” și „8 Martie”.

Întovărășirea „Nicolae Bălcescu” cuprindea la început 80 de gospodării (12 gospodării mici și 68 gospodării mijlocii) din totalul de 1200 familii și era deservită de SMT Tătăraști de Jos. În 1957 întovărășirea avea 175 de familii (32 gospodării mici și 143 gospodării mijlocii) și o suprafață totală de 331,59 ha. Președinte al întovărășirii era Mihai Tudose, iar secretar-casier Badea Dumitru. Membrii întovărășirii păstrasera 324 ha teren arabil pentru a-l lucra individual⁸⁸. Acest lucru reiese și dintr-o declarația de impunere pe anul 1957, completată de conducerea

⁸⁵ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds 7/1953, f. 169.

⁸⁶ *Ibidem*, ds. 72/1959, f. 13.

⁸⁷ *Ibidem*, ds. 7/1953, f. 169.

⁸⁸ *Ibidem*, ds. 100/1957, f. 214.

întovărășirii. Conform acesteia, Constantin R.S. Tudor a intrat în întovărășire cu 3,50 ha dintr-un total de 9,50ha.; Popa N. Constantin a intrat cu 3,50 ha dintr-un total de 6.25 ha; Mircea Dumitru deținea 4,50ha, dar a intrat în întovărășire cu 1,50 ha; Niculaie Sotir avea 5ha, dar a adus în întovărășire doar 1,50ha⁸⁹. A fost întovărășirea cu viața cea mai lungă și a constituit nucleul viitorului GAC „Răscoala 1907”. În anul 1960 întovărășirea ajunsese la o suprafață totală de 518 ha și la 220 membri. Președinte era Cutieru Constantin, secretar-casier Iancu P. Alexandru iar brigadierii Popescu Anghel, Mihai Tudose, Radu Albuleasa și Oprescu Ion⁹⁰.

Întovărășirea „1 Mai”, avea la început 29 familii (15 gospodării mici și 14 gospodării mijlocii). La sfârșitul anului 1957 numărul membrilor înscriși a crescut considerabil, ajungând la 173 gospodării (80 gospodării mici și 93 gospodării mijlocii), iar suprafața totală ajunsese la 147,57 ha; președinte era Marin Dragomir, iar secretar-casier Tudor Ancu. În afara întovărășirii fusese oprită o suprafață mult mai mare (240 ha teren arabil) pe care țărani o lucrau individual⁹¹.

Întovărășirea „23 August” era condusă de Văcăruș Ion, președinte (Fig. 9) și de Stan Olguța (secretar-casier). În momentul înființării avea 20 familii, iar la sfârșitul anului 1957 ajunsese la 121 familii și o suprafață totală de 188 ha⁹².

Fig. 9

⁸⁹ *Ibidem*, ds. 152/1957, f. 128.

⁹⁰ *Ibidem*, ds. 173/1959-60, f. 137.

⁹¹ *Ibidem*, ds. 100/1957, f. 229.

⁹² *Ibidem*, f. 209-210.

Întovărășirea „Porumbelul Păcii” avea ca președinte pe Oprea Marin și secretar-casier pe Preda Oprescu. Dacă la înființare avea 22 familii, până la sfârșitul anului numărul familiilor înscrise a ajuns la 114 și o suprafață de 195,44 ha⁹³.

Întovărășirea „7 Noiembrie” avea în momentul constituirii 27 familii, iar la sfârșitul anului număra 72 familii și 58,58 ha; era condusă de Tudor Florea (președinte) și Zugravu Florian (secretar-casier)⁹⁴.

Întovărășirea „Viața Nouă” avea la început 15 familii, iar la sfârșitul anului ajunsese la 72 familii și 68,28 ha. Activitatea ei era coordonată de președintele Udrea Ion și de secretarul-casier Smaranda Gheorghe⁹⁵.

La sfârșitul anului 1957 autoritățile locale raportau că în sectorul cooperatist au fost trecute 927 ha teren arabil, ele reprezentând 44% din suprafața planificată a fi integrată în sector⁹⁶.

În 1958, se constată că aproximativ 700 familii, erau membre ale întovărășirilor⁹⁷. Cu toate acestea circa 350 familii rămăseseră neînscrise. Dintre aceștia, unii vor înființa în martie 1959 alte întovărășiri: „6 Martie” și „8 Martie”. Prima avea la început 99 familii (48 țărani săraci și 51 țărani mijlocași), o suprafață totală de 106 ha, iar ca inventar 2 cai, 2 boi, 12 vaci de jug, 54 pluguri, 26 grape, 62 care și căruțe. Președinte era Burcea Alexandru, iar secretar Călin Gh. Radu⁹⁸. A doua întovărășire înființată la 24 martie 1959 cuprindea 29 familii (12 țărani săraci și 17 țărani mijlocași), o suprafață totală de 49,25 ha și un inventar de: 7 cai, 2 boi, 8 vaci de jug, 4 pluguri, 4 grape, 13 care și căruțe⁹⁹.

La sfârșitul trimestrului al III –lea al anului 1959, existau în localitatea Siliștea Gumești opt întovărășiri cu un număr total de 702 familii, o suprafață totală de 1552 ha teren arabil și un fond de bază în valoare totală de 91.814 lei¹⁰⁰.

Comasarea întovărășirilor.

La sfârșitul anului 1959 asistăm la un proces de comasare a unor întovărășiri. Din comasarea întovărășirilor „8 Martie” (88,54 ha și 46

---

⁹³ *Ibidem*, f. 219.

⁹⁴ *Ibidem*, f. 224.

⁹⁵ *Ibidem*, f. 234-235.

⁹⁶ *Ibidem*, ds. 77/1956-58, f. 18, Raport asupra executării bugetului și planului local de stat pe anul 1957 și asupra proiectului de buget și planului local de stat pe anul 1958.

⁹⁷ *Ibidem*, ds. 100/1957, f. 209-235.

⁹⁸ *Ibidem*, ds. 52/1952-60, f. 199.

⁹⁹ *Ibidem*, f. 150.

¹⁰⁰ *Ibidem*, f. 106.

familii), „6 Martie” (238 ha și 114 familii), „Viața Nouă” (68,45 ha și 36 familii) și „7 Noiembrie” (95,50 ha și 33 familii) a rezultat întovărășirea „24 Ianuarie” cu o suprafață totală de 409,44 ha și 229 familii. Din comitetul de conducere ales la 13 ianuarie 1960 făceau parte Tudor Gheorghe (președinte), Călin Radu (secretar-casier), Zugravu Florea (președinte al comisiei de revizie) și alții¹⁰¹.

Tot la sfârșitul anului 1959 s-au comasat întovărășirile „Porumbelul Păcii” (288 ha și 120 familii) și „1 Mai” (219 ha și 127 familii) rezultând o nouă întovărășire „Zorile Socialismului” ce avea o suprafață de 504 ha și 247 familii. Din noul comitet de conducere, ales la 15 ianuarie 1960, făceau parte: Stăncescu Marin (președinte) și Roată Iordan (secretar-casier)¹⁰².

La comasarea întovărășirilor s-au făcut și abuzuri. Unul dintre ele este relatat de Negreanu Marin care își amintește că, deși tatăl său nu s-a înscris în întovărășire, și-a pierdut, prin comasare, terenul de calitate superioară, primind în schimb un lot de slabă fertilitate, fărâmițat în opt locuri, situat departe de sat. I s-a promis că dacă se înscrie i se va da să muncească pământul său, dar după ce a realizat acest lucru i s-a repartizat alt teren să-l muncească¹⁰³.

Dizolvarea întovărășirilor.

Anul 1960 reprezintă un moment de cotitură în organizarea agriculturii socialiste, deoarece are loc colectivizarea masivă, întovărășirile fiind dizolvate pentru ca membrii lor să intre în G.A.C.¹⁰⁴.

Legat de munca în întovărășiri există opinii pro și contra. Astfel, adeptii întovărășirilor apreciau acest sistem colectivist, susținând că existau mult mai multe beneficii prin lucrarea pământului în comun decât în mod individual¹⁰⁵. De cealaltă parte se află cei care, din diferite motive, nu puteau accepta să renunțe la pământul lor. Este cazul lui Constantin Marin care știa cum funcționau întovărășirile în U.R.S.S. pentru că participase la

¹⁰¹ *Ibidem*, ds. 173/1959, f. 158.

¹⁰² *Ibidem*, f. 152.

¹⁰³ Cf. mărturiei făcută de Negreanu Marin, *loc. cit.*

¹⁰⁴ Cf. mărturiilor făcute de Burcea Anghel, *loc. cit.*; de Petrescu Victor, *loc. cit.* și de Opreșcu Ion, *loc. cit.*

¹⁰⁵ Cf. mărturiilor făcute de Anastase Constantin, *loc. cit.*; de Zugravu Florea, *loc. cit.*, de Văcăruș Ion, *loc. cit.*; de Constantin Petre, *loc. cit.*; de Cutieru M. Ilie, *loc. cit.* și de Petrescu Victor, *loc. cit.*

război pe frontul din Răsărit¹⁰⁶ și a lui Alexe M. Traian care susținea că „la întovărășire, conducerea fura”¹⁰⁷.

Gospodăria Agricolă Colectivă, „calea spre lumină” a satului românesc

În comuna Siliștea Gumești constituirea gospodăriei colective a avut loc abia în anul 1957. Țăranii, care asemenea lui Ilie Moromete trăiseră bucuria împroprietăririi, considerau pământul ca pe bunul lor cel mai de preț și nu puteau concepe viața fără el. Deoarece, comuniștii atentau la proprietatea lor, colectivizarea s-a făcut dificil pentru că „cetățenii nu voiau să se despartă de pământ”¹⁰⁸. Reținerea țăranilor de a intra în G.A.C.-uri era pusă de autorități pe seama chiaburilor. Organele de securitate care aveau ca sarcină urmărirea permanentă a evenimentele din lumea satelor raportau la 5 septembrie 1949: „[...] chiaburii satelor încearcă prin toate mijloacele [...] să împiedice pe țăranii săraci și mijlocași să înființeze noi gospodării colective”¹⁰⁹. Pentru combaterea unor astfel de acțiuni s-a propus înființarea unei „rețele informative care să urmărească abaterile comise atât în interior cât și în exterior”¹¹⁰.

Acțiuni desfășurate de autorități pentru înființarea G.A.C.-ului

Pentru grăbirea procesului de colectivizare s-a organizat, la nivel de comună, un comitet de inițiativă.

Echipele de agitatori primiseră, de la forurile superioare, indicații să-i lămurească întâi pe oamenii cu influență în localitate și pe țăranii cu gospodării mijlocii, deoarece exemplul lor ar fi fost urmat și de cei cu gospodării mici.

De coordonarea acțiunilor ce au pregătit înființarea GAC-ului au răspuns, Șandru Ștefan, instructor G.A.C. din Direcția Regională Agricolă și prim-secretarul U.T.M.-ului raional, Florea¹¹¹.

Primele persoane care au intrat în G.A.C. au făcut-o din convingere. Acestea proveneau din rândul membrilor de partid și a oamenilor săraci, care n-aveau pământ¹¹².

¹⁰⁶ Cf. mărturiei făcută de Constantin Marin, *loc. cit.*

¹⁰⁷ Cf. mărturiei făcută de Alexe M. Traian, *loc. cit.*

¹⁰⁸ Cf. mărturiei făcută de Gheorghe Florea, *loc. cit.*

¹⁰⁹ A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 12/1949-50, f. 44.

¹¹⁰ *Ibidem.*

¹¹¹ Document aparținând Primăriei Siliștea Gumești

¹¹² Cf. mărturiilor făcute de Genoiu Marin, *loc. cit.*; de Neacșu Ion, *loc. cit.*; de Burcea Stan, *loc. cit.* și de Vlaicu Vasilica, *loc. cit.*

În perioada de timp cuprinsă între 16 octombrie 1956 și 30 ianuarie 1957 și-au dat acordul pentru înscrierea în G.A.C un număr de 30 de familii de țărani care au adus ca „zestre” o suprafață de 44,75 ha teren arabil, 3 cai, 3 pluguri, 6 care și 2 prășitoare. Din familiile înscrise, 18 provin din Întovărășirea „Nicolae Bălcescu”, iar 12 din sectorul individual. La activitățile lucrative din cadrul gospodăriei participă doar 21 de familii, restul fiind salariați.¹¹³

La 9 februarie 1957 a fost înființat G.A.C.-ul denumit „Răscoala 1907”, deoarece autoritățile organizau în acel an mari manifestări propagandistice privind acest eveniment istoric. Cu această ocazie au fost alese, cu unanimitate de voturi, organele de conducere: Genoiu Marin-președinte (Fig. 10), consiliul de conducere compus din 5 persoane (Genoiu Marin, Barbu Gheorghe, Marinescu Dumitra, Burcea Stan și Cristache Dumitrache) și comisia de revizie alcătuită din 3 membri (Cristescu Marin, Oprescu Ilie și Mincă Ion)¹¹⁴.

Fig. 10

La Adunarea Generală de constituire conducerea nou aleasă și-a exprimat bucuria pentru înființarea gospodăriei colective¹¹⁵. Realitatea, însă, era cu totul alta, deoarece „oamenii n-au privit cu ochi buni G.A.C.-ul, mulți fuseseră în Rusia și văzuseră consecințele Colhozurilor”¹¹⁶. Acest lucru rezultă și din faptul că la sfârșitul anului 1957 numărul colectivizților ajunsese abia la 38¹¹⁷.

Din punctul de vedere al conducerii raionale, procesul colectivizării, la nivelul comunei, s-a desfășurat greoi, deoarece unele persoane (deputați și membri de partid) care ar fi trebuit să ducă muncă de lămurire nu și-au respectat obligațiile¹¹⁸.

¹¹³ Document aparținând Primăriei Siliștea Gumești

¹¹⁴ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 97/1957, f. 219, 221, 223.

¹¹⁵ *Ibidem* f. 219-221.

¹¹⁶ Cf. mărturiei făcută de Gheorghe Ion, *loc. cit.*

¹¹⁷ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 109/1958, f. 408.

¹¹⁸ *Ibidem*, ds. 77/1956-58, f. 29-31, deputați care n-au fost exemplu personal (Aneta Șerbănoiu, Iorga Grigore, Constantin Victor, Ene Al.); deputați care nu au dus muncă de lămurire (Sotir Nicolae, Tudor Gheorghe); membri de Partid care nu au fost exemplu;

Cu toate eforturile depuse, numărul colectivizărilor nu crește prea mult. În anul 1959 erau înscrise în G.A.C. 106 familii cu 206 ha.; destul de puține, în comparație cu întovărășirile, care aveau în total 702 familii și 1.552 ha¹¹⁹.

În anul 1960 ritmul colectivizării se accelerează; 993 de familii înscriindu-se acum¹²⁰, dintr-un total de 1.196 de familii. Pentru aceasta autoritățile au exercitat presiuni asupra tuturor celor implicați în proces, folosindu-se diverse metode. Astfel, deși *Statutul model al G.A.C.* din 1949 prevedea „unirea de bunăvoie” a țăranilor, acest principiu a fost încălcat, ajungându-se la metode dure.

În stil propagandistic, autoritățile apreciau că „pentru atragerea țăranimii pe drumul agriculturii socialiste, trebuie dusă [...] o muncă sistematică de lămurire și de convingere a masei țăranimii sărace și mijlocașe asupra folosului gospodăriei colective”¹²¹. Potrivit instrucțiunilor primite de la forurile superioare, „împărțirea produselor în G.A.C.-uri trebuia să se facă în cadru festiv”¹²², carele cooperativelor fruntași (Fig. 11) fiind încărcate cu produse și însoțite până acasă cu lăutari¹²³.

Fig. 11

salariați de la Cooperativa de Consum (gestionarul Baltac Gheorghe care le spune oamenilor că nici el nu s-a înscris); cetățeni care stau în mijlocul țăranilor și le spun să nu intre în Întovărășiri (Baltac I. Anghel, Baltac Gheorghe, Mărășescu Anghel).

¹¹⁹ *Ibidem*, ds. 52/1952-1960, f. 57.

¹²⁰ *Ibidem*, ds. 127/1960, f.2.

¹²¹ *Sarcinile P.M.R.*..., p. 36.

¹²² S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 209/1954, f. 146.

¹²³ Cf. mărturiei făcută de Genoiu Victoria, *loc. cit.*

În același sens, în cursul anului 1957, li s-au oferit colectiviștilor „diferite zarzavaturi și carne de miel care nu s-au reținut din avansurile ce li s-au distribuit”¹²⁴. De asemenea, pe o tablă mare aflată la Cooperativa de consum erau scriși zilnic cei care au mai intrat în G.A.C.. De multe ori erau trecute și persoane care nu se înscriuseră în realitate. Acest lucru era făcut doar pentru a-i influența pe cei încă nehotărâți.

Pentru a-i atrage pe oameni în gospodăriile colective statul promitea reducerea impozitelor pentru veniturile gospodăriilor personale ale colectiviștilor cu 50%, în timp ce țăranii întovărășiți aveau reduceri de numai 20%¹²⁵.

Circulau zvonuri că țăranii colectiviști (Fig. 12, 13) vor scăpa de cote; lucru neadevărat, pentru că și G.A.C.-urile aveau de achitat cote către stat.

Fig. 12

Fig. 13

Asupra familiilor de gospodari care nu voiau să intre în colectiv s-au exercitat presiuni psihice și fizice pentru care a-i determina să se înscrie¹²⁶. Salariații care nu se înscriuseră erau șantajați că vor fi dați afară din serviciu și de aceea, în multe cazuri, oamenii au fost obligați să semneze cererea de înscriere în colectiv chiar și în locul părinților¹²⁷.

Din dorința finalizării procesului de colectivizare, în 1960, au fost aduși membri colectiviști din comuna Belitori pentru a duce muncă de lămurire. Aceștia au stat în comună până s-au înscris aproape toți

¹²⁴ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 101/1957, f. 134.

¹²⁵ Decretul 125 din B.O. 26/31 mai 1952.

¹²⁶ Cf. mărturiei făcută de Negreanu Marin, *loc. cit.*

¹²⁷ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 77/1956-1958, f. 31; Cf. mărturiilor făcute de Anastase Constantin, *loc. cit.*; de Burcea Anghel, *loc. cit.*; de Petrescu Victor, *loc. cit.* și de Negreanu Marin, *loc. cit.*

locuitorii¹²⁸. Ei s-au organizat în echipe și acționau violent. Erau descriși de oameni ca niște „derbedei care băteau lumea”¹²⁹.

Anastase Constantin povestește că în acea perioadă lucra pe un șantier la Roșiorii de Vede, iar seara, el și colegii săi, erau așteptați în gară de echipe formate din 10-15 persoane, care îi încărcau într-o dubă, îi plimbau noaptea pe câmp și îi amenințau că-i arestează, dacă nu se înscriu în colectiv¹³⁰.

Negreanu Marin și Zugravu Florian (Fig. 14) își amintesc cum astfel de echipe formate din 10-20 persoane au stat la ei acasă timp de câteva săptămâni¹³¹. Oprescu Ion a relatat că la început n-a acceptat înscrierea în colectiv, ascunzându-se¹³².

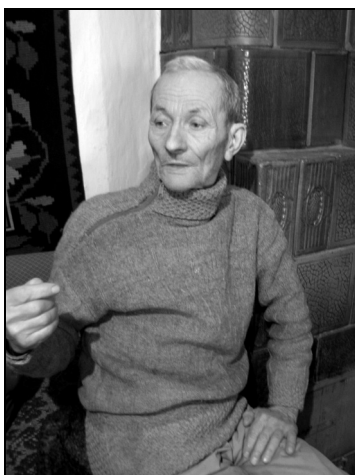

Fig. 14

În mai multe mărturii este amintit un personaj, „Boris din Roșiori care venea cu motocicletă, lua oamenii, pleca cu ei în pădure, îi bătea și îi aducea înapoi înscriși”¹³³. Prin cercetarea documentelor, s-a stabilit că este vorba de Boris Stratulat, inginer cadastral la Sectorul Agricol Raional, care „a fost sancționat cu mustrare scrisă pe motiv că ar consuma băuturi

¹²⁸ Cf. mărturiilor făcute de Negreanu Marin, *loc. cit.* și de Constantin Petre, *loc. cit.*

¹²⁹ Cf. mărturiei făcută de Anastase Constantin, *loc. cit.*

¹³⁰ *Ibidem.*

¹³¹ Cf. mărturiilor făcute de Negreanu Marin, *loc. cit.* și de Zugravu Florian, *loc. cit.*

¹³² Cf. mărturiei făcută de Oprescu Ion, *loc. cit.*

¹³³ Cf. mărturiilor făcute de Burcea Alexandru, *loc. cit.*; de Anastase Constantin, *loc. cit.* și de Negreanu Marin, *loc. cit.*

alcoolice în timpul programului și nu se achita conștiincios de sarcinile de serviciu”¹³⁴.

Din cauza refuzului înscrierii în G.A.C. multe persoane au avut de suferit. Unii au fost bătuți (Dinu I. Petre, Burcea Ionel, Constantin Marin împreună cu soția și cu mama, soția și mama lui Burcea Alexandru), alții au fost urmăriți de Securitate (Gheorghe Florea, Zugravu Florian, Ciobanu M. Ilie, Burcea Ionel), iar alții arestați sub diferite pretexte (Gheorghe Florea, Constantin Ignat Roșu, Dinu I. Petre, Ciobanu M. Ilie, Alexe Mihai, Dumitrescu Floarea, Marinescu Nicolae).

Au existat și situații în care oamenii au decedat în timpul procesului de colectivizare din cauza metodelor dure folosite de autorități. Astfel, Negreanu Gheorghe a murit din cauza bătăii primite, iar mama lui Burcea Alexandru, urmărită fiind de echipele ce umblau prin sat terorizând lumea, a căzut din fânar și a murit în scurt timp. Alexe Mihai fusese arestat și datorită regimului dur din lagărul de la Periprava a murit și el.

Ultimele 11 familii înscrise în G.A.C. (Cojocar A. Constantin, Preda Gh. Alecu, Ceaușu Maria, Ghica C. Păun, Roșu St. Tudor, Aguță Dobre, Genoiu I. Alexandru, Zaharia P. Dumitru, Chiriță C. Dumitru, Călin M. Florea, Baltac V. Ion) au fost înregistrate în perioada 1-22 aprilie 1962¹³⁵.

La 22 aprilie 1962 a fost proclamată „victoria socialismului la sate”. Cu toate acestea în afara sistemului colectiv au rămas 6 familii (Aguță G. Petre, Tudose D. Floarea, Fluieraru T. Stan, Udrea Gh. Ion, Popescu D. Alexandru, Popescu A. Constantin) care dispuneau în total de o suprafață de 13,12 ha. teren arabil, 3 oi, 4 cai, 1 vacă și 2 porci¹³⁶. De notat că ultimele două familii proveneau din rândurile foștilor chiaburi, la acea dată spoliați. La aceștia trebuie adăugat Dinu I. Petre care a povestit că nu s-a înscris niciodată în G.A.C.¹³⁷.

Agitațiile din anul 1961, au avut drept cauze politica dură, dusă de autorități pentru a-i determina pe oameni să intre în colectiv, dar și nemulțumirea membrilor cooperatori provocată de cantitățile mici de produse pe care le primeau în schimbul zilelor de muncă prestate.

Mișcările au izbucnit la 16 februarie 1961 când, datorită stării încordate din comună, conducerea G.A.C.-ului împreună cu președintele Comitetului Executiv al Sfatului Popular Comunal au convocat o adunare

¹³⁴ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 35/1958, f. 52.

¹³⁵ *Ibidem*, ds. 36/1961, f.4.

¹³⁶ *Ibidem*, f. 2.

¹³⁷ Cf. mărturiei făcută de Dinu I. Petre, *loc. cit.*

generală în afara localității, în locul numit „la aviație” (Fig. 15). Pentru a-i aduna pe oameni, autoritățile au lansat zvonul că vor aproba cererile aceluia care vor să se retragă din gospodărie. În timpul deplasării, sătenii au fost supravegheați de membri de partid pentru ca nemulțumirea lor să nu degereze în acțiuni violente¹³⁸.

Fig. 15

Primul subiect de discuție abordat l-a reprezentat cota-parte de grâu pe care membrii trebuiau să o primească în acel an. S-a propus ca cei care semănaseră grâul singuri, înainte de intrarea în G.A.C., să primească 6 kg. la zi muncă, iar cei care au intrat în G.A.C. și nu au semănat grâu să primească 3 kg. la zi muncă. Această propunere a provocat nemulțumiri. Astfel, unii au cerut să li se dea toată recolta, iar alții au protestat pentru faptul că au fost forțați să intre în gospodărie prin bătaie¹³⁹. Alte probleme luate în discuție le-au reprezentat neparticiparea tuturor colectiviștilor la muncă și faptul că organele de conducere nu-și fac datoria.

Momentul care a amplificat nemulțumirea oamenilor, a fost atunci când li s-a impus să cedeze G.A.C.-ului atelajele¹⁴⁰.

Cu toate aceste manifestări de nemulțumire fostul președinte al G.A.C.-ului a fost reconfirmat în funcție¹⁴¹.

Seara, toți sătenii care și-au exprimat nemulțumirea au fost chemați la Miliție pentru a fi anchetați¹⁴² (Fig.16, Cutieru Ilie, Fig. 17, Constantin Petre), iar pe 9 martie 1961 câțiva dintre aceștia au fost ridicați: Alexe

¹³⁸ Cf. mărturiilor făcute de Văcăruș Ion, *loc. cit.* ; de Cutieru M. Ilie, *loc. cit.*; de Opreșcu Ion, *loc. cit.* și de Petrescu Victor, *loc. cit.*

¹³⁹ *Ibidem.*

¹⁴⁰ Cf. mărturiei făcută de Opreșcu Ion, *loc. cit.*

¹⁴¹ *Ibidem.*

¹⁴² Cf. mărturiilor făcute de Văcăruș Ion, *loc. cit.* ; de Cutieru M. Ilie, *loc. cit.*; de Opreșcu Ion, *loc. cit.* și de Petrescu Victor, *loc. cit.*

Mihai, Dănălache Constantin, Badea „al lui Pandele”, Stângescu Vatică și Dumitrescu Floarea „Golășel”. Ei au fost judecați la Craiova și condamnați la închisoare¹⁴³.

Fig. 16

Fig. 17

***

Colectivizarea agriculturii s-a îmfăptuit anevoios în comuna Siliștea Gumești, motivul fiind legătura strânsă dintre om și pământ. Țăranii s-au opus formelor de asociere colectivă, iar când și-au dat seama că nu mai există scăpare, au preferat întovărășirile agricole în locul G.A.C.-ului, pentru a rămâne stăpâni pe pământul lor. Așa se explică numărul mare de întovărășiri agricole existente în anul 1959, precum și comasările întovărășirilor din anul 1960. În cele din urmă, forțați, s-au înscris toți locuitorii din comună în G.A.C.

Așadar, colectivizarea pe care regimul comunist o considera „singura cale spre belșug și fericire” s-a realizat printr-o confruntare permanentă cu țăranimea și a însemnat lacrimi, durere, disperare și chiar moarte pentru cei care nu s-au putut despărți de pământ.

---

¹⁴³ *Ibidem.*

MĂRTURII

Alexe M. Traian, țăran mijlocăș, 70 de ani:
(M.J.T., CD 043-044/2004, Siliștea Gumești).

– *despre moartea tatălui său, Alexe Mihai, în închisoarea de la Periprava (1961)*

„La Adunarea Generală a G.A.C. din 17 februarie 1961, ținută la aviație, a participat și tata, Mihai Alexe (Mielache al lui Bulfeu, cum îi spunea lumea). Acolo el ar fi spus că a fost bătut de un activist de partid pentru a se înscrie în G.A.C. Peste câteva zile, mai exact la 9 martie 1961, a fost ridicat la ora unu noaptea (din pat, în cămășă și izmene). Nu l-au lăsat să se îmbrace. În cameră cu tata se mai aflau atunci mama și sorămea, care n-au putut face nimic, au asistat neputincioase la toată povestea. Eu nu am fost acasă în noaptea aia, eram plecat din localitate. Dacă aș fi fost acasă, m-aș fi opus (rezistam eu să-i văd trăgând de tata?); cred că sigur mă împușcau. Am aflat de la alți oameni care au fost arestați tot atunci că tata s-ar fi rugat de milițian (unul Constantin Drăgan) să-l scape, că el nu mai vine înapoi de la închisoare! Acesta n-a făcut nimic, deși se cunoșteau. În momentul arestării, tata avea 72 de ani. A mai trăit câteva luni, vreo 7, și a murit în închisoare. Când am ajuns acasă și am aflat ce s-a întâmplat am început să-l caut la închisoarea din Roșiori, la Penitenciarul Rahova din București. După două luni de la arestare, am primit răspuns de la Penitenciarul Rahova – București că nu se găsește în evidențele lor. Nu știam ce să mai fac, unde să-l mai caut. Nu știam că tata a fost dus la Periprava, am aflat abia târziu, după ce a murit. Am avut o presimțire în momentul în care a murit, pe 7 octombrie 1961 (am văzut cu ochii minții cum s-au petrecut faptele). După 2 luni de zile de la deces, agentul fiscal de la Primărie mi-a spus, deși nu avea voie, că certificatul de deces al tatălui a sosit la Primărie. Mi-a spus să nu spun nimănui că știu de la el. Am spus că era cineva pe hol la Primărie și a auzit discuția. Într-adevăr, murise pe 7 octombrie cum am bănuț. Din momentul în care am aflat sigur că a murit i-am spus mamei și am început să ne pregătim de înmormântare. I-am cumpărat totul nou, am vorbit cu preotul și i-am făcut înmormântare ca la un erou. Am aflat pe urmă de la alți deținuți din Tătărăști care fuseseră cu el, că tata m-ar fi stigmat până i-a ieșit sufletul. Am mai aflat că erau ținuți cu ochelari de tablă și erau bătuți numai în stomac. Tot ei mi-au spus că a fost îngropat acolo fiind trecuți 7 inși pe o cruce.

O dată cu tata au mai fost arestați: Dănălache Constantin, Badea lui Pandele, Stângescu Vatică și Dumitrescu Floarea. Femeia a făcut greva foamei 40 de zile; de acolo i s-a tras de a murit”.

Badea Nicolae, țăran mijlocaș, 78 de ani:

(M.J.T., CD 046/2004, Siliștea Gumești).

– *despre înscrierea în G.A.C.*

„[...] Veneau echipe de la Belitori. Ne spuneau că e bine, nu mai plătești impozite, îți ară statul cu tractorul, nu mai ai grijă de animale. Eu am fugit de acasă vreo două săptămâni la București. Ne era frică să stăm în comună; oamenii dădeau mâncare la animale noaptea pentru a nu fi văzuți de echipele care umblau prin sat să-i înscrie. La școală copiii erau bucuroși când se înscriau părinții; fata mea tăcea din gură când o întreba dacă ne-am înscris. Într-o zi au prins-o pe soția mea acasă și a trebuit să se înscrie. N-am fost bătut pentru că nu m-au prins [...]”.

Burcea Anghel, profesor pensionar, fiu de țăran mijlocaș, 66 de ani:

(M.J.T., CD 042/2004, Siliștea Gumești).

– *despre revolta din 1951*

„Eram copil atunci. Am văzut printr-un colț de gard o ceată de oameni nemulțumiți, gălăgioși, care se îndreptau spre locuința primarului Modan Nicolae (zis Gae). I-au devastat puțin gospodăria. Oamenii erau nemulțumiți pentru că la treierat li se lua tot grâul, iar dacă nu ajungea, mergeau acasă luând și alte produse. Îmi amintesc că treceau mașini militare cu mitraliere pe capotă. Mai târziu am aflat că au fost și oameni arestați”.

– *despre înscrierile în G.A.C.*

„Tata avea 3 ha de pământ. În 1956 am intrat în facultate. În 1957 mi s-a cerut să se înscrie părinții în G.A.C. Nu se înscrieseră. A trebuit să mă mut la fără frecvență dar nici acolo n-am scăpat. În 1959, după ce am făcut armata, am revenit în comună. Tata tot nu se înscriesese. Fiind suplinitor la școală, am plecat de acasă, am locuit câteva luni în gazdă. S-au mai liniștit puțin lucrurile și am revenit acasă. În 1960 iar s-a observat că tata nu s-a înscris. De data asta n-am mai putut scăpa, am completat eu cererea (cu consimțământul tatălui) și am intrat în G.A.C. cu 3 ha teren, cal și căruță. Tata a suferit foarte mult după aceea. N-a muncit la G.A.C.”.

Constantin Marin, țăran mijlocaș, 88 de ani:

(M.J.T., CD 014, 016/2004, Siliștea Gumești).

– *despre înscrierile în G.A.C.*

„[...] Aveam 3 ha de pământ. N-am vrut să mă înscriu. M-am ascuns în pădure. Am fost și bătut ca să mă înscriu. În timp ce eu eram fugit în pădure, soția și mama erau și ele bătute acasă. Eram în stare să tai

unul din cei care ne forțau să ne înscriem. Nu voiam să mă înscriu pentru că fusesem pe front în Rusia și văzusem ce înseamnă colhozul. Cei care veneau să ne bată erau de cele mai multe ori din alte localități. Pământul cel mai bun a fost luat de G.A.C. iar cel mai prost a rămas pentru oameni. Cei mai mulți au fost bătuți pentru a se înscrie. Ca să scap am plecat să lucrez pe șantier la București. S-a înscris mai târziu soția, a pus degetul pentru că nu știa carte. N-a muncit în G.A.C. pentru că era bolnavă. Îmi amintesc de un vecin, Burcea Ionel [care] avea două vaci. I-au luat vițelii iar lui, pentru că se împotriva, i-au pus pistolul în piept [...].”

Dinu I. Petre, chiabur, 76 de ani:

(M.J.T., CD 015,017/2004, Siliștea Gumești).

- *despre propriile suferințe:*

„Am fost trecut la chiaburi pentru că posedam pe vremea aceea batoză, tractor și moară care a fost naționalizată. În copilărie am fost dat afară din școală, fiind fiu de chiabur. Abia am reușit să termin o școală de mecanici. În 1950, prin căsătorie, m-am stabilit la Siliștea Gumești, fiind ginerele lui Constantin Roșu Ignat (chiabur trecut pe listă). În același an am fost arestat la Balaci pe motiv că luase foc o claie de grâu, deși eram nevinovat. Am fost deseori bătut de securitate. Mi s-a propus să devin agent secret, dar am refuzat. Într-un an eram cu batoza la arie. Defectându-se batoza, am fost arestat pe motiv că sabotez treieratul. Fetele mele, cu chiu cu vai, au reușit să termine liceul. Am fost considerat chiabur în toată perioada lui Ceaușescu, nu puteam cumpăra o bucată de salam”.

- *despre Constantin Ignat Roșu, socrul său, chiabur:*

„A fost mecanic renumit, a învățat meseria singur, din cărți. A fost trecut la chiaburi pentru că avea batoză, moară (care a fost naționalizată) și pământ. Inițial, 50 de ari, apoi a mai cumpărat ajungând la 5,1 ha. A lucrat mai întâi ca mecanic la moara lui Ștefan Predescu, după care și-a construit singur moară la Tătăraști. A fost arestat și bătut de multe ori pe motiv că era împotriva regimului. A fost persecutat de autoritățile locale pentru că nu-și achita obligațiile față de stat”.

Genoiu Victoria, țărancă mijlocașă, 80 de ani, soția primului președinte al G.A.C., Genoiu Marin:

(M.J.T., CD 047/2004, Siliștea Gumești).

- *despre G.A.C.:*

„[...] A fost bine. Ce mai măturam sus în deal la grajduri! Când i-au dus lui Neagu Coman cincii care de bucate, atunci s-a lămurit lumea [...]. Am trăit bine [...]. Nu știam nici când se ara, când se însămânța [...].”

Ne duceam cu căruțele și ne luam bucatele [...]. Chiaburii n-au vrut să se înscrie. Nu se îndurau de pământ. Ce păteau până îi lămureau! [...]"

– *despre Revolta din 1961:*

„[...] Au fost arestați în timpul Revoltei cei care țineau la pământ pentru că au vorbit ce nu trebuia, au vorbit contra partidului [...]"

Negreanu Marin, considerat chiabur, 76 de ani, fost vicepreședinte al Comitetului Executiv al Sfatului Popular comunal:

(M.J.T, CD 048/2004, Siliștea Gumești).

- *despre propriile suferințe :*

„[...] Am fost și chiabur, și comunist. Am suferit în perioada 1949 – 1962 pe motiv că tatăl meu era considerat chiabur. Îmi amintesc cum în 1952 au sosit în curtea părinților 10 căruțe care au încărcat toate produsele pe care le-au găsit, au lăsat doar mălai pentru două mămăligi. Având <<origine nesănătoasă>> am avut probleme la angajare. Am reușit prin relații să mă angajez ca agent fiscal la Primărie (în perioada 1961 – 1968). În 1971 fiind propus pentru funcția de primar a trebuit să devin membru de partid. Am muncit mult dar am fost și apreciat, fiind timp de 19 ani vicepreședinte al Sfatului Popular al comunei Siliștea [...]"

Opreșcu Ion, țăran mijlocaș, 76 de ani, vicepreședinte G.A.C. (1960-1968):

(M.J.T., CD 044,046/2004, Siliștea Gumești).

– *despre înscrierile în G.A.C. :*

„La început eu m-am ascuns pentru că n-am vrut să mă înscriu în G.A.C. Pe urmă mi s-a făcut frică, m-am dus de bună voie să mă înscriu și apoi mergeam prin sat să lămuresc oamenii să se înscrie. N-am reușit să lămuresc două familii: Fluieraru Stan și Udrea Ion”

- *despre Revolta din 1961:*

„S-a încheiat colectivizarea în 1960, a urmat Adunarea Generală la începutul anului 1961. Eram atunci în conducerea gospodăriei colective (vicepreședinte-n.n.) și toți cei din conducere am simțit că lumea fiind foarte nemulțumită n-o să putem să ținem ședința în comună. Ne-am hotărât s-o ținem la Aviație. Când s-a propus ca oamenii să aducă atelajele în G.A.C., a început nemulțumirea. Eu și Văcăruș de-abia am scăpat. Acolo s-au urcat Bulfeu Mielache, Dumitrescu Floarea [care] s-au opus; nu s-a mai ales nimic de ședință. Oamenilor nu le convenea colectivul. Ședința nu s-a mai ținut cum trebuia din cauza agitației”

Petrescu Victor, țăran mijlocăș, 75 de ani:

(M.J.T, CD 016/2004, Siliștea Gumești)

– *despre Revolta din 1951*:

„[...] Am participat personal. Transportam grâul la gară. De la treierat nu-ți mai rămâneau decât paietele. Ai lui Marinescu (locuiau pe o uliță în Valea Morii) erau uniți și mai ascundeau. Unii au pârât. A venit Gae (adică primarul Modan Nicolae). Oamenii n-au recunoscut. S-au împotrivit. N-a putut să le ia grâul, motivau că mor de foame. Unii delegați mai înțelegători îi mai lăsau pe oameni să ascundă. Printre colectori era și Badea Dumitru. Pe la două noaptea, au început agitația și arestările. Dacă oamenii nu-și achitau cotele puneau sechestre pe tot ce găseau acasă [...]”.

5. COLECTIVIZAREA ÎN COMUNA IZVOARELE

Cătălin Borțun

Comuna Izvoarele este situată în sudul județului Teleorman, în Câmpia Burnasului, pe valea pârâului Găuriciu. Comuna a purtat numele Găuriciu până în anul 1967, de la această dată primind denumirea de Izvoarele.

Cea mai veche atestare documentară a comunei datează din 23 iulie 1513 când Neagoe Basarab întărește Mănăstirii Cutlumus, de la Muntele Athos, anumite sate printre care și Suhaia. Ca vecinatate a acestui sat apare menționat „drumul Gaurei”¹.

Componența etnică majoritară este formată din bulgari, stabiliți în această localitate la începutul secolului XIX. Limba vorbită este un dialect al limbii bulgare.

Evoluția, în timp, a numărului de familii și locuitori se prezintă astfel: în anul 1831 localitatea avea 184 de familii; în 1861, 158 de familii; în 1912, avea 2435 locuitori; în 1930, 2900 locuitori; în 1956, 3798 locuitori; în 1966, 3915 locuitori; în 1968, 3957 locuitori².

După anul 1945, procesul sovietizării României a cuprins toate segmentele economice și sociale. În agricultură ea s-a concretizat prin procesul de colectivizare a agriculturii desfășurat între anii 1949-1962.

Și în comuna Izvoarele, procesul de colectivizare și-a pus amprenta asupra colectivității și a destinelor individuale. Pentru a surprinde complexitatea acestui proces economico-social este necesară o analiză a următoarelor aspecte: sistemul cotelor, desființarea chiaburimii, introducerea întovărășirilor și înființarea G.A.C-urilor.

Cotele - spolierea țărănimii Române

Controlul asupra producției țărănești a început să funcționeze încă din anul 1949 dar situația din comuna Găuriciu nu devenise atât de dramatică ca în alte comune din restul județului și al țării. Această comună era relativ echilibrată din punct de vedere al situației economice a țăranilor. Potrivit mărturiei lui Beșu Florea, în vârstă de 75 de ani, în comună nu

¹ D.I.R.,B, Țara Românească, vol. I, Editura Academiei, 1951, București, p. 214.

² S.J.T.A.N., fond *Primăria Comunei Izvoarele*, ds. 8/1955, f.171.

existau oameni fără pământ, majoritatea fiind mijlocași. Pe lângă aceștia existau și țărani săraci (dar cu pământ – n.n.) care erau protejați din punct de vedere al cotelor. Aceștia erau folosiți ca forță de muncă plătită atât de țăranii mijlocași, cât mai ales de chiaburi, pentru a putea acoperi cotele.

Țăranii săraci erau aceia care aveau în jur de 1-2 ha de pământ, nu puteau întreține 2 vite și erau nevoiți să lucreze la cei înstăriți.

La 6 ha de pământ, țăranul mijlocaș trebuia să plătească cota de 600 kg de produse (plătit cu 4 lei dubla de grâu, adică foarte puțin), plus impozitul agricol³. Din convorbirea cu același țăran reiese că, în comuna Găuriciu, cotele au fost impuse între anii 1952-1956 pentru țăranii săraci și mijlocași. După mărturia ginerului de chiabur Tudor Constantin, cotele pentru chiaburi au fost menținute până în anul 1959⁴.

Acest proces de distrugere a clasei țărănești trebuia susținut puternic de aparatul propagandistic care dirija, de la centru până în fiecare comună, principalele măsuri și pârgii politice, economice și sociale de pauperizare a clasei țărănești în folosul noului regim înființat și a URSS.

În acest sens ne stă mărturie adresa nr. 632 din 27 noiembrie 1951 a Direcțiunii Generale a Treburilor Consiliului de miniștri către comitetul Executiv al Sfatului Popular Regional Teleorman, prin care se trimite restul de conferințe care se desfășurau cu deputații pe tema colectivizării, accelerării preluării cotelor și a realizării contractărilor. Aceste conferințe urmau celor trimise în anul 1950 și erau prelucrate pe întreg teritoriul țării.

În intervalul noiembrie 1950 – februarie 1951 se impunea ținerea conferințelor a VII, a VIII, a IX, a X, a XI și a XII la Căminul cultural, în care se dorea demascarea chiaburilor din comuna respectivă, cu exemple de felul cum moșierii și chiaburii exploatau „țăranii noștri muncitori”, urmând „să fie evidențiați acei țărani muncitori și în primul rând colectivști care au realizat recolte mari la hectar”⁵.

Interesant este faptul că excesul de zel al autorităților comuniste nu se concentra, când era vorba de cote, numai asupra chiaburilor și mijlocașilor, ci și asupra țăranilor săraci sau umililor slujbași. Cazul Ilie C. Mone confirmă această situație. Astfel prin decizia nr. 286 din martie 1951 a Sfatului Popular Comunal Găuriciu, Raionul Zimnicea acesta este

³ Cf. mărturiei lui Beșu Florea, 75 de ani, țăran mijlocaș, M.J.T., C.A. 02/martie 2004, Izvoarele.

⁴ Cf. mărturiei lui Tudor Constantin, ginere de chiabur, M.J.T., C.A. 04/martie 2004, Izvoarele.

⁵ S.J.T.A.N, fond *Primăria Comunei Izvoarele*, Ds.1/1952, f. 27.

destituit din funcția de îngrijitor deoarece nu achitase cotele la porumb și floarea soarelui⁶.

Achizițiile și contractările erau realizate prin Uniunea Raională a Cooperativei de Consum Zimnicea care, de asemenea, aproviziona cooperativele sătești cu bunurile necesare.

Nerealizarea din cauze obiective a planului la achiziții și contractări stârnea nemulțumirea autorităților exprimate într-o *Decizie* a sfatului Popular al Raionului Zimnicea, nr. 11826⁷.

Debitele pe anii 1952, 1953, 1954 și 1955 pentru încasările din autoimpuneri au fost stabilite la suma de 136997 lei, din care s-au încasat doar 127722 lei. Din această sumă se cheltuiuse 6875 lei pentru împrejmuirea grădiniței și reparatul învelișului școlii. Sumele încasate erau considerate foarte mici, principalul obiectiv fiind, la acea dată, construirea unui Cămin Cultural⁸.

Perspectiva anului 1954 era deosebit de îngrijorătoare pentru autorități din punct de vedere al achitării cotelor. În acest context Sfatul Popular al Raionului Zimnicea ia o decizie prin care Comitetul Executiv Raional va analiza situația din două în două săptămâni pentru a stabili planul de colectare.

Deputații Sfatului Comunal, Comisia permanentă și Comisia de Femei trebuiau să desfășoare o muncă politică de lămurire a țărănimii de a preda la termen cotele. Deputații aveau un rol deosebit de important în acest proces.

În acest context putem da numele, apartenența politică și situația juridică a deputaților din comuna Găuriciu, la 25 aprilie 1953: Alexandru Petcu, PMR, 2 ha; Ilie Gh. Ivan, PMR, 4,50 ha; Marin T. Roman, PMR,

⁶ „Având în vedere că la Școala Elementară din comuna Găuriciu funcționează în postul de îngrijitor Ilie C. Mone, care nu și-a achitat obligațiile de predare a cotelor.

Având în vedere ca instituția să nu sufere.

Având în vedere că tov. Nicolae P. Florea, îndeplinește toate condițiile cerute.

Decidem

Art. 1. Se desărcinează din funcțiunea de îngrijitor la Școala Elementară Găuriciu, tov. Ilie C. Mone pe data de 15 martie 1951 și în locul său se încadrează tov. Nicolae P. Florea ca îngrijitor la Școala Elementară Gauriciu' salariu de lei 3328.

Președinte,

Constantin I. Matei

Secretar,

Marin Lăzărescu” (Ibidem ds.

8/1951-1952, f. 47).

⁷ „Pentru realizarea 100% a planului de încasări răspunde tov. Harie, șeful secției Financiare Raionale. Agenția de Valorificări a Cooperației va intensifica munca de lămurire a populației ținând permanenta legătură în această problemă cu Sfaturile Populare, Organizațiile de masă și Căminele Culturale.”(Ibidem ds.13/1954-1955, f. 118).

⁸ *Ibidem*, ds. 9/1955, f. 1.

4,40ha; Marin A. Ghena, PMR, 4,62 ha; Marin V. Iaciu, Fr. P., 3,03 ha; Marin Camen Fr. P., 1,86 ha; Petcu Crivacu, PMR, 1,90 ha, Tudor Țele, PMR, 2,53 ha; Tudor F. Ruse, Fr. P., 2,97 ha; Ionescu Constantin, Fr. P., 4,60 ha; Constantin Cârjaliu, PMR, 2 ha; Floarea Tănase UFDR, 2,12 ha; Mitu Stela, UFDR, 1,03 ha; Mircea Țenei, UTM, nimic; Pencescu Iulian, 2,46 ha, Crânguș Florea, UTM, nimic; Gheorghe R. Șuță, UTM, 3,25 ha; Petre L. Pop, fără apartenență, 1,42 ha; Niculaie P. Cune, UTM, 2,90 ha; Marin Ivașcu, UTM, 1,75 ha; Matei Constantin, PMR, 2,37 ha; Matei Tudor, PMR, 1 ha; Domnica Lăzărescu, PMR, nimic.

La data aceea mai erau deputați: Ilie F. Anghel, fiind în închisoare; Dumitru Nicula, fiind judecat; Marin Lăzărescu, fiind în închisoare și Florea Pencescu, fiind decedat.⁹

Se poate observa că deputații din comuna Găuriciu făceau parte din categoria țăranilor mijlocași și săraci, categorie care avea menirea de a lupta împotriva chiaburilor.

La nivelul anului 1954 (martie) situația devenise destul de gravă, fapt pentru care se concepuse un întreg lanț birocratic de realizare a colectărilor.

Astfel totul începea de la comitetul Executiv Raional care analiza situația din două în două săptămâni iar în urma acestei analize se luau măsuri corespunzătoare pentru realizarea planului de colectare.

Executarea hotărârilor luate de comitetul Executiv erau urmărite de secția organizatorică care comunica zilnic Comitetului Executiv realizările. Comitetul Executiv Raional și Comunal trebuiau să mobilizeze deputații Sfaturilor Populare Comunale, Comisiile Permanente, Comisiile de Femei pentru a organiza o muncă politică de lămurire a țăranimii în vederea predării la termen a cotele. Membrul Comitetului Executiv care răspundea de comunele Smârdioasa și Găuriciu era, în noiembrie 1954 Răpan Constantin.

Deputații aveau datoria de a mobiliza pe toți producătorii din circumscripțiile lor să predea cotele. Se știe că munca de convingere se realiza în virtutea Decretului 183/1949 (Buletinul Oficial 25–30 aprilie 1949) care prevedea pedepse cu muncă silnică de la 5 la 15 ani și amenzi cuprinse între 50000 și 200000 lei (art. 4, litera d) și a Decretului 24/1954 (Buletinul Oficial 7-30 ianuarie 1954)¹⁰.

⁹ *Ibidem*, ds. 2/1953, f. 69

¹⁰ Aceasta prevedea că odată cu înmânarea somației împuternicirii S.C. puteau pune sechestru pe produsele agricole sau pe alte bunuri din gospodărie evaluate la „prețul pieții neorganizată” (art. 2, litera b). Bunurile puteau fi ridicate pe loc dacă „datornicul nu prezintă încredere, fără a fi necesară vreo încuviințare specială sau prealabilă din partea

De asemenea toți conducătorii de instituții trebuiau să ia măsuri urgente ca toți salariații care aveau cote să le predea.

Comitetul Executiv Comunal trebuia să analizeze săptămânal realizarea planului de colectare și ritmul zilnic. Colectorul comunal era obligat să întocmească un plan de muncă zilnic, care trebuia să cuprindă numărul gospodăriilor care aveau de predat cote în ziua respectivă. Acesta era obligat, de asemenea, să raporteze Președintelui Comitetului Executiv Comunal felul în care și-a îndeplinit planul de muncă, ce greutatea a întâmpinat și care anume producători au refuzat să-și predea cotele. Situația în comuna Găuriciu nu era destul de gravă, deși amănările erau frecvente. Președintele Comitetului Executiv al Sfatului Popular Comunal era obligat să centralizeze munca fiecărui agent colector.

Se întâmplau cazuri în care agenții agricoli (colectorii) erau desărcinați conform art. 20, litera b din Codul Muncii. În comuna Găuriciu am întâlnit două cazuri în persoana lui Iancu P. Ion și Petcu P. Alexandru (1 noiembrie 1954).

În cazul în care, cu toată munca de convingere, țărani, inclusiv salariații și deputații nu-și achitau cotele, Comitetul Executiv le aplica sancțiunile prevăzute de lege conform Decretului 131/1952¹¹.

Comitetul Executiv Comunal și organele colectoare urmăreau în mod deosebit predarea cotelor de către gospodăriile chiaburești, luându-se măsuri contra celor care nu se achitau de datoriile către stat.

Dacă în privința colectărilor la grâu cotele erau îndeplinite într-un procent aproximativ de 100% datorită faptului că acestea erau încasate în paralel cu treieratul, încărcate în convoaie și duse direct la bazele de recepție, nu același lucru se petrecea în privința cotelor la carnea de porc, de vită și laptele de oaie¹².

Aceste nerealizări la predarea cotelor erau puse pe seama colectorilor. De exemplu, într-o ședință a comitetului Executiv a comunei Găuriciu, împuternicitul Cârjaliu Constantin era acuzat că nu a ținut evidență la descărcări, nu a dus muncă de lămurire pentru îndeplinirea planului de colectări la toate produsele și nu a făcut rectificările în obligații

---

organelor judiciare” (art. 2, alin. 8). „Instanța de judecată nu are dreptul să acorde amânări sau eșalonări de predare a cantităților de produse supuse colectării” (art. 5).

¹¹ Buletinul Oficial 30/18 iunie 1952. Acest Decret prevedea ca în caz de nepredare a cotelor, țărani erau obligați să plătească o amendă „a cărei sumă poate atinge până la două ori valoarea produselor nepredate în termen” (art. 1). Dacă datornicul nu-și achita obligațiile trecute în somație în termen de 10 zile se proceda la ridicarea acestora pe cale administrativă, fără încuviințare specială sau prealabilă din partea organelor judecătorești (art. 2, alin. 3).

¹² S.J.T.A.N., fond *Primăria Comunei Izvoarele*, ds. 5/1955, f. 29.

în cazul celor care au fost descoperiți cu animale nedecarate. Cea mai mare greșeală a acestuia a fost că a dat cecuri pentru vitele contractate fără a vedea animalele¹³.

Se ajunsese până acolo ca pentru a îndeplini planul la cote, învățătorii încercau să-i convingă pe copii să le spună părinților să-și predea cotele, impozitele și să-și efectueze muncile în comună¹⁴.

Erau de asemenea cazuri în care Baza de recepție nu calcula ceea ce avea de predat fiecare țăran și îi întorcea pe acestia cu produsele lăsându-i cu obligația neachitată¹⁵.

Un caz deosebit găsim, în comuna Găuriciu, sub aspectul înglobării și defalcării terenurilor, în anii 1954 – 1955. Semnificativ este faptul că toți cei implicați în acest proces erau țărani mijlocași și chiaburi. Înglobarea urmărea mărirea cotelor. Defalcarea semnifica o reducere a cotelor pe cap de familie. Ea era urmarea căsătoriilor copiilor în urma cărora primeau zestre. Acest fenomen este confirmat și de mărturia lui Tudor Constantin care, în urma căsătoriei cu o fiică de chiabur, primise zestre 6 ha de pământ. Astfel socrul său ajungea să dețină mai puțin teren agricol și implicit micșorarea cotelor¹⁶.

Dacă în toamna anului 1954 erau defalcați 26 de cetățeni, în vara anului 1955 acești cetățeni erau din nou înglobați. La sfârșitul anului 1955 doar patru cetățeni din aceeași listă reușiseră să intre în categoria defalcat.

Pentru a obține defalcarea unor cote trebuia să se ajungă în justiție, fapt întâlnit și în cazul lui Boris T. Iaciu.¹⁷

---

¹³ *Ibidem*, ds. 2/1956, f. 19-20.

¹⁴ *Ibidem*, f. 50.

¹⁵ *Ibidem*, f. 51.

¹⁶ S.J.T.A.N., fond *Primăria Comunei Izvoarele*, ds. 10/1955-1956, f. 37.

¹⁷ "Procuratura Raionului Zimnicea

Regiunea București

Nr. 15/4

1956, ianuarie, 31

Către

Sfătu Popular al Comunei Găuriciu

Vă facem cunoscut că cererea petiționarului Boris T. Iaciu din comuna Găuriciu, raionul Zimnicea, înregistrată sub nr. 15/4/1956, făcută împotriva dumneavoastră, pentru faptul că s-au majorat obligațiile de impunere a cotelor pe anul 1955 i s-a făcut un singur plan înglobându-se terenul în suprafață de 2 ha al concubinului mamei sale, în planul de cultură al petiționarului Boris T. Iaciu, plângerea numitului a fost admisă și urmează ca Sfătu Popular prin organele sale să colecteze cotele de cereale la care numitul era impus pe anul 1955, dacă numitul mai are restanță. Totodată se comunică că nu este echitabil ca pe anul 1955 să se înglobeze terenul petiționarului cu cel al concubinului mamei sale, precum și, majorarea de cote la care era impus, ci urmează să se colecteze cotele la care era impus în primele obligații de predare. Situația aceasta pentru înglobare în plan pe anul 1956 a

Cerealele constituiau baza colectărilor. Cotele în grâu erau mai importante pentru autoritățile comuniste. Ele erau preluate, încă de la început, direct de pe tarla, iar în ianuarie 1957 găsim un adevărat manual de preluare a acestora.

Astfel, în acest proces de preluare a cotelor două verigi aveau o importanță deosebită: delegații de batoză și delegații de convoi. Aceștia existaseră în toată perioada colectării cotelor, dar în 1957 aveau deja reguli strict stabilite, printre care și broșura „Călăuza delegatului de batoză” editată de Comitetul de Stat pentru Valorificarea Produselor Agricole¹⁸.

Recrutarea delegaților de batoză se făcea pe baza următoarelor criterii: buni organizatori, spirit de orientare, simț de răspundere, autoritate în sat, cinstiți, fără pământ sau cu pământ puțin, fruntași în acțiunile obștești și nu în ultimul rând, să fie membri de partid, UTM sau membri de sindicat. Ei trebuiau să aibă scrisul citeț și cunoștințe elementare de aritmetică, să fie sănătoși și să aibă vârsta de 20-50 de ani¹⁹.

Ei trebuiau să aibă în vedere două căi de impozitare:

1. resurse obligatorii ale statului

- livrări ale Gospodăriilor Agricole de stat
- plata în natură a muncilor S.M.T.
- minim de teren
- restituiri de semințe împrumutate
- cantitățile convenite statului de pe terenurile din rezerva de stat, luat în folosință de producători pe baza H.C.M. 639/1957.

2. pe calea schimbului

contractări cu:

- gospodăriile agricole colective
- cooperativele agricole de producție
- întovărășirile agricole
- membrii G.A.C. și cooperativele agricole de producție
- întovărășirile agricole și producătorii individuali – achiziții.

În anul 1957 intrau în fondul central și restanțele din 1956. În afara acestor rețineri, delegații de batoză trebuiau, de asemenea, să încaseze: ziua de treieris, semințele împrumutate, munci S.M.T., cote restante.

În aceste condiții țaranului român nu-i rămânea mai nimic din producție, ca să nu mai vorbim de chiaburi. Tudor Constantin (ginere de

suprafeței de 2 ha trebuie studiată temeinic atât de dumneavoastră cât și de organele C.S.C. și a se observa dacă există bază legală pentru întocmirea unui singur plan de cultură”. (*Ibidem*, ds. 10/1955-1956, f. 37.)

¹⁸ *Idem*, ds. 7/1957, f. 9.

¹⁹ *Ibidem*, f. 8.

chiabur) mărturisea că de fapt toată producția de grâu i se lua de la treierii iar batoza și tractorul care i se foloseau în comunele Frumoasa și Conțești, precum și în alte comune, fiind dirijate de Secția Agricolă, nu aduceau nici un câștig²⁰.

Sanctiuni existau și pentru delegații de batoză²¹.

După ce producția, ca datorie, era cuantificată de delegații de batoză, aceasta urma să fie preluată de delegații de convoi. Astfel, ei urmau să transporte produsele de pe tarla la bazele de recepție. Surprinzător, ei nu erau retribuiți nici în bani, nici în natură, ceea ce a dus la anumite căi de evaziune din partea unor țărani. La recepție ei declarau alte cantități mai mici decât cele pe care le preluaseră, astfel încât anumiți țărani, în complicitate cu ei, să-și completeze cotele fictiv. Bineînțeles că și delegații de convoaie își rețineau o anumită parte din cantitatea de grâu transportată.

Lipsa de coerență din gestiune la cele două nivele (delegații de batoză și delegații de convoi, precum și corupția acestora din urmă) făcea ca unii țărani să reușească să-și asigure achitarea cotelor.

Cei care dețineau până într-un hectar de pământ nu aveau nici o obligație de predare.

Restanțele de cote obligatorii de grâu, precum și alte datorii la acest produs înscrise în obligațiile de predare, se încasau numai în grâu, neadmițându-se a se lua alte produse echivalente, în cazuri excepționale admițându-se secara.

Grâul reprezenta elementul de referință în cazul achitării restanțelor la cote, și anume pentru porumb, cartofi, floarea soarelui, orz, ovăz, fân, lapte de vacă, lapte de oaie.

În privința transportului la bazele de recepție, uiumul de batoză trebuia transportat separat de celelalte datorii către stat.

Zilnic, pe măsura primirii documentelor de la bazele de recepție, agenții colectori comunali sau referenții însărcinați cu ținerea evidențelor predărilor obligatorii efectuau descărcările în registre, stabilind restanțieri și propunând măsuri corespunzătoare Comitetului Sfatului Comunal²².

Neîndeplinirea achitării cotelor devenise o problemă datorită stabilirii lor la nivele nerealizabile. Astfel într-un tabel nominal cu cei care nu achitaseră cota la grâu apar următoarele nume: Marin F. Baburea, Ilie C.

²⁰ Cf. mărturiei lui Tudor Constantin, M.J.T., C.A. 04/martie 2004, Izvoarele.

²¹ „Dacă la încheierea campaniei se constata că unii delegați de batoză din lipsa lor nu au reținut de la producători datorii pe care aceștia le au față de stat în conformitate cu obligațiile de predare, nu li se va acorda drepturi bănești [...] decât după ce au recuperat cantitățile de produse treierate și neîncasate”. (S.J.T.A.N., *Fond Primăria Comunei Izvoarele*, ds.7/1957, f. 10).

²² *Ibidem*, f. 11 - 14.

Dima, Florea V. A. Mitu, Florea Gr. Iaciu, Marin T. Tănase, Adam Mone, Marin A. Mitu, Marin I. Simion, Dumitru Curdea, Anghel Nedelea, Petre P. Beșu, Vasile M. A. Mitu, Gheorghe I. V. Marin, Tudor N. Ghiulea, Petre F. Lungu, Niculaie T. Beșu²³.

Îndeplinirea planului în 1953 la cote îi îndreptăța pe cei din comuna Găuriciu care predaseră porumbul să poată transporta, vinde, cumpăra și măcina surplusul de porumb, dispunând de el fără nici un fel de restricție.

O formă de rezistență tacită și eschivare de la achitarea cotelor o constituia nedeclararea terenurilor, fapt ce ducea la îngrijorarea Comitetului Executiv al Sfatului Popular al Comunei Găuriciu, care recunoștea că este neputincios în identificarea acestora²⁴.

Se luau măsuri deosebite și la nivelul comunei Găuriciu, în anul 1956, ca toți chiaburii să-și achite la zi cotele și impozitele, agentul fiscal fiind însoțit de echipe ale Sfatului Popular pentru a face sechestru.

Neachitarea sau întârzierea achitării impozitelor și cotelor se întâlneau și în cazul unor deputați ai comunei Găuriciu: Iordan M. Gheorghe, Tănase Florea, Vasile Ilie și alții.²⁵

O alta formă de a masca producția agricolă se concretiza prin faptul că unii chiaburi își tănuiau recolta în gospodăriile țăranilor săraci, considerând că aceștia erau scutiți de percheziții. În acest sens este relevantă adresa nr. 6/13 ianuarie 1951, prin care este autorizată percheziția la domiciliul lui Florea N. Iaciu care era bănuț de a fi ascuns produse aparținând chiaburului Ion Ghețu²⁶ (Fig. 1).

²³ *Ibidem*, ds. 4/1951, f. 19

²⁴ *Ibidem*, ds. 5/1955, f. 14.

²⁵ *Ibidem*, f. 15.

²⁶ „Parchetul Tribunalului Regiunii 14 Teleorman

Nr. 6/13 ianuarie 1951

Către

Postul de Miliție Găuriciu

Regiunea 14 Teleorman

În baza informațiilor culese ni se autorizează percheziția domiciliară cu respectarea formelor legale și arestarea locuitorilor (chiaburi) din comuna Găuriciu, Teleorman bănuți că au ascuns porumb și floarea soarelui nerespectând cota obligatorie și pusă în plan.

Locuitorul Florea N. Iaciu, țăran sărac bănuț că are ascuns în gospodăria sa porumb și floarea soarelui proprietatea locuitorului (chiabur) Ion Ghețu din comuna Găuriciu, Teleorman.

Dacă se găsește porumb și floarea soarelui așa cum am specificat mai sus se va confisca la baza de recepție.

Procuror,
(ss) Burghiu”

Fig. 1

O concluzie se impune. În timp ce țăranul sărac dispunea de cerealele necesare întreținerii familiei sale, chiaburul nu deținea nici un fel de produse. Este plauzibil faptul că acesta din urmă avea totuși ingeniozitatea de a ascunde o parte din produsele necesare traiului.

Percheziția a avut loc întocmindu-se următorul proces-verbal:

„Astăzi ziua optsprezece luna ianuarie anul una mie nouă sute cincizeci și unu în comuna Găuriciu, Teleorman.

Noi sergent de miliție Șerban Dumitru, comandantul postului de miliție Găuriciu, Regiunea 14 Teleorman.

Constatăm prin prezentul proces-verbal că astăzi data de mai sus, conform ordinului nr. 6/951 al tov. Procuror Regional Teleorman Burghiu, prin care ne autorizează percheziția domiciliară la locuitorii Florea N. Iaciu și Ion Ghețu, ambii din comuna Găuriciu, regiunea Teleorman, care sunt bănuți că au ascuns produse în gospodăria locuitorului Florea N. Iaciu pentru a nu fi predate la stat drept cotă obligatorie inclusă în plan.

În baza celor de mai sus m-am deplasat la fața locului însoțit fiind de milițianul Covăsneanu Vasile de la Postul de Miliție respectiv și asistat de locuitorii Marin Dragomir și Florea Ghețu din comuna Găuriciu, Teleorman care au asistat la efectuarea percheziției domiciliare la numiții locuitori de mai sus, rezultatul fiind după cum urmează:

I. La locuitorul Florea N. Iaciu la efectuarea percheziției s-au găsit următoarele cereale:

a). 20 (douăzeci) duble porumb bătut pus în podul casei de locuit.

b). 5 (cinci) duble grâu găsit în podul unei sale și 5 (cinci) kg bumbac.

Aceste cereale au fost lăsate asupra cetățeanului deoarece s-a constatat că nu au fost puse cu intenția de a fi ascunse sau dosite și cum nici sub glugile de coceni nu s-au găsit nimic după cum eram informați că se găsesc cereale ascunse, rezultă dar că aceste cereale îi este strictul necesar pentru întreținerea familiei sale compusă din 4 membrii.

II. La locuitorul Ion Ghețu (chiabur) la efectuarea percheziției nu s-au găsit nici un fel de cereale ascunse sau dosite, precum nici strictul necesar pentru întreținerea familiei sale.

Drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal în dublu exemplar la fața locului, dintre care unul se va reține la postul respectiv, iar al doilea se înaintează Parchetului Regional Teleorman, rugându-vă să binevoiți a dispune dacă numiții în cauză mai este cazul să fie reținuți sau arestat sau nu.

Comandant Post Poliție, Martori, asistenți: Marin Dragomir, Florea Ghețu” (*Ibidem*, ds. 4/1951, f.101-102)

Un alt caz de abuz, dintre multe altele, este situația țăranelui Ioana Fl. Ilie. Acestuia, având o suprafață agricolă de 7,13 ha, i s-a întocmit un Proces Verbal de Sechestrare și Ridicare fără judecată²⁷.

Un caz similar îl prezintă și fata de chiabur Cune Gherghina, căreia i s-a confiscat toată producția de bumbac de pe 5-6 pogoane de pământ, ca și cea de grâu și porumb²⁸.

„Dușmanii celor ce muncesc” - Chiaburii

Drama țăranimii la mijlocul secolului XX, în România, începe cu Plenara Comitetului Central al P.M.R. din 3-5 martie 1949 care stabilea ca obiectiv imediat limitarea chiaburimii, urmând să se treacă la politica de „desființare completă a exploatării chiaburești la sate, mobilizând în această luptă întreaga țăranime muncitoare, când condițiile vor fi pregătite”²⁹.

Compoziția socială a populației din comuna Găuriciu arăta astfel: țărani săraci 50, țărani mijlocași 723, țărani chiaburi 14. Situația din punct de vedere al apartenenței politice era următoarea: PMR 50, fără partid 737³⁰.

Cu toate că numărul chiaburilor în comuna Găuriciu era relativ mic, ei erau demonizați, prin cicluri de conferințe. De asemenea, erau considerați speculanți deoarece preluau produse de la țăranii care nu contractaseră prin cooperative zarzavaturile și animalele, la prețuri reduse.

²⁷ Cf. mărturiei lui Ioana Fl. Ilie, M.J.T. CA 01 / martie 2004 Izvoarele.

²⁸ „Nu apucasem să predau bumbacul și mi-a confiscat tot bumbacul (de pe 5-6 pogoane – n.n.). Un executor a venit și a luat tot porumbul și tot grâul. Ascusesem și eu cu mama un butoi plin de porumb și pusesem niște preșuri pe el. Au venit vreo 12-13 inși în curte și dă-i cioc pe aci, pe colo, și oameni din sat au spus că sună a gol. Dar executorul a spus: <Acuma ce a mai rămas>. Avem porc de 200 de kg și vaca. A zis <a mai rămas vaca și porcul>. Și au strâns ei comitetul asta și făceau ei un consult. Ce vorbeau ei acolo nu știu. Și m-am dus și le-am zis: <Tovarăși ce gând mai aveți? Eu nu mai pot să stau nici pe picioare. Veniți, luați și vaca, luați și porcul. Ce scrie la Biblie?>. <Cum scrie acolo? Ce știi tu că scrie acolo?>. <Uite scrie așa: *Se vor scurge toate avuțiile voastre sub ochii voștri și nu veți zice nimic. Voi, bogaților, veți plânge și vă veți chinui din cauza greutăților care vor veni.* Nu sunteți dumneavoastră de vină. Așa e ordinul. Așa trebuie să suferim>. <Ia uite, mă, ce vorbește fata asta. Ia du-te în carul ala și dă-i înapoi 15 duble de grâu. Dă-i înapoi pentru că a vorbit frumos. Nu suntem noi de vină. Și îi lași și porcul și vaca>. Și nu le-a luat nici pe alea”. (Cf. mărturiei lui Cune Gherghina, M.J.T. CA. 02/martie 2004, Izvoarele)

²⁹ Octavian Roske, *Colectivizarea agriculturii în România, 1949-1962*, în „Arhivele totalitarismului”, anul I, nr. 1, 1993, p. 151.

³⁰ S.J.T.A.N. fond *Primăria comunei Izvoarele*, ds. 8/1955, f. 171.

Totodată, ei erau acuzați că sabotează încheierea de contracte între cooperative și țărani muncitori³¹.

Din amintirile vagi ale țăranilor mijlocași intervievați, dar și regăsiți în unele acte ale Primăriei Comunei Găuriciu erau catalogați chiaburi următorii cetățeni (1951-1956): Marin Beșu, Anghel Panciu, Nițu Tudor, Matei Stan, Anghel Lecu, Ion Popa, Tudor Covaciu (singurul cu prăvălie), Gheorghe Macavei, Petrache Ghețu, Marin Simion, Ghețu F. Ion, Filip D.Tudor, Mitu P. Gheorghe. Lista este fluctuantă pe toată perioada anilor '50 (Fig. 2).

Fig. 2

Campania împotriva chiaburilor capătă încă din 1951 forme ridicole, cerându-se rechiziționarea bicicletelor acestora în vederea treieriișului. Această inițiativă se regăsește într-o adresă a Consiliului Popular al Comunei Găuriciu din 15 iulie 1951, nr. 794³².

În urma acestei adrese se transmite un tabel nominal al posesorilor de biciclete: Ion I. T. Popa, cu 13,84 ha; Niculaie Caval, cu 6,46 ha; Ilie G. Ristea cu 6,54 ha; Aristide Stoenescu, cu 1,00 ha; Niculaie Doncea, cu 2,61 ha și Gheorghe Brâncean fără pământ³³.

Ridicolul acestei situații decurge din faptul că, pe de o parte, nu se știa în ce măsură puteau ajuta bicicletele la treieriiș iar, pe de altă parte, posesorii de biciclete, chiaburi și mijlocași erau puși pe listă alături de cei care aveau biciclete dar nu aveau pământ.

³¹ *Ibidem*, ds. 1/1952, f. 27.

³² „Conform ordinului 7620 al Sfatului Popular al Raionului Zimnicea vă rugăm să rechiziționați imediat bicicletele de la chiaburii din această comună pentru campania seceriișului.” *Ibidem* ds. 4/1951, f. 27.

³³ *Ibidem*, f. 28.

Aceste demersuri, voite sau întâmplătoare, au dat naștere unei animozități între țăranii săraci și chiaburi. Astfel, existau reclamații din partea unor țărani săraci privitor la faptul că o parte din tinerii corespunzători (chiaburi) „din prisosul de contingent (1947-1952)” nu fuseseră la „Detașamentul de Muncă”. Aceste reclamații aveau ca urmare întocmirea unei liste cu aceștia, specificându-se starea materială și apartenența politică³⁴. Aceste măsuri împotriva chiaburilor erau aparent insignifiante față de politica de pauperizare, mai întâi prin legea impozitului agricol din 14 iulie 1949 care stabilea ca aceștia să predea o parte însemnată din venitul lor, apoi prin majorarea cotelor gospodăriilor chiaburești cu 30%.

Toate aceste măsuri, care au dus la falimentarea gospodăriilor chiaburești, erau cunoscute chiar de comuniști care admiteau în Plenara lărgită a C.C. al P.M.R. din 19-20 august 1953 că „au dus la scăderea producției acestor gospodării”³⁵. Neachitarea acestor obligații ducea la sechestrarea bunurilor, fapt consemnat și în Procesul verbal de sechestrare și ridicare fără judecată, din anul 1957, conform decretului 131/1952, aplicat chiaburului Ioana Fl. Ilie.

Concluziile lui Florescu Florea, agent agricol care îi sechestraseră bunurile chiaburului Ioana Fl. Ilie erau următoarele: „Cetățeanul este neglijent în predarea cotelor, deși i s-a pus în vedere de mai multe ori și tot nu a înțeles această datorie către stat. Mai de fiecare dată nu predă cotele până nu i se aplică Decretul 131/1952. A mai fost trimis în judecată tot pentru cote, de 2 ori în anii precedenți”³⁶.

Pentru a evita cotele destul de mari care erau aplicate prin înglobarea planului de producție asupra membrilor aceleiași familii (părinți și copii), aceștia cereau defalcarea planului de producție pe membrii diferiți ai familiei (de exemplu părinții separat de copii). Înglobările și defalcările fluctuau de la un an la altul. O astfel de fluctuație o găsim într-un tabel nominal pe anii 1954, 1955, 1956 în care sunt incluși 26 de țărani chiaburi și mijlocași³⁷.

---

³⁴ *Ibidem*, f. 13.

³⁵ „Măsurile contrarii liniei partidului luate de către elemente iresponsabile sau provocatoare față de unele gospodării chiaburești, prin impuneri exagerate și ilegale în domeniul impozitelor, cotelor de colectare și altor obligații, au dus la scăderea producției în aceste gospodării, la lăsarea lor în paragină și chiar la părăsirea lor de către proprietari, ceea ce a dăunat economiei naționale”. Octavian Roske, *Colectivizarea agriculturii în România, 1949-1962*, în „Arhivele totalitarismului”, anul I, nr. 1, 1993, p. 161.

³⁶ S.J.T.A.N., fond *Primăria Comunei Izvoarele*, ds. 7/1955-1957, f. 6.

³⁷ *Ibidem*, ds. 10/1955-1956, f. 37.

Cererile de scoatere de pe lista chiaburilor erau frecvente. Astfel în Ședința Comitetului Executiv al Sfatului popular Găuriciu, din 17 aprilie 1956 în urma cererii depuse, Ghena Baburea solicită scoaterea sa de pe lista de chiaburi, invocând faptul că, cazanul de rachiu nu este al său ci al lui Panciu Baburea. Astfel Ghena Baburea este scos de pe lista chiaburilor, fiind introdus Panciu Baburea³⁸.

Un alt membru al aceleiași familii, Marin F. Baburea, depunea în același an (1956) o cerere similară de scoatere din categoria de chiabur. Această cerere îi este însă refuzată pe motiv că dispunea de o suprafață de 18 ha și „exploatează brațe de muncă”³⁹.

Un caz interesant este al țăranului chiabur Ene Beșu. În anul 1954 i se luase casa, fără acte, și transformată în Casă de nașteri. Familiei sale i se lăsase ultima cameră pentru a locui. În această cameră trăiau 6 persoane: Ene Beșu cu soția, fiica sa Cune Gherghina cu soțul și doi copii. Promiscuitatea îi ducea la nenumărate conflicte familiale iar viața devenise insuportabilă⁴⁰. În aceste condiții Ene Beșu a depus o cerere de retrocedare

---

³⁸ *Ibidem*, ds. 2/1956, f. 2.

³⁹ *Ibidem*, f. 24.

⁴⁰ „Casa a luat-o în 1954... Au zis <Voi stați în camera asta, în fundul casei, și restul facem casă de nașteri>. Am trăit în felul asta 5 ani. Am găsit un comunist mai cu suflet în Zimnicea care a zis <, fată, n-am ce să-ți spun, sunteți chiaburi, cumpărați-vă un loc de casă și făceți-vă casă>. Am cumpărat în marginea satului un loc de casă. Doi ani am stat fără geamuri, fără uși. Nu aveam bani. În loc de geamuri aveam o rogojină iar la ușă un preș. Parcă era la circ. Iar m-am dus să mă plâng. Tovarășul a spus <Când nu naște nici o femeie ia și tu geamuri și ușă de la casa veche>. Așa am făcut... Femeia de serviciu m-a întrebat <Păi, ce faci>. I-am răspuns <Eu până când să stau ca la circ. Să-mi spună Primăria cum e cu casa asta, e naționalizată sau confiscată? Eu m-am săturat de viață. Coana moașă are 6 camere și stă doar cu soțul și un copil, și punctul sanitar nu-l face la ea, îl face la noi. Eu iau ușa și geamurile și ea să mă reclame la procuratură, unde vrea ea>. A venit o femeie de la Zimnicea – Cuza o chema – și a zis <uite criminala, de ce ai demolat casa>. Au venit o mulțime de mașini și de miliție și de la procuratură, și judecători au venit, și doctori. A venit domnul doctor și a zis <Ce ai făcut măi, femeie? De ce ai demoralizat casa?> <pentru că vreau să-mi arătați acte. Cu ce drept trăiesc eu în felul asta. Ia vin-o domnu' doctor încoace și să-mi arăți dacă ești medic unde e medicina la copiii mei? Cum pot eu să trăiesc cu atâtea muște? Îmi închipui dacă era wc-ul acolo, în fața casei. Eu vreau să-mi spuneți dumneavoastră în ce fel să mai trăiesc eu? Tata îmi drăcuie copiii. Eu n-am unde să mă duc. Acolo unde mi-am făcut n-am ușă n-am fereastră. Nu am bani. Eu ce să fac?> <Te ducem la procuratură> <Chiar vreau. Ori mă duceți la Procuratură, ori mă duceți la marginea satului și mă executați, vreau să trageți cu arma în mine dacă sunt vinovată cu ceva, și în copiii mei. Asta e viața, domne! Eu nu înțeleg. Care e dreptul meu de viață, unde e? Fiecare are. Și dumneata doamnă? Mi-a arătat cineva unde stai. Ai o casă cu 6 camere și stai numai dumneata cu mama. Și eu într-o cameră stau 6 inși> Și judecătorii se uitau la mine. <eu nu mai stau de vorbă cu nimeni, îi iau copiii de mână și mă duc lângă mașina Procuraturii. Tovarășe Procuror vreau să mă

a casei către Primăria Comunei Găuriciu în anul 1956. Această cerere a fost respinsă, proprietarii continuând să trăiască în aceste condiții încă 3 ani. În 1957 fiica împreună cu familia sa reușește să se mute⁴¹ (Fig. 3).

Fig. 3

Un alt chiabur, Ghețu F. Ion, face în cursul anului 1956 două cereri aparent distincte către Primăria Găuriciu. În prima cerere solicită Comitetului Executiv Comunal să fie scăzut de cote și de restanțele pe care le avea din anul 1955 și de obligația de predare pe anul 1956. El fusese defalcat pe 1954-1955, dar defalcarea chiaburilor se făcea pe baza actelor notariale. În urma cercetărilor făcute la nivel Raional de C.S.C. rezulta că acesta nu deținea acte notariale și de aceea rămăsese înglobat, trebuind să predea cotele în întregime, inclusiv cotele rămase restante. Acestea urmau să fie predate la treierat⁴².

Același țăran chiabur făcea o nouă cerere în care solicita de data aceasta, scoaterea din categoria chiaburilor. I se respinge și această cerere pe motiv că este „un element dușmănos și a avut tendința de a exploata pe țăranii muncitori”. Totodată el deținea o mașină de treierat, tractor,

---

duceți la București. Să spun și acolo viața pe care o duc. Și dumneavoastră ați văzut ce viață duc. Și dacă merit să mă duc la închisoare. De ce dansa nu face casa sanitară la ea> S-a uitat la mine și m-a drăcuit. <Nu mă drăcuiți că voi aveți dreptul la viață și eu nu am. Și pe urmă ce a făcut Primăria? Că ce dacă am fost eu acolo, păi ei nu știau viața care e? Ei nu știau că găinile mele fugea cu buricurile la copii?>” Cf. mărturiei lui Cune Gherghina M.J.T. CA 02/martie 2004, Izvoarele.

⁴¹ S.J.T.A..N., fond *Primăria Comunei Izvoarele*, ds.2/1956, f. 24.

⁴² *Ibidem*, f. 58.

mașină de bătut porumb și dărac de lână pe care îl avea și la momentul acela⁴³.

Printre unii dintre cei mai înverșunați membrii ai Comitetului Executiv din comuna Găuriciu se numărau: Petcu P. Alexandru și Tudor P. Matei. Un caz fericit a fost acela al țăranului chiabur Florea G. Beșu a cărui cerere de scoatere din categoria chiabur a fost acceptată pe motiv că nu are alte mijloace de exploatare, își muncește singur terenul și nu exploatează alte brațe de muncă⁴⁴.

Dacă represiunea comunistă, practică constant, asupra chiaburimii a fost resimțită de către acești țărani gospodari cât se poate de dureros, o altă latură a represiunilor ducea la marginalizarea socială: lipsa drepturilor civile. Astfel în 1956 dreptul la vot îl aveau numai chiaburii care conform Decretului 308/1953 cedaseră pământul statului sau își pierduseră puterea economică. Cei care erau considerați că au manifestări dușmănoase față de regimul comunist și care nu-și îndeplineau obligațiile față de stat erau privați de acest drept⁴⁵.

Ultima ofensivă împotriva chiaburilor a reprezentat-o apariția Decretului 115 din 30 martie 1959 privind lichidarea oricăror forme de exploatare a omului de către om în agricultură, interzicându-se darea în arendă și munca salarizată în agricultură.

Astfel, imediat după apariția decretului, un proces verbal al Comitetului Executiv al Sfatului Popular al comunei Găuriciu din 5 mai 1959 consemnează scoaterea din categoria de chiaburi a țăranului Ghețu F. Ion, deoarece „nu deține mijloace de exploatare și posedă o suprafață de 4,25 ha teren”. Acesta până la apariția Decretului 115/1959 poseda o suprafață de 9,64 ha teren agricol⁴⁶. Aplicarea rapidă a decretului făcuse să dispară aproximativ 5 ha teren din proprietatea lui Ghețu F. Ion.

Un caz similar este și cel al lui Baburea N. Panciu care înaintea decretului 115/1959 deținea 4,74 ha teren agricol, iar după aplicarea decretului rămăsese cu 2,86 ha teren arabil. În consecință era scos din categoria chiaburilor⁴⁷.

Alții făceau sacrificii de alt gen pentru a fi scoși de pe lista chiaburilor. Este cazul lui Filip Tudor căruia, după aplicarea decretului, i se lasă suprafața de 4,75 ha teren agricol și conform cererii lui din 22 mai 1959 solicită donarea mașinii de lână cu toate anexele acționate de motor

---

⁴³ *Ibidem*, f. 71.

⁴⁴ *Ibidem*, f. 86

⁴⁵ *Ibidem*, ds. 3/1958, f. 148.

⁴⁶ *Ibidem*, ds. 1/1959, f. 25.

⁴⁷ *Ibidem*, f. 32.

marca „Righer” de 8 c.p., „care conform procesului verbal din 19 mai 1959 i s-a luat impunere de către Sfatul Popular, Comuna Găuriciu”⁴⁸.

În noiembrie 1959 următorii chiaburi predau respectivele „mijloace de exploatare”, tot în virtutea decretului 115/1959: Iancu C. Ghena, 1 motor bătut porumb; Popa Alexandru, 1 motor bătut porumb, Matei I. Tudor, 1 batoză decortificat ricin; Mitu Tudor, 1 cazan fabricat rachiu; Lecu Anghel, 1 cazan fabricat rachiu; Lecu Costea, 1 cazan fabricat rachiu; Beșu Ene, 1 batoză treierat, 1 tractor; Beșu Petre, 1 batoză treierat; Stoienescu Aristide, 2 batoze treierat; Petre N.S. Marin, 1 batoză treierat, 1 tractor, 1 strung, 1 batoză de ricin; Milea P. Petcu, 1 batoză treierat; Ghiulea Ghena, 1 selector de grâu, 1 batoză ricin, 1 dărac de lână; Filip D. Tudor, 1 dărac lână; Beșu I. Florea, 1 dărac de lână.

Aceste așa zise „mijloace de exploatare” au fost preluate în marea lor parte de S.M.T. Ulmuț și de către Sfatul Popular al Comunei Găuriciu (dăracele de lână)⁴⁹.

Deși utilajele erau declarate ca nefuncționale, Tudor Constantin, ginerele chiaburului Tudor N.S. Marin susține că ele au mai funcționat câțiva ani după aceea. Mărturia sa este fondată pe faptul că el însuși se angajase la S.M.T. Ulmuț și lucra pe fostele utilaje ale socrului său⁵⁰.

Conform unui tabel al Primăriei comunei Găuriciu, chiaburilor rămași în urma revizuirii lor ca efect al aplicării Decretului 115/1959 erau următorii: Lecu D. Anghel, Pencescu I. Anghel, Stoienescu Aristide, Beșu M. Petre și Beșu M. Ene⁵¹.

Aplicare Decretului 115/1959 a provocat și pagube așa-zis „colaterale”, fapt recunoscut de Comisia Regională pentru aplicarea Decretului.

Astfel, au fost cazuri de țărani mijlocași cărora li s-a aplicat Decretul fără ca ei să fi cerut aceasta. Au fost cazuri de minori, bătrâni, bolnavi cărora, de asemenea, li s-a aplicat Decretul pentru întreaga suprafață.

Totodată Decretul s-a aplicat unor locuitori cu domiciliul în alte localități, fără ca aceștia să fie chemați în fața comisiilor comunale.

În alte cazuri au fost procese verbale în care nu au semnat proprietarii terenurilor și s-a făcut numai mențiunea că refuză să semneze

⁴⁸ *Ibidem*, f. 33.

⁴⁹ *Ibidem*, ds. 2/1959, f. 30.

⁵⁰ Cf. mărturie lui Tudor Constantin, M.J.T. CA 04/martie 2004, Izvoarele.

⁵¹ S.J.T.A.N. fond *Primăria Comunei Izvoarele*, ds. 4/1959, f. 20.

fără a se preciza dacă locuitorul respectiv este „agricultor, are altă îndeletnicire și motivul pentru care se aplică Decretul”⁵².

Prima structură colectivistă în agricultură - Întovărășirile

Strategia comunistă de colectivizare a agriculturii a fost gândită inițial pe formarea G.A.C. – urilor. Promovată încă din 1949 aceasta nu dădea rezultatele așteptate. De aceea s-a recurs la o formă mai „blândă” a muncii colectivistice, și anume, cea a întovărășirilor.

Deși această formă de colectivizare a fost inițiată înaintea unor acte legislative, prin H.C.M. din 25 ianuarie 1952 se stabilea statutul model al întovărășirilor agricole de țărani muncitori pentru cultivarea laolaltă a pământului. Primirea în întovărășire se făcea „pe baza unei cereri personale semnată de cel care vrea să se înscrie în întovărășire”⁵³. Una dintre înlesniri era scutirea pe venituri de 20%.

Această formă de asociere era gândită ca o treaptă intermediară spre înscrierea în G.A.C.⁵⁴.

Din dovezile arhivistice și orale, în comuna Găuriciu, această formă de muncă a pământului în comun nu a dat roade până în anul 1955.

Prima întovărășire, cu denumirea „23 August” luase ființă în 1955, compusă în general din țărani săraci (1-2 ha). Nu deținem un act de întovărășire dar avem documente care demonstrează opoziția locuitorilor comunei Găuriciu față de acest nou tip de proprietate. Menționăm că această întovărășire avea 85 de familii cuprinzând 68 ha⁵⁵.

Această primă întovărășire suportă și primele acte de sabotaj din partea țăranilor ostili față de această nouă formă de proprietate. Sfatul Popular al Comunei Găuriciu înainta o adresă către Tribunalul popular Zimnicea în care se specifica că anumiți cetățeni din comuna Găuriciu provocaseră daune recoltei de grâu aparținând întovărășirii „23 August”⁵⁶. Această adresă era însoțită de un proces verbal întocmit de unii membri ai întovărășirii⁵⁷.

---

⁵² *Ibidem*, f. 8.

⁵³ Octavian Roske, *Colectivizarea agriculturii în România, 1949-1962*. în „Arhivele totalitarismului”, anul I, nr. 1, 1993, p. 160.

⁵⁴ S.J.T.A.N., fond *Primăria comunei Izvoarele*, ds. 13/1958-1961, f. 189.

⁵⁵ *Ibidem*, ds. 2/1956, f. 49.

⁵⁶ *Ibidem*, ds. 10/1955-1956, f. 92.

⁵⁷ „Proces Verbal. Astăzi 2 iulie anul 1955, noi comisia formată din Zorilă Costea, Teh. Agronom de la punctul agricol Smârdioasa și Tov. Cârjalin Constantin delegat din partea Sfatului Popular al comunei Găurici, Tov. Dragomir, membru întovărășirii 23 August din comuna Găurici și Tov. Petre T. Cernea, tot membru întovărășirii 23 august.

Printre membrii întovărășirii „23 August” enumerăm pe: Dumitru Fl. Anghel, Gănescu Constantin, Dragomirescu Iordan, Iancu P. Ion, Ivașcu T. Marin, Ilie I. Tudor, Anghel T. Ion, Petcu Alexandru, Mitu Fl. Iordan⁵⁸.

În 1957 constatăm apariția a două noi întovărășiri: „Drumul lui Lenin” cu 17 familii și „6 Martie” cu 16 familii.

În anul 1958 se înființează noi întovărășiri, numărul lor rămânând definitiv. De fapt este anul în care majoritatea țăranilor erau înglobați în aceste forme de producție. Aceste întovărășiri erau următoarele: „23 August”, cu 143 familii și o suprafață de 273,33 ha; „6 Martie”, cu 119 familii și o suprafață de 166,35 ha; „Drumul lui Lenin”, cu 177 familii și o suprafață de 301,35 ha; „30 Decembrie”, cu 56 familii și o suprafață de 113,06 ha; „V. Roaită”, cu 103 familii și o suprafață de 153,01 ha; „7 Noiembrie”, cu 71 familii și o suprafață de 124,24 ha. Printre conducătorii întovărășirilor enumerăm: Ghena Ghiulea, Tănase Tudor, Riste Ilie, Dumitru Filip⁵⁹.

Totodată luase ființă și o Cooperativă de producție (pe baza de rentă) cu 31 familii însumând 31 ha. Numărul de familii și suprafața definitiv înglobată spune foarte mult, relevând faptul că cei care intraseră în cooperativă erau țăranii săraci, revenind 1 ha de teren pe familie⁶⁰.

După cum am văzut procesul de constituire al întovărășirilor în comuna Găuriciu, s-a desfășurat între anii 1955-1958. El nu a fost de loc ușor, deoarece țăranii aveau reticență cu privire la noul mod de producție.

Cei care intrau în întovărășiri beneficiau de comasarea terenurilor, în apropierea comunei și pe soluri de mare productivitate. Cei care refuzau intrarea în întovărășiri sufereau prin faptul că pământul le era strămutat la mari distanțe de comună și pe terenuri slab productive.

În aceste condiții, treptat, țăranii au acceptat intrarea în întovărășiri.

Deși terenul agricol era comasat, țăranii își munceau singuri suprafața de pământ pe care o dețineau, își culegeau singuri recolta și își achitau obligațiile separat. Singura problemă era că pământul pe care îl dețineau nu

---

În baza cererii pe care au făcut Tov. Președinte al Întovărășirii 23 August în care ne sesizează că răuvoitori din această comună au distrus culturile de grâu ale întovărășitorilor de la punctul Grădină și conac unde deplasându-ne la fața locului am constatat următorul caz.

La punctul Grădină a fost distrusă suprafața de 0,25 Ha cu un procentaj de 100%.

La punctul Conac a fost distrusă suprafața de 0,25 Ha cu un procentaj de 100%.” *Ibidem*, f. 93.

⁵⁸ *Ibidem*, ds. 7/1958, f. 38.

⁵⁹ *Ibidem*, ds. 13/1958-1961, f. 188.

⁶⁰ *Ibidem*, ds. 11/1958, f. 6.

era situat acolo unde îl avuseseră inițial, ci era comasat în funcție de situarea întovărășirii respective.

Comasările în cadrul întovărășirilor aveau un dublu scop: unul era de natură politică, în sensul că încerca să-i obișnuiască pe țărani că proprietatea asupra pământului are caracter instabil, iar celălalt era de natură economică. Acest din urmă aspect urmărea ca prin lucrările agricole efectuate de S.M.T. –uri să se țină o evidență cât mai precisă asupra obligațiilor.

Astfel pe baza conturilor de lucrări emise de S.M.T., pe numele întovărășirilor agricole, se întocmeau tabele nominale cu cantitățile de produse datorate de fiecare membru întovărășit în parte. Tabelul cantităților din contul de lucrări era întocmit pe întreaga întovărășire.

Cantitățile datorate de membrii întovărășirii se calculau în funcție de suprafața adusă în întovărășire de fiecare membru în parte și lucrată cu S.M.T.

Urmărirea încasării plății în natură de către S.M.T. se făcea pe fiecare membru întovărășit în parte. În același mod se proceda și cu restanțele către S.M.T. din anii anteriori, adică se defalcau pe fiecare membru întovărășit în parte⁶¹.

În 1958 găsim o cerere de înscriere în întovărășire, făcută de un țaran (Beșu C. Alexandru) care își satisfăcea stagiul militar la Oradea⁶². Nu este greu de presupus că, datorită situației în care se afla, acesta a fost obligat să facă respectiva cerere.

Au fost și cazuri în care unii țărani au refuzat să se înscrie în întovărășiri preferând să parcurgă distanțe mari până la terenul agricol repartizat. În această situație s-au aflat Tudor N.S. Marin⁶³ și Cune Gherghina.⁶⁴

---

⁶¹ *Ibidem*, ds. 10/1954-1956, f. 141.

⁶² „Tov. Președinte, Subsemnatul Beșu C. Alexandru, căsătorit cu un copil actualmente la U.M. Nr. 0986 Marghita, Regi. Oradea iar familia domiciliată în comuna Găuriciu – Rai. Zimnicea, Reg. București, doresc ca împreună cu familia mea și tot ce am (pământ) să intru în întovărășirea din comuna Găuriciu. Totodată doresc să fiu și eu prezent dacă se poate atunci când se va face intrarea mea în întovărășire pentru că această hotărâre îmi va fi de viitor. Rog a-mi aproba intrarea mea în întovărășire întrucât consider că e calea cea mai justă. Luptăm pentru Pace. Elev Beșu C. Alexandru” *Ibidem*, ds. 6/1958, f. 172.

⁶³ Cf. mărturiei lui Tudor Constantin, M.J.T, C.A. 04/martie 2004, Izvoarele.

⁶⁴ Cf. mărturiei lui Cune Gherghina, M.J.T, C.A. 02/martie 2004, Izvoarele.

Uzurparea proprietății - GAC

Prima referire la înființarea GAC-ului din comuna Găuriciu o găsim vag în Procesul Verbal al ședinței Sfatului Popular din 4 martie 1951. Spunem vag deoarece în ordinea de zi a ședinței, înființarea G.A.C.-ului era trecută la rubrica Diverse. Ordinea de zi a ședinței arăta astfel:

„1. Darea de seamă a Comitetului Executiv de la constituire până în prezent asupra activității desfășurate; 2. Prezentarea spre aprobarea Sfatului a planului de muncă pe trimestrul I al anului 1951; 3. Problema Colectărilor; 4. Pregătirea campaniei însămânțărilor de primăvară; 5. Diverse”⁶⁵.

De aici rezultă faptul că înființarea unui G.A.C., la acea dată, era puțin probabilă. Totuși, în urma directivelor primite de la Raionul Zimnicea, implicit Regiunea București, trebuia a fi abordată și această problemă. Aceasta este prezentată tangențial de către președintele Comitetului Executiv al Sfatului Popular al Comunei Găuriciu, C. Matei, care critica deputații pentru lipsa lor de inițiativă în această problemă⁶⁶.

Din acest proces verbal reiese faptul că problema înființării unui GAC la nivelul anului 1950, în comuna Găuriciu, era o inițiativă artificială, pur propagandistică.

Avea să treacă un deceniu până la înființarea propriu-zisă a primelor G.A.C.-uri în această Comună. Evident, fazele de trecere (întovărășirile) au permis apariția acestui nou mod de proprietate și producție. Totuși, acest proces a evoluat destul de lent în comuna Găuriciu.

Într-un proces verbal al ședinței Comitetului Executiv al Sfatului popular al comunei Găuriciu, din 18 ianuarie 1958, Alexandru Petcu arăta că pe lângă cele 6 întovărășiri („23 August”, „6 Martie”, „Drumul lui Lenin”, „30 Decembrie”, „V. Roaită”, „7 Noiembrie”) care însumau 669 de familii și 1131 ha exista și o Cooperativă de Producție (pe bază de rentă) cu 31 de familii și 31 ha. Insuccesul, chiar și la nivelul anului 1958 era evident⁶⁷. Acesta este explicabil parțial și prin reticența factorilor de conducere față de înființarea G.A.C.-urilor. Astfel, într-o ședință a Comitetului Executiv al Sfatului Popular al comunei Găuriciu, unul dintre

⁶⁵ S.J.T.A.N., fond *Primăria Comunei Izvoarele*, ds. 8/1950-1953, f. 5.

⁶⁶ „Arătăm (n.n. C. Matei) apoi că deși se cere ca tovarășii deputați să fie în frunte la GAC, totuși până în prezent nu s-au înscris decât 7 din numărul de 25, punând piedici în felul acesta în dezvoltarea gospodăriei Colective în înființarea lor. ” *Ibidem*, f. 6.

⁶⁷ S.J.T.A.N., fond *Primăria Comunei Izvoarele*, ds. 11/1958, f. 6.

membri, Dragomir Petre, îl părăște pe un alt membru, Constantin Cârjaliu, că își sfătuia tatăl să amâne intrarea în G.A.C.⁶⁸.

Scadența de înființare a GAC-urilor, în comuna Găuriciu sosise la sfârșitul anului 1959 și începutul anului 1960, pregătindu-se transformarea, eventual lichidarea întovărășirilor și înființarea GAC-urilor. Acest fenomen este evidențiat într-o „Dare de Seamă privind munca desfășurată în problema dezvoltării agriculturii”, în care se arăta ca întovărășirile nu-și atinseseră scopul principal, și anume, educarea membrilor în spiritul muncii în comun⁶⁹. Concluzia era că se impunea trecerea la o nouă formă de organizare a muncii colective - G.A.C.-ul⁷⁰.

În primăvara anului 1960 ia ființă primul G.A.C. în comuna Găuriciu. Acesta se numea G.A.C. „9 Mai” și a luat ființă la 20 aprilie 1960⁷¹.

---

⁶⁸ „Tov. Dragomir arată că unii membrii ai Comitetului Executiv în loc să muncească pentru transformare și pot da exemplu pe tov. Constantin Cârjaliu a spus tatălui meu că noi rămânem mai în urmă să vedem și noi.

Tov. Petcu Ilie arată că între membrii Comitetului Executiv există unele neînțelegeri pentru că unii dintre ei se ocupă cu minciuna și pârâatul” S.J.T.A.N., fond *Primăria Comunei Izvoarele, Ibidem*, f. 14.

⁶⁹ „Cu toată munca desfășurată mai sunt întovărășiri care nici până în prezent nu și-au format fond de bază, exemplu fiind întovărășirea agricolă <30 Decembrie> și <V. Roaită>. De asemenea, tot aceste întovărășiri nu au reușit să educe membrii pentru a lucra în comun pământul.

Această lipsă, în parte, o mai au și tov. Dumitru Filip, președinte la întovărășirea <23 August>, împreună cu Comitetul de conducere, ce nu au știut în suficientă măsură să aplice metode de lămurire pentru aplicarea statutului pentru lucrul în comun al pământului”. *Ibidem*, ds. 13/1958-1960, f. 188.

⁷⁰ „Dumneavoastră cunoașteți că sarcina Partidului nostru este de a merge înainte pe calea transformării socialiste a agriculturii - spre o formă superioară a întovărășirii - cooperativa de produse agricolă pe bază de rentă sau gospodăria agricolă colectivă. Știm că în jurul comunei noastre sunt formate asemenea forme superioare de cooperare agricolă la comuna Frumoasa, Cervenii, Conțești, Bragadiru, din raionul nostru sau comuna Ștorobâneasa din raionul Alexandria, unde țărani muncitori care au pășit pe această cale au scăpat de sărăcie și exploatarea chiaburilor. Și în comuna Găuriciu s-a reușit în mică măsură să se pună teoretic bazele unei cooperative de producție, pe bază de rentă însă cei 24 de membrii înscrși nu pot atinge cu întreaga lor suprafață media de 3,50 Ha pe comună. Deci sarcina noastră este de a ne gândi serios la această problemă și să ne înscriem în cooperativa de producție agricolă pentru a scăpa de sărăcie și exploatare.” *Ibidem*, f. 189.

⁷¹ *Ibidem*, ds. 7/1959 f. 19.

PARTEA a II –a
COLECTIVIZARE ÎN TELEORMAN.
DOCUMENTE

NOTĂ

Partea a doua a lucrării *Colectivizare în Teleorman (1949-1962). Rezistență și acceptare forțată* reprezintă o culegere de 145 de documente din diferite fonduri arhivistice ale Serviciului județean Teleorman al Arhivelor Naționale, Consilului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, dar și documente arhivate la diferite instituții, primării, școli, fostele G.A.C.-uri sau aparținând unor persoane particulare.

În selectarea documentelor, autorii au urmărit corespondența cu prima parte a lucrării prin abordarea temelor fundamentale și prin preponderența informațiilor despre localitățile cercetate.

Pentru a avea o imagine mai amplă, au fost introduse în culegere și documente referitoare la întregul județ Teleorman, așa cum este el delimitat astăzi, incluzând și localități ce au aparținut fostului județ Vlașca.

Documentele sunt ordonate cronologic în intervalul 1949-1962, excepție făcând două rapoarte secrete din 1968 din arhiva fostei Securități, incluse de autori în volum pentru prezentarea unor abuzuri și ilegalități deosebite săvârșite de regimul totalitar comunist prin intermediul poliției sale politice, recunoscute de el însuși.

Cele mai multe documente au fost redată integral respectându-se, în general, particularitățile de exprimare ale epocii. Toate omisiunile și completările făcute de autori au fost marcate cu paranteze drepte. Intervențiile asupra transcrierii au fost făcute pentru a spori inteligibilitatea textului sau pentru sesizarea de către cititori a caracterului olograf al unor documente. Acestea din urmă au fost transcrise cu litere „italice”.

Pentru a ajuta cititorii în urmărirea marilor teme ale colectivizării ce au fost abordate în lucrare, părții a doua i s-a adăugat un studiu introductiv cu trimiteri la documentele incluse.

Constantin Țințariu

ASPECTE ALE COLECTIVIZĂRII ÎN JUDEȚUL TELEORMAN ÎN DOCUMENTE

Studiu introductiv

Constantin Țințariu

*Documentele cuprinse în partea a doua a lucrării **Colectivizare în Teleorman (1949-1962). Rezistență și acceptare forțată** surprind aspecte ale planului comunist al colectivizării în unele localități din actualul județ Teleorman, printre care: desființarea marilor proprietăți funciare, „desrădăcinarea” țărănimii, starea de spirit din lumea rurală, nu în ultimul rând, apariția activistului comunist și a discursului „luptei de clasă”, modul de acțiune al autorităților etc. Pentru o mai bună înțelegere a fenomenului, documentele selectate au fost grupate pe mai multe teme generale, cum sunt debutul colectivizării în anul 1949, introducerea structurilor agricole comuniste – Gospodării Agricole Colective (G.A.C.) și Întovărășiri Agricole (T.O.Z.), sistemul cotelor agricole, situația chiaburilor sub noul regim, aplicarea Decretului 115 din 30 martie 1959, P.M.R. și politica în slujba colectivizării, rolul Securității în impunerea sistemului colectivist.*

***

Procesul colectivizării debutează în forță în primăvara anului 1949 în baza planului sovietic pentru estul european, ale cărui principii fuseseră trasate și prin Rezoluția Biroului Informativ (Cominform) din iunie 1948¹, potrivit căruia trebuia distruse nu numai instituțiile autentice ale statului român, dar și fundamentele societății democratice, cel mai important fiind proprietatea individuală. Indiferent de domeniu sau de mărime, ea reprezenta nu numai baza libertății individului, dar și condiția esențială a păstrării independenței lui față de stat. Ori, un regim totalitar nu putea să

---

¹Dan Cătănuș, Octavian Roske, *Colectivizarea agriculturii în România. Dimensiunea politică, 1949-1953*, vol. I (1949-1953), Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 2000, p. 12.

existe dacă nu avea controlul absolut asupra tuturor. Fără proprietate, omul, indiferent de locul pe care îl avea pe scara ocupațională sau socială, își pierdea individualitatea și putea fi transformat astfel în „omul nou”, un om înstrăinat de propriile valori și fără conștiință proprie, a cărui existență să și-o datoreze întru-totul doar statului totalitar. Tocmai de aceea, începând cu anul 1948, regimul comunist a declanșat asaltul final pentru eliminarea în totalitate a proprietății individuale din industrie, sistemul bancar, servicii etc.

Cum populația rurală reprezenta cea mai numeroasă și mai tradițională parte a societății românești, ea urma să fie etapa cea mai amplă și cea mai dificilă a realizării planului sovietic, pe care autoritățile comuniste l-au aplicat pas cu pas. Mai întâi, a fost desființată marea proprietate funciară, fapt realizat în cea mai mare parte în martie 1945, la doar câteva zile după impunerea guvernului Petru Groza. Cum regimul urmărea și eliminarea simbolului mării proprietăți funciare, la 2 martie 1949, planul a fost definitivat prin decretul nr. 83, „dușmanul de clasă istoric”- moșierimea², atât cât mai rămăsese ea după 1945, dispărând totalmente din peisajul rural. Tocmai de aceea, decretul a fost un adevărat „act banditesc”³ prin modul în care a fost pregătit de Miliție și prin aplicarea lui imediată, în noaptea de 2 spre 3 martie 1949, mii de familii fiind deposedate de întreaga avere și trimise în domiciliu obligatorii⁴. De acum încolo, autoritățile comuniste puteau trece la faza a doua, cea mai complexă, a planului care avea ca scop final distrugerea întregii proprietăți individuale rurale și subordonarea totală a țărănimii față de statul totalitar.

---

² Decretul nr. 83/1949 pentru completarea unor dispozițiuni din Legea nr. 187 din 1945 prevedea trecerea „în proprietatea statului, ca bunuri ale întregului popor” a averilor marilor proprietari (moșieri) rămase după reforma agrară, după cum urmează: „exploatările agricole moșierești [...], fermele model cu întregul inventar viu, mort și clădiri, aparținând sau afectate acestor exploatări” (art. 2, lit. a.); „instalațiile agricole și semi-industriale, bunurile și materialele destinate exploatării agricole, produsele agricole destinate valorificării” (art. 2, lit. b.); „[...] toate creanțele, titlurile, precum și participările și drepturile cuvenite decurgând din activitatea exploatărilor moșierești expropriate” (art. 2, lit. c.).

Orice încercare cu scop „să zădărnicească exproprierea” se pedepsește cu „5-15 ani muncă silnică și cu confiscarea averii” (art. 4, alin.1); vezi conținutul decretului 83, în Gheorghe Iancu, Virgil Țârău, Ottmar Trașcă, *Colectivizarea agriculturii în România. Aspecte legislative (1945-1962)*, Cluj Napoca, 2000, doc. nr. 21.

³ Dumitru Șandru, *Decretul 83/1949*, în „Arhivele totalitarismului”, nr. 1, 1993, p. 133-145.

⁴ Așa se întâmplă cu Barbu Cristescu, Rodica Urmaticu, Aretia și Alice Nițescu din Dobrotești (S.J.T.A.N., fond *Primăria Comunei Dobrotești*, ds. 77/1949, f. 2-3, 5-6, 13); vezi doc. nr. 1, 2, 3.

Din acest moment, principiul „luptei de clasă” a fost coborât chiar în interiorul țărănimii, prin lansarea lui în acest context, partidul-stat urmărind divizarea ei, atragerea categoriilor sărace și mijlocașe, noul dușman devenind „chiaburul”, gospodarul satului. Eliminându-l și pe el, regimul distrugea și ultimul reper al sistemului rural interbelic, iar țărănimea, lipsită de pământ și de mijloace de subsistență, complet „deșțărata”, nu mai avea ca alternativă decât supunerea totală față de statul totalitar prin încadrarea în sistemul colectivist.

În această atmosferă, la 3 martie 1949 a început Plenara C.C. a P.M.R., care a declanșat oficial procesul colectivizării. Rezoluția adoptată la 5 martie 1949 se înscrie în planul precizat mai sus. După ce a lansat scopul propagandistic – „pentru a scăpa oamenii de întuneric și mizerie, trebuie să se construiască socialismul la sate, adică să se treacă la Gospodăria Colectivă”, documentul stabilea și strategia colectivizării: „[...] Ne sprijinim pe țărănimea săracă, strângem alianța cu țărănimea mijlocașă și ducem o luptă neîntreruptă împotriva chiaburimii”⁵.

Procesul a fost inițiat și în județul Teleorman, în 1949 constituindu-se două din primele 56 de G.A.C.-uri din România⁶. La 11 iulie 1949, „în urma muncii de lămurire dusă de P.M.R. și în urma prelucrării rezoluției plenare din 3-5 martie”, după cum se aprecia în procesul verbal de constituire, a fost înființată Gospodăria Colectivă „1907” din comuna Slobozia-Mândra, prima din Teleorman, având 62 de membri și o zestre de 486 pogoane⁷. În 5 septembrie 1949 a fost constituită în comuna Belitori (astăzi Troianu) a doua gospodărie agricolă cu numele „Timpuri Noi”, având în componență 296 de membri și 226 ha⁸.

⁵ Dan Cătănuș, Octavian Roske, *op.cit.*, p. 104-105.

⁶ Aprobarea înființării acestora s-a făcut în trei etape: 1) primele 5 G.A.C.-uri la 24 iulie 1949 – „Zorile” din Turnișor (jud. Sibiu), „Drumul nou” din Zăbrani (jud. Arad), „Ogorul Roșu” din Laslea (jud. Târnava Mare), „Victoria Socialismului” din Rășcani, (jud. Vaslui), „Tractorul Roșu” din Lunca de Jos (jud. Cluj); 2) 17 G.A.C.-uri la 20 august 1949; 3) 33 de G.A.C.-uri la 28 decembrie 1949 (vezi Octavian Roske, *Colectivizarea agriculturii în România. 1949-1962*, în „Arhivele Totalitarismului”, nr. 1, 1993, București, p. 152-153; vezi conținutul H.C.M. nr. 1082, în Gh. Iancu, V. Țărău, O. Trașcă, *op. cit.*, doc. nr. 26).

⁷ Ședința oficială de constituire a avut loc la 31 iulie 1949, înființarea efectivă fiind aprobată prin H.C.M. nr. 893 din 20 august 1949 (în B.O. 54/20 august 1949); vezi și A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 12, f. 67-70; vezi doc. nr. 9.

⁸ Aprobată prin H.C.M. nr. 1082 din 12 octombrie 1949 (Gh. Iancu, V. Țărău, O. Trașcă, *op. cit.*, doc. nr. 26; vezi procesul verbal de constituire, în S.J.T.A.N., *Colecția arhivistică documente achiziționate*, doc. 96/1949; vezi doc. nr. 5).

Introducerea structurilor agricole comuniste (T.O.Z. și G.A.C).

Procesul colectivizării a avut un puternic impact asupra satului teleormănean, documentele selectate redând o multitudine de aspecte, printre care cele referitoare la dinamica acestora între 1949-1962, imensa activitate propagandistică a autorităților, intervenția aparatului de partid și diferitele forme de respingere a lui de către săteni.

Dinamica structurilor agricole comuniste, desprinsă din cercetarea rapoartelor locale referitoare la Alexandria, Roșiorii de Vede, Turnu-Măgurele, Videle și Zimnicea, cele mai importante raioane din Teleorman, surprinde existența a trei mari etape în derularea colectivizării: 1949-1953 – perioada impunerii cu violență, când autoritățile au uzitat de toată panoplia de mijloace ale terorii de inspirație sovietică; 1953-1957 – reculul în procesul colectivizării, datorat în special morții lui Stalin, în martie 1953, dar și ambiguității partidului, în locul constituirii de G.A.C.-uri autoritățile insistând mai mult asupra înființării de Întovărașiri agricole; 1958-1962 – reluarea în forță a procesului, perioadă în care, chiar dacă nu a mai folosit pe aceeași scară metodele staliniste ale anilor 1949-1953, partidul a îmbinat mijloacele violente cu o mare avalanșă de măsuri legislative, care au dus la încheierea lui în anul 1962.

Din analiza comparată a datelor cuprinse în rapoartele sfaturilor populare locale raionale rezultă faptul că în intervalul 1949-1958, în ciuda presiunii și brutalității autorităților, planul colectivist a avansat destul de lent. Astfel, în raionul Roșiorii de Vede, în 1959⁹, situația înființării anuale de G.A.C.-uri în perioada 1949-1958 se prezenta astfel: 1949-1, 1951-niciunul, 1952-3, 1953-niciunul, 1954-niciunul, 1955-niciunul, 1956-3, 1957-6, 1958-2. Ca urmare a reluării în forță a planului colectivist în 1958, a exceselor și măsurilor legislative, un rol hotărâtor avându-l decretul 115/1959, numărul de G.A.C.-uri nou-înființate nu numai că va crește vertiginos, ajungând la 17 în 1959, dar va transforma raionul în unul colectivist fruntaș, el fiind declarat complet colectivizat la 23 noiembrie 1960, procentul înscrișilor reprezentând 98,36% din numărul de familii și 98,51% din totalul suprafeței agricole, doar 393 de familii refuzând să semneze cererile de intrare în colectiv¹⁰.

Aceiași fenomen se observă și în raionul Alexandria. Dacă la 1 ianuarie 1960 ponderea colectivizării era de numai 40%, peste câteva luni el este declarat complet colectivizat, cu un procent de 98,1% din totalul suprafeței agricole, rămânând neînscrise doar 432 de familii cu 1.422 ha,

⁹ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 70/ 1959, f. 39; vezi doc. nr. 120.

¹⁰ *Ibidem*, ds. 127, f. 1; vezi doc. nr. 139.

care însemnau 1,9% din pământ (la sfârșitul anului numărul se reduce la 299 de familii, cu doar 1.004 ha)¹¹.

Pentru perioada 1959-1962, o situație deosebită este întâlnită în raioanele Turnu Măgurele și Videle unde, cu toate măsurile impuse de către autorități, sătenii au opus o mai mare rezistență, ceea ce a dat peste cap dorința activului de partid de a încheia colectivizarea în anul 1960. Astfel, în raionul Turnu Măgurele, la 30 octombrie 1960, procentul colectivizării reprezenta doar 51,4% din totalul numărului de familii și 52,66% din suprafața agricolă, 9 localități rămânând complet în afara sistemului colhoznic: Beciu, Smârdan, Rudari, Nicolae Bălcescu, Bujoru, Florica, Secara, Ciuperceni, Oraș¹². Același fenomen se întâlnește și în raionul Videle, în 1960 procentul colectivizării fiind sub 50%¹³.

Un caz aparte pentru zelul autorităților comuniste locale în a folosi toate mijloacele de presiune pentru obligarea țăranilor să intre în structurile agricole colectiviste îl reprezintă raionul Zimnicea. Cum la Conferința raională din 10-11 ianuarie 1960 activul de partid recunoștea rămânerea în urmă a realizării planului colectivizării cu un procent de numai 65%, ceea ce îl puna într-o situație periculoasă în fața conducerii regionale și centrale, în lunile următoare, prin presiune, intimidare, amenințări și abuz, raionul a fost colectivizat, la sfârșitul anului, 97,57% din suprafața agricolă și 98,6% din numărul total de familii fiind incluse în sistemul agricol comunist¹⁴.

Informațiile cuprinse în rapoartele autorităților comuniste locale, în dările de seamă ale Comitetelor raioanele ale P.M.R. și în rapoartele informative ale Securității dovedesc un proces al colectivizării extrem de complex, confruntat cu numeroase probleme: refuzul permanent al țăranimii, îndreptarea acesteia mai degrabă spre Întovărășirile agricole, unde își mențineau, cel puțin teoretic, dreptul de proprietate¹⁵, decât spre G.A.C.-uri, care simbolizau pierderea totală a pământului și a inventarului

---

¹¹ Idem, fond *Sfatul Popular al raionului Alexandria*, ds. 190/1960-1962, f. 35, 36; vezi doc. nr. 133.

¹² Idem, fond *Sfatul Popular al raionului Turnu-Măgurele*, ds. 55/1960, f. 2; vezi doc. nr. 135.

¹³ Idem, fond *P.C.R.-Comitet raional Videle*, ds. 21/1959, f. 168-171, 181; vezi doc. nr. 128.

¹⁴ Idem, fond *Sfatul Popular al raionului Zimnicea*, ds. 112/ 1960, f. 1-3, vezi doc. nr. 138.

¹⁵ Extras din „Statutul model al Întovărășirilor agricole de țărani muncitori pentru cultivarea laolaltă a pământului”: „Întovărășirea [...] comasează în unul sau mai multe trupuri parcelele de pământ aduse de membri și care rămân proprietatea lor [...]” (art. 3, alin. 1); vezi H.C.M. nr. 99/1953.

agricol¹⁶. Faptul este consemnat de rapoartele de activitate ale conducerilor raionale, cum este cazul celui din anul 1958, cea mai mare parte a suprafețelor declarate colectivizate fiind reprezentate de Întovărășirile agricole: în raionul Roșiorii de Vede, din totalul suprafeței cooperativizate de 54.091 ha, 47.502 ha aparțineau celor 125 de Întovărășiri și numai 6.589 ha celor 22 de G.A.C.-uri¹⁷; în raionul Alexandria, 85% din suprafața cooperativizată aparțineau Întovărășirilor¹⁸; în raionul Videle, din totalul de 27,1% ca suprafață, cele 8 G.A.C.-uri reprezentau doar 2,1%¹⁹; în raionul Zimnicea, G.A.C.-urile dețineau doar 1.092 ha față de cele 18.219 ha ale Întovărășirilor²⁰; în raionul Turnu Măgurele, deși ponderea era mai echilibrată, ambele structuri erau extrem de reduse²¹.

Procesul înființării structurilor agricole colectiviste a fost însoțit de o imensă activitate propagandistică având ca scop „educarea țărănimii pe drumul socialismului”²² prin: constituirea de colective raionale, împărțirea pe activiști a satelor²³, organizarea în căminele culturale de conferințe ale

¹⁶ Extras din Statutul model al Gospodăriei Agricole Colective:

„[...] Art. 4. La intrarea în Gospodăria Colectivă, membrii vor aduce în patrimoniul gospodăriei tot pământul.

[...] Art. 7. La intrarea în gospodăria colectivă, membrii vor aduce în gospodărie, pe lângă pământ, ca bunuri colective (obștești):

a. Toate animalele de muncă (cai, boi, bivoli, catări și alte animale de tracțiune);

b. Inventarul agricol principal (plug, semănătoare, secerătoare, mijloace de transport și altele); [...]

e. Toate mijloacele pentru prelucrarea produselor agricole, precum și utilajele atelierelor pentru întreținerea și repararea inventarului agricol (fierărie, rotărie, tâmplărie, etc.)”; vezi conținutul Statutului model în Gh. Iancu, V. Țărău, O. Trașcă, *op. cit.*, doc. nr. 53.

¹⁷ S.J.T.A.N., fond *Sfat Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 68/1959, f. 8; vezi doc nr. 101.

¹⁸ Idem, fond *Sfatul Popular al raionului Alexandria*, ds. 112/1959; vezi doc. nr. 98.

¹⁹ Idem, fond *P.C.R. Comitetul raional Videle*, ds. 21/1959, f. 168-171; vezi doc nr. 129.

²⁰ Idem, fond *Sfatul Popular al raionului Zimnicea*, ds. 51/1958, f. 3; vezi doc nr. 96.

²¹ Idem, fond *Sfatul popular al raionului Turnu Măgurele*, ds. 45/1956, f. 1; vezi doc. nr. 82.

²² Prin adresa 632/1951, Consiliul de Miniștri solicita Comitetului Executiv al Sfatului Popular Regional Teleorman organizarea de conferințe comunale, printre care: „Foloasele electrificării pentru agricultură”, „Contribuția țărănimii sovietice la îndeplinirea planurilor cincinale staliniste” (Idem, fond *Primăria Izvoarele*, ds. 1/1952, f. 27; vezi doc. nr. 37).

²³ Exemplu: în zona raionului Videle, „în urma instrucțiunilor primite de la Comitetul Regional de partid, s-a trecut la organizarea unui colectiv raional format dintr-un activist al Secției agrare a raionului de partid și câte un activist din organizațiile de masă. În urma organizării acestui colectiv raional, s-a întocmit un plan de muncă, unde au fost prevăzute sarcini concrete pentru fiecare membru în parte [...]” (Idem, fond *P.C.R.-Comitetul raional Videle*, ds. 7/1952, f. 157; vezi doc. nr. 60).

activiștilor ce vizitaseră URSS²⁴ și spectacole artistice²⁵, folosirea în munca de lămurire a cadrelor didactice²⁶, desfășurarea de excursii „documentare” la colectivele înființate în județ²⁷, venirea la inaugurarea G.A.C.-urilor a liderilor centrali ai partidului²⁸ etc.

Parte a propagandei comuniste erau și denumirile date G.A.C.-urilor. Potrivit documentelor de înființare, ele pot fi grupate pe mai multe tipuri: 1) *după numele unor lideri comuniști* – „Ilie Pintilie” (Moșteni, Albești), „Petru Groza” (Atârnați, Muți), „Elena Pavel” (Ciolănești, Mavrodin), „Gheorghe Dimitrov” (Băduleasa), „Olga Bancic” (Seaca) etc.; 2) *după datele unor evenimente considerate a fi ale mișcării comuniste* – „16 februarie” (Drăgănești de Vede, Socetu, Zâmbreasca), „23 August” (Butculești, Cucuieți, Drăcșani, Botoroaga), „30 Decembrie” (Sfințești, Conțești), „6 Martie” (Siliștea Gumești), „11 Iunie” (Dobrotești), „7 Noiembrie” (Tecuci, Furculești) etc.; 3) *după termeni culturistici* – „Progresul” (Olteni), „Timpuri Noi” (Belitori), „Drumul Păcii” (Baldovinești), „Zorile Socialismului” (Goala), „Drumul Nou” (Odobeasca), „Victoria” (Răzmirești), „Viața Nouă” (Ciolănești), „Ogorul Nou” (Răzmirești) etc.; 4) *după unele evenimente comuniste* – „Al doilea Congres al U.T.M.”; 5) *după numele unor evenimente țărănești sau ale unor personalități istorice, confiscate de către regimul comunist* – „Gheorghe Doja” (Călugăru, Balaci), „Horea, Cloșca și Crișan”

²⁴ Astfel, în Raportul de activitate al Comitetului raional P.M.R. Videle se propunea pentru anul 1954: „[...] Secția de propagandă și agitație, în legătură cu Subfiliala <I.V. Miciurin> să întocmească un plan de muncă pentru conferințele din cadrul căminelor culturale unde să se trateze și să se popularizeze realizările agriculturii socialiste din Uniunea Sovietică și din țara noastră” (*Ibidem*; vezi doc nr. 60); cum este cazul adunării din comuna Tămășești, raionul Videle, unde „tov. Dobre Maria, de la Gospodăria Agricolă Colectivă Butculești, din raionul Vârtoape, care a vizitat Uniunea Sovietică, a povestit țăranilor despre ce a văzut în Uniunea Sovietică” (*Ibidem*, f. 82, vezi doc. nr. 41).

²⁵ Între 29 decembrie 1951-21 ianuarie 1952, în raionul Vida au fost repartizate două echipe artistice, una din Alexandria și alta din comuna Blejești (*Ibidem*, f. 155-157; vezi doc. nr. 60).

²⁶ Comitetul Raional Vida solicită în 1953 ca: „Secția învățământ să treacă la verificarea elementelor din cadrul școlilor și al căminelor culturale și unde vor fi descoperite elemente lipsite de atașament, prin activitate slabă pe linia educării țăranimii muncitoare, să fie înlăturate și în locul lor să fie promovate elemente cinstite, active și atașate partidului” (*Ibidem*; vezi doc. nr. 60).

²⁷ În 1952, „22 de tovarăși membri și nemembri de partid din Tămășești (Videle) au vizitat G.A.C.-ul Conțești” (*Ibidem*, f. 82; vezi doc nr. 41).

²⁸ La G.A.C. „Timpuri Noi” – Olimpia Țenescu și Ana Pauker, la G.A.C. „1907” din Slobozia Mândra – Constanța Crăciun, membre ale C.C. al P.M.R. (Idem, Colecția arhivistică *Documente achiziționate*, doc. 96/1949; A.C.N.S.A.S., fond D., ds. 12, f. 45; vezi doc. nr. 5, 6).

(Dobrotești), „Răscoala din 1907” (Siliștea Gumești), „1907” (Slobozia Mândra), „Mihai Bravul” (Talpa Bâscoveni), „Tudor Vladimirescu” (Dobrotești), „Ana Ipătescu” (Didești), „Nicolae Bălcescu” (Siliștea Gumești) etc.

Contrar propagandei furibunde, procesul înființării unităților colectivistice a înaintat foarte lent ani de-a rândul, unele cauze fiind determinate, pe lângă reacția negativă a țărănimii, chiar de probleme ivite în modul organizării muncii de către activiștii de partid. Unii dintre ei, țărani fiind, chiar dacă între timp deveniseră membri ai P.M.R., atunci când au fost puși în situația cedării propriilor bunuri către G.A.C., atașamentul organic față de bunurile proprii i-a determinat să refuze. Acesta este motivul pentru care, cum se preciza într-o sinteză informativă a Biroului regional de Securitate Alexandria din anul 1951, Constantin Enache, Iancu Bulumac, Alexandru Voicu din comuna Ștorobăneasa, membri P.M.R., nu acceptă să predea inventarul agricol către gospodăria agricolă²⁹. La aceasta se adaugă lipsa de motivare a unora dintre activiști, cum se întâmplă cu membrii Comitetului de inițiativă din satul Tămășești, raionul Vida, în anul 1951: „...S-a constatat că în majoritatea lor nu sunt de acord pe deplin cu G.A.C., fapt ce [denotă] că au dat rapoarte false în ședința Comitetului de inițiativă.[...] În urma primei ședințe de analiză a Comitetului de inițiativă, a doua zi, nu s-au mai prezentat nici jumătate din ei. [Și asta] din cauza lipsei de sprijin din partea Organizației de bază, [unde] din întreg biroul Organizației de bază nu a fost nici unul de acord cu G.A.C.-ul, motivând [fiecare] că nu este soția de acord”³⁰. Pe de altă parte, din cauza excesului de zel în a îndeplini sarcinile trasate de partid, de multe ori s-a ajuns la situații comice, munca de lămurire întorcându-se împotriva propagandei oficiale. Astfel este cazul G.A.C.-ului „1 Mai” din satul Talpa Bâscoveni, raionul Videle, unde se ajunge ca din cele 32 familii înscrise, însemnând 80 de brațe de muncă, cei mai mulți membri „colectiviști să fie inapți de muncă (șchiopi, ciungi, chiori) și salariați care nu pot face față la muncile necesare” încât, deși se dorea ca aceasta să fie un model pentru toți locuitorii zonei, până și Comitetul raional P.M.R. Videle considera că „prin constituirea acestei gospodării colective s-a creat o atmosferă grea în jurul satelor învecinate până la o distanță de 20 km”³¹.

Însă motivul fundamental în avansarea greoaie a procesului colectivizării, cum reiese din analiza documentelor, a reprezentat-o în primul rând respingerea gospodăriilor comuniste de către săteni, care s-a

²⁹ A.C.N.S.A.S., fond D., ds. 14, vol. II, f. 43; vezi doc. nr. 35.

³⁰ S.J.T.A.N., fond P.M.R.-Comitetul raional Videle, ds. 7/1952, f. 82; vezi doc. nr. 41.

³¹ *Ibidem*, f. 155; vezi doc. nr. 60.

manifestat sub numeroase forme: refuzul direct de a intra în G.A.C.³², folosirea de diferite pretexte în a semna cererile de încadrare în noile structuri agricole (foarte des fiind invocate neînțelegerile familiale)³³, nepredarea mijloacelor de muncă³⁴ (utilaje, animale etc.), neparticiparea la muncile agricole³⁵, ieșiri masive din G.A.C.-urile existente³⁶.

Uneori din disperare, țăranii ajung la atitudini extreme, cum este cazul lui Petre Niculcea din Găuriciu (Izvoarele) care, potrivit unei note informative, îi amenința pe activiștii veniți să-l convingă pentru a intra în colectiv: „[...] să nu intre cineva dintre echipele de colectivizare (în curtea sa-n.n.) că îl taie cu toporul în două”³⁷. Disperarea țăranilor și adoptarea soluțiilor extreme a fost întărită și de lipsa de perspectivă a gospodăriilor agricole, de organizarea lor haotică și, mai ales, de abuzurile structurilor de conducere³⁸.

³² Atitudinea era amplificată și de speranța eliberării americane. Tânărul Ion C. Florea din Lada îi răspunde activistei UTM Eleonora Ciobanu, în 1952: „[...] O să dați de dracu când or veni americanii, să vedem încotro o luați atunci cu comuniștii voștri” (*Ibidem*, ds. 29/1951, f. 2; vezi doc. nr. 33); chiar și țăranii mici și mijlocii, cum sunt cei din Țigănești, raionul Alexandria, considerați de autorități mai ușor de convins, „ascultă mai mult de chiaburi decât de propagandiștii partidului” (Sinteza informativă a Biroului raionului de Securitate Alexandria-1951, în A.C.N.S.A.S., fond D., ds. 14, vol.II, f. 43; vezi doc. nr. 35).

³³ Și în rândurile membrilor de partid. (S.J.T.A.N., fond P.M.R.-Comitetul raional Videle, ds. 7/1952, f. 82; vezi doc. nr. 41).

³⁴ A.C.N.S.A.S., fond D., ds. 14, vol. II, f. 43, vezi doc. nr. 35.

³⁵ În informarea Comitetului P.M.R. Olteni privind situația din unele G.A.C.-uri din raion se aprecia că: „[...] există o atmosferă proastă, în sensul că sunt frământări și agitație în rândul colectivștilor. O bună parte din membri nu ies la muncă.” (S.J.T.A.N., fond P.M.R.-Comitetul raional Videle, ds.21/1959, f. 70-73; vezi doc. nr. 111).

³⁶ În iulie 1953, din G.A.C. „1907”-Slobozia Mândra, considerat model al colectivizării în județ, se retrag numeroși membri, profitând și de modificarea art. 16 din noul Statut al G.A.C.-urilor, aprobat prin H.C.M. nr. 1650 din 18 iunie 1953. El prevedea libertatea de a ieși din gospodăria colectivă, cel în cauză primind la sfârșitul anului agricol o suprafață de teren egală cu cea cu care a intrat în gospodărie[...]” (vezi Gh. Iancu, V. Târău, O. Trașcă, *op. cit.*, doc. nr. 53); același lucru se întâmplă și la G.A.C. „Progresul” din Olteni în 1955 (S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Alexandria*, ds. 132/1952-1958, f. 42-45; vezi doc. nr. 66).

³⁷ Idem, fond *Primăria Izvoarele*, ds. 7/1959, f. 9; vezi doc. nr. 133.

³⁸ La Talpa Ogrăzile, președintele G.A.C.-ului comite deturnare de fonduri, „se ocupă de beții și femei”, soția sa „a bătut-o pe colectivista Elena Oprea” determinând-o pe aceasta să-și facă cerere de retragere din gospodărie, de fapte asemănătoare fiind acuzați și ceilalți membri din conducerea organizației de bază din localitate (S.J.T.A.N., fond P.C.R.-Comitetul raional Videle, ds. 7/1952, f. 148-149; vezi doc. nr.51).

Sistemul cotelor agricole. Introdus sub formă definitivă după 6 iulie 1948³⁹ și însoțit de un ansamblu de pedepse ce au crescut progresiv⁴⁰, el a reprezentat o metodă extrem de eficientă în procesul colectivizării. Dacă autoritățile folosesc ca motiv oficial în predarea cotelor asigurarea „hranei populației muncitoare de la orașe”, țăranul îi înțelege sensul real, constatând sarcastic, precum Ion C. Florea din Lada, în răspunsul dat unei activiste de partid: „[...] ce dracu' mai vrea cu voi (activiștii de la raion-n.n.), plecați să mulgeți vacile prin sat cu derbedeii ăia care au venit? Nu se mai satură de lapte ăia de la fabrici, că le-ați dat de toate, acum le mai dați și lapte ?!”⁴¹. În fapt, introducerea cotelor agricole, care a însoțit întregul proces al colectivizării în prima ei fază, a avut un scop foarte precis: subordonare totală a țăranimii. Prin stabilirea de cote mari, țăranimea putea fi rapid sărăcită, iar nepredarea lor, pe lângă faptul că îi transforma în datornici ireversibili față de stat, prin sistemul coercitiv introdus, regimului i se ofereau motive suficiente pentru pedepsirea tuturor sub învinuirea

³⁹După D.P.C.M. nr. 2339 din 19 iulie 1945, prin care cultivatorii sunt obligați să predea statului cote de grâu, orz, seară, orzoaică, ovăz, prin decretul nr.121 din 6 iulie 1948 se stabilește regimul de colectare a cerealelor prin intermediul Comisiei de Stat pentru Colectarea Cerealelor, condusă ulterior de Ana Pauker. Producătorii sunt obligați să predea, la prețul stabilit de Ministerul Comerțului, surplusul de cereale, Consiliul de Miniștri putând extinde aplicarea decretului la orice fel de produse agricole (art. 13), ceea ce a făcut ca în anii următori țăranii să fie puși sub spectrul înfometării imediate (vezi cronologia introducerii cotelor, în Octavian Roske, *Colectivizarea agriculturii în România, 1949-1962*, în „Arhivele Totalitarismului”, anul I, nr. 1,1993; pentru amănunte, vezi conținutul Deciziei 308/6 iulie 1949 în Gh. Iancu, V. Țărău, O. Trașcă, *op.cit.*, doc. nr. 16 și urm.).

⁴⁰ Oferim câteva exemple de pedepse ce au însoțit nepredarea cotelor:

30 aprilie 1949 – Decretul nr. 183 prin care se pedepsesc cu muncă silnică de la 5-15 ani și amendă de la 50.000 lei la 200.000 lei dosirea, distrugerea ori denaturarea produselor sau mărfurilor; cu închisoare corecțională de la 1-12 ani și cu amendă de la 10.000 lei la 100.000 lei nerespectarea planului de stat al R.P.R. (în B.O. nr. 25 din 30 aprilie 1949);

18 iulie 1952 – Decretul nr. 131 introduce plata amenzii civile a cărei sumă atinge dublul valorii produselor nepredate și sechestrul asupra produselor și bunurilor (vezi conținutul decretului 131 în Gh. Iancu, V. Țărău, O. Trașcă, *op. cit.*, doc. nr. 46);

14 mai 1953 – Decretul pentru modificarea codului penal, mai exact art. 209 și 268. Prin art. 209 bis se introduc pedepse între 5-25 ani muncă silnică, confiscarea totală sau parțială a averii și chiar condamnarea la moarte pentru subminarea economiei socialiste, distrugerea sau degradarea produselor agricole sau îndeplinirea voit neglijentă a unor obligații (Octavian Roske, *Accente în strategia colectivizării. Articolul 209 Cod Penal*, în „Arhivele totalitarismului”, nr. 1-2, București, 1994, p. 277-312). La art. 268 bis sunt introduse și pedepse între 1și 3 ani pentru diferite pricini agricole (vezi conținutul art. 268 bis al decretului 202, în Gh. Iancu, V. Țărău, O. Trașcă, *op. cit.*, doc. nr. 52).

⁴¹ S.J.T.A.N., fond P.C.R.- *Comitetul raional Videle*, ds. 29/ 1951, f. 2; vezi doc. nr. 33.

gravă de „dușmani ai poporului” sau de „sabotori”, pedepsele mergând chiar până la cea capitală și confiscarea totală a averii. Sub această presiune, țăranului nu-i mai rămânea decât calea acceptării colectivizării.

De aceea, metodele folosite de către autoritățile locale în colectarea cotelor au fost extrem de diversificate și de violente: percheziții în gospodării, în podurile caselor, căpițe etc.⁴², confiscări nocturne⁴³, concedieri din sistemul de stat⁴⁴, aplicarea de pedepse în baza decretului nr. 131/1952⁴⁵, condamnări și internări în unitățile de muncă (celebrele U.M.)⁴⁶, stimularea colectorilor prin diferite sume de bani pentru a li se întări „vigilența revoluționară”⁴⁷.

Sufocați de amploarea cotelor, lipsiți de apărare și amenințați permanent, mulți dintre săteni au luat drumul colectivist, însă nu înainte de a încerca, indiferent de categoria țărănească din care au făcut parte – săraci, mijlocași, chiaburi să se opună sistemului cotelor, metodele mergând de la simpla ascundere a produselor agricole până la forme radicale de

⁴² Cum se întâmplă în cazul locuitorilor Florea N. Iaciu și Ion Ghețu din Izvoarele, în 1951, când Miliția îi percheziționează în podul casei și sub glugile de coceni (Idem., fond *Primăria Izvoarele*, ds. 4/1951, f. 101; vezi doc. nr. 26).

⁴³ În noaptea de 14 decembrie 1951, delegații Comitetului raional P.M.R. Videle, împreună cu reprezentanți ai Comitetelor Executive ale Sfaturilor Populare Cosmești și Siliștea, organizează o acțiune în forță asupra chiaburilor „pentru a vedea care dintre ei și-au predat cotele și care nu [...]”. După o consfătuire de partid, ținută la orele 21.00, unde activiștii raionalului au „împrinat adânc ura contra chiaburilor”, au fost constituite echipe de „asalt” (Idem, fond *P.C.R.- Comitetul raional Videle*, ds. 46/1951, f. 23-24, vezi doc. nr. 38).

⁴⁴ Așa se întâmplă cu Ilie C. Mone din Izvoarele care, prin Decizia nr.286 din 15 martie 1951, este înlăturat din „funcția de îngrijitor la școala elementară [...] pentru nepredarea cotelor” (Idem, fond *Primăria Izvoarele*, ds. 8/ 1951, f. 47; vezi doc. nr. 24).

⁴⁵ Martac T. Dumitru din Dobrotești este obligat prin Sentința civilă nr. 1014/1956 să plătească produsele nepredate la prețul pieții neorganizate (Idem, fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 167/1956, f. 1257; vezi doc. nr. 74, 75, 76); lui Ioana Fl. Ilie din Izvoarele i se pune sechestru, fără judecată, deoarece „este neglijent în predarea cotelor” (Idem, fond *Primăria Izvoarele*, ds. 7/1955-1957, f. 6; vezi doc. nr. 92); Decretul nr.131/1952 introducea pe lângă obligațiile civile în nepredarea cotelor și clauze penale, sătenii fiind lăsați la voia împuterniciților raionali. Decretul a introdus și executarea silită a restanțierilor (vezi conținutul decretului 131, în Gh. Iancu, V. Țărău, O. Trașcă, *op.cit.*, doc. nr. 46).

⁴⁶ Prin Decretul nr. 6 din 14 ianuarie 1950 au fost înființate oficial Unitățile de Muncă (vezi liste cu locuitori din județul Teleorman internați în U.M., în A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 82, vol. I, f. 40-41, 51, 53-54, 90-92; vezi doc. nr. 14, 16, 17).

⁴⁷ În acest sens sunt promulgate H.C.M. nr. 1325/1955 și D.C.M. nr. 335/1956, în baza acestora fiind premiați cu suma de 29.000 de lei colectorii frunțași din raionul Roșiorii de Vede (S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 167/1956, f. 1256; vezi doc. nr 84).

rezistență; astfel, dacă în manifestele de la Blejești, din august 1950, oamenii sunt îndemnați să se opună cu „topoare și furci contra celor cu cotele”⁴⁸, în iulie 1950, întreaga zonă din jurul comunei Siliștea este cuprinsă de revoltă⁴⁹.

Distrugerea chiaburilor. Numiți astfel de regimul stalinist⁵⁰, chiaburii au fost în realitate fermierii rurali ce se formaseră în sistemul concurențial generat de reforma agrară din 1921. Tocmai pentru faptul că reprezentau un model al succesului proprietății individuale țărănești – „oameni vrednici și gospodari”, cum remarca însuși Gheorghe Gheorghiu-Dej⁵¹, ei au devenit, prin Plenara C.C. al P.C.R. din 3-5 martie 1949, dușmanul fundamental al autorităților comuniste în procesul colectivizării agriculturii.

De ce acest dublu discurs al lui Dej față de chiaburi?! În baza analizei actelor normative și a documentelor arhivistice ale epocii, explicația devine oarecum simplă. În scenariul impunerii controlului total al statului comunist asupra societății, proprietatea individuală trebuia distrusă. Așa cum arătam mai sus, după ce între 1945-1948 regimul distrusese gradual marea proprietate individuală, folosind permanent vechiul principiu roman „divide et impera”, începând cu anul 1949 partidul comunist a lansat asaltul final: eliminarea țărănimii fruntașe – chiaburimea. De aceea, în propaganda și acțiunea de partid ei au fost numiți cei „care toată viața ne-au exploatat până la sânge, care (și) astăzi caută să poarte minciunile în rândurile oamenilor săraci și mijlocași”, opunându-se prin toate mijloacele „regimului nostru de democrație populară” și „transformării socialiste a agriculturii”⁵². Ca urmare, între anii 1949-1962, soarta lor avea să fie dramatică, documentele selectate surprinzând numeroase aspecte ale etapelor chinurilor îndurate de către acești oameni: abuzurile autorităților privind încadrarea în categoria generală de chiabur⁵³, împărțirea arbitrară

---

⁴⁸ Idem, fond P.C.R.- *Comitetul raional Videle*, ds. 1/1950-1951, f. 36; vezi doc. nr. 23.

⁴⁹ A.S.R.I., ds. 4640, f. 152-153; vezi doc. nr. 19 (alte date, în Florentin Breazu, *Pârjol în Vlașca*, în „Magazin istoric”, oct. 1999; Ion Bălan, *Mișcări țărănești în județul Vlașca. 1949-1950*, în „Arhivele Totalitarismului”, nr. 2-3, 1996, p. 59-64).

⁵⁰ Nume preluat după modelul „culacului” sovietic.

⁵¹ Apud, Ancu Damian, Florin Breazu, Ion Bălan, *Colectivizare în Vlașca 1949-1950. Documente*, Ed. Vinea, București, 2002, p. XX.

⁵² S.J.T.A.N., fond *Sfătul Popular al Regiunii Teleorman*, ds. 85/1951, f. 171; vezi doc. nr. 25; Idem, fond P.C.R. – *Comitetul raional Videle*, ds. 5/1952-1953, f. 78.; vezi doc. nr. 70.

⁵³ Cum este cazul Mariei Dulgheru din comuna Râioasa, raionul Turnu-Măgurele, deținătoare a 6,20 ha de pământ, împrăștiată prin reforma din 1921 ca urmare a morții soțului în campania militară de pe valea Oltului în 1916. În 1959, ea remarcă disperată:

pe tipuri⁵⁴, dinamica listelor pe anumite localități – încadrări, scoateri, reîncadrări⁵⁵, tratamentul la care au fost supuși din partea celorlalți locuitori⁵⁶ și, mai ales, a aparatului de stat⁵⁷.

Pe lângă sărăcirea, izolarea și pedepsirea lor prin mijloace desprinse din planul stalinist al anilor '20, autoritățile comuniste din România au urmărit umilirea totală a acestora prin așa-numitul proces de deschiaburire și prin obligarea de a lăuda public structurile colectiviste. Chiar și deschiaburiți, calvarul lor a continuat, foarte mulți ajungând în situații fără ieșire. Așa este și cazul lui Ianculescu Stan din satul Merișani, comuna

„[...] Nu am avut altă ocupație decât munca agricolă, nu am făcut comerț, nu am avut alt sistem de exploatare (cazan, garnituri, treier). Dacă aveam și eu norocul tovarășului președinte (al G.A.C.-ului din localitate-n.n.) să-mi vină și mie bărbatul de la război, puteam avea și eu mai mulți copii, terenul de 6,20 ha ar fi fost defalcat, iar eu n-aș fi muncit din greu toată viața, iar acum socotită exploatoare-chiabură, la bătrânețe, în pragul morții [...]” (Idem, fond *Sfatul Popular al raionului Turnu-Măgurele*, ds. 14/1959, f. 46; vezi doc. nr. 116).

⁵⁴ Tipuri și categorii diverse: țărani, comercianți, ofițeri deblocați, învățători, preoți etc. (vezi Idem, fond *Sfatul Popular al raionului Turnu-Măgurele*, ds. 49/1952-1959, f. 85, 109, 233 și următoarele; Idem, fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 148/1953, f. 47-48 și următoarele etc.)

⁵⁵ În culegere sunt prezentate părți ale listelor din raioanele Turnu-Măgurele, Zimnicea, Videle, Roșiorii de Vede, întocmite de autoritățile comuniste locale, insistându-se asupra localităților supuse cercetării aprofundate: Dobrotești, Siliștea, Ciuperceni, Izvoarele, Siliștea Gumești, Slobozia Mândra (vezi Idem, fond *Sfatul Popular al raionului Turnu-Măgurele*, ds. 49/1952-1959, f. 83, 85, 86, 109, 233 și următoarele; Idem, fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 148/1953, f. 47-48, 69, 401 și următoarele etc.; vezi doc. nr. 43, 44, 45, 46, 47, 54, 59, 61, 62, 71, 113, 129).

⁵⁶ Fiind respectați de ceilalți locuitori, au fost numeroase cazuri de solidarizare. Așa se întâmplă la Cosmești, în decembrie 1951, când locuitorii, chiar și o parte din cei din activul de partid, „[...] refuză să ia parte la acțiunea întreprinsă” (Idem, fond *P.C.R.-Comitetul raional Videle*, ds. 48/1951, f. 23-24; vezi doc. nr. 38)

⁵⁷ În dorința de a-i sărăci și de a-i pune în conflict cu celelalte categorii țărănești, regimul comunist a impus chiaburilor obligații sporite, pedepsele fiind de asemenea amplificate:

26 mai 1950 – Decretul nr. 143 pentru stabilirea regimului de colectare a produselor vegetale introduce art. 25, prin care produsele agricole ale chiaburilor restanțieri puteau fi confiscate, 25% din cantitate fiind vândută de autorități „la prețul de colectare țăranilor săraci și mijlocași care au ajutat la descoperirea infractorilor” (vezi conținutul decretului 143, în Gh. Iancu, V. Țărău, O. Trașcă, *op.cit.*, doc. nr. 35);

31 mai 1952 – Decretul nr. 124 asupra impozitului agricol, care majora cu 50% impozitul pentru „veniturile gospodăriilor chiaburești” (vezi conținutul decretului 124, în Gh. Iancu, V. Țărău, O. Trașcă, *op.cit.*, doc. nr. 43);

16 aprilie 1953 – Hotărârea nr. 1072 cu privire la colectarea produselor agricole vegetale introduce la art. 6 prevederea prin care gospodăriile chiaburești le sunt impuse cote majorate pe fiecare hectar arabil (vezi conținutul H.C.M. 1072, în Gh. Iancu, V. Țărău, O. Trașcă, *op.cit.*, doc. nr. 51)

Dobrotești. În vârstă de 72 de ani, după ce, în baza Decretului 115/1959, i se confiscă toată averea – pământul, bunurile din gospodărie, recolta de grâu, chiar și salcâmiile din curte, atunci când, resemnat, solicită intrarea în colectiv, ca o lovitură finală, conducerea G.A.C.-ului îi refuză și această ultimă soluție de supraviețuire. În disperarea sa, el se adresează președintelui Departamentului Agriculturii și Domeniilor din București, memoriul său fiind în sine un exemplu al dramatismului unor oameni care nu aveau decât o „vină”, aceea de a fi fost gospodari ai satului: „În ziua de 12 aprilie 1959 am cerut să intru și eu în G.A.C., căci neputincios și sărăcit după 15 ani de regim democratic, nu mai reprezint o piedică în calea dezvoltării societății socialiste și, de la sine înțeles este că nu poate fi chiabur cel care nu exploatează mâna de lucru argățească și nu are după ce bea apă, așa că (să mi se dea voie și-n.n.) mie să fac parte laolaltă cu sătenii mei, fapt ce a fost înțeles, căci am fost aprobat de întreaga adunare generală să intru și eu în G.A.C. Președintele m-a dus însă cu vorba și nu a ratificat hotărârea adunării generale pe motiv că nu predasem cazanul de țuică (ce nu mai funcționa oficial din 1958-n.n.). [...] În urma celor arătate, vă rog cu respect pe dvs., tov. președinte, pe care muncitorii și țăraniile statului nostru vă iubesc atât de mult, să-mi faceți și mie dreptate dând dispozițiuni organelor în drept să-mi dea salcâmiile înapoi, să-mi dea grâul ce mi l-au răpit și să-mi dea pământul, chiar dacă rămân chiabur și îmi voi putea duce și eu puținele zile ce mi-au mai rămas, cum o da Dumnezeu, respectând toate legile statului”⁵⁸.

Decretul nr. 115 din 30 martie 1959. Deși scopul său propagandistic a fost „lichidarea rămășițelor oricăror forme de exploatare a omului de către om în agricultură”⁵⁹, ceea ce ar fi însemnat, la prima vedere, lovitura de grație dată așa-numiților chiaburi, acest act normativ a reprezentat, în realitate, etapa finală a distrugerii oricărei forme de proprietate individuală țărănească, sătenii trebuind să „doneze” statului comunist toate mijloacele de muncă socotite a fi purtătoare de exploatare, de la tractoare, batoze, darace până la simplul cazan de țuică. Potrivit planului gândit în laboratoarele comuniste, decretul a urmărit și crearea unei atmosfere de delatitudine și teamă, oricare dintre săteni devenind culpabil, fapt care se desprinde și din efectele lui imediate, printre care: aplicarea abuzivă de către comisiile locale și raionale, fapt recunoscut

⁵⁸ S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 70/1959, f. 67-68; vezi doc. nr. 114.

⁵⁹ Vezi conținutul decretului, în Gh. Iancu, V. Țărău, O. Trașcă, *op.cit.*, doc. nr. 105.

uneori chiar de autorități⁶⁰, contestații cu diferite motivații⁶¹, ascunderea bunurilor, refuzul „donării” cu riscul rămânerii în situația periculoasă de „dușman de clasă” (chiabur)⁶² etc.

Activitatea cadrelor P.M.R. a reprezentat o componentă esențială în procesul „transformării socialiste a agriculturii”. Având la bază celula de partid, rețeaua de activiști a îmbinat diferite mijloace pentru impunerea colectivizării, care au mers de la propaganda specifică epocii, axată pe promovarea gospodăriilor agricole și pe pedepsirea chiaburilor⁶³, până la amenințări, corecții fizice sau chiar crime⁶⁴. Comportamentul acestora a generat reacția locuitorilor, în unele cazuri, din disperare, sătenii aplicând soluții extreme: amenințarea unor activiști⁶⁵, chiar asasinate, cum este cazul uciderii tovarășului Cojocaru, secretarul organizației P.M.R. din Stănceasca, raionul Vida, în octombrie 1952⁶⁶.

⁶⁰ Prin adresa din 11 septembrie 1959, Sfatul Popular al raionului Zimnicea recunoștea: „Astfel sunt cazuri de țărani mijlocași la care s-a aplicat Decretul [...], cazuri de minori, bătrâni, bolnavi [...] locuitori cu domiciliul în alte localități și fără ca aceștia să fie chemați în fața consiliului comunal (de aplicare a legii-n.n.). Sunt procese-verbale în care nu au semnat proprietarii terenurilor”. (S.J.T.A.N., fond *Primăria Izvoarele*, ds. 4/1959, f.8; vezi doc. nr. 127).

⁶¹ *Încadrarea incorectă în decret*, cum este cazul lui Pipie Stan din Alexandria, „care nu se ocupă decât cu agricultura și este membru în întovărășire” și căruia Sfatul Popular al orașului i-a luat suprafața de 1 ha de teren arabil (Idem, fond *Sfatul Popular al raionului Alexandria*, ds. 47/1959, f. 38; vezi doc. nr. 121); *lipsa consimțământului proprietarului de drept*, ca în cazul lui Barbu I. Alexandru din comuna Conțești, care având în gospodărie „un tractor marca Deutz [...] și un cazan de rachi” nu le poate „dona” din cauză că tatăl său, „care este proprietarul legal, este arestat” (Idem, fond *Sfatul Popular al raionului Zimnicea*, ds. 89/1959, f. 95; vezi doc. nr. 107); *imposibilitatea supravețuirii, prin confiscarea pământului*, precum Toader E. Toma din Alexandria, care solicită restituirea suprafeței de pământ „datorită faptului că sunt mic meșeriaș, veniturile ce le realizez din meseria ce o execut nu-mi pot satisface nevoile de viață și de întreținere a familiei mele” (Idem, fond *Sfatul Popular al raionului Alexandria*, ds. 47/1959, f. 24; vezi doc. nr. 124).

⁶² Petcu Șt. Gheorghe din comuna Lisa, raionul Zimnicea, declară: “[...] îmi mențin cazanul (de țuică-n.n.), deși mi s-a explicat că rămân pe mai departe în categoria de chiaburi” (Idem, fond *Primăria Zimnicea*, ds. 4/1959, f. 98, vezi doc. nr. 109).

⁶³ Cum declara Voicu Grama, președintele G.A.C. „11 iunie” din Dobroțești, la inaugurarea acestuia în 8 iunie 1957: “[...] să fim strâns uniți în jurul organizației de bază și al consiliului de conducere pentru întărirea vigilenței revoluționare împotriva oricărei încercări a dușmanului de clasă” (Documente aparținând S.A.D.; vezi doc. nr. 90).

⁶⁴ A.C.N.S.A.S., fond *D.*, ds. 12, f. 193; vezi doc. nr. 11.

⁶⁵ *Ibidem*. În martie 1950, Sârbu Florea, secretarul organizației de bază a P.M.R. Ionașcu, raionul Roșiorii de Vede, este amenințat printr-o scrisoare anonimă.

⁶⁶ S.J.T.A.N., fond *P.C.R.-Comitetul raional Videle*, ds. 5/1952-1953, f. 77-78; vezi doc. nr. 50.

Pe de altă parte, nici aparatul de partid nu este lipsit de probleme: organizare defectuoasă, refuzul unor activiști de a participa la sechestrări⁶⁷, neimplicarea în convingerea locuitorilor pentru a intra în G.A.C.-uri etc. Așa se întâmplă cu tovarășa Dumitru Rada din Tămășești, raionul Vida, membră U.F.D.R., care fiind trimisă să o lămurească pe sora secretarului organizației de bază din comună de binefacerile colectivului, îi declară acesteia contrariul: „[...] ce facem, că au venit iar comuniștii ăștia, și eu nu sunt de acord cu G.A.C.”⁶⁸

Un alt aspect al colectivizării agriculturii din România îl reprezintă modul în care statul totalitar comunist a folosit sistemul de teroare reprezentat de organele **poliției sale politice**. Create după model sovietic, Direcția Generală a Securității Poporului⁶⁹ și Trupele de Securitate⁷⁰ au avut un rol esențial în controlul locuitorilor pentru impunerea și apărarea sistemului colectivist. Astfel, într-o circulară a D.R.S.P. Pitești cu privire la aplicarea Ordinului nr. 145/112351 din 19 septembrie 1949, semnată de colonelul M. Nedelcu, se aprecia: „[...] Înființarea Gospodăriilor Colective însemnează un pas făcut înainte pentru crearea socialismului în țara noastră. Socializarea agriculturii depinde de felul cum Gospodăriile Colective se dezvoltă și înfloresc, de felul cum ele servesc ca exemplu pentru atragerea și celorlalți țărani săraci și mijlocași [...]”⁷¹. În baza acesteia, Serviciul Județean de Securitate Teleorman emite ordinul de instruire nr. 14/15035, semnat de căpitanul Magazinieru Romulus, prin care toate birourile de securitate din județ erau instruite asupra măsurilor ce trebuia să le ia pentru anihilarea dușmanului de clasă și controlul informativ al țăranimii⁷².

Securitatea a folosit diferite forme de implicare în procesul colectivizării printre care supravegherea informativă a populației⁷³, a

⁶⁷ *Ibidem*, ds. 46/1951, f. 23-24; vezi doc. nr. 38.

⁶⁸ *Ibidem*, ds. 7/1952, f. 82; vezi doc. nr. 41

⁶⁹ A fost înființată prin Decretul nr. 221 din 30 august 1948 cu scopul de „a apăra cuceririle democratice și de asigura securitatea Republicii Populare Române împotriva uneltirilor dușmanilor din interior”. (vezi Marius Oprea, *Banalitatea răului. O istorie a Securității în documente 1949-1989*, Ed. Polirom, 2002, p. 28).

⁷⁰ Înființate la 6 februarie 1949, au ajuns la mijlocul anilor 1950 la circa 165.000 de ofițeri și militari în termen, organizați în brigăzi și echipași cu artilerie și tancuri. Au reprezentat unitățile de intervenție cele mai dure împotriva oricăror forme de nesupunere (*Ibidem*, p. 31 și următoarele).

⁷¹ A.C.N.S.A.S., fond D., ds. 12, f. 45; vezi doc. nr. 6.

⁷² *Ibidem*, f. 44; vezi doc. nr. 8.

⁷³ Sunt create rețele de informatori care raportau despre starea de spirit a populației (*Ibidem*, f. 44-45, 151, 281, 282, 192; vezi doc. nr. 8, 18, 20). De exemplu, în aprilie 1950, Serviciul Județean de Securitate Teleorman raporta, în privința lui Minică Ghițulescu,

G.A.C.-urilor⁷⁴, a desfășurării colectărilor. În acest sens, Direcția Generală a Securității Poporului emitea ordinul nr. 233/342285 din 30 august 1950, semnat de colonelul G. Popescu, prin care Direcțiile Regionale de Securitate aveau următoarele obligații:

„În vederea analizării intensității acțiunii dușmanului cu prilejul campaniei de colectări cât și a măsurilor luate de organele noastre, dispuneți completarea chestionarului alăturat.

- Datele se vor completa pe județe;
- La punctul doi, acțiuni contrarevoluționare, la literele A., B., C., se vor trece toate cazurile referitoare la instigări, răspândire tendențioasă de zvonuri, etc.;
- Literele D., E., le veți completa cu alte manifestări dușmănoase ce nu se încadrează la punctele A., B., C.;
- Cifrele se vor totaliza la toate coloanele pe Regională;
- Lucrarea va cuprinde toate cazurile înregistrate de la începerea campaniei de colectări până la data de 10 septembrie a.c.”⁷⁵.

În baza informațiilor primite de la organele de Securitate din Teleorman și Vlașca, Direcțiile Regionale de Securitate Pitești și Ploiești întocmesc situații informative cu cazurile depistate, numai în câteva zile fiind identificate numeroase persoane, ca de exemplu la Uda Paciurea, Siliștea Gumești 3 persoane⁷⁶, numărul lor crescând în comunele Siliștea, Ciuperceni, Cosmești⁷⁷.

Tot Securitatea este cea care stabilește arestările, internările în unitățile de muncă⁷⁸ și conduce acțiunile de înăbușire a oricăror forme de rezistență față de noul sistem⁷⁹.

expropriat din Beuca: „[...] Numitul Minică Ghițulescu este nemulțumit în urma exproprierii însă nu se manifestă. S-a recrutat un colaborator în jurul său (informator-n.n.) care ne ține la curent cu activitatea sa, urmând a vă raporta și dvs. constatările pozitive” (*Ibidem*, f. 62; vezi doc. nr. 15).

⁷⁴ În 19 septembrie 1949, D.G.S.P. București emite ordinul nr. 145/112351, prin care solicită controlul informativ al G.A.C.-urilor: „[...] Direcțiunea Generală a Securității Poporului trebuie informată permanent de starea de spirit din Gospodăriile Colective și mediul înconjurător (în afara G.A.C.-n.n.) precum și cauzele care au determinat-o. Pentru aceasta veți lua măsuri pentru crearea unei rețele informative, atât în interiorul Gospodăriilor Colective cât și în mediul înconjurător, capabilă să ne informeze complet în legătură cu această problemă [...]”. (*Ibidem*, f. 45, 281-282; vezi doc. nr. 6, 18).

⁷⁵ *Ibidem*, ds. 7, vol.II, f. 257; vezi doc. nr. 7, 20.

⁷⁶ *Ibidem*, f. 280; vezi doc. nr. 21.

⁷⁷ *Ibidem*, f. 261-262; vezi doc. nr. 22.

⁷⁸ Prin Decizia nr. 40 din 1 iunie 1950 și ordinul D.G.S.P. nr. 117/U.M./332018 din 3 iunie 1950 se dispune încadrarea în U.M. a unui lot de 40 de persoane, printre care Florea

***

Toată această politică de represiune a statului totalitar comunist împotriva țaranului român, în numele așa-zisei „transformări socialiste a agriculturii”, a fost încununată de „succes” în 1962.

Într-o organizare triumfalistă, la 27 aprilie 1962 începea la București Sesiunea Extraordinară a Marii Adunări Naționale a R.P.R. dedicată încheierii colectivizării agriculturii, ocazie cu care, cu cinism de călău, Gheoghe Gheorghiu-Dej felicita „din toată inima harnica noastră țărănie care a urmat cu hotărâre calea arătată de partid”⁸⁰. Actul marca de fapt îngenuncherea țaranului român.

Gheorghe și Predescu Dumitru, din Siliștea Gumești, și Manolache Ion, din Dobrotești (*Ibidem*, ds. 82, vol. I, f. 90-92; vezi doc. nr. 16, 17).

⁷⁹ Cum se întâmplă cu revoltele de la Siliștea și comunele vecine în iulie 1950 când „[...] au fost trimise plutoane de Securitate și Miliție care au restabilit ordinea, soldată cu morți, răniți și arestați (A.S.R.I., ds. 4640, f. 152-153; vezi doc. nr. 19).

⁸⁰ Gheorghe Gheorghiu-Dej, *Raport cu privire la încheierea colectivizării și reorganizarea conducerii agriculturii*, în „Scânteia”, anul XXXI, nr. 5512, 28 aprilie 1962.

LISTA DOCUMENTELOR

1. **1949, martie 5, Dobrotești.** *Proces-verbal de confiscare a inventarului conacului aflat în proprietatea moșierilor Ileana și Barbu Cristescu și Rodica Urmaticu.*
2. **1949, martie 5, Dobrotești.** *Proces-verbal de confiscare a bunurilor și a conacului aparținând proprietarilor Aretia și Alice Nițescu.*
3. **1949, martie 5, Dobrotești.** *Justificarea confiscării conacului Aretiei Nițescu.*
4. **1949, [după iulie], Slobozia Mândra.** *Tabel cu membrii familiilor înscrise în G.A.C. „1907”*
5. **1949, septembrie 11, [Belitori].** *Proces verbal încheiat cu prilejul constituirii G.A.C.-ului “Timpuri Noi” din Belitori, al doilea înființat în județul Teleorman.*
6. **1949, septembrie 25, Pitești.** *Circulară a Direcției Regionale a Securității Poporului cu privire la necesitatea creării de rețele informative în localitățile rurale pentru sprijinirea colectivizării agriculturii.*
7. **1949, septembrie [după 28].** *Notă informativă privind-l pe chiaburul Minică Ghițulescu din comuna Beuca.*
8. **1949, septembrie 30, [Turnu Măgurele].** *Ordin al Serviciului Județean de Securitate Teleorman cu privire la crearea de rețele informative în localitățile rurale pentru sprijinirea colectivizării agriculturii.*
9. **1949, octombrie 20, [Turnu Măgurele].** *Extras din nota informativă a Serviciului Județean de Securitate Teleorman cu privire la înființarea G.A.C.-urilor „Timpuri Noi” din comuna Belitori și „1907” din comuna Slobozia Mândra.*
10. **1950, martie 12, Alexandria.** *Raport informativ al Biroului de Securitate Alexandria privind acțiunile „chiaburului” Marin Lițu, din comuna Mavrodin.*
11. **1950, martie înainte de 13, comuna Băsești, sat Ionașcu.** *Scrisoare anonimă prin care este amenințat Sârbu Florea, secretarul organizației de bază a P.M.R..*
12. **1950, martie [înainte de 13], comuna Băsești, sat Ionașcu.** *Notă informativă privind incidentul în care este implicat Sârbu Florea, secretarul organizației de bază a P.M.R.*

13. **1950, martie 13, comuna Băsești, sat Ionașcu.** *Declarația lui Sârbu Florea, secretarul organizației de bază a P.M.R., prin care îl incriminează pe Ion D. Minciună ca fiind autorul scrisorii de amenințare la adresa sa.*
14. **1950, aprilie 3, Pitești.** *Circulară a Direcției Regionale a Securității Poporului Pitești către Serviciul Județean de Securitate Teleorman pentru prelucrarea Decretului nr. 6 din 14 ianuarie 1950 al Prezidiului Marii Adunări Naționale al R.P.R. privind înființarea Unităților de Muncă.*
15. **1950, aprilie 6, [Turnu Măgurele].** *Raport privindu-l pe expropriatul Minică Ghițulescu din comuna Beuca, județul Teleorman.*
16. **1950, aprilie 11, [Turnu Măgurele].** *Extras din Situația întocmită de către Serviciul Județean de Securitate Teleorman cu persoanele propuse pentru încadrarea în unitățile de muncă, între care învățătorii Florea A. Gheorghe și Predescu Dumitru, din Siliștea Gumești, și locotenent colonel Manolache Ion, din Dobroțești.*
17. **1950, iunie 7, Pitești.** *Decizia nr. 40 din 1 iunie 1950 a Direcției Regionale a Securității Pitești și tabelul anexă cu locuitori ai județului Teleorman ce urmează să fie încadrați în unități de muncă.*
18. **1950, iunie [după 10, [Zimnicea].** *Sinteză informativă a Biroului de Securitate Zimnicea privind starea de spirit a țărânimii de pe raza sa de acțiune.*
19. **1950, iulie 7, Ploiești.** *Extras din raportul Direcției Regionale de Securitate Ploiești către Direcția Generală a Securității Poporului privind revoltele din iulie 1950, desfășurate în comunele Ciuperceni, Siliștea, Purani și Blejești, județul Vlașca.*
20. **1950, august 30, București.** *Ordinul nr. 233/342285, prin care Direcția Generală a Securității Poporului solicită tuturor Direcțiilor Regionale întocmirea unui chestionar cu „acțiunile dușmănoase” din timpul campaniei de colectare și măsurile propuse pentru vinovați.*
21. **1950, septembrie 11, Pitești.** *Răspunsul la ordinul nr. 233/342285 al Direcției Regionale a Securității Poporului Pitești cu „acțiunile dușmănoase” din județul Teleorman, înregistrate cu ocazia campaniei de colectare.*
22. **1950, septembrie 15, Pitești.** *Răspunsul la ordinul 233/342285 al Direcției Regionale de Securitate Ploiești cu „acțiunile dușmănoase” din campania de colectare din județele Prahova, Vlașca, Buzău și măsurile luate pentru pedepsirea vinovaților.*

23. **[1950, septembrie, Vida].** *Fragment din raportul de activitate al Comitetului Raional de partid Vida referitor la înființarea Gospodăriilor Agricole Colective din raion.*
24. **1950, octombrie 10, [Roșiorii de Vede].** *Adresă cu stabilirea sarcinilor pentru colectorii de bumbac.*
25. **1950, decembrie 31. [Roșiorii de Vede].** *Extras din bilanțul Gospodăriilor Agricole Colective existente în Regiunea Teleorman la data întocmirii documentului.*
26. **1951, ianuarie 18, Găuriciu.** *Rezultatul percheziției făcute la domiciliul cetățeanului Ion Ghețu (chiabur) privitor la ascunderea cerealelor.*
27. **1951, ianuarie 22, București.** *Sentiința nr. 551 a Tribunalului Militar București de condamnare a țăranului Petrescu Păun Ion, fruntaș al revoltei din 6-7 iunie 1950, din comuna Ciuperceni.*
28. **1951, ianuarie 24, Roșiorii de Vede.** *Hotărâre pentru înființarea Comisiei operative pentru producția legumicolă, colectorii fiind obligați să prezinte rapoarte săptămânale.*
29. **1951, februarie 5, [Turnu Măgurele].** *Circulară a Direcției Regionale a Securității Teleorman către Biroul raional de Securitate Alexandria cu măsurile informative ce trebuie luate în problema G.A.C.*
30. **1951, februarie 11, Roșiorii de Vede.** *Circulară prin care se cere încetarea perchezițiilor și violențelor asupra cultivatorilor.*
31. **1951, februarie 11, [Roșiorii de Vede].** *Circulară prin care se interzic, din nou, perchezițiile la producători.*
32. **1951, februarie 14, București.** *Extras din Sentiința nr. 259 a Tribunalului Militar București, de condamnare a țăranului Călin P. Cornel, participant la revolta din 7 iulie 1950, din comuna Siliștea.*
33. **1951, februarie 25, Lada.** *Raportul organizației de partid privind starea de spirit din comuna Lada.*
34. **1951, martie 15, Găuriciu.** *Adresă de eliberare din funcția de îngrijitor la Școala elementară din Găuriciu a lui Ilie C. Mone, pe motiv că nu și-a predat cota și încadrare pe același post a lui Nicolae P. Folea.*
35. **[1951], martie [după 15], Alexandria.** *Sinteza informativă a Biroului Regional de Securitate Alexandria cu măsurile luate în intervalul 15 februarie-15 martie 1951 în problema G.A.C.*
36. **1951, iulie 23, [Roșiorii de Vede].** *Situația Gospodăriilor Agricole Colective din Regiunea Teleorman la data mai sus amintită.*
37. **1951, [după noiembrie 27], București.** *Adresa Consiliului de Miniștri nr. 9341 către Comitetul Executiv al Sfatului Popular Regional*

Teleorman privind mijloacele propagandistice de lămurire a populației în privința colectivizării.

38. [1951, decembrie 24, Cosmești]. *Raport de activitate făcut de delegații Comitetului Raional P.M.R. Vida privind confiscarea bunurilor de la cetățenii care nu și-au achitat cotele.*

39. 1951, Segarcea Vale. *Dare de seamă pe anul 1951 a Gospodăriei Agricole Colective Segarcea Vale, semnificativă pentru modul cum se desfășura activitatea într-o astfel de unitate din Regiunea Teleorman la începutul colectivizării.*

40. 1951, Găuriciu. *Tabel cu locuitorii comunei Găuriciu care nu au achitat cota de grâu pe anul 1951.*

41. [1952, ianuarie 21, Vida]. *Raport al colectivului constituit de Comitetul raional de partid Vida pentru colectivizarea agriculturii.*

42. 1952, august 9, Roșiorii de Vede. *Referatul întocmit de Comitetul Executiv al Sfatului Popular raional Roșiorii de Vede cu privire la întrunirea tuturor condițiilor pentru a se înființa întovărășirea „T. Vladimirescu” în comuna Dobrotești.*

43. 1952, august 31, Turnu-Măgurele. *Situația numerică a chiaburilor pe comune.*

44. 1952, septembrie 15, Turnu-Măgurele. *Listă cu locuitorii din comuna Slobozia-Mândra scoși din categoria de chiaburi.*

45. 1952, septembrie 15, Turnu-Măgurele. *Referate cu persoanele scoase din categoria de chiaburi.*

46. [1952, octombrie 7], Turnu-Măgurele. *Tabel nominal cu chiaburii din Slobozia-Mândra.*

47. 1952, octombrie 7, [Turnu Măgurele]. *Situația chiaburilor din raionul Turnu Măgurele, la data sus menționată.*

48. 1952, octombrie 15, Turnu-Măgurele. *Situația privind terenurile comasate.*

49. 1952, octombrie 16, Turnu-Măgurele. *Situația lucrărilor de comasare.*

50. 1952, octombrie 20, comuna Vida, sat Stănceasca. *Notă informativă privind condițiile în care a fost ucis secretarul organizației P.M.R. din Stănceasca.*

51. [1952, Videle]. *Referat întocmit de Comitetului raional P.M.R. Vida privind situația politică din G.A.C. “ 1 Mai ”, din Talpa Ogrăzile.*

52. [1952], Slobozia-Mândra. *Referat asupra situației agricole a G.A.C.-ului “1907”, pe anul 1951.*

53. 1952, Dobrotești. *Tabel cu membrii întovărășirii „T. Vladimirescu” Dobrotești din care reiese că cei mai mulți erau salariați.*

54. [1952], **Turnu-Măgurele**. *Situația numerică a contestațiilor făcute de chiaburii din raionul Turnu-Măgurele.*
55. **1953, iulie 28, Slobozia Mândra**. *Cererea lui Constantin Udma către Comitetul Central al P.M.R., prin care acesta solicită ieșirea din G.A.C. „1907”.*
56. [1953, înainte de septembrie], **Slobozia-Mândra**. *Cererea lui Marin C. Ștefan către Comitetul Central al P.M.R., prin care acesta solicita ieșirea din G.A.C. „1907”.*
57. **1953, septembrie 8, Slobozia Mândra**. *Delarație prin care Onică St. Florea și Onică F. Rada solicită reprimirea în G.A.C. „1907”.*
58. **1953, Roșiorii de Vede**. *Preluarea de către stat a pământurilor funcționarilor din Dobrotești prin H.C.M. 308/1953.*
59. [1953], **Roșiorii de Vede**. *Tabele cu chiaburii din Dobrotești pe anul 1953.*
60. [1953, Vida]. *Raport de activitate al Comitetului Raional P.M.R. Vida în care se recunoaște insuccesul în domeniul colectivizării.*
61. **1954, mai 3, Roșiorii de Vede**. *Ședința Comitetului Executiv regional în care s-a hotărât rămânerea și intrarea în categoria chiaburi a locuitorilor din Dobrotești.*
62. **1954, iunie 1, Turnu-Măgurele**. *Tabel nominal cu chiaburii din Slobozia-Mândra.*
63. **1954, octombrie 17, Purani**. *Proces verbal încheiat în ședința consiliului de conducere al Gospodăriei Agricole Colective Purani în care s-a analizat organizarea activității și excluderea unor membri.*
64. **1954, decembrie 14, Pârlita**. *Constantin Ghindeanu din Pârlita reclamă ministrului agriculturii că i s-a demolat casa pentru a include terenul ce-l deținea în perimetrul întovărășirii.*
65. [1955, după martie 11], **Zimnicea**. *Extras din foaia volantă „Lumina Satelor”, supliment al gazetei de perete centrale raionale Zimnicea.*
66. **1955, mai 15, Lăceni**. *Proces verbal încheiat în adunarea generală a Gospodăriei Agricole Colective „Progresul” Lăceni, convocată pentru excluderea unor membri care au încălcat statutul.*
67. **1955, decembrie 31, [Roșiorii de Vede]**. *Extras din darea de seamă anuală asupra activității întovărășirilor din raionul Roșiori de Vede în anul 1955.*
68. [1955], **Slobozia-Mândra**. *Situația deputaților din comună ce fac parte din Sfatul Popular Raional Turnu-Măgurele.*
69. **1955, Găuriciu**. *Situația social-economică a locuitorilor comunei Găuriciu în anul 1955.*

70. **1955, Găuriciu.** *Situația ocupațională a locuitorilor comunei Găuriciu în anul 1955.*
71. **1956, aprilie 25, Turnu-Măgurele.** *Adresă prin care locuitorilor Fl. Mihăilescu și Costică Pandele Ionescu din Slobozia-Mândra, considerați chiaburi, li se confiscă proprietățile.*
72. **1956, mai 12, [Videle].** *Informare întocmită de Comitetul de partid privind problema colectivizării agriculturii în Raion.*
73. **1956, iunie 5, Roșiorii de Vede.** *Prezentarea întregului dosar de constituire a G.A.C. din Dobrotești, Sfatul Popular al Regiunii București, Comitetul Executiv.*
74. **1956, iunie 6, Roșiorii de Vede.** *Judecarea locuitorului Martac T. Dumitru pentru nepredarea cotelor, la Tribunalul Popular al Raionului Roșiorii de Vede.*
75. **1956, iunie 17, Roșiorii de Vede.** *Somațiunea primită de Martac T. Dumitru pentru predarea cotelor.*
76. **1956, iunie 19, Roșiorii de Vede.** *Sentința aplicată locuitorului comunei Dobrotești, Martac T. Dumitru, pentru nepredarea cotelor.*
77. **1956, iunie, Dobrotești.** *Referatul întocmit în urma vizitei organelor de partid în comuna Dobrotești.*
78. **1956, octombrie 18, Roșiorii de Vede.** *Aprobarea înființării întovărășirii cu denumirea de „Ilie Pintilie” din comuna Dobrotești de către Comitetul Executiv al Sfatului Popular Raional.*
79. **[1956, octombrie], Sat Merișani, comuna Dobrotești.** *Întovărășirea „Ilie Pintilie”, din citirea dării de seamă a comitetului de inițiativă reiese caracterul politic al acesteia.*
80. **1956, noiembrie 29, [Drăgănești Vlașca].** *Situație sintetică a colectivizării agriculturii în Raionul Drăgănești Vlașca la sfârșitul anului 1956.*
81. **1956, decembrie 28, [Drăgănești Vlașca].** *Extras din situația întovărășirilor din localitățile raionului Drăgănești Vlașca în anul 1956.*
82. **[1956, Turnu Măgurele].** *Referatul Secției agricole cu date comparative privind situația G.A.C.-urilor și întovărășirilor din raionul Turnu Măgurele în perioada 1954-1956. Din analiză rezultă evoluția lentă a colectivizării în raion.*
83. **[1957, ianuarie 30, București].** *Referat privind constituirea G.A.C.-ului „7 Noiembrie” din comuna Siliștea Gumești, raionul Roșiorii de Vede, regiunea București.*

84. **1957, februarie 6, Roșiorii de Vede.** Pentru rezultate bune în strângerea cotelor, colectorii din raionul Roșiorii de Vede, în număr de 29 persoane, sunt premiați.
85. **1957, februarie, Roșiorii de Vede.** În vederea premierii colectorilor, li s-a realizat câte o caracterizare justificativă.
86. **1957, martie 14, [Zimnicea].** Informare întocmită de Secția organizatorică a Sfatului Popular al raionului Zimnicea asupra transformării socialiste a agriculturii, accentul fiind pus pe întovărășiri.
87. **1957, iunie, Roșiorii de Vede.** Referat privind necesitatea înființării unui G.A.C. în comuna Dobrotești întocmit de Secția Agricolă a Sfatului Popular raional Roșiorii de Vede.
88. **1957, iunie, București.** Referat întocmit de P.M.R.-Comitetul raional de partid prin care se aprobă înființarea G.A.C. din Dobrotești, cu denumirea „11 Iunie”.
89. **1957, iunie 8, Dobrotești.** Adunarea generală de constituire a G.A.C.-ului „11 Iunie” și de alegere a președintelui și a comitetului de conducere.
90. **1957, iunie 8, Dobrotești.** Extras din discursul președintelui G.A.C.-ului „11 Iunie”.
91. **[1957, Siliștea Gumești].** Dare de seamă privind constituirea G.A.C.-ului „Nicolae Bălcescu” din comuna Siliștea Gumești.
92. **[1957], Găuriciu.** Proces verbal de sechestrare și ridicare fără judecată a bunurilor cetățeanului Ioana Fl. Ilie, conform Decretului 131/1952, modificat.
93. **1958, ianuarie 7, Roșiorii de Vede.** Notă explicativă privind rezultatele deosebite în ceea ce privește colectivizarea agriculturii obținute de către raionul Roșiorii de Vede în trimestrul al II-lea al anului 1957.
94. **1958, ianuarie 11, Roșiorii de Vede.** Decizia de înființare a Întovărășirii agricole “7 Noiembrie” din comuna Siliștea Gumești.
95. **1958, iulie, 22, Roșiorii de Vede.** Referat cu privire la sancționarea cu muștrare scrisă a unor salariați din cadrul Secției agricole raionale Roșiorii de Vede, printre care și Boris Stratulat, ca urmare a actelor de indisciplină.
96. **1958, decembrie 20, [Zimnicea].** Extras din Situația transformării socialiste a agriculturii din raionul Zimnicea la sfârșitul anului 1958.
97. **1958, decembrie 23, [Drăgănești Vlașca].** Extras din Situația G.A.C.-urilor și a întovărășirilor din localitățile raionului Drăgănești Vlașca la sfârșitul anului 1958, întocmită de Secția agricolă a Sfatului Popular raional.

98. [1958, Alexandria]. *Extras din referatul Secției agricole a Sfatului Popular raional Alexandria privind evoluția colectivizării în localitățile raionului în anii 1957-1958.*
99. 1959, ianuarie 12, Turnu-Măgurele. *Circulară prin care se cere să se predea Sfatului Popular al raionului Turnu Măgurele, suprafața de 153 ha teren arabil, ce fusese repartizată țăranilor care ieșiseră din G.A.C.(în urma revoltei din 1953).*
100. [1959, post februarie, București]. *Adresă privind cumpărările și vânzările de animale.*
101. 1959, februarie 28, [Roșiorii de Vede]. *Operativă, întocmită de Secția agricolă a Sfatului Popular a raionului Roșiorii de Vede, privind situația socializării agriculturii în raion la data raportării.*
102. 1959, martie 15, Siliștea [Gumești]. *Tabel cu membrii colectiviști înscriși de la 1 ianuarie-15 martie 1959.*
103. 1959, martie 24, Siliștea Gumești. *Referat privind constituirea Întovărășirii agricole "6 Martie".*
104. 1959, martie 24, Siliștea [Gumești]. *Referat privind constituirea Întovărășirii agricole "8 Martie".*
105. 1959, aprilie 7, Dobrotești. *Sigilarea daracului de lână a chiaburului Drăgman Domnu.*
106. 1959, mai 4, [Alexandria]. *Proces verbal încheiat în ședința Comitetului Executiv al Sfatului popular al raionului Alexandria în care s-a analizat aplicarea Decretului 115/1959.*
107. 1959, mai 14 [Zimnicea]. *Declaratia lui Alexandru I. Barbu din Conțești prin care refuză să doneze statului tractorul si cazanul de fabricat rachiu.*
108. 1959, mai 14, [Zimnicea]. *Declaratia lui Gheorghe D. Cernea din Conțești, care cu fermitate refuză să doneze statului utilajele agricole deținute.*
109. 1959, mai 14 [Zimnicea]. *Petcu Gheorghe din Lisa declară ca nu donează cazanul pe care îl avea chiar dacă i s-a explicat că va rămâne în continuare chiabur.*
110. 1959, iunie 3, [Roșiorii de Vede]. *Declarație de impunere pe anul 1959 privind întovărășirea agricolă "6 Martie" din comuna Siliștea Gumești.*
111. 1959, iunie 4, [Videle]. *Informare întocmită de Comitetul P.M.R. Olteni privind situația tensionată existentă în unele G.A.C.-uri din raion.*
112. 1959, iunie 13, Siliștea [Gumești]. *Referat privind scoaterea din categoria de chiabur a locuitorului Predescu St. Anghel.*

113. **1959, iunie 13, Siliștea [Gumești].** *Tabel cuprinzând foști chiaburi cărora li s-a aplicat decretul 115/1959 spre a justifica impunerea pe 1959.*
114. **1959, august 9, Dobrotești.** *Plângerea „chiaburului” Ianculescu Stan privind pierderea întregului pământ și neinclusiunea în G.A.C.*
115. **1959, august 22, București.** *Cercetări întreprinse de Sfatul Popular al regiunii București privind statutul de chiabur al lui Ianculescu Stan din comuna Dobrotești.*
116. **1959, august 22, [Turnu Măgurele].** *Maria Dulgheru din Râioasa contestă hotărârea Sfatului popular comunal care i-a aplicat pe nedrept Decretul 115/1959.*
117. **1959, septembrie 8, [Turnu Măgurele].** *Gherghina Rezeanu din Turnu Măgurele contestă hotărârea Sfatului Popular orășenesc, care i-a aplicat Decretul 115/1959.*
118. **1959, septembrie 28, Dobrotești.** *Ianculescu Stan a rămas fără pământ prin decretul 115/1959 și fără salcâmi prin cererea de intrare la G.A.C. Făcând cerere de ieșire i se aprobă.*
119. **1959, octombrie 23, București.** *Adresă prin care se cere alcătuirea unei informări cu privire la colectorii care și-au însușit sume de bani de la producătorii care au plătit pentru asocierea la cotele de carne și modul cum au fost soluționate astfel de cazuri.*
120. **1959, noiembrie 2, [Roșiorii de Vede].** *Situație cu datele când s-au constituit G.A.C.-urile din raionul Roșiorii de Vede, întocmită de Secția agricolă.*
121. **1959, noiembrie 5, [Alexandria].** *Contestația cetățeanului Pipie Stan din Alexandria căruia i s-a aplicat Decretul 115/1959.*
122. **1959, noiembrie 7, Găuriciu.** *Tabel cu locuitorii comunei Găuriciu care au predat „mijloace de exploatare”, în conformitate cu Decretul 115/1959.*
123. **1959, noiembrie 8, Roșiorii de Vede.** *Informare privind soluționarea cazului collectorului Băltărețu Anghel, din comuna Albești, județul Teleorman, care și-a însușit necuvenita sumă de 9.950 lei.*
124. **1959, noiembrie 13, [Alexandria].** *Cererea cetățeanului Toader Toma din Alexandria prin care solicită să i se restituie suprafața luată cu Decretul 115/1959.*
125. **1959, noiembrie 20, [Atârnați].** *Cererea locuitorului Gheorghe Chelu din Atârnați prin care solicită să i se restituie terenul luat cu Decretul 115/1959.*
126. **1959, noiembrie 30, [Olteni].** *Extras din situația colectivizării agriculturii în raionul Olteni la data de mai sus, întocmită de Comitetul Raional P.M.R.*

127. **1959, decembrie 11, Zimnicea.** *Extras din Ordinul Comisiei Regionale Zimnicea adresat Sfatului Popular al comunei Găuriciu pentru aplicarea Decretului 115/1959.*
128. **[1959, Videle].** *Referat, din care rezultă evoluția anevoioasă a colectivizării agriculturii în localitățile raionului Videle în anii 1957 și 1958 precum și problemele de organizarea activității în întovărășiri.*
129. **1960, ianuarie 10, Roșiorii de Vede.** *Ultima listă oficială cu chiaburii din Dobrotești.*
130. **1960, aprilie 4, [Găuriciu].** *Proces verbal prin care Comitetul Comunal al P.M.R. și Sfatul Popular Găuriciu propun ca localitatea să fie declarată colectivizată deoarece în întovărășiri fuseseră înscrise 687 familii, iar în G.A.C. 64 familii.*
131. **1960, iunie 30, [Alexandria].** *Adresa Secției organizatorice către președintele Comitetului Executiv a raionului Alexandria prin care solicită să se ia măsuri împotriva celor care frânează dezvoltarea colectivizării.*
132. **1960, iunie 30, [Alexandria].** *Fragment din Darea de seamă a Serviciului de organizarea teritoriului agricol din care rezultă că raionul Alexandria a fost declarat colectivizat.*
133. **1960, 25 august , Găuriciu,** *Declarația lui Mane Nicolae din comuna Găuriciu privitoare la refuzul lui Petre Niculeea de a intra în colectiv.*
134. **1960, octombrie 30, [Turnu Măgurele].** *Tabel cu situația colectivizării în localitățile raionului la data amintită. Din tabel rezultă că o bună parte a locuitorilor nu se înscriseseră în gospodăriile colective și întovărășiri.*
135. **1960, 8 noiembrie, Găuriciu,** *Cererea lui Dima Gheorghe către Președintele Sfatului Popular al comunei Găuriciu din care trebuia să reiasă că sus-numitul era trecut în G.A.C. iar ginerele său , Pâncu I. Cune, nu a semnat cerea pentru G.A.C.*
136. **1960, decembrie 15, [Drăgănești Vlașca].** *Situația colectivizării localităților din raionul Drăgănești Vlașca, întocmită de Secția agricolă.*
137. **[1960, Alexandria].** *Coeficientul de colectivizare a localităților din raionul Alexandria.*
138. **[1960, Zimnicea].** *Referatul Comitetului P.M.R. Zimnicea privind colectivizarea raionului.*
139. **[1960, Roșiorii de Vede].** *Raportul Comitetului P.M.R. Roșiorii de Vede prin care propune ca raionul să fie declarat colectivizat.*
140. **[1960, Ulmeni].** *Fragment din amintirile fruntașului țărănist Marin F. Anca din Ulmeni.*

141. [1961, august 1, Roșiorii de Vede]. *Situația colectivizării agriculturii în raionul Roșiorii de Vede la data amintită.*
142. [1962, aprilie 22, Siliștea Gumești]. *Tabel nominal cu cetățenii neîncadrați în G.A.C.*
143. [1962, noiembrie 8]. *Tabel centralizator cu medaliile acordate celor care au contribuit la colectivizarea agriculturii în raionul Drăgănești-Vlașca.*
144. 1968, mai 10. *Raport al căpitanului de securitate Arvente Ilie cu privire la abuzurile și ilegalitățile comise între 1957 – 1959 în cadrul Penitenciarului Chilia Veche, județul Tulcea, de către conducerea acestuia.*
145. [1968, București]. *Fragment din nota internă privind abuzurile săvârșite între 1949–1965, în perioada lui Gheorghe Gheorghiu-Dej, de cadre ale securității, cum reiese din dezbaterile care au avut loc în unitățile centrale ale Consiliului Securității Naționale.*

DOCUMENTE

1. **1949, martie 5, Dobrotești.** *Proces-verbal de confiscare a inventarului conacului aflat în proprietatea moșierilor Ileana și Barbu Cristescu și Rodica Urmaticu.*

Direcția Gospodăriilor
Agricole de Stat

Proces – Verbal

Astăzi, 5 Martie, anul una mie nouă sute patruzeci și nouă la .....

Noi Țuțuianu Florea în calitate de delegat și Cristea Alexandru în calitate de Administrator de față fiind D-nii Ion P. Popa primar al comunei în baza ordinului Nr. 194 la am procedat azi data de mai sus, primul la predarea și secundul la luarea în primire a bunurilor conacului și moșiei foste proprietatea Ileana și Barbu Cristescu și Rodica Urmaticu din comuna Dobrotești județul Teleorman după cum urmează:

1. – Terenurile arabile în suprafață de 84ha;
Conacul de 2ha;
Loc de casă 2500m.p.;
2. – Modul de folosință al terenurilor arabile;
3. – Construcțiile: 1 (un) conac, 1 (una) magazie cereale, 1 (unu) pătul porumb, 1 (unu) grajd, 1 (unu) coteț porci, 1 (unu) coteț păsări;
4. – Produse și produse agricole după cum se prevede în Formularul de inventarier tabelul VII-a;
5. – Inventarul viu:
1 (una) iapă;
1 (una) vacă;
1 (unu) porc;
6. – Inventarul mort:
1(una) secerătoare legătoare;
1 (una) semănătoare mecanică;
1 (una) căruță și celelalte prevăzute în Formularul de inventariere;

7. – Mobilier; cazarmament, diverse. Idem cele prevăzute și în tabele anexe;

8. – Situația financiară. (disponibilitate, creditori, debitori).

Cele înscrise în procesul verbal și în situațiile anexe (formularul de inventar) cari face parte integrantă din procesul verbal corespund registrelor legale ale fermei, cari s'au verificat cu ocazia luării în primire.

Drept care am încheiat prezentul proces verbal în patru exemplare spre cele legale.

Am predat,
s. Fl. Țuțuianu

de față la predare
Primar
s. I. P. Popa

Am primit,
Administrator
s. Al. Cristea
s. I. Mărășescu

S.J.T.A.N, fond *Primăria comunei Dobrotești*, ds. 77/1949, f. 2-3, original.

***

2. **1949, martie 5, Dobrotești.** *Proces-verbal de confiscare a bunurilor și a conacului aparținând proprietarilor Aretia și Alice Nițescu.*

Direcția Gospodăriilor
Agricole de Stat

Proces – Verbal

Astăzi, cinci Martie anul una mie nouă sute patruzeci și nouă la Dobrotești, Jud Teleorman.

Noi, Velicu Gheorghe în calitate de delegat al Comitetului Județean P.M.R. Teleorman, și Petre Marin, în calitate de Administrator, de față fiind D-nii Constantin Brânzan, delegatul Comisiei de preluare a moșiilor expropriate în baza ordinului Nr. conf. Delegației P.M.R. Comit. Județean Teleorman din 2 Martie 1949 la Dobrotești am procedat azi data de mai sus, primul la predarea și secundul la luarea în primire a bunurilor mobile și imobile foste proprietatea lui Aretia Nițescu și Alice Nițescu din comuna Dobrotești, județul Teleorman după cum urmează:

1. – Terenurile Trupul Valea Dobrești 15ha, trupul Șos. Zimbreasca 16,50ha, trupul La Luncă 13,50ha, curtea Adției 1,50ha proprietatea Aretia Nițescu și trupul La Văcani 40ha proprietatea lui Alice Nițescu;

2. – Modul de folosință al terenurilor 71,50ha teren arabil din care 40 ha. semănat cu grâu, 2ha cu orz și 2ha cu secară, restul rămas pentru culturi de primăvară,

13,50ha izlaz și 1,50ha curte;

3. – Construcțiile: 1casă de locuit compusă din 3 camere și bucatărie construită din zid și paiantă, 1 grajd pt. animale din paiantă, 1 magazie, 1 magazie cereale cu șopron, 1 pățul pt. porumb, 1 puț de piatră, 1 construcție zid dărâmată de cutremur;

4. – Producte și produse agricole 40kg. ovăz, 100kg porumb și 50kg sămânță floarea soarelui;

5. – Inventarul viu;

6. – Inventarul mort 1 semănătoare pt. cereale (animale) cu 15 rânduri, o greblă, 1 coasă, 1 cazma, 1 lopată, 1 săpăligă, 1 stropitoare, 1 mașină curățat porumb, 1 sanie, 1 trăsură de țară;

7. – Mobilier; cazarmament, diverse conf. Inventarului specificat în tabelul VIII d din formularul de evaluare și inventarierea patrimoniului;

8. – Situația financiară. (disponibilitate, creditori, debitori);

Cele înscrise în procesul verbal și în situațiile anexe (formularul de inventar) cari fac parte integrantă din procesul verbal corespund registrelor legale ale fermei, cari s-au verificat cu ocazia luării în primire.

Drept care am încheiat prezentul proces verbal în patru exemplare spre cele legale.

Am predat,
s. Gh. Velicu

de față la predare,
s. C-tin Brânzan]
s. I. P. Popa

Am primit,
s. P. Marin

S.J.T.A.N, fond *Primăria comunei Dobrotești*, ds. 77/1949, f. 5-6, original.

***

3. **1949, martie 5, Dobrotești.** *Justificarea confiscării conacului Aretia Nițescu.*

TABLOUL X

Aprecieri și propuneri

Aprecieri: Am găsit conacul Aretia Nițescu în părăsire nefiind locuit de nimeni, proprietara fiind plecată în București, de la 1 Ianuarie 1949, locuind mai mult în București.

Din informațiile culese din vecini, am constatat că proprietara nu a lăsat pe nimeni să îngrijească de acest bun, conacul fiind expus pradă răilor făcători.

Am găsit de asemenea în curtea conacului o clădire avariată de cutremur, nefiind bună de locuit iar curtea necultivată, având o mică plantație de pomi fructiferi, fiind într'o stare neproductivă, aceasta din cauză că nu au fost îngrijiți.

Se observă că în vederea însămânțărilor de toamnă, proprietara s-a îngrijit să însămânțeze 50% din terenul arabil cu grâu, dar aceasta se datorește în primul rând P.M.R. din localitate.

Din suprafața de 86,50 ha găsită de noi, 40 ha aparține lui Alice Nițescu fiica lui Aretia Nițescu.

Conacul nu este instalat pe moșie ci este în Comuna Dobrotești, la o depărtare de circa 4 km. de moșie.

Propuneri: În primul rând trebuie găsită o familie bine verificată, pentru a gospodări această moșie, care este un bun al întregului popor muncitor, aceasta până la intrarea moșiei în A.F.S.M.

De asemenea, din clădirea avariată care este construită din cărămidă, să se scoată tot materialul bun, care material poate fi întrebuințat pentru construcția altei clădiri pentru folosința gospodăriei.

În terenul de curte al acestui conac se pot cultiva zarzavaturi sau plantație de pomi fructiferi, care ar aduce foloase poporului muncitor.

*Delegatul Comitetului
Județean P.M.R.
Administrator,
s. Gh. Velicu*

s. P. Marin

5. III. 1949

S.I.T.A.N., fond *Primăria comunei Dobrotești*, ds. 77/1949, f. 13, original.

***

4. **1949, [după iulie], Slobozia Mândra.** *Tabel cu membrii familiilor înscrise în G.A.C. „1907”*

Tabel

1.	Ion N. Duță	4 membri	32.	Cârmiș Marin	7 membri
2.	Toma Ilie	4 membri	33.	Onică M. Pascu	2 membri
3.	Ion St. Stan	8 membri	34.	Dumitru I. Cristea	7 membri
4.	Ștefan Visarion	2 membri	35.	Iancu M. Tudor	12 membri
5.	Bunoaica St. Ion	5 membri	36.	Ispas I. Tudor	4 membri
6.	Geampalia V. Florea	3 membri	37.	Țene Petre	6 membri
7.	Ștefan P. Vasile	7 membri	38.	Corbea Florea	5 membri
8.	Bădița Marin	5 membri	39.	Zană Forea	7 membri
9.	Opreșcu Nicolae	5 membri	40.	Dachin Ion	3 membri
10.	Opreșcu N. Marin	3 membri	41.	Dachin I. Nicolae	4 membri
11.	Barbu Mitrică	5 membri	42.	Vaicăr Marin	6 membri
12.	Mitru Gheorghe	3 membri	43.	Sitaru N. Delcea	4 membri
13.	Nedelcu G. Marin	6 membri	44.	Sitaru D. Florea	4 membri
14.	Nedelcu M. Stan	2 membri	45.	Mitrică Ioan	4 membri
15.	Aurică St. Marin	6 membri	46.	Mitrică I. Nicu	3 membri
16.	Bunoaica R. Stan	5 membri	47.	Onică G. Marin	7 membri
17.	Duță I.B. Marin	8 membri	48.	Mârzan Ene	7 membri
18.	Alin R. Gheorghe	5 membri	49.	Achim T. Gheorghe	6 membri
19.	Alin Gh. Marin	4 membri	50.	Tuinete I. Dumitru	7 membri
20.	Ispas I. Ion	8 membri	51.	Onică G. Stancu	4 membri
21.	Iancu M. Florea	6 membri	52.	Popa Jean	3 membri
22.	Nedelcu Gheorghe	3 membri	53.	Ștefan P. Ion	10 membri
23.	Nedelcu Gheorghe	2 membri	54.	Popa Stan	6 membri
24.	Sitaru I. Marin	5 membri	55.	Sitaru I. Delcea	5 membri
25.	Preda Florea	7 membri	56.	Florea Toma	-
26.	Bunoaica I. Marin	7 membri	57.	Florin M. Ionici	-
27.	Bâna G. Ion	4 membri	58.	Niculăe M.Zaharia	-
28.	Bâna I. Stan	3 membri	59.	Tudor M. Jîlcă	-
29.	Bâna I. Florea	2 membri	60.	Ion Gh. Nițu	-
30.	Marinuș I. Florea	6 membri	61.	Iacob Ștefan	-
31.	Marinuș I. Petre	5 membri	62.	Marin Bădița	-

Document aparținând Societății Agricole “1907” -Slobozia-Mândra, original.

***

5. **1949, septembrie 11, [Belitori].** *Proces verbal încheiat cu prilejul constituirii G.A.C.-ului “Timpuri Noi” din Belitori, printre primele din județ.*

Proces – Verbal,
Astăzi, 11 septembrie 1949,

Ședința de constituire a Gospodăriei Colective “Timpuri Noi” din com. Belitori, jud. Teleorman.

Tov. Dinu Mandache, secretarul comitetului de partid din comună deschide ședința propunând prezidiul activ astfel: tov. Olimpia Țenescu din partea Comitetului Central.

Stanca Neagu, Marin Cristea, Petrache Anghel și Mitra Palan din Comitet, Neagu Florea, președintele Comitetului Provizoriu Comunal, Pârvu Nicolae [de] la Județeană P.M.R. Teleorman, Marin Jumugă, membru în gospodăria agricolă colectivă. Încredințează conducerea ședinței tov. Marin Jumugă care, ales, declară: sunt foarte mulțumit că la această mare bucurie pe care o trăim astăzi am fost ales să conduc această ședință de constituire a gospodăriei colective prin care ne vom făuri o viață mai bună. Dă cuvântul tov. Olimpia Țenescu care din însărcinarea Comitetului Central al P.M.R. transmite aprobarea înființării Gospodăriei Colective “Timpuri Noi” din comuna Belitori și că se pot începe lucrările pentru constituirea oficială a Gospodăriei Agricole Colective “Timpuri Noi”.

Dă apoi cuvântul tov. Dinu Mandache care face o dare de seamă a modului cum s-a ajuns la înființarea gospodăriei colective arătând mizeria în care s-a zbatut țărâtimea săracă, cum a luat ființă Comitetul de Inițiativă în urma rezoluției din 2-5 martie 1949 a C.C. al P.M.R. și [face] o situație statistică a numărului de membri, a terenurilor care au intrat în gospodărie, a uneltelor agricole cu care s-a intrat în gospodărie și ajutorul dat de partid, statistică care se prezintă astfel: 73 de familii cu un număr de 296 de suflete din care 157 bărbați și 139 femei, cu o suprafață adusă în gospodăria colectivă de 226,60 ha, iar ca inventar agricol, 7 cai, 24 boi, 12 pluguri, 12 grape, 3 prășitori, 2 căruțe și care, 2 secerători, 2 mașini de bătut porumb și una batoză.

Tov. Marin Jumugă dă apoi citire art. 1 din Statut care este aprobat în unanimitate și după care membrii gospodăriei trec și semnează. Propune apoi comisia de conducere astfel: Ristache Șerban, Maria Predușel și Ilie Știrbu.

După o pauză de 10 minute în care timp comisia de candidare și-a făcut lucrările, se dă cuvântul tov. Ristache Șerban, președintele comisiei de candidare, care propune pe: Dinu Mandache, ca președinte, fost argat la moșieri, cinstit și muncitor care după 23 August 1944 a luptat în continuu

contra ciocoilor și a chiaburilor. Este ales în unanimitate prin ridicare de mâini.

Ca membri: tov. Ilie Gh. Albu, sărac, cinstit, muncitor și bun gospodar, Maria Tiu, țărăncă săracă și cinstită care a muncit mult pentru a lămuri femeile, Marin Știrbu, țăran muncitor și cinstit, nu a pregetat o clipă la muncă și Marin Coman, țăran sărac și devotat, a dus toate muncile. Sunt aleși în unanimitate prin ridicare de mâini.

Ca cenzori: tov. Nedelea Burtan, sărac și cinstit, Cosmoiu Eugenia, cinstită și bună gospodină, Grigore Culcea, țăran sărac și cinstit, fost slugă la chiaburi. Sunt aleși în unanimitate prin ridicare de mâini.

Tov. Marin Jumugă dă cuvântul apoi tov. Olimpia Țenescu, delegata Comitetului Central, care arată că în urma rezoluției din 3-5 martie 1949 țăranii săraci din mai multe comuni din țară, dându-și seama de mizeriile îndurate și lipsurile avute au pornit ca să închege viața în comun punând la un loc pământul, uneltele și forțele proprii, pornind să pună capăt lipsurilor și greutăților de până acum. Țărănimea muncitoare, convinsă și hotărâtă, urmând sfaturile partidului a pornit la transformarea socialistă a agriculturii. Țărănimea muncitoare, lucrând pământul izolat și fărâmițat și-a dat seama că nu mai poate înlătura lipsurile, însă, studiind și dezbătând rezoluția din 3-5 martie și urmând sfaturile partidului a trecut la crearea primelor gospodării colective. Fiind primele gospodării colective, ochii tuturor sunt ațintiți spre ele pentru a le vedea roadele și pentru aceasta este necesar ca să ne luăm ca sarcină de a face ca să înflorească aceste gospodării colective pentru a fi de exemplu pentru ceilalți țărani muncitori.

Una din sarcini este de a folosi toate mijloacele ce ne stau la îndemână și știința experienței sovietice, pentru a da un randament bun. Învățând tot mai mult, gospodăriile noastre colective, înființate și cele ce se vor mai înființa, vor fi ca exemplul de îndestulare pentru oamenii muncii din țara noastră.

Se dă cuvântul tov. Dinu Mandache care mulțumește pentru încrederea ce i s-a dat, luându-și angajamentul pentru ridicarea gospodăriei colective.

Tov. Marin Jumugă, președintele adunării propune a trimite P.M.R.-ului o moțiune, căreia i-a dat citire și pe care adunarea o aprobă cu aplauze. Ședința de constituire se declară închisă la orele 13.

Ședința de sărbătoare se deschide la orele 15 pe terenul de sport unde tov. Olimpia Țenescu, delegata P.M.R., inginerul Videanu din partea Secției Agricole, Tănăsescu din partea jud. S.M.T., Pop Iosiv, președintele Comitetului Provizoriu Județean, tov. Sim din partea Fabricii de țesătorie Roșiori de Vede, președintele Comitetului Provizoriu al plăși Salcia,

secretarul U.F.D.R. a plășii Salcia, președintele Comitetului Provizoriu al com. Măgureni, Ploeanu – reprezentantul muncitorilor din Roșiori de Vede și tov. Găleteanu Ion din partea Comitetului Județean P.M.R. Teleorman care aduc salutul lor și iau angajamente de a ajuta Gospodăria Agricolă Colectivă “Timpuri Noi” din com. Belitori, jud. Teleorman, în numele instituțiilor și întreprinderilor ce reprezintă.

Se împart apoi darurile aduse de participanți, după care urmează un program artistic.

Drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal.

PREȘEDINTELE ADUNĂRII,   SECRETARUL COMITETULUI
PROVIZORIU

s.s. Marin Jumugă

s. Florea Neagu

S.J.T.A.N., Colecția arhivistică *Documente achiziționate*, doc. 96/1949, original.

***

6.   **1949, septembrie 25, Pitești.** *Circulară a Direcției Regionale a Securității Poporului cu privire la necesitatea creării de rețele informative în localitățile rurale pentru sprijinirea colectivizării agriculturii.*

DIRECȚIA REGIONALĂ A
SECURITĂȚII POPORULUI PITEȘTI
Nr. 14/34233-H
25 sept. 1949

INTRARE
Nr. 15065
1949 Luna sept. Ziua 30

Serv[iciul]. Jud[ețean]. Securit[ate].Teleorman

În conformitate cu ordinul D.G.S.P. Nr. 145/112351 din 19 septembrie 1949 avem onoare a vă comunica următoarele:

Înființarea Gospodăriilor Colective însemnează un pas făcut înainte pentru crearea socialismului în țara noastră.

Socializarea agriculturii, depinde de felul cum Gospodăriile Colective se dezvoltă și înfloresc, de felul cum ele servesc ca exemplu pentru atragerea și celorlalți țărani săraci și mijlocași.

Dușmanul de clasă la țară, chiaburimea satelor, încearcă prin toate mijloacele să compromită buna funcționare a Gospodăriilor Colective și să împiedice ca țărani săraci și mijlocași să înființeze noi gospodării colective.

Cu cât sectorul socialist al agriculturii se dezvoltă, cu atât și încercările dușmanului se întetesc și lupta de clasă la sate se ascute.

Față de acest aspect al problemei țărănești, organele de Securitate trebuie să preîntâmpine acțiunile dușmanului de clasă, astfel ca sarcinile trasate de Partidul și Guvernul nostru în această problemă, să fie îndeplinite cu succes.

În acest scop, Direcțiunea Generală a Securității Poporului, trebuie să fie informată permanent de starea de spirit din Gospodăriile Colective și mediul înconjurător, precum și cauzele care au determinat-o.

Pentru aceasta veți lua măsuri pentru creerea unei rețele informative, atât în interiorul Gospodăriilor Colective cât și în mediul înconjurător, capabilă să ne informeze complet în legătură cu această problemă.

Totodată, ne veți raporta câte Gospodării Colective și de Stat sunt în raza Dvs. de activitate.

Informațiunile după ce vor fi verificate, se vor raporta bilunar acestei Direcțiuni Regionale.

COLONEL DE SECURITATE,

N. Nedelcu

Sublt. de securitate,

N. Ionescu

[Rezoluție]:

30-9-949. B 1. Luați măsuri pentru recrutarea de informatori în interiorul gospodăriilor colective. Raportați câte gospodării avem în raza serviciului nostru. ss. indescifrabil

---

A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 12, f. 45, original.

***

7. **1949, septembrie, după 28.** *Notă informativă privindu-l pe Minică Ghițulescu din comuna Beuca.*

Notă Informativă,

În ziua de 28 Septembrie 1949 aflându-mă în gară am întâlnit pe expropriatul MINICĂ GHIȚULESCU, din comuna Beuca, Teleorman, care avea în mână un pachet cu hârtie de scris iar eu l-am întrebat ce face cu această hârtie, el a răspuns fiindcă mă cunoștea că și eu sunt din partea locului, că el cu această hârtie face ceva bun.

Eu am insistat din nou pentru a-mi spune mai clar, mi-a răspuns că eu dacă a-și fi de acord cu el, mi-ar spune. Eu din nou i-am spus că știu ce face cu ea și sunt de acord cu ceea ce vrea el să facă.

El văzând că știu despre ce este vorba, mi-a spus că o să-mi arăte despre ce este vorba, când va veni îndărăt la Pitești, întrucât el pleacă spre gara Beuca Teleorman.

Tot sus-numitul a pronunțat că el merge cu hârtia direct la mașină și apoi merge în mâna țăranilor, însă nu s-a pronunțat că face manifeste.

Inf[ormator].

A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 12, f. 165, original.

***

8. **1949, septembrie 30, [Turnu Măgurele].** *Ordin al Serviciului Județean de Securitate Teleorman cu privire la crearea de rețele informative în localitățile rurale pentru sprijinirea colectivizării agriculturii.*

SERVICIUL JUDEȚEAN DE SECURITATE TELEORMAN

Nr. 14/15035

1949 Septembrie 30

Către,

BIROUL DE SECURITATE ordin Instr[uire]

Conf[orm]. Ord[inului]. D.R.S.P.Pitești Nr. 14/34233 din 25 sept. 1949 avem onoare a vă comunica următoarele:

Înființarea Gospodăriilor Colective însemnează un pas făcut înainte pentru crearea socialismului în țara noastră.

Socializarea agriculturii, depinde de felul cum Gospodăriile Colective se dezvoltă și înfloresc, de felul cum ele servesc ca exemplu pentru atragerea și celorlalți țărani săraci și mijlocași.

Dușmanul de clasă la țară, chiaburimea satelor, încearcă prin toate mijloacele să compromită buna funcționare a Gospodăriilor Colective și să împiedice ca țăranii săraci și mijlocași să înființeze noi Gospodării colective.

Cu cât sectorul socialist al agriculturii se dezvoltă, cu atât și încercările dușmanului se întetește și lupta de clasă la sate se ascute.

Față de acest aspect al problemei țărănești, organele de Securitate trebuie să preîntâmpine acțiunile dușmanului de clasă, astfel ca sarcinile

trasate de Partidul și Guvernul nostru în această problemă, să fie îndeplinite cu succes.

În acest scop, Direcțiunea Generală a Securității Poporului, trebuie să fie informată permanent de starea de spirit din Gospodăriile Colective și mediul înconjurător, precum și cauzele care au determinat-o.

Pentru această veți lua măsuri pentru creerea unei acțiuni informative, atât în interiorul Gospodăriilor Colective cât și în mediul înconjurător, capabilă să ne informeze complet în legătură cu această problemă.

Totodată, ne veți raporta câte Gospodării Colective și de Stat sunt în raza Dvs. de acțiune.

Informațiile după ce vor fi verificate, se vor raporta bilunar acestui Serviciu de Securitate. (la 13-20 ale fiecărei luni) indiferent de rezultat.

CĂPITAN DE SECURITATE,

s. Magazineru Romulus

Slt. de securitate,

s. Paraschiv Gheorghe

[Rezoluție]:

Balaci nu a raportat. Crângeni - Lița – Furculești.

A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 12, f. 44, original.

***

9. **1949, octombrie 20, [Turnu Măgurele].** *Extras din nota informativă a serviciului Județean de Securitate Teleorman cu privire la înființarea G.A.C.-urilor „Timpuri Noi” din comuna Belitori și „1907” din comuna Slobozia Mândra.*

SERVICIUL JUDEȚEAN DE SECURITATE TELEORMAN

Nr. 14/16335

1949 Oct.20

Către,

DIRECȚIUNEA REGIONALĂ A SECURITĂȚII POPORULUI PITEȘTI

[...]

Pe raza noastră de activitate, până în prezent au luat ființă numai două gospodării agricole colective și anume:

Gospodăria agricolă colectivă din comuna Belitori – Teleorman a luat ființă pe data de 5 Septembrie 1949 cu denumirea ”Timpuri noi” și inaugurată la 11 Septembrie 1949 cu care ocazie a luat parte populația din

toate straturile sociale din comunele învecinate în care zi s-a dat și o frumoasă serbare.

La început gospodăria agricolă colectivă din Belitori a luat ființă prin înscrierea a 297 membri, oameni care în regimurile trecute au fost crunt exploatați muncind pe moșiile chiaburilor și care s-au hotărât să scape cât mai grabnic de mizerie odată pentru totdeauna. Membri componenți ai acestei gospodării se bucură de sprijinul dat de Stat fiind scutiți de impozite și sunt ajutați cu uneltele necesare agriculturii. Sediul gospodăriei este așezat într-un local lângă primărie și urmează a mai lua o parte din localul gospodăriei de stat așa după cum tov. Ana Paucher le-a promis cu ocazia vizitei sale la această gospodărie. Ședințele se țin la această gospodărie de membrii săi din două în două seri în scopul de a-și ridica nivelul politic și profesional.

Suprafața totală a gospodăriei este de 226,5160 ha. teren arabil iar numărul membrilor este de 72 persoane capi de familie cu 297 membrii. Comitetul de conducere este format din:

Dinu Mandache, născut în anul 1897 aprilie 3, în comuna Belitori – Teleorman, fiul lui Sandu și Andreica, de profesie agricultor, căsătorit, cu 3 copii, cu domiciliul în comuna Belitori – Teleorman, cu serviciul militar satisfăcut, cu gradul de soldat, ctg. 1919, din părinți agricultori. El posedă ca avere 3 ha. teren arabil, casă de locuit și inventar agricol. În trecut [a] fost membru în Partidul Averescu, fost P.N.Ț. Maniu, în prezent [membru] P.M.R.. Ca munci de partid a fost secretar al comitetului de partid din comuna Belitori – Teleorman, este un element ce lucrează cu patimă, își susține neamurile pentru a le da servicii, este muncitor, totuși depune muncă pe linie de partid. În comitet deține funcția de președinte.

Marin Știrbu, născut în anul 1922 Iulie 14, în comuna Belitori – Teleorman, unde și domiciliază, fiul lui Ion și Ilinca, de profesie agricultori, el de profesie agricultor, având ca putere 2 ha. teren arabil, inventar agricol, căsătorit, cu un copil, cu serviciul militar satisfăcut cu grad de sergent, ctg. 1944. Părinții săi au posedat ca avere 6 ha. teren arabil, casă de locuit și inventar agricol. În trecut el nu este cunoscut cu antecedente politice, în prezent membru P.M.R.. A făcut școala de partid, în prezent [este] secretar al comitetului de partid din comuna Belitori - Teleorman, fără vicii și pasiuni, element muncitor, și devotat clasei muncitoare. În comitet deține funcția de Vice Președinte.

Ilie Albu, născut în 1904 Mai 7, în comuna Belitori, unde și domiciliază, fiul lui Gheorghe și Maria, de profesie agricultori, având ca avere 5 ha. teren arabil, casă de locuit și inventar agricol, el [este] de profesie muncitor, având ca avere una casă de locuit, fost om de serviciu la

Primăria din comuna sa, căsătorit, având 3 copii, cu serviciul militar satisfăcut cu gradul de soldat, ctg. 1926, aparține C.T.Tel[eorman], în trecut nu a făcut politică, în prezent membru în P.M.R.. Este președintele sindicatului agricol din comună, însă nu conlucrează cu organizația de partid. În campania însămânțărilor sus-numitul nu a luat parte de loc la munca depusă de autoritățile comunale și de organizațiile de partid pentru a lămuri populația în sensul de a-și termina muncile agricole de toamnă. În comitet este membru.

Maria Tiu este născută în anul 1909 Dec. 9, în comuna Belitori unde și domiciliază, fiica lui Crăciun și Ilinca, de profesie agricultor, având ca avere 5 ha. teren arabil, casă de locuit și inventar agricol. Ea posedă ca avere 1 ha. teren arabil și casă de locuit, văduvă, de profesie muncitoare. În trecut nu a făcut politică, în prezent membră în U.F.D.R.. Este muncitoare, ușor influențabilă, muncește în gospodăria agricolă cu mult elan, duce muncă de lămurire în rândul femeilor dinăuntrul și din afara gospodăriei.

[Indescifrabil] este născut în anul [indescifrabil] în comuna Belitori-Teleorman unde și domiciliază, fiul lui [indescifrabil], de profesie agricultor, având ca avere 5 ha. teren arabil, el posedă ca avere 2.5 ha teren arabil, de profesie paznic la moara din comuna Belitori – Teleorman, căsătorit, având 5 copii, cu serviciul militar satisfăcut cu gradul de sergent, ctg. 1938. În trecut fără partid, în prezent membru P.M.R.. În comitet deține funcția de membru, este afemeiat, bețiv, fire leneșă, nu vede cu ochi bun[i] Gospodăria Agricolă.

Nedelea Burtan este născut în anul 1916 Sept. 20, în comuna Belitori – Teleorman, unde și domiciliază, fiul lui Nedelea și Ilinca decedați, căsătorit având un copil, cu serviciul militar satisfăcut la C. T. Tel[eorman], cu gradul de sold., ctg. 1938, ca avere posedă 4 ha. teren arabil și casă. În trecut fără partid politic, în prezent membru P.M.R.. Este vânzător la Cooperativa din sat, afemeiat și bețiv, duce muncă de lămurire în rândurile celor cu care vine în contact. În comitet deține funcția de cenzor.

Eugenia Cosmoiu este născută în 1914 Iulie 8, în comuna Belitori Teleorman, unde și domiciliază, fiica lui Ion și Ivana, de profesie casnică, căsătorită, având doi copii. Ca avere posedă 2 ha teren arabil, o casă de locuit. În trecut fără partid, în prezent membră în U.F.D.R.. Este o fire îngâmfată, depune muncă în gospodăria agricolă, precum și muncă de lămurire în rândul femeilor.

Membrii ce compun această gospodărie colectivă - 53 sunt P.M.R., 4 U.F.D.R., 3 U.T.M., 4 Fr. Plugarilor și 8 apolitici. Membrii lor din familie nu sunt înscrși în organizații politice.

De la data înființării și până în prezent, Gospodăria Agricolă Colectivă Belitori –Teleorman a realizat următoarele:

A construit $\frac{1}{2}$ din grajd pentru vite. A semănat conform programării 73 ha. teren arabil cu grâu și 6 ha. cu orz. Restul terenului se face ogor până la 25 Oct. 1949 pentru campania de primăvară. S-a adus din inventar circa $\frac{3}{4}$ până în prezent. Ședințele se țin normal la două seri, unde se citește material ideologic și material [în] ceea ce privește viața în colhozurile din U.R.S.S.

Gospodăria agricolă Colectivă din Slobozia Mândra - Teleorman a luat ființă la data de 11 iulie 1949, în urma muncii de lămurire dusă de P.M.R. și în urma prelucrării rezoluției plenare din 3-5 Martie a.c. într-o ședință plenară a organizației. Din inițiativa Tov. Barbu Mitrică, Voicu Sitaru, Nicolae Oprescu, Marin Vaicăr și Florea Zana, s-a hotărât înființarea Gospodăriei Agricole Colective.

La început, în Gospodăria Agricolă Colectivă s-au înscris un număr de 65 membrii, iar astăzi a ajuns la 83 membri capi de familie.

Suprafața acestei gospodării agricole colective, este de 486 pog. Teren arabil 5 pog. Vie comasat în patru trupuri și anume:

- un trup de deal;
- un trup la marginea Sâiului;
- un trup la punctul balta lui Matei;
- un [trup] la punctul Degeratul.

Totalul numărului membrilor componenți ai acestei gospodării este de 320.

Comitetul de conducere al acestei gospodării este format din:

Ion Dachin, născut în anul 1901, în com. Slobozia Mândra-Teleorman, unde și domiciliază, fiul lui Stancu și Rada decedați, de profesie agricultori, căsătorit, având un copil, cu serviciul militar satisfăcut cu ctg. 1923, aparține C. T. Tel[eorman]. Ca avere posedă 5 $\frac{1}{2}$ ha. teren arabil, casă de locuit și inventar agricol. În trecut fost membru P.N.Ț. Maniu, în prezent membru în P.M.R. din P.C.R., unde depune activitate din anul 1945. Sus-numitul sub acest regim a fost primar și a fost dat de către Partid să ducă muncă de lămurire pe linia Fr. Plug., unde a deținut funcția de președinte al Organizației Județene. Este un om muncitor, plin de inițiativă, harnic și cinstit. Duce muncă de lămurire în rândurile populației din sat, cât și în rândurile tovarășilor din gospodărie. în Comitetul de Conducere al acestei gospodării deține funcția de președinte.

Florea Pană, născut în 1914 Oct. 26, în comuna Slobozia Mândra, Teleorman, unde și domiciliază, fiul lui Ilie și Stana, de profesie agricultori, având ca avere 10 ha. teren arabil, pe 7 copii, el posedă ca avere 2 ½ ha. teren arabil, căsătorit având 3 copii, cu serviciul militar satisfăcut la Reg. 2 Călărași, cu gradul de soldat, ctg. 1936. În trecut nu a făcut parte din nici o grupare politică, în prezent membru în P.M.R.. Este un element cinstit, muncitor, ridicat politic, duce muncă de lămurire atât în gospodărie, cât și în afara gospodăriei. A fost membru în Comitetul Plășii P.M.R., în prezent secretar de partid al comitetului din comună. În comitet deține funcția de vice-președinte.

Florica Bleaja, născută în anul 1923, fiica lui Barbu Mitrică și Maria, de profesie agricultori, având ca avere 5 ha teren arabil și 6 copii, căsătorită a doua oară cu Ioan Croitoru, membru în P.M.R., având 3 copii, ca situație materială posedă 4 ha. teren arabil și casă de locuit, de profesie casnică. În trecut fără partid, în prezent membră în U.F.D.R.. este cinstită, muncitoare, și din punct de vedere politic este ridicată. A deținut funcția de secretar al U.F.D.R.-ului org. din comună. Depune muncă în cadrul Gospodăriei, atât pe teren politic, cât și profesional. Este membră în comitet

Tudor M. Iancu, născut în anul 1901, fiul lui Mitică și Ioana, de profesie agricultori, având ca avere 4 ½ ha. teren arabil, căsătorit având 9 copii, cu serviciul militar nesatisfăcut, fiind reformat. În trecut nu a făcut parte din nici o organizație politică, în prezent membru în P.M.R.. Este devotat clasei muncitoare, a deținut funcția de responsabil cu cadrele în comitetul de partid din comună și secretar de organizație, precum și îndrumător în comună. În comitet deține funcția de membru.

Gheorghe T. Achim, născut în anul 1902, în comuna Slobozia Mândra, Teleorman, unde și domiciliază, fiul lui Tudor și Elena, de profesie agricultori, având ca avere 1½ ha. teren arabil, căsătorit, cu 6 copii, cu serviciul militar satisfăcut, cu ctg. 1924, aparținând C.T. Teleorman. În trecut fără partid, în prezent membru în P.M.R. din P.C.R.. Om muncitor, dușman de moarte al chiaburilor, pe al căror pământ a muncit pentru a se întreține atât el cât și familia. Are un nivel politic în creștere, a fost responsabil organizatoric în organizația de bază din comună.

Membrii componenți ai Gospodăriei agricole colective în număr de 70 sunt membri de partid, 12 Fr. Plug., 20 U.F.D.R., 15 U.T.M. și restul apolitici.

Gospodăria Agricolă Colectivă din comuna Slobozia Mândra, Teleorman a terminat însămânțările de toamnă, însămânțând 70 ha. cu grâu

și 7 ha. cu orz. A construit un grajd pentru vite cu o lungime de 42 metri și lat de 9 metri, rămânând numai de acoperit; uneltele au fost aduse în total la gospodărie de membrii săi.

A schimbat cu gospodăria de stat Lița 8130 kg. pe care le-a însământat. Ogoarele de vară s-au făcut la timp, arându-se 80 ha. teren arabil. S-au strâns 30.000 snopi coceni pentru hrana vitelor pentru iarnă.

Lemnele pentru construirea acoperișului grajdului au fost cărate.

Gospodăriile Agricole Colective din comuna Belitori și Slobozia Mândra, Teleorman, de populația ce muncește în ele sunt privite ca bine venite, pentru că în acest fel scapă de exploatarea chiaburească și de mizerie, iar populația din afară privește cu oarecare neîncredere înființarea acestor gospodării și comentează că cei încadrați aici nu vor avea posibilitatea unui trai mai bun, așa cum speră ei. Nu avem însă probe concrete.

Am luat măsuri de recrutare de informatori în rândurile populației atât în gospodărie cât și în afara gospodăriei, spre a cunoaște îndeaproape manifestările acestora.

CĂPITAN DE SECURITATE,
s. Magazinero Romulus

Slt. de Securitate,
s. Paraschiv Gheorghe

A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 12, f. 67-70, original.

***

10. **1950, martie 12, Alexandria.** *Raport informativ al Biroului de Securitate Alexandria privind acțiunile „chiaburului” Marin Lițu, din comuna Mavrodin.*

BIROUL DE SECURITATE
ALEXANDRIA
Nr. 690
1950. Martie. 12.

INTRARE
Nr. 4659
1950 Luna III Ziua 14

SERVICIUL JUDEȚEAN DE SECURITATE TELEORMAN

Raportăm că în ziua de 28 Februarie a.c. chiaburul LIȚU MARIN din comuna Mavrodin – Teleorman, a adus injurii la adresa Partidului, membrilor de partid și regimului actual.

În casa acestuia au fost încartiruiți câteva nopți într-o cameră 3 tractoriști care au făcut un curs [de] pregătire/instructaj la G.A.C. „Elena Pavel” Mavrodin. În ziua de 28 Februarie a.c. când aceștia au plecat, chiaburul s-a dus în stradă și profitând de faptul că era adunată [populația] în fața cooperativei, unde se distibuiau mărfurile raționalizate, aruncând insulte publice la adresa membrilor de partid și Partidului Muncitoresc Român, prin cuvintele adresate populației, ”Veniți oameni buni să vedeți cum trăiesc comuniștii, ca porcii, oamenii partidului” și alte insulte la care lumea de curioasă s-a adunat.

Sesizați, unii membri de partid, s-au dus și ei să vadă despre ce este vorba, printre care și bibliotecarul căminului cultural, anume Crăciunlean zis Vlad, deoarece la acest chiabur este instalat și căminul cultural. Aceștia au constatat că în camera unde dormiseră tractoriștii nu se făcuse nici un fel de stricăciune, numai că era nemăturat, după cum susține acesta, căutând a defăima în fața populației pe membri de partid și Partidul.

Acestea au fost verificate de noi și după informațiile ce le avem, acesta este un element ostil regimului actual și în repetate rânduri nu a executat dispozițiunile organelor administrative. În prezent i se întocmesc actele de sabotaj economic, pentru că nu și-a predat cota de porumb. În prezent se adună materialul de anchetă pentru a fi înaintat Dvs., pentru a hotărâ dacă este cazul de trimitere în justiție.

Numitul este născut în anul 1895, Octombrie 20 în comuna Mavrodin din Teleorman, fiul lui Sandu și Paraschiva, căsătorit cu Gherghina, are un copil înfiat, cu serv[iciul]. Militar satisfăcut la Pirotechnia Armatei, Ctg. 1917, gradul soldat. Ca avere posedă casa de locuit 20. ha teren arabil, 1.1/2. ha vie, 1. ha pădure, un cazan de rachiu și inventar agricol complet. În trecut a făcut politică liberală, în prezent fără partid. Domiciliul stabil în comuna Mavrodin, Teleorman.

Lt. maj. Securitate
s. Comșa Alex

Slt. Securitate
s. indescifrabil

[Rezoluție]:

14-III-950. B. Aprobabil în Alexandria, pentru a se strânge material și a i se întocmi dosar de suspect.

A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 12, f. 151, original.

***

11. **1950, martie înainte de 13, comuna Băsești, sat Ionașcu.** *Scrisoare anonimă prin care este amenințat Sârbu Florea, secretarul organizației de bază a P.M.R..*

Călăule,

Dacă până azi ai scăpat nepedepsit este că te-am lăsat să-ți dăm o pedeapsă așa cum știm noi, să plătim noi celor care sunt călăii oamenilor. Iată te înștiințăm ca să știi că ți s-a apropiat vremea, în care vei da socoteală pentru toate relele care ai făcut. În curând foarte curând, vei plăti cu viața toate răutățile făcute de tine în timpul șefiei. Chiar și sângele celui din Balta Sărată, de 20 de ani, strigă asupra ta, asupra copiilor tăi și asupra casei tale, pe care tu l-ai omorât pe marginea șoselei, neavând nici o vină. Tu de câțiva ani îți bați joc de 700 de familii în com. Băsești. Iată că ți s-a apropiat vremea să răspunzi de toate crimele tale. Pe cel din B. S. l-au văzut ai lui plin de sânge, dar și tu vei fi plin de sânge.

Dar tare, tare ne e frică, că nu vom putea să te prindem repede. Dar să știi că oriunde vei fugi și oriunde vei căuta adăpost, cine te va vedea din cei 700 de locuitori, toți te va spune și te va pedepsi, că ai fost criminalul și călăul satului.

Aceasta ți-o spunem când te crezi mai tare și puternic. Când vei fi în mâinile noastre vei vedea ce ai fost și ce puteri ai avut. Pregătește-te, poți să iei arma cum știi mai bine. Poate crezi că vei scăpa. N-ai să scapi orice ai face.

A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 12, f. 193, original.

***

12. **1950, martie, înainte de 13, comuna Băsești, sat Ionașcu.** *Notă informativă privind incidentul în care este implicat Sârbu Florea, secretarul organizației de bază a P.M.R.*

COPIE

NOTĂ INFORMATIVĂ

În noaptea de 21 spre 22 Februarie 1950, în curtea secretarului organizației de bază, FLOREA SÂRBU, din comuna Băsești, satul Ionașcu, a găsit un plic în curtea sa în care scria :

«Călăule lasă-te de toate astea că viața ta șade în mâinile noastre, chiar dacă te procuri de arme, noi tot îți vom lua zilele în curând timp».

Că 700 locuitori suferă de pe urma ta.

Plicul se găsește la tov. FLOREA SÂRBU, care lămurește precis cunoscându-l după scris fiind de mână cu creionul.

Inf[ormator]

A.C.N.S.A.S., fond Documentar, ds.12, f. 192, copie.

***

13. **1950, martie 13, comuna Băsești, sat Ionașcu.** Declarația lui Sârbu Florea, secretarul organizației de bază a P.M.R., prin care îl incriminează pe Ion D. Minciună ca fiind autorul scrisorii de amenințare la adresa sa.

Declarație,

Subsemnatul Florea Sârbu de profesie agricultor, născut în anul 1910, fiul lui Petre Sârbu de profesie plugar, jud. Teleorman, cu ultimul domiciliu în comuna Băsești, jud. Teleorman .

Declar următoarele : cunosc pe reacționarul Ion D. Minciună că este un element dușmănos. El spune că decît să treacă la colectiv mai bine vrea să facă război. Acest Ion D. Minciună nu se supune nici la colectori spunând că are să vie americanii și are să scape toți locuitorii de toate greutățile și spune la mai mulți locuitori să nu mai predea cotele că are să vie americanii.

Acest reacționar ține legătura cu Marin Prioteasa din comuna Crângeni și mai are și altul complice care se numește Iorgu D. Neațu care amândoi țin legătura cu acest Marin Prioteasa.

Acești reacționari ne pune greutăți și în comună nu putem să mai facem față din cauza acestor elemente care sunt contra R.P.R.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau și semnez.

Secretarul Org. Nr. 2 Ionașcu
s. F. Sârbu

A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 12, f. 194, original.

***

14. **1950, aprilie 3, Pitești.** *Circulară a Direcției Regionale a Securității Poporului Pitești către Serviciul Județean de Securitate Teleorman pentru prelucrarea Decretului nr. 6 din 14 ianuarie 1950 al Prezidiului Marii Adunări Naționale a R.P.R. privind înființarea Unităților de Muncă.*

DIRECȚIUNEA REGIONALĂ A SECURITĂȚII POPORULUI PITEȘTI
Cabinet.

Nr. 100 Cab.
3 Aprilie 1950

Intr[are] nr. 13
1950 Aprilie 3

Către,
SERVICIUL JUDEȚEAN DE SECURITATE TELEORMAN

În conformitate cu ordinul D.G.S.P. Nr. 100 cab. din 3 Aprilie 1950, vă facem cunoscut următoarele:

Republica Noastră populară înaintează cu pași tot mai mari pe drumul construirii Socialismului. Aceasta este posibil datorită ajutorului neprețuit pe care-l primim din partea U.R.S.S. în toate domeniile.

Partidul și Guvernul iau zi de zi hotărâri și măsuri pentru consolidarea și dezvoltarea regimului nostru de democrație populară, pentru îndeplinirea sarcinilor mari ce stau în fața poporului nostru care construiește socialismul.

Întreg poporul, în frunte cu proletariatul condus de P.M.R., în alianță cu țărănimea muncitoare, muncește și luptă cu multă hotărâre și abnegație pentru progres și viață mai bună.

Prietenia strânsă cu marea Țară a U.R.S.S. și cu țările de democrație populară, înseamnă o contribuție însemnată la păstrarea păcii, înseamnă lovituri puternice date imperialiștilor ațâțători de război.

Dușmanul de clasă din țara noastră, fabricanții și moșierii expropriați, bancherii și marii negustori, elementele deblocate și epurate din Aparatul de Stat și chiaburii, slugi ale imperialismului caută prin fel de fel de mijloace ca: svonuri alarmiste, injurii, manifestări rasiale și șovine, instigări, misticism religios, mergând până la acte de teroare, sabotaj,

diversiune, să creieze agitație, să alarmeze populația, să îndemne la nesupunere, să împiedice construirea socialismului.

Pentru a asigura desfășurarea muncii poporului nostru, pentru a împiedica dușmanul de clasă să ducă activitate de subminare a construirii socialismului, în urma hotărârei Consiliului de Miniștri din 13 Ian. 1950, Prezidul Marei Adunări Naționale al R.P.R. a emis Decretul Nr. 6 din 14 Ian. 1950, pentru înființarea Unităților de Muncă.

Acest Decret la articolul 1 prevede că:

”Pentru reeducarea elementelor dușmănoase R.P.R. și în vederea pregătirii și încadrării lor pentru viața socială în condițiile democrației populare și construirii socialismului, se înființează Unități de Muncă”.

Iar art. 2, arată că pot fi trimiși în unități de muncă:

„a. Acei care prin faptele sau manifestările lor direct sau indirect, primejdiesc sau încearcă să primejduiască regimul de democrație populară, îngreunează sau încearcă să îngreuneze constituirea socialismului în R.P.R., precum și acei care, în același mod defăimează puterea de Stat sau organele sale, dacă aceste fapte nu constituiesc sau nu pot constitui prin analogie, infracțiuni.

b. Condamnații pentru infracțiuni împotriva Securității R.P.R., care la expirarea pedepsei, nu se dovedesc a fi reeducați”.

Durata reeducării în Unitățile de muncă va fi de 6 luni până la 2 ani, putând fi redusă sau prelungită, în raport cu rezultatele reeducării.

Pentru aceasta în cadrul Ministerului Afacerilor Interne se înființează Direcția Unităților de Muncă.

Direcției Generale a Securit. Poporului îi revine sarcina de a depista și trimite în aceste Unități pe toți acei ce se încadrează în prevederile Decretului amintit.

În acest scop dăm mai jos lămuririle și instrucțiunile necesare pentru Unitățile noastre de Securitate care vor trebui să se conforme întocmai, pentru ducerea la îndeplinire a acestor sarcini în cele mai bune condițiuni:

În dezvoltarea art. 1 din Decret, precizăm care vor fi categoriile de cetățeni ce vor intra în obiectivele Securității cu propuneri de a fi trimiși în Unitățile de muncă:

1. Toți cei ce lansează sau răspândesc șvonuri alarmiste, tendențioase, dușmănoase, ascultă și difuzează propaganda deșănțată a posturilor de radio imperialiste.

2. Toți cei ce aduc injurii P.M.R., conducătorilor săi, Guvernului, Uniunii Sovietice și conducătorilor săi, și țărilor cu democrație populară.

3. Toți cei ce ațîță la manifestări rasiale și șovinism.

4. Instigatorii la nesupunere sau la neexecutarea – cei ce duc acțiuni dușmănoase, atât la sat cât și la oras – în contra măsurilor Guvernului, în special cu privire la: colectivizări, colectări, planuri de cultură, comasări, etc. sau

- Elementele cu un trecut reacționar cunoscut, sau foști exploataatori, care ocupă în producție posturi de răspundere și cari dovedesc continuu prin atitudinea lor, delăsare gravă - nejustificată prin incapacitatea lor profesională - atitudine care atrage după sine defecțiuni vizibile sau frânarea producției.

5. Toți acei cari sub masca religioasă, fac prozelitism (diferite religii și secte). Adică speculează sentimentele religioase ale cetățenilor pentru a-i determina la acțiuni ostile, dușmănoase regimului (minuni, prelegeri cu dedesubturi dușmănoase, șovine, etc.).

6. Acei ce prin corespondență internă sau internațională iau atitudine dușmănoasă, transmit știri tendențioase, alarmiste, dușmănoase, reacționare, instigă.

- În acțiunea de depistare a categoriilor de infractori enumerate la punctul 1 – 6, se va acorda o atenție deosebită:

- Elementelor capitaliste de la țară (foștilor moșieri, chiaburi, cârciumari, etc.), militarilor deblocați, foștilor funcționari epurați, capitaliștilor expropriați, foștilor membri ai partidelor reacționare dizolvate. *Atenție la militari, deb[locați], m[embri] de partid.*

- În ceea ce privește clerul, se va avea în vedere ca atunci când autorii infrațunilor enumerate sunt preoți ortodocși, să se dea o atenție specială întocmirii dosarelor cu probe suficiente și să se umble cu tact și prudență.

Șefii Serviciilor vor trebui să aibă grijă și să instruiască temeinic organele în subordine. Această acțiune să nu ducă la superficialitate în munca noastră, la neadâncirea problemelor de Securitate.

Trebuie să fie clar că în general în unitățile de muncă, trimitem pe acei ce nu se pot încadra în texte de legi, sau acei cari, încadrându-se în categoriile arătate mai sus se apreciază în acest sens.

Șefii Serviciilor județene, trebuie să fie atenți pentru o orientare justă la fiecare caz în parte.

Există deci pericolul ca tov[arășii]. să ducă în mod comod și superficial unele acțiuni informative (să nu le adâncească pe linie informativă), unele anchete și cazuri care intră în obiectivele Securității, încadrându-le și trimițând în Unități de muncă, atunci când de fapt aceste cazuri ar avea un caracter mult mai grav, întrucât trimiterea în Unități de Muncă necesită mai puține forme.

Se atrage deasemeni atenția asupra posibilităților de abuzuri în sensul de:

A propune trimiterea în Unități de Muncă nejustificat apreciat cu ușurință, pe bază de informații nereale, rău intenționate sau chiar interesate.

Trebuie urmărit cu multă grijă pe autorii reali și infracțiunile enumerate mai sus. Să nu ne limităm numai la victimele lor. Organele de Securitate să fie atente acolo unde infractorul este muncitor sau țăran sărac.

Menționăm în mod special că legionarii și cei ce au făcut parte din organizații subversive, nu se încadrează în măsurile prevăzute în prezentul ordin.

În mod practic se va proceda în felul următor:

1. Serviciile județene vor face propuneri acestei Dir. Regionale, pentru arestarea și trimiterea în unitățile de muncă, a celor ce se încadrează prevederilor prezentei circulare.

Nici o arestare nu se va face fără aprobarea prealabilă a acestei Direcțiuni Regionale, în afară de cazuri excepționale și de flagrant delict.

2. Propunerile vor fi trimise Direcțiunii Regionale cu mențiunea: S.1 U.M. în felul următor:

Indivizilor pentru care se propune trimiterea în Unități de muncă, li se vor întocmi dosare individuale în triplu exemplar, cu tot materialul informativ.

Se va întocmi deasemeni o fișă specială individuală, în 4 exemplare. (Fișele vi se vor trimite de această Direcțiune Regională).

Două exemplare, împreună cu două fișe vor fi înaintate Direcțiunei Regionale. Fișa va fi completată conform instrucțiunilor scrise pe ea.

Al treilea exemplar al dosarului rămâne la Serviciul Județean, iar celelalte două fișe vor însoți pe arestat până la centrul de triere al Unităților de muncă unde urmează a fi predate. Odată cu trimiterea dosarului și a fișei la D.R.S.P. se vor trimite și propunerile pentru timpul de deținerea individului în Unitatea de muncă (între 6 luni și doi ani după gravitatea infracțiunii).

Serviciile Județene vor trece la arestare numai după ce a fost primită aprobarea de la D.R.S.P. împreună cu indicațiunile necesare (când să se facă arestarea și unde să fie trimis arestatul).

Până atunci cei propuși vor fi ținuti în strânsă supraveghere pe linie informativă.

Serviciile județene vor porni imediat la îndeplinirea sarcinilor trasate prin prezenta circulară (intensificarea acțiunii informative, evidențe, întocmirea dosarelor, facerea și trimiterea propunerilor).

Prezenta circulară va fi prelucrată numai cu șefii Bir. 1, 2 și 4 din Serviciile Județene și Șefii Bir. de Securitate.

Ceilalți tov[arăși]. vor primi sarcini și lămuriri în măsura în care va fi necesar.

Șeful Serv. Județean răspunde pentru întreaga acțiune și de îndeplinirea întocmai a dispozițiilor date prin prezentul ordin.

COLONEL DE SECURITATE,
s. N. Nedelcu

A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 82, vol. I, f. 53-55, original.

***

15. **1950, aprilie 6, [Turnu Măgurele].** *Raport privindul pe expropriatul Minică Ghițulescu din comuna Beuca, județul Teleorman.*

SERVICIUL JUDEȚEAN DE SECURITATE TELEORMAN

Nr. 145/ 1411
1950-aprilie 6.

Către,
DIRECȚIUNEA REGIONALĂ A SECURITĂȚII POPORULUI
Pitești

La ordinul Dvs. nr. 145/ 3633 H. din 23. I. 1950 aceluiși nr. din 2 Aprilie 1950 și urmare raportului nostru nr. 145/1411 din 27 Ian. 1950, referitor la Minică Ghițulescu din comuna Beuca Teleorman.

Raportăm că în urma informațiilor și verificărilor făcute, cele semnalate în nota informativă trimisă cu ordinul de mai sus, nu se verifică și dacă acesta ar fi avut manifeste nu spunea aceasta chiar indirect nimănui. Numitul Minică Ghițulescu este nemulțumit în urma exproprierii, însă nu se manifestă. S-a recrutat un colaborator în jurul său care ne ține la curent cu activitatea sa, urmând a vă raporta și Dvs. constatările pozitive.

Minică Ghițulescu este născut la data de 24 Iulie 1910 în comuna Miroși, Teleorman, fiul lui Cristea și Constantina foști proprietari a cinci mori, în prezent naționalizate, au ca teren arabil 11 ha. pe cinci copii. Minică Ghițulescu posedă 3 ha., a posedat o moară, în prezent naționalizată. Este căsătorit, are 2 copii. În trecut a fost [în] P.N.L. Brătianu, în prezent neîncadrat.

CĂPITAN DE SECURITATE,
s. Magazineru Romulus

Lt. de Securitate,
s. Mutu Gheorghe.

[Rezoluție] :16 IV. 950

Propunem clasarea la dosar. Plt. s. indescifrabil.

Se aprobă.

A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 12, f. 162, original.

***

16. **1950, aprilie 11, [Turnu Măgurele].** *Extras din situația întocmită de Serviciul Județean de Securitate Teleorman cu persoanele propuse pentru unitățile de muncă între care învățătorii Florea A. Gheorghe și Predescu Dumitru din Siliștea Gumești și locotenent colonel Manolache Ion din Dobrotești.*

SERVICIUL JUDEȚEAN DE SECURITATE TELEORMAN

Nr. Cab. 13
1950 Aprilie 11.

Către,
DIRECȚIUNEA REGIONALĂ A SECURITĂȚII POPORULUI
PITEȘTI

La ordinul Dumneavoastră. Nr. 100 Cabinet din 3 Aprilie 1950.
Înaintăm alăturat un număr de 45 (patruzeci și cinci) dosare în dublu exemplar de elementele propuse în U.M..

CĂPITAN DE SECURITATE,
Magazineru Romulus

Anexa 1

SERVICIUL JUDEȚEAN DE SECURITATE
TELEORMAN
1/11 Aprilie 1950

TABEL NOMINAL NR. 1
De elemente propuse pentru încadrare în U.M.

[...]

Nr. crt.	38
Numele și prenumele	Florea A. Gheorghe
Date de stare civilă	Născut 1907.II.24 în comuna Bărăști de Vede Olt, căsătorit are 2 copii, serviciul militar satisfăcut gradul Plutonier Rezervă.
Domiciliul actual	Siliștea Gumești, Teleorman
Profesie	Învățător comprimat
Origine socială	Chiabur posedă 15 ha teren arabil, casă de locuit și inventar agricol.
Faptele pentru care se face vinovat	Este un element dubios regimului, se manifestă fățiș prin lansări de svonuri tendențioase, duce propagandă de la om la om contra colectivizării și amenință membrii organelor politice și administrative din comună, spunându-le că în curând se va învârti roata și o să-i spânzure de limbă.
Durata încadrării	Propun să fie internat 2 ani.
Observațiuni	Este un element pe care nu se poate conta.

Nr. crt.	39
Numele și prenumele	Manolache Ioan
Date de stare civilă	Născut 1906.VIII.21 în comuna Racovița Județul Muscel, căsătorit fără copii, serviciul militar satisfăcut
Domiciliul actual	Dobrotești, Teleorman
Profesie	Locotenent – Colonel comprimat
Origine socială	Chiabur, în prezent posedă 50 ha. Teren arabil, casă de locuit și inventar agricol
Faptele pentru care se face vinovat	În societate are legături numai cu chiaburi și reacționari. Este un element dubios regimului, are manifestări fățișe prin lansări de svonuri tendențioase

	și propagă ideea în rândurile țăranilor săraci și mijlocași de a nu se înscrie la colectiv, intimidându-i că-și vor pierde tot inventarul și pământul pe care-l au unde vor deveni simple slugi pe pământul Statului
Durata încadrării	Propun să fie internat 2 ani
Observațiuni	Este un element periculos cu priză în masele țărănești

[...]

Nr. crt.	41
Numele și prenumele	Predescu Dumitru
Date de stare civilă	Născut 1907.9.7 în comuna Siliștea Gumești Teleorman, căsătorit fără copii, serviciul militar satisfăcut
Domiciliul actual	Siliștea Gumești Teleorman
Profesie	Învățător comprimat
Origine socială	Chiabur, posedă 5 ha. teren arabil, una garnitură de treer cu vaporii, casă și inventar agricol. Tatăl său fost comerciant și proprietar de moară.
Faptele pentru care se face vinovat	Este un element dubios fapt pentru care a fost și comprimat. În trecut a făcut politică Gogistă și simpatizant legionar. După 23 August 1944 a făcut PNT - Maniu, unde a făcut greutăți mari în timpul alegerilor și continuă și în prezent să lanseze diferite svonuri tendențioase, spunând că în cel mai scurt timp se va face război și toți membrii care sunt înscriși în colectiv vor fi judecați ca, criminali de neam. Ascultă posturi de Radio clandestine pe care le difuzează în popor.
Durata încadrării	Propun să fie internat 2 ani
Observațiuni	Este o fire recalcitrantă pe care nu se poate conta.

[...]

A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 82, vol. 1, f. 40-41, 51, original.

***

17. **1950, iunie 7, Pitești.** *Decizia nr. 40 din 1 iunie 1950 a Direcției Regionale a Securității Pitești și tabelul anexă cu locuitori ai județului Teleorman ce urmează să fie încadrați în unități de muncă.*

DIRECȚIA REGIONALĂ A SECURITĂȚII POPORULUI PITEȘTI

Nr. 117/U.M./25067.
5 Iunie 1950.

Confidențial – personal
INTRARE.
Nr. 10089
1950 Luna Iunie Ziua 7

Către,
SERVICIUL JUDEȚEAN DE SECURITATE TELEORMAN.

În conformitate cu ordinul D.G.S.P. Nr. 117/U.M./332018 din 3 Iunie 1950,

Vă facem cunoscut că prin Decizia Nr. 40 din 1 Iunie a.c. a M.A.I., se dispune încadrarea în U.M. a indivizilor din tabelul anexat pe timpul specificat în dreptul fiecăruia.

Imediat după primirea prezentului ordin, vă rugăm să luați măsuri de reținere a celor specificați în tabelul alăturat, după care îi veți înainta acestei Direcțiuni Regionale.

În ce privește restul persoanelor propuse de dumneavoastră pentru încadrare în U.M. și care nu sunt specificate în alăturatul tabel, veți primi dispozițiuni ulterior.

Menționăm că timpul menținerii în U.M. începe a decurge de la data emiterii deciziei.

În cazul când anumite elemente nu pot fi reținute imediat după primirea ordinului, pedeapsa acestora se socotește de când au fost reținute.

Totodată vi se reamintește ordinul nr. 100 Secretariat din 5 Mai și nr. 22237 din 19 Mai a.c., în sensul că, dacă în cazul că la un individ când a fost arestat i s-au găsit materiale care pot face obiectul trimiterii în justiție, individul nu va mai fi trimis în U. M. ci va fi reținut pentru continuarea cercetărilor și eventuala trimitere în justiție, raportând imediat D.R.S.P.

La ridicarea lor de la domiciliu, după percheziția domiciliară li se va pune în vedere să-și ia echipamentul respectiv.

Odată indivizii arestați, vor fi căutați la fișele unității dumneavoastră, raportând cele ce se constată și nu sunt trecute în dosarele înaintate acestei Direcțiuni Regionale.

De asemenea în cazul că unul dintre indivizi, după propunerile făcute de dumneavoastră pentru încadrare în U.M., au fost indentificați că fac parte din vreo organizație subversivă, de asemenea nu intră în

prevederile prezentului ordin, ci rămân ca să fie urmăriți în cadrul obiectivului.

COLONEL DE SECURITATE
s. M. Nedelcu

Locot. Maj. Securitate
s. N. Ionescu

D.R.S.P. Pitești

Județul Teleorman

TABEL – NOMINAL

Cu indivizii care se trimit într-o Unitate de Muncă, pe termenele arătate în dreptul fiecăruia.

1	Dincă Gheorghe	Turnu Măgurele	Pentru	24	luni
2	Vasilescu Ilie	„	„	18	„
3	Mohora Marin	„	„	12	„
4	Mihail Ioan	„	„	12	„
5	Moraru Constantin	„	„	12	„
6	Strănuțescu Ilarion ?	„	„	12	„
7	Ion R. Osăceanu	Bratcov - Teleorman	„	18	„
8	Constantinescu Ctin	Roșiorii de Vede	„	18	„
9	Ovid Sfîntescu	„	„	24	„
10	Alexandru Petrescu	Măgureni	„	24	„
11	Ivanov Marin	Roșiorii de Vede	„	12	„
12	Negru Gh. Marin	Segarcea din Vale	„	18	„
13	Nedelea Pană	Pârlita	„	6	„
14	Ion I. Costache	Măgureni	„	18	„
15	Ioniță Lazăr	„	„	12	„
16	Ilie Raicu	Drăgănești	„	12	„
17	Pănculescu Mircea	Roșiorii de Vede	„	24	„
18	Nicolau Alexandru	„	„	18	„
19	Iancu Ion	„	„	18	„
20	Alexandru Drăghici	Meri-Goala	„	12	„
21	Andrei Constantinescu	Roșiorii de Vede	„	24	„

22	Răducanu Ion	Alexandria	„	18	„
23	Andreescu Ilie	„	„	18	„
24	Ștefan Ion	„	„	18	„
25	Zalana Iordan	Țigănești	„	18	„
26	Popescu Vasile	Mârzănești	„	12	„
27	Dumitrescu V. Florea	Țigănești	„	18	„
28	Măgureanu Dumitru	Mavrodin	„	24	„
29	Grigorescu Dumitru	Plosca	„	6	„
30	Voiculescu Anton	Drăcșani	„	24	„
31	Marin Negulescu	Tufeni	„	12	„
32	Popescu Dumitru	Urluieni	„	18	„
33	Florea A. Gheorghe	Siliștea Gumești	„	18	„
34	Manolache Ion	Dobrotești	„	24	„
35	Ghițulescu C. Marin	Beuca	„	18	„
36	Argeșeanu Spirea	T. Kalinderu	pentru	12	Luni
37	Dumitru N. Popa	„	„	12	„
38	Dumitru Stoichiță (Blejdea)	Turnu Măgurele	„	24	„
39	Dimancea Gheorghe	„	„	24	„
40	Alexe Gheorghe	Ștoborăști	„	12	„

A.C.N.S.A.S.,fond *Documentar*, ds. 82, vol. I, f. 90 – 92., original.

***

18. **1950, iunie după 10, [Zimnicea].** *Sinteză informativă a Biroului de Securitate Zimnicea privind starea de spirit a țărănimii de pe raza sa de acțiune.*

BIROUL DE SECURITATE ZIMNICEA

SINTEZĂ INFORMATIVĂ

Privitor la starea de spirit a țărănimii de pe raza acestui birou de Securitate.

Pe intervalul de timp de la 26 Mai 1950 și până la 10 iunie s-a constatat în rândurile țărănimii următoarele nemulțumiri: în general aceștia

discută nefavorabil și sunt foarte îngrijorați cum are să se aplice cota de colectare a grâului. Trebuie din partea organelor politice o muncă intensă de lămurire.

Privitor la începerea campaniei de strângerea recoltei s-au înființat mai multe centre de reparare a uneltelor, pentru ca acestea să fie în stare de funcționare în timpul acestei campanii, muncitorii care sunt veniți pentru repararea uneltelor, pe lângă munca ce o depun fără oboseală, mai duc și muncă de lămurire cu țărani arătându-le foloasele colectivului și munca ce se duce planificat.

Gospodăriile Agricole Colective, pe raza acestui birou avem două G.A.C., una în comuna Conțești care se prezintă în felul următor: este compusă din 70 Colectiviști, care au înțeles rostul colectivului ducând munca în cele mai bune condițiuni. Aceștia în prezent muncesc la prașila a doua a porumbului și prașila a treia a fasolei, iar o parte din aceștia muncesc la grădinărie și orezărie.

Pentru strângerea recoltei aceștia au contractat cu S.M.T. Ulmuleț, pentru a le sta la dispoziție cu mașinile necesare. Vitele de muncă a acestor colectiviști sunt întreținute foarte bine, iar pentru ca la iarnă să aibă adăposturi bune, s-a pus în construcție un grajd pentru 50 de vite mari și totodată se repară magaziile și păturile care erau uzate.

În această Gospodărie Agricolă Colectivă nu se constată dezbinări sau nemulțumiri, datorită muncii de lămurire pe care [o face] tovarășul Pascu îndrumătorul din partea P.M.R.

O altă Gospodărie Agricolă Colectivă avem în comuna Suhaia care este compusă din 36 de membri, aceasta a luat ființă de curând și a avut inaugurarea în ziua de 4 iunie a.c. Această inaugurare s-a efectuat în bune condiții fără ca cineva să arate vreo manifestare. În viitoarea sinteză vom arăta mai amănunțit cum funcționează și această G.A.C. deoarece acum nu au trecut decât câteva zile și nu se poate constata. La cele două G.A.S. din raza acestui Birou se constată că muncile merg bine și după planuri bine întocmite, se pregătesc pentru strângerea recoltei și repararea magaziilor, pentru a se avea unde să depoziteze cerealele. O nemulțumire în general a muncitorilor acestor G.A.S. ar fi salariul care este prea mic dar ținând cont că acești muncitori primesc mâncare și alte alimente chiar și pentru familiile lor la prețuri destul de convenabile, ei pot face față într-o măsură oarecare.

În sectorul Cooperatist se vede că de la un timp țărănimea săracă și mijlocașă a fost aprovizionată cu mărfuri necesare așa că nu se mai constată nemulțumiri, cotele de mărfuri sunt bine fixate și se ține cont că la

țăranii săraci care nu au produse să dea în schimb, aceștia primesc cote de mărfuri contra cost la prețuri oficiale.

Accentuăm că în momentul de față alte comentarii nefavorabile nu ar fi, afară de colectările care [v]or fi fixate la grâu. Cazuri concrete nu se pot da, deoarece acestea se comentează în general și chiar de către țăranii săraci.

Plutonier de Securitate,
s. Luca Teodor.

Plutonier de Securitate,
s. Bucur Stan.

A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 12, f. 281-282, original.

***

19. **1950, iulie 7, Ploiești.** *Extras din raportul Direcției Regionale de Securitate Ploiești, către Direcția Generală a Securității Poporului, privind revoltele din iulie 1950, în comunele Ciuperceni, Siliștea, Purani și Blejești, județul Vlașca.*

DIRECȚIUNEA REGIONALĂ DE SECURITATE PLOIEȘTI

Nr. 233/19602
1950, Iulie 7

COPIE

Către,
DIRECȚIUNEA GENERALĂ A SECURITĂȚII POPORULUI

La Ord. Dvs. Nr. 232/335684 din 6. 07. a.c. și urmare a raportului nostru Nr. 233/19602 din 6. 07. a.c., referitor la desfășurarea campaniei de recoltare și colectare a cerealelor, înaintăm o situație la zi:

Jud. Vlașca.

Încă din primele săptămâni ale lunii Iunie, starea de spirit a țăranimii în legătură cu colectările a fost agitată. În acest sens, a circulat zvonul că 80% din recoltă i se va lua producătorului. În urma investigațiilor întreprinse pentru identificarea autorilor, au fost identificați numiții CAPSEC ION, deblocat și MARIN GALVAN, fost șef de sector P.N.Ț.

Deasemeni, în comuna Ciuperceni, numai după o zi după ce se predaseră producătorilor planurile de predare a cotelor, populația arăta foarte nemulțumită. Astfel în seara zilei de 9. 05. a.c., în timp ce Preș. Comitetului Județean era în sus numita comună, populația a cerut, în masă,

reducerea cotelor. Aci în urma investigațiilor, organele noastre au stabilit că cererile de scădere au fost tip, bătute la mașină de învățătorul comunei, anume IONESCU MARIN, chiabur, proprietar a 22 ha. teren arabil, fost căpitan în rezervă și care în trecut a fost liberal.

Odată cu identificarea autorului de către organele noastre, s-a trecut la reținerea celui în cauză. Populația comunei, aflînd de reținerea învățătorului, în număr foarte mare a reacționat reținînd 2 activiști ai P.M.R., încă din ziua de 6. 07. a.c.. Față de această situație organele noastre și cu organele Miliției s-au deplasat la fața locului în aceeași zi, iar acolo au fost reținuți și dezarmați.

Pentru restabilirea ordinii s-au deplasat la fața locului comandantul Regionalei și ajutorul, împreună cu circa un pluton de ofițeri și subofițeri de la Regională.

În urma operațiunilor din această comună au fost doi morți și doi răniți, trecîndu-se la identificarea autorilor și instigatorilor, aceștia au fost identificați, pentru care fapt s-au format echipe pentru prinderea acestora.

În comuna Siliștea, situată la numai 6 km. de comuna Ciuperceni, populația s-a strîns în fața Comitetului Provizoriu, unde au devastat sediul P.M.R., maltratînd mai mulți activiști, dintre care 3 grav. În acest sens au fost trimise plutoane de Securitate și Milițieni care au restabilit ordinea. Tot în această comună au fost doi morți și doi răniți. S-a trecut la identificarea autorilor.

Astăzi, 7. 07. a.c., orele 12 un grup de cetățeni s-au strîns în comuna Blejești cu intenția de a ataca G.A.S.-ul din comună. [...]

Pentru Județul Vlașca mai redăm cazuri de nemulțumiri și nerespectarea instrucțiunilor din partea organelor agricole. Astfel, în partea de nord a județului unde categoria de încadrare este prea mare. Aici au mai agravat situația și Organele Agricole care au cerut cote și pentru cerealele ce nu fuseseră programate a le cultiva, adică nu le aveau pe planurile de culturi. Ex. li s-a cerut mazăre, linte și ceapă ceea ce populația nu avea.

Cazuri de instigări au fost înregistrate în comuna Purani, unde frații Marin, Oprea și Ioan St. Ene, cunoscuți legionari, s-au manifestat în ziua de 25 Iunie a.c., în public, spunînd că cine va îndrăzni să vină pe arie va fi omorît. [...]

p. LT. COL DE SECURITATE,
C. Câmpeanu
s. Lt. Maj. Nuță

p. CPT. DE SECURITATE,
Baicu
s. indescifrabil

M.V./2

[Rezoluție] : *Să se prelucreze problemele*

A.S.R.I., ds. 4640, f. 152-153, copie.

***

20. **1950, august 30, București.** *Ordinul nr. 233/342285 prin care Direcția Generală a Securității Poporului solicită tuturor Direcțiilor Regionale întocmirea unui chestionar cu „acțiunile dușmănoase” din timpul campaniei de colectare și măsurile propuse pentru vinovați.*

DIRECȚIUNII GENERALE A SECURITĂȚII POPORULUI
Nr.233/342285
30.8.1950

TOATE DIRECȚIILE GENERALE DE SECURITATE

În vederea analizării intensității acțiunii dușmanului cu prilejul campaniei de colectări cât și a măsurilor luate de organele noastre, dispuneți completarea chestionarului alăturat.

- Datele se vor completa pe județe.
- La punctul doi acțiuni contrarevoluționare, la literele A.B.C., se vor trece toate cazurile referitoare la instigări, răspândire tendențioasă de șvonuri, etc. etc.
- Literele D.E. le veți completa cu alte manifestări dușmănoase ce nu se încadrează la punctele A.B.C.
- Cifrele se vor totaliza la toate coloanele pe Regională.
- Lucrarea va cuprinde toate cazurile înregistrate de la începerea campaniei de colectări până la data de 10 Septembrie a.c.
- Ea va fi înaintată irevocabil până la data 12 Septembrie a.c., orele 8.

Menționăm că toate cazurile ce le veți sesiza în această problemă vor fi raportate separat conform ordinului nr. 233/335784/19 Iulie a.c.

COLONEL DE SECURITATE
s. G.Popescu

CĂPITANDE SECURITATE
s. Andriescu M.

[Rezoluție]: B M dos. (îndescifrabil) circulare

A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 7, vol II, f. 257, copie

***

21. **1950, septembrie 11, Pitești.** Răspunsul la ordinul nr. 233/342285 al Direcției Regionale a Securității Poporului Pitești cu „acțiunile dușmănoase” din județul Teleorman, înregistrate cu ocazia campaniei de colectare.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DIRECȚIUNEA GENERALĂ   DIRECȚIUNEA REGIONALĂ.
SECURITĂȚII POPORULUI   A SECURITĂȚII POPORULUI
PITEȘTI

Nr. 23/44.967
1950 Septembrie 11

DIR. GENERALĂ a SECURITĂȚII
Nr. 161629 19 Sept 1950
REGISTRATURA GENERALĂ

DIRECȚIUNEA REGIONALĂ A SECURITĂȚII POPORULUI

La ordinul dumneavoastră Nr. 233/342285 din 30 August a.c., referitor la acțiunile dușmănoase cu prilejul campaniei de colectări și treeriș, înaintăm alăturat situația întocmită pe județe conform modelului trimis de dumneavoastră.

În raza județului Argeș nu am avut de înregistrat cazuri de manifestări cu caracter agresiv și toate manifestările s-au referit asupra impunerii cotelor de cereale care au fost fixate în unele locuri prea mari în raport cu recolta la ha.

Instigări cu caracter agresiv am avut în raza Plaselor Stoiceni și Costești care au fost raportate dumneavoastră cu nr. 23/31579 din 12 Iulie a.c., 23/32461 din 17 Iulie a.c. și 23/33105 din 21 Iulie a.c.

Am avut un singur incendiu în comuna Stoiceni Argeș raportat cu nr. 2/35201 din 28 Iulie a.c. Buletin Informativ.

La rubrica sabotaje am înregistrat cazul raportat de noi cu nr. 22/32799 din 17 Iulie a.c. referitor la demontarea sirenei de cale ferată dintre stațiile C.F.R. Costești și Burdea.

În raza județului Dâmbovița s-au înregistrat un număr de 4 cazuri cu caracter agresiv raportat dumneavoastră cu nr. 23/37437 din 8 august, 23/35185 din 29 Iulie a.c. în comunele Bolovani și Ulmi, de asemenea caz

raportat cu nr. 2/33515 din 20 Iulie și 23/34243 din comunele Ionești, Răcari și Doicești.

În raza Județului Teleorman am înregistrat 3 cazuri de manifestări cu caracter agresiv raportate de noi cu nr. 23/32899 și nr. 23/32479 din 14 Iulie a.c., iar primul din 16 Iulie a.c. în comunele Uda Paciurea și Siliștea Gumești.

La Olt s-au înregistrat cazurile raportate de noi cu nr. 23/32107 din 14 Iulie a.c., 23/32295 din 14 Iulie a.c. și 23/34703 din 26 Iulie a.c.

Pentru reprimarea acțiunilor dușmănoase majoritatea cazurilor au fost semnalate organelor Miliției locale care a încheiat acte celor vinovați pentru trimitere în Justiție.

În raza județului Muscel nu am avut cazuri care să se încadreze în prevederile prezentului ordin.

COLONEL DE SECURITATE

s. M. Nedelcu

CĂPITAN DE SECURITATE

s. I. Stanciu

[Rezoluție]: B.N. tov. Stanciu 14.9.1950

A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 7, vol. II, f. 280, original.

***

22. **1950, septembrie 15, Pitești.** *Răspunsul la ordinul 233/342285 al Direcției Regionale de Securitate Ploiești cu „acțiunile dușmănoase” din campania de colectare din județele Prahova, Vlașca, Buzău și măsurile luate pentru pedepsirea vinovaților.*

Curier.

DIRECȚIUNEA REGIONALĂ DE SECURITATE PLOIEȘTI

Nr. 233/19602 din 15 Septembrie 1950

CĂTRE, **OPERAT**
DIRECȚIUNEA GENERALĂ A SECURITĂȚII POPORULUI

La ordinul dumneavoastră nr. 233/342285 din 30 August 1950 a.c. referitor la acțiunile dușmanului cu prilejul campaniei de colectare, înaintăm alăturat situația cerută:

Din cele 7 arestări efectuate în Prahova, unul a fost trimis în Justiție pentru sabotaj, 3 în curs de cercetare și 3 propuși pentru U.M., dintre care 1 respins și pus în libertate.

În ceea ce privește cei 76 indicați în Vlașca și propuși pentru U.M., 3 au fost încadrați cu prima decizie, 3 au fost respinși, iar restul dosarelor au fost înaintate la D.G.S.P. pentru aprobare, la care până în prezent nu a venit rezultatul.

LOCOTENENT COLONEL DE SECURITATE,
s. C. Câmpeanu   CĂPITAN DE SECURITATE
s. F. Baicu

DIR. GENERALĂ a SECURITĂȚII POPORULUI
TP/MV/2 147050   16 SEP 1950
REGISTRATURA GENERALĂ

[Rezoluție]: B.M. tov. Stanciu (indescifrabil).

Nr. curent	Județul	Acțiuni contra-revoluționare de masă determinate de chiaburi					Acte izolate de violență				Arestări efectuate de organele noastre				Trimiși în fața justiției de către organele noastre				Câți au fost propuși pentru U.M.	Câți au fost trimiși la U.M.	Câte familii de chiaburi au fost deplasate	Observații				
		A	B	C	D	E	Total	Incendii	Sabotaje	Rezistență față de măsurile luate de organele de pază și ordine	Total	Țărani săraci	Țărani mijlociași	Chiaburi	Alții	Total	Țărani săraci	Țărani mijlociași					Chiaburi	Motivele pentru care au fost trimiși în judecată	Câți au fost condamnați până în prezent	Total
		Răspândire de svomuri	Agitații de masă cu caracter de violență																							
1	Prahova	9	1	-	-	2	12	2	2	-	4	2	1	4	-	7	-	-	1	Sabotaj	-	1	13	2	-	[Dintre] Cei propuși la U.M. doi au fost trimiși, 1 a fost respins, iar [pentru] 10 nu a venit aprobarea
2	Vlașca	10	8	10	-	-	28	8	3	-	11	15	25	11	-	51	-	-	-	-	-	-	76	3	69	Cei arestați sunt în curs de cercetare de D.G.S.P.
3	Buzău	2	-	-	-	-	2	1	3	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	[La] Cei propuși pentru U.M. nu a venit rezultatul	

A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 7, vol. II, f. 261-262, original.

***

23. **[1950, septembrie, Vida].** *Fragment din raportul de activitate al Comitetului Raional de partid Vida referitor la înființarea Gospodăriilor Agricole Colective din raion.*

Partidul Muncitoresc Român

Raionul Vida

Raport de activitate,
pe trimestrul al III-lea 1950

Situația politică pe raion este bună prin faptul că în urma acțiunilor dușmănoase petrecute în campania de treeriș în iulie 1950 în comunele Siliștea, Ciuperceni, Baci, Purani, Blejești și Cosmești, în urma măsurilor luate de partid, situația politică s-a îmbunătățit. Exemplu îl avem prin faptul că în comunele Ciuperceni s-au făcut 21 de cereri pentru înscrierea în G.A.C., de asemeni în comunele Purani, 19 cereri, Blejești, 18 cereri și Cosmești 27 cereri. S-a văzut iarăși prin prelucrările care s-au făcut în organizațiile de bază și de masă rezoluția C.C. cu privire la raionarea teritoriului R.P.R. unde țărănimea săracă și mijloacă a primit cu bucurie această transformare. De asemeni, conferințele ce s-au ținut în cadrul căminelor culturale cu privire tot la raionare, unde a participat un număr de 11.000 cetățeni.

Manifestările reacțiunii.

Chiaburii fac propagandă contra G.A.C. și contra regimului nostru. Exemplu chiaburu Nicu Negreanu din comuna Talpa Bâscoveni care este fugit din comună în urma demascărilor ce au fost făcute de organizația de bază. Fiind și notar în trecut, a înșelat pe țărani săraci din comună, fapt care l-a făcut să părăsească comuna, însă mai apare din când în când în comună făcând propagandă contra G.A.C. printre cetățeni spunând că Gospodăria Colectivă "Mihai Bravul" a dat pământul în parte colectivizatorilor pe motiv că au cheltuieli mai mari decât venituri. Pentru aceste motive este urmărit de securitate. În comuna Blejești în luna august au fost găsite manifeste dușmănoase în care scria ca să iasă lumea cu topoare și furci contra celor care cer colectare [...].

Munca administrativă

Într-o oarecare măsură comitetele provizorii au dat dovadă de muncă cu excepția președinților din comunele Frăsinet, Băbăița, Merenii de Sus, Călugăru, Ciuperceni, Talpa Ogrăzile și Negreni. Au făcut greutăți în campaniile de treeriș și colectări. În urma restructurării comunelor au fost înlăturați. După ce s-a făcut instalarea noilor comitete provizorii, s-au făcut planuri de muncă privitoare la campania de însămânțări de toamnă. Felul cum a fost sprijinită campania de recoltat, treerat și colectat: am făcut

echipe de agitatori din instituții în număr de 45 de tovarăși, care au fost repartizați pe comune, ducând muncă de lămurire, arătând importanța campaniei de treeriș și colectări.

În raionul Vida avem un S.M.T. în comuna Vida care posedă ca atelaje pentru începerea campaniei agricole de toamnă, în stare bună de funcționare, datorită muncii depusă de muncitori și tehnicieni, după cum urmează: tractoare 45, dintre care 4 nu lucrează, fiind defecte. Au format 9 brigăzi a 4 tractoare și 3 brigăzi a 3 tractoare. Se simte lipsa de combustibil, în special ulei, din care cauză o zi tractoarele au stat. În comunele din raion, prin îndrumătorii formați din tractoriști, care au primit sarcini și s-au deplasat pe teren s-a reușit formarea de 52 de întovărășiri [cu] 2.408 membri, cu o suprafață de 3.020,30 ha.

Raionul Vida are 18.518 gospodării dintre care țărani săraci fără pământ 241, țărani săraci 10.468, țărani mijlocași 7.306, chiaburi 310, diverse gospodării 72. Posedă o suprafață totală de 74.052,96 ha. Suprafața pe categorii se prezintă după cum urmează: arabil 68.167,59 ha, fânețe 737,38 ha, pășune 2.849,31 ha, vii 763,29 ha, livezi pomi 74,21 ha, grădinării și zarzavaturi 264,09 ha.

În gospodăria agricolă colectivă sunt înscrise 40 gospodării [din care] 37 gospodării sărace, o gospodărie mijlocașă și 2 gospodării fără pământ. În gospodăria colectivă sunt brațe de muncă 82, în total, cu 222 membrii de familie. În comuna Talpa Bâscoveni, pentru G.A.C. s-a colectivizat suprafața de 110 ha teren arabil. Colectiviștii au avut 62 ha dintre care s-a luat din rezerva de stat 3 ha. De la gospodăria agricolă de stat s-au luat 16 ha iar de la chiaburi s-a luat suprafața de 30 ha. Gospodăria agricolă colectivă are sediul provenit din donație, de la gospodăria agricolă de stat. Gospodăria posedă ca inventar viu, ce s-a colectivizat, 6 boi și 5 cai. De asemeni, ca inventar mort mai posedă 8 pluguri, 7 căruțe, 3 grăpi, o prășitoare și o mașină de secerat simplă [...].

Prim secretar, raionul P.M.R. Vida,
Goran Gheorghe

S.J.T.A.N., fond P.C.R.-Comitetul Raional Videle, ds. 1/1950-1951, f. 36-39, original.

***

24. 1950, octombrie 10, [Roșiorii de Vede]. *Adresă cu stabilirea sarcinilor pentru colectorii de bumbac.*

COMITETUL DE STAT PENTRU
COLECTAREA PRODUSELOR AGRICOLE
REGIUNEA 14-a TELEORMAN

Nr. 59

10 Octombrie 1950.

C.S.C. RAIONUL Tr. Măgurele,

În conf. cu adresa nr. 2678/950, al stației de egrenat bumbac Tr. Măgurele.

Vă facem cunoscut pentru realizarea și depășirea planului de colectare a bumbacului, să luați măsuri ca colectorii din aceste com[une]., să dea tot concursul delegaților stației de egrenat bumbac prin exemplul lor și al vârfurilor instituțiilor și organizațiilor din com[une]., pentru respectarea și realizarea acestui plan.

De asemenea vă rugăm a trasa sarcini precise colectorilor și îndrumătorilor de a da tot concursul delegaților însărcinați cu colectarea bumbacului și de a identifica și demasca pe toți sabotorii colectării de bumbac, luând cele mai severe măsuri contra acestora.

De neexecutare rămâneți direct răspunzători.

ÎMPUTERNICIT REGIONAL,

s. indescifrabil

Șef Serv. Organizare,
s. indescifrabil

[Rezoluție]:

N.36.Pr. 11-X-950

Secția colectări se va conforma.

Împuternicit

s.s indescifrabil

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Turnu-Măgurele*, ds.28/1951, f. 37, original.

25. 1950, decembrie 31. [Roșiorii de Vede] . Extras din bilanțul Gospodăriilor Agricole Colective existente în regiunea Teleorman la data documentului.

Denum gosp. Colective	Teren de la membrii gosp.	Teren de la stat	Total ha	Animale de muncă	Animale de prod.	Unelte de la membri	Unelte de la stat	Total unelte	Instalații și vehicule la membri	De la stat	Total
Slobozia Mândra	189,867	155,291	345,159	716,000	544,900	186,000	61,500	247,500	882,222	617,550	1,499,772
Segarcea Vale	58,445	35,000	93,445	334,500	-	133,108	-	133,108	176,300	60,000	236,300
Seaca	66,000	57,000	123,000	259,000	219,000	50,500	47,500	98,000	290,000	30,000	320,000
Total m. Turnu	314,312	247,291	561,604	1,309,500	763,900	369,608	109,000	478,608	1,348,522	707,550	2,056,072
Pielea Putani	69,515	45,295	114,810	261,000	-	48,100	-	48,700	222,000	73,750	295,750
Lăceni	49,037	132,115	181,053	229,342	-	110,000	-	110,000	87,300	-	87,300
Șurobăneasa	79,635	58,028	137,663	336,000	-	105,120	-	105,120	218,000	-	218,000
Furculești	63,950	130,040	193,990	212,000	1,000	61,000	-	61,000	334,000	-	334,000
Spatarei	54,230	107,417	161,647	350,000	6,700	89,500	-	89,500	437,000	-	437,000
Plosca	64,130	132,694	196,824	226,000	-	40,000	-	40,000	274,200	-	274,200
Total m. Alexandria	380,498	605,491	985,989	1,614,342	7,700	454,420	-	454,420	1,572,500	73,750	1,646,250
Contești	139,900	83,330	223,230	669,000	34,300	100,200	-	100,200	771,934	-	771,934
Suhata	13,000	27,160	30,160	237,000	-	86,360	3,000	89,360	153,000	-	153,000
Total raion Zimnicea	212,900	110,490	323,390	906,000	34,300	186,560	3,000	189,560	924,934	-	924,934
Vârtoapele de Jos	68,675	66,160	134,835	433,000	-	454,039	-	454,039	-	-	-
Burculești Săceni	68,586	68,160	136,746	167,000	-	46,500	-	46,500	248,000	-	248,000
Total raion Vârtoppe	137,261	134,320	271,581	600,000	-	500,539	-	500,539	248,000	-	248,000
Mozăceni	68,482	102,405	170,887	232,200	-	55,088	55,000	110,088	79,965	-	79,965
Tufeni	51,383	78,513	129,897	174,030	-	124,900	69,000	193,900	130,125	141,700	271,825
Stoborăști	74,140	114,434	188,574	110,000	-	299,000	20,000	319,000	117,000	-	117,000
Odoabasca	103,240	74,479	177,719	273,000	60,000	427,400	58,000	485,400	-	-	-
Beltiori	182,516	124,750	307,266	570,600	-	87,480	-	87,480	524,500	132,000	656,500
Total raion Roșiori	479,761	494,582	974,343	1,359,830	60,000	993,868	202,000	1,195,868	851,590	273,700	1,125,290
Tapla Băscoveni	63,300	58,400	121,700	194,000	-	58,500	-	58,500	143,000	-	143,000
Total m. Vida	63,300	58,400	121,700	194,000	-	58,500	-	58,500	143,000	-	143,000
Châmpoia	103,457	52,621	156,078	*	164,585	175,223	-	175,223	93,000	12,000	105,000
Stoicănăești	159,125	62,405	221,530	*	268,310	153,150	-	153,150	141,000	-	141,000
Călinești	72,810	90,560	163,370	*	107,500	-	-	107,500	478,600	-	478,600
Dragănești	81,920	84,910	166,830	*	32,400	14,000	46,400	45,000	39,500	-	84,500
Total m. Dragănești	417,312	290,496	707,808	*	468,273	14,000	488,273	488,273	757,600	51,500	809,100
Total regiune	2,005,345	1,941,071	3,946,416	*	*	3,031,768	328,000	3,359,768	5,846,146	1,106,500	6,952,646

Şef secţiune,
s. indescifrabil

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Regiunii Teleorman*, ds. 67/1951, f. 214, original.

***

26. **1951, ianuarie 18, Găuriciu.** Rezultatul percheziţiei făcută la domiciliul cetăţeanului Ion Gheţu (chiabur) privitor la ascunderea produselor de cereale

PROCES-VERBAL

Astăzi ziua optsprezece luna ianuarie anul una mie nouă sute cincizeci şi unu în comuna Găuriciu, Teleorman.

Noi sergent de Miliţie Şerban Dumitru, comandantul postului de Miliţie Găuriciu, Regiunea 14 Teleorman.

Constatăm prin prezentul proces-verbal că astăzi data de mai sus, conform ordinului nr. 6/951 al tov. Procuror Regional Teleorman Burghiu, prin care ne autorizează percheziţia domiciliară la locuitorii Florea N. Ianciu şi Ion Gheţu, ambii din comuna Găuriciu, regiunea Teleorman, care sunt bănuţi că în gospodăria locuitorului (chiabur) Ion Gheţu pentru a nu fi predate la stat drept cotă obligatorie inclusă în plan.

În baza celor de mai sus m-am deplasat la faţa locului însoţit fiind de miliţianul Covăsneanu Vasile de la Postul de Miliţie respectiv şi asistat de locuitorii Marin Dragomir şi Florea Gheţu din comuna Găuriciu, Teleorman care au asistat la efectuarea percheziţiei domiciliare la numiţii locuitori de mai sus, rezultatul fiind după cum urmează:

I. La locuitorul Florea N. Ianciu la efectuarea percheziţiei s-au găsit următoarele cereale:

- a. 20 (douăzeci) duble porumb bătut pus în podul casei de locuit.
- b. 5 (cinci) duble grâu găsit în podul unei sale şi 5 (cinci) kg bumbac.

Aceste cereale au fost lăsate asupra cetăţeanului deoarece s-a constatat că nu au fost puse cu intenţia de a fi ascunse sau dosite şi cum nici sub glugile de coceni nu s-a găsit nimic după cum eram informaţi că se găsesc cereale ascunse, rezultă dar că aceste cereale îi este strictul necesar pentru întreţinerea familiei sale compusă din 4 membrii.

II. La locuitorul Ion Ghețu (chiabur) la efectuarea percheziției nu s-au găsit nici un fel de cereale ascunse sau dosite, precum nici strictul necesar pentru întreținerea familiei sale.

Drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal în dublu exemplar la fața locului, dintre care unul se va reține la postul respectiv, iar al doilea se înaintează Parchetului Regional Teleorman, rugându-vă să binevoiiți a dispune dacă numiții în cauză mai este cazul să fie reținuți sau arestați sau nu.

Comandant Post Poliție,
s.s. indescifrabil
Ghețu

Martori, asistenți,
s. Marin Dragomir, s. Florea

S.J.T.A.N., fond *Primăria Izvoarele*, ds. 4/1951, f. 101, original.

***

27. **1951, ianuarie 22, București.** *Sentința nr. 551 a Tribunalului Militar București de condamnare a țaranului Petrescu Păun Ion, fruntaș al revoltei din 6-7 iunie 1950, din comuna Ciuperceni.*

Republica Socialistă România
Tribunalul Militar București
Dosar nr. 371/1951

SENTINȚA Nr. 551 din 22 ianuarie 1951
Copie de pe dispozitiv

HOTĂRĂȘTE

Condamnă pe inculpatul Petrescu Păun Ion, născut la 03. 04. 1924, în com. Ciuperceni – Vlașca, fiul lui Păun și Păuna, domiciliat în comuna Cosmești, satul Ciuperceni, județul Teleorman, - la 8 (opt) ani închisoare corecțională pentru delictul de agiție publică p. p.de art. 327, alin. 3, C. P.. În baza art. 304 și 463 C.J.M. îl obligă să plătească statului suma de 5.000 (cinci mii) lei, cheltuieli de judecată și socotește detenția preventivă de la 15 august 1950.

S-a reținut în sarcina inculpatului că a luat parte la rebeliunea care a avut loc în ziua de 6. 06. 1950, în com. Ciuperceni și în timp ce oamenii erau adunați, inculpatul s-a repezit la activistul de partid Palada Ion, pe

care l-a bătut, cu toate că-l văzuse plin de sânge. Acesta fiind bătut și de alți țărani înainte. El a oprit mașina securității sosită în sat cu patru ofițeri, i-a obligat pe aceștia să coboare din mașină și ducându-i în clădirea Comitetului Provizoriu, le-a spus că nu vor pleca de acolo pînă nu-l vor aduce înapoi în sat pe chiaburul Ionescu Marin.

Prin decizia nr. 3355/15. 09. 1951, Curtea Militară de Casare și Justiție a admis recursul și i-a redus pedeapsa de mai sus la 7 (șapte) ani închisoare corecțională.

Pentru conformitate,

Arhiva M.Ap.N., Tribunalul Militar București, ds. 371/1951, nepaginat, copie.

***

28. **1951, ianurie 24, Roșiorii de Vede.** *Hotărâre pentru înființarea Comisiei operative pentru producția legumicolă, colectorii fiind obligați să prezinte rapoarte săptămânale.*

C.S.C.

REGIUNEA XIV – A TELEORMAN

Secția Secretariat

No. 260

Roșiorii de Vede

24 Ian. 1951.

CĂTRE,

TOV. ÎMPUTERNICIT AL RAIONULUI C.S.C. Turnu Măgurele

În baza Hotărârii Consiliului de Miniștri No. 9 privind măsurile de asigurare a producției legumicole pe anul 1951, și valorificarea ei – publicată în Buletinul Oficial No. 7 din 13 Ian. 1951.

Loctiitorul Împuternicitului din Raionul Dvs., va face parte din Comisia operativă, de pe lângă Sfatul Popular din raionul respectiv, în legătură cu producția legumicolă.

- Având ca sarcină să îndrumeze, controleze și să sprijine această campanie pe toată durata ei, de asemenea va trimite la Reg. la 15 ale fiecărei luni, de felul cum decurg operațiunile în acest sector.

- De asemenea colectorii vor fi îndrumați a sprijini în această campanie, le veți cere rapoarte săptămânale pentru a vă convinge de activitatea lor.

- De asemenea întreg Aparatul Dvs. la eşirile pe teren va controla, îndruma și sprijini această campanie pentru îndeplinirea sarcinilor ce-i revine întregului Aparat C.S.C., pentru a asigura hrana oamenilor muncii cu legumele necesare.

- Această sarcină face parte din planul cincinal care asigură construirea „SOCIALISMULUI DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ”.

- Cei ce nu vor respecta aceste sarcini vor suferi sancțiunile prezentei Hotărâri.

ÎMPUTERNICIT REGIONAL

s.s. I. Nicolae

ȘEF SECȚIE SECRETARIAT

s.Necea Gh.

[Rezoluție]:

C.S.C.

No. 93

Pr. 25.I.1951.

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Turnu-Măgurele*, ds. 28/1951, f. 45, original.

***

29. **1951, februarie 5, [Turnu Măgurele].** *Circulară a Direcției Regionale a Securității Teleorman către Biroul Raional de Securitate Alexandria cu măsurile informative ce trebuie luate în problema G.A.C.*

DIRECȚIA REGIONALĂ A SECURITĂȚII STATULUI TELEORMAN

Nr. 22/317

5 Februarie 1951

S.II

INTRARE

Nr. 48

1951 Luna Februarie Ziua 9

Prin curier

CĂTRE,

BIROUL RAIONAL DE SECURITATE ALEXANDRIA

În conformitate cu ordinul D.G.S.S. Nr. 23/381650 din 28.XI.1950 pentru asigurarea urmăririi sistematice a problemelor este necesară organizarea unei evidențe clare și precise pe obiective și teritoriu.

Astfel, metodele de lucru folosite până în prezent au avut un caracter neorganizat, urmărirea problemelor fiind lipsită de continuitate, adică au fost duse la întâmplare.

Pe lângă lipsurile muncii informative, propriu zis lipsa unei evidențe precise a dus la înregistrarea birocratică a faptelor, după producerea lor, nedându-le posibilitatea pentru a urmări sistematizat și organizat obiectivele, a cunoaște și preveni din timp acțiunile dușmanului de clasă.

Pentru a lichida aceste lipsuri ale muncii noastre avute până în prezent, luați măsuri și treceți de îndată la organizarea evidențelor, (obiectivelor) în problema agricolă, astfel:

Problema G.A.C.:

Veți forma dosare individuale a fiecărei gospodării agricole din raza dumneavoastră de activitate care vor cuprinde următoarele piese:

1. Fișa individuală a gospodăriei colective cuprinzând: data și împrejurarea în care s-a înființat Gospodăria Agricolă Colectivă. (La împrejurări se vor arăta condițiile în care s-a făcut munca premergătoare de pregătire politică a colectiviștilor, ce metode neadmise s-au întrebuițat, care este starea de spirit a țăranilor săraci și mijlocași față de această problemă, cum a decurs înaugurarea și cum s-a manifestat dușmanul de clasă (chiaburimea satelor).

2. Conducerea (nominal), apartenența politică, categoria socială, funcția, întocmindu-le fișe biografice.

3. Compoziția de clasă (țărani săraci, mijlocași, funcționari, chiaburi) a membrilor colectiviști.

4. Compoziția politică (câți membrii P.M.R., câți foști legionari, câți foști membrii P.N.Ț., câți deblocați, etc).

5. Caracterul gospodăriei (agricolă, zootehnică, viticolă, etc.).

6. Suprafața de teren a gospodăriei.

7. Utilaj, raportându-se ori de câte ori se primesc alte mașini, pentru a avea o evidență clară a utilajelor.

8. Mijloace animale.

9. Elemente suspecte identificate, cuprinzând faptele concrete în scurt pentru care aceștia se fac suspecti.

10. Scurtă privire asupra felului cum s-a dezvoltat G.A.C.– ul de la înființare până în prezent, având grijă ca în fiecare lună să se actualizeze fișa individuală (istoricul).

La acest punct se va arăta cum s-a desfășurat acțiunea de comasare, starea de spirit în timp ce schimbări au survenit privitor la numărul

colectiviștilor, intrări, retrageri, suprafață și mijloace (utilaj, animale) a gospodăriei, etc.

Pe viitor veți întocmi note (sinteze periodice) asupra obiectivului.

Fiecare Birou Raional va ține dosare pentru G.A.C.

Pentru a putea crea o evidență continuă asupra tuturor unităților G.A.C. și a putea urmări sistematic activitatea acestora pe viitor să se raporteze pe fiecare gospodărie separat, iar nu ca până acum când într-un raport se semnalau fapte din mai multe gospodării colective.

Aceasta nu exclude ca atunci când sesizați că anumite fapte înregistrate în mai multe gospodării au o legătură comună, sunt determinate de aceeași cauză (măsură greșită luată, abuzuri cu caracter general pornite de la aceleași persoane, sau o acțiune organizată a acelorași elemente dușmănoase care se desfășoară în două sau mai multe gospodării), să prezentați un singur raport – sinteză.

A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 14, vol. 2, f. 22-23, original.

***

30. **1951, februarie 11, Roșiorii de Vede.** *Circulară prin care se cere încetarea perchezițiilor și violențelor asupra cultivatorilor.*

C.S.C.

REGIUNEA XIV – A TELEORMAN

Roșiorii de Vede 9/II/1951

Secția Secretariat

No. 443

CĂTRE,

ÎMPUTERNICITUL RAIONULUI C.S.C. Tr. Măgurele

Vi se trage atențiunea pentru ultima dată că răspundeți personal de respectarea întocmai a directivelor date de Conducerea C.S.C. București și transmise Dvs.

Veți controla în mod serios activitatea organelor în subordine ca să înceteze de a face percheziții la domiciliul cultivatorilor ori să se dedea la acte de violență împotriva acestora.

Elementele care au asemenea urâte apucături – vor fi imediat concediate căci astfel de activitate dăunează C.S.C. – ului.

Sunteți de asemenea obligați de a exercita un control mai organizat a activităților colectărilor și îndrumătorilor și să raportați imediat cazurile deosebite din Raion pe linia Aparatului de Raion și Baze.

ÎMPUTERNICIT REGIONAL,
s.s. I. Nicolae

ŞEF SECŢIE SECRETARIAT,
p Necea Gh.
s.Georgescu Ana.

[Rezoluție]:

No.153

Pr. 11 Februarie 1951.

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Turnu-Măgurele*, ds. 28/1951,
f. 46, original.

***

31. **1951, februarie 11, [Roşiorii de Vede].** *Circulară prin care se interzic din nou, perchezițiile la producători.*

C.S.C.
Regiunea Teleorman
No. 474
11 Feb. 1951

Către,
Împuternicitul Raionului Tr. Măgurele

Revenim la circulara noastră cu No. 443. Din nou vi se atrage atențiunea că este interzis oricărui salariat din aparatul nostru de a face percheziții la producători.

Cei ce se vor constata că nu respectă dispozițiunea în acest sens vor fi destituiți din serviciu și dați în judecată pentru abuz de putere.-

2). Aceasta se va aduce la cunoștința fiecărui salariat în special colectorilor noștri. S-a observat în ultimul timp că nu se respectă nici în prezent disp[ozitiile] date de a se efectua controlul în cuprinsul raionului asupra felului cum își duc munca colectorii pe teren și că îndrumătorii raionali s-au transformat în colectori stând într-o singură comună o săptămână.

Este interzis îndrumătorilor loțiitorului împuternicitului raional de a face pe colectorul deoarece ei sunt organe de îndrumare și control.

Cei ce vor fi găsiți pe teren că vor face muncă de colectori și nu va respecta sarcinile ce-i revin de a li se aplica în practică vor fi îndepărtați din serviciu pe loc.

3). Luați măsuri și efectuați un control organizat în cuprinsul raionului ajutând, îndrumând și controlând colectorii. Tov. Împuternicit al Raionului va răspunde de aplicarea în practică a prezentei.

Împuternicit Regional,
s.s. I. Nicolae

[Rezoluție]:

No.161.

*Pr.11 Februarie 1951 Rep. Secției Ind. Contr
Împuternicit*

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu-Măgurele*, ds.
28/1951, f. 48, original.

***

32. **1951, februarie 14, București.** *Extras din Sentința nr. 259, a Tribunalului Militar București, de condamnare a țăranului Călin P. Cornel, participant la Revolta din 7 iulie 1950, din comuna Siliștea.*

TRIBUNALUL MILITAR BUCUREȘTI

Secția a II-a

COPIE - EXTRAS

Dosar nr. 164/1951

Fil. 81/1951

SENTINȚA NR. 259

Astăzi, 14 februarie 1951.

Tribunalul Militar București, Secția II-a s-a întrunit în ședință publică în scopul de a judeca pe:

5. CĂLIN P. CORNEL de 21 de ani, născut și domiciliat în com. Siliștea – Vlașca, fiul lui Petre și Maria, plugar, condamnat, declară că nu a mai fost învinuit pentru delictul de rebeliune P.P. de art. 258 C.P., com. cu art. 260 C.P. și D. L. 856/1938.

[...]

Inculpatul Vasilescu Teodor, făcând parte din tagma chiaburilor, azi puși în imposibilitate de a-și mai continua exploatarea țăranilor săraci de la țară, a instigat pe coinculpații Berbecaru Ion, Popa Constantin, Bratu Sterea, Călin P. Cornel și Tălpeanu Stere ca să nu se supună ordinelor în vigoare privitoare la predarea cotelor de cereale, din care cauză acești inculpați în ziua de 7 iulie 1950, pe când se aflau împreună cu toți cetățenii din comună, strânși în fața Primăriei comunei Siliștea-Vlașca au făcut

zarvă și scandal pentru a li se micșora cotele de predare a cerealelor, cum și ca să nu mai predea nimeni cotele adresînd contestații forurilor respective și spunînd și îndemnînd pe toți cei strînși în fața Comitetului Provizoriu să nu mai treiere nimeni, pînă nu li se vor micșora cotele de predare.

Comisia de colectare, din care făcea parte ca delegat al P.M.R., și muncitorul Vârban Dumitru, văzînd că spiritele se agită și poate da naștere la o ciocnire sîngeroasă, la o rebeliune masivă în toată comuna, a hotărît să se retragă la sediul P.M.R.

Mai înainte, însă, întrucît unul din săteni vroia să tragă clopotul pentru a da alarma în sat, delegatul Comitetului Provizoriu, Vârban Dumitru, s-a urcat să ia funia de la clopot, zădărnîcînd astfel acțiunea de alarmare a comunei. Inculpații, văzînd aceasta, s-au năpustit asupra lui Vârban Dumitru, care de teamă a fugit și s-a adăpostit în sediul P.M.R. din comună, intrînd peste el, în sediu, după ce mai întîi au spart cu pietrele geamurile acestuia, au lovit grav pe muncitorul Vârban Dumitru cu pumnii și ciomegele, provocîndu-i leziuni după cum se constată din certificatele medicale fotocopyate, depuse la dosar. Astfel, că numiții, în ceată, prin amenințări și violență au atacat comisiunea de colectare, lovînd pe delegatul acesteia, Dumitru Vârban, ce avea calitatea oficială de delegat în comisiunea de colectare.

[...]

Cu unanimitate de voturi, făcînd aplicațiunea art. 258 C.P., comb. cu art. 259 C.P., ambele comb. cu art. 260 C.P., art. 304 și 463 C.J.M. condamnă pe CALIN P. CORNEL la 5 ani închisoare corecțională și 2 ani interdicție corecțională pentru rebeliune. Îl obligă să plătească 3.000 lei cheltuieli procedurale și li se comută detenția după cum urmează: pentru Cornel Călin de la 4 august 1950.

[...]

Data și citită, în ședință publică, astăzi 17 februarie 1951, la București.

BAZA: Arhiva Ministerului Apărării Naționale

VĂZUT,

COMANDANTUL U.M. 02405 PITEȘTI,

Lt. Col.

s.s. indescifrabil

Pentru conformitate

s.s. indescifrabil

Arhiva M.Ap.N., Tribunalul Militar București, Secția II-a, ds. 164/1951, f. 81, copie.

33. **1951, februarie 25, Lada.** *Raportul organizației de partid privind starea de spirit din comuna Lada.*

Organizația de partid Lada

Raion Vârtoapele

Raport din 25 februarie 1951,

În urma prelucrării reînregistrărilor statistice ale animalelor, făcută în organizația de partid, am împărțit satul pe sectoare, numind și câte 3 delegați pentru un sector, plus tov. înregistrator. Printre delegați am repartizat și pe tov. Eleonora Ciobanu și Aurelia Bunea (U.T.M.). Ele au fost anunțate cu o zi înainte. În seara de 25 februarie a.c. tov. Eleonora Ciobanu a plecat la o clacă de tors la locuitorul Trandafir Ciobanu unde a găsit acolo printre ceilalți, prezenți, și pe tânărul Ion C. Florea, fiul lui Constantin C. Florea, proprietar a 28 de pogoane, care știa că tov. Eleonora face parte din comisie și a întrebat-o „că [ce] dracu mai vrea cu voi, plecați să mulgeți vacile prin sat cu derbedeii ăia care au venit? Nu se mai satură de lapte ăia de la fabrici, că le-ați dat de toate, acum le mai dați și lapte. Dar proaste mai sunteți, din tot satul vă găsi pe voi!” O să dați voi de dracu, când or veni americanii, să vedem încotro o luați atunci cu comuniștii voștri”. Acestea le-a declarat în fața noastră.

Tov.U.T.M.-istă a plecat influențată și în ziua când să înceapă operațiunile, nu mai venea. Am chemat-o și ne-a comunicat că numai merge, că a râs de ea o noapte Ion C. Florea. Noi am lămurit-o și a mers în sat.

Pentru aceasta și plus alte greutăți pe care le face în sat noaptea pe unde umblă, propunem să i se acorde o pedeapsă pe care o merită deoarece calomniează mereu acțiunile partidului.

Prin sat s-au mai manifestat: Mihai I. Simion, cu 18 pogoane, Ioana Gheorghe, săracă, Ion Simion, mijlocaș, care nu au vrut să semneze cele declarate, crezând că se înscriu la colectiv. În afară de aceasta nu am avut alte manifestări, cu această ocazie, și lucrarea s-a terminat în bune condițiuni la orele 13.

Trăiască lupta pentru pace.

SECRETAR,
s. indescifrabil

S.J.T.A.N., fond P.C.R.-Comitetul raional Videle, ds. 29/1951, f. 2, original.

34. **1951, martie 15, Găuriciu.** *Adresă de eliberare din funcția de îngrijitor la școala elementară din Găuriciu a lui Ilie C. Mone, pe motiv că nu și-a predat cota, și încadrare pe același post a lui Nicolae P. Folea.*

Sfatul Popular C[omuna] Găuriciu
Raionul Zimnicea
Nr. 286
1951 Martie 15

Către,
SFATUL POPULAR AL RAIONULUI ZIMNICEA,
Secțiunea CADRE,

Înaintăm anexat Deciziunea Nr. 286 din 15 Martie 1951, în dublu exemplar, privitor la desărcinarea tov. Ilie C. Mone din funcțiunea de îngrijitor la școala elementară din comuna Găuriciu și încadrarea în același[i] post a tov. Nicolae P. Folea pe aceeaș[i] dată.

Desărcinarea din funcțiune a tov. Ilie C. Mone s-a făcut pe motiv că nu și-a predat cota obligatorie prevăzută în obligația de predare la porumb cantitatea de 290 Kg. și fl. soarelui 23 Kg., care nu a predat nimic.

Pentru motivele arătate, vă rugăm a dispune aprobarea deciziunii anexate.

PREȘEDINTE,
s. Constantin I. Matei

Secretar,
s. M.D. Lăzărescu

S.J.T.A.N., fond *Primăria Izvoarele*, ds. 8/1951, f. 47, original.

***

35. **[1951, martie după 15], Alexandria.** *Sinteza informativă a Biroului Regional de Securitate Alexandria cu măsurile luate în intervalul 15 februarie – 15 martie 1951 în problema G.A.C.*

BIROUL RAIONULUI DE SECURITATE ALEXANDRIA

SINTEZĂ INFORMATIVĂ

În cadrul Problemei G.A.C. pe intervalul de timp de la 15 Februarie la 15 Martie 1951.

Raportăm că din investigațiile și acțiunea informativă întreprinsă de noi până în prezent în cadrul acestei probleme s-a constatat după cum urmează:

G.A.C. Ștorobăneasa

La această Gospodărie Agricolă Colectivă, din comuna Ștorobăneasa, Raionul Alexandria, Planul de Producție s-a împărțit pe brigăzi și echipe, dându-se fiecăreia suprafețele precise din fiecare cultură, atelaje, pluguri, grape, această repartitie fiind pe tot anul.

În prezent sunt în curs lucrările de parcelare a terenului, prin care se precizează locul unde va fi fiecare cultură.

La toate Gospodăriile Agricole Colective s-a desfășurat planul de cultură conform sarcinilor primite de la Ministerul Agriculturii, au fost în parte, obiecțiuni, față de sarcinile, la cultura bumbacului și producția de arpagic, însă prin munca de lămurire dusă de organele politice și administrative, locale și raionale, arătându-le necesitatea acestei producții, s-au remediat fiind lămurii colectiviști.

În general la toate Gospodăriile Agricole Colective, semințele lipsesc, au numai semințe de porumb și floarea-soarelui, celelalte se dau din fondurile centralizate, iar cele de legume s-au programat de către Ministerul Agriculturii, pe care le-au și primit, în prezent sunt aprovizionați cu aceste semințe.

La toate Gospodăriile Agricole Colective, în afară de mijloacele de muncă proprii, s-au făcut contractări cu Stația de Mașini și Tractoare.

La toate Gospodăriile Agricole Colective din raza acestui Raion s-a adus inventarul cu care au fost înscriși membrii, afară de Gospodăria Agricolă Colectivă din comuna Ștorobăneasa, unde deși s-a dus muncă de lămurire de către organele Politice și Administrative locale și Raionale, nu s-au putut convinge numiții:

Constantin Enache, născut în anul 1908 luna Octombrie ziua 30, în comuna Smârdioasa, Teleorman, este fiul lui Budea și Paraschiva, căsătorit, are 2 copii; ca avere posedă 4 ha teren arabil, are serviciul militar satisfăcut la regimentul 20 Infanterie, contingentul 1930, eliberat cu gradul de sergent; în trecut nu a făcut nici un fel de politică, în prezent este încadrat în P.M.R.

Iancu Bulumac, născut în anul 1904 luna Mai ziua 13 în comuna Ștorobăneasa, este fiul lui Anghel și Gherghina, căsătorit, fără copii; ca avere posedă 2,50 ha teren arabil; are sevicul militar satisfăcut, Călărași cu schimbul, eliberat cu gradul de soldat; în trecut nu a făcut nici un fel de politică, în prezent este încadrat în P.M.R.

Alexandru Voicu, născut în anul 1919 luna Martie ziua 5 în comuna Ștorobăneasa, Teleorman, fiul lui Marin și Stana, căsătorit, are 3 copii; ca avere posedă 5,75 ha teren arabil; are serviciul militar satisfăcut la Depozitul Central, contingentul 1942, eliberat cu gradul de soldat; în trecut nu a făcut nici un fel de politică, în prezent este înscris în P.M.R.

Sus-numiții, deși s-a dus muncă de lămurire pe lângă aceștia, nu au putut fi lămuriți pentru a-și [a] duce inventarul cu care au fost înscrși în colectiv.

În acest sens s-au luat măsuri de către noi pentru intensificarea acțiunii informative pe lângă sus numiții, pentru a se cunoaște elementele dușmănoase care caută să corupă aceste elemente de a-și aduce inventarul cu care este înscris la colectiv.

În general zilele de muncă s-au aplicat și socotit după normativele Ministerului Agriculturii.

Gospodăriile Agricole Colective după raza acestui raion sunt în general aprovizionate cu strictul necesar de semințe, atelajele sunt gata pentru a începe însămânțatul, nu s-au semnalat până în prezent alte greutăți din partea acestora; sunt organizate conform instrucțiunilor primite.

Din acțiunea informativă întreprinsă de către noi în comunele Țigănești, Atârnați și Buzescu, unde se duce muncă de lămurire pentru crearea de noi Gospodării Agricole Colective, s-au constatat următoarele:

- munca de lămurire în rândurile țăranilor săraci și mijlocași se duce de către organele administrative și politice locale și raionale.

- în afară de munca de lămurire care se duce de la om la om, s-au ținut ședințe cu locuitorii, în care s-a prelucrat Statutul model al Gospodăriei Agricole Colective, astfel s-a ajuns ca în comuna Buzescu să se înscrie 35 de membri, în comuna Atârnați 20 membri și în comuna Țigănești 15 membri.

- în comuna Țigănești s-a observat că munca de lămurire se duce foarte greu pentru crearea de noi gospodării colective, pentru faptul că în această comună sunt circa 150 chiaburi, care au mare influență în rândul țăranilor săraci și mijlocași. Circa 80 chiaburi au tractoare în această comună, cu acestea caută să corupă țăranii săraci și mijlocași de a face contractări cu S.M.T. și de a se înscrie în colectiv.

În acest sens s-au luat măsuri de către noi pentru intensificarea acțiunii informative în rândul acestora, pentru a se cunoaște precis elementele care caută să ducă desbinări în rândurile țăranilor săraci și mijlocași, de a-i corupe să nu se înscrie la colectiv.

Sublocotenent de securitate
s. Jipa Steian

A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds.14, vol.II, f. 42-43, original.

***

36. **1951, iulie 23, [Roșiorii de Vede].** *Situația Gospodăriilor Agricole Colective din Regiunea Teleorman la data mai sus amintită.*

SITUAȚIA

Gospodăriilor Agricole Colective la data de 23 iulie 1951

Numărul total al Gospodăriilor Colective: 26; din care vechi: 7; noi: 19; numărul familiilor: 1.383; numărul total al brațelor de muncă: 2.968; din care țărani muncitori: 2.614; funcționari: 354. Suprafața totală: 4.917,43; din care arabil: 4.694,99; livezi de pomi: 21,10; vii: 17,17; fâneață: 75,70; pădure: 34,24; neproductiv: 74,43. Situația culturilor: păioase: 1.897,15; porumb: 1.297,34; bumbac: 275; alte plante tehnice: 39; grădini de zarzavat: 291,81; plante industriale: 256,79; orez: 24; furaj: 267,62. Situația atelajelor și uneltelor agricole: boi: 416; cai: 135; care: 240; căruțe: 65; ghiociuri: 87; pluguri: 260; grape: 209; prașitori: 85; secerători legători: 1; secerători simple: 26. Situația fermelor zootehnice: vaci: 35; oi: 500; porci: 86; păsări: 530; stupi: 213; pui: 7.364; purcei: 66.

Șeful Serv. G.A.C.

Al. Gheța

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al regiunii Teleorman*, ds. 66/1951, f. 190, original.

***

37. **1951, după noiembrie 27, București.** *Adresa Consiliului de Miniștri nr. 9341 către Comitetul Executiv al Sfatului Popular Regional Teleorman privind mijloacele propagandistice de lămurire a populației în privința colectivizării.*

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A TREBURILOR

CONSILIULUI DE MINIȘTRI

Nr. 9341

CĂTRE,

COMITETUL EXECUTIV AL SFATULUI POPULAR
REGIONAL TELEORMAN

Ca urmare la adresa noastră Nr. 632 din 27 Noiembrie 1951, vă trimitem alăturat restul de conferințe care se vor ține cu deputații:

Conferința VI-a Plătindu-ne la timp partea socială, subscrisă întărim și dezvoltăm activitatea Cooperativei pusă în slujba intereselor noastre.

Conferința are Nr. 120 și a fost trimisă tuturor căminelor culturale pentru luna Noiembrie 1951

În prelucrare se va insista ca:

- Deputații să fie printre primii care să-și achite partea socială subscrisă.

- Prin exemplul personal, să îndemne și pe alți cetățeni din localitate de a-și achita partea socială.

- Să se intereseze de activitatea Cooperativei și să-i arate la timp, lipsurile spre a le putea îndrepta.

- Deputați[i] să fie acei[a] care lămuresc și îndrumă țărănimea muncitoare să-și valorifice produsele prin Cooperativă

Conferința VII-a Pentru a valorifica în cât mai bune condițiuni produsele muncii noastre, să încheiem contracte cu Cooperativa.

Conferința se găsește în broșură, la toate căminele culturale, care s-a ținut în luna februarie 1951.

În conferință se va scoate în evidență că:

Intensificarea schimbului de mărfuri între sat și oraș, întărește legătura tot mai mult între clasa muncitoare și țărănimea muncitoare.

- Deputați[i] să fie printre primi care și-au asigurat din timp valorificarea produselor lor, încheind contracte cu Cooperativa.

- Deputați[i] trebu[i]e să cunoască în [ce] condiții se fac contractările prin Cooperativă și care sunt avantajile lor, pentru a putea lămuri țărănimea muncitoare, spre a înche[i]a contracte cu cooperativa.

- Să se dea exemplu de deputați și țărani muncitori care și-au înche[i]at contracte cu cooperativa

- Să se arate ce avantaje au avut țărani muncitori care în anul trecut /1951/, au făcut contracte cu cooperativa.

- Deasemeni să se dea exemplu de unii țărani muncitori care necontractându-și zarzavaturile, creșterea vitelor și a porcilor și altele prin cooperativă au căzut pradă speculanților și chiaburilor.

- Să se arate ce importanță are încheierea de contracte cu cooperativa pentru plante industriale, orez, sorg și altele.
- Să fie demascați chiaburii, speculanții, și coadele lor de topor cari sabotează închierea de contractări între cooperativă și țărani[i] muncitori.

Conferința VIII-a: “Foloasele electrificării pentru agricultură”

Conferința a apărut în Îndrumătorul Cultural Nr. 25 și a fost repartizată pentru luna Februarie 1951 tuturor căminelor culturale.

Pentru legarea ei de specificul comunelor, veți mai arăta că:

Sfatul Popular și deputații, trebu[i]e să analizeze condițiile locale pentru a descoperi posibilitățile introducerii electricității în sate și comune.

- Deputați[i] trebu[i]e să fie primi[i] care lămuresc cetățenii asupra avantajelor electrificării.

- Să se dea exemplu de o comună electrificată din apropiere și felul cum își efectuează ea lucrările.

- În comunele electrificate, să fie lămurii cetățenii de a-și introduce cu toții lumina electrică.

Deputații, sprijinind Sfatul Popular, să contribu[i]e la lămurirea cetățenilor, pentru a se procura unele motoare electrice (necesare în treerat, selecționat sămânța, vânturat, etc.) aparat cinematografic și altele pentru culturalizarea maselor precum și pentru răspândirea științei agrotehnice în satele noastre.

Conferința IX-a “Importanța extinderii Culturii legumelor și lucrările pregătitoare în grădina de zarzavat”.

Conferința a apărut în îndrumătorul cultural ca supliment pentru luna Februarie (sic) și se găsește la toate căminele culturale.

În această conferință să se arate că:

- Deputații trebu[i]e să fie primii care cultivă zarzavaturile pe pământul lor precum și cei care extind în măsura posibilităților lor, aceste suprafațe.

- Ei trebu[i]e să ducă muncă de lămurire printre cetățeni ca nici un petic de pământ de la sate s-au de la orașe, bun pentru grădinărie să nu rămână necultivat.

- Deputați[i] trebu[i]e să lămurească cetățeni[i] ca să-și realizeze din timp condiții de irigații pentru a asigura continuu cu apă culturile de zarzavat, să îngrășe pământul încă din primăvară spre a se scoate recoltele cât mai bogate de ardei, pătlăgele, roșii, ceapă, varză, etc. precum repararea și pregătirea din timp a răsadnișilor.

- Să fie evidențiați acei deputați care prin exemplul lor au atras la această muncă și pe alți cetățeni din localitate.
- Să fie demascați chiaburii care sabotează pregătirea și realizarea la timp a zarzavaturilor.

Conferința X-a Să pregătim și să organizăm din timp campania însămânțărilor de primăvară.

Conferința a apărut în îndrumătorul cultural pentru luna Februarie 1951 și se găsește la toate căminele culturale.

În completare la această conferință veți arăta că:

- Cu cât vom realiza la timp însămânțărilor de primăvară, cu atât vom realiza recolte mai bogate. Vom avea mai multe cereale, mai multă pâine clasei muncitoare și poporului nostru.
- Deputați[i] va trebui să fie printre primii care și-au reparat uneltele agricole pentru însămânțări.
- Deputații să ajute Comitetele Executive ale Sfaturilor Populare să facă un plan de reparații pe comune, și sate, repartizând pe fiecare centru de reparații un număr de cetățeni.
- Deputații trebu[i]e să controleze cum funcționează centrele de reparații din comună, să lămurească pe acei țărani muncitori care nu respectă ordinea, întârziind a-și repara uneltele în ziua fixată.
- În legătură cu Sfatul Popular, deputați[i] să contribu[i]e la înmânarea planurilor de cultură fiecărei gospodării în parte până la sfârșitul primei jumătăți a lunii Februarie.
- Să se ia măsuri din timp pentru a se face probe de germinare a semințelor.
- Să se dea exemple de deputați care au pregătit din timp uneltele, au selecționat și tratat semințele, controlând germinația lor, atrăgând în această muncă și alți țărani muncitori.
- Să fie popularizați în presă, la gazetele de perete, în adunări populare acei deputații și țărani muncitori care se vor evidenția în desfășurarea campaniei însămânțărilor de primăvară.

Conferința XI-a “Importanța extinderii culturilor plantelor industriale și textile”.

Conferința a apărut în Îndrumătorul Cultural ca supliment Nr. 32 pentru luna Martie 1951, și se găsește la toate căminele culturale.

În conferință veți arăta că:

- În trecut în satele noastre, numai moșieri[i] și chiaburii puteau să cultive plante industriale și textile deoarece asemenea lucruri cerea[u] multe brațe de muncă, iar țărani[i] noștri muncitori nu le aveau.

- Să se arate că astăzi mai mult ca oricând în regimul nostru de democrație populară s-au creiat condiții ca și în satele noastre la GAS, GAC în întovărășiri și chiar la țărani individuali s-au creat condiții de cultivare a plantelor industriale, pentru dezvoltarea industriei noastre socialiste.
- Deputații să lămurească țărănimea muncitoare de a cultiva cât mai mari suprafețe de plante industriale și textile necesare ca materie primă pentru industria noastră.
- Să se dea exemple de deputați care au cultivat asemenea plante, și avantajele ce au avut în urma valorificării[i] lor.
- Să se dea exemple de realizările la ha. obținute de GAS și GAC. și întovărășiri, astfel să rezulte că recolte mari de plante industriale nu se pot obține decât pe suprafețe întinse de pământ.
- Deputații să lămurească țărani[i] muncitori ca un număr cât mai mare să cultive plante industriale și textile.
- Să fie demascați chiaburii care nu au respectat plafonul de cultivare a plantelor industriale, precum și a coadelor lor de topor din comune și sate.

Conferința XII-a “Contribuția țărănimii sovietice la îndeplinirea planurilor cincinale staliniste”.

Această conferință a apărut în îndrumătorul Cultural ca supliment și a fost repatizată tuturor căminelor culturale pentru ziua de 10 Martie 1951.

Se va mai arăta în complectarea conferinței că:

Traiul țărănimii noastre nu se deosebea cu nimic în timpul regimurilor burghezo-moșierești de traiul țărănimii ruse din timpul țarismului.

- Să se dea unele exemple locale de felul cum moșierii și chiaburii exploatau țărani noștri muncitori.
- Să fie demascați chiaburii din comună care exploatează țărănimea noastră muncitoare.
- Să se mai arate că țărănimea muncitoare din țara noastră urmând exemplul țărănimii sovietice, muncesc cu avânt pentru îndeplinirea planului nostru cincinal, că în fruntea acestei lupte se află țărani colectivști.
- Să fie evidențiați acei țărani muncitori și în primul rând colectivști care urmând exemplul țărănimii colhoznice au realizat recolte ma[r]i la ha.
- Deputații Sfatului Popular au sarcina de a populariza succesele țărănimii colhoznice din U.R.S.S. în lupta pentru realizarea

planurilor cincinale staliniste și să arate țăranimii noastre muncitoare că singura cale de a scăpa din mizerie și exploatare este transformarea socialistă a agriculturii.

S.J.T.A.N., fond *Primăria Izvoarele*, ds. 1/1952, f. 27- 28, copie.

***

38. [1951, decembrie 24, Cosmești]. *Raport de activitate făcut de delegații Comitetului Raional P.M.R. Vida privind confiscarea bunurilor de la cetățenii care nu și-au achitat cotele.*

RAPORT DE ACTIVITATE

În urma sarcinilor trasate de partid pe data de 14 decembrie a.c. ne-am prezentat în comuna Cosmești cu satul Ciupereni, am luat contact cu organizația de bază căreia i-am cerut mobilizarea tuturor membrilor de partid din organizație pentru orele 18. Între timp am luat contact cu Comitetul Executiv al Sfatului Popular Cosmești și cu colectorul din comună căruia i-am cerut tabel de toți chiaburii din comună. La orele 18 s-au prezentat cinci membri de partid împreună cu tov. secretar al organizației de bază cărora din nou l-am spus ca pentru orele 20 să mobilizeze la școală toate organizațiile de masă și anume: Fr. Pl., U.F.D.R., U.T.M., și un număr cât de mare din țăranii săraci și mijlocași, cinstiți, cu care vom avea o consfătuire, accentuând ca din membrii de partid și organizațiile de masă să nu lipsească nici un membru. Între timp am studiat tabelul cu chiaburii pentru a vedea care din ei și-au predate cotele și care nu au predat cotele.

La orele 20,30 au început să se adune tov.membrii de partid și [ai] organizațiilor de masă ca la orele 21 să avem în sală un număr de 46, din care 18 membri de partid și 28 membrii din celelalte organizații de masă la comuna Cosmești și 21 membrii de partid la satul Ciupereni. Din țăranii săraci și mijlocași nu s-a putut aduce nici unul.

La orele 21 s-a început consfătuirea, unde am arătat scopul venirii noastre în comună. Prin discuțiile vii ce am avut am căutat și am imprimat adânc ura contra chiaburilor, am organizat echipe din cei prezenți pentru a păși la acțiune. La început, adică la orele 22 fix toți cei aflați în sală au pornit în echipele formate la chiaburii Radu I. Lulea, Manole Cosmescu și Ilie A. Ionescu din comuna Cosmești, unde am început acțiunea. De la chiaburul Ilie A. Ionescu în urma perchercheziției făcute s-a ridicat o vacă

pentru că nu predase cota de 129 kg. floarea soarelui și 1081 l de lapte; vacă care a fost trimisă la Secția Gostat Ciuperceni, iar la magaziile cu cereale am lăsat echipa de pază pentru că avea porumb nebătut.

De aici am pornit la chiaburul Radu I. Lulea care mai avea de predat cotă de cereale căruia i s-a ridicat o vacă, un porc mare și unul mic și 6 oi, care au fost trimise la Secția Gostat Ciuperceni, iar la pătulul de porumb s-a lăsat pază. De aici am pornit la chiaburul Manole Cosmescu care avea încă cote nepredate de la care s-au ridicat 2 porci mari și unul mic care au fost trimiși la Secția Gostat Ciuperceni.

Între timp s-au găsit batoze și s-a început bătutul porumbului la chiaburul Radu I. Lulea. Operația a continuat toată noaptea, în continuare pe ziua de 15 decembrie, până când am primit dispozițiuni ca vitele sechestrate să se restituie dacă [debitorii] nu au alte datorii la fisc, iar porumbul poate fi ridicat și în drugi. În ziua de 15 a.c. s-a încărcat grâul și porumbul de la chiaburii arătați iar în dimineața zilei de 16 a.c. convoaiele de căruțe au pornit la Baza de recepție cu forme legale.

După ce s-a terminat confiscarea cerealelor la cei trei chiaburi arătați mai sus, am procedat la majorarea cotelor la chiaburii care predaseră cotele, dar nu în termenul legal, după care au fost chemați la Sfatul Popular, li s-a comunicat majorarea cotelor și s-a urmărit ducerea lor la baza de recepție. După această operațiune, s-a procedat la majorarea cotelor la mijlocași și țăranii săraci care au înțeles rostul majorării și singuri, neforțați și-au predat majorările.

Cu ocazia acțiunii dusă în comună s-au predat toate cotele de cereale și leguminoase, cu excepția laptelui, [la] care se continuă predarea, și o parte a [datoriilor] pentru S.M.T.

La acțiunea de colectare au lucrat efectiv, alături de Comandament, un număr de 9 membri de partid din comuna de reședință Cosmești și 7 membri de partid din satul Ciuperceni, tot aparatul administrativ al Sfatului Popular și 3 membri din Organizația Fr. Pl. Au plecat din ședință 2 membri de partid din comuna de reședință Cosmești și 7 membri din satul Ciuperceni, care au refuzat să ia parte la ședință, iar un număr de 6 membri de partid din comuna Cosmești au plecat în timpul operațiunilor, adică chiar în dimineața zilei de 15 decembrie a.c. [...]

În urma instrucțiunilor primite în ședința de la Siliștea în seara zilei de 22 decembrie a.c., în ziua de 23 decembrie a.c. am căutat să convocăm organizațiile de bază unde să ținem o ședință cu obiectul "Întărirea vieții de partid" însă, cu toată stăruința depusă, nu am putut ține această ședință deoarece nu s-a putut întruni nici jumătate din membri de partid și abia în dimineața zilei de 24 decembrie a.c. s-a putut întruni numărul legal de

membri de partid, cu care s-a ținut ședința despre analiza muncii în timpul operațiunilor de colectare, excluderea din partid a 4 membri care au refuzat să ia parte la acțiunea întreprinsă, s-au aplicat două pedepse, una cu vot de blam și alta cu vot de blam și avertisment, aceasta, numai la cei prezenți, deși sunt mai mulți la care trebuie să se aplice excluderea din partid și pedepse bine meritate celor care au refuzat să ia parte la acțiuni sau au plecat în timpul acțiunii, dar nu au putut fi aduși la ședință. Urmează ca pentru aceștia organizațiile de bază să facă ședințe speciale.

La orele 12 s-a ținut o a doua ședință lărgită cu toți membrii de partid, organizațiile de masă și câțiva țărani săraci și mijlocași la care a participat un număr de 80 [de persoane]. La această ședință s-a făcut analiza muncii, demascarea chiaburilor și li s-a vorbit de înființarea G.A.C. Nu am avut cazuri de îndepărtări din serviciu a salariaților că nu și-au predat cotele la timp sau ar fi făcut greutăți în timpul acțiunii. Cazul ar fi cu referentul încasator Petre Băețel care nu a luat parte la acțiuni, deși i s-a spus că face parte din comandament și a fost adus de noi la Sfat după mai multe indicații, astfel că atunci când a fost adus, în trei zile s-au încasat peste 250.000 lei. Dacă ar fi fost de la început, debitul credem că putea fi lichidat. Cerem ca Serviciul Financiar Raional să ia măsuri de îndepărtare din serviciu a acestui referent încasator.

Împuterniciți: 1. s. indescifrabil

2 .s. Cristea Constantin

S.J.T.A.N., fond *P.C.R.-Comitetul Raional Videle*, ds. 46/1951, f. 23-24, original.

***

39. **1951, Segarcea Vale.** *Dare de seamă pe anul 1951 a Gospodăriei Agricole Colective Segarcea Vale, semnificativă pentru modul cum se desfășura activitatea într-o astfel de unitate din Regiunea Teleorman la începutul colectivizării.*

Gospodăria Agricolă Colectivă
 “1 Mai” Segarcea Vale

DARE DE SEAMĂ ASUPRA MUNCII DEPUSE ÎN GOSPODĂRIA
 AGRICOLĂ COLECTIVĂ PE ANUL 1951

Tovarăși și tovarășe,

Astăzi pentru noi, membrii acestei gospodării, este o mare sărbătoare pentru că după un an de muncă rodnică în colectiv și cu ajutorul primit din partea Comitetului Raional de Partid și a Sfatului popular raional și aplicând cele mai înaintate metode agrotehnice sovietice, am putut, prin munca noastră colectivă, care a devenit o muncă cu mult mai superioară față de gospodăriile individuale, care dă exemplu țăranilor săraci și mijlocași că muncind în tarlale mari gospodăria obține recolte din ce în ce mai bogate și dă posibilitatea de a dezvolta diferite ramuri de producție care ajută la ridicarea gospodăriei noastre colective și la îmbunătățirea nivelului de trai al membrilor colectivști.

Tovarăși și tovarășe, membrii gospodăriei noastre anul acesta au muncit cu mai mare [spor] având și încredere față de anul 1950 când gospodăria noastră a luat ființă.

Tovarăși, voi arăta acum cum au decurs muncile în gospodăria noastră colectivă. Începând din lunile de iarnă, membrii gospodăriei au împletit o serie întregă de coșuri și coșnițe, au împletit garduri în curtea gospodăriei, au îngrijit vitele de muncă, au reparat uneltele de muncă pentru campania de primăvară.

După luarea zăpezii membrii gospodăriei au pornit la grăpatul ogoarelor de toamnă unde s-au grăpat cca. 60 ha, iar după terminarea grăpatului s-a început la însămânțarea de primăvară cu mașini închiriate de la cooperatie [și] cu vitele gospodăriei noastre, însămânțându-se următoarele suprafețe: lucernă 3 ha, fl. soarelui 5 ha, ovăz 3 ha, borceag 2 ha, fasole 5 ha, porumb 21 ha și 1 ha sfeclă furajeră.

S-au mai însămânțat cu mâna: suprafața de 1 ha cartofi, 1 ha ceapă, 1 ha pepeni, precum și semănăturile ce s-au efectuat la grădina de zarzavat. În această perioadă s-au folosit și mașinile S.M.T.-ului care n-au trecut cu cultivatorul peste 13 ha. Culturile de primăvară au fost făcute la timp și în cele mai bune condițiuni.

Pentru toate însămânțările de primăvară gospodăria nu a avut semințe decât porumb 550 kg, lucernă

75 kg, iar restul de semințe au fost luate cu împrumut de la U.R.C.C., prin baza de recepție, după cum urmează: mazăre 900 kg, borceag 380 kg, sfeclă zahăr 21 kg, ovăz 370 kg.

O parte din semințe a fost luată cu bani împrumutați de la Banca R.P.R. din care s-au cumpărat 1.800 kg cartofi, 400 kg fasole, iar restul semințelor de zarzavat au fost cumpărate de la semințeria "Petrof" București.

Imediat după terminarea însămânțărilor de primăvară membrii gospodăriei au trecut la plivitul grâului iar muncile de seceriș și treeriș s-au

făcut în bune condițiuni și fără pierderi, iar recoltatul culturilor de toamnă s-a efectuat la timp, precum și însămânțatul culturilor de toamnă în suprafață de 50 ha cu grâu, care s-a semănat în cruce, după metodele înaintate agrotehnice sovietice, la fel și 10 ha orz, 3 ha rapiță, 1,50 ha usturoi și ceapă.

Toate aceste culturi au ca scop asigurarea vieții membrilor gospodăriei colective și asigurarea planului de stat pe anul 1952, în cadrul celui de al doilea an al planului cincinal.

Tovarăși, datorită muncii depuse de membrii gospodăriei colective și ajutorului dat de Partid și Guvern, am reușit să ne îndeplinim cu cinste toate sarcinile, știind că de acestea depinde realizarea planului de stat și întărirea lagărului păcii, totodată este o lovitură dată dușmanului de clasă și a chiaburilor, cum este cazul la noi în sat [cu] chiaburii Mihai Mitrănuș, Lincă Nedelcu care toată viața ne-au exploatat până la sânge, care și astăzi caută să poarte toate minciunile în rândurile oamenilor săraci și mijlocași, spunând tot felul de minciuni.

Oamenii nu mai cred minciunile lor ci văd cu ochii realitatea roadelor muncii planificate în gospodăria colectivă și sunt tot mai mult atașați față de partid.

Tovarăși, după culturile recoltate de noi am obținut cantități bogate, după cum urmează: grâu. De pe suprafața de 37 ha s-au realizat 66.573 kg, din care s-a predat cotă statului cantitatea de 6.690 kg. Munci S.M.T. 12.477 kg. Semințe împrumutate 1.000 kg. Fond semințe 7.674 kg. Repartizat pentru fond furaj 188 kg. Repartizat fond ajutor 2% 1.331 kg. Rămas pentru repartizat membrilor gospodăriei pentru zile muncă, cantitatea de 37.213, revenind pe zi muncă 4,960 kg. Orz: după suprafața de 3 ha s-au obținut 7.575 kg. Predat cotă 530 kg. Munci S.M.T. 1.049 kg. Semințe împrumutate 500 kg. Fond de sămânță 1.681 kg. Fond furaj 664 kg. Fond ajutor 2% 151 kg./ Rămas de repartizat membrilor gospodăriei pentru zile muncă cantitatea de 3.000 kg. Pentru o zi muncă 0,400 kg. Ovăz După suprafața de 1 ha s-au obținut 960 kg. Fond de semințe 800 kg. Fond de furaj 160 kg. Fasole. După suprafața de 5 ha s-au obținut 4.932 kg. Cotă predată 883 kg. Munci S.M.T. 385 kg. Fond de semințe 500 kg. Fond ajutor 2% 148 kg. Repartizat pentru zile muncă membrilor gospodăriei 3.016 kg. Revenit pentru o zi de muncă cantitatea de 0,400 kg. Porumb. După suprafața de 21 ha s-a realizat cantitatea de 37.000 kg. Cotă către stat 3.830 kg. Munci S.M.T. 4.336 kg. Pentru semințe împrumutate 2.500 kg. Repartizat pentru fond de semințe 600 kg. Repartizat pentru fond de furaj 3.000 kg. Repartizat pentru fond ajutor 2% 740 kg. Repartizat membrilor pentru zile muncă 28.115 kg. Revine pentru o zi muncă 3,748

kg. Floarea soarelui. După suprafața de 5 ha s-au obținut 4.800 kg. Cotă către stat 870 kg. Munci S.M.T. 543 kg. Repartizat pentru fond de semințe 100 kg. Repartizat fond 2% 96 kg. Repartizat membrilor pentru zile muncă 3.191 kg. Revine pentru o zi muncă 0,425 kg. Bumbac. Gospodăria a vut însămânțată suprafața de 10 ha bumbac care a dat o producție totală de 8.500 kg. Din care s-au predat 8.290 kg. Rămas în magazie 0,210 kg. S-au primit: bani 1.027.000 lei; pânză muncitorul 930 m; barchet 200 m; stambă 200 m; finet 80 m; bumbac fir 165,900 kg; zahăr 125 kg; sodă caustică 125 kg; porumb 6.221 kg. Ceapă. S-a realizat după suprafața de 1 ha cantitatea de 17.600 kg. Din aceasta s-au vândut U.R.C.C.-ului 5.600 kg. S-au vândut S.M.T.-ului Traian 2.000 kg. S-au vândut la diferiți locuitori 1.500 kg. S-au împărțit membrilor gospodăriei 4.900 kg. Fond de semințe 100 kg. Fond de ajutor 2% 480 kg. Usturoi. Pe suprafața de 1,50 ha s-au realizat 5.000 kg. S-au împărțit membrilor gospodăriei 490 kg. Fond ajutor 2% 100 kg. Fond sămânță 1.000 kg. S-au valorificat prin U.R.C.C. 3.000 kg. Bani. Pentru zilele muncă ale membrilor gospodăriei a revenit suma de lei 261.553 , revenind pe o zi muncă 37 lei (50%, restul de împărțit la 31 decembrie 1951).

Tovarăși, datorită Partidului și Guvernului care ne-au pus la dispoziție prin Banca R.P.R. credite de bani pe termene lungi am putut crea 3 ferme zootehnice și anume: o fermă zootehnică de 10 scroafe de reproducție, rasă Iork, o fermă de păsări cu un număr de 200 găini de rasă, o fermă zootehnică-agricolă cu 50 stupi din care s-a realizat până în prezent un număr de 25 de stupi, rămânând să mai cumpărăm restul de 25.

Tovarăși, dacă s-au obținut aceste roade în gospodăria colectivă, [este] datorită membrilor colectivști care au înțeles să vină regulat la muncă, de exemplu tov. Călin Drăgulin, Radu Mardale și alți tovarăși, care sunt fruntașii gospodăriei. Nu toți tovarășii au înțeles să vină la muncă în gospodărie în mod regulat, ca tovarășii arătați mai sus, de exemplu Maria A. Nedelcu, Victoria Chiriac, Leana Mustăciosu și alții.

Lipsuri

Tovarăși, dacă Gospodăria Agricolă Colectivă a avut multe realizări nu putem să nu arătăm aci și lipsurile care s-au manifestat în munca noastră în decursul acestui an:

- comitetul de conducere și în special tovarășul președinte al gospodăriei nu au făcut un plan de muncă concret în gospodărie iar consiliul de conducere a fost inexistent;
- nu am putut controla șefii echipelor de felul cum își duceau munca;
- șefii echipelor nu-și țineau echipele în mână și nu le mobilizau la muncă;
- nu se cunosc întreceri între echipe și nici fruntașii în producție;

- nu am controlat brigadierul cum își duce munca, fiind antrenat în diferite munci.

O foarte mare lipsă am avut-o cu eleșteul care s-a făcut pentru a uda grădina de zarzavat unde s-au întrebuințat zile muncă foarte multe și nu a dat rezultate bune, deși avem eleșteu bun în altă parte și nu l-am reparat.

O altă lipsă se mai datorește și consiliului de conducere pentru că nu a făcut un plan de muncă pe fiecare colectivist în parte.

Nu am ținut adunările generale regulat și nu am desbătut problemele legate de gospodărie.

Propuneri.

Ținând cont de lipsurile care le-am avut, ne propunem pe viitor:

- a lărgi ferma zootehnică de păsări cu cca 500 de păsări precum și construirea cotețului necesar în mod sistematic și metodic după exemplele construcțiilor din Uniunea Sovietică;
- lărgirea fermei zootehnice pentru crescătoria de porci de la 10 până la 100;
- înființarea unui eleșteu sistematic cu pește selecționat, crap, pe o rază de 1 km;
- lărgirea grădinii de zarzavat cu o suprafață de 5 ha în plus față de cele care le avem, în total 10 ha;
- construirea unui grajd model de cca 40 vite;
- o crescătorie de găște și rațe de rasă și o fermă de 200 de oi;

Trăiască Partidul Muncitoresc Român în frunte cu tov. Gheorghe Gheorghiu-Dej, inițiatorul și îndrumătorul G.A.C.-ului!

Trăiască creatorul, învățătorul și îndrumătorul popoarelor din întreaga lume care a pus bazele socialismului și luptă pentru pace, tov. Iosif Visarionovici Stalin!

Trăiască Gospodăria Agricolă Colectivă din R.P.R.

Președinte G.A.C.,
s. indescifrabil.

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Regiunii Teleorman*, ds. 85/1951, f. 166-171, original.

***

40. **1951, Găuriciu.** *Tabel cu locuitorii comunei Găuriciu care nu au achitat cota de grâu pe anul 1951*

Sfatul Popular al
Comunei Găuriciu

Tabel Nominal
Locuitorii din com. Găuriciu care nu au achitat cota de grâu,

Numele și Prenumele	Cote de predat	Cote predate	Rest de predat
Marin F. Baburea	5662	4952	710
Ilie G. Dima	2920	2730	190
Florea V.A. Mitu	2241	1674	597
Flore Gr. Iaciu	1881	1256	625
Marin I. Tănase	1704	1692	92
Adam I. Mane	1107	755	352
Marin A. Mitu	889	246	643
Marin I. Simion	797	673	124
D-tru I. Curdea	713	426	287
Anghel Nedelea	725	514	211
Petre P. Beșu II	900	460	440
Vasile V. A. Mitu	375	325	50
Ghe. Ive Marin	438	378	60
Tudor N. Giulea	903	766	137
Petre F. Lungu	250	210	40
Niculae T. Beșu	1410	1334	76

S.J.T.A.N., fond *Primăria Izvoarele*, ds. 4/1951, f. 19, copie.

***

41. **[1952, ianuarie 21, Vida].** *Raport al colectivului constituit de Comitetul Raional de partid Vida pentru colectivizarea agriculturii.*

Colectivul raional P.M.R. Vida

RAPORT DE ACTIVITATE

în ceea ce privește creerea de noi gospodării colective, începând
de la 29 decembrie 1951 până la 21 ianuarie 1952.

În baza sarcinilor ce au stat în față pentru creerea de noi gospodării agricole colective în raionul nostru, colectivul raional a desfășurat următoarea activitate: Comitetul raional de Partid analizând perspectivele de creare de G.A.C.-uri, s-au stabilit următoarele comune: com. Vida, satul

Tămășești și com. Cosmești. Colectivul raional și-a întocmit un plan de muncă pe o lună de zile stabilind sarcini concrete pentru fiecare din colectiv, pe linia organizației respective. Colectivul s-a deplasat în satul Tămășești pe data de 29 decembrie 1951 și a stat până pe ziua de 7 ianuarie unde fiecare membru din colectiv a trecut la verificarea conducerilor organizațiilor de masă și de bază. După ce s-a văzut care corespunde, după aceea s-a prelucrat hotărârea Comitetului Central al P.M.R. din septembrie 1951. Ca rezultat al prelucrării hotărârii s-a observat că sunt de acord un număr de 12 tovarăși, care au făcut cereri noi. Din cele 70 de cereri vechi, care au fost făcute din anii 1950-1951, aceștia sunt toți capi de familie.

După prelucrarea Hotărârii Comitetului Central s-a convocat ședință cu cei care au fost de acord cu G.A.C. și s-a format Comitetul de inițiativă din 9 tovarăși. După aceea li s-a făcut plan de muncă pe o perioadă de o săptămână, repartizându-se fiecăruia din comitet sarcini cu ce are de făcut în această privință.

După o săptămână de activitate s-a ținut ședință cu Comitetul de inițiativă. S-a constatat că în majoritatea lor nu sunt de acord pe deplin cu G.A.C., fapt ce [denotă] că au dat rapoarte false în ședința Comitetului de inițiativă. De exemplu, tovarășa Dumitra Radu, din partea Org. U.F.D.R., care a fost repartizată să meargă la sora secretarului Organizației de bază pentru a o lămuri, însă a fost la ea și s-a pronunțat că “ce facem, că au venit iar comuniștii aștia, și eu nu sunt de acord cu G.A.C.”. Sora secretarului Organizației de bază [nu a mai spus] ceea ce a spus în ședința Comitetului de inițiativă.

În urma primei ședințe de analiză a Comitetului de inițiativă, a doua zi, nu s-au mai prezentat nici jumătate din ei. [Și asta] din cauza lipsei de sprijin din partea Organizației de bază, [unde] din întreg biroul Organizației de bază nu a fost nici unul de acord cu G.A.C.-ul, motivând [fiecare] că nu este soția de acord.

A reușit să se strecoare în Comitetul de inițiativă un fost legionar, care în urma sesizării făcute de un cetățean, Cosoianu Dumitru, care a fost numit pe urmă președinte al Comitetului de inițiativă, [acesta] l-a schimbat pe fostul legionar Stan Spiridon[...]. Le-am făcut plan de muncă care își continuă sarcinile din planul de muncă.

În ceea ce privește culturalizarea masei în satul Tămășești, în cadrul Căminului cultural, în fiecare duminică s-au ținut conferințe în legătură cu formarea de G.A.C.-uri Totodată tov. Dobre Maria, de la Gospodăria Agricolă Colectivă Butculești din raionul Vârtoape, care a vizitat Uniunea Sovietică, în cadrul Căminului cultural a povestit țăranilor ce a văzut în Uniunea Sovietică.

Activitatea Comitetului de inițiativă: a făcut gazetă cetățenească, unde a scris 4 articole în legătură cu G.A.C. și popularizarea frunțașilor gospodăriilor colective din regiunea noastră.

Începând de la 8 ianuarie activitatea colectivului raional s-a desfășurat în comuna Cosmești, până la data de 21 ianuarie 1952. La fel s-au convocat toate organizațiile de bază și de masă, unde s-a prelucrat hotărârea C.C. al P.M.R. din 18 septembrie.

După prelucrare, s-a [văzut] că sunt de acord 16 tovarăși. Convocându-i în ședință în aceeași zi, seara la ora 6, din 16 tovarăși s-au prezentat 8 tovarăși. Din toți aceștia au fost de acord 2 tovarăși, care au semnat imediat cererile, și cu soțiile. Mai departe, s-a dus muncă de lămurire cu fiecare membru al Organizațiilor de bază și de masă, pentru a se încadra în G.A.C. și a lămuri soțiile.

Am organizat vizită la G.A.C. Conțești, unde au mers 22 tovarăși, membri de partid și nemembri. Rezultatul acestei vizite a fost următorul: toți [cei] care au vizitat G.A.C. Conțești au rămas mulțumiți de rezultatele obținute de colectiviști. În acest an în urma vizitei am mai obținut două cereri, făcute noi, și semnate de soții. În momentul de față avem 8 cereri semnate de soți și soții.

În această perioadă am avut repartizate de [către] Raionul de Partid două echipe artistice, una din Alexandria și alta din comuna Blejești, raionul Vida.

Greutăți

Birourile Organizațiilor de bază din ambele sate nu sunt de acord nici unul, motivând că nu vor soțiile. La fel și organizațiile de masă din comuna Cosmești. [De asemenea], președintele Frontului Plugarilor cât și secretarul Organizației U.T.M. din această comună (motivând că nu vrea maică-sa).

Lipsuri.

Colectivul raional nu a lucrat în strânsă colaborare și după plan bine stabilit, [ca] să se urmărească rezultatele obținute zilnic. Nu s-a completat chestionarul [ca] să fie trimis la timp la regiune, nu s-au trimis procesele verbale la regiune, cele de la ședință. Nici până în prezent nu s-a reușit să se creeze Comitet de inițiativă în comuna Cosmești din cauză [că] nu toți sunt țărani muncitori, și sunt 5 salariați și 3 țărani. Dintre aceștia, un număr de 3 salariați, după constituirea G.A.C. vor părăsi serviciul și vor munci în G.A.C.

O lipsă a tovarășului Preda Ion (din partea U.T.M.) este că în timp de 13 zile nu a stat în comuna Cosmești decât două zile, în timpul când eram plecați la Conțești, motivând că este ocupat cu alte sarcini.

Colectivul raional:

s.s. Cojocarui; s. Samuil; s. Niță Ecat. s. I. Preda.

S.J.T.A.N., fond *P.C.R-Comitetul Raional Videle*, ds. 7/1952, f. 82, original.

***

42. **1952, august 9, Roșiorii de Vede.** *Referatul întocmit de Comitetul Executiv al Sfatului Popular Raional Roșiorii de Vede cu privire la întrunirea tuturor condițiilor pentru a se înființa întovărășirea „T. Vladimirescu” în comuna Dobrotești.*

SFATUL POPULAR RAIONAL ROȘIORI

Comitetul Executiv

9 August 1952

REFERAT,

asupra întovărășirii agricole a locuitorilor din
comuna Dobrotești – Teleorman București

Pentru creerea unei întovărășiri agricole de tip TOZ în comuna Dobrotești, s-a format un Comitet de inițiativă, compus din trei membri care au primit un număr de 20 cereri ale locuitorilor din comună cu o suprafață de 42,77 ha. compusă din 55 parcele.

Locuitorii înscriși au primit următoarele componente:

Țărani săraci = 17 membri cu supraf. de 33,77 ha.

” mijlocași 3 ” ” ” 9,00 ”

din aceștia sunt salariați la diferite Instituții 12 membri cu o suprafață de 26,02 ha. care asigură brațele de muncă la întovărășire.

Întovărășiții de comun acord, au ales pentru comasare 2 trupuri în suprafață egală cu suprafața ce o posedă întovărășiții, terenul fiind de aceeași calitate cu acela al întovărășiților.

Din terenul propus pentru comasare, urmează a fi deblocați un număr de 22 locuitori, din care: un teren sărac pe supraf. de 0,75 ha., 14 mijlocași cu o suprafață de 20,11 ha. și 7 chiaburi cu o suprafață de 14,87 ha. în total 35,07 ha., diferența de 7,00 ha. este a întovărășiților care intră în perimetrul comasat, după cum se vede din memoriul Serviciului Cadastral.

În baza muncii de lămurire schimburile se vor face cu locuitorii dislocați din perimetrul comasat după aprobarea Regiunii.

Nu s-a constatat nici un fel de manifestație împotriva cererii întovărășiiților din această comună.

Propunem ca întovărășirea locuitorilor din comuna Dobrotești să fie aprobată, ținându-se seama că atât [din] referatul tehnicianului cadastral cât și [din] constatările noastre, rezultă că prin comasarea terenului ales în două trupuri, în locul indicat pe schiță, care este propriu scopului, cât și [din] angajamentele luate de întovărășiiți se va putea crea o întovărășire cu rezultate satisfăcătoare.

Președinte,
ss. Mihail Butuc

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds.
48/1952, f. 301, original.

***

43. **1952, august 31, Turnu-Măgurele.** *Situația numerică a chiaburilor, pe comune.*

SFATUL POPULAR RAION TURNU MĂGURELE
Comitetul Executiv

SITUAȚIA NUMERICĂ
Pe comune, a chiaburilor la data de 31 August 1952

Nr. crt.	Denumirea comunei	Identificați	Propuși pentru a fi scoși	Rămași după verificare	Observațiuni
1.	Băduleasa	87	11	76	
2.	Cârligați	85	9	76	
3.	Ciupercenui	43	7	36	
4.	Dracea	107	30	77	
5.	Giuvărăști	151	55	96	
6.	Islaz	174	27	147	
7.	Lița	96	29	67	
8.	Lisa	114	18	96	
9.	N. Bălcescu	75	2	73	
10.	Ologi	108	34	74	

11.	Putineiu	108	20	88	
12.	Râioasa	176	44	132	
13.	Salcia	156	30	126	
14.	Seaca	121	62	59	
15.	Segarcea Vale	180	56	124	
16.	Slobozia Mândra	67	27	40	
17.	Traian	124	27	97	
18.	Turnu Măgurele	350	106	244	
19.	Uda Clocociov	111	38	73	
	Total	2433	632	1801	

NOTĂ EXPLICATIVĂ:

În anul 1951 au fost – 763 chiaburi

Până la 8 Iulie 1952 – au fost identificați încă 1.632 chiaburi – totalizând astfel la această dată - 2.395 chiaburi.

La 31 August 1952, situația se prezintă astfel:

Chiaburi identificați.....2.433

Chiaburi propuși pentru a fi scoși..... 623

Chiaburi rămași după verificare..... 1.801

PREȘEDINTE,
s.s. Gh. Vidroiu

SECRETAR,
s. Stela Gâlcă.

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Turnu-Măgurele*, ds. 49/1952-1959, f.85, original.

***

44. **1952, septembrie 15, Turnu-Măgurele.** *Listă cu locuitorii din comuna Slobozia-Mândra scoși din categoria de chiaburi.*

SFATUL POPULAR RAIONUL TR. MĂGURELE
Comitetul Executiv

Nr. 13371
1952 Septembrie 15

COPIE

Către,
C.S.C. Raion Tr. Măgurele, Sfatul Popular comuna Slobozia – Mândra
Secțiunea Financiară Raion Tr. Măgurele

Vă facem cunoscut că în urma verificării listelor de chiaburi ale comunei Slobozia –Mândra - Raionul Tr. Măgurele, următorii locuitori au fost scoși din categoria de chiaburi:

Nr. crt.	Numele și prenumele	Comuna
1.	Aliu I. Stan	Slobozia Mândra
2.	Bojica Emanoil	”
3.	Bunoaica Gh. Ion	”
4.	Bușcă R. Stan	”
5.	Bojica Ilie	”
6.	Cazangiu F. Ioan	”
7.	Constantinescu Ignat	”
8.	Dachin F. Nicolae	”
9.	Drăgan R. Marin	”
10.	Geampalia D. Marin	”
11.	Lungu C. Constantin	”
12.	Mehedințu A. Ion	”
13.	Măldăianu Nicolae	”
14.	Măldăianu Ioan	”
15.	Măldăianu N. Stan	”
16.	Neicu C. Ioan	”
17.	Neațu P. Costică	”
18.	Oaie Gh. Niță	”
19.	Răzbici T. Marin	”
20.	Paraschiv Radu	”
21.	Sitaru M. Voicu	”
22.	Pascu T. Floarea	”
23.	Ștefan C. Marin	”
24.	Udma D. Șt. Gheorghe	”
25.	Udma Gh. Tudor	”
26.	Zaharia Ioan	”

Se certifică exactitatea,
 PREȘEDINTE
 s. indescifrabil

SECRETAR,
 s. Stela Gâlcă

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Turnu-Măgurele*, ds. 1949-1959, f. 30, copie.

***

45. **1952, septembrie 15, Turnu-Măgurele.** *Referate cu persoanele scoase din categoria de chiaburi.*

SFATUL POPULAR AL RAIONULUI TURNU MĂGURELE,
COMITETUL EXECUTIV – REG. BUCUREȘTI

REFERAT

În urma verificării tabelelor de chiaburi, ale comunei Slobozia Mândra - propune să fie scoși următorii locuitori, pentru motivele arătate în dreptul fiecăruia, după cum urmează:

1. Aliu I. Stan, de profesie agricultor, înscris la nr. 2.

A fost clasificat chiabur, fiind socotit că muncește mai mult de 30 zile brațe străine pe an. Din verificările făcute s-a constatat că nu are mijloace de exploatare și nu folosește mai mult de 25 zile brațe străine pe an.

2. Bojica M. Emanoil, de profesie agricultor, înscris la nr. 6.

A fost clasificat chiabur pentru faptul că exploatează mai mult de 30 zile brațe străine pe an.

Din cercetările făcute s-a constatat că nu are mijloace de exploatare, are 11 persoane în casă și nu întrebuințează mai mult de 10 zile brațe străine pe an.

3. Bunuaica Gh. Ion, de profesie agricultor, înscris la nr. 7.

A fost clasificat chiabur că da triorul și mașina de bătut porumb cu chirie la alții.

Din constatările făcute rezultă că nu da cu chirie mașina de bătut porumb și triorul, și nu exploatează mai mult de 25 zile brațe străine pe an.

4. Bușcă R. Stan, de profesie agricultor, înscris la nr. 7.

A fost clasificat chiabur, fiind socotit că muncește mai mult de 30 zile brațe străine pe an. Din cercetările făcute rezultă că nu are mijloace de exploatare, are 7 persoane în familie și nu întrebuințează mai mult de 20 zile brațe străine pe an.

5. Bojica Ilie, de profesie agricultor, înscris la nr. 9.

A fost clasificat chiabur, fiind socotit că muncește mai mult de 30 zile brațe străine pe an. Din cercetările făcute rezultă că nu are mijloace de exploatare, are 7 persoane în familie și nu întrebuințează mai mult de 20 zile brațe străine pe an.

6. Cazangiu F. Ion, de profesie agricultor, înscris la nr. 14.

A fost trecut la categoria chiabur, pentru că întrebuințează mai mult de 30 zile brațe străine pe an. Din cercetările făcute rezultă că nu are nici

un mijloc de exploatare, are 6 persoane în gospodărie și nu întrebuințează mai mult de 20 zile brațe străine pe an.

7. Constantinescu Ignat, de profesie agricultor, înscris la nr. 15. A fost trecut chiabur, pentru motivul că întrebuințează mai mult de 30 zile brațe străine pe an. Din cercetările făcute rezultă că nu are mijloace de exploatare, are 6 persoane în familie și nu întrebuințează mai mult de 25 zile brațe străine pe an.

8. Dachin Fl. Nicolae, de profesie agricultor, înscris la nr. 18.

A fost clasificat chiabur, pentru că a cumpărat în anul 1945 un vapor de treerat. Din cercetările făcute rezultă că nu a folosit și nu a fost pus în funcțiune, niciodată acest vapor. În consecință nu a exploatat.

9. Drăgan R. Marin, de profesie agricultor, înscris la nr. 19.

A fost clasificat chiabur, pentru că a întrebuințat în calitate de zidar, a avut brațe străine și ucenici.

Din cercetările făcute reiese că nu a întrebuințat brațe străine ca zidar și nici ucenici și a muncit personal, în consecință nu a exploatat.

10. Geampalia D. Marin, de profesie agricultor, înscris la numărul 22.

A fost clasificat chiabur, că a exploatat mai mult de 30 zile brațe străine pe an. Din cercetările făcute reiese că nu a avut nici un mijloc de exploatare, că sunt 8 persoane în familie și nu a întrebuințat mai mult de 15 zile brațe străine pe an.

11. Lungu C. Constantin, de profesie agricultor, înscris la nr. 27.

A fost clasificat chiabur, că a exploatat mai mult de 30 zile brațe străine.

Din cercetările făcute reiese că nu are nici un mijloc de exploatare, că sunt 6 persoane în gospodărie și că nu întrebuințează mai mult de 20 zile brațe străine pe an.

12. Matei M. Gheorghe, de profesie agricultor, înscris la nr. 37.

A fost clasificat chiabur, pentru faptul că întrebuințează mai mult de 30 zile brațe străine pe an. Din cercetările făcute reiese că nu are nici un mijloc de exploatare, că sunt 6 persoane în gospodărie și că nu întrebuințează mai mult de 25 zile brațe străine pe an.

13. Mehedințu A. Ion, de profesie agricultor, înscris la numărul 32.

A fost clasificat chiabur pentru faptul că întrebuințează mai mult de 30 zile brațe străine pe an. Din cercetările făcute rezultă că nu are nici un mijloc de exploatare și nu întrebuințează mai mult de 25 [zile] brațe străine pe an.

14. Măldăianu Nicolae, de profesie agricultor, înscris la nr. 33.

A fost clasificat chiabur, [pentru] că exploatează mai mult de 30 zile brațe străine pe an și [pentru că]dă secerătoarea cu chirie.. Din cercetările făcute s-a constatat că sunt 7 persoane în familie, nu exploatează mai mult de 30 zile brațe străine pe an și nu dă secerătoarea cu chirie.

15. Măldăianu D. Ion, de profesie agricultor, înscris la nr. 34.

A fost clasificat chiabur, pentru faptul că întrebuințează mai mult de 30 zile brațe străine pe an. Din cercetările făcute reiese că nu are nici un mijloc de exploatare și [că] nu întrebuințează mai mult de 25 zile brațe străine pe an.

16. Măldăianu M Stan, de profesie agricultor, înscris la nr. 35.

A fost clasificat chiabur, pentru faptul că întrebuințează mai mult de 30 zile brațe străine pe an. Din cercetările făcute rezultă că sunt 7 persoane în casă, nu are nici un mijloc de exploatare și nu folosește mai mult de 25 zile brațe străine pe an.

17. Neicu C. Ioan, de profesie agricultor, înscris la nr. 40.

A fost clasificat chiabur, pentru faptul că întrebuințează mai mult de 30 zile brațe străine pe an. Din cercetările făcute reiese că nu are mijloace de exploatare și nu folosește mai mult de 15 zile brațe străine pe an.

18. Neatu P. Costică, de profesie agricultor, înscris la nr. 42.

A fost clasificat chiabur, că întrebuințează mai mult de 30 zile brațe străine pe an. Din cercetările făcute rezultă că sunt 6 persoane în gospodărie, nu are nici un mijloc de exploatare și nu întrebuințează mai mult de 20 zile brațe străine pe an.

19. Oaie Gh. Niță, de profesie agricultor, înscris la nr. 43.

A fost trecut chiabur, că exploatează mai mult de 30 zile brațe străine pe an. Din cercetările făcute rezultă că nu are nici un mijloc de exploatare și că nu întrebuințează mai mult de 20 zile brațe străine pe an.

20. Răzbici T. Marin, de profesie agricultor, înscris la nr. 33.

A fost trecut chiabur, pentru motivul că exploatează mai mult de 30 zile brațe străine pe an. Din cercetările făcute reiese că nu are nici un mijloc de exploatare și că nu întrebuințează mai mult de 15 zile brațe străine pe an.

21. Paraschiv Radu, de profesie agricultor, înscris la nr. 50.

A fost considerat chiabur pentru motivul că a întrebuințat brațe străine și ucenici la mașina de tricotat. Din cercetările făcute reiese că nu a întrebuințat ucenici și nu a folosit la munca câmpului mai mult de 30 zile brațe străine pe an.

22. Sitaru M. Voicu, de profesie agricultor, înscris la nr. 57.

A fost clasificat chiabur, pentru motivul că întrebuințează mai mult de 30 zile brațe străine pe an. Din cercetările făcute, reiese că sunt 6 persoane în gospodărie, că nu are nici un miloc de exploatare și nu întrebuințează mai mult de 20 zile brațe străine pe an.

23. Pascu T. Floarea, de profesie agricultor, înscris la nr. 58.

A fost considerat chiabur, pentru faptul că a întrebuințat ucenici și brațe străine la munca de croitor. Din cercetările făcute rezultă că nu a avut ucenici și nu a exploatat brațe străine la croitorie.

24. Ștefan C. Marin, de profesie agricultor, înscris la nr. 59.

A fost clasificat chiabur, pentru faptul că a întrebuințat ucenici la atelierul de ferărie. Din cercetările făcute reiese că nu a întrebuințat ucenici neavând decât pe proprii lui copii.

25. Udma D. Șt. Gheorghe, de profesie agricultor, înscris la nr. 63.

A fost clasificat chiabur, pentru faptul că întrebuințează mai mult de 30 zile brațe străine pe an. Din cercetările făcute reiese că sunt 7 persoane în familie, nu are nici un mijloc de exploatare și nu a întrebuințat mai mult de 10 zile brațe străine pe an.

26. Udma Gh. Tudor, de profesie agricultor, înscris la nr. 65.

A fost clasificat chiabur, că întrebuințează mai mult de 30 zile brațe străine pe an. Din cercetările făcute reiese că nu a întrebuințat nici o zi brațe străine pe an.

27. Zaharia St. Ion, de profesie agricultor, înscris la nr. 67.

A fost clasificat chiabur, pentru faptul că a întrebuințat ca zidar ucenici și brațe străine. Din cercetările făcute s-a constatat că nu a întrebuințat ucenici și brațe străine, în consecință nu a exploatat.

PREȘEDINTE,
s. Gh. Vidroiu

SECRETARĂ,
s. S. Gâlcă

MEMBRII COMITETULUI EXECUTIV

s. Trăistaru Tudor   DELEGATUL   COMITETULUI
EXECUTIV

s. Duma Aurel
s. Tucmeanu Aurel
s. Dachin Ion

s. Șerban Cristea

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Turnu-Măgurele*, ds. 1949-1959, f. 31-33, original.

***

46. [1952, octombrie 7], Turnu-Măgurele. Tabel nominal cu chiaburii din Slobozia-Mândra

Sfatul Popular al Regiunii București
Comitetul Executiv

s s. indescifrabil

TABEL NOMINAL

De chiaburii din comuna SLOBOZIA MÂNDRA. Raionul T.MĂGURELE

Nr. crt.	Numele și prenumele	Ocupația de bază	Observații
1.	Achim I. Stan	Agricultor	
2.	Bleață Petre	”	
3.	Burtea A. Dinu	”	
4.	Bitună Ion	”	
5.	Cocoșilă M. Ion	”	
6.	Ciuciu M. Iacob	”	
7.	Duță T. Florea	”	
8.	Dobrescu M. Marin	”	
9.	Gildău P. Marin	”	
10.	Gigialfc T. Constantin	Industriaș	
11.	Ionescu P. Constantin	Învățător	
12.	Ilie M. Vasile	Agricultor	
13.	Lujer Fl. Stan	”	
14.	Matei D. Dinu	Comerciant	
15.	Mihăilescu Florea	Industriaș	
16.	Nițulescu I. Ștefan	Agricultor	
17.	Nițu Gh. Grigore	”	
18.	Neațu I. V. Ștefan	”	
19.	Neațu I F. Voicu	”	
20.	Petculescu Alexandru	Învățător	
21.	Ploieșteanu Marin	Comerciant	
22.	Sârbu P. Constantin	Industriaș	
23.	Șt. I. Vasile	Agricultor	
24.	Șt. I. Petre	”	
25.	Stoican N. Iacob	Comerciant	
26.	Udma St. B. Stancu	Agricultor	
27.	Vericescu Radu	Comerciant	

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Turnu-Măgurele*, ds. 49/1952-1959, f. 233, original.

47. **1952, octombrie 7, [Turnu Măgurele].** *Situația chiaburilor din Raionul Turnu Măgurele la data sus menționată.*

SITUAȚIA NUMERICĂ
Pe comune a chiaburilor la data de 7 octombrie 1952

Nr. crt.	Denumirea comunei	Rămas după verificare	Observații
1.	Băduleasa	37	
2.	Cîrligați	29	
3.	Ciuperceni	24	
4.	Dracea	56	
5.	Giuvărăști	63	
6.	Izlaz	85	
7.	Lița	32	
8.	Lisa	82	
9.	Nicolae Bălcescu	38	
10.	Ologi	61	
11.	Putineiu	62	
12.	Rîioasa	90	
13.	Salcia	65	
14.	Seaca	30	
15.	Segarcea vale	86	
16.	Slobozia Mîndra	27	
17.	Traian	76	
18.	Turnu Măgurele	150	
19.	Uda Clocociov	54	
	Total	1147	

Notă explicativă:

Chiaburi identificați în anul 1951.....763

Chiaburi identificați până la 8 iulie 1952.....1632

Total.....2395

Situația la 31 august 1952:

Chiaburi identificați.....2432

Cchiaburi propuși a fi scoși..... 634

Chiaburi rămăși după verificare..... 1798

Chiaburi rămași definitiv.....1147

Președinte,
s. Gh. Vidroiu

Secretar,
s. Stela Gâlcă

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu Măgurele*, ds. 49/1952-1959, f. 86, original.

***

48. **1952, octombrie 15, Turnu-Măgurele.** *Situația privind terenurile comasate.*

SFATUL POPULAR ORAȘ TURNU MĂGURELE

SECȚIUNEA AGRICOLĂ

15 Octomb.1952

CĂTRE,

SFATUL POPULAR ORAȘ TURNU MĂGURELE

Secțiunea Agricolă

La nota telefonică Nr.15578/ 14-10-52, vă trimitem mai jos situația cerută cu nota de mai sus.

1. Suprafața comasată	57,34 ha.
2. Schimbat din trupurile comasate	6 Chiaburi 57 Mijlocași 59 Săraci
Total	123
3. Au semnat acte de schimb	75
Refuză a semna	4
În curs de a semna	44 din care 10 străini de localitate
4. La identificare unii dintre țăranii intrați în perimetrul de comasare au declarat suprafețe mai mici și acum pretind că sunt mai mari.	

PREȘEDINTE,
s.s. indescifrabil

ȘEF SECȚIE,
s. I.Blejan

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Turnu-Măgurele*, ds. 35/1952, f. 62, original.

***

49. **1952, octombrie 16, Turnu-Măgurele.** *Situația lucrărilor de comasare.*

SFATUL POPULAR RAIONUL TURNU MĂGURELE

Secția Agricolă
1952 Octombrie 16

SITUAȚIA,
lucrărilor de comasare la T.O.Z. și G.A.C.

1. Suprafața de comasat-total general .. 5262,29 ha.
Suprafața comasată..... 5262,29 ha.
2. Țărani muncitori care trebuiau mutați 2455 și s-au mutat 2455
3. Actul de schimb a fost de 2263 țărani din 2455, nu au semnat actul 192 cetățeni din care 162 de pe raza altor comune la care li s-a făcut cunoscut să semneze, iar cei locali nu vor, menționând că ei nu semnează pentru schimb, deși și-au luat pământul repartizat. Cu aceștia nu s-a dus nici o muncă de lămurire făcându-se comasările urgent pentru însămințări. Pentru semnat se duce muncă să vină să semneze.

4. GAS și TOZ au intrat în posesia terenurilor comasate, de asemeni și cei dislocați scoși din perimetru în afară de cei din alte comune cărora li s-au repartizat teren dar nu au venit să-l ia în primire pînă în prezent.

5. La comasare au fost nemulțumiri din partea unor cetățeni pe următoarele motive: unii care au fost în trup susțin că este pământul moștenire și ei nu-l schimbă, alții că pământul lor este mai bun, alții motivează că nu vrea soția să-l schimbe, în unele cazuri este rea voință din partea cetățenilor cum este cazul din comunele Dracea, Cârligați și Segarcea Deal.

În această cauză au fost și greutăți prin faptul că șeful de tarla și agenții agricoli nu cunosc terenurile din tarlale pe locuitori și suprafețele ce le posedă.

Măsuri luate : S-a făcut instructaj cu Președinții Sfat.Populare Comunale, Președinții TOZ și Agenții Agricoli de felul cum trebuie să ducă muncă de lămurire, să cheme cetățenii să semneze iar celor străinași să li se facă cunoscut în scris să se prezinte să-și ia terenul.

ȘEFUL SECȚIEI,
GAC,

s. indescifrabil

ORGANIZATOR

s. indescifrabil

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Turnu-Măgurele*, ds. 35/ 1952, f. 20, original.

***

50. **1952, octombrie 20, comuna Vida, sat Stănceasca.** *Notă informativă privind condițiile în care a fost ucis secretarul organizației P.M.R. din Stănceasca.*

PARTIDUL MUNCITORESC ROMÂN

Comitetul raional Vida

20 octombrie 1952

NOTA INFORMATIVA,

cu privire la reconstituirea crimei săvârșită în satul Stănceasca, com. Vida.

În ziua de 18 octombrie a.c. a fost făcută reconstituirea crimei săvârșită de frații criminali Dumitru Pahonțu, Ion Pahonțu și Constantin Pahonțu în noaptea de 8/9 octombrie a.c. Criminalii au arătat rând pe rând toate operațiunile și felul cum au săvârșit crima, au arătat cum au urmărit pe asasinat până la locul ales de ei mai înainte. În momentul când victima a ajuns la locul potrivit (și ales de criminali), Dumitru Pahonțu sare asupra victimei și cu cuțitul ce-l avea asupra lui atacă victima prin spate înfigându-i cuțitul în corp.

În acest moment victima a recunoscut pe criminal și l-a întrebat: “Dumitre, ce faci, mă omori?”. Ion Pahonțu îi dă o lovitură cu toporu în partea dinapoi a capului și încă una din față tot în cap deasupra ochiului drept. Al treilea criminal lovește în același timp victima cu ciomagul peste picioare. După ce victima a fost omorâtă a fost luată de Ion și Dumitru Pahonțu și zvârlită în șanț.

În fața autorităților competente și a publicului destul de numeros criminalii au declarat că au săvârșit această crimă îndemnați de chiaburul Matei Neaga, care special a căutat de a atrage pe tov. Ciobanu în casă la el. L-a momit cu țuică și ținut de vorbă până la o oră mai înaintată iar pe de altă parte a anunțat pe criminali că a sosit momentul de a-l aranja pe Cojocar. Chiaburul le-a promis bani și orice altceva dacă fac această crimă și că el va răspunde de orice s-ar întâmpla în urmă. Totodată chiaburul i-a îndemnat de a nu se înscrie în întovărășire tip T.O.Z. sau în G.A.C. căci tot venitul muncii lor îl ia statul și S.M.T.-ul iar ei nu vor rămâne cu nimic și că vor mânca la cazan. Le-a spus ca să aibă răbdare și

anul acesta căci la anul viitor vor veni americanii și îi vor scăpa de Partidul Comunist.

Chiaburul a spus în fața lor că el personal l-ar omorî pe Cojocaru dar nu poate fiindcă este bătrân, însă ei ca oameni mai tineri pot face mai ușor lucrul acesta. La această reconstituire, cu tot timpul nefavorabil, au participat circa 6-7 sute cetățeni, veniți din satul respectiv cât și din satele învecinate. Felul cum această crimă a fost aranjată și însăși cruzimea cu care ea a fost executată de acești criminali ordinari, chiaburi și cozile lor de topor, care au mers până acolo [încât să creadă] că dacă va merge și îi va săpa groapa bănuiala nu va cade asupra lor, ne dovedește încă odată ura pe care o poartă chiaburimea satelor regimului nostru de democrație populară, ura pe care o poartă împotriva transformării socialiste a agriculturii, ura pe care o poartă însăși țăranimii sărace și mijlocașe, care prin crearea de întovărășiri și G.A.C. ar căuta să-și făurească o viață mai bună, mai fericită, lor și copiilor lor, prin desființarea exploatării omului de către om.

Această faptă ne dovedește că chiaburimea satelor, pentru a se putea menține pe poziție și pentru a putea exploata în voe pe mai departe țăranimea satelor, nu se dă înapoi de la nimic și nici de la crime, așa cum nu s-au dat înapoi chiaburii și cozile lor de topor din satul Stănceasca. De aici reiese că [dacă] tov. Cojocaru a fost omorât într-un stil atât de barbar, nu a fost omorât numai pentru faptul că el a fost membru de partid și secretarul organizației de bază dar el a fost omorât și pentru faptul că a fost inițiatorul întovărășirii din satul lui și pentru că el ducea o muncă temeinică de a atrage noi membri în întovărășirea T.O.Z., făcând ca prin aceasta să-i îngrădească și mai mult pe chiaburi, lucru ce numai pe placul lor nu era, știind că odată cu întărirea și lărgirea întovărășirii vin de la sine noi comasări de terenuri care aduc mutarea chiaburilor din terenurile cele mai bune și apropiate, pe care ei le acaparaseră prin exploatarea până la sânge.

Deci, în urma aprigei munci dusă de tov. Cojocaru, de a întări întovărășirea și mai departe de a o transforma în G.A.C., chiaburii vedeau în el cel mai mare dușman al lor și pentru aceasta au hotărât să-l suprimă prin asasinare, hotărâre ce nu a întârziat să o pună în practică, așa după cum au și pus-o în seara zilei de 8 octombrie.

După terminarea reconstituirii crimei, tov. Tarca Nicolae, secretarul prim al raionului de partid a intrat în mijlocul țăranimii asistente cărora le-a arătat de ce este capabilă să facă chiaburimea în etapa actuală de trecere de la capitalism la socialism. Le-a arătat metodele lor de luptă, de a scoate din foc castanele cu mâinile altora, cumpărați pentru un blid de linte sau litră de țuică. Totodată i-a îndemnat de a nu da înapoi și a nu dezarma în fața dușmanului de clasă, din contră, să strângă și mai mult rândurile în jurul

partidului, de a demasca fără cruțare pe chiaburi, de a întări întovărășirea și a o transforma în G.A.C., pentru a-și putea făuri o viață mai bună și pentru a putea scăpa de exploatare și sărăcie, atât ei cât și copiii lor.

Secretar prim,
s. Tarca Nicolae

Șef sector documentare,
s.s. Done Petre

S.J.T.A.N., fond *P.C.R.-Comitetul Raional Videle*, ds. 5/1952-1953, f. 77-78, original.

***

51. [1952, Videle]. *Referat întocmit de Comitetului Raional P.M.R. Vida privind situația politică din G.A.C. "1 Mai" din Talpa Ogrăzile.*

Comitetul raional de Partid Vida
Secția Agrară

REFERAT,
asupra Gospodăriei Agricole Colective "1 Mai" din comuna Talpa
Ogrăzile, raionul Vida.

În primăvara anului 1952, activitatea gospodăriei colective, în ce privește campania însămânțărilor cât și dezvoltarea ramurilor de producție, până în prezent, a decurs în bune condițiuni, iar în ceea ce privește campania de vară, cu excepția secerișului și treerișului, a decurs în mod defectuos. Exemplu, și până astăzi încă mai are de prășit o suprafață de 2 ha bumbac (prașila a III-a), de recoltat baza furajeră (borceag și ovăz) – care a întârziat [din care cauză] o parte din ea este compromisă.

În ultimele 3 zile colectiviștii refuză de a mai lua parte la muncă, fără să exprime complet cauzele ce îi determină.

Organizația de bază din Goscol compusă din 4 membri de partid, adică președinte Goscol, secretarul Organizației de bază, magazionerul și paznicul de noapte nu-și duc activitatea politică în cadrul Goscol, cu toate că la începutul anului Organizația de bază a fost în fruntea muncilor agricole. În prezent nu a analizat situația proastă din Goscol și nici nu are o poziție justă față de îndeplinirea planului de construcții a Goscolului.

Care sunt cauzele? Timp de 3 luni, de când este trimis ca organizator de partid tov. Ochialbi Gheorghe, nu s-a preocupat de întărirea Organizației de partid în Goscol și în sat și s-a ocupat cu băutura, de scandaluri și imoralități. Exemplu: în ziua de 4 august atât el cât și

secretarul Organizației de bază au băut țuică în uliță de la chiaburul Alexandru Cristea (în ziua când a treerat chiaburul), iar după ce ambii au căzut în șanț, chiaburul cu fratele său i-au dus pe brațe acasă.

Acum, trei săptămâni în urmă, organizatorul de partid a bătut pe cetățeanul Marin Bibac din satul Talpa Poștei, făcându-l numai sânge. De asemenea, s-a dus noaptea peste chiabura El. Cristea, chiaburul fiind plecat de acasă, în urma căreia și-a creat o atmosferă proastă față de sat, de colectivști. Când a fost chemat recent la București, pentru ședință, la înapoiere, în stația Videle, din nou s-a îmbătat, văzându-l mai mulți cetățeni.

O altă cauză pentru [care] Goscolul merge slab [este] și aceea că președintele Mincă Victor, ales de adunarea generală în luna martie 1952, nu-și duce munca ocupându-se de beție și femei, fapt ce a făcut să-și piardă autoritatea de conducător. Exemplu, în luna iulie 1952 a violat o fată minoră și o fată orfană din satul Talpa Poștei. De asemeni nu este străin de beția făcută de organizatorul de partid și secretarul Organizației de bază și de bătaia chiaburilor din satul Talpa Ogrăzile. Astfel de metode familia sa a întrebunțat și în Goscol. Exemplu, soția sa, a bătut pe colectivista Elena Oprea făcând ca aceasta să-și facă cerere de retragere din Goscol.

În ceea ce privește munca președintelui, permanent caută să [neglijeze] consiliul de conducere, și chiar de multe ori a luat hotărâri singur. Astfel a ridicat de la Banca R.P.R. suma de 15.000 lei pentru a cumpăra 5 cai de muncă. Caii au fost cumpărați fără avizul doctorului veterinar, [fiind] necorespunzători pentru muncă.

Față de această situație și de faptele săvârșite de cei arătați mai sus Biroul raional de Partid a hotărât:

1. Schimbarea organizatorului de partid și sancționarea lui pe linie de partid.
2. Scoaterea din muncă a secretarului Organizației de bază.
3. Sancționarea președintelui Goscolului pe linie de partid și înlocuirea lui din funcția de președinte; completarea Consiliului de conducere cu elemente corespunzătoare.
4. Excluderea din Goscol a învățătorului Mihalache Tabără care duce acțiune dușmănoasă împotriva Goscolului și a activiștilor de partid.

Secretar prim.,
s. Gh. Goran

Seful secției agrare,
s. Petre Cojocar

S.J.T.A.N., fond *P.C.R.-Comitetul Raional Videle*, ds. 7/1952, f. 148-149, original.

52. **[1952], Slobozia-Mândra.** *Referat asupra situației agricole a G.A.C.-ului "1907", pe anul 1951.*

GAC.1907

Com. Slobozia Mândra

Regiunea Teleorman

Raion Tr.Măgurele

Referat,

asupra situației cerute de secția agricolă a raionului referitor
la acțiunile întreprinse în cursul anului 1951.

În cursul anului 1951 s-au făcut următoarele aplicări a metodelor agrotehnice.

1. S-au aplicat pe suprafața de 160 Ha însămânțări de toamnă, metoda agrotehnică sovietică de semănat în cruce din care 24 Ha s-au făcut însămânțări în benzi lot semincier și 136 Ha în cruce, orzul 30 Ha însămânțate din care 6 Ha în benzi și 24 Ha în cruce și 4 Ha rapiță în rânduri iar toate celelalte însămânțări ce s-au făcut în primăvară au fost aplicate după instrucțiunile primite din partea tehnicienilor.

2. În ce privește aplicarea însămânțărilor s-au făcut cu îngrășăminte chimice pe suprafața de 34 Ha dându-se cantitatea de 3000 kg îngrășăminte.

3. Livada de pomi a fost îngrijită [prin] tăieri de curățire, de formarea coroanei, a ramurilor încrucișate precum și perimetrul trunchiului. S-au făcut deasemeni stropiri cu ulei mineral și cu sulfocoleică de două ori. S-a arat între pomi.

La vie, de asemeni s-a făcut în primăvară tasarea definitivă după desgropare, legatul, cu săpatul de 4 ori ; stropirea viei s-a făcut cu zeamă bordeleză ani de câți ani a fost nevoie aplicând procentajul de tărie după îndrumările primite din partea tehnicienilor. În toamnă s'a făcut tăiatul de ușurare, îngropatul și aratul prin vie.

În acest an s-a însămânțat 160 Ha cu grâu, 30 Ha cu orz și 4 Ha cu rapiță, toate culturile sunt până în prezent bune, având vegetativ bună cu excepția rapiței care a răsărit majoritate în urma ploii și care astăzi este foarte mică.

Modul de folosință a terenurilor este următorul : arabil 352,06 păduri și perdele 5,18 Ha, grădini de zarzavat 17,70 Ha, vii altoite și indigene 2,9, livezi de pomi 3,14 Ha eleșteu de pește 0,25, Ha curți și teren clădit 2,50 neproductiv 1,36 Ha. Total 385,1690 Ha.

Cu începere de la 20 oct. Au început arăturile de toamnă și până în prezent nu s-au terminat, mai rămânând 30 ha care nu s-au făcut până la această dată de către S.M.T. Troian, deși contractul prevedea ca până la 7 noiembrie să fie gata. Suprafața arată e de 128 ha.

Membrii existenți în G.A.C la sfârșitul lunii decembrie. Totalul membrilor existenți 126 familii, din care fără pământ 3, săraci 105 și 18 mijlocași, din care 39 salariați din capii de familie.

Proveniența terenurilor gospodăriei este de la membrii 224,37 ha, de la Stat 130,16 ha, de la G.A.S. 30,63 ha, iar întreaga suprafață prezentă aici a fost comasată.

Situația creditelor folosite la investiții de la începutul anului și până în prezent este de 8.650.788 lei.

La exploatare au numai suma de lei 17.290.

Avansuri în bani de eliberat membrilor suma de lei 1.308.000 lei.

Avansuri în natură și felul de produse eliberate membrilor sunt : grâu 117.800 kg, revenind pentru o zi muncă 3.100 kg. ; orz 20.400 kg., la zi m. 0.550 kg. ; porumb 135.000 kg, la z.m 3.500 kg. ; mazăre 14000 kg, la z.m.0.3 kg ; fl. Soarelui 9310kg., la z.m. 0.250 kg. ; fasole 2.240 kg, la z.m. 0.060 kg. ; și s-a mai împărțit 2480 m pânză muncitori, bumbac fir 291 kg., sodă 218 kg. Zahăr 218 kg, vin 4.600 litri, varză 13.304 kg., praz 13.304 fire și s-au mai împărțit pentru zile muncă 1.232.000 lei, revenind pentru una zi m. 40 lei.

La construcții au avut prezent o magazie construit care nu s-a făcut dar pentru care s-a procurat material o parte din el pentru care s-au folosit 604.000 lei.

Președinte,
s.s. indescifrabil

Socotitor,
s. Vaicăr

S.J.T.A.N.,fond *Sfatul Popular al Raionului Turnu-Măgurele*, ds. 41/1952, f. 2, original.

***

53. **1952, Dobroțești. Tabel cu membrii întovărășirii „T. Vladimirescu” Dobroțești din care reiese că cei mai mulți erau salariați.**

Dobroțești

Tabel Nominal
De locuitori înscriși în Întovărășirea (T.O.Z.) T. Vladimirescu

Nr crt	Numele și Prenumele	Apartenența politică	Origina socială	Supraf. Totală ce posedă	Suprafața Intrată în Întovărășire	Brațe de muncă	Inventar		Funcția
							Viu	Mort	
1.	Mănică Alexandru	P.M.R.	Sărac	2,25	2,25	2	-	-	Achizițiator
2.	Florea Arapu	„	Mijloc.	2,00	2,00	2	-	-	Președinte cooperativă
3.	Călin St. Bădăuță	„	Sărac	2,50	2,25	3	-	-	agent Agricol
4.	Paul Oancă	„	„	2,25	2,25	2	-	-	Salariat G.A.S
5.	Păun Burleasa	„	Mijloc.	2,00	2,00	2	-	-	Adtor Zootehnic
6.	Ion St. Platoagă	„	Sărac	2,12	2,00	3	-	-	Salariat G.A.S
7.	Iancu R. Pană	„	Mijloc.	2,25	2,25	2	-	-	Referent fiscal
8.	Anghel I. Militaru	„	„	4,00	4,00	3	-	-	Agent sanitar
9.	Boboc R. Ilie	„	Sărac	1,62	1,62	2	-	-	Referent la Sfăt. Popular
10	Păun Roman	-	„	2,37	2,00	5	-	-	agricultor
11	Iancu Roman	P.M.R.	„	3,00	2,50	4	-	-	„
12	Vasile Gutiță	„	„	2,00	2,00	2	-	-	colector
13	Dtru N. Zamfir	-	„	2,00	2,00	3	-	-	agricultor
14	Ion R. Platoagă	P.M.R.	„	1,50	1,50	2	-	-	Gestionar M.A.T.
15	Marin I. Badea	-	„	2,50	2,50	4	-	-	agricultor
16	Nicu Gramă	-	„	1,75	1,75	2	-	-	Gestionar

.									textile
17	Alx. M. Sima	P.M.R.	„	2,00	2,00	2	-	-	Agriculator
18	[...]rniaianu Ion	-	Mijloc.	2,50	2,50	3	-	-	Salariat S.M.T. Merișani
19	Marin Mitru	P.M.R.	„	2,50	2,50	2	2 boi	1 car	agent agricol
20	Hristea Dobre	„	Sărac	2,73	2,50	3	-	-	Salariat G.A.S
21	Marin St. Păucescu	„	„	4,30	2,75	4	-	-	agricultor
22	Niculai Militaru	U.T.M.	Mijloc.	2,00	2,00	2	-	-	Referent fiscal
23	Iancu Teodor	P.M.R.	„	2,00	2,00	3	2 boi	1 car, 1 plug, 1 grapă	colector
24	Gh. R. Dobre	-	Mijloc.	1,00	1,00	3	-	-	agent plăți
25	Florea Trâncu	-	Sărac	4,12	2,75	2	-	-	agricultor
26	Năstase Iv. Pană	-	Mijloc.	5,00	4,00	2	1 bou	1 prășitoa re	„
27	Radu C. Buică	-	„	5,00	3,00	3	1 cal	1 Brișcă	„
28	Tudorache Toader	-	„	4,00	2,75	3	-	-	„
29	Clin B. Grama	-	Sărac	1,85	1,85	2	-	-	„
30	Ecaterina M. Soare	-	„	1,50	0,50	1	-	1 plug, 1 grapă	„
31	Ilie St. Albu	P.M.R.	„	1,25	1,25	3	2 junci	1 plug	„
32	Buică St. Gheorghe	-	„	2,25	2,25	2	-	-	„
33	Florea I. Săvulescu	-	Mijloc.	4,62	3,05	2	1 bou și 1 vacă	1 car, 1 plug, 1 grapă	„
34	Buligă D ^{tru}	-	„	1,87	1,87	2	-	-	„

D.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 48/1952, f. 281, original.

54. **[1952], Turnu-Măgurele.** *Situația numerică a contestațiilor făcute de chiaburii din Raionul Turnu-Măgurele.*

SFATUL POPULAR RAIONUL TR. MĂGURELE
Comitetul Executiv

SITUAȚIA NUMERICĂ

A contestațiilor făcute de chiaburii din comunele Raionului Tr. Măgurele

Nr. crt.	Comuna	Nr. contestațiilor
1.	Traian	43
2.	Ciuperceeni	40
3.	Ologi	38
4.	Dracea	27
5.	Băduleasa	74
6.	Cârligați	10
7.	Uda Clocociov	48
8.	Putineiu	32
9.	N. Bălcescu	14
10.	Slobozia Mândra	42
11.	Segarcea Vale	40
12.	Giuvărăști	38
13.	Islaz	81
14.	Râioasa	62
15.	Salcia	31
16.	Lița	22
17.	Lisa	10
18.	Seaca	36
19.	Turnu Măgurele	186

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Turnu-Măgurele*, ds. 1949-1959, f. 83, original.

***

55. **1953, iulie 28, Slobozia-Mândra.** *Cererea lui Constantin Udma prin care solicită ieșirea din G.A.C. „1907” adresată Comitetului Central al P.M.R.*

Către,
Comitetul Central al P.M.R.

Subsemnatul C-tin Fl. Udma, din com.Slob[ozia]-Mândra, Raionul Tr. Măgurele, Regi[unea] București, membru în Gospodăria Agricolă 1907, vă aduc la cunoștință următoarele: Eu m-am trecut în Gospodărie în anul 1952, crezând că avem să trăim mai bine și văd că trăim mai rău ca oricând. Eu nu am înțelegere în familie pentru că nevasta este bolnavă mai tot timpul și nu poate face față la muncă.

Pentru cele spuse mai sus cer să fiu retras din Gospodăria Agricolă Colectivă 1907 [cu] 2 ha. și 50 ari pământ. Posed N: Biroul Populației cu seria N: 840341, eliberat de Miliția Slob[ozia]-Mândra. Supus pentru pace.

Comitetul Central al P.M.R..

s. Udma Fl. C-tin

Document aparținând Societății Agricole Slobozia-Mândra, original.

***

56. **[1953, înainte de septembrie], Slobozia-Mândra.** Cererea lui Marin C. Ștefan către Comitetul Central al P.M.R., prin care acesta solicita ieșirea din G.A.C. „1907”.

Către,
Comitetul Central al P.M.R.

Subsemnatul Marin C. Ștefan din com. Slobozia-Mândra, Raionul T. Măgurele, Regi[unea] București.

Eu sunt membru al Gospodăriei Agricole Colective „1907”. Vă aduc la cunoștință următoarele: eu m-am înscris în gospodărie în anul 1952, fără să știe soția și copiii și mă detese ca chiabur, fiind forțat și chemat la Sfat de Președinte și de percepție și spunându-mi: „ori te treci în gospodărie chiabure, ori venim împreună cu toți și îți ridicăm tot ce ai și te și mutăm de aici din sat nu știi unde”.

Și eu de frică și chiar văzând carele încărcate pe drum cu bucate și cu tot felul de obiecte de percepție, de frică și forțat, m-am trecut în gospodărie.

Pentru cele expuse mai sus vreau să fiu retras din Gospodăria Colectivă 1907 cu suprafața de pământ [pe] care am băgat-o și cu sculele de fierărie. Posed Biroul Populației N: seria N:683946, elibetat de Miliția T. Măgurele. Supus pentru pace.

Comitetul Central al P.M.R. București.

s. Marin C. Ștefan

Document aparținând Societății Agricole Slobozia-Mândra, original.

***

57. **1953, septembrie 8, Slobozia Mândra.** *Declarație prin care Onică Șt. Florea și Onică F. Rada solicită reprimirea în G.A.C. „1907”.*

Declarație,

Subsemnații Onică St. Florea și Onică F. Rada declarăm următoarele: prin luna august ne-am găsit în de acum cu Ofiță Mitru și Alexandru Burtea, care au început să spuie să fac[em] cerere de ieșire din G.A.C., spunând că ni se dă pământul.

Fără să-mi dau seama, am făcut această greșeală. Pentru aceasta atât [eu] cât și soția mea rugăm Consiliul de Conducere să ne ierte greșeala pe care am făcut-o și să fim primiți în G.A.C.. Totodată ne luăm angajamentul că vom munci cinstit și vom demasca pe acei ce vor să ne rupă din G.A.C..

Totodată arăt că în ziua de 7 sept 1953 a venit la noi Mihăilă Marică spunându-ne să nu rupem cererea și a plecat.

Asta e declarația [pe] care o dăm și o s[emnăm].

8 sept. 1953

s. Onică St. Florea

s. Onică Rada

Document aparținând Societății Agricole Slobozia-Mândra, original.

***

58. **1953, Roșiorii de Vede.** *Preluarea de către stat a pământurilor funcționarilor din Dobrotești prin H.C.M. 308/1953.*

H.C.M. 308/1953.

SFATUL POPULARAL REGIUNEI BUCUREȘTI

COMISIUNEA PENTRU APLICAREA

HCM 308/953

Borderou

De cererile de renunțare depuse la Raionul Roșiori de Vede,
care se încadrează în prevederile H.C.M. 308/953 și sunt complete

Nr. crt.	Numele și prenumele	Profesia	Supraf. cedată	Nr. tr.	Comuna unde se află teren.	Observații
[...]						
29.	Trâmbaciu Stela	Moașă	0,50	1	Dobrotești	
30.	Ionescu Gheorghe	Salariat	1,40	3	”	
31.	Gheorghe Duca	Învățător	0,75	2	”	
32.	Voicu A-dru	Salariat	5,00	1	”	
33.	Teodor Istrate	Preot	4,00	1	”	Chiabur
34.	Dumitru Tufă	Invalid	31,50	4	”	Chiabur
35.	Dăneț Eleonora	Bătrână	7,97	2	”	Chiabur
36.	Nicolache Ianolide	Bătrân	25,00	3	”	Chiabur
37.	Călin Buică	Învățător	1,50	2	”	
38.	Moțăescu Octavian	”	2,40	3	”	
39.	Vlaicu I. Ion	”	1,35	1	”	
40.	Laibăr I. C-tin	”	0,75	2	”	
41.	Moțăiescu M. Elena	”	3,40	4	”	
42.	Ion T. Teodor	”	1,43	1	”	
43.	Marinescu Paraschiv	”	2,25	2	”	
44.	Ionescu C-tin	”	4,50	5	”	
45.	Glonțescu C-tin	”	1,50	2	”	
46.	Eliodor Voiculescu	”	1,50	2	”	
47.	Păsărică C-tin	Pensionar	3,25	4	”	
48.	Dăneț Gheorghe	Învățător	0,90	2	”	
[...]						

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 69/1953, f. 1-2, original.

59. [1953], **Roșiorii de Vede**. *Tabele cu chiaburii din Dobrotești pe anul 1953.*

SFATUL POPULAR AL REGIUNII BUCUREȘTI
RAIONUL ROȘIORI DE VEDE

TABEL – NOMINAL
de chiaburii din comuna DOBROTEȘTI

Nr. crt.	Numele și prenumele	Profesia de bază	Nr. crt.	Numele și prenumele	Profesia de bază
1	Alexandru R. Forea	Agricultor	34	Ianculescu Stan	Agricultor
2	Alexandru Truiescu	Cojocar	35	Ilie Daraș	Agricultor
3	Alexandru M. Mihai	Agricultor	36	Ilie B. Tudose	Agricultor
4	Belivacă Gh. Marin	Agricultor	37	Linculescu Anica	Agricultor
5	Buică Mihalache	Agricultor	38	Marinescu Gheorghe	Agricultor
6	Constantin M. Ștefan	Agricultor	39	Tufă Marin	Agricultor
7	Câlțea Ilie	Agricultor	40	Mănică Mantu	Agricultor
8	Ciobanu Stan	Agricultor	41	Mihai Grigore	Agricultor
9	Ceplea D. Constantin	Agricultor	42	Năstase I. Pană	Agricultor
10	Crăciun D. Tache	Agricultor	43	Niculescu Petre	Mecanic
11	Căuș Stan	Agricultor	44	Neagu St. Marina	Agricultor
12	Câlțea Matei	Agricultor	45	Niculache Ianolide	Agricultor
13	Constantinescu M. Sofia	Agricultor	46	Pătrașcu Aristică	Comerciant
14	Cristescu Ștefan	Agricultor	47	Păunică C. Voicu	Agricultor
15	Cristescu Rada	Agricultor	48	Stelică Bardac	Agricultor
16	Cristescu Grigore	Agricultor	49	Tudose N. Stan	Agricultor
17	Dumitru Drăgoi	Agricultor	50	Tudor Baldovin	Agricultor
18	Dimache St. Ilie	Agricultor	51	Tufă I. Radu	Agricultor
19	Dumitru T. Capșa	Agricultor	52	Tufă I. Gheorghe	Agricultor
20	Domnu Drăgman	Agricultor	53	Tufeanu Alexandru	Agricultor
21	Drăgman Ispas	Agricultor	54	Tudose Gh. Marin	Agricultor
22	Dumitrescu Arghir	Agricultor	55	Tufă R. Gheorghe	Agricultor
23	Drăgoescu Ion	Agricultor	56	Popescu Teodor	Agricultor
24	Doneț Eleonora	Pensionară	57	Bardac Tudor	Agricultor
25	Doroș Ion	Agricultor	58	Tufă Dumitru	Agricultor
26	Doneț Grigore	Învățător	59	Urmaticu Florea	Agricultor
27	Enache Radu	Agricultor	60	Urmaticu Ilie	Învățător

28	Bardac St. Florea	Agricultor	61	Urmaticu R. Stan	Învățător
29	Gramă Florea	Agricultor	62	Ilie S. Tudose	Învățător
30	Grigore Dumitriu	Agricultor	63	Nicula C. Florea	Agricultor
31	Gheoghe Ungurelu	Preot	64	Brică M. Marin	Agricultor
32	Ionescu Ilie	Agricultor	65	Istrate Teodor	Preot
33	Iancu R. Porojan	Agricultor	66	Rădulescu Mihai	Agricultor

p. Șeful Serv. I.V.P
s. indescifrabil

S.J.T.A.N., fond, *Sfatul Popular al raionului Roșiori de Vede*, ds. 148 /1953, f. 47,48, original.

***

60. [1953, Vida]. *Raport de activitate al Comitetului Raional P.M.R. Vida în care se recunoaște insuccesul în domeniul colectivizării.*

RAPORT DE ACTIVITATE,
asupra creării de noi G.A.C. și întovărășiri agricole tip T.O.Z. la raionul
Vida

În urma apariției rezoluției Plenarei Comitetului Central al P.M.R. din 3-5 martie 1949, în cei aproape 4 ani de la apariția acestui document de o importanță covârșitoare în transformarea socialistă a agriculturii în țara noastră, precum și hotărârea Comitetului Central al P.M.R. din 18 septembrie 1951 cu privire la intensificarea muncii pe terenul creerii de noi gospodării agricole colective și întovărășiri agricole de tip T.O.Z., care a arătat o cale mai bună și simplă de a uni țărănimea muncitoare în mari gospodării colective și pentru a desființa exploatarea definitivă a omului de către om. Munca organizatorică a fost dusă după cum urmează:

- s-au prelucrat hotărârile Comitetului Central în toate organizațiile de bază din raionul nostru, pentru a fi popularizate cât mai larg aceste hotărâri, pentru a fi cunoscute de oamenii muncii țărani săraci și mijlocași;
- s-a trecut la organizarea comitetelor de inițiativă pentru crearea de noi gospodării și întovărășiri, în satele cu perspective;
- în urma instrucțiunilor primite de la Comitetul regional de partid s-a trecut la organizarea unui colectiv raional format dintr-un activist al Secției agrare a raionului de partid și câte un activist din organizațiile de masă.

În urma organizării acestui colectiv raional s-a întocmit un plan de muncă, unde au fost prevăzute sarcini concrete pentru fiecare membru în

parte, pentru a cunoaște cum trebuie să le desfășoare fiecare pe linia organizației respective, la sate.

În urma muncii politice duse în cadrul organizației de bază și masă s-au putut constitui în raionul nostru două gospodării agricole colective și opt întovărășiri de tip T.O.Z..

Prima gospodărie care a luat ființă în raionul nostru este Gospodărie Agricolă Colectivă „1 Mai” din satul Talpa Bâscoveni, constituită la 28 mai 1950, cu un număr de 32 familii, cu o suprafață de 28,40 ha, teren arabil, 80 brațe, iar ca inventar viu și mort are următorul: 10 boi, 9 cai, 11 care din care 5 bune și 6 reparabile, 8 pluguri, 5 grape, 1 prășitoare și doua secerători simple.

Componenta socială a acestei gospodării este de 28 țărani săraci și 4 țărani fără pământ, iar componenta politică este de 2 membri de partid iar restul din organizația de masă (1 U.T.M., 4 F.P., 1 U.F.D.R.), iar restul fără de partid.

La constituirea acestei gospodării nu s-a respectat linia partidului pentru că s-au făcut promisiuni și nu s-au orientat dacă cei care sunt înscrși sunt toți oameni apti de muncă, fapt care a făcut ca un număr mare de colectiviști să fie inapți de muncă (șchiopi, chiungi, chiori și salariați care nu pot face față la muncile necesare gospodăriei). O parte sunt elemente care nu s-au ocupat cu munca câmpului ci s-au ocupat cu specula la București.

Deci prin constituirea acestei gospodării colective s-a creat o atmosferă grea în jurul satelor învecinate până la distanța de 20 km., care a făcut ca munca pentru crearea de noi gospodării colective timp de un an de zile, până în anul 1952, să nu se mai poată construi nici o gospodărie colectivă, așa cum s-a dus munca în satul Cosmești și Merenii de Sus în cursul iernii anului 1951-1952 pentru crearea de noi gospodării colective și nu s-a putut constitui din cauza gospodăriei colective din comuna Talpa Bâscoveni, deși acești țărani muncitori au fost duși în vizită la gospodăria colectivă Conțești, raion Zimnicea, unde au vizitat această gospodărie, cât și gospodăriile colectiviștilor, unde au avut de învățat din rezultatele frumoase pe care le-au obținut.

Deci, fostul comitet de plăși P.M.R. Siliștea cât și fostul Comitet Județean Vlașca, nu au respectat hotărârile plenarei din 3-5 martie 1949, neținând cont de competența politică și socială a acestei gospodării, că au constituit-o cu elemente necorespunzătoare, compromițând în acest scop linia partidului pentru crearea de noi gospodării agricole colective în raionul Vida.

Nu s-a respectat ca numărul de familii înscrise în gospodărie să fie membri de partid cel puțin 50% ca să poată să [se] mențină pe picioare sănătoase și a o întări din punct de vedere organizatoric și economic.

A doua gospodărie agricolă colectivă este G.A.C. "Viață Nouă" din comuna Negreni, constituită în luna septembrie 1952, care este formată dintr-un număr de 33 de familii și [are] o suprafață de 70,60 ha teren arabil. Cele 33 de familii au următoarea componentă socială: 19 țărani săraci, 13 țărani mijlocași și unul fără pământ. Componenta politică este următoarea 16 P.M.R., 3 F.P., 4 U.T.M., 1 U.F..D.R. și 8 fără de partid. Ca inventar viu și mort acest G.A.C. are :15 boi, 5 cai, 13 care, 12 pluguri, 10 grăpi. Ca brațe de muncă are 66, afară de aparatul administrativ și de serviciu.

La constituirea G.A.C., [în] munca politică care s-a dus de către organizația de bază, în luna martie a.c. pentru crearea de întovărășiri cât și după transformarea lor în G.A.C. s-a păstrat linia partidului, creîndu-se pe temelii sănătoase, fiind organizată și constituită numai cu elemente sănătoase, fapt care a făcut [ca] să se creeze în jurul ei o atmosferă bună, în satele învecinate și să se combată atmosfera rea pe care o crease G.A.C. Talpa Bâscoveni în timpul celor 2 ani de producție.

În urma apariției hotărârii Comitetului Central al P.M.R. din 18 septembrie 1951, datorită muncii politice dusă de către organizația de bază în rândurile țăranilor muncitori din raionul nostru, prin dezbaterea acestui document în cadrul organizației de bază cât și în cadrul organizațiilor de masă s-au putut organiza în 9 comune întovărășiri agricole, adică una în comuna Negreni, care prin producția ei obținută în cursul acestui an, a determinat ca membrii întovărășirii să hotărască în adunarea generală din 7 august a.c., trecerea la forma superioară, la G.A.C.

Celelalte 8 întovărășiri sunt constituite în satele: Flămânda, care cuprinde un număr de 17 familii având o suprafață de 50,84 ha; întovărășirea din Frăsinet, cu 21 familii, cu o suprafață de 63,98 ha; întovărășirea din satul Tămășești cu 21 familii, cu suprafața 35,02 ha; întovărășirea din satul Mereni, cu 16 familii cu suprafața de 30,87 ha; Întovărășirea Blejești cu 33 de familii și cu o suprafață de 110 ha; întovărășirea din satul Ciuperceni cu 18 familii cu o suprafață de 39,39 ha; întovărășirea Stănceasca cu 30 de familii și o suprafață de 29,25 ha; întovărășirea Valea Cireșului cu 16 familii și o suprafața de 39,75 ha.

În total, cele 8 întovărășiri agricole însumează un număr de 176 de familii, suprafața de 398,12 ha, 363 brațe de muncă, 4 boi, 100 cai, 67 care, 57 pluguri, 38 grape și 2 secerători. Cele 176 de familii au următoarea apartenență politică: 47 P.M.R., 79 F.P., 14 U.T.M., 5 U.F.D.R., 31 fără de partid.

Cu toate succesele obținute până în prezent, rezultatele ar fi fost mult mai mari dacă Comitetul raional de partid, respectiv secția de propagandă și agitație, în legătură cu secția organizației de partid ar fi [urmărit] întărirea vieții de partid în cadrul organizației de bază și [intensificarea] muncii de lămurire în satele din raionul nostru unde sunt perspective de a se constitui noi întovărășiri agricole. Exemplu, în satul Coșoaia există un număr de 13 cereri cu o suprafață de 21 ha, dar din cauza secretarului organizației de bază, care nu a fost de acord cu întovărășirea, [s-a retras] un număr de 4 familii din cele care erau hotărâte a se înscrie în întovărășire. Deasemeni, în satul Butești, unde există un număr de 10 familii pentru întovărășire, totuși secretarul organizației de bază nu este de acord, fapt care determină să țină în loc constituirea întovărășirii, prin poziția lui nepartinică față de linia partidului. Aceste lipsuri ale secțiilor organizației de partid, care nu au urmărit ca în conducerea organizațiilor de bază să fie elemente corespunzătoare, atașate liniei partidului, a înfrânat într-o [oarecare] măsură constituirea de noi întovărășiri agricole și G.A.C.-uri.

O altă lipsă care s-a manifestat în raionul nostru este că organizațiile de masă raionale ca: F.P., U.T.M., U.F.D.R., nu au fost ținute în mână, controlate și sprijinite îndeaproape pentru a cunoaște activitatea fiecărei organizații de masă în parte, în problema transformării agriculturii.

Tot ca o greutate, în această problemă, este că, corpul didactic din acest raion nu este pătruns de importanța sarcinilor de educare a țăranimii pe drumul socialismului. Un număr însemnat de învățători, în loc să contribuie cu munca lor la constituire întovărășirilor, se pune pe linia antipartinică față de linia partidului prin atragerea de țăranii din numărul celor înscriși, așa cum au făcut învățătorii din satul Butești, iar directorul școlii din satul Parisești este cu totul departe de linia partidului, prin poziția lui pasivă față de lupta care se duce în satul Parisești pentru crearea întovărășirii. Acesta ne dovedește, prin activitatea lui, că niciodată în cadrul căminului cultural nu s-a preocupat să țină vreo conferință în care să trateze problema transformării socialiste a agriculturii, sau o conferință unde să se popularizeze marile realizări ale agriculturii socialiste sovietice.

O altă greutate o constituie înfrânarea activității Comitetului raional de partid în problema transformării socialiste a agriculturii. Secția agrară a fost descompletată de activul său timp de 7 luni de zile. Activul Comitetului raional de partid a fost în insuficiență măsură pregătit din punct de vedere politic, aceasta prin nivelul scăzut pe care îl are. O altă greutate în acest scop a fost că în cadrul Sfatului popular raional, Serviciul

G.A.C. de pe lângă Secțiunea agricolă, a fost dezorganizat, având postul de organizator blocat, iar îndrumătorul contabil insuficient pregătit.

Față de lipsurile și greutățile arătate mai sus fac următoarele propuneri:

- Secția organizațiilor de partid să treacă la verificarea și înlăturarea elementelor necorespunzătoare ce sunt în conducerile organizațiilor de bază, care și-au dovedit atitudinea lor, că nu sunt de acord cu linia partidului, punând în conducerea organizațiilor de bază elemente corespunzătoare;

- Secția propagandă și agitație, în legătură cu Secția învățământ să treacă la verificarea elementelor din cadrul școlilor și al căminelor culturale și unde vor fi descoperite elemente lipsite de atașament, prin activitatea slabă pe linia educării țăranimii muncitoare, să fie înlăturate și în locul lor să fie promovate elemente cinstite, active și atașate partidului.

-Secția de propagandă și agitație, în legătură cu Subfiliala “ I.V. Miciurin” să întocmească un plan de muncă pentru conferințele din cadrul căminelor culturale unde să [se] trateze și să [se] popularizeze realizările agriculturii socialiste din Uniune Sovietică și din țara noastră.

-Secția organizațiilor de partid în legătură cu Secția agrară să întocmească un plan de muncă pentru satele care sunt în perspectivă de a se constitui întovărășiri și gospodării colective, repartizând organizațiilor de masă câte un sat în cadrul planului lor de muncă, pentru a răspunde de constituirea de întovărășiri în satele care li se vor repartiza.

- Pentru completarea Secției agrare, propun biroului raional de partid să mi se repartizeze activiștii necesari, conform schemei de încadrare și elemente bine pregătite.

- De asemeni, pentru a se putea duce munca și pe linie administrativă pentru întărirea organizatorică, economică cât și crearea de noi G.A.C.-uri și întovărășiri propun completarea serviciului G.A.C. de pe lângă Secția agricolă prin deblocarea postului de organizator și promovarea în muncă a tov. Urlan Nicolae, care ar corespunde acestei munci;

- Pentru pregătirea profesională a activului Comitetului raional de partid în domeniul agriculturii propun ca Secția de propagandă în zilele de studiu ale activului de partid în cadrul formelor învățământului de partid un tehnician din cadrul secției agricole și membru al Comitetului subfilialei “I.V. Miciurin” să predea câte o lecție în care să trateze probleme zootehnice, agricole, pomicole, viticole, legumicole, apicole și piscicole, în urma căror conferințe, activul să poată acumula cunoștințe în acest domeniu, iar acolo unde va duce munca să poată să controleze și din punct de vedere profesional sectoarele din G.A.C., G.A.S. și întovărășiri agricole.

șeful Secției agrare
s. Petre Cojocaru

S.J.T.A.N., fond *P.C.R.- Comitetul raional Videle*, ds. 7/1952, f.155-157, original.

***

61. **1954, mai 3, Roșiorii de Vede.** *Ședința Comitetului Executiv regional în care s-a hotărât rămânerea și intrarea în categoria chiaburi a locuitorilor din Dobrotești.*

SECȚIUNEA FINANCIARĂ A RAIONULUI
ROȘIORII DE VEDE
Nr. 2851 din 3 mai 1954

CĂTRE,
AGENTUL FISCAL AL COMUNEI
DOBROTEȘTI

Vă comunicăm mai jos locuitorii din comuna Dvs. care au fost scoși din categoria de chiaburi, și cei rămași mai departe în această categorie, în ședința comitetului executiv regional din ziua de 5 aprilie 1954:

Locuitorii scoși.

1. Buică Mihalache
2. Gheorghe Marinescu

Locuitorii rămași.

1. Alexandru Mihai
2. Gheorghe Dăneț
3. Bardac St. Florea.

Luăți măsuri de scoatere din evidențele Dvs. a celor scoși, cât și trecerea în evidență a celor noi încadrați.

ȘEFUL SECȚIUNEI FINANCIARE,

ȘEFUL INSP. I.V.P.

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 148/1954, f. 69, original.

***

62. **1954, iunie 1, Turnu-Măgurele.** *Tabel nominal cu chiaburii din Slobozia-Mândra.*

SFATUL POPULAR RAION
TURNU MĂGURELE
- Comitetul Executiv -

TABEL NOMINAL
de chiaburii din Comuna SLOBOZIA MÂNDRA.
Raionul Turnu Măgurele la 1 iunie 1954

Nr. crt.	Numele și prenumele	Profesia de bază	Observații
1	Achim I. Stan	Agricultor	
2	Bleața Petre	Agricultor	
3	Bitună Ion	Agricultor	
4	Ciuciuc M. Iacob	Agricultor	
5	Duță T. Florea	Agricultor	
6	Dobrescu V. Marin	Agricultor	
7	Gâldău P. Marin	Agricultor	
8	Ionescu P. Constantin	Învățător	
9	Lujer F. Stan	Agricultor	
10	Matei M. Dinu	Comerciant	
11	Mihăilescu Florea	Industriaș	
12	Nițulescu I. Ștefan	Agricultor	
13	Nițu Gh. Grigore	Agricultor	
14	Neațu I. V. Ștefan	Agricultor	
15	Neațu I. P. Voicu	Agricultor	
16	Petculescu Alexandru	Învățător	
17	Ploieșteanu Marin	Comerciant	
18	Sârbu P. Constantin	Industriaș	
19	Ștefan I. Vasile	Agricultor	
20	Ștefan I. Petre	Agricultor	
21	Stoican N. Iacob	Comerciant	
22	Velicescu Radu	Comerciant	
23	Ștefan C. Cristea	Agricultor	
24	Gigealfic Ștefan	Agricultor	
25	Stana P. Lazăr	Agricultor	

PREȘEDINTE,
s.s. indescifrabil

SECRETAR,
s. indescifrabil

[Rezoluție]:

9-VI-954

verificat s.s. indescifrabil

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Turnu-Măgurele*, ds. 49/1952-1959, f. 109, original.

***

63. **1954, octombrie 17, Purani.** *Proces verbal încheiat în ședința consiliului de conducere al Gospodăriei Agricole Colective Purani în care s-a analizat organizarea activității și excluderea unor membri.*

G.A.C. Purani

PROCES VERBAL NR. 6

Astăzi, 17 octombrie 1954

Noi membrii consiliului de conducere din G.A.C. Purani am convocat membrii gospodăriei în adunare generală cu următoarea ordine de zi:

- 1) Prezentarea dării de seamă a consiliului de conducere pe trimestrul III.
- 2) Discuții în jurul dării de seamă.
- 3) Expunerea planului de muncă pe trimestrul IV.
- 4) Discutarea unor tovarăși care s-au abătut de la regulamente de ordine interioară și statutul model al gospodăriei.

Tov. Mitrea Anghel, secretarul org. de bază din gospodărie deschide ședința anunțând ordinea de zi după care dă cuvântul tov. președinte Rădoi Stan, care dă citire dării de seamă. În darea de seamă tov. președinte arată cum s-au dezvoltat industria, agricultura și comerțul în R.P.R. și ajutorul dat de Partid și Guvern sectoarelor socialiste pentru buna dezvoltare a acestora.

Tov. președinte arată cum a decurs munca în gospodărie, cum a muncit S.M.T. Brânceni în campania de secerat și recoltat. Se mai arată cum s-a făcut recoltatul furajelor și a porumbului și cum au participat la muncă membrii gospodăriei.

În darea de seamă mai arată că din 54 de familii care figurează, au participat la muncă numai 24. Recoltatul porumbului s-a făcut de-a valma fără să se țină seama de munca organizată pe echipe. S-a mai arătat că a rămas porumb prin coceni.

Tot în darea de seamă se arată că brigada de tractoare de la S.M.T. Brânceni a muncit defectuos. Lipsurile consiliului de conducere sunt că nu s-a ținut ședință și ei nu participă la muncă. În darea de seamă tov. președinte arată ajutorul dat de tov. Anghel Mitrea de când a fost pus în munca de secretar al organizației de bază a gospodăriei. Se mai arată că s-a primit ajutor din partea raionului de partid dar nu s-a primit din partea Sfatului popular raional.

Consiliul de conducere propune să se facă o fântână în gospodărie, să se vândă 7 vaci și să se cumpere pe banii lor, oi, măbind numărul de la 200 la 300.

[La discuții] tov. Radulescu Badea spune că de 3 săptămâni nu a venit la muncă și spune că nu i s-a dat lână ce i s-a cuvenit și tov. Dinu Ion i-a spus că dacă nu-i place, să facă cerere să iasă din gospodărie. [Întrebă]: ce se face cu materialele luate din gospodărie sub formă de împrumut care nu se mai aduc înapoi? Cine a dat voie lui Nedelea Marin să ia acasă teigheaua și celelalte scule? Ce măsuri s-au luat cu tov. Călin Stan care a plecat cu căruța cu grâu acasă?

Tov. Șurcă Mareș spune că a venit de la muncă și tov. Dinu Ion l-a înjurat și i-a strigat că e lepră. Mai spune că tov. Dinu Ion își bate joc de el și lui nu i se pun zilele de muncă efectuate.

Tov. Dinu Ion spune că paznicul nu poate să muncească la câmp și să facă și pază noaptea. Mai spune că dânsul a lăsat scroafele și a mers la sapa porumbului. Mai arată că trebuie să se țină ședința de consiliu mai des și să ia serios în mână problemele gospodăriei. Tov. Dinu Ion spune că tov. Șurcă Mareș a venit aci beat și face gălăgie. Își ia angajamentul că nu se va mai înjura cu tov. Șurcă Mareș...

Tov. Drăgșan Mihai spune că de la un timp gospodăria merge prost, cum este cazul tov. Dobre Stan care de la venire în gospodărie a pus numai piedici. Dânsul a crezut că va merge ca atunci când era agent agricol. Mergea pe la chiaburi, mânca și bea și spunea că el nu va veni la muncă. Tov. Dobre Stan a ținut două luni de zile o căruță la el acasă și abia azi a adus-o fărâmată. Tov. președinte a avut cai pe care i-a vândut înainte de a veni în gospodărie și până acum nu a adus valoarea.

Tov. Mitrea Anghel dă cuvântul tov. Rădoi Stan și arată situația celor care au încălcat prevederile statutului model al gospodăriei. Tov. Rădoi Stan propune ca tov. Ungureanu Ivana care s-a măritat cu un tov. din întovărășirea Găvănești să fie scoasă în afara gospodăriei. Tov. Rădoi Stan arată că din perimetrul gospodăriei nu se va da pământ nimănui. Tov. Rădoi Stan supune la vot scoaterea în afara gospodăriei a tov. Ungureanu

Ivana iar adunarea generală aprobă în unanimitate de voturi scoaterea ei din gospodărie.

Tov. Rădoi Stan arată că tov. Militaru Neagu nu a muncit nici o zi în gospodărie și supune la vot scoaterea din gospodărie și a tov. Militaru Neagu, pe care adunarea generală îl scoate în unanimitate de voturi.

Tov. președinte Rădoi Stan supune la vot scoaterea din gospodărie a tov. Călin Rotaru (2 ha) pe care adunarea generală îl scoate în unanimitate de voturi.

Tov. preșdinte Rădoi Stan supune la vot scoaterea din gospodărie a tov. G. Vasile pe care adunarea generală îl scoate în unanimitate de voturi.

Tov. președinte Stan arată că tov. Stănilă Petre a venit în gospodărie în anul 1952 dar când a ajuns vicepreședinte al consiliului de conducere a început să se manifeste contra gospodăriei, făcând multe greutăți. Tov. președinte propune ca Petre Stănilă să fie exclus din gospodărie iar adunarea generală aprobă în unanimitate de voturi excluderea lui.

Tov. președinte supune la vot excluderea din gospodărie a tov. Is cru Călin (1,12 ha) pe care adunarea generală îl exclude în unanimitate de voturi.

Tov. președinte arată că Marin Văleanu (5,00 ha) a venit în gospodărie dar nu cu scopuri cinstite ci cu scopul de a submina poziția gospodăriei. Se supune la vot excluderea lui Văleanu Marin pe care adunarea generală îl exclude în unanimitate de voturi.

Tov. președinte arată poziția tov. Alexandru Ciobanu (2,50 ha) care a dezbinat membrii gospodăriei. Se supune la vot excluderea lui Alexandru Ciobanu pe care adunarea generală îl exclude în unanimitate de voturi.

Tov. președinte arată muncile de seamă pe care le-a avut Petre Militaru și care a înșelat încrederea pe care partidul i-a acordat-o. Arată cum acesta s-a manifestat contra gospodăriei. Tov. președinte supune la vot excluderea din gospodărie a tov. Militaru Petre, care este exclus în unanimitate de voturi. [De asemenea] se supune la vot excluderea din gospodărie a tov. Militaru Andrei care este exclus în unanimitate de voturi.

Tov. președinte arată că unii tov. au făcut greutăți în gospodărie înstrăinând anumite bunuri, cum este tov. Ciobanu Gheorghe care s-a purtat rău cu membrii gospodăriei înjurând și bătând până și pe secretarul organizației de bază. Acest tovarăș a luat din gospodărie un dulap și niște scânduri de care nu știa nimeni. În timpul cât a stat în gospodărie acest tovarăș a ținut vaca sa liberă prin gospodărie distrugând munca colectiviștilor. Acest tovarăș se face vinovat și se supune să plătească suma întregă din valoarea bouului, să plătească un vițel și furajele consumate.

Dânsul ține vaca și porcii în gospodărie, distrugând munca. Adunarea generală, la propunerea consiliului de conducere, aprobă cu unanimitate de voturi excluderea din gospodărie a tov. Ciobanu Gheorghe.

Tov. Anghel Mitrea arată că Ciobanu Gheorghe a făcut multe greutăți gospodăriei, iar într-o zi, a ieșit în fața căruței pentru a mă bate pe mine. Tov. președinte al Sfatului popular Pielea arată că tov. Ciobanu Gheorghe a fost în echipa de colectare și a furat de la cetățeni anumite lucruri de mâncare. Mai arată că Ciobanu Gheorghe a venit în izlazul comunal unde a făcut cărămidă, fără aprobarea Sfatului popular. Mai arată că porcii tov. Ciobanu Gheorghe au mâncat în porumbul gospodăriei.

Tov. președinte arată că unii tovarăși, deși muncesc în gospodărie, se dedau la unele fapte nepermise, furând din gospodărie. Tov. președinte arată greutățile făcute în gospodărie de tov. Ciobanu Maria și supune la vot excluderea din gospodărie a tov. Ciobanu Maria, pe care adunarea generală o exclude în unanimitate de voturi

Se trece la punctul 3 al ordinei de zi unde se expune planul de muncă pe trimestrul IV [...].

Tov. Mitrea Anghel, secretarul organizației de bază, dă cuvântul tov. secretar prim al Raionului de Partid, Rășină Ion, care arată cum aceste elemente au căutat să submineze poziția gospodăriei. Tov. secretar prim arată că membrii gospodăriei trebuie să ia exemplul de la gospodăriile bine organizate, să se muncească cinstit și organizat și să se aducă la cunoștință adunării generale toate faptele petrecute în gospodărie.

Tov. secretar prim mai arată că membrii gospodăriei să se ia serios de treabă și să privească cu dispreț pe acești tovarăși care au subminat poziția gospodăriei colective. Mai arată că Partidul a muncit și a stat mult de vorbă cu tovarășii aceștia, care acum au fost dați afară din gospodărie. Mai arată tov. secretar prim că gospodăriile colective se vor dezvolta și vor crește și nu vor da înapoi și gospodăria nu se va distruge după placul unor derbedei care cred că gospodăria se va destrăma. Privitor la tov. Ciobanu Gherghina, tov. secretar prim spune că tovarășele care au ceva cu dânsa să țină cont de munca tovarășei Ciobanu Gherghina și să înceteze cu aceste bănuieli și bârfeli.

Tov. secretar prim arată că tovarășii noștri să nu se mai exprime cu cuvinte de amenințare față de membrii gospodăriei. Mai propune ca în cinstea congresului Partidului, gospodăria Purani să devină fruntașă, pentru ca veniturile gospodăriei să crească, să dispară neînțelegerile din gospodărie. Tov. secretar prim urează spor la muncă membrilor gospodăriei și să aibă încredere în Partid și Guvern.

Președinte,
s.s. Nițu Stancus.

Membrii consiliului,
Dinu I. Stoian

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Alexandria*, ds. 130/1952-1958, f. 79-89, original.

***

64. **1954, decembrie 14, Pârlita.** *Constantin Ghindeanu din Pârlita reclamă ministrului agriculturii că i s-a demolat casa pentru a include terenul ce-l deținea în perimetrul întovărășirii.*

Tovarășe ministru,

Subsemnatul Constantin Ghindeanu, țăran agricultor, căsătorit, cu copil, având gospodărie cu părinții mei Stancu Ghindeanu, domiciliat în comuna Pârlita, raionul Roșiorii de Vede, regiunea București, cu cel mai profund respect viu a vă spune spre rezolvare și îndreptare următoarele:

Conform planului întocmit de organele locale, întregul teren ce aparține părinților mei, precum și mie, deși suntem două familii, figurează pe numele meu cu suprafața de 4 ha teren.

Deși sunt căsătorit din anul 1947, din cauza lipsurilor materiale nu am putut până în prezent să-mi înjghebez un cămin separat de al părinților mei, fiind nevoit de a sta sub același acoperământ.

Terenul în suprafață de 4 ha provine, o parte din împrumutarea ce a primit tatăl meu Stancu Gheorghe, ca unul ce a luat parte la războiul prim mondial, parte ca zestre din partea mamei mele, iar tot ca dotă din partea soției am mai primit o mică parte, care totalizate fac suprafața de 4 ha.

Hotărându-mă în toamna anului 1953, de a-mi construi o casuță, pe cât de simplă, dar din dorința de a avea cu orice preț gospodărie separată, [pe] o porțiune de teren ce l-am primit ca dotă din partea părinților mei, făcând parte din cel împrumutat de la 1916-1919, în suprafață de 0, 75 ha, [pe] o parte din acest teren în suprafață de 0, 43 ha am plantat vie, rămânând ca [pe] restul de 0, 32 ha să-mi stabilesc pentru curte și gospodărie, unde am și construit în primăvara anului 1954 o casuță dintr-o cameră de 6 / 3,5 m, cu o sală, unde urma să mă instalez cu familia mea compusă din soție și copil.

Plantarea viei am făcut-o în toamna anului 1953, iar în primăvara anului 1954 am construit căsuța.

În primăvara anului 1954 a luat ființă în comuna mea întovărășirea agricolă colectivă, în care scop, la apelul făcut de organele respective, parte din consăteni și-au dat asentimentul intrării în această întovărășire, fixând și cotele de teren și inventarul agricol de cooptare în această întovărășire.

Subsemnatul nu mi-am dat acordul de intrare în întovărășire, rămânând a munci și cultiva terenul cu familia mea și cu părinții mei, pe bază de gospodărie individuală, respectând planul agricol așa cum mi s-a trasat, îndeplinindu-mi toate obligațiile legale.

Am purces la plantarea viei călăuzit de comunicarea partidului și guvernului, prin aceea că plantarea viilor și pomilor este încurajată de stat și în dorința de a avea și eu un teren plantat cu vie și de a avea gospodărie separată de a părinților mei, cu respectarea obligațiilor legale.

Noua organizație agricolă, Întovărășirea Agricolă Colectivă, ce a luat ființă în comuna mea, în mod cu totul ilegal, contra voinței mele, care n-am dat o semnătură de a ceda sau de a face schimb terenul meu ce l-am plantat cu vie și unde am construit locuința descrisă mai sus, au comasat terenul meu plantat cu vie și cu casa, astfel m-au lipsit de un drept ce este garantat prin noua constituție și toate dispozițiunile legale referitoare la aceasta.

Organele conducătoare ale întovărășirii agricole au trecut la acte abuzive și în mod cu totul forțat, mi-au comasat terenul în suprafață de 0, 32 ha, unde îmi construisem căsuța, în tarlăua întovărășirii, ca prin această comasare forțată, lipsindu-mă de un drept al meu.

Întrucât la data la care au purces la comasarea acestui teren în tarlăua întovărășirii agricole, pe terenul meu aveam construită căsuța, organele conducătoare, în frunte cu tov. Alexandru D. Ilie, președintele întovărășirii agricole, a dat dispoziții tractoriștilor Nedelea Badea, Lazăr Soare, Ilie Stoica, Dodiță Duțu, de la S.M.T.Ududeasca, care mi-au distrus căsuța și au arat întregul teren, înglobându-l în tarlăua întovărășirii, deși terenul meu se afla arat și însămânțat conform planului, deci distrugându-mi semănătura, iar pe timpul nopții, după ce au distrus casa, au ridicat toate materialele ce făceau obiectul căsuței.

Contra acestei distrugerii am făcut cerere pentru soluționare, dar aceasta a venit în mâna tov. caporal de miliție Toma Ghiță, de la postul de miliție Pârlita, care sub influența tov. președinte Alexandru D. Ilie, nu a dat curs lucrării.

Față de această situație, vă rog să binevoiți a dispune să se facă o anchetă asupra cazului meu și a mă repune în drepturile mele, așa cum sunt

respectate de legile noastre constituționale, punându-mă în posesia terenului și a materialelor ce mi-au fost luate prin distrugerea casei, dându-mi posibilitatea de a avea un cămin al meu separat de al gospodăriei părinților mei, care este scopul meu în viață.

Consider că cererea mea este justă și legală, de aceea am îndreptat-o către dvs. pentru ca în urma analizării ei, să dispuneți către organele locale să se intre în legalitate, respectându-se legea și instrucțiunile referitoare la întovărășirile agricole, care sunt făcute numai pe bază de acceptare voluntară, iar nici decum prin constrângere, prin comasări forțate, în afara legii.

Aștept cu încredere deplină soluționarea cererii mele și strig:

Trăiască Republica Populară Română
Trăiască Partidul Muncitoresc Român
Trăiască Legile Constituționale
s. Ctin.Ghindeanu

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 77/1955, f. 122-123, original.

***

65. [1955, după martie 11], **Zimnicea**. *Extras din foaia volantă "Lumina Satelor", supliment al gazetei de perete centrale raionale Zimnicea.*

CUM S-A PREGĂTIT COMUNA BRAGADIRU PENTRU DECLANȘAREA CAMPANIEI DE PRIMĂVARĂ

Organizația de bază prin membrii de partid și agitatori cât și Sfatul Popular, tehnicienii din comuna Bragadiru au desfășurat o muncă temeinică pentru ca țăranii muncitori să fie gata pentru declanșarea campaniei de primăvară.

Astfel, agitatorii și deputații au stat de vorbă pe grupe de cetățeni, circumscripții, unde s-au luat în discuție măsurile ce trebuiesc luate de fiecare cetățean.

La gazeta de perete s-au scris articole mobilizatoare popularizând rezultatele bune obținute de țăranii muncitori în pregătirea campaniei de primăvară. De asemenea, în cadrul cercurilor agrotehnice au fost ținute 36 de lecții și conferințe în legătură cu efectuarea lucrărilor agricole de primăvară în cele mai bune condițiuni, au fost reparate și revizuite cele 14

tractoare, 968 de pluguri, 855 grăpi și 12 semănători din comună care sunt gata de a intra în brazdă. Îngrășăminte au fost cărate pe o suprafață de 933 ha.

Urmând exemplul comunei Bragadiru trebuie ca toate comunele și toți țăranii muncitori să ia ultimele măsuri pentru a fi gata executării campaniei de primăvară în timpul cel mai scurt de 10-15 zile condiție hotărâtoare pentru obținerea de recolte bogate.

Niță Gheorghe
Instructor Secție economică

LUCRĂRILE SESIUNII SFATULUI POPULAR RAION ZIMNICEA

Deputații sfatului Popular Raional Zimnicea aleși la 11 martie și-au început activitatea.

Tovarășul deputat Dumitru Ghe. deschizând lucrările sesiunii a vorbit despre strălucitele victorii obținute în alegeri de către Frontul Democrației populare, despre realizările obținute în perioada anilor 1953-1955 de către sfatul popular. Scoțând în evidență sarcinile ce revin organelor locale ale puterii de stat din raionul nostru pentru transpunerea în viață a directivelor celui de al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român.

După validarea mandatelor noilor deputați s-au constituit comitetul executiv și comisiile permanente și s-a expus planul de măsuri privind campania însămânțărilor de primăvară.

Au fost aleși ca membri în comitetul executiv tovarășii: Ghe. Dumitru, Titu Ștefan, Butan Numa, Chircă Gheorghe, David Constantin, Nicolescu Ilie, Popescu Nicolae, Dudas Gheorghe, Buca Constantin, Dumitru Maria și Neațu Alexandru.

Ca președinte al comitetului executiv a fost ales tov. Ghe Dumitru, ca vicepreședinți Tov. Bucă Constantin și Titu Ștefan, iar ca secretar tov. Popescu Nicolae. În continuarea sesiunii s-a discutat stadiul pregătirilor în vederea bunei desfășurări a campaniei agricole de primăvară și măsurile ce trebuie luate pentru executarea acestor lucrări în timp optim.

Pițigoi Marin
Șef sec. Planificare

PE DRUMUL TRANSFORMĂRII SOCIALISTE A AGRICULTURII

După ce a fost debătut și cunoscut raportul de activitate al tovarășului Ghe. Gheorghii Dej expus la cel de-al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român, țărani muncitori înțeleg că singurul drum spre o viață îmbelșugată este munca pe tarlale întinse unde se poate lucra cu mijloace mecanizate și aplica pe scară cât mai largă regulile zootehnice avansate.

Toate acestea fac ca țărani muncitori să obțină recolte mari la ha, și să crească nivelul lor de trai.

Înțelegînd aceasta tot mai mulți țărani muncitori din comuna Pietroșani pășesc cu încredere pe drumul transformării socialiste a agriculturii unindu-și pămîntul lor laolaltă.

Astfel, numai după cel de al II-lea Congres au intrat în întovărășiri agricole peste 200 de familii și s-au creat încă 4 noi întovărășiri.

Aceste rezultate se datoresc muncii politice desfășurate de membrii de partid și agitatori care au dus o muncă permanentă pentru a lămuri țărani[i] muncitori despre avantajele ce le pot avea lucrînd pămîntul pe tarlale întinse.

În această muncă s-au evidențiat tovarășii: Mocanu Tudor, Marin Pieleanu, Marin Bătinețu, Stan Tache și alții.

Astfel, de exemplu, avem și în comunele: Bragadiru, Frumoasa, Năsturelu și altele.

David Constantin,
șef secție agricolă sfat raion

AVANTAJELE UNUI COLECTIVIST FAȚĂ DE ȚĂRANUL MUNCITOR CU GOSPODĂRIE INDIVIDUALĂ

Iată o comparație între venitul colectivistului Stancu Curea din GAC Coțești și a țaranului muncitor cu gospodărie individuală Neacșu Dumitru din Comuna Coțești

1. STANCU CUREA
Cu 5 brațe de muncă a efectuat:
muncă și aceeași suprafață cît
1033 zile muncă [pentru] care a primit:
cînd a intrat în GAC a recoltat:
1. Grîu = 3305 kgr.
= 2200kgr.

NEACȘU DUMITRU
Avînd tot 5 brațe de
a avut Stancu Curea
1. Grîu

2.Porumb	= 4133 ”	2.Porumb
= 3500 ”		
3.Orz	= 206 ”	3.Bumbac
= 256 ”		
4.fl. soarelui	= 279 ”	4.fl. soarelui
= 157 ”		
5. Fasole	= 93 ”	
6. Lână	= 10 ”	
7.Cînepă	= 226 ”	
8.Bani	= 4133 lei	

Și alte produse, dacă evaluăm în numerar produsele obținute, plus banii primiți de colectivitul Stancu Curea, valoarea lor se ridică la 19885 lei, iar a țaranului individual Neacșu Dumitru la 9584 de lei.

Aceste cifre ne dovedesc în practică că muncind pământul pe tarlale întinse cu mijloace mecanizate după reguli agrotehnice se obțin recolte mari la ha, față de țaranii muncitori cu gospodării individuale.

S.J.T.A.N., fond *Primăria Izvoarele*, ds. 8/1955, original.

***

66. **1955, mai 15, Lăceni.** *Proces verbal încheiat în adunarea generală a Gospodăriei Agricole Colective “Progresul” Lăceni, convocată pentru excluderea unor membri care au încălcat statutul.*

G.A.C. “Progresul” comuna Lăceni

PROCES VERBAL,
Astăzi, 15 mai 1955

Adunarea generală a colectiviștilor în număr de 68, din 97 la număr total, întruniți în ședință extraordinară cu ordinea de zi următoare: discutarea celor 5 cereri de retragere din G.A.C. Ședința se deschide și se dă citire primei cereri de retragere a numitului Ivan N. Stancu, în urma căreia i se dă cuvântul de [căt]re tov. președinte. Tov. Ivan N. Stancu arată că iese din G.A.C. pentru că se lucrează cu părtinism și că [unii membri] G.A.C. au sărit cu ciomege să-i dea în cap, că el nu are neamuri în G.A.C., este singur. Tov. Marinescu Gh., director al S.M.T. Orbeasca îl întreabă pe Stancu Ivan că pe cine părtinește gospodăria colectivă și cum îi dă în cap, concret. Tov. Cotea Ivan arată că Ivan N. Stancu a fost brigadier legumicol, unde si-a permis ca la familia sa să-i aplice zile muncă

neprestate, așa cum a fost prins de consiliul de conducere de atunci, și ce părere are despre această părtinire în G.A.C.? Propune [ca] să fie exclus din G.A.C.

Tov. Milcu Lazăr arată că acest caz al lui Ivan N. Stancu nu-i dă demnitatea [de] a fi colectivist. Cum [că] din anul 1951, intrat în G.A.C., a adus o serie de greutăți, familia lui. A instigat [în] G.A.C. că nu este bine în gospodărie. Ca fiu de chiabur fiind, a căutat să submineze G.A.C.-ul. A fost trimis de G.A.C. ca delegat să cumpere cartofi de sămânță unde a propus celorlalți delegați să împartă 1000 lei între ei ca ceilalți delegați să renunțe.

Tov. Soare V. Ion arată că Stancu Ivan nu și-a dus munca la bun sfârșit cât a fost brigadier legumicol pentru că nu a recoltat ardeiul și castraveții, ca G.A.C.-ul să piardă mult. Mai arată că din cauza lui, G.A.C.-ul a plătit alocația vagonului de cartofi. Mai arată că el a fost trimis de G.A.C. la școala de specializare [ca] brigadier unde a furat zile de muncă, [nu a obținut] rezultate și propune să fie plătite și el exclus.

Tov. Cotea Marin arată că toate aceste daune aduse de Ivan N. Stancu sunt în detrimentul G.A.C.-ului și al colectivizatorilor și nu merită să fie în rândul colectivizatorilor; să fie plătite toate pagubele făcute dușmănește de acesta și propune să fie exclus din G.A.C.

Tov. președinte Soare P. Ivan arată că după toate discuțiile purtate asupra numitului Ivan N. Stancu reiese că daunele aduse de el drept pagubă G.A.C.-ului să fie plătite și el să fie exclus din G.A.C., unde se votează pentru excludere în unanimitate.

I se dă cuvântul tov. Rizea C. Radu, al doilea caz, arătând că el iese din G.A.C. pe motivul că a căsătorit un băiat cu o fată din afara G.A.C.-ului și trebuie să-i dea pământ. Tov. Soare V. Ion arată că tov. Rizea C. Radu nu a adus greutăți în G.A.C. și este de acord să fie scos în afara G.A.C.-ului, nu exclus. Tov. Soare P. Ivan, președinte, arată că Radu C. Rizea nu a muncit cum trebuie în G.A.C., de când a venit în G.A.C. Nu a însămânțat bine porumbul, a fost scăpat de pușcărie de G.A.C. și propune să fie exclus. Tov. Marinescu Gh., director S.M.T., întreabă pe Radu C. Rizea dacă cunoaște statutul G.A.C. și ce l-a determinat să se înscrie în G.A.C. Tov. Găleteanu Ilie arată că nu este just motivul [invocat] că trebuie să căsătorească băiatul cu pământ, și-l determină altceva [să iasă din G.A.C., și anume], s-a văzut scăpat de pușcărie și asta e. Este de părere să fie exclus. Tov. Panciu Dumitru arată că nu numai Radu C. Rizea a însămânțat porumbul prost, ci toți șefii de atelaje. A adus și el greutăți în G.A.C. și este de părere să fie exclus. Tov. Dumitrașcu Marin arată că Radu C. Rizea, până a scăpat de pușcărie, tot spunea că el dacă scapă va

munci mult în G.A.C., ca până la urmă să facă multe greutăți. Propune să fie exclus. Mai arată că nu trebuie să se mai manifeste că-l omoară pe președinte, că-l va ridica securitatea. Tov. Soare P. Ivan, președinte, supune la vot excluderea lui Rizea C. Radu; nu se aprobă în unanimitate.

I se dă cuvântul tov. Petrescu O. Ion care arată că el vrea să iasă din G.A.C. pe motivul că soția sa a fost respinsă de la munca în G.A.C. de către președintele Soare P. Ivan. Tov. Petrescu Gheorghe, președintele Sfatului popular Lăceni arată că cererile celor în cauză să fie discutate mai tovrășește, nu cu patimă (nu cu invidie și ură personală). Tov. Băjănie Ion arată că și Petrescu O. Ion a adus greutăți, s-au furat din G.A.C. lanțuri, lopeți și altele și propune să fie exclus. Tov. Dumitrașcu Marin arată că Petrescu O. Ion nu a prestat zile de muncă în G.A.C. și este de acord să fie exclus. Tov. președinte Soare P. Ivan arată ca [să] fie exclus din G.A.C. Supune spre aprobare excluderea lui Petrescu O. Ion, unde se aprobă în unanimitate. Drept pentru care am dresat prezentul proces verbal,

Președinte,
s.s. I. Soare

Membrii consiliului de conducere,
s. A. Găleteanu, s. T. Năsoi,
s. Tudor Buzică, s. Pancu Maria

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Alexandria*, ds. 132/1952-1958, f. 42- 45, original.

***

67. **1955, decembrie 31, [Roșorii de Vede].** *Extras din darea de seamă anuală asupra activității întovărășirilor din Raionul Roșorii de Vede in anul 1955.*

Raionul Roșiori de Vede
Regiunea București

Centralizator

DARE DE SEAMĂ PE ANUL 1955

I. Componenta întovărășirilor la 31 decembrie 1955.

Nr. crt.		Gospodării mici	Gospodării mijlocii	Total
1.	Numărul familiilor existente în întovărășiri la 31 dec. 1955	511	294	805
2.	Numărul familiilor noi înscrise în cursul anului 1955	85	77	162
3.	Numărul capilor de familie salariați	106	65	171
4.	Numărul brațelor de muncă ale întovărășitorilor	1.215	692	1.907

II. Terenurile membrilor întovărășiți

Suprafața totală lucrată în întovărășiri 1.515,68 ha, din care arabil 1.497,85 ha

Suprafața totală rămasă în afara întovărășirilor 550,47 ha, din care arabil 474,45 ha.

III. Repartizarea producției totale obținute în anul 1955.

Nr. crt.	Denumirea produselor	Cantitatea totală a produselor recoltate în comun și individual	Plata în natură a lucrărilor executate de S.M.T.	Plata pentru mijloacele întovărășirilor	Repartizată membrilor întovărășiți după munca depusă	Total (4+5+6)	Repartizată membrilor întovărășiți în raport cu suprafața
1.	Grâu și secară	704.620	44.517	-	49.853	84.302	58.935
2.	Orz	-	-	-	-	-	-
3.	Ovăz	3.550	112	-	-	112	3.438
4.	Porumb	972.224	57.656	-	13.984	71.640	6.949
5.	Fl.Soarelui	20.076	950	-	-	950	19.153
6.	Cartofi	635	-	-	-	-	631
7.	Fân	-	-	-	-	-	-
8.	Paie	1.372.128	-	-	20.000	20.000	*
9.	Coceni	864.253	-	-	8.000	8.000	85.425

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 75/1955, f. 1-2, original.

***

68. [1955], **Slobozia-Mândra**. *Situația deputaților din comună ce fac parte din Sfatul Popular Raional Turnu-Măgurele.*

Sfatul Popular *Regiunea Teleorman*
Slobozia-Mândra
Raionul Tr Măgurele

SITUAȚIA

Deputaților din această comună ce fac parte din Sfatul Popular Raional Tr Măgurele

Numele și prenumele	Profesia de bază	Ce meserie a avut și dacă au fost clasați funcționari	Originea socială	Starea civilă	Domiciliul actual	Starea materială	Politica în prezent	Vârsta ani	Studii	Observații
Ion Dachin		Muncitor	Țăran	Căsătorit	Slob.Mândra	0.25 GAC	PMR	49	4 cl prim	
Constanța Vaicăr	Casmică	"	"	"	"	0.25 GAC	UFDR	32	5 cl prim	
Elena Ianici	"	"	"	"	"	0.25 GAC	UFDR	26	4 cl prim	
Marița Moraru	"	"	"	"	"	0.25GAC	UFDR	28	2 cl prim	

Se certifică de noi prezenta situație,

Președinte,
s.s. indescifrabil

Secretar,
s. indescifrabil

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Turnu-Măgurele*, ds. 30/1955, original.

***

69. **1955, Găuriciu.** *Situația social-economică a locuitorilor comunei Găuriciu în anul 1955.*

Sfat Popular Comuna Găuriciu
Raionul Zimnicea

SITUAȚIA No 2,
Privind compoziția socială a populației din Comuna Găuriciu

Denumirea Comunei	În mediul rural			Total	Muncitori	Total General	Aparența Politică		Obs.
	Țărani Săraci	Țărani Mijlocași	Țărani Chiaburi						
Găuriciu	50	723	14	787	-	787	50	695	
Total Gen.	50	723	14	787	-	787	50	695	

Referent. Președinte,
s.indescifrabil s. I. Panciu

S.J.T.A.N., fond *Primăria Izvoarele*, ds. 8/1955, f. 171, copie.

***

70. **1955, Găuriciu.** *Situația ocupațională a locuitorilor comunei Găuriciu în anul 1955.*

Sfatul Popular al Comunei
Găuriciu Raionul Zimnicea

SITUAȚIA No. 3,
Privind evidența meseriașilor pe sectoare și vârste în afară de cei din
Întrep. Republicane.

Denumirea comunei	Zidari				Total	Tâmplari				Total	Dulgheri				Total	Fierari				Total	Frizeri				Total	Strungari			
	Sect. Soci.		Sect. Part.			Sect. Soci.		Sect. Part.			Sect. Soci.		Sector Part.			Sector Social.		Sect. Part.			Sect. Soci.		Sect. Part.			Sect. Social.		Sector Part.	
	B	F	B	F		B	F	B	F		B	F	B	F		B	F	B	F		B	F	B	F		B	F	B	F
Găuriciu	-	-	12	-	12	-	-	6	-	6	-	-	12	-	12	-	-	10	-	10	-	-	1	-	1	-	-	-	-
Total General	-	-	12	-	12	-	-	6	-	6	-	-	12	-	12	-	-	10	-	10	-	-	1	-	1	-	-	-	

Președinte,

Referent,
s. IndescifrabilS.J.T.A.N., fond *Primăria Izvoarele*, ds. 8/1955, f. 172, copie.

***

71. **1956, aprilie 25, Turnu-Măgurele.** *Adresă prin care locuitorilor Fl. Mihăilescu și Costică Pandele Ionescu din Slobozia-Mândra, considerați chiaburi, li se confiscă proprietățile.*

SECȚIUNEA FINANCIARĂ A RAIONULUI Sfatul Popular al Raionului
TURNU MĂGURELE Turnu-Măgurele
INSPECȚIA VENITURI DE STAT Comitetul Executiv
Nr. 2549

1956 aprilie 26

Intrare Nr. 5007
1956 luna mai ziua 3

CĂTRE,
SFATUL POPULAR AL RAIONULUI TURNU MĂGURELE
SECȚIA CADASTRU

În executarea ordinului Nr. 2407/956, al Secțiunei Financiare Regiunea București, vă comunicăm mai jos bunurile imobile – trecute în proprietatea Statului și repartizate cu titlu gratuit Sfaturilor Populare Comunale, în baza decretului 111/951, spre a se înscrie în registrul cadastral de evidența bunurilor imobiliare aflate pe teritoriul Raionului.

Sfatul Popular căruia i s-a atribuit imobilul	Proprietarul	Acte în baza cărora s-a atribuit Sf. Popular
Slobozia Mândra	Costică Pandele Ionescu	Decizia Nr. 122/3 sept. 1955 a Sec. Financ. Reg. Buc
Slobozia Mândra	Fl. Mihăilescu	Decizia Nr. 122/3 sept. 1955 a Sec. Financ. Reg. Buc
Cârligați	Moșt. Slăvescu	Decizia Nr. 122/3 septembrie 1954 a Sec. Financ. Reg. Buc
R. Măgurele	Moșt. Ivancea Pavel	Decizia Nr. 122/3 sept. 1956 a Sec. Financ. Reg. Buc

Șeful Secțiunei Financiare,
ss. indescifrabil

Șeful Inspecției V. S
s. indescifrabil.

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Tunu-Măgurele*, ds. 44/1956, f.124, original.

***

72. **1956, mai 12, [Videle].** *Informare întocmită de Comitetul de partid privind problema colectivizării agriculturii în raion.*

Partidul Muncitoresc Român
Comitetul raional Videle
Regiunea București

INFORMARE,

asupra felului cum a muncit Comitetul raional de Partid în problema transformării socialiste a agriculturii și buneii desfășurări a campaniei de primăvară.

Comitetul raional de Partid Videle, în lumina sarcinilor trasate de cel de al II-lea Congres al P.M.R., a luat măsuri, prelucrându-se în toate organizațiile de bază documentele Congresului al II-lea al P.M.R., iar ca rezultate, s-au creat noi întovărășiri agricole, iar în cele vechi, au intrat țărani muncitori, care s-au convins de roadele muncii în comun.

În afară de Plenara Comitetului Raional de Partid, în care s-a expus planul de măsuri pe 5 ani, s-au mai ținut consfătuiri cu frunțașii recoltelor bogate și altă consfătuire cu femeile din cadrul raionului, frunțașe în creșterea păsărilor, animalelor și viermilor de mătase.

Organizațiile de bază, îndrumate și sprijinite de către activul Comitetului Raional de Partid au luat măsuri de îmbunătățirea muncii de agitație, prin confecționarea a 12 panouri, care oglindesc realizările întov. agricole existente, iar altele, demascarea uneltirilor chiaburilor. De asemeni, echipele culturale și gazetele de perete și-au axat activitatea lor legată de transformarea socialistă a agriculturii, în urma măsurilor luate de Comitetul Raional de Partid cu sprijinul Comitetului Regional P.M.R. București. În cursul trimestrului I al anului 1956 s-au obținut următoarele rezultate în problema transformării socialiste a agriculturii: numărul întovărășirilor a crescut de la 34 la 52, numărul membrilor întovărășiți a crescut de la 854 la 1.431, iar suprafața de teren de la 1.442 la 1.930 ha. Numărul membrilor colectiviști al celor 6 G.A.C.-uri din raion a crescut de

la 260 de familii la 295 de familii, iar suprafața de teren a crescut de la 961,33 ha la 1.034 ha. În cele 18 întovărășiri agricole noi create, cu 348 de familii și o suprafață de 410 ha, s-au făcut peste 235 de dislocări, repartizându-se aceste suprafețe în peste 324 de parcele. Din acest exemplu rezultă lipsa organului de partid, că nu a sesizat la timp faptul că tehnicienii secției agricole nu țin cont de îndrumările Comitetului Raional de Partid ca să se facă mai multe perimetre și nu unul singur cum au procedat ei.

O greutate o constituie, în unele cazuri, refuzul de a semna actele de schimb de către unele elemente care urmăresc să îngreuneze munca de creare de noi G.A.C.-uri și întovărășiri agricole. Exemplu, în comuna Mereni, din cauza unor elemente de genul acesta n-a luat ființă întovărășirea agricolă decât în anul acesta, cu toate că cererile au fost depuse la Comitetul Executiv al Sfatului popular al comunei, de 2 ani de zile. Din controlul nostru efectuat în teren, în prezent nu rezultă că ar mai fi țărani muncitori care au fost dislocați și nu au primit pământ în schimb. Există în unele cazuri aspecte când refuză de a semna actele de schimb, dar totuși este de acord de a munci pământul care i-a fost repartizat (Întovărășirea agricolă "11 Iunie" Crevenicu).

La concursul pentru cultura porumbului au făcut cereri după cum urmează: 6 G.A.C.-uri cu o suprafață de 150 de ha, 23 întovărășiri agricole cu 422 ha și 293 țărani muncitori individuali cu o suprafață de 317 ha. În această problemă o lipsă manifestată este aceea că cu toate că s-au prelucrat instrucțiunile legate de această acțiune totuși tehnicienii secției agricole nu s-au străduit în măsură suficientă ca întreaga suprafață a întovărășirilor agricole și a țăranilor muncitori individuali, care s-au înscris la concurs, să se însămânțeze în cuiburi dispuse în pătrat. Până în prezent avem însămânțate în cuiburi dispuse în pătrat următoarele suprafețe: la G.A.S.-uri 14 ha, la G.A.C.-uri 66 ha, la întovărășiri agricole 118 ha și în sectorul individual 7,50.

În urma măsurilor politice luate de către Comitetul Raional de Partid am reușit să însămânțăm până în prezent următoarele suprafețe: la G.A.S.-uri 1.218 ha, la G.A.C.-uri 340 ha, la întovărășirile agricole 742 ha iar în sectorul individual 33.916 ha. Planurile de producție la S.M.T.-uri s-au îndeplinit până în prezent după cum urmează: [la] S.M.T.-ul Videle 67%, [la] S.M.T.-ul Anghelești 26%.

Cu tot sprijinul dat de Comitetul raional de Partid am reușit până în prezent să avem următoarele rezultate la impozite și cote după cum urmează: la cote obligatorii total carne 36%, din care carne de porc 22,1%. Lapte de vacă 10,3% iar lapte de oaie 9%. Impozit agricol 37,63%, ADAS 29,51%.

În unele sectoare de activitate o lipsă serioasă o au și unele organe regionale. De exemplu, Trustul G.A.S. București, care a planificat suprafețe [pentru a fi] însămânțate în cuiburi dispuse în pătrat o suprafață mai mică decât posibilitățile G.A.S.-urilor din raionul nostru. I.C.L.-ul regional n-a plătit laptele care a fost predat de țăranii muncitori pentru cote pe anul 1955, motivând că nu a luat în primire de la raionul Roșiori de Vede, iar această problemă datează de mai bine de 3 luni de zile, îngreunând în felul acesta munca de colectare a laptelui în raionul nostru.

Șeful secției economice,
ss. Vișan Vasile

12 mai 1956

[Rezoluție]: Întovărășirea Rădulești se inaugurează duminică 13.05.1956 cu 38 de familii și 42,75 ha. Se dislocă 27 de cetățeni cu 47 parcele.

S.J.T.A.N., fond P.C.R.-Comitetul raional Videle, ds. 15/1956, f. 33-35, original.

***

73. **1956, iunie 5, Roșiorii de Vede.** *Prezentarea întregului dosar de constituire a G.A.C. din Dobrotești, Sfatul Popular al Regiunii București, Comitetul Executiv.*

SFATUL POPULAR RAION ROȘIORII DE VEDE

COMITETUL EXECUTIV

Nr. 7024/ 5 iunie 1957

Către,

SFATUL POPULAR AL REGIUNII BUCUREȘTI

COMITETUL EXECUTIV

Privind constituirea gospodăriei agricole colective din comuna Dobrotești raionul Roșiori de Vede.

Din cercetările de pe teren ale organelor noastre, cât și din studierea materialului prezentat comitetului executiv de către Secțiunea Agricolă a raionului Roșiori de Vede, rezultă că în comuna Dobrotești sînt toate condițiile pentru constituirea unei gospodării agricole colective.

În comuna Dobrotești sînt 1217 familii cu suprafețe de 4000 ha., revenind pe cap de familie 3,89 ha.

Cele 1217 familii, pe structura de proprietate se prezintă astfel: 783 gospodării mici, 406 gospodării mijlocii și 28 gospodării chiaburești.

Gospodăriile colective din comuna Dobrotești ce se propune a se constitui numără 29 familii cu 69 brațe de muncă și cu o suprafață de 76,04 ha., revenind pe cap de familie 2,62 ha., iar cu suprafața propusă din înzestrări de 11, 04 ha. totalizînd 87,08, revine pe cap de familie cu suprafața din înzestrări 3,03 ha.

Pe categorii sociale componența este următoarea:

23 gospodării mici cu suprafața de.....	54,04 ha.
6 ”mijlocașe.....	22,00 ha.
Total 29 gospodării cu suprafețe de	76,04 ha.

Ca inventar agricol aduc: 1 vacă, 1 bou, 2 cai, 10 oi, 3 pluguri, 3 grape, 4 care, un atelier tîmplărie.

Din cele 69 brațe de muncă sînt 10 membrii P.M.R., 2 U.T.M., 1 candidat P.M.R. și 16 fără partid, din aceștia sînt 4 salariați din care 1 președinte sfat popular, 1 președinte coop., 1 salariat starea civilă sfat popular și 1 funcționar P.T.T. – permanenți 2 salariați, iar 2 sînt temporari.

Menționăm că în comuna Dobrotești s-au înscris în sectorul socialist un număr de 871 membri cu suprafața de 2159 ha, ceea ce reprezintă un procent de 54% față de suprafața comunei și 71,5% față de gospodării.

Avînd în vedere că în comună sectorul socialist este foarte înaintat și sînt posibilități pentru noi înscrieri în G.A.C. precum și hotărîrea luată de membri înscriși în gosp. agricolă colectivă cît și faptul că are adus în gosp. întreg inventarul ce-l posedă și pămîntul, executînd lucrările în comun, propunem comitetului executiv regional București să aprobe înființarea gospodăriei agricole colective din comuna Dobrotești cu denumirea „11 IUNIE”.

PREȘEDINTE SFAT POPULAR RAION,
ss. indescifrabil

Membri,
s. indescifrabil

Documente aparținînd S.A.D., original.

***

74. **1956, iunie 6, Roșiorii de Vede. Judecarea locuitorului Martac T. Dumitru pentru nepredarea cotelor, la Tribunalul Popular al raionului Roșiorii de Vede.**

MINISTERUL COLECTĂRILOR

Împuternicit pentru Raionul Roșiori
Nr.147/6.VI.1956

Către,
TRIBUNALUL POPULAR AL RAIONULUI ROȘIORI

Anexat vi se trimite spre cele legale dosarul nr. 147 conținând
6 file, privind pe cetățeanul Martac T. Dumitru comuna
Dobrotești satul _____ strada _____ Raionul Roșiori, restanțier
de cote în valoare de 497 lei.

Rugăm de a-i aplica prevederile decretului 131/1956.

Inspector șef,
ss. indescifrabil

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds.
167/1956, f. 1259, original.

***

75. **1956, iunie 17, Roșiorii de Vede.** *Somația primită de Martac T. Dumitru, prin care acesta este obligat să-și predea cotele.*

Împuternicitul Min. Colectărilor
al Raionului R. de Vede

SOMAȚIUNEA Nr. 60

Regiunea București

Data 17/VI 1956

Către,

Cetățeanul Martac T. Dumitru din comuna Dobrotești, satul
_____, raionul R. de Vede, regiunea București

Denumirea produselor	Impus pe anul 1956 conform obligațiunii de predare nr. 519	Restanțe din anul 1955	Total de predat	Termen de predare	Predat până la data de .....195..	Rest de predat
C. Porc	11	11	22	17/VI	-	22
C. Bov.	24		24	„	-	24
I. oaie	30	4	34	„	-	34

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds.
167/1956, f. 1260, original.

76. 1956, iunie 19, Roșiorii de Vede. Sentința aplicată locuitorului comunei Dobrotești, Martac T. Dumitru, pentru nepredarea cotelor.

Dosar nr. 2091/956

R.P.R.

Tribunalul Popular al Raionului Roșiorii de Vede Regiunea București.

Copia de pe Disp. Sentinței civile nr. 1014/956

Hotărăște:

Admite împarte acțiunea intentată de Ministerul Colectărilor Raionul Roșiorii de Vede, Regiunea București și în consecință.

În baza art. 1 din decr. 131/952, modificat, obligă pe pârâțul Martac T. Dumitru din Dobrotești Raionul Roșiorii de Vede Regiunea București să predea în natură cantitățile de produse agricole ce au contravaloarea lor în sumă de 463 lei, socotit la prețul pieții neorganizate.

Aplică pârâțului o sumă civilă în sumă de 60 lei a cărei plată pârâțul este obligat.

Dispune executarea silită a amenzilor, a valorii produselor.

De asemenea se dispune executarea silită a bunurilor pârâțului, sechestru în 17.02.1956, aflat la dosar, exceptându-se bunurile apărute de lege.

Sentința cu recurs în termen de 10 zile de la pronunțare.

Data și citită în ședință publică azi 19 iunie 1956, la Tribunalul Popular al Raionului Roșiorii de Vede, Reg. București.

Președinte

ss. T. Ochea

Berbecaru

Ptr. as. pop. plecați

în producție,

Președinte,

s. T. Ochea

Secretar,

s. Al.

Conform cu originalul

Secretar s.A. Berbecaru

[Rezoluție]:

operat

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 167/1956, f. 1257, original.

***

77. **1956, iunie, Dobrotești.** *Referatul întocmit în urma vizitei organelor de partid în comuna Dobrotești.*

PARTIDUL MUNCITORESC ROMÂN
COMITETUL RAIONAL ROȘIORI DE VEDE
REGIUNEA BUCUREȘTI

REFERAT

Biroul Comitetului raional de partid; în urma controlului efectuat în comuna Dobrotești cu privire la înființarea unei gospodării agricole colective, a constatat următoarele:

În urma muncii politico-organizatorice desfășurată de comitetele de partid și organizațiile de bază din comună, s-a reușit ca un număr de 10 membri de partid, un candidat de partid, 2 U.T.M.-iști și 16 țărani muncitori să facă cereri împreună cu familiile lor pentru înființarea G.A.C. în comuna Dobrotești.

Acești tovarăși s-au convins de rezultatele obținute de G.A.C. din satul Merișani care aparține comunei Dobrotești, precum și în urma vizitelor făcute la G.A.C. „Timpuri Noi” din comuna Belitori.

În această comună sînt înscrise în sectorul socialist 671 familii cu o suprafață de 2159 ha.

Atmosfera politică în rîndul celor înscriși cît și în comună, în frunte cu restul membrilor de partid, este favorabilă înscrierii de noi membri în G.A.C., deoarece cei înscriși duc în permanență muncă politică de lămurire în rîndul țăranilor muncitori din această comună.

Consider că cei înscriși în G.A.C., îndeplinesc condițiile politice-economice și cerem comitetului regional de partid București să aprobe constituirea G.A.C. cu denumirea de „11 IUNIE”.

PRIM SECRETAR,
ss. Constantinescu Sterea

MEMBRII BIROULUI,
ss. indescifrabil

Documente aparținînd S.A.D., original.

***

78. **1956, octombrie 18, Roșiorii de Vede.** *Aprobarea înființării Întovărășirii cu denumirea de „Ilie Pintilie” din comuna Dobrotești de către Comitetul Executiv al Sfatului Popular Raional.*

SFATUL POPULAR AL RAIONULUI ROȘIORI DE VEDE
COMITETUL EXECUTIV

DECIZIE Nr. 267

18 oct. 1956

Comitetul Executiv al Sfatului Popular Raionul Roșiori de Vede;
Avînd în vedere referatul Secției Agricole cu privire la constituirea
celeia de a VI^a Întovărășire Agricolă în comuna Dobrotești, satul Merișani.

Avînd în vedere că atît referatul cît și întreg dosarul cu acte al
acestei Întovărășiri a fost analizat în ședința Comitetului Executiv din 17
Octombrie 1956;

În baza art. 18 și 27 din Regulamentul de funcționare al Sfatului
Popular Raional;

DECIDE:

Art.1. – Se aprobă înființarea celeia de a VI^a Întovărășiri Agricole în
Comuna Dobrotești, satul Merișani cu demunirea „ILIE PINTILIE”.

Art.2. – Tov. Vicepreședinte Culcea Ion și Șeful Secției Agricole,
sînt însărcinați cu ducerea la îndeplinire a prezentei decizii.

PREȘEDINTE,

ss. I. Stamate

SECRETAR,

s. I. Tecuceanu

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 48/1952,
vol. II, f. 493, original.

***

79. **[1956, octombrie], sat Merișani, comuna Dobrotești.** *Darea de seamă a Comitetului de inițiativă al Întovărășirii „Ilie Pintilie”, din care reiese caracterul politic al acesteia.*

Întovărășirea Agricolă

Ilie Pintilie

DARE DE SEAMĂ,

Asupra activității duse de către comitetul de inițiativă.

Țăranii muncitori,

Sub conducerea Partidului Muncitoresc Român clasa muncitoare în
alianță cu țărănimea muncitoare și cu toți oamenii de la orașe și sate,
biruind greutăți numeroase, au obținut succese uriașe în înfăptuirea politici

economice de dezvoltare cu precădere a industriei grele și de ridicare pe această bază a agriculturii și a industriei producătoare de bunuri de larg consum.

Sprijinindu-se pe dezvoltarea bazei tehnico-materiale a agriculturii și pe creșterea sectorului socialist, oamenii muncii din agricultură au obținut succese însemnate în ceea ce privește lichidarea stării de înapoiere și degradare a agriculturii moștenite de la regimul Burghezo-Moșieresc.

Ținând cont de condițiile favorabile existente ca și de interesul crescând al țăranilor pentru întovărășirile agricole ne-am pus ca sarcină desfășurarea unei munci sistematice și răbdătoare pentru lămurirea și convingerea țăranilor muncitori cu gospodării individuale de a trece pe drumul întovărășirilor agricole.

Formându-se comitet de inițiativă compus din tov:

1 – Ilie A Ion – Președinte

2 – Sima I Ion – Secretar

3 – Cristea Jane – Membru

4 – Otăranu Florea – Membru

5 – Geantă Marin – ”

care sprijiniți organizatoric și politic de către comitetul raional de partid, organele Sfatului Popular Raional comitetul de partid pe comună și comitetul Executiv comunal au putut ca să-și desfășoare o intensă muncă de lămurire și convingere a țăranilor muncitori pentru constituirea unei întovărășiri.

Odată format comitetul de inițiativă a primit un număr de 60 de cereri și a trecut la comasarea terenului în punctul loturi.

După comasare s-au mai primit încă cereri astfel ajungând ca respectiva comasare să fie făcută cu un număr de 121 cereri și o suprafață de 174,63 ha din care:

32 de țărani săraci cu suprafață de 32,75 ha.

89 de țărani mijlocași cu o suprafață de 141,88 Ha.

Întreaga suprafață a fost comasată în 3 trupuri. Întovărășiții au 278 brațe de muncă și aduc următorul inventar viu și mort: 50 boi, 8 cai, 1 vacă de jug, 47 pluguri, 34 grape, 40 care.

Cererile depuse în numărul arătat mai sus se datoresc, în primul rând, muncii depuse de către Comitetul Executiv al Sfatului Popular comunal, iar în al doilea rând de către comitetul de inițiativă și anume Tov. Ilie A. Ion ca Președinte și Ion Sima ca Secretar care au căutat ca pe lângă lămurirea țăranilor muncitori de a depune cereri, a căutat să facă tot posibilul ca cetățenilor dislocați să li se dea întocmai terenul care a fost scos din perimetru, astfel evitând eventualele dificultăți care s-ar fi putut ivi,

ajutați au fost de către Tov. Criste Jane și Florea Otăranu, ca membrii care au sprijinit efectiv munca prin prezența pe teren în timp ce tractoarele arau astfel puținându-se ține o evidență clară de terenul arat și totodată răspunzând de calitatea lucrărilor efectuate.

Dacă tov. arătați mai sus au căutat să muncească pentru ca lucrările de înființare a acestei întovărășiri să meargă bine, nu tot la fel a înțeles și tov Geantă Marin că trebuia depuse toate forțele căutând să lase ca totul să meargă la voia întâmplării.

Țăranii muncitori,

Trecând cu toții în sectorul socialist îndeplinind astfel marea sarcină de transformare socialistă a agriculturii va duce, fără îndoială, la un puternic avânt al agriculturii noastre, la realizarea sarcinii istoriei pe care și-a asumat-o partidul nostru de a transforma țara noastră, dintr-o țară agrară înapoiată, într-o țară industrială înaintată, cu o agricultură mecanizată, o țară a bunei stări și a culturii pentru toți cei ce muncesc de la orașe și sate.

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 48/1952, vol. II, f. 481-482, original.

***

80. **1956, noiembrie 29, [Drăgănești Vlașca].** *Situație sintetică a colectivizării agriculturii în raionul Drăgănești Vlașca la sfârșitul anului 1956.*

29.XI.1956

Modul de folosință al terenului pe forme de proprietate

Sectorul	Arabil	Din care irigat	Pășuni	Fânețe	Vii	Livezi	Păduri	Ape, bălți, stuf	Neproductiv	Agricol	Total teren
G.A.S.	3.698	21	47	18	10	12	3	3	68	3.785	3.859
I.C.A.R.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alte ministere	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gosp. Anexe	91	-	5	-	-	-	-	-	-	96	96
I.C.Z.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sfaturi	5.489	-	1.259	5	-	1	111	-	165	6.754	7.216
Total A	9.278	21	1.311	23	10	13	114	3	233	10.635	10.985
G.A.C.	255	8	-	-	-	-	-	-	7	255	262
Intov.	1.334	-	-	-	-	-	-	-	-	1.334	1.334
Individual	53.800	64	372	79	943	20	-	189	1.534	55.214	56.937
Total B	55.389	72	372	79	943	20	-	189	1.541	56.803	58.533
A+B	64.667	93	1.683	102	953	33	114	192	1.774	67.438	69.518

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Drăgănești Vlașca*, ds. 46 /1956, f. 4, original.

81. **1956, decembrie 28, [Drăgănești Vlașca]. Extras din situația întovărășirilor din localitățile raionului Drăgănești Vlașca în anul 1956.**

Sfatul popular al raionului Drăgănești Vlașca
Regiunea București Secțiunea agricolă

SITUAȚIA
centralizatoare a întovărășirilor din raionul Drăgănești Vlașca
la data de 28 decembrie 1956.

Denumirea întovărășirii	Comuna	Satul	Nr. familiilor din com. sau sat	Suprafața satului sau com. ha	Nr. țărani săraci înscriși în întov.	Suprafața ha	Nr. țăranilor mijlociași înscriși în întov.	Suprafața ha.	Total persoane	Total suprafață	Nr. brațelor de muncă
23 Decembrie	Asan Așa	Asan Așa	1.389	2.666,96	9	9,13	37	50,27	46	59,40	110
Olga Băncie	"	"	1.389	2.666,96	16	35,59	20	46,86	36	82,45	72
Avântul	"	"	"	"	6	6,25	30	46,62	36	52,87	83
Ion Creangă	Bălăria	Bălăria	1.021	1.737,93	8	15,63	35	34,87	43	50,50	95
Popa Săpăț	Beiu	Beiu	2.335	5.057,00	13	11,15	12	22,85	25	34,00	75
Dănuțul Feteștii	"	Chiriac	2.532	"	42	48,75	23	27,25	65	76,00	30
6 Martie	"	Beiu	2.335	5.057,00	12	10,75	16	21,25	28	32,00	45
Salvarea Patriei	Bila	"	2.335	3.057,00	13	10,50	2	2,50	15	13,00	28
23 August	Boitoroaga	V. Cires	2.832	"	5	5,00	17	20,50	22	25,50	58
Elena Pavel	"	Boitoroaga	889	6.543,61	16	39,10	38	42,40	54	88,50	82
8 Mai	"	Târnava	3.037	"	6	112,25	19	33,88	36	45,13	72
All	Il-lea	Călugăru	"	"	12	17,50	16	14,25	22	24,75	51
Congres	"	Călugăru	"	"	"	"	33	31,75	45	49,25	61
7 Noiembrie	Crovu	Comăciu	"	"	10	13,75	31	32,15	41	45,80	85
Nicolae Bălcescu	"	Ghimpăuți	"	"	12	10,25	21	18,75	33	29,00	63
All	Il-lea	Cucuruzi	"	"	"	"	16	22,00	16	22,00	40
Congres	"	Cucuruzi	"	"	"	"	"	"	"	"	"
23 August	Cioianu	Cioianu	"	"	11	12,50	18	16,50	29	29,00	58
Timpuți Noi	Comăra	Comăra	1.568	2.669,56	8	7,75	20	22,50	28	30,25	59
Dănuțul Feteștii	Drăgănești	Drăgănești	4.104	4.303,25	15	20,00	16	29,00	31	49,00	70
1 Mai	"	"	4.104	4.303,25	7	8,50	20	25,00	27	33,50	40
1 Mai	Letea Nouă	Letea Nouă	2.243	2.036,72	69	65,80	41	42,63	110	108,43	192
Biruința	Naipu	Naipu	3.125	2.849,29	7	10,00	17	18,75	24	28,75	40
Ogorul Nou	Râșnrești	Râșnrești	4.044	3.768,75	5	9,30	19	25,20	24	35,00	49
Avântul	Râșnrești	Râșnrești	"	"	3	1,29	11	11,88	14	13,17	30
23 Decembrie	"	"	"	"	3	3,50	15	11,82	18	15,32	32
All	Il-lea	Carpanca	"	"	2	2,00	9	9,10	11	11,10	29
Congres	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
7 Noiembrie	"	"	"	"	8	13,75	30	30,34	38	44,09	56
2 Iunie	Tomilești	Tresteni	874	"	5	27,48	27	45,52	32	73,00	61
30 Decembrie	"	Tomilești	2.181	3.448,46	9	18,63	12	33,37	21	52,00	31
1 Mai	"	"	"	"	3	3,50	11	17,25	14	17,25	30
All	Il-lea	"	"	"	"	"	12	15,75	12	15,75	25
Congres U.T.M.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dănuț Nou	Toporu	Toporu	3.081	4.167,50	12	11,50	25	36,50	37	48,00	79
Victoria	Râșnrești	Ludăneasa	"	"	"	"	14	14,87	14	14,87	29
Total								878,13	1.067	1.348,23	935

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Drăgănești Vlașca*, ds. 34/1957, f. 49, original

82. [1956, Turnu Măgurele]. *Referatul Secției agricole cu date comparative privind situația G.A.C.-urilor și întovărășirilor din raionul Turnu Măgurele în perioada 1954-1956. Din analiză rezultă evoluția lentă a colectivizării în raion.*

REFERAT,

asupra analizei economice a activității gospodăriilor agricole colective și a întovărășirilor agricole din raionul Turnu Măgurele.

A. Situația organizatorică

a. Gospodării colective:

1. Numărul gospodăriilor agricole colective pe ultimii 3 ani

1954	1955	1956
7	7	8

2. Numărul total al familiilor pe ultimii 3 ani.

Ani	Țărani fără pământ	Țărani săraci	Țărani mijlocași	Total
1954	57	467	303	827
1955	98	461	271	830
1956	129	562	302	993

3. Suprafața totală agricolă și arabilă pe culturi pe ultimii 3 ani.

Ani	Suprafața agricolă ha	Suprafața arabilă ha
-----	-----------------------	----------------------

1954	3.883,43	3.558,87
1955	4.131,21	3.899,97
1956	4.073,16	3.845,01

Revin unei familii de colectivist:

- Suprafața agricolă 1954 = 4,70; 1955 = 4,97; 1956 = 4,10.

- Suprafața arabilă 1954 = 4,30; 1955 = 4,70; 1956 = 3,87.

Un capabil de muncă a lucrat efectiv:

- Suprafața agricolă 1954 = 2,36; 1955 = 2,28; 1956 = 2,17.

- Suprafața arabilă 1954 = 2,16; 1955 = 2,15; 1956 = 2,05.

b. Întovărășiri agricole

1. Numărul întovărășirilor agricole pe ultimii 2 ani: în 1955 = 27; în 1956 = 74.

2. Numărul familiilor din întovărășiri pe ultimii 2 ani: în 1955 = 1.254; în 1956 = 3.526.

3. Suprafața totală și arabilă la întovărășiri pe ultimii 2 ani:

- suprafața totală: în 1955 = 1.960; în 1956 = 5.426,21;

- suprafața arabilă: în 1955 = 1.960; în 1956 = 5.426,21.

B. Forțe de muncă.

a. Gospodării agricole colective.

1. Nr. total al capabililor de muncă: 2.303, din care bărbați 1.186, femei = 1.117.

2. Numărul total al capabililor de muncă care au participat la muncă 1.876 = 81,14%

3. Numărul mediu de zile muncă efectuate ce revine pe un capabil de muncă ce a lucrat = 121 zile muncă.

4. Organizarea muncii

a) În cadrul gospodăriilor din raion funcționează 21 de brigăzi, având un număr de 1.807 brațe de muncă, din care au participat regulat în cadrul brigăzilor și echipelor circa 1.200, restul de 600 neefectuând nici minimum de 80 de zile muncă într-un an. Nu s-a reușit până în prezent să se aplice la toate gospodăriile dispozițiunile H.C.M. nr. 141 în ceea ce privește retribuiția muncii în cadrul sectorului zootehnic, aceasta datorită faptului că în cursul anului au fost schimbați de 3-4 ori șefii de ferme.

b) În cadrul întovărășirilor agricole nu sunt organizate brigăzi permanente, muncile în comun făcându-se numai la arăturile de toamnă și primăvară, restul muncilor făcându-se individual. Anul acesta întovărășirea "Flacăra" din comuna Lița a efectuat muncile în comun numai la păioase.

C. Producția vegetală

a) Gospodării agricole colective

1. Structura suprafețelor însămânțate.

În anul 1956 au fost însămânțate în G.A.C.-urile din raion o suprafață de 1.317 ha grâu de toamnă, 180 ha secară de toamnă, 169 ha orz de toamnă, 35 ha orz de primăvară, 109 ha ovăz, 10 ha orez, 719 ha porumb, 173 ha floarea soarelui, etc.

2. Producțiile medii la hectar obținute:

	G.A.C.	Sector individual
grâu de toamnă	1.067	900
orz de toamnă	1.410	1.000
ovăz	720	600
porumb	1.051	850

Se pot da ca exemplu pozitiv G.A.C.-ul “Olga Bancic” din comuna Seaca, satul Cioara, care a obținut o producție de grâu pe unele parcele de 1.750 kg la ha și 2.800 kg la ha de porumb, care respectând asolamentele aplicând la timp și în bune condiții regulile agrotehnice, cu toată seceta ce a fost, a obținut producții bune.

Nu la fel s-a întâmplat la G.A.C.-ul “Gh. Dimitrov” din com. Băduleasa unde s-a însămânțat grâu și porumb pe același teren 3-4 ani consecutiv, nu au făcut lucrări de bună calitate, astfel obținând 523 kg grâu la hectar și 900 kg porumb la hectar.

3. Datorită secetei care a cauzat culturilor, dând o producție slabă, nu s-au putut achita în întregime cotele. S-a căutat să se asigure pentru membrii colectivști un maxim de 4 kg cereale la zi muncă, să se asigure baza furajeră pentru a nu micșora fermele și s-au achitat în majoritate muncile S.M.T.-ului, fiind amânate, (urmau să se majoreze).

b. Întovărășirile agricole.

	Întovărășiri	Sector individual
grâu de toamnă	1.000	900
porumb	1.500	1.000

Se pot da ca exemplu pozitiv Întovărășirea “Flacăra” din comuna Lița care a obținut o producție medie de 2500 kg porumb la hectar, de pe o suprafață de 90 ha și Întovărășirea “Steaua Roșie” din comuna Putinei, satul Cârloman, care a obținut o producție de 1.500 kg grâu la hectar de pe o suprafață de 83 ha și 2.400 kg porumb de pe o suprafață de 82 ha.

D. Producția animală.

a) În gospodăria agricole colective

1. Numărul de animale total pe specii și animale matcă ce revin la 100 ha teren.

	Total	Animale matcă
taurine	11	1
ovine	75	65
porcine	7	6
păsări	22	21

Față de prevederile Legii nr. 6 șeptelul la vaci este scăzut cu 4 capete deoarece din cele 8 G.A.C.-uri existente în raion numai una singură are ferme de vaci. Restul neavând condițiuni de cazare nu au putut dezvolta această ramură, la fel și la păsări.

b) Întovărășiri agricole.

În întovărășirile agricole din raionul Turnu Măgurele nu există animale de producție proprietate colectivă.

E. Sprijinul acordat de S.M.T. – mașinile și uneltele agricole.

1. Volumul, felul și calitatea lucrărilor executate de S.M.T. în G.A.C. și întovărășiri agricole.

S.M.T.-urile din cadrul raionului pot face față gospodăriilor și întovărășirilor cu mijloacele care le au dar din cauza nefuncționării în bune condiții a mașinilor, în anul 1956, nu a putut respecta contractele. Astfel la G.A.C. Slobozia Mândra și G.A.C. Brâncoveanca nu s-au putut termina arăturile adânci pentru însămânțările de primăvară.

2. G.A.C.-urile din raion dispun de un număr de 15 semănători pentru păioase, 45 semănători porumb, 112 prășitori cu tracțiune animală, 17 secerători simple, 2 secerători legători, 9 autocamioane și 258 care și căruțe.

Aceste mașini sunt suficiente pentru a face față la timp lucrărilor agricole, dar nu sunt întrebuințate cu toată capacitatea, lăsându-se ca toate lucrările să le execute S.M.T.-urile.

F. Venituri bănești.

a) Gospodăria agricolă colectivă

1. Venituri bănești pe ultimii 3 ani:

1954	923166	100%
1955	1105771	119%
1956	1478469	150%

2. Valoarea veniturilor bănești la 100 ha teren agricol se ridică la suma de 22.785 lei.

3. În ultimii 3 ani au fost repartizate la membri, următoarele venituri:

1954	=	328.570 lei
1955	=	242.779 lei
1956	=	396.338 lei

G. Mijloacele de bază și creditele.

a) Gospodării agricole colective

1. Structura mijloacelor de bază:

- clădiri, construcții și plantațiuni	=	2.047.920
- animale de muncă	=	441.262
- animale de producție	=	762.456
- unelte mari și mașini agricole	=	379.622

- inventar gospodăresc = 160.594
- mijloace de transport = 732.367
- instalații și amenajări = 291.282
- animale tinere = 28.070

Total mijloace de bază = 4.843.575

2. Gospodăriile au de achitat următoarele împrumuturi.

- investiții = 2.198.780
- producție = 175.607

Achitarea acestora a fost prevăzută în buget a se achita, eșalonarea făcându-se după comunicările Băncii Agricole.

Structura fondului de bază în G.A.C.:

	1955	1956
Vol. membrilor colectiv. trec la fond bază	449.267	546.301
Taxe de înscriere	44.996	39.176
Rețineri pentru complet. fond bază	366.318	352.594
Val. prășilei și creșterii în greutate a animalelor	645.399	486.622
Acumulări din construcții și invent. gosp	263.952	541.871
Valoarea mijloacelor primite de la stat	931.452	937.067

Venitul mediu în natură și în bani ce revine la o zi muncă pe ultimii 2 ani:

	1955	1956
bani	1,12	2,52
cereale	5,928	6,641
fl. soarelui	0,298	0,343
cartofi	2,055	0,750

H. Cadrele de conducere

1. În cursul anului 1956 au fost trimise la școala de președinți de 2 ani, președintele G.A.C.-ului Slobozia Mândra iar la școala de 6 luni președinții de la G.A.C.-urile Islaz și Uda Clocociov.

La școala de contabili de 10 luni au fost trimiși de la G.A.C.-urile Băduleasa și Uda Clocociov. La școala de contabili de 3 luni a fost trimis în cursul anului 1956 socotitorul de la G.A.C. Cioara iar la școala de brigadieri au fost trimiși 2 brigadieri de câmp și un brigadier de fermă zootehnică.

2. În cursul anului 1956 au fost schimbați din funcția de președinte: președintele de la G.A.C. Băduleasa și președintele de la G.A.C. Brâncoveanca. Președintele de la G.A.C. Băduleasa deși pregătit din toate punctele de vedere, începuse să lucreze de unul singur, fără să țină seama de hotărârile adunării generale. Nu vrea să primească sprijin din partea organelor Secției agricole raionale și nici a instructorilor P.M.R. ajungând ca în ultimul timp să facă abuzuri, astfel și-a însușit din gospodărie materiale de construcții cu care și-a terminat casa.

3. Spre deosebire de președintele de la Băduleasa care a obținut rezultate slabe, președintele de la G.A.C. "Olga Bancic" satul Cioara, a căutat să se apropie foarte mult de colectivități, căpătându-le încrederea și astfel mobilizându-i a avea o participare în vârfurile de campanii de 100%, obținând astfel producțiile cele mai mari din cadrul G.A.C.-urilor din raion.

Concluzii:

Cu toate greutățile întâmpinate, datorită secetei, gospodăriile agricole colective și întovărășirile agricole au fost un exemplu pozitiv pentru țărani individuali, dovedind că lucrările efectuate în comun, cu mijloace mecanizate și după regulile agrotehnice cele mai înaintate sunt de mai bună calitate și dau o producție mai mare la hectar.

Șeful Secției agricole,
ing. Topor Pavel

Îndrumător contabil G.A.C.,
Neagu Tănase

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Turnu Măgurele*, ds. 45/1956, f. 1-5, original.

***

83. [1957, ianuarie 30, București]. *Referat privind constituirea G.A.C.-ului „7 Noiembrie” din comuna Siliștea Gumești, raionul Roșiorii de Vede, regiunea București.*

DIRECȚIA REGIONALĂ AGRICOLĂ

REFERAT
PRIVIND CONSTITUIREA GOSPODĂRIEI AGRICOLE COLECTIVE
DIN
COMUNA- SILIȘTEA GUMEȘTI- RAIONUL ROȘIORI
REG.BUCUREȘTI

În urma propunerilor făcute de către Comitetul Raional de Partid și Comitetul Executiv al Sfatului Popular Raional, s-a deplasat la fața locului tov. Sandru Ștefan- inspector GAC. din Direcția Regională Agricolă și împreună cu tov.Florea, prim-secretar al Raionului U.T.M. și membru în biroul raional de Partid, care au constatat următoarele:

- în comuna Siliștea sînt 1.207 gospodării țărănești, care dețin o suprafață de 3.314 ha.teren agricol dintre care 3.100 ha.arabil. Raportat pe numărul de 1.179 gospodării ce dețin pămînt revenind pentru fiecare familie 2,48 ha.teren arabil. Pe categorii sociale situația comunei se prezintă astfel:

- 453 familii cu gospod.mică;
- 712 familii cu gospod. mijlocie;
- 14 familii cu gospod. chiaburești;
- 28 familii fără pămînt.

Pe baza muncii politice de masă desfășurată de către Comitetul Raional de Partid și Comitetul Executiv raional prin activiștii săi și organizația de bază din sat, s-a reușit ca un număr de 30 familii cu o suprafață de 44,75 ha teren arabil pe bază de cereri scrise să ceară constituirea unei gospodării agricole colective. Din cele 30 familii vor participa efectiv la muncă 21 de familii, restul de 9 fam. tov. capi de familie sînt salariați de la diferite instituții comunale și raionale. Din cei 9 salariați, 3 sînt de carieră, iar 6 temporari.

Cele 44,75 ha raportate la 21 fam.ce vor participa la muncă în gospodărie revine pentru fiecare 2,05 ha.

Cele 30 familii fac parte din categoria țăranilor cu gospodărie mică adică de la 0,18-3 ha teren.

Cele 30 familii aduc în gospodărie ca inventar următoarele:

- 2 cai, un tineret cabalin, 3 pluguri, 6 care și 2 prășitoare.

De menționat e faptul că datorită secetei ce a fost în raionul Roșiori anul acesta în comuna Siliștea Gumești, o mare parte din țărani și-au vîndut animalele de muncă din lipsa de furaj, și în prezent în comună sînt un număr de 165 animale de muncă dintr-un număr de peste 300 ce au existat anul trecut (1955).

Analizînd în parte fiecare salariat am constatat că cei 6 tovarăși care nu au profesie de bază sînt hotărîți să vie în gospodărie și vor asigura cu brațe de muncă gospodăria colectivă, în toate perioadele anului.

Menționăm că din cele constatate la fața locului cele 30 familii sînt hotărîte să constituie această gospodărie colectivă și că pînă în prezent au semănat 32 ha cu grîu.

Din cei 30 înscriși în gospodărie 18 provin din întov.”N.Bălcescu” și 12 fam. provin din sectorul individual. Perimetrul gospodăriei este creat din 3 trupuri provenite din perimetrul întovărășirii “N.Bălcescu” pentru care nu s-au făcut deslocări, iar pentru întov. ”N.Bălcescu” s-a comasat 18,86 ha din care s-au schimbat 22 locuitori.

În ce privește datoriile la Stat, datorită calamităților ce au fost în anul acesta s-au anulat în întregime toate datoriile ce le aveau de plătit, o parte din familiile înscrise în gospodărie. De asemeni au fost anulate cotele ce le datorau aceste familii, fiind calamități, media la porumb pe comună fiind de 68 kg la ha.

În gospodărie s-au înscris 11 membri de Partid, 7 UTM.-iști și 4 deputați.

În concluzie, ținînd cont că cele 30 familii și-au adus întreaga suprafață de teren și tot inventarul ce-l posedă și că toți membrii sînt hotărîți să-și schimbe felul de viață prin crearea acestei gospodării colective.

Ținînd cont că Comitetul Executiv al Sfatului Popular Raional, și-a luat angajamentul că vor sprijini efectiv această gospodărie și că pentru înscrierea celor 30 familii nu s-au făcut abateri de la prevederile Statutului model al gospodăriilor agr.colective.

Propunem Comitetului Executiv al Sfatului Popular Regional, să dea aviz favorabil de constituire și inaugurare acestei gospodării agricole colective, cu denumirea „7 NOIEMBRIE”.

DIRECTOR,

s. Ing. Gh. Hrustu

ȘEFUL SERV.G.A.C

s. Tehn. Agr. Armeanu Alexandru

Documente aparținînd Sfatului Popular al Primăriei Comunei Siliștea Gumești, original.

***

84. **1957, februarie 6, Roșiorii de Vede.** *Pentru rezultate bune în strîngerea cotelor, colectorii din raionul Roșiorii de Vede, în număr de 29 persoane, sunt premiați.*

MINISTERUL COLECTĂRILOR
ÎMPUTERNICITUL REGIUNII BUCUREȘTI

Nr. 382

1957 februarie 6

CĂTRE,
ÎMPUTERNICITUL MINISTERULUI COLECTĂRILOR
RAIONUL ROȘIORI

În conformitate HCM 1325/955 și a Dispoziției Consiliului de Miniștri nr. 335/1956, vă facem cunoscut că pentru plata premiilor pe trimestrul IV/1956, vi s-a repartizat fondul de 29000 lei, din care vor fi premiați:

- Inspectorii raionali,
- Împuterniciții comunali,
- Colectorii comunali,

precum și salariații din alte unități, cari au contribuit la realizarea planului de colectare în campania de toamnă a anului 1956.

Nu vor fi trecuți pe tabelul de premiere lucrătorii din aparatul de colectare, cari nu se încadrează în prevederile regulamentului de premiere.

Repartizarea pe oameni a fondului dat, se va face în funcție de aportul fiecăruia, pentru realizarea planului de colectare.

Pentru lucrătorii din aparatul de colectare se vor întocmi tabele nominale cu suma fixată pentru fiecare în parte, iar pentru lucrătorii din alte unități se vor întocmi tabele separate, care vor cuprinde:

- numele și prenumele,
- întreprinderea unde lucrează,
- salariul brut,
- suma propusă a fi premiați.

La tabelul nominal, pentru lucrătorii din alte instituții, se vor anexa adeverințe din care să rezulte salariul brut ce-l primește lunar.

Stabilirea lucrătorilor ce se propun a fi premiați, atât din aparatul de colectare, cât și din alte unități, se va face de comun acord cu președinții sfaturilor populare raionale și cu avizul Comitetului Sindical Raional.

Tabelele nominale vor fi prezentate la regiune, personal de împuternicitul raional în ziua de 11 februarie 1957.

ÎMPUTERNICIT REGIONAL

s. V. Dan

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 167/1956, f. 1256, original.

***

85. **1957, februarie, Roșiorii de Vede.** *În vederea premierii colectoarelor, li s-a realizat câte o caracterizare justificativă.*

MINISTERUL COLECTĂRILOR
ÎMPUTERNICITUL RAIONULUI ROȘIORI

Tabel nominal
de inspectori din aparatul de colectare ce se încadrează în prevederile
regulamentului de premiere pe anul 1956

Caracterizare:

[...]

Roșu Petre

Împ. Com. Dobrotești

Din controlul efectuat s-a constatat că înreg. în cartoteci și reg. 24 – 25 toate borderourile primite de la Baze de recepție. Are evidența ducerilor din contractări la zi și trimite cu regularitate situația la Raion. Are descărcările la lapte de vacă și oaie în obligațiile de predare. Ține evidența sechestrelor aplicate și execută în termen sentințele judecătorești.

[...]

ÎMPUTERNICIT RAIONAL,

s. indescifrabil

ȘEF SECȚIE PLAN,

s. indescifrabil

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 167/1956, f.1257, original.

***

86. **1957, martie 14, [Zimnicea].** *Informare întocmită de Secția organizatorică a Sfatului Popular al raionului Zimnicea asupra transformării socialiste a agriculturii în raionul Zimnicea, accentul fiind pus pe întovărășiri.*

Sfatul popular raion Zimnicea, Secția organizatorică
Nr. 15 din 14 martie 1957

INFORMARE asupra transformării socialiste a agriculturii

În raionul nostru sunt formate în prezent 60 de întovărășiri, cu 3.678 familii și 4.192 ha. Dacă facem o comparație cu situația ce era la 1 februarie 1957, se constată o mărire cu încă 3 întovărășiri și 999 de familii, cu o suprafață de 1.228 ha. În această perioadă s-a mai făcut și o cooperativă agricolă la comuna Pietroșani, pe care o cheamă "Răscoala 1907" și numără 30 de familii, cu o suprafață de 34 de hectare teren.

Pe linie de G.A.C. nu am mai avut înscrieri însă au mai luat ființă 2 brigăzi piscicole, din care una la G.A.C. Piatra, una la G.A.C. Suhaia și s-a mai făcut încă o brigadă pentru cooperativa agricolă de la Pietroșani.

La sporirea numărului de întovărășiți au contribuit foarte mult dările de seamă făcute la întovărășirile existente, de sfârșit de an, unde au fost luate și măsuri de a se schimba unele elemente hrăpărețe din conducerile întovărășirilor, fapt care a făcut ca oamenii să prindă încredere [în] munca în colectiv. După apariția hotărârii cu reducerea de cote, oamenii se lasă foarte greu lămuriți de a intra în sectorul socialist, față de anul 1956, când se înscriau mai ușor.

Pentru facerea acestor înscrieri, Comitetul executiv raional a dat câte un delegat la comunele cu perspective mai bune. Acest lucru l-a făcut și biroul raional P.M.R.

În această perioadă am avut și mai avem de întâmpinat lipsa de cadre bune la serviciul O.T.A. care nu-și fac datoria conștiincios și nu sunt atașate, nedepunând eforturi pentru rezolvarea lucrărilor de comasare. Lucrările de comasare au fost și sunt făcute de către tehnicienii de la comune, dar nu totdeauna se pricep a face aceste lucrări. Din această cauză avem neaprobate de Comitetul executiv raional, 30 de întovărășiri. O greutate o mai constituie și faptul că cetățenii se opun de multe ori la semnarea dislocărilor și pe măsură ce se apropie primăvara, înscrierile se fac mai greu.

În această iarnă s-a muncit foarte mult pentru formarea unei cooperative agricole la comuna Bragadiru, unde se ajunsese până la 30 de cereri, dar care nu au mai fost menținute din cauză că nici președintele sfatului, Costache Mocanu, nu a fost de acord cu înființarea cooperativei și după ce s-a înscris formal, în loc să sprijine formarea acestei cooperative, a mers până acolo că a vândut vitele. În schimb, s-a putut reuși să se facă [înscrierea a] 200 de familii cu 300 de hectare, membri în întovărășirile existente.

De asemeni, la comuna Frumoasa, unde sunt posibilități, președintele sfatului, Cârpațiu Ion, muncește pentru transformare numai când sunt delegați de la raion în comună. [Ca exemplu, privind] transformarea, putem da comunele Conțești, unde președintele Călugăru Ion nu se ocupă deloc de această muncă și comuna Fântânele; [amândouă] sunt codășe. Fruntașe sunt comunele Pietroșani, care a avut realizări frumoase, Bujoru și Smârdioasa.

Din constatările noastre de pe teren [am ajuns la concluzia că] sunt foarte mulți amatori de a fi înscriși în brigăzile piscicole, fiind o muncă mai ușoară și având posibilitate de a scoate câștiguri mai mari .

Președinte,
ss. Gh. Dumitru

Sef Secție organizatorică,
s. D. Filimon

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Zimnicea*, ds. 29/1953-1957, f. 14 , original.

***

87. **1957, iunie, Roșiorii de Vede.** *Referat privind necesitatea înființării unui G.A.C. în comuna Dobrotești, întocmit de Secția Agricolă a Sfatului Popular raional Roșiorii de Vede.*

SFATUL POPULAR RAIONAL ROȘIORII SECȚIUNEA AGRICOLĂ

REFERAT Către,

COMITETUL EXECUTIV RAION ROȘIORI

Analizînd condițiile de creare a unui GAC în comuna Dobrotești raionul Roșiori Reg. București, am constatat următoarele:

Comuna are 4000 ha din care: 3744 ha arabil, 4 ha fineață, 124 ha pășune, 19 ha vie, 16 ha neproductiv, 93 ha curți și teren clădit.

În comuna Dobrotești sînt: 1217 gospodării din care 783 gospodării de țărani săraci, 406 gospodării țărani mijlocași și 28 gospodării chiaburești.

În comuna Dobrotești a luat ființă în anul 1952 întov. agricolă „T. VLADIMIRESCU”, compusă din 22 membrii cu suprafața de 46,00 ha, iar în urma măsurătorii s-au mai înscris un număr de 303 membrii cu suprafața de 957 ha, totalizînd 325 membrii cu suprafața de 1003 ha.

În anul 1955–1957 s-au mai înființat un număr de 4 întov. agricole cu un număr de 546 membri și o suprafață de 2159 ha.

Analizînd munca depusă în comun în anii 1952 – 1957 cît și rezultatele obținute prin sporirea producției la ha, care au fost mai mari decît în sectorul individual, ca rezultat al muncii efectuate cu tractoarele SMT-ului și aplicarea agrotehnicii înaintate, țărani muncitori din întovărășirea agricolă, au hotărît constituirea unui GAC în această comună.

În urma prelucrării statutului model al GAC-ului, 29 familii cu o suprafață de 69,91 ha din Întovărășire au făcut cereri pentru creerea unui GAC. Alături de acești țărani sau mai înscris un număr de 3 familii cu suprafața de 6,13 ha totalizînd 29 familii cu suprafața de 76,04 ha. Cele 29 familii au 69 brațe de muncă și 118 membri de familie.

Pe categorii componența este următoarea:

23 gospodării mici cu suprafața de	54,04 ha
6 gospodării mijlocii	” 20,00 ”
Total	” 76,04 ha

Din aceste familii sunt 4 membri salariați, din care un Președinte al Sf. Pop., un referent stare civilă, un salariat PTT, un președinte de cooperativă, permanenți 2 salariați, iar 2 salariați temporali, iar familiile lor asigură brațele de muncă în cadrul GAC-ului.

S-au înscris 10 membri PMR, 2 membri UTM, un candidat, 16 fără partid.

Cei înscriși au următorul inventar viu și mort: 1 vacă, 1 bou, 2 cai, 10 oi, 3 pluguri, 3 grape, 4 care, un atelier tîmplărie.

Comasarea s-a făcut în 2 trupuri întrucît terenul propus pentru comasare se află comasat la întov agric. „T. VLADIMIRESCU” actele de schimb s-au făcut la întovărășire. Suprafața rămasă în perimetrul de la cei înscriși este de 76,16 ha.

Avînd în vedere că din suprafața de 76,04 ha ce posedă colectivității, revine pe familie numai 2,62 ha, pentru acest motiv propunem darea în folosința veșnică a suprafeței de 3,00 ha provenită prin HCM Nr. 308/1953 și suprafața de 0,71 ha livadă pomi și 0,33 ha diferiți pomi, precum și 2,46 ha teren construcții primite de la GAS Dobrotești ce se află în centrul comunei și nu sunt folosite de GAS, precum și 4,50 ha provenite din donație, pentru care motiv anexăm și cererea locuitoarei Maria Mărășescu.

În total avînd suprafața de 87,08 ha revenind pe cap de familie cu suprafața din înzestrări 3,03 ha, iar pe comună este de 3,29 ha.

Pentru sediul GAC-ului, se propune:

Un corp de casă compusă din 8 camere, 2 antree, care trebuie demolate.

Una bucătărie compusă din 3 camere care este dărîmată.

Un grajd pentru 12 capete vite mari, care trebuiește complet amenajat.

Trei pătule în capacitate de 39 vagoane.

Șase magazii în capacitate de 24 vagoane.

Un beci din cărămidă, deasupra avînd o magazie.

Avînd în vedere ca aceste pătule și magazii trebuie, unele, demolate și reparate din acestea cele mai bune, considerăm ca viitoarea gospodărie agricolă colectivă îndeplinește condițiile politice-economice și sociale.

Pentru aceasta propunem Comitetului Executiv al Sfatului Popular Raional Roșiori, să aprobe constituirea gospodăriei agricole colective, dîndu-i denumirea de „11 IUNIE”.

ȘEFUL SECȚIUNEI AGRICOLE

ss. Ing. Agr. Toma Olaru

Ing. OTA

s. Orest Antonovici

Documente aparținînd S.A.D., original.

***

88. **1957, iunie, București.** *Referat întocmit de P.M.R.-Comitetul raional de partid prin care se aprobă înființarea G.A.C. din Dobrotești, cu denumirea „11 Iunie”.*

SFATUL POPULAR AL REGIUNII BUCUREȘTI

NR. 6031173 – 5 IUNIE 1957

REGISTRATURA GENERALĂ

REFERAT

Către:

COMITETUL EXECUTIV AL SFATULUI POPULAR
REGIONAL BUCUREȘTI

Privind: Constituirea gospodăriei agricole colective din comuna Dobrotești raionul Roșiori de Vede.

În baza dosarului trimis de către Comitetul Executiv și Comitetul raional de Partid al raionului Roșiori de Vede în care propune înființarea unei gospodării agricole colective, în urma analizei făcute asupra dosarului au constatat următoarele:

Comuna Dobrotești din raionul Roșiori de Vede are o suprafață de 4000 ha din care: 3744 ha arabil, 4 ha fîneață, 124 ha pășune, 19 ha vie, 16 ha neproductiv, 93 ha curți și teren clădit.

În Comuna Dobrotești sînt 1217 gospodării din care 783 gospodării de țărani săraci, 406 gospodării țărani mijlocași și 28 gospodării chiaburești. Față de suprafața arabilă în medie pe comună revine suprafața de 3,07 ha pe cap de familie.

În această comună sînt create 5 întovărășiri agricole cu un număr de 971 familii și 3162 ha teren, rezultînd ca procesul de cooperativizare pe suprafața arabilă este de 34,45% iar pe familii de 71, 8%.

În urma muncii politice depuse de către Comitetul raional de Partid și Comitetul Executiv raional prin activiștii lor, împreună cu organizația de partid locală, s-a reușit ca un număr de 25 familii pe bază de cerere scrisă să ceară crearea unei gospodării agricole colective. Din acest motiv familiile 26 sînt din întovărășiri și 3 familii din afară.

Cele 29 de familii aduc în gospodărie tot terenul lor în suprafața de 76,04 ha, revenind în medie 2,62 ha pe cap de familie precum și inventarul ce îl posedă: 1 vacă, 1 bou, 2 cai, 10 oi, 3 pluguri, 3 grape, 4 care, un atelier tîmplărie.

Pe categorii sociale componența familiilor este următoarea:

23 gospodării mici cu 54,04 ha teren;

6 ” mijlocii cu 22 ha teren.

Comasarea terenului s-a făcut în două trupuri din patrimoniul întovărășirilor și cu această ocazie nu s-au făcut dislocări.

Raionul propune a da în folosință veșnică următoarele:

- 3 ha provenite din H.C.M. nr. 308/1953

- 0,71 ha livadă pomi

- 0,33 ” diferiți pomi

- 2,46 ” teren construcții ce urmează a fi atribuite de G.A.S. Dobrotești care se află în centrul comunei și nu sînt folosite de G.A.S.

- 4,50 ha teren provenite din donații de la locuitoarea Maria Marinescu pe bază de cerere.

Pentru sediul gospodăriei se propune un corp de clădiri compuse din următoarele: 8 camere, 2 antree, 1 bucătărie, 1 grajd, 3 pătule, 6 magazii și 1 beci.

În concluzie:

Avînd în vedere faptul că îndeplinește toate condițiunile cerute pentru a se construi, propunem Comitetului Executiv al Sfatului Popular al Regiunii București, să analizeze prezentul referat și să dea aprobarea de

constituirea și inaugurarea acestei gospodării colective cu denumirea de „11 Iunie” din com. Dobrotești raionul Roșiori de Vede.

ȘEFUL SECȚIEI AGRICOLE
s. Ing. Hristu Gheorghe

Șeful Serv. G.A.C.
s.Teh. Agr. Armeanu Alexandru

Documente aparținând S.A.D., original.

***

89. **1957, iunie 8, Dobrotești.** *Adunarea generală de constituire a G.A.C.-ului „ 11 Iunie” și de alegere a președintelui și a comitetului de conducere.*

Proces-verbal,
din 8 iunie 1957 al adunării generale a gospodăriei colective
din satul Dobrotești, com. Dobrotești

Au participat 26 familii din 29 familii, 3 familii fiind motivate, la adunarea generală pentru constituire.

Ședința a fost deschisă de tov. Savu Ion secretar al comit. raional de partid, care arată că adunarea are următoarea ordine de zi.

- 1) Punerea în discuția adunării generale a încă 4 cereri.
- 2) Darea de seamă a comitetului de inițiativă.
- 3) Alegerea comitetului de conducere și a comisiei de revizie.

Se trece la primul punct și se pune în discuție cererea Tov. Dobre F Ilie.

Tov. Ion Vasilică arată că să fie primit în gospodărie. Este de acord.

Tov. Alex P. Toma propune ca tov. Dobre F Ilie să fie primit dacă intră cu întreaga suprafață de 2 ha.

Tov. Florea Arapu este de acord să fie primit cu suprafața trecută în cerere – 1 ha – restul fiind lăsată fiului său.

Tov. Paul Oancă este de aceeași părere.

Tov. Dobre F Ilie, în unanimitate de voturi, cu excepția tov. Alex P. Toma.

Se trece la punctul 2 din ordinea de zi.

Se dă cuvântul tov. Voicu Gramă, președintele comitetului de inițiativă care prezintă darea de seamă pentru înființarea G.A.C. în Dobrotești – din care reiese activitatea depusă în scurt timp.

În urma prezentării dării de seamă s-au pus întrebări și s-au făcut următoarele discuții:

Tov. Mănică Alexandru a arătat că din darea de seamă a reieșit munca depusă, precum și greutățile făcute în special de contabilul cooperativei B. Gheorghe, contra căruia trebuie să se ia măsuri. Cu ocazia vizitei făcute la G.A.C. Belitori, tovarășii au văzut rezultatele muncii în colectiv, și s-au lămurit, combătând cu desăvârșire zvonurile dușmanului. Își ia autoangajamentul să mai aducă 4 familii în gospodărie.

Tov. Alex P. Toma își exprimă mulțumirea față de munca depusă de către comitetul de inițiativă. Face apel la viitorul comitet care va fi ales să dea dovadă de cinste, de muncă frumoasă pentru înflorirea gospodăriei. Face apel la membrii colectivști să fie vigilenți cu ocazia primirii noilor membrii. Își ia angajamentul să mai aducă noi familii.

Tov. Ioana N. Pană arată că cei din comitet vor reuși să dea rezultate bune, dacă vor fi ajutați în muncă de toți membrii.

Tov. Paul Oancă arată că munca depusă și-a atins scopul deși reacțiunea este încă puternică. Arată că unul din dușmani a fost și Florea Săvulescu, care a căutat să intre în gospodărie. Dar vigilența celor înscriși l-au respins prin contribuția adusă de secretarul dl. președinte al Sfatului. Face apel la membrii colectivști pentru a forma un mănunchi în jurul comitetului de conducere. Tov. Buică Radu cere ca să fie de atfel o strânsă armonie între colectivști pentru a învinge dușmanul de clasă. Astfel în gospodărie femeile să fie tratate la același nivel. Până în toamnă, își ia angajamentul să mai aducă 3 familii.

Tov. Ion St. Plotoagă - continuă să demaște pe Florea Săvulescu pentru acțiunea lui dușmănoasă. Arată munca depusă de tînăra Ecaterina I. Gramă care să fie evidențiată. Își ia angajamentul să demaște orice dușman al gospodăriei, iar pînă în toamnă să mai aducă 4 familii în gospodărie.

Tov. Răpan C-tin își exprimă mulțumirea față de munca depusă de comitetul de inițiativă. Atrage atenția asupra vigilenței asupra dușmanilor de clasă. Evidențiază rezultatul familiei Năstase Pană - între 3 chiaburi - și totuși s-a înscris în gospodăria colectivă. Înfierează acțiunea dusă de Florea Săvulescu, care trebuie disprețuit de cel mai mic membru al G.A.C.

Se dă cuvîntul tov. Spiridon Ion, directorul întrep. locale din Roșiori de Vede, care a fost propus să patroneze această gospodărie. Tov. Spiridon își exprimă bucuria pentru cinstea care i se face, apoi prezintă unele aspecte pozitive din colhozurile sovietice, care au înveselit și mai mult noii colectivști. Arată rezultatele muncii în colectiv și a folosirii mașinilor în agricultură. Stăruie asupra întăririi vigilenței membrilor din gospodărie, pentru demascarea dușmanilor. Ca naș al gospodăriei, promite că va sprijini gospodăria colectivă, să devină fruntașă pe raion și chiar pe regiune.

[...]

Tov. Boboc Ilie propune ca președinte la G.A.C. pe tov. Paul Oancă, care are origine sănătoasă, muncitor și cinstit.

Tov. Bărbuceanu Stan arată munca depusă de tov. Paul Oancă. Este de acord cu propunerea pentru tov. Paul Oancă.

Tov. Cristea Smarandache este de acord cu propunerea pentru tov. Paul Oancă, blînd, cinstit și muncitor.

Tov. Alex P. Toma este de acord cu propunerea făcută pentru tov. Paul Oancă.

Tov. Ion Vasilică arată că tov. Paul Oancă n-are nici un viciu și va conduce cu cinste gospodăria. Este de acord cu propunerea făcută și își ia angajamentul să îl sprijine.

Tov. Arapu Florea arată că propunerea făcută a fost justă. În cadrul G.A.C. tov. Paul Oancă a dat dovadă de multă cinste. Are un nivel politic ridicat. Este convins că va conduce cu cinste gospodăria. Recomandă tov. Paul Oancă că să fie aproape de membrii colectivști, să lucreze mîna în mîna cu ei. Întărește propunerea făcută.

[...]

Tov. Mănică Alexandru propune să facă parte din comitetul de conducere pe tov. Ioana N. Pană, care la înființarea întov. Agricole a fost prima. Ea a dat dovadă de muncă și este cinstită.

Tov. Bobre Ilie este de acord cu propunerea făcută pentru tov. Ioana N. Pană, fiind femeie cinstită și muncitoare.

Tov. Costea Smarandache propune să facă din consiliu și tov. Mănică Alexandru, om muncitor, a dat dovadă de atașament față de partid, este printre primii care a făcut cerere pentru gospodărie.

Tov. Paul Oancă propune ca membru în consiliu de revizie pe tov. Florea Arapu, om cinstit și muncitor, care cunoaște carte și se pricepe să facă această muncă. Adunarea [...] îl aprobă cu unanimitate de voturi.

[...]

Tov. Savu Ion, secretarul comitetului raional de partid recomandă membrilor gospodăriei, consiliului de conducere și președintelui că trebuie să muncească pentru ca să-și facă o viață fericită. Recomandă să se continue cu munca pentru a se aduce și alți membri în gospodărie, pentru ca gospodăria să devină puternică din toate punctele de vedere.

Drept pentru care am încheiat prezentul proces-verbal.

Membrii Prezidiului,
4 s. indescifrabil

Documente aparținând S.A.D., original.

***

90. **1957, iunie 8, Dobrotești.** *Extras din discursul președintelui de G.A.C.-ului „11 Iunie”.*

Discursul președintelui GAC „11 Iunie”

[...] în G.A.C. pot să-și rezolve cu mai multă ușurință cele necesare traiului.

Atitudinea și manifestările acestora n-au putut să înfrîngă voința fermă a celor 29 familii, care au pornit hotărît pe drumul G.A.C. Pentru întărirea economico-organizatorică a Gospodăriei noastre colective, este necesar să ne însușim și să respectăm prevederile statutului model, să luptăm pentru atragerea de noi țărani muncitori pentru respectarea și îndeplinirea planului de producție în să fim strîns uniți în jurul org. de bază și al consiliului de conducere pentru întărirea vigilenței revoluționare împotriva oricărei încercări a dușmanului de clasă.

Tovarăși.

Noi, cele 29 de familii care ne-am unit în G.A.C., suntem ferm convinși de justetea liniei politice a partidului și de rezultatele ce le vom obține în munca noastră cu sprijinul și îndrumarea org. de partid și a comitetului executiv comunal cât și a organelor Raionale de partid și de stat, ne vom făuri o viață fericită familiilor noastre. În felul acesta luptăm pentru construirea socialismului în țara noastră, pentru pace și bunăstarea poporului muncitor.

Tovarăși, vă chemăm alături de noi și pe d-voastră, toți țărani muncitori, spre a ne uni eforturile în lupta pentru un trai mai bun.

Trăiască P.M.R., forța conducătoare în R.P.R.

Trăiască și înflorească G.A.C. 11 Iunie din com. Dobrotești, împreună cu membrii ei colectivști.

Președinte,
ss. indescifrabil

Membri,
3 s. Indescifrabil

Documente aparținând S.A.D, original.

***

91. [1957, **Siliștea Gumești**]. *Dare de seamă privind constituirea G.A.C-ului „Nicolae Bălcescu” din comuna Siliștea Gumești.*

Siliștea Gumești

Raionul Roșiorii de Vede
Regiunea București

DARE DE SEAMĂ

a comitetului de inițiativă asupra muncii de constituire a Gospodăriei
Agricole Colective.

[...]

Tovarăși și tovarășe, în urma studierii documentelor de partid ce au fost elaborate, o parte din țăranii muncitori din comuna noastră și le-au însușit, trecând pe drumul indicat de partid la transformarea socialistă a agriculturii. Astfel că, în anul 1952, luna aprilie un număr de 12 țărani muncitori, fiind sprijiniți de organizația de bază din comună precum și de activiștii raionului de partid și de stat, au constituit prima întovărășire agricolă, cu denumirea de “Nicolae Bălcescu”. Datorită rezultatelor obținute în cadrul întovărășirii prin lucrarea pământului în comun cu mașinile și uneltele mecanizate ale S.M.T.-urilor, din anul 1952 și până în anul 1956, numărul celor ce s-au înscris a crescut la 74 familii cu o suprafață de 102 ha teren arabil. Văzând asemenea rezultate sporite la hectar, s-a inaugurat și a ll-a întovărășire agricolă în anul 1956, care în prezent are 35 de membri, cu o suprafață de 45 ha teren agricol, iar în prezent mai sunt încă două întovărășiri agricole ce urmează a se inugura în scurt timp.

Tovarăși, o parte din membrii întovărășirii agricole “ Nicolae Bălcescu”, văzând că prin lucrarea laolaltă a pământului cu mașinile și uneltele mecanizate și [că] aplicând metodele cele mai înaintate agro-zootehnice pe tarlale mari, întinse, au dat rezultate mult mai mari în ridicarea producției agricole la hectar, prin vizitele făcute la anumite gospodării agricole din raionul nostru, Belitori și Drăcșenei, și-au putut da seama că în G.A.C. este o viață mult mai bună și mai înbelșugată, pentru țăranii muncitori colectivști.

Astfel că, un număr de 5 membri întovărășiți, în frunte cu membrii de partid, au hotărât să constituie Gospodăria Agricolă și în comuna noastră, unde au format un comitet de inițiativă pentru a duce muncă de lămurire, de a se înscrie și alți țărani muncitori. Acest comitet de inițiativă a fost format din: tov. Genoiu I. R. Marin, Neacșu Ion, Cristache Dumitrache, Ilie Popescu și Neagu Coman. Alături de cei arătați mai sus au

mai fost și tovarășii Marinescu Ion, Ghiță Barbu și Vochitu Alexandru precum și alți tovarăși, care prin munca desfășurată de către aceștia, sprijiniți de către organizația de bază și îndrumați de către activiștii de partid și de stat, [au] dus o muncă intensă de lămurire în rândul țăranilor muncitori de a se înscrie și de a constitui Gospodăria Agricolă Colectivă.

De la constituirea comitetului de inițiativă, pe lângă munca de lămurire dusă pe circumscripții și din casă în casă, s-au făcut adunări deschise în cadrul organizației de bază, [a] întovărășirilor și căminului cultural, ținându-se conferințe în legătură cu rezultatele și avantajele ce s-au obținut de către gospodăriile agricole colective. De asemenea, s-a prelucrat de mai multe ori, în cadrul adunării, statutul model al G.A.C., făcând ca prin aceasta un număr mai mare de țărani muncitori să facă cereri pentru G.A.C. De exemplu, Marinescu Ion care prin munca sa personală a mai convins încă trei familii să se înscrie în gospodărie, pe tovarășa Marinescu Dumitra, Dinică Ion și Berechet Alexandru.

Dacă acești tovarăși arătați mai sus au constituit un bun exemplu în munca lor, nu tot așa putem spune despre tovarășul Ciupageanu Marin, membru de partid, care în urma muncii desfășurate de către comitetul de inițiativă a căutat să ducă o acțiune împotriva creării G.A.C., spunând că acolo membrii colectiviști mor de foame.

La fel, tovarășii Modan Nicolae și Badea Dumitru care spuneau că, colectiviștii nu au garduri la drum și nici un coș de paie să doarmă câinii pe prispă, iar tovarășul Badea Dumitru spunea că el se înscrie în G.A.C. când o zbură porcul. Toate aceste acțiuni dușmănoase la adresa creerii gospodăriei nu au fost întâmplătoare, ci pornite de la o serie de elemente chiaburești și speculative, care au căutat să-și facă jocul lor prin aceste elemente slab pregătite care apleacă urechea la zvonurile mincinoase ale dușmanului de clasă. Tot ca un exemplu rău putem arăta pe Ioana Enache Badea și pe Dobre Nedelea, codițe ale elementelor chiaburești, care au căutat să [corupă] pe tovarășul Stan M Radu, spunându-i că ce a căutat în gospodărie, că e mai bine să stea la ea în curte să-i muncească pe lucru de nimic, așa cum a făcut o viață întreagă. Cu toate aceste greutăți și manifestări dușmănoase duse împotriva gospodăriei noastre colective, s-a reușit să se înscrie un număr de 32 familii de țărani muncitori, cu o suprafață de 48.47 ha teren arabil, aducând în gospodărie 6 cai, 3 vaci, 11 căruțe, 3 pluguri, 3 prășitori, o grapă și două mașini de semănat porumb. Numărul brațelor de muncă al membrilor se ridică la 76.

Tovarăși, pe lângă aceste bunuri aduse de cele 32 familii în gospodărie, statul ne-a mai dat în folosință 20 ha teren arabil de la unitatea militară, unde l-am și însămânțat cu grâu pe o suprafață de 14 ha, precum

și sediul, fost local al C.A.M-ului și cu suprafața de 2, 60 ha teren din jurul clădirii.

Tovarăși, asta a fost darea de seamă a comitetului de inițiativă care sigur pe lângă cele arătate mai sus a întâmpinat mai multe greutăți pe care sigur dumneavoastră puteți să le arătați la discuții.

Președintele comitetului de inițiativă, Membri,

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 98/1957, f. 263-266 , original.

***

92. [1957], **Găuriciu**. *Proces verbal de sechestrare și ridicare fără judecată a bunurilor cetățeanului Ioana Fl. Ilie, conform Decretului 131/1952, modificat.*

PROCES VERBAL Nr. 12798

DE SECHESTRARE ȘI RIDICARE FĂRĂ JUDECATĂ

Mijlocaș

Chiabur

Data .....195.....

Subsemnatul Florescu Florea , funcția ag. colector în prezența cetățeanului Ștan Ilie din comuna Contești, satul..... nr. casei 18 raionul Zimnicea regiunea București cu suprafața agricolă de 7,13 ha. și arabilă de 6,13 ha având obligațiunea de predare nr. 735 / 1957, sau a membrilor din familia sa Ioana Fl. Ilie în calitate de soție (sau alți membri din gospodărie) precum și a martorilor (autorităților) Florea Marin delegat din partea sfatului popular comunal și Ghe. Marin achizitor, am sechestrat următoarele bunuri și produse conform Decretului 131/152 modificat:

Cetățeanului i se pune în vedere că nu poate înstrăina bunurile și produsele sechestrate lăsate în custodie pentru care este răspunzător în fața legilor.

Semnătura celui care

a aplicat Sechestrul,

Fl. Florescu

Funcția .....

Martori:

Fl. Marin

Gh. Marin

Restanțierul,

x Refuză sau nu știe carte,

xx Dacă știe carte semnează

Situația cetățeanului la data sechestrării, este următoarea:

Denumirea bunurilor sau produselor	Cantitatea găsită în gospodărie (Kg, litri, buc.)	SECHESTRAT			Evaluarea bunurilor sau produselor sechestrate		Observațiuni
		Pentru cote restante	Pentru amendă	TOTAL	Preț unitar	Valoare totală	
Boi	2						
Vaci	1						
Vițel	1/50		1/50	1/50			
Grâu	3000	1000		1000			
Porumb	2500		1000	1000			
Fl. Soarelui	800						
Car	1						
Oi	32	2/50	2/50	4/50			

Cetățeanului i s-a înmînat și somațiunea Nr. .... din ..... 195 .... și s-au ridicat următoarele:

Denumirea produselor ridicate	Cantitatea ridicată (kg, litri, buc.)	Denumirea produselor pentru care s-au ridicat	Echivalent	Cantitatea lăsată în custodie	Observațiuni
Grîu	1150	Grîu	1150	1000	
Grîu	123	Porumb	130	1000	

Semnătura celui care a ridicat

Martori :

Restanțieru,

Produsele,

s. Fl. Marin

Refuza

s. Fl. Florescu

s. Gh. Marin

Contestația restanțierului sau a persoanelor care au asistat la aplicarea sechestrului sau la ridicarea produselor, referitor la eventualele greșeli sau abuzuri săvârșite la întocmirea procesului verbal [...]

Concluziile celui care a aplicat sechestrul sau a ridicat produsele:

Cetățeanul este neglijent în predarea cotelor, deși i s-a pus în vedere de mai multe ori și tot nu a înțeles această datorie către stat. Mai de fiecare dată nu predă cotele până nu i se aplică Decretul 131/952.

A mai fost trimis în judecată tot pentru cote de 2 ori în anii precedenți.

S.J.T.A.N., fond *Primăria Izvoarele*, ds. 7/ 1955-1957, f. 6-6 verso, original.

***

93. **1958, ianuarie 7, Roșiorii de Vede.** *Notă explicativă privind rezultatele deosebite în ceea ce privește colectivizarea agriculturii obținute de către raionul Roșiorii de Vede în trimestrul al II-lea al anului 1957.*

Inspectoratul statistic Raional Roșiorii de Vede

Nr. 89 din 7 ianuarie 1958

NOTĂ EXPLICATIVĂ,
asupra datelor înscrise în centralizatorul A2 (cooperativizare),
întocmit pentru semestrul II 1957

Față de semestrul I 1957, în semestrul II, numărul întovărășirilor a crescut de la 85 la 136, deci cu 60,7%. Această creștere a fost obținută prin intensificarea muncii de cooperativizare de către organele sfaturilor populare raionale și comunale și organizațiile de partid, care, în cursul semestrului II a constituit sarcina principală în activitatea acestor organe.

Numărul familiilor noi înscrise este de 11.257, depășind pe cel al familiilor existente de la înființarea întovărășirilor, cu 38,4%, iar suprafața înscrisă în perioada raportată crește cu 150%. În prezent s-a reușit ca mai multe comune din raionul nostru să fie cooperativizate în proporție de 100% ca de exemplu comunele: Balaci, Bălțați, Beuca, Ciurari, Cucueți, Dobrotești, Drăcșani, Goala, Săceni, Scioaștea, Socetu și Tecuci. Comune rămase în urmă în ceea ce privește cooperativizarea sunt următoarele: Siliștea 42,8% cooperativizat din suprafața totală, Peretu 60,7%, Măldăeni 62,3%, Drăgănești 66,1% și Roșiori 77,5%.

În prezent toate forțele sunt concentrate în aceste comune, care până la data de 1 februarie a.c., conform planului de măsuri și a hotărârii luate în cea de a 7-a sesiune a Sfatului popular raional, vor fi cooperativizate 100%.

Față de semestrul I 1957, în semestrul II apar și un număr de 3 asociații simple pentru cultivarea plantelor tehnice (tutunului) înființate în comunele Ciolănești, Dobrotești și Drăcșani.

Ec. statistician principal,
s. indescifrabil

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 85/1957, f. 88, original.

***

94. **1958, ianuarie 11, Roșiorii de Vede.** *Decizia de înființare a Întovărășirii Agricole "7 Noiembrie" din comuna Siliștea Gumești.*

SFATUL POPULAR RAION ROȘIORII DE VEDE
COMITETUL EXECUTIV

DECIZIA NR.26
Astăzi, 11 ianuarie 1958

Comitetul executiv al Sfatului popular al raionului Roșiorii de Vede,

Avînd în vedere referatul secțiunii agricole cu privire la constituirea celei de a VI a întovărășiri agricole din comuna Siliștea.

Avînd în vedere că atît referatul cît și ds.ul cu actele acestei întovărășiri a fost analizat în ședința din _____ a comitetului executiv.

În baza art.23 și 24 din Legea nr. 6 din 22 martie 1957 de organizare și funcționare a sfaturilor populare:

DECIDEM:

Art.1 Se aprobă înființarea celei de a VI-a întovărășire agricolă din comuna Siliștea cu denumirea de 7 Noiembrie.

Art.2 Tov. vicepreședinte Vlădoiu Maria și șeful secției agricole sînt însărcinați cu ducerea la îndeplinire a prezentei decizii.

PREȘEDINTE,
ss. indescifrabil

Secretar,
s. D.Rotaru

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 58/1957-1960, original.

***

95. **1958, iulie, 22, Roșiorii de Vede.** *Referat cu privire la sancționarea cu muștrare scrisă a unor salariați din cadrul Secției agricole raionale Roșiorii de Vede, printre care și Boris Stratulat, ca urmare a actelor de indisciplină.*

SFATUL POPULAR RAIONAL ROȘIORI
SECȚIUNEA AGRICOLĂ
NR. 8387/ 1958 Iulie 22

REFERAT
Către,
COMITETUL EXECUTIV RAIONAL ROȘIORI DE VEDE,

Privind scoaterea ca necorespunzători și sancționarea unor salariați din cadrul Secției Agricole, care s-au dovedit a fi indisciplinați.

În ultimul timp în rîndul salariaților Secției Agricole, unii tovarăși au săvîrșit o serie de abateri care îngreunează pe mai departe bunul mers al serviciului și pentru care propunem a se lua măsurile corespunzătoare.

Tov. Georgescu Ștefan încadrat în postul de magazioner al Secției Agricole din anul 1956, de la încadrare și pînă în prezent, s-a dovedit a fi un element nedisciplinat și prin comportările sale pe care le-a avut și le are, caută să compromită tovarășii de muncă din instituția unde lucrează.

De nenumărate ori, a venit în stare de ebrietate la serviciu, a fost găsit, de asemenea, în stare de ebrietate în timpul serviciului la magazie, a provocat scandaluri în oraș, în public, prin restaurante și în parcuri, a fost pentru aceasta reținut la organele de miliție și eliberat, a continuat după aceea mai departe să fie indisciplinat și pînă în prezent nu mai prezintă garanția morală că ar mai putea presta acest serviciu. Aceasta, cu atît mai mult, cu cît este și gestionar de bunuri. Tov. Georgescu Ștefan a fost muștrat verbal de fiecare dată cînd a săvîrșit abaterile, a fost chemat și în fața Comitetului Executiv restrîns, [unde] și-a luat angajamentul că va lichida cu lipsurile, dar nu s-a îndreptat.

Avînd în vedere cele de mai sus, propunem scoaterea din funcția de magazioner ca necorespunzător începînd cu data de 25 Iulie 1958.

Cu ocazia predării și primirii se vor stabili și lipsurile ce le are în magazie și vom proceda la trimiterea în judecată.

Tov. Toca Gheorghe, mecanic, de întreținerea mașinilor sectorului fito-sanitar, încă de la venirea sa în serviciu, s-a dovedit a fi un element neserios, nu se prezintă la serviciu la timp, părăsește serviciul în timpul

programului în stare de ebrietate, fiind împreună cu tov. Georgescu Ștefan și alții a provocat scandaluri în public.

Pentru aceasta propunem ca tov. Toca Gheorghe să fie scos din serviciu ca necorespunzător.

Tov. Stratulat Boris tehn. cadastrat la Secția Agricolă, în ziua de 21 iulie a.c., în timp ce se găsea la comuna Goala în interes de serviciu, a mers la G.A.S., unde a băut împreună cu tehnicianul agronom de la comună, Alexandrescu Jan și s-au îmbătat și nu au rezolvat problemele ce aveau de rezolvat. De asemenea, tov. Stratulat Boris nu se achită totdeauna cu conștiinciozitate de sarcinile ce-i revin și așteaptă să i se atragă atenția pentru aceeași sarcină, de mai multe ori fără a rezolva-o. Pentru aceste abateri propunem ca tov. Stratulat Boris, să fie sancționat cu muștrare scrisă.

Tov. tehn. agr. Alexandrescu Jan de la comuna Goala, pentru faptul că nu se achită conștiincios de sarcini și de mai multe ori a fost găsit în stare de ebrietate, să i se dea sancționare cu muștrare scrisă.

Tov. Agiu Florea, paznic la lotul semincer, a părăsit de câteva ori serviciul plecând din câmp și venind în oraș. De asemenea, în stare de ebrietate a provocat scandaluri în public și cerem să fie sancționat cu muștrare scrisă.

ȘEFUL SECȚIUNEI AGRICOLE,
s. Ing.Agr.T.Olaru

[Rezoluție] : 23.07.58.

De acord, Secția cadre va face formele Respective.
s. indescifrabil

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 35/1958, f. 53, original.

***

96. **1958, decembrie 20, [Zimnicea].** *Extras din Situația transformării socialiste a agriculturii din raionul Zimnicea la sfârșitul anului 1958.*

Sfatul Popular al Raionului Zimnicea
Secția agricolă

SITUATIA,
transformării socialiste a agriculturii la data de 20 decembrie 1958;
creșterea de la 31 octombrie 1958 la 20 decembrie 1958.

A. Socializat până la 31 octombrie 1958

Comuna	Familii GAC	Hectare GAC	Familii CAP	Hectare CAP	Familii întovărășiri	Hectare întovărășiri	Total familii	Total hectare
Bragadiru	-	-	65	195,46	805	1.422,43	870	1.617,89
Bujoru	-	-	-	-	617	799,25	617	799,25
Cervenیا	-	-	47	113,30	996	2.817,24	1.043	2.930,54
Coțești	209	524,00	-	-	313	408,05	522	932,05
Fântânele	-	-	-	-	120	115,88	120	115,88
Frumoasa	-	-	26	69,00	712	1.541,37	738	1.610,37
Găuriciu	-	-	-	-	732	1.439,48	732	1.439,48
Lisa	-	-	-	-	688	2.085,08	688	2.085,08
Năsturelu	-	-	-	-	450	818,28	450	818,28
Piatra	161	392,35	-	-	812	1.651,12	973	2.043,47
Pietroșani	-	-	109	174,00	610	1.131,60	719	1.305,60
Smârdioasa	-	-	-	-	770	2.132,00	770	2.132,00
Suhaia	71	176,00	-	-	124	176,00	195	352,00
Viișoara	-	-	-	-	396	771,28	396	771,28
Zimnicea	-	-	61	89,27	501	642,23	562	731,50
Total	441	1.092,35	308	641,03	8.646	17.951,29	9.358	19.684,67

B. Socializat până la 20 decembrie 1958

Comuna	Familii GAC	Hectare GAC	Familii CAP	Hectare CAP	Familii întovărășiri	Hectare întovărășiri	Total familii	Total hectare
Bragadiru	-	-	65	195,46	819	1.440,76	884	1.636,22
Bujoru	-	-	-	-	603	882,15	603	882,15
Cervenیا	-	-	47	113,30	996	2.817,24	1.043	2.930,54
Coțești	209	524,00	-	-	313	408,05	522	932,05
Fântânele	-	-	-	-	120	115,88	120	115,88
Frumoasa	-	-	26	69,00	712	1.543,37	738	1.612,37
Găuriciu	-	-	-	-	732	1.439,48	732	1.439,48
Lisa	-	-	-	-	695	2.140,40	695	2.140,40
Năsturelu	-	-	-	-	450	818,28	450	818,28
Piatra	161	392,35	-	-	855	1.738,79	1.016	2.131,14
Pietroșani	-	-	109	174,00	610	1.131,60	719	1.305,60
Smârdioasa	-	-	-	-	770	2.137,13	770	2.137,13
Suhaia	71	176,00	-	-	124	176,00	195	352,00
Viișoara	-	-	-	-	396	771,28	396	771,28
Zimnicea	-	-	67	103,14	525	658,99	592	762,13
Total	441	1.092,35	314	654,90	8.720	18.219,38	9.475	19.966,68

Şef secţie,
ss. indescifrabil

Ing. agronom,
s. indescifrabil

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Zimnicea*, ds. 51/1958, f. 3, original.

***

97 **1958, decembrie 23, [Drăgăneşti Vlaşca].** *Extras din Situaţia G.A.C.-urilor şi întovărăşirilor din localităţile raionului Drăgăneşti Vlaşca la sfârşitul anului 1958, întocmită de Secţia agricolă a Sfatului Popular raional.*

SITUATIA

G.A.C.-urilor şi întovărăşirilor la data de 23 decembrie 1958

Comuna	Nr. GAC-uri	Nr. familiilor înscrise în GAC	Suprafaţa (ha)	Nr. întovărăşiri	Nr. familiilor înscrise în întovărăşiri	Suprafaţa (ha)	Nr. întov. care au semănat grâul în comun	Nr. întov. care au semănat grâul parţial în comun
Asan-Aga	-	-	-	4	299	491,00	4/226	-
Bălăria	-	-	-	4	277	297,00	3 /45	-
Beiu	-	-	-	4	339	345,08	2/57	2/66
Bîla	-	-	-	3	174	200,39	2/49	-
Botoroaga	1	62	141,00	10	617	673,00	7/340	-
Călugăru	1	22	62,00	1	68	67,50	-	-
Ciolanu	-	-	-	2	81	91,00	1/35	-
Comoara	-	-	-	1	63	65,00	-	1/29
Crovu	-	-	-	3	374	315,62	3/121	-
Cucuruzu	-	-	-	2	148	196,00	-	1/6
Drăgăneşti	-	-	-	5	175	225,07	2/70	-
Letca Nouă	-	-	-	3	239	240,28	1/75	-
Letca Veche	1	41	111,00	1	45	37,76	1/20	-
Naipu	-	-	-	4	178	180,37	1/14	1/21
Răsmireşti	-	-	-	6	372	439,77	-	3/56
Răsuceni	-	-	-	8	363	494,16	2/39	-
Tomuleşti	-	-	-	5	417	767,62	-	4/74
Toporu	-	-	-	4	269	321,70	1/4	-
Total	3	125	314,00	70	4.498	5.448,42	30/1162	12/252

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Drăgăneşti Vlaşca*, ds. 120/1958, f. 480, original.

***

98. **[1958, Alexandria].** *Extras din referatul Secţiei agricole a Sfatului Popular raional Alexandria privind evoluţia colectivizării în localităţile raionului în anii 1957-1958.*

REFERAT,

privind situația transformării socialiste a agriculturii din raionul Alexandria și organizarea muncii, în comun, la întovărășirile agricole și crearea de noi unități.

Tovarăși,

Vom prezenta astăzi o informare privind creșterea și consolidarea sectorului cooperatist din raionul nostru și vom analiza profund problemele de organizare a muncii în comun și dezvoltarea fondului de bază în întovărășirile agricole.

Congresul al II-lea al P.M.R. a trasat sarcini mărețe pentru dezvoltarea agriculturii și a indicat căile de realizare a acestor sarcini.

În expunerea făcută la acest Congres, tov. Gheorghe Gheorghiu-Dej a spus: transformarea socialistă a agriculturii este o necesitate obiectivă pentru realizarea producției socialiste lărgite pe ansamblul economiei naționale și pentru dezvoltarea armonioasă a tuturor ramurilor economice.

Sectorul socialist în agricultură va trebui să se dezvolte în anul 1960, să asigure 60-70% din producția totală agricolă marfă.

Aplicând directivele Congresului și indicațiile consfățuirii de la Constanța, în acest an în raionul nostru s-au obținut succese importante în consolidarea economico-organizatorică a unităților cooperatiste.

Cu toate condițiile climaterice nefavorabile din acest an, sectorul cooperatist a obținut producții medii, superioare sectorului individual, astfel la grâu G.A.C.-urile au obținut 1.190 kg la ha, în timp ce în sectorul individual s-au realizat numai 1.050 kg la ha, iar la floarea soarelui G.A.C.-urile au obținut 880 kg la ha, iar sectorul individual 307 kg la ha.

Unele gospodării colective au depășit cu mult producțiile realizate pe raion.

G.A.C. Grosu a obținut 1.510 kg grâu la ha.

G.A.C. "7 Noiembrie" Furculești a obținut 1.410 kg grâu la ha iar la floarea soarelui 1.363 kg/ha.

G.A.C. "Ilie Pintilie" Moșteni a obținut 1.200 kg porumb boabe la ha iar cartofi 6.157 kg la ha.

C.A.P. "Petru Groza" din comuna Atârnați a obținut 1.420 kg floarea soarelui la ha.

Unul din succesele obținute, este faptul că anul acesta s-a mărit atât suprafața cât și producția la plantele tehnice, exemplu:.

G.A.C. "7 Noiembrie" din comuna Furculești a obținut 11.133 kg sfeclă de zahăr la ha, în timp ce media pe raion este de 3.500 kg la ha.

G.A.C.-urile din raion au cultivat în anul 1958 o suprafață de 134 ha cu sfeclă de zahăr, cu 104 ha mai mult ca în anul 1957.

La floarea soarelui, G.A.C.-urile au însămânțat în anul 1958 o suprafață de 204 ha, în timp ce în 1957 suprafața a fost de 115 ha

Succese deosebite s-au obținut în acest an și în sectorul zootehnic.

Dacă la 31 decembrie 1957 numărul taurinelor a fost de 307 capete, în prezent numărul taurinelor este 476 capete, adică a crescut la 100 ha, de la 10 capete la 12 capete.

La vaci a crescut de la 52 capete la 121 capete, afară de juninci montate care intră în producție în anul 1959. La 100 ha agricol numărul vacilor a crescut în 1958 de la 1,8 capete la 3,1 capete.

La porcine a crescut de la 257 la 451 capete, adică de la 9 capete la 11,5 capete la 100 ha arabil.

Aceste rezultate sunt înbucurătoare, dar, față de indicațiile de la Constanța și posibilitățile reale din raionul nostru, realizările sunt încă mici.

Aplicând în practică prevederile hotărârii Plenarei C.C. al P.M.R. din 16-17 iulie 1956, gospodăriile agricole colective din raion și-au dezvoltat ramurile anexe organizându-și prin mijloace proprii eleștee de pește, ca de exemplu: G.A.C.-urile Furculești, Grosu, Spătărei, Plosca [au] realizat importante venituri bănești. De exemplu, G.A.C. Furculești a realizat peste 30.000 lei din exploatarea eleșteului cu pește. Această gospodărie a acordat membrilor, până în prezent, 3 avansuri, revenind la zi muncă până în prezent 5 lei.

Realizări importante mai au și alte unități din raionul nostru.

În ce privește creșterea fondului de bază la G.A.C.-uri și C.A.P.-uri, până la 15 decembrie a crescut cu 511.000, ajungând astăzi la peste 3 milioane lei, creșterea fondului de bază fiind mai mare cu 20% față de 1958.

Cu toate rezultatele obținute în consolidarea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective, trebuie arătat că mai sunt serioase lipsuri în această privință în unitățile noastre cooperatiste, cum ar fi lipsuri și abateri de la statut, de la disciplina financiară, ele neconstituind un exemplu viu pentru țărănimea muncitoare.

Tocmai aici trebuie îndreptată toată atenția organelor noastre de partid și de stat, acordându-le tot sprijinul politic, tehnic și organizatoric.

În cursul anului 1958 s-au obținut în raionul nostru rezultate frumoase și în ceea ce privește creșterea sectorului cooperatist.

Analizând creșterea sectorului cooperatist în 1958, comparativ cu 1957, rezultă că în anul acesta au intrat în sectorul cooperatist 2.593

familii, cu 14.264 ha teren. În anul 1958 s-a constituit în raionul nostru o cooperativă agricolă de producție cu rentă, în comuna Atârnați, cu 60 de familii și 170 ha. Cele 13 G.A.C.-uri din raion au crescut cu 532 familii și 1.068 ha.

Întovărășirile agricole din raion au crescut cu 1991 familii noi înscrise și ca suprafață cu 13.938 ha, ajungându-se la un procent de 85%.

Față de anul 1957 sectorul cooperatist din raionul Alexandria a crescut cu peste 24%.

Dacă analizăm această situație pe comune, rezultă următoarele:

Situația cooperativizării

Nr. crt.	Comuna	1957		1958		În prezent cooperativizat la %
		Familii	Suprafață	Familii	Suprafață	
[...]						
1.	Alexandria	2343	4702	2455	5358	92
2.	Atârnați	787	1699	847	2256	67
3.	Brânceni	739	2397	771	2432	91
4.	Buzescu	863	1928	902	2239	90
5.	Călinești	227	355	480	1400	80
6.	Furculești	787	1675	1901	3253	97
7.	Grosu	409	1159	483	1389	59
8.	Lăceni	645	1883	648	1992	90
9.	Mavrodin	636	1744	658	2081	91
10.	Măgura	782	1921	833	2244	48
11.	Moșteni	567	1302	618	2045	91
12.	Nanov	777	2042	819	2044	89
13.	Nenciulești	720	2305	744	2239	89
14.	Pielea	848	2650	864	3019	90
15.	Plosca	817	1369	1295	2906	76
16.	Poroschia	687	1721	696	1762	80
17.	Pârlita	526	1028	557	1578	86
18.	Ștorobăneasa	1249	3261	1276	4285	87
19.	Țigănești	975	2125	1469	5436	97
20.	Ulmeni	502	546	1000	2984	94
21.	Vitânești	722	2470	740	2574	91
[...]						
	Total	16608	41282	19201	55546	85

Cu toate succesele obținute pe linia cooperativizării agriculturii din raionul nostru, din această situație se desprinde că mai sunt unele comune rămase în urmă, ca de exemplu: comuna Măgura care a atins un procent de cooperativizare de 48%, comuna Atârnați cu 67%, comuna Grosu 59%, în timp ce în unele comune ca: Țigănești, Ulmeni, Furculești, Alexandria, procentul de cooperativizare atinge 92-97%.

În unele comune din raion, în anul 1958 s-a făcut un salt deosebit în creșterea suprafețelor și numărului de familii înscrise în sectorul cooperatist.

Astfel, în comuna Ulmeni cooperativizarea a crescut în anul 1958 cu 498 familii și 2.438 ha față de cât a avut în anul 1957. La fel în comuna Țigănești a crescut cu 494 familii și 3.311 ha. Asemenea succese s-au obținut și în comunele Călinești, Furculești, Plosca.

Comunele care au bătut pasul pe loc sunt: Grosu, Măgura, Poroschia și altele, la care procentul de cooperativizare a crescut foarte puțin sau în cantități negliabile față de 1957.

Trebuie să arătăm, tovarăși, că raionul nostru are toate posibilitățile și condițiile corespunzătoare pentru a trece la o muncă mai persistentă, în ceea ce privește transformarea socialistă a agriculturii.

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Alexandria*, ds. 112/1959, f. 11-13, original.

***

99. **1959, ianuarie 12, Turnu-Măgurele.** *Circulară prin care se cere să se predea Sfatului Popular al raionului, suprafața de 153 ha teren arabil, ce fusese repartizată țăranilor care ieșiseră din G.A.C.(în urma revoltei din 1953).*

SFATUL POPULAR RAIONUL TURNU MĂGURELE
Comitetul Executiv
Nr. 344
1959 ianuarie 12

Către,
GOSPODĂRIA AGRICOLĂ COLECTIVĂ "1907"
COMUNA SLOBOZIA MÎNDRA

Din analiza făcută în gospodăria DVS. și sarcinile primite de la Regiunea București, s-a constatat că prin reînscrierea a mai mulți țărani în

G.A.C care mai înainte au fost excluși, le-a fost comasat terenul ce li s-a dat din rezervele de stat.

Pentru aceasta la prezentarea delegatului nostru veți preda suprafața de 153 ha.teren arabil, care va fi pusă la dispoziția Sfatului Popular Raion[al].

VICE PREȘEDINTE,
ss. Ing. Jijie Barbu

ȘEFUL SECȚIUNII AGRICOLE,
s. Ing. Topor Pavel

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Turnu-Măgurele*, ds. 53/1957, f. 110, original.

***

100. **[1959, post februarie, București]**. *Adresă privind cumpărările și vânzările de animale.*

SFATUL POPULAR AL REGIUNEI BUCUREȘTI
Secțiunea Valorificări
Nr. 16.148

SFATUL POPULAR AL RAIONULUI ROȘIORI
Secțiunea Valorificări

Vă redăm mai jos extras din circulara Nr.206.138/736 și 869.379/1959, comună a Comitetului de Stat pentru Valorificarea Produselor Agricole și Ministerului Industriei Bunurilor de Consum pentru cunoștință și respectare întocmai.

ȘEFUL SECȚIUNEI
s. V. Hulduban

Copie

Cumpărările și vânzările de animale între producători sînt libere indiferent de locul unde se produce această cumpărare, întrucît legile în vigoare nu opresc acest lucru.

Pentru a nu se crea însă intermediari pe piață care să cumpere animale și apoi să le predea la cotele obligatorii de carne prin asociere, asigurîndu-și prin practicarea acestui sistem cîștiguri ilegale, comitetele executive ale sfaturilor populare să nu elibereze delegații de împuternicire

la diferiți cetățeni prin care să fie autorizați să cumpere animale și apoi să le predea în contul planului de cotă al unei comuni sau a mai multor comune din raion.

De asemenea, la constituirea asocierilor trebuie să fie respectate prevederile adreselor Nr.360.915/4452/1958 și 270/1959 ale Comitetului de Stat pentru Valorificarea produselor agricole comune cu Ministerul Industriei Bunurilor de Consum prin care se stabilește că printre asociați să figureze și proprietarul animalului predat.

Întrucât prevederile circularei ORACA Nr.2362 din 16.II.1959 este contrarie normativelor în vigoare, se anulează.

Organele de colectare și recepționare este necesar să ducă muncă de lămurire cu producătorii care cumpără animale din alte comune decât acelea de domiciliu ca aceștia să-și achite pe cât posibil din animalul cumpărat cotele de carne datorate pe întregul an. Trebuie să li se arate că în felul acesta economisesc timp și cheltuieli inutile, iar pe de altă parte nu se mai expun tendințelor speculative ale unor negustori de animale.

Atragem atenția că acei lucrători din aparatul de colectare și recepționare care vor face presiuni asupra producătorilor pentru ca aceștia să-și achite cotele datorate pe întregul an, se fac pasibili de sancțiuni penale pentru abuz în serviciu.

Considerăm că este necesar ca organele comitetului executiv al sfatului popular regional să ia măsuri în cazul când se constată tendințe din partea unor negustori de a cumpăra animale în scopuri speculative din raioanele în care colectivizarea este mai avansată, deoarece această acțiune ar avea repercursiuni asupra efectivelor de animale din gospodăriile agricole colective nou înființate.

DIRECTOR GENERAL,
ss. N.Oprea

DIRECTOR GENERAL,
s. V.Ivan

[Rezoluție] : 26.III. 959

Secția valorificare act și conformare.
s. indescifrabil

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 85/1959,
f. 329, copie.

***

101. **1959, februarie 28, [Roșiorii de Vede].** *Operativă, întocmită de Secția agricolă a Sfatului Popular a raionului Roșiorii de Vede, privind situația socializării agriculturii în raion la data raportării.*

Sfatul popular raional Roșiori
Secțiunea agricolă

SITUAȚIA OPERATIVĂ

întocmită la data de 28 februarie 1959 asupra G.A.C.-urilor,
C.A.P.-urilor și Întovărășirilor agricole.

G.A.C.

Nr. G.A.C.-urilor existente la sfârșitul lunii	22	
Nr. familiilor existente	2.792	
	din care: fără pământ	163
	săraci	1.288
	mijlocași	1.341
Capi de familie salariați	173	
Membrii noi înscriși în gospodărie	1.218	
Suprafața înscrisă	2.580 ha	
Suprafața agricolă totală la sfârșitul lunii	6.589 ha	
Nr. brigăzilor formate		
	de câmp	33
	legumicole	6
	zootehnice	7
Nr. G.A.C.-urilor care țin evidența la locul de producție	8	

ÎNTOVĂRĂȘIRI:

Nr. întovărășirilor existente la sfârșitul lunii	125	
Nr. familiilor înscrise	18.550	
	din care: săraci	9.896
	mijlocași	8.254
Suprafața totală la sfârșitul lunii	47.502 ha	

C.A.P.

Nr. C.A.P.-urilor existente la sfârșitul lunii	1	
Nr. familiilor înscrise în C.A.P	110	
	din care: săraci	78
	mijlocași	32
Suprafața totală la sfârșitul lunii	239 ha	
Nr. brigăzilor formate	2	
	din care, de câmp	2

- Mai sunt neaprobat:

- în G.A.C., 705 cereri cu 1.479 ha;

- în C.A.P., 6 cereri cu 10 ha.

SEFUL SECTIUNII AGRICOLE,
ing. agr. T. Olaru

Inspector contabil G.A.C.,
Lixandru Gh.

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Roșiorii de Vede*, ds. 68/1959, f. 8, original.

***

102. **1959, martie 15, Siliștea [Gumești].** Tabel cu membrii colectiviști înscrși de la 1 ianuarie-15 martie 1959.

Sfatul popular al
Com. Siliștea

Raionul Roșiori Vede
Regiunea București

Tabel Nominal
cu membrii colectivști înscriși de la data de 1 Ianuarie-15 III 59

Nr. crt	Numele și prenumele	Nr.oblig de predare	Suprafața totală posedată	Suprafața ce a intrat în G.A.C	Obs
1	Stăncescu Rada	976	0.50	0.50	
2.	Boțoghină C-tin	973	1.00	1.00	
3.	Gheorghe P.Petre	962	2.93	0.50	De la mama luat 0.50
4.	Ene. Șerban	160	4.87	4.49	
5.	Enode E.Ioana	1202	1.25	1.25	
6.	Stanciu M.Ion	155	1.85	1.50	
7.	Badea V.Ion	548	2.80	1.75	
8.	Cojocaru Alexandru	10	2.12	2.00	
9.	Angheluță Traian	186	2.43	1.00	De la mama lui luat 1.00
10.	Florescu Marian	999	3.18	2.00	
11.	Predescu P.P.Narin	292	2.00	2.00	
12.	Pătrașcu Ilie	430	1.15	1.15	
13.	Popa Gh.C-tin	239	1.50	1.50	
14.	Drăgoi M.Paulina	111	2.00	2.00	
15.	Voica Ștefan	806	2.90	2.75	
16.	Iacob I.Gheorghe	80	0.50	0.50	
17.	Voelițu Niculaie	441	2.00	2.02	
18.	Iacob Șt.Dumitru	3	0.50	0.50	
19.	Iancu T.Ion	177	2.90	3.00	
20.	Drăgoi C-tin	143	2.28	2.09	
21.	Oprescu Preda	577	2.63	2.43	
22.	Niculaie Sotirescu	583	2.98	2.98	
23.	Budică Șt.Niculaie	514	2.80	2.50	
24.	Stela Bujorescu	933	2.60	0.50	Luat de la mă-sa 0.50 ha
25.	Anghelache Maria	586	8.32	8.25	
26.	Popa N.Dumitru	139	2.66	2.37	
27.	Velițu Tina	442	1.75	0.50	De la mă-să s-a luat 0.50 ha
28.	Popa N.Ion	138	2.09	1.85	
	De Reportat	-	66.49	54.90	

Nr. crt.	Numele și prenumele	Nr.oblig de predare	Suprafața totală posedată	Suprafața ce a intrat în G.A.C	Obs
29.	Report	-	66.49	54.90	
30.	Pavel P.Neacșu	1046	-	1.00	Sînt vechi înscriși pe anul 1958
31.	Ferbințeanu Șt.Marin	955	-	1.69	Idem
32.	Ciobanu Stana	758	2.07	1.50	Idem
33.	Nina Ștefan	463	1.90	0.75	Sînt de la mama 2 dela soră 0.75
34.	Lungu Ion	841	2.55	0.88	
35.	Armenca Ștefan	60	6.51	2.00	Luat de la tatăl lui 2.00
36.	Angheluță Stana	186	2.43	1.00	
37.	Marchidan Dumitru	95	1.94	1.75	
38.	Gheorghe D.Florea	574	9.90	8.93	
39.	Dinică Gheorghe	979	6.00	0.75	Luat de la tatăl lui 0.75
40.	Cristescu Marin	1041	1.75	1.00	Idem
41.	Florea D.Năstase	612	1.50	1.00	
42.	Sandu M.Stan	888	1.77	1.25	
	TOTAL	-	10.481	78.40	

Se certifică de noi prezentul tabel.

Președinte,
ss. indescifrabil

Ref. agricol,
s. indescifrabil

Secretar,
s.indescifrabil

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 81/1959, f. 152-153, original.

***

103. **1959, martie 24, Siliștea Gumești.** *Referat privind constituirea Întovărășirii agricole "6 Martie".*

Sfatul Popular al comunei Siliștea

REFERAT,
privind constituirea întovărășirii agricole 6 MARTIE

În comuna Siliștea sînt 1180 gospodării din care gospodării fără pămînt 28, gospodării țărani săraci 453, gospodării țărani mijlocași 614, gospodării chiaburești 10 și gospodării colectiviste 85.

Comuna are suprafața totală de 6121,46 ha din care o suprafață agricolă de 4589,58 ha suprafață arabilă 4234,03 ha, vie 39,08 ha, restul de teren ocupat cu clădiri și curți, păduri și pășune, livezi și terenuri neproductive.

În comuna noastră a luat ființă prima întovărășire în anul 1952 cu un număr de 61 de familii și 124 ha, ulterior a luat ființă alte întovărășiri agricole și Gospodăria Agricolă Colectivă, care deține o suprafață de 1267 ha, cu un număr de 647 familii.

Acum s-au înscris în întovărășirea agricolă..... un număr de 99 familii cu suprafața de 106 ha din care: 48 țărani săraci cu o suprafață de 59 ha.

51 țărani mijlocași cu o suprafață de 47 ha.

Total 99 familii cu o suprafață de 106 ha.

Întovărășiții au brațe de muncă în număr de 208, comasarea nu s-a făcut deoarece s-au înscris cu terenurile din tarlăua respectivă, terenurile au fost în 2 puncte, rudoria tarlăua nr 63, pisc tarlăua nr. 49, ricanca tarlăua nr.52

Întovărășiții posedă următorul inventar viu și mort;

Cai	5	Pluguri	54
Boi	2	Grape	26
Vaci de jug	12	Care și căruțe	62

Propunem ca întovărășirea agricolă 6 MARTIE din comuna Siliștea să fie analizată de Comitetul Executiv Raional și să i se dea aprobare de constituire.

Astăzi, 24 Martie 1959

Președinte Sf. Popular comunal,
ss. Neacșu P.Ion,

Tehn.agronom,
s. Blîndu Gh Nicolae,

Documente aparținînd Primăriei Siliștea Gumești, original.

***

104. **1959, martie 24, Siliștea [Gumești]. Referat privind constituirea Întovărășirii agricole "8 Martie".**

Sfatul Popular al comunei Siliștea

REFERAT

Privind constituirea întovărășirii agricole 8 MARTIE

În comuna Siliștea sînt 1180 gospodării din care gospodării fără pămînt 28, gospodării țărani săraci 453, gospodării țărani mijlocași 614, gospodării chiaburești 10 și gospodării colectiviste 85.

Comuna are suprafața totală de 6121,46 ha din care o suprafață agricolă de 4589,58 ha suprafață arabilă 4234,03ha, vie 39,08 ha, restul de teren ocupat cu clădiri și curți, păduri și pășune, livezi și terenuri neproductive.

În comuna noastră a luat ființă prima întovărășire în anul 1952 cu un număr de 61 de familii și 124 ha, ulterior a luat ființă alte întovărășiri agricole și Gospodăria Agricolă Colectivă, care deține o suprafață de 1267 ha, cu un număr de 647 familii.

Acum s-au înscris în întovărășirea agricolă..... un număr de ..... familii cu suprafața de ..... ha. din care: 12 țărani săraci cu o suprafață de 12.33 ha.

17 țărani mijlocași cu o suprafață de 36.92 ha.

Total 29 familii cu o suprafață de 49.25 ha.

Întovărășiții au brațe de muncă în număr de 70, comasarea nu s-a făcut deoarece s-au înscris cu terenurile din tarlaua respectivă, terenurile au fost în 2 puncte, rudăria tarlaua nr....., pisc tarlaua nr..... ricanca tarlaua nr....

Întovărășiții posedă următorul inventar viu și mort :

Cai	7	Pluguri	4
Boi	2	Grape	4
Vaci de jug	8	Care și căruțe	13

Propunem ca întovărășirea agricolă 8 MARTIE din comuna Siliștea să fie analizată de Comitetul Executiv Raional și să i se dea aprobare de constituire.

Astăzi, 24 Martie 1959

Președinte Sf. Popular comunal,
ss. Neacșu P.Ion,

Tehn.agronom,
s. Blîndu Gh Nicolae,

Documente aparținând Primăriei Siliștea Gumești, original.

***

105. **1959, aprilie 7, Dobrotești.** *Sigilarea daracului de lână a chiaburului Drăgman Domnu.*

Proces verbal
Astăzi, 07 aprilie 1959

Noi, comisia de sigilare a Sfatului Popular al com. Dobrotești formată din Baia Ion secretar, Țigliș Năstase referent cu starea civilă, ne-am deplasat la domiciliul locuitorului Drăgman Domnu din această comună, care este posesorul a 1 (unu) darac de lână.

Comisia a procedat la sigilarea mașini de dărăcit lână, astăzi data de mai sus cu Sigiliul Sfatului Popular Dobrotești (Ștampila).

Față de cele arătate mai sus, sus-numitul proprietar este obligat a nu mai funcționa cu mașina până la ordinul de desigilare, fiind direct răspunzător.

Drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal.

Comisia de sigilare,
ss. Baia Ion; Țigliș Năstase

Am luat cunoștință,
s. Drăgman Domnu

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 85/1959, f. 309, original.

***

106. **1959, mai 4, [Alexandria].** *Proces verbal încheiat în ședința Comitetului Executiv al Sfatului Popular al raionului Alexandria în care s-a analizat aplicarea Decretului 115/1959.*

Sfatul Popular al Raionului Alexandria, Regiunea București
Comitetul Executiv

PROCES VERBAL
Astăzi 4 mai 1959

Comitetul Executiv al Sfatului Popular al Raionului Alexandria a fost convocat în ședință extraordinară de lucru astăzi data de mai sus, fiind

prezenți tovarășii: Gheorghe Radu, președinte; Cimbru Marin și Voinea Petre, vicepreședinți; Râpeanu Petre, Împungerouă Radu, Buleandră Constantin, Bănăseanu Florea, Peța Marin și Duță Ilie, membri. Lipsă motivați: Rădoi Georgeta, Tuchiac Mihai, Dianu Ruse și Gelelețu Mihai.

Tov. Președinte Radu Gheorghe deschide ședința și anunță ordinea de zi: verificarea lucrărilor comisiilor comunale privind aplicarea Decretului 115/1959, al Marii Adunări Naționale.

Ordinea de zi a fost aprobată și tov. Radu Gheorghe, președintele Comitetului Executiv a dat cuvântul tov. Colfescu Romulus, șeful Secției Agricole Alexandria și membru în Comisia raională pentru aplicarea Decretului 115/1959, care arată: în urma aplicării Decretului 115/1959, în urma verificării dosarelor comisiilor comunale a reieșit că din suprafața totală pe care o dețineau chiaburii de 4.434,47 ha a fost preluată suprafața după cum urmează:

-predat gospodăriilor agricole de stat, total teren agricol 2.427,21 ha, din care arabil 2.361,69 ha, din care legume 4,23 ha, vii 20,97 ha, fânețe 13,87 ha și alte terenuri 30,71 ha;

-gospodăriilor agricole colective le-a revenit suprafața de 852,48 ha, din care arabil 837,81 ha, 0,50 ha legumicol, 8,95 ha vii, 1,35 ha livezi, 1,05 ha fânețe, 3,32 ha alte terenuri.

În continuare se arată că aceste suprafețe care s-au predat gospodăriilor agricole de stat, [când s-au predat] s-a ținut cont că suprafețele care au venit de la alte categorii de cetățeni au fost predate integral gospodăriilor de stat iar la repartizarea terenurilor pe gospodării de stat s-a ținut cont de așezarea acestor terenuri și de modul de soluționare în faza a II-a a comasărilor. În continuare tov. Colfescu arată și deficiențele care s-au depistat în urma verificării dosarelor comisiilor comunale de către comisia raională, lipsuri ce au fost remediate prin trimiterea delegaților la comune, unde împreună cu comisia comunală au soluționat problemele.

De asemeni, tov. Radu Gheorghe, luând cuvântul, arată deficiențele de la comuna Pielea, unde comisia comunală n-a ținut cont de puterea economică a fiecăruia și a creat o suprafață plafon pentru fiecare chiabur. De asemeni se arată situația comunei Ștorobăneasa unde s-au lăsat suprafețe mai mari foștilor chiaburi, măsuri care s-au luat imediat spre rezolvare.

Tov. Deputat Duță Ilie întreabă dacă au fost cetățeni cărora li s-a aplicat Decretul fără să fie trecuți în categoria de chiaburi. Se răspunde de către tov. Radu Gheorghe, președintele Comitetului Executiv, că nu am

avut cazuri, însă s-a aplicat decretul celor care erau lipsă din localitate, aveau alte îndeletniciri și surse de trai, fără a fi muncit vreodată terenul.

După aceasta se dă citire proceselor verbale încheiate de Comisia raională, măsurile luate de comisia raională în aplicarea decretului, soluționarea problemelor, rezolvarea unor contestații, după care tov. președinte al Comitetului Executiv, Radu Gheorghe, supune la aprobare aplicarea și definitivarea lucrărilor comisiilor comunale, conform procesului verbal încheiat de comisia raională care este aprobat de Comitetul Executiv.

Comitetul Executiv, luând act de cele prezentate comisiei raionale pentru aplicarea Decretului 115/1959,

Decide: se aprobă lucrările comisiilor comunale privind aplicarea Decretului 115/1959 și repartizarea suprafețelor conform situației centralizatoare.

Drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal.

PREȘEDINTE,
ss. Radu Gheorghe

SECRETAR,
s. indescifrabil

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Alexandria*, ds. 387/1959-1961, f. 361-362, original.

***

107. **1959, mai 14 [Zimnicea].** *Declarația lui Alexandru I. Barbu din Conțești prin care refuză să doneze statului tractorul și cazanul de fabricat rachiu.*

DECLARAȚIE

Subsemnatul Barbu I. Alexandru, domiciliat în comuna Conțești, raionul Zimnicea, Reg. București, declar următoarele:

Posed un tractor marca Deutz, de 50 H.P., care nu poate funcționa având vibrochenul rupt și un cazan de fabricat rachiu în stare de funcțiune.

Declar ca nu le pot dona din cauză că tatăl meu, care este proprietarul legal, este arestat și eu nu le pot preda fără consimțământul tatălui.

Drept pentru care dau prezenta declarație.

Astăzi 14 mai 1959.

s. Barbu I. Alexandru

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Zimnicea*, ds. 89/1959, f. 95, original.

***

108. **1959, mai 14, [Zimnicea].** *Declarația lui Gheorghe D. Cernea din Conțești, care cu fermitate refuză să doneze statului utilajele agricole deținute.*

DECLARAȚIE

Subsemnatul Cernea D. Gheorghe, din comuna Conțești, raionul Zimnicea, reg. București declar următoarele:

Posed una batoză de treierat marca Marchal de 10 H.P., una locomobilă marca Ruston de 10 H.P., două motoare stabile, unul marca Meseharet de 4 H.P. și unul tot marca Meseharet de 2 H.P.. În afară de acestea, mai posed o pompă pentru irigat de 4 țoli și una batoză ricin (batoza și locomobila sunt sechestrate de Tribunalul popular Zimnicea).

Toate aceste mașini nu le donez și mă angajez să le am în stare de funcționare pentru campania de vară.

Pentru care dau prezenta declarație și o semnez.

Astăzi, 14 mai 1959

s. Gh. Cernea

S.J.T.A.N. *Sfatul Popular al raionului Zimnicea*, ds. 89/1959, f. 96, original.

***

109. **1959, mai 14 [Zimnicea].** *Petcu Gheorghe din Lisa declară că nu donează cazanul pe care îl avea, chiar dacă i s-a explicat că va rămâne în continuare chiabur.*

DECLARAȚIE

Subsemnatul Petcu St. Gheorghe din comuna Lisa, raionul Zimnicea, regiunea București, fiind chemat în fața comisiei pentru aplicarea Decretului nr.115/1959 referitor la mijloacele de exploatare îmi dau următoarea declarație:

Declar că îmi mențin cazanul deși mi s-a explicat că rămân pe mai departe în categoria de chiaburi.

Drept pentru care dau prezenta și o semnez.

s. Gh. St. Petcu

S.J.T.A.N. *Sfatul Popular al raionului Zimnicea*, ds. 89/1959, f. 98, original.

***

110. **1959, iunie 3, [Roșiorii de Vede].** *Declarație de impunere pe anul 1959 privind Întovărășirea agricolă "6 Martie" din comuna Siliștea Gumești.*

Regiunea București Raionul Roșiori de Vede	loc rezervat pentru înregistrare la comitetul executiv al sfatului popular comunal (orășenesc)
---	--

Declarație de impunere
pe anul 1959

Subsemnații, Burcea Alexandru, în calitate de președinte al comitetului de conducere și Călin Gh.Radu, în calitate de secretar al întovărășirii agricole menționate mai jos, conformându-ne art.7 din Decretul nr.380/1957 declarăm următoarele, în vederea impunerii pe anul 1959:

1. Întovărășirea agricolă 6 MARTIE din comuna Șiliștea a luat ființă la data de 22 martie 1959 cu un număr total de 97 familii (gospodării). La data depunerii declarației 1959, întovărășirea are 97 familii (gospodării);

2. Întovărășirea are fond indivizibil : pînă în prezent nu s-a încasat nimic din acest fond de bază fiind întovărășire nouă;

3. Suprafața totală de teren arabil pe care o posedă familiile (gospodăriile) încadrate în întovărășire este de 272.62 ha teren, din care 156 ha s-au adus în întovărășire;

4. Terenurile aduse în întovărășire sînt comasate în trupuri înăuntrul cărora haturile sunt desființate (se va arăta dacă haturile au fost sau nu desființate);

5. Ținînd seama de felul cum s-au efectuat muncile pe terenurile aduse în întovărășire începînd din toamna anului 1958 pînă în prezent cum și de hotărîrea adunării generale cu privire la efectuarea muncilor pe terenurile aduse în întovărășire în cursul anului 1959, suprafața totală de 156 ha adusă în întovărășire se împarte astfel:

a) pe suprafața de – ha se fac toate muncile agricole în comun (de la arat pînă la recoltat inclusiv împărțirea producției după media la ha pe întovărășire a fiecărei culturi), atît la culturile de păioase, cît și la prășitoare;

b) pe suprafața de – ha cultivată cu prășitoare se fac în comun numai muncile privind aratul și semănatul;

c) pe suprafața de 156 ha muncile se fac individual. În această suprafață se cuprinde și terenul cultivat cu păioase pe care se fac în comun numai muncile privind aratul și semănatul, nu și recoltatul ;

6. În anul 1958 întovărășirea a realizat din sectorul particular următoarele venituri brute din surse neagricole:

a) – lei din vînzarea produselor întreprinderilor anexe;

b) – lei din executări de lucrări pentru alții;

- c) – lei din prestări de servicii pentru alții;
- d) – lei din cărașie pentru alții cu mijloace de tracțiune animală sau mecanică;
- e) – lei din închirieri de bunuri mobile sau imobile. (Pentru aceste venituri se vor trece sumele brute realizate în anul precedent atît din sectorul particular cît și din sectorul socialist);
7. Se anexează un tabel nominal cuprinzînd pe toți membri întovărășirii, cu specificare în dreptul fiecărui întovărășit a suprafețelor de teren agricol și a celor arabile aduse în întovărășire, repartizate după felul cum se vor munci în anul 1959;
8. Alte mențiuni (suprafețe de vii și livezi neajunse pe rod, suprafețe de teren nou aduse în întovărășire și data cînd au fost aduse etc.);
9. Subsemnații în calitate de organe de conducere ale întovărășirii am luat cunoștință de sancțiunile ce decurg potrivit art.18, 19 din Decretul nr.380/1957 pentru nedepunerea declarației de impunere în termen (pînă la 15.06.1959 ac) sau depunerea acestei declarații cu date ce nu corespund realității, ca și de consecințele ce decurg (modificarea impunerii) în cazul nerespectării angajamentelor luate cu privire la efectuarea muncilor pe terenurile aduse în întovărășire ;
10. Prezenta declarație s-a depus în dublu exemplar la comitetul executiv al sfatului popular comunal (orășenesc), din care un exemplar urmează a se înainta comitetului executiv al sfatului popular raional respectiv, pentru stabilirea impunerii.

DIN PARTEA COMITETULUI DE CONDUCERE
AL ÎNTOVĂRĂȘIRII,
PREȘEDINTE,
s. indescifrabil

Secretar,
s. indescifrabil

Data 03 iunie 1959

Document aparținînd Primăriei Siliștea Gumești, original.

***

111. **1959, iunie 4, [Videle].** *Informare, întocmită de Comitetul P.M.R. Olteni privind situația tensionată existentă în unele G.A.C.-uri din raion.*

Partidul Muncitoresc Român
Comitetul raional

INFORMARE,

Cu privire la situația creată în unele gospodării agricole colective din Raionul Olteni, Regiunea București.

La G.A.C. "Tractorul" din comuna Tătăraștii de Jos, care a luat ființă la 22 martie a.c., cu 42 familii și 115 ha și care de atunci și până acum a crescut la 150 familii cu 491 ha și care sunt însămânțate după cum urmează:

Cu grâu 172 ha, porumb 221 ha, floarea soarelui 25 ha, sorg de mături 2,86 ha, ovăz 4,40 ha, pepeni 4,50 ha, legume și zarzavat 4 ha, tutun 2 ha și fânețe 28 ha.

Toate culturile în general se prezintă bine cu excepția porumbului care pe cea mai mare parte din suprafață nu i s-a aplicat nici prima prașilă.

În ceea ce privește suprafețele însămânțate cu culturi de primăvară sunt comasate în mai multe tarlale, cu excepția suprafețelor însămânțate cu grâu care nu sunt comasate pentru că la constituirea gospodăriei, organele de partid și de sfat raional, cât și cele comunale au făcut promisiuni țăranilor că grâul li se va lăsa individual iar după recoltat terenul se va comasa.

Cele 151 de familii de colectiviști cuprind un număr de 287 brațe de muncă și care în perioada de la constituire și până în prezent nu au participat la muncă decât cca 50-60 brațe de muncă zilnic, aceasta din mai multe motive. În primul rând, majoritatea muncilor în campania de primăvară s-au executat mai mult cu S.M.T.-ul, în al doilea rând, cca 40 de familii care întrunesc 50-60 brațe de muncă ale salariaților din S.M.T. Tătăraști, precum și a acelor din comună, care au refuzat să iasă la muncă până în prezent.

Din cele constatate reiese că după constituirea gospodăriei agricole, organele de partid și de stat raionale nu au mai controlat și sprijinit în suficientă măsură această gospodărie.

Care este atmosfera în momentul de față:

În această gospodărie este creată o atmosferă proastă, în sensul că sunt frământări și agitație în rândul colectiviștilor. O bună parte din membrii nu ies la muncă.

Această situație mai agitată este creată cam după data de 27-28 mai a.c. când organele raionale au încercat să revină asupra promisiunilor făcute la începutul creării gospodăriei, în sensul ca grâul să fie recoltat și împărțit pe bază de zile muncă conform statutului, dar cu care măsură colectiviștii nu sunt de acord.

De atunci în gospodăria colectivă atmosfera este și mai proastă, care a determinat colectiviștii să nu mai iasă la muncă decât în număr de 10-15 brațe, față de 50-60 cât participau zilnic până atunci.

În conducerea acestei gospodării, ca o orientare nejustă a organelor raionale de partid și de stat, a lăsat să fie ales un consiliu de conducere slab și cu o compoziție necorespunzătoare, fapt care a făcut ca acest consiliu într-o serie întreagă de [cazuri să] se situeze în coada masei colectiviștilor.

Precizez că președintele nu este membru de partid și nici candidat de partid, este slab și nu se preocupă de organizarea muncii.

În acest consiliu, de asemeni nu este decât un membru de partid care este și secretarul organizației de bază, dar care și acesta este salariat al sfatului popular comunal, precum și un candidat de partid, iar restul de tovarăși din consiliu sunt fără de partid.

În această gospodărie evidența zilelor muncă, de când a luat ființă și până în momentul de față, nu au fost calculate și afișate. În munca de contabil este un fost cârciumar, care cu toate că este membru al gospodăriei colective, este în vârstă și nu se ocupă de scriptele gospodăriei.

Tot în această gospodărie au fost primiți, în ultima perioadă, 6 foști chiaburi care, deși în aparență nu reiese că s-ar manifesta și ei nemulțumiți, totuși consider că nemulțumirile lor și le manifestă totuși prin ceilalți colectiviști și îndeosebi prin femei, care acestea sunt în fruntea nemulțumiților.

Un alt aspect este și acela că zilele trecute, colectiviștii cereau să se facă adunare generală la care să participe un tovarăș din partea Biroului raional de partid și unde să se încheie un proces verbal în care să se prevadă că organele raionale, conform promisiunilor făcute, le aprobă să recolteze și să-și ia grâu individual, dar pe care organele raionale au evitat-o, acest lucru făcând să-i îndârjească și mai mult pe colectiviști.

Din cele reținute de noi, unii colectiviști nu se poate preciza câți la număr, și-ar fi făcut cereri pentru a ieși din gospodăria colectivă în cazul când cele promise nu vor fi acceptate în ultimă instanță.

În fruntea nemulțumiților sunt familiile salariaților, care, o bună parte din aceștia, nu au făcut zile muncă, precum și alți colectiviști care, deși puteau și vroiau să muncească, dar [și-au schimbat atitudinea] pentru că munca în gospodărie și cuprinderea prin rotație a participării la muncă a tuturor colectiviștilor nu a fost organizată.

Mergând la fața locului pe data de 2 iunie a.c. împreună cu tovarășul secretar Crăciunescu Teodor al Comitetului raional de partid Olteni, am evitat să ținem adunări cu colectiviștii și am insistat mai mult pe mobilizarea acestora la muncă în gospodărie, reușind ca în ziua de 3 iunie

a.c. să iasă la muncă un număr mai mare de colectiviști (între 45-55 tovarăși).

Ce susțin colectiviștii:

Aceștia susțin promisiunea făcută de organele raionale, adică de a-și recolta și a-și lua grâul individual, acceptând în același timp să-și achite partea ce se cuvine fiecăruia pentru fondurile gospodăriei prevăzute de statut precum și a-și achita contractul și muncile S.M.T. și să dea și o parte din paisele respective gospodăriei colective.

Împreună cu Biroul comitetului raional de partid am stabilit ca o primă măsură să continuăm să mobilizăm în continuare toți colectiviștii la muncă pentru lucrările de întreținere a culturilor.

În al doilea rând să începem discuții individuale și în primul rând cu membrii de partid și candidații de partid din gospodărie spre a-i convinge că trebuie respectat statutul gospodăriei agricole colective ca grâul să fie strâns și treerat în comun și împărțit pe bază de zile muncă.

Această muncă se va desfășura și pe linia comisiei de femei, prin organizația de U.T.M., etc.

De subliniat este faptul că, ca urmare a unei munci defectuase și mai ales că în primăvară la constituirea gospodăriilor s-au făcut promisiuni că țăranii își vor recolta grâul individual, s-a ajuns în prezent ca din cele 9 G.A.C.-uri constituite în primăvară, în 6 din acestea să avem o situație nesatisfăcătoare astfel: în G.A.C. "8 Martie" din Băbăița din controlul făcut de tov. Vătășel din partea Biroului regional de partid, rezultă că în rândul colectiviștilor din această gospodărie nu există o atmosferă asemănătoare cu aceea din com. Tătărăștii de Jos, deoarece aici încă nu s-a pus problema recoltatului și repartizării grâului conform statutului. În rândul colectiviștilor se discută că pentru ei este clar că își vor recolta grâul individual așa după cum li s-a promis de către tov. Șerban Marin secretar al Biroului raional de partid și Biroul comitetului raional de partid atunci când s-a constituit gospodăria colectivă.

Din cele constatate reiese că, chiar unii membri ai consiliului de conducere, în frunte cu președintele, susțin să se respecte promisiunea făcută în primăvară de către activiștii care au muncit în această comună. De altfel, în această gospodărie colectivă nu se încearcă de către consiliul de conducere și nici de cei 4 membrii de partid existenți de a se respecta statutul GAC.

Din discuțiile purtate cu membrii Comitetului raional de Partid rezultă că la constituirea celor 9 gospodării colective, la 6 din ele li s-a promis că își vor recolta grâul individual.

Față de cele de mai sus, astăzi 3 iunie, s-au stabilit următoarele măsuri:

1. Ca obiectiv principal în munca politică ce se desfășoară să fie mobilizarea colectiviștilor la muncă pentru întreținerea culturilor, respectiv prășitul porumbului.

2. Să nu se organizeze nici o adunare generală de partid sau a colectiviștilor în care să se discute această chestiune.

3. În cursul acestei săptămâni să fie instruit din nou aparatul de partid și al sfatului popular raional, care să fie repartizat în cele 6 gospodării colective pentru a ajuta la desfășurarea unei temeinice munci politice, pentru respectarea prevederilor statutului G.A.C. de către consiliile de conducere ale gospodăriilor sus-menționate.

Din partea Comitetului regional de Partid rămân în continuare să ajute munca tov. Șerban Ion, instructorul Comitetului regional de Partid, tov. Siminea Gheorghe din partea Secției agrare, tov. Bazavan Gherghina din partea Comitetului regional al femeilor și tov. Armeanu din partea Secțiunii agricole a Sfatului popular regional.

s. Vătășelu Dumitru

s. Siminea Gheorghe

4 iunie 1959

S.J.T.A.N., fond *P.C.R.-Comitetul raional Videle*, ds. 21/1959, f. 70-73 , original.

***

112. **1959, iunie 13, Siliștea [Gumești].** *Referat privind scoaterea din categoria de chiabur a locuitorului Predescu St. Anghel.*

Sfatul Popular al comunei

Siliștea

Raionul Roșiori de Vede

Nr. 615 din 13 VI 1959

REFERAT

Comitetul Executiv al sfatului popular al comunei Siliștea Raionul Roșiori de Vede Regiunea București, analizând în ședința de comitet executiv în ziua de 17 Iunie 1959, situația locuitorului Predescu St. Anghel care este încadrat în categoria socială de chiabur și în urma aplicării decretului 115/ 1959 cedînd întreaga suprafață de teren , rămînîndu-i numai ce a apreciat comisia că poate munci, numai posedă nici un mijloc de exploatare rămînîndu-i sup. de 0,85 ha din 8,47.

Făță de cele arătate mai sus Comitetul Executiv al sfatului popular comunal Siliștea, este de acord cu scoaterea de la categoria de chiabur și trecerea în categoria de mijlocaș.

Președinte,
s. indescifrabil

Secretar,
s. indescifrabil

Documente aparținând Primăriei Siliștea Gumești, original.

***

113. **1959, iunie 13, Siliștea [Gumești].** Tabel cuprinzând foști chiaburi asupra cărora s-a aplicat decretul 115/1959 spre a justifica impunerea pe 1959.

Sfatul Popular al com
Roșiorii de Vede
SILIȘTEA
Reg. Buc.

Raionul

TABEL
cuprinzând foști chiaburi la care sa aplicat decretul 115 spre a justifica
impunerea pe 1959

Nr. crt.	Numele și Prenumele	Fila și volum. din reg. ag.	Suprafața TOTALĂ		Suprafața preluată prin Decret		Supraf. Rămasă în folosință		Suprafața Impusa pe 1959		OBS.
			Ha	ar	Ha	ar	Ha	ar	Ha	ar	
1.	Predescu Ste Preda	55/III.	7	80	5	68	2	12	4	12	2 ha semănat din decret
2.	Roșu Ig. C-tin	86/VI.	5	10	3	50	1	60	2	98	1.38 ha - ,, -
3.	Predescu Ste Anghel	113/III.	8	47	7	62	0	85	0	85	
4.	Popescu D. Ale-dru	76/VI.	14	80	11	70	3	10	8	35	5,25 semănat din decret
5.	Predescu Ste. D-tru	58/I	10	60	10	00	0	60	0	60	
6.	Marin C Stan	183/III.	2	77	0	93	1	84	1	84	
7.	Popescu Ste Stancu	86/IV	3	26	2	26	1	00	2	00	1.ha semănat din decret rămas chiabur
8.	Preda Aristide	167/III	5	02	3	52	1	50	5	02	semănat toată supf. rămas chiabur
9.	Dogaru C. N-lae	148/V.	0	75	0	46	0	29	0	29	
10.	Dobrescu Ste. Grigore	117 IV	9	60	5	50	4	10	5	10	1.00 semănat din decret

Prezenta se certifică de noi:

Președinte
ss. indescifrabil

Teh. agr.
s. indescifrabil

Secretar
s.indescifrabil

Documente aparținând Primăriei Siliștea Gumești, original.

***

114. **1959, august 9, Dobrotești.** *Plângerea „chiaburului” Ianculescu Stan privind pierderea întregului pământ și neincluderea în G.A.C.*

Tovarășe Președinte,

Subsemnatul Ianculescu Stan, din satul Merișani, comuna Dobrotești, raionul Roșiori de Vede, de profesie agricultor, în vârstă de 72 de ani, care trăiesc cu baba mea de 66 de ani, am a vă face următoarea plângere contra conducerii G.A.C. din Merișani și Sfaturilor Populare din comuna Dobrotești și Raionul Roșiori de Vede:

După aplicarea Decretului Nr. 115/1959 mi-au mai rămas 0,81 ha pământ nearondabil pe care se află casa și dependințele, pomi fructiferi și via, iar arondabil 1,20 ha pe care să le muncesc eu cu cele două vacuțe pe care le am.

În afara acestui pământ, posed și un cazan de țuică care a funcționat pînă în anul 1958, în anul 1959 nemaiposedînd autorizație de funcționare.

Datorită cazanului am fost trecut în categoria de chiaburi, căci după suprafața pămînturilor cu cele 7 ha. pe care le posedam înainte de aplicarea decretului nr. 115/1959, puteam foarte bine să fiu un mijlocaș.

În ziua de 12 aprilie 1959 am cerut să intru și eu în G.A.C., căci neputincios și sărăcit după 15 ani de regim democratic nu mai reprezint o piedică în dezvoltarea societății socialiste și de la sine înțeles este că poate fi chiabur cel care nu exploatează mîna de lucru argățească și nu are după ce bea apă, așa că mi se cuvenea și mie să fac parte laolaltă cu sătenii mei, fapt ce a fost înțeles căci am fost aprobat de întreaga adunare generală să intru deci și eu în G.A.C.

Președintele însă m-a dus cu vorba și nu a ratificat hotărîrea adunării generale, deci nu m-a primit în gospodărie pe motivul că nu predasem și cazanul de țuică. Totuși, ca să mă lege la ochi, în ziua de 13 aprilie 1959 a venit și mi-a măsurat 0,30 ha împrejurul casei chipurile după Statut, care să-mi rămînă mie.

-//-

Tovarăşului

Preşedinte al Departamentului Agriculturii şi Domeniilor,
Bucureşti

În ziua de 14 aprilie 1959 a trimis un mare număr de colectivişti şi a scos din pământul meu care acum de drept devenise proprietate colectivă, un număr de 89 de salcîmi groşi de construcţie, bătrîni de peste 40 de ani şi alţi 20-30 mai tineri.

La 22 iunie 1959 Sfatul Popular al comunei Dobroteşti, prin adresa nr. 1109 îmi comunică că am rămas tot în categoria socială de chiabur. Potrivit Statutului Model al Gospodăriilor Agricole colective, art. 11 se arată textual că chiaburii nu pot fi primiţi în G.A.C. sau înainte de a fi fost formal deschiaburiţi, astfel că presupusa mea primire în G.A.C. din satul Merişani n-a fost decît o farsă ca să-şi bată joc de bătrîneţea mea şi să-mi ia arborii de construcţie.

Tot conducerea G.A.C. din Merişani mi-a secerat şi grîul atît de pe terenul care l-aş fi dat gospodăriei cît şi de pe acel care a fost lăsat conform decretului nr.115/1959, decret care lasă grîul fostului proprietar care l-a semănat şi îngrijit.

La vîrsta mea de 72 de ani, e ruşinos să nu am curajul răspunderii şi deci eu socot că acestea sînt înşelătorii şi abuzuri calificate, fapte care m-au lăsat fără pîine, deci muritor de foame, mi-au luat arborii de construcţie, pe care îi puteam vinde şi să mă poartă pe drumuri ca să pot afla dreptatea abia la Dvs.

Oricare mi-ar fi fost sentimentele pe care desigur le-am avut devreme ce am făcut o cerere formală de a intra în G.A.C. Merişani, din moment ce m-au primit şi nedeschiaburit sînt de acord cu dumnealor şi declar prin prezenta nulă cererea făcută la 12 aprilie 1959, pe care de la început conducerea gospodăriei colective n-a luat-o în considerare.

În urma celor arătate, vă rog cu respect pe Dvs. Tovarăşe Preşedinte, pe care muncitorii şi ţăranii Statului nostru vă iubesc atît de mult să-mi faceţi şi mie dreptate, dînd dispoziţiuni organelor în drept să-mi dea salcîmii înapoi, să-mi dea grîul ce mi l-au răpit şi să-mi dea pământul chiar dacă rămîn chiabur şi îmi voi putea duce şi eu puţinele zile ce mi-au mai rămas cum o da Dumnezeu, respectînd toate legile statului. Tov. Preşedinte al G.A.C. intenţionează să ia şi via în suprafaţă de 0,25 arii, plantată în jurul casei.

Trăiască R.P.R.!

Ianculescu Stan

P.S. la intrarea în G.A.C. nu am fost lămurit de cei în drept, că terenul nearondabil, locul de casă şi via, îmi va rămîne pentru totdeauna în G.A.C.

de aceea am cerut și cer retragerea mea din gospodărie, cerere ce am făcut-o gospodăriei dată și înreg. Sub N^o8 din 3.6.959 la care nu a luat nici o măsură, intenționând să-mi ia pe lângă pomi, grâul cum și via.

s. Stan Ianculescu

9. Aug. 1959

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 70/1959, f. 67, 68, original.

***

115. **1959, august 22, București.** *Cercetări întreprinse de Sfatul Popular al regiunii București privind statutul de chiabur al lui Ianculescu Stan din comuna Dobrotești.*

SFATUL POPULAR AL REGIUNII BUCUREȘTI
SECTIUNEA AGRICOLA
Nr. 51804 – 22 august 1959

Către,
SFATUL POPULAR AL RAIONULUI ROȘIORI
SECȚIA AGRICOLA

Alăturat vă trimetem scrisoarea locuitorului Ianculescu Stan, din comuna Dobrotești, satul Merișani, raionul Dvs. spre a se cerceta cele sesizate și a se lua măsurile legale.

În termen de 5 zile de la primirea prezentei ne veți comunica măsurile luate, comunicând totodată și petiționarului.

ȘEFUL SECȚIUNII AGRICOLE

s. Ing. A Negrea

ȘEFUL SERVICIULUI OSC

s. Armeanu Alexandru

[Rezoluție]: 31.VIII.959

Secția agricolă conformare

s. indescifrabil

S.J.T.A.N., fond *raion Roșiorii de Vede*, ds. 70/1959, f. 66, original.

***

116. **1959, august 22, [Turnu Măgurele].** *Maria Dulgheru din Râioasa contestă hotărârea Sfatului popular comunal care i-a aplicat pe nedrept Decretul 115/1959.*

Tovarășe Președinte,

Subsemnata Maria Dulgheru, în vârstă de 61 ani, din comuna Râioasa, raionul Turnu Măgurele, am avut suprafața de 6, 20 ha teren arabil până în aprilie 1959. Acest teren provine ca moștenire de la bunicul și tatăl meu, morți tineri prin accidente, în urma cărora am rămas doar câte un urmaș, precum și [din] împrăștierea [de la] 1921, după moartea soțului meu pe frontul de la Olt (la Căineni), [în] toamna anului 1916, în I-ul război mondial

Nu am avut în viață altă ocupație decât munca agricolă, nu am făcut comerț, nu am avut alt sistem de exploatare (cazan, garnituri de treier, etc.).

În urma apariției Decretului 115/1959, deși eram mijlocașă, Sfatul popular al comunei Râioasa m-a trecut imediat chiabură, aplicându-mi sus-numitul decret, rămânându-mi suprafața de 1, 94 teren arabil, socotind și locul de casă.

Vă rog tovarășe președinte a cerceta la fața locului și a mă scoate din categoria socială de chiabur, fiind femeie în vârstă de 61 ani, bătrână de reumatism poliarticular și văduvă din I-ul război mondial.

Dacă aveam și eu norocul tovarășului președinte să-mi vină și mie bărbatul de la război, puteam avea și eu mai mulți copii, terenul de 6, 20 ha ar fi fost defalcat lor, iar eu n-aș mai fi muncit din greu toată viața, iar acum socotită exploatare-chiabură, la bătrânețe, în pragul morții.

Trăiască lupta pentru pace!

s. Maria Dulgheru

Tovarășului Președinte al Sfatului popular al raionului Turnu Măgurele.

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Turnu Măgurele*, d. 14/1959, f. 46, original.

***

117. **1959, septembrie 8, [Turnu Măgurele].** *Gherghina Rezeanu din Turnu Măgurele contestă hotărârea Sfatului Popular orașenesc, care i-a aplicat Decretul 115/1959.*

Tovarășe Președinte,

Subsemnata Gherghina Gh. Rezeanu din Turnu Măgurele, cartierul Măgurele, str. Salcânilor, nr. 8, Vă rog să rezolvați problema cu pământul meu luat de către Sfatul popular oraș Turnu Măgurele, în suprafață de 5 ha, întrucât eu nu recunosc semnătura soțului meu care nu m-a întrebat nimic cu această problemă și după cum mi-a spus la urmă a fost forțat ca să

semneze procesul verbal pe care eu nu-l recunosc sub nici [o] formă și sub nici un motiv.

Terenul arabil este al meu și al copiilor mei. Îl muncesc personal și deci nu trebuie să se facă abuz de putere în baza decretului dat în legătură cu pământurile.

Menționez că am trei copii și toți trebuie mâncați, îmbrăcați, etc. și cum nu avem nici un altfel de venit (vie, vacă cu lapte; etc.) nu putem trăi.

Trăiască R.P.R.

s. Rezeanu Gherghina

Tovarășului președinte al Sfatului popular al raionului Turnu Măgurele, regiunea București.

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Turnu Măgurele*, ds.14/1959, f. 59, original.

***

118. **1959, septembrie 28, Dobrotești.** *Ianculescu Stan a rămas fără pământ prin decretul 115/1959 și fără salcâmi prin cererea de intrare la G.A.C. Făcând cerere de ieșire i se aprobă.*

28 sept 1958

Față de sesizarea locuitorului Ianculescu Stan din com. Dobrotești, satul Merișani, deplasându-ne la fața locului și analizând situația sus-numitului, am constatat următoarele:

Avînd din vedere plîngerea cetățeanului Ianculescu Stan N° 998201 a DGOSC prin care sus-numitul pretinde că a fost neîndreptățit prin aplicarea Decretului 115/59 la această situație menționăm următoarele:

Sus-numitul a depus cerere de intrare în GAC „Drumul Păcii”, Merișani la data de 10.04.59, înregistrată la numărul 278/10.04.59, aprobat de adunarea generală pe ziua de 12.04.59, pentru intrare ca membru al GAC cu suprafața de 1,71 ha semănat cu grîu și ca utilaj un cazan de țuică 140 l.

După aceasta, aplicîndu-se decretul 115 și statutul model al G.A.C. i s-a lăsat 0,31 ha loc de casă, restul de teren a intrat automat în patrimoniul gospodăriei ca avere obștească.

Menționăm că în acest teren au intrat și 98 salcîmi care în urma aprobării ca membru colectivist și luarea în primire a acestor terenuri, conducerea gospodăriei, cu aprobarea adunării generale a tăiat acești salcîmi întrebunîndu-i la construcția grajdului de vaci.

În acest teren-loc de casă, au mai intrat o suprafață 0,50 ha semănată cu grâu care a fost recoltată de G.A.C.. Dînsul și familia fiind invitat să participe la muncile agricole ale gospodăriei efectuînd un minimum de zile după cum urmează:

Ianculescu Stan   0,88

Ianculescu Gh.1,75.

Menționăm că în baza aprobării adunării generale și în asentimentului dînsului a fost încadrat în schema de organizare a G.A.C. și avizat zilnic să participe la muncile în cadru G.A.C..

A fost rugat de a preda cazanul de țuică gospodăriei fiind considerat ca un bun colectivizat, refuzînd categoric să-l predea prin amenințări.

El a făcut o cerere înregistrată N° 8 / 3 VI 59 prin care cerea scoaterea lui din G.A.C.. La sesizarea Sf. Pop. al Raionului Roșiori conducerea G.A.C., l-a anunțat pe Dumitru că i se poate aproba retragerea lui din G.A.C. și terenul îl va primi după încheierea anului agricol.

Drept pentru care am încheiat prezenta.

Președinte G.A.C.
ss. indescifrabil

Inginer agr
s. indescifrabil

Inspector
s. Fl. Popescu

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 70/1959, f. 68, 70, original.

***

119. **1959, octombrie 23, București.** *Adresă prin care se cere alcătuirea unei informări cu privire la colectorii care și-au însușit sume de bani de la producătorii care au plătit pentru asocierea la cotele de carne și modul cum au fost soluționate astfel de cazuri.*

SFATUL POPULAR AL REGIUNII BUCUREȘTI
SECȚIUNEA VALORIFICĂRI
NR. 67375 DIN 23 OCT.1959

SFATUL POPULAR AL RAIONULUI ROȘIORI
Secția valorificări

Cu adresa nr.15276 din 27 XII 1958 ați comunicat la regiune că la un număr de o comună ați avut colectori care și-au însușit bani de la producătorii care au plătit pentru asociere la cotele de carne.

Întrucât forurile superioare cer a fi informate asupra măsurilor luate împotriva acestora și cum a fost soluționată problema producătorilor care au dat bani și au rămas cu cotele nepredate, veți preda la regiune o informare din care să rezulte:

- 1.- numărul colectoarelor trimiși în judecată și sumele însușite;
- 2.- numărul colectoarelor judecați și condamnați și sumele ce trebuie să plătească drept despăgubiri;
- 3.- numărul colectoarelor trimiși în judecată și nejudecați și sumele însușite.

Pentru colectorii condamnați și prevăzuți la pct.2 se vor anexa la informare copii de pe sentințele judecătorești.

În cazul când pe parcurs s-au mai ivit și alte cazuri de însușire de bani, se va trece situația reală existentă în prezent.

În informare, se va arăta cum au fost încasate cantitățile de carne de la producătorii care au dat bani, ce s-a încasat și ce cantități mai sînt de încasat și măsurile luate.

Informarea va fi înaintată la regiune în mod necondiționat, pe ziua de 10 noiembrie 1959.

ȘEFUL SECȚIEI,
s.s. V. Bulduban

șeful serviciului,
s. N. Ivașcu

[Rezoluție]: 28.X.959

Secția valorificare act și conformare în termenul stabilit.
s. indescifrabil

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 85/1959, f. 70, original.

***

120. **1959, noiembrie 2, [Roșiorii de Vede].** *Situație cu datele când s-au constituit G.A.C.-urile din Raionul Roșiorii de Vede, întocmită de Secția agricolă.*

Sfat popular raion Roșiori
Secția agricolă

SITUAȚIA

G.A.C.-urilor din raionul Roșiori de Vede cu data când au fost constituite:

Denumirea G.A.C.-ului	Comuna	Data constituirii (anul, luna, ziua)
Ilie Pintilie	Albești	1959 martie 29
1 Iunie	Balaci	1957 iunie 1
Timpuri Noi	Belitori	1949 septembrie 11
Unirea	Beuca	1959 martie 22
8 Martie	Bălțați	1959 martie 7
23 August	Butculești	1950 august 23
Drumul Păcii	Baldovinești	1959 februarie 27
Viața Nouă	Ciolănești	1956 mai 13
1 Mai	Cățelești	1959 martie 12
1 Mai	Ciurari	1959 martie 26
23 August	Cucuieți	1959 februarie 24
Ana Ipătescu	Didești	1952 august 17
11 Iunie	Dobrotești	1957 iunie 11
23 August	Drăcșani	1959 februarie 9
Tudor Vladimirescu	Drăcșănei	1956 aprilie 7
16 Februarie	Drăgănești	1959 februarie 24
Zorile Socialismului	Goala	1959 martie 11
Viața Nouă	Gresia	1959 martie 22
Gheorghe Doja	Gheorghe Doja	1959 februarie 28
Dr. Petru Groza	Muți	1958 februarie 21
Drumul Păcii	Merișani	1952 noiembrie 18
Partizanul	Măldăeni	1958 mai 14
Drum Nou	Odobeasca	1950 iulie 2
Unirea	Peretu	1959 februarie 8
1 Mai	Papa	1959 martie 26
16 Februarie	Roșiori	1959 februarie 9
8 Martie	Săceni	1959 martie 22
16 Februarie	Socetu	1959 februarie 17
7 Noiembrie	Tecuci	1956 noiembrie 7
16 Februarie	Zâmbreasca	1952 mai 11
C.A.P. Elena Pavel	Ciolănești	1957 iunie 15
30 Decembrie	Sfințești	1957 decembrie 19
8 Martie	Scrioaștea	1957 martie 24
Rășcoala 1907	Siliștea	1957 februarie 10

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 70/1959, f. 39, original.

121. **1959, noiembrie 5, [Alexandria].** *Contestația cetățeanului Pipie Stan din Alexandria căruia i s-a aplicat Decretul 115/1959.*

Tovarășe președinte,

Subsemnatul Pipie G. Stan cu domiciliul în orașul Alexandria, str. H.C.C. nr. 30, membru întovărășit la Întovărășirea agricolă “Flacăra” din orașul Alexandria, vă aduc la cunoștință următoarele, cu rugămintea de a dispune să mi se facă dreptate. Posed suprafața de 8,42 ha teren arabil și am tot inventarul agricol adică boi, car, plug, grapă, prășitoare, secerătoare simplă și suntem în familie 5 brațe de muncă (0,42 ha este vie hibridă).

Toată suprafața ce o posed este în întovărășire și o lucrez de mai mulți ani în comun. Pentru munca acestui teren nu am întrebuițat niciodată brațe de muncă din afară cu plată sau în alte condiții de exploatare. Întotdeauna am fost la curent cu obligațiile către stat și niciodată nu mi-a rămas restanță de pe un trimestru pe altul, nicidecum de la un an la altul.

Nu mă ocup decât cu agricultura și niciodată nu am avut alt venit în afară de venitul realizat din produsele adunate pe pământul meu. Față de cele arătate mai sus vă fac cunoscut că Sfatul popular al orașului mi-a luat suprafața de 1 ha, teren arabil, pentru care protestez și cer să-mi fie restituit.

Nu sunt exploatator ca să-mi fie luat pământul (conform Decretului 115) ba din contră, fac parte dintr-o întovărășire agricolă unde, am mai spus, respect întocmai statutul lucrând în comun.

Trăiască lupta pentru pace!

S. Pipie Stan

Tov. Președinte al Sfatului popular al raionului Alexandria.

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al Raionului Alexandria*, ds. 47/1959, f. 38, original.

***

122. **1959, noiembrie 7, Găuriciu.** *Tabel cu locuitorii comunei Găuriciu care au predat “mijloace de exploatare”, în conformitate cu Decretul 115/1959.*

SFATUL POPULAR AL COMUNEI GĂURICIU   7 noiembrie 1959.
RAIONUL ZIMNICEA

TABEL

Cuprinzând locuitorii care au predat mijloace de expoat. Conf. Dec. 115/59

Nr. Crt.	Numele și pronumele	Mijl. Predate	Unitatea care le-a preluat	Data preluării	Dacă a funcționat în 1959
1	Iancu C. Ghena	1 motor bătut porumb	S.M.T. ul.	16-IX 1959	
2	Popa Alexandru	1 motor bătut porumb	“	“	
3	Matei I. Tudor	1 batoză decorticat ricin	“	“	Nu
4	Mitu Tudor	1 cazan fabricat rachiu	Fl. Roșie Zimnicea	Sept. 1959	
5	Lecu Anghel	1 cazan fabricat rachiu	“	“	
6	Lecu Costea	1 cazan fabricat rachiu	“	“	
7	Beșu Ene	1 batoză treierat 1 tractor	S.M.T. Ulmuț	“	Nu
8	Beșu Petre	1 batoză treierat	“	“	Nu
9	Stoienescu Aristide	2 batoze treierat	“	“	Nu
10	Petre N.S. Marin	1 batoză treierat 1 tractor 1 strung 1 batoză ricin	“	“	Nu
11	Mitu P. Petcu	1 batoză treierat	“	“	Nu
12	Panciu Anghel	1 batoză treierat	“	“	Nu
13	Ghiulea Ghena	1 selector grâu 1 batoză ricin 1 dărac lână	“ “ Sf. Pop.	“	Nu
14	Filip D. Tudor	1 dărac lână	“	“	Nu
15	Beșu I. Florea	1 dărac lână	“	“	Nu

Președinte,

Secretar,
s. indescifrabilS.J.T.A.N., fond *Primăria Izvoarele*, ds. 2/1959, f. 30, original.

***

123. **1959, noiembrie 8, Roșiorii de Vede.** *Informare privind soluționarea cazului colectorului Băltărețu Anghel, din comuna Albești, județul Teleorman, care și-a însușit necuvenita sumă de 9.950 lei.*

SFATUL POPULAR RAIONUL ROȘIORII DE VEDE

- Secțiunea Valorificări-
Nr. 13-785/ 8 Nov. 1959.-

Către,
SFATUL POPULAR REGIUNEA BUCUREȘTI
Secțiunea Valorificări

În cadrul Raionului nostru numărul colectorilor trimiși în judecată pentru însușire de bani este de unu.

Sumele însușite de la producători sînt de 9.950 lei.

Numărul colectorilor judecați și condamnați este de unu iar sumele ce trebuie să le plătească despăgubiri producătorilor sînt de 9.950 lei.

Nu avem cazuri de colector care să fie trimiși în judecată și nejudecați.

Pentru colectorii condamnați, anexăm la prezenta copie de pe sentința penală nr. 356/1958, a Tribunalului Popular al Raionului Roșiorii de Vede.

Pe parcurs nu s-au mai ivit cazuri de colector care să-și fi însușit sume de bani de la producători pe motiv că a fost interzisă strîngerea banilor și obligațiunilor de către colector.

În ceea ce privește încasarea cantităților de carne de la producătorii care au dat bani colectorului comunal ele au fost încasate prin predarea de către cei în cauză întrucît la impunerea din anul 1958 ele s-au înscris în obligațiunea de predare ca restanțe reparate.

Litigiul dintre producător și cel care a încasat banii a urmat să fie soluționat de către Tribunal așa cum rezultă de altfel și din hotărîrea dată că agentul colector care a comis infracțiunea este obligat să restituie producătorilor suma respectivă.

În concluzie planul de stat și interesele statului prin fapta comisă de numitul Băltărețu Anghel nu au fost prejudiciate fapt ce a făcut să fie prejudiciate interesele legale ale cetățenilor de altfel cum rezultă și din învinuirile ce i se pun în sarcină prin delictul de abuz în serviciu prevăzut de art. 245/ Codul Penal.

Aceasta este informarea pe care o facem asupra adresei Dvs. Nr.67.375/ 1959.

ȘEF AL SECȚIEI
s. indescifrabil

Economist planificat,
s. indescifrabil

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*, ds. 85/1959, f. 68, original.

***

124. **1959, noiembrie 13, [Alexandria].** *Cererea cetățeanului Toader Toma din Alexandria prin care solicită să i se restituie suprafața luată cu Decretul 115/1959.*

Tovarășe Președinte

Subsemnatul Toader E. Toma din Alexandria, str. Libertății nr. 229 vă rog să binevoiți a dispune ca suprafața de 2 ha teren arabil ce mi s-a luat cu ocazia Decretului 115/1959, partea a II-a, să mi se restituie întrucât acest teren l-am avut ca zestre de la socrul meu și părinții mei firești. Solicit aceasta datorită faptului că sunt mic meseriaș, acumularea veniturilor ce le realizez din meseria ce o execut nu-mi poate satisface nevoile de viață și de întreținere a familiei mele.

Menționez că tatăl meu este întovărășit la Întovărășirea "Luceafărul" Alexandria, posedă inventar agricol cu care inventar mă întrajutoram pentru efectuarea muncilor agricole în schimbul unor prestări de lucrări care i le făceam ca meseriaș. Restul de muncă o făceam cu soția mea.

Trăiască lupta pentru pace.

[Rezoluție]:

Tov. Nepotescu va face cunoscut că lucrarea este trimisă la regiune
13.11.1959

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Alexandria*, ds. 47/1959, f. 24, original.

***

125. **1959, noiembrie 20, [Atârnați].** *Cererea locuitorului Gheorghe Chelu din Atârnați prin care solicită să i se restituie terenul luat cu Decretul 115/1959.*

Tovarășe Președinte,

Subsemnatul Gheorghe F. Chelu din comuna Atârnați, satul Puțințeu, raionul Alexandria, regiunea București, vă aduc la cunoștință că în baza Decretului 115/1959 din luna martie a.c. din suprafața de 8,09 ha ce am posedat până la acea dată, comisia locală pentru aplicarea aceluși decret mi-a lăsat numai suprafața de 0,92 ha, ce se află în raza acestei comuni, plus suprafața de 3,13 ha în câmp, ce a fost însămânțată cu grâu. În total eu am beneficiat în acest an de suprafața de 4,05 ha. De acum încolo eu rămân numai cu suprafața de 0,92 ha ce se află în raza (vatra) comunei Atârnați și această suprafață se compune din vii, locuri de casă, locuri țelinoase și alte petice de teren ce nu sunt bune de agricultură. Această suprafață pentru mine este insuficientă pentru existență, că altă sursă de trai nu am decât numai terenul [ce-l dețineam] până la aplicarea acestui decret. Afară de mine eu mai dau întreținere și la 2 copii minori

deoarece eu sunt divorțat de prima soție. În baza sentinței civile nr. 895/1957 dau 200 lei lunar întreținere la copii.

În luna aprilie a.c. când mi s-a aplicat acel decret eu nu am fost chiabur. În viața mea eu n-am posedat mașini pentru exploatare. Sunt în deplină putere de muncă pentru că sunt născut la 26 mai 1906. Decretul mi s-a aplicat în primele zile ale lunii aprilie 1959. Fiindcă la data când mi s-a aplicat Decretul 115/1959 nu am fost chiabur și cum mi s-a lăsat numai suprafața de 0,92 ha, ce se află în vatra comunei Atârnați, suprafață neprielnică pentru agricultură, cu onoare vă rog să binevoiți a dispune ca să mi se mai dea în câmp încă suprafața de 2,08 ha pentru a avea în total 3,00 ha, pentru a trăi, eu și copiii mei, omenește.

Trăiască lupta pentru pace! 20 noiembrie 1959

Tov. Președinte al Sfatului popular al raionului Alexandria.

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Alexandria*, ds. 47/1959, f. 27, original.

***

126. **1959, noiembrie 30, [Olteni].** *Extras din situația colectivizării agriculturii în Raionul Olteni la data de mai sus, întocmită de Comitetul Raional P.M.R.*

Partidul Muncitoresc Român
Comitetul Raional Olteni

SINTEZĂ,
cu realizările economico-agrară la data de 30 noiembrie 1959

Unitatea	Nr. de unități	Familii înscrise	Suprafață înscrisă	Familii înscrise de la 1 ian. 1959	Suprafață înscrisă de la 1 ian. 1959	Familii înscrise în luna nov. a.c.	Suprafață înscrisă în luna nov. a.c.
G.A.C.	19	1.666	4.821	1.352	3.853	38	147
Întovărășiri Agricole	68	12.230	24.919	1.324	4.593	93	374
Total	87	13.896	29.740	2.676	8.446	131	521

S.J.T.A.N., fond *P.C.R.-Comitetul raional Videle*, ds. 21/1959, f. 230, original.

***

127. **1959, decembrie 11, Zimnicea.** *Extras din Ordinul Comisiei Regionale Zimnicea adresat Sfatului Popular al comunei Găuriciu pentru aplicarea Decretului 115/1959.*

SFATUL POPULAR AL RAIONULUI ZIMNICEA
COMITETUL EXECUTIV

Comisia pentru aplicarea Decretului
115/1959

Nr. 13276 din 11 septembrie 1959

CĂTRE,
SFATUL POPULAR AL COMUNEI GĂURICIU
COMITETUL EXECUTIV

Comisia pentru aplicarea Decretului 115/1959

Vă înaintăm alăturat ord. nr. 76569/959, al Comisiei Regionale, pentru aplicarea Decretului 115/959, pentru a vă conforma întocmai.

Până la data de decembrie 1959, veți prezenta Comisiei Raionale tabelul anexat la prezentul ordin.

PREȘEDINTELE
Comisiei Raionale
ss. indescifrabil

SECRETAR
s. indescifrabil

COPIE:

[...]

Din verificarea dosarelor depuse la regiune s-a(u) constatat cazuri în care nu s-a făcut just aplicarea Decretului.

Astfel sunt cazuri de țărani mijlocași la care s-a aplicat Decretul fără ca ei să fi cerut aceasta. Sunt cazuri de minori, bătrâni, bolnavi la care li s-a aplicat decretul pentru întreaga suprafață.

S-a aplicat decretul unor locuitori cu domiciliul în alte localități și fără ca aceștia să fie chemați în fața consiliilor comunale.

Sunt procese verbale în care nu au semnat proprietarii terenurilor și se face numai mențiunea că refuză să semneze, fără a se preciza dacă locuitorul respectiv, este agricultor, are altă îndeletnicire și motivul pentru care se aplică Decretul.

Nu se ține o evidență clară a terenurilor provenite de la locuitorii cu domiciliul în alte localități și pentru care s-a primit comunicări că li s-a aplicat decretul. [...]

S.J.T.A.N., fond *Primăria Izvoarele*, ds. 4/1959, f. 8, copie.

***

128. **[1959, Videle].** *Referat, din care rezultă evoluția anevoioasă a colectivizării agriculturii în localitățile raionului Videle în anii 1957 și 1958 precum și problemele de organizarea activității în întovărășiri.*

Partidul Muncitoresc Român
Comitetul raional Videle
Regiunea București

REFERAT

privind situația transformării socialiste a agriculturii din raionul Videle și organizarea muncii în comun la întovărășirile agricole

[...]

Aplicând directivele Congresului și recomandările Consfătuirii de la Constanța, în acest an în raionul nostru s-au obținut succese în consolidarea economico-organizatorică a unităților cooperatiste. Unele gospodării colective au depășit cu mult producțiile medii realizate pe comună sau raion astfel, G.A.C. Baci, a obținut 2.200 kg porumb la hectar iar G.A.C. Purani a obținut o producție de 2.000 kg la hectar. În ambele comuni producția medie la hectar, la porumb, a fost de 300 kg. Succese deosebite s-au obținut și în sectorul zootehnic. La vaci a crescut cu 18 capete, la porcine a crescut cu 198 capete, la ovine a crescut cu 250 capete.

Aceste rezultate sunt îmbucurătoare, dar, față de indicațiile Consfătuirii de la Constanța și posibilitățile reale din raionul nostru, realizările sunt încă mici. Cu toate rezultatele obținute în consolidarea economică a G.A.C.-urilor trebuie arătat că mai sunt încă serioase lipsuri în această privință în unitățile noastre cooperatiste. Mai sunt G.A.C.-uri în care persistă de ani de zile și abateri de la statut, de la disciplina financiară și ele nu constituie un exemplu viu pentru țărănimea muncitoare. Ori, tocmai aci trebuie îndreptată toată atenția organelor noastre raionale și comunale, acordându-le și sprijinul politic, tehnic și organizatoric.

Dacă în consolidarea economico-organizatorică a unităților cooperatiste s-au obținut unele rezultate bune, nu în aceeași măsură s-au obținut rezultate în creșterea sectorului cooperatist.

În raionul nostru de la 1 decembrie a.c. există un număr de 8 G.A.C.-uri și 101 întovărășiri agricole care dețineau 15.000 ha adică 25% din suprafața agricolă cooperativizată și un procent de 2,1% colectivizată.

Analizând creșterea sectorului cooperatist în 1958, comparativ cu anul 1957, rezultă că anul acesta au intrat în sectorul cooperatist 4.178 familii cu 5.553 ha teren.

Dacă analizăm situația pe comune, rezultă următoarele:

Comuna	Familii cooperativizate în 1957	Suprafața	Familii cooperativizate în 1958	Suprafață	Procent de cooperativizare
Babele	356	448	645	756	30,4%
Baciu	127	224	207	334	22%
Blejești	314	390	501	709	20,6%
Bucșani	466	611	779	1.068	51,1%
Cartojani	123	119	155	161	9,8%
Cătunu	281	393	358	465	15%
Clejani	320	319	548	591	16,6%
Cosmești	333	504	378	623	24%
Coșoaia	108	86	161	115	18%
Crevenicu	362	431	609	723	27,2%
Flămânda	526	1.146	565	1.436	74,5%
Gratia	142	138	195	189	7,5%
Mârșa	308	582	348	653	19,6%
Mereni	405	480	1.029	1.086	32,4%
Preajba	81	102	99	115	10%
Purani	184	293	265	462	22%
Roata	178	270	273	329	14,7%
Rușii Asan	337	516	390	554	34,7%
Sârbeni	199	519	201	519	18,5%
Siliștea	493	524	703	742	28,9%
Uești	283	435	335	536	13,9%
Videle	573	658	803	960	25,1%

Dacă analizăm situația comunelor de mai sus se desprind următoarele:

1. Rezultatele obținute în acest an, în majoritatea comunelor, sunt cu mult mai mici față de anul trecut.

În timp ce unele comune ca: Flămânda, Mereni, Siliștea, Bucșani, etc. au obținut rezultate mai bune, alte comune ca: Sârbeni, Cartojani, Baciu, Coșoaia, etc., au cooperativizat o suprafață foarte mică în acest an, față de anul trecut și față de posibilitățile lor locale.

De exemplu în comuna Gratia, în anul acesta a crescut cu 65 familii și cu 57 ha, [în] comuna Cartojani a crescut cu 39 familii și 44 ha, în acest an. Trebuie să arătăm tovarăși, că raionul nostru are toate

posibilitățile și condiții corespunzătoare pentru a trece la muncă mai persistentă în ce privește transformarea socialistă a agriculturii.

În expunerea făcută în Plenara C.C. a P.M.R. din 26-28 noiembrie 1958, tov. Gheorghe Gheorghiu Dej a spus: „sunt create toate condițiile pentru realizarea prevederilor Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la transformarea socialistă a agriculturii”.

Biroul Comitetului raional și Comitetul executiv al Sfatului popular raional consideră că până la 1 aprilie 1959, în raionul nostru poate fi cooperativizată o suprafață de 8.000 ha, iar până la sfârșitul anului 1959 o suprafață de 27.000 ha.

Tovarăși:

Hotărârea C.C. al P.M.R. din 18 septembrie 1951 cu privire la munca construirii G.A.C.-urilor și întovărășirilor agricole a stabilit principiile care stau la baza organizării și desfășurării întregii activități a întovărășirilor agricole.

În cuvântarea ținută la consfătuirea țăranilor și lucrătorilor din sectorul socialist al agriculturii, tov. Gheorghe Gheorghiu-Dej a subliniat importanța și rolul pe care îl au în această perioadă întovărășirile agricole, accentuând în mod deosebit că: “esențialul în momentul de față pentru dezvoltarea întovărășirilor agricole este ca toți întovărășiții să execute în comun toate lucrările agricole.” De asemeni se arată că pentru întărirea și dezvoltarea acestor întovărășiri, de o însemnătate hotărâtoare este crearea și sporirea averii obștești.

Aceste sarcini sunt deosebit de importante în munca de transformare a agriculturii, în obținerea de recolte bogate și trecerea la forme superioare de cooperare în producția agricolă – gospodăria colectivă.

Ținând cont de ponderea ce o au cele 101 întovărășiri din raionul nostru, care dețin 23% din suprafața cooperativizată, se impune ca în perioada de iarnă să se desfășoare o muncă politică susținută pentru convingerea membrilor întovărășiți de importanța ce o are efectuarea tuturor muncilor în comun, ex: aratul, însămânțatul, întreținerea culturilor, recoltatul și valorificarea produselor obținute, cum și retribuirea întovărășiților după munca depusă și suprafața adusă în întovărășire.

Până în prezent, din situațiile prezentate în comune, rezultă că un număr de 27 întovărășiri au însămânțat în totalitate, în comun, păioasele de toamnă, iar un număr de 25 întovărășiri au însămânțat parțial păioasele de toamnă.

Din numărul de 101 întovărășiri au executat arăturile în comun un număr de 14 întovărășiri, iar parțial un număr de 13 întovărășiri. De aici rezultă că aproape 43% din întovărășiri continuă să muncească individual,

pe parcele mici, din care cauză producțiile sunt scăzute și nu constituie un exemplu bun pentru țărani individuali.

Ținând cont de experiența unor întovărășiri agricole fruntașe, din regiunea și raionul nostru, vom expune în continuare metode practice și și principiile ce trebuie să stea la baza organizării și efectuării muncii în comun a întovărășirilor agricole.

Elementele principale care permit să trecem la o bună organizare a muncii în comun sunt:

a. Determinarea țăranului întovărășit de a-și aduce întreaga suprafață de teren (ce-l posedă el și familia sa) în întovărășire și să facă parte dintr-o singură întovărășire.

b. Semănarea terenurilor să se facă în raport cu condițiile locale, evitându-se fărâmițarea acestora.

c. Întocmirea unui plan de producție și buget de venituri și cheltuieli cât mai chibzuit, ținând cont de specificul și posibilitățile fiecărei întovărășiri.

d. Utilizarea totală a atelajelor și forțelor de muncă proprii și îmbinarea acestora cu capacitatea de lucru a S.M.T.-ului.

e. Stabilirea unor tarife de plată care să exprime just plata muncilor efectuate în cadrul întovărășirii, atât pentru munca prestată cu brațele cât și cu atelajele.

f. Organizarea judicioasă a muncii pe brigăzi și echipe.

Experiența de până acum a întovărășirilor fruntașe a arătat că organizarea muncii pe brigăzi și echipe în cadrul întovărășirilor agricole este forma cea mai folosită și care a dat rezultatele cele mai bune în executarea lucrărilor agricole [...].

Tovarăși,

Deci analizând rezultatele obținute în constituirea fondului de bază din întovărășirile agricole din raionul nostru rezultă că din 101 întovărășiri numai 74 întovărășiri agricole au creat fond de bază în valoare de 96.000 lei. Dacă raportăm această cifră la suprafața de 13.000 ha deținută de întov. avem un fond de bază la 100 ha numai de 60 lei cu toate că instrucțiunile pentru evaluarea fondului de bază recomandă ca să fie de cel puțin 90 lei la ha. De aci se poate trage concluzia că organele de partid și de stat și toți activiștii trebuie să privească cu toată răspunderea organizarea și desfășurarea muncii politice pentru constituirea, dezvoltarea și folosirea fondului de bază în întov. agricole.

Perioada de iarnă trebuie folosită pentru o muncă politică susținută în rândul membrilor întovărășirilor și a org. de partid pentru a-și respecta propriile lor hotărâri.

Având în vedere faptul că în perioada actuală întovărășirile constituie cea mai răspândită formă de cooperare în producție, un rol important în ceea ce privește creșterea producției agricole la hectar, cât și a producției marfă, inginerii și tehnicienii de la raion, de la S.M.T.-uri și de la comune vor desfășura o muncă susținută de sprijinire a întov. agricole pentru a organiza efectuarea lucrărilor agricole în comun și pentru crearea și dezvoltarea avutului obștesc.

Observațiuni generale:

Se atrage atenția organelor comunale de partid și de stat, în sarcina cărora revine organizarea tuturor consfătuirilor la comune, că la întocmirea materialului să nu folosească acest material indicativ fără să studieze în profunzime situația din comuna respectivă, metodele folosite, exemplele folosite.

S.J.T.A.N., fond P.C.R. *Comitetul raional Videle*, ds. 21/1959, f. 168-171, 181, original.

***

129. **1960, ianuarie 10, Roșiorii de Vede.** *Ultima listă oficială cu chiaburii din Dobrotești.*

SFATUL POPULAR RAION ROȘIORII DE VEDE
COMITETUL EXECUTIV

TABEL NOMINAL
de chiaburii din comuna Dobrotești

Nr. crt.	Numele și prenumele	Profesia de bază
1	Constantin N. Ștefan	Agricultor
2	Domnu Dracman (poziția 4l)	„
3	Dragoiescu Ion	„
4	Enache Radu	„
5	Ianchlescu Stan	„
6	Gramă Florea Anghel	„
7	Năstase I. Pană	„
8	Niculaiche Lame (Ianolide)	„
9	Tufă R. Gheorghe	„
10	Ilie S. Tudose	„
11	Nedoi A. Iancu	„
12	Moise R. Constantin	„

adm. Sfat Raion N: 6 din 10 I 1960

PREȘEDINTE,
s. A. Bodir

SECRETAR,
s. D. Rotaru

Primit în recepție
s. indescifrabil

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșiorii de Vede*,
ds.148/1953, f. 401, original.

***

130. **1960, aprilie 4, [Găuriciu].** *Proces verbal prin care Comitetul Comunal al P.M.R. și Sfatul Popular Găuriciu propun ca localitatea să fie declarată colectivizată deoarece în întovărășiri fuseseră înscrise 687 familii, iar în G.A.C. 64 familii.*

PROCES-VERBAL
Astăzi, 4 aprilie 1960

Noi, Toma Ilie secretarul comitetului comunal de partid, tov. Cîrjaliu C-tin. și Dragomir Petre, membrii comitetului comunal de partid pe de o parte, iar pe de altă parte, Petcu Ilie, președintele Sfatului popular comunal, secretar Dragomirescu Gh. și tov. Mohorea Antonia, tehnician agronom la această comună, ne-am întâlnit în sediu pentru a verifica și discuta cooperativizarea comunei Găuriciu. Din analiză rezultă următoarele:

-comuna deține pe teritoriul suprafața de 3568,74 ha din care 73, 27 intravilan și 3491, 05 ha teren agricol.

-după registrul agricol, sunt 760 de familii din care deținătoare de terenuri 752 familii.

-în comună sunt constituite 5 întovărășiri agricole, cu un număr de 687 familii cu suprafața de 3148,48 ha. De asemeni este un G.A.C. cu 64 de familii care deține suprafața de 214,76 ha.

Total pe comună sunt 6 unități cooperatist-colectiviste, care cuprind 751 familii cu 3359,11 ha.

De la membrii unităților existente în comună mai este de înscris suprafața de 131,94 ha. Nu s-a înscris în nici o formă cooperatistă o familie de chiaburi ce deține 4,52 ha.

Față de cele arătate propunem Comitetului raional de partid și Comitetului Executiv al Sfatului popular raional de a ne aproba comuna colectivizată.

Drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal.

Membrii Comitetului de partid comunal: C. Ex. al Sfatului pop. comunal:

1. secretar s. Toma Ilie   președinte s. Petcu Ilie
2. membru s. Cîrjaliu Constantin   secretar s. Dragomirescu Gh.
3. tehnician agronom s. A. Mohorea

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Zimnicea*, ds. 112/1960, f. 20, original.

***

131. **1960, iunie 30, [Alexandria].** *Adresa Secției organizatorice către președintele Comitetului Executiv a raionului Alexandria prin care solicită să se ia măsuri împotriva celor care frânează dezvoltarea colectivizării.*

Sfatul popular al raionului Alexandria, Secția organizatorică
Nr. 7792 din 30 iunie 1960

CĂTRE,
Comitetul Executiv Raional Alexandria
Tov. Președinte

Vă informăm că locuitorul Gică Căciuliță din com. Nenciulești și-a rupt cererea de colectivist, nu merge la muncă și a influențat și pe alți 13 colectiviști care, deși au cereri depuse, să nu-și mai recunoască semnăturile. De asemeni, locuitorul Alexandru Sindilă, împreună cu Botez Dună, fac același lucru. Comitetul Executiv comunal ne semnaleză că locul lor de refugiu este la G.A.S. Mavrodin. În acest sens propunem ca G.A.S. Mavrodin să nu-i mai primească la muncă și în locul lor vor fi repartizați alți membri colectiviști.

Vă rugăm să dispuneți cele legale.

ȘEFUL SECȚIEI ORGANIZATORICE,
s.s.indescifrabil

[Rezoluție]:

Secția secretariat, de făcut o [adresă] din partea
Comitetului Executiv către G.A.S. Mavrodin ca să nu-i
mai primească la muncă.   s.s. indescifrabil
30.06.1960

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Alexandria*, ds. 13/1960, f. 18, original.

***

132. **1960, iunie 30, [Alexandria].** *Fragment din darea de seamă a Serviciului de organizarea teritoriului agricol din care rezultă că raionul Alexandria a fost declarat colectivizat.*

Sfatul popular raion Alexandria
Secția agricolă
Serviciul organizarea teritoriului

DARE DE SEAMA

Privind activitatea Serviciului O.T.A., de la 1 ianuarie 1960 până la 1 iunie 1960.

[...]

II Activitatea în sectorul G.A.C.

La 1 ianuarie 1960 procentul de colectivizare a fost de 40%. La data de 31 martie 1960 raionul s-a declarat complet colectivizat. Până la 31 martie 1960 s-a stabilit la fiecare G.A.C. perimetrul respectiv, comasându-se pe raza de domiciliu tot terenul celor înscriși în G.A.C. și care se află pe raza altor comuni, căutându-se, pe cât posibil, ca și viile și locurile de casă să fie comasate pe raza comunei de domiciliu. Această operație încă nu s-a terminat și vom căuta ca în toamna acestui an să se definitiveze lucrarea, în sensul ca să nu se mai găsească nici un străinaș pe raza vreunei comuni. Totodată, s-au atribuit loturile personale la colectiviști, conform Statutului, căutându-se însă a nu se face nemulțumiri în rândul lor privind terenul din intravilan și vii. Această operațiune este în curs de definitivare de către comisiile constituite pe gospodării în acest sens.

La data colectivizării raionului (31 martie 1960) situația se prezintă astfel:

- de colectivizat: 23.209 familii cu suprafața totală de 74.731 ha, din care 72.208 ha agricol;
- s-au colectivizat 22.581 familii cu suprafața totală de 73.302 ha (98,1%), din care 69.155 ha agricol;
- rămas de colectivizat: 432 familii cu 1.422 ha (1,9%), din care 1.372 ha agricol precum și 196 familii fără pământ.

În urma muncii de colectivizare, care nu s-a sistat la data colectivizării (31 martie 1960) astăzi mai sunt în raion 324 familii cu

suprafața de 1.100 ha care nu s-au înscris în G.A.C. și căroră li s-a atribuit teren la marginea perimetrelor G.A.C. sau pe raza altor comuni vecine care au avut teren disponibil. Parte din acești locuitori și-au primit pământul repartizat pentru culturile de primăvară dar o mică parte din aceștia, fiind neînțelegători, au refuzat să-și muncească pământul repartizat, cerând insistent să li se repartizeze exact terenul ce l-au avut în perimetrul întovărășirilor, lucru ce nu li s-a putut satisface întrucât ar fi căzut în mijlocul perimetrelor gospodăriilor.

După data de 30 martie 1960 s-a aprobat de către Sfatul popular al regiunii București – Comisia pentru aplicarea Decretului 115/1959 ca suprafața de 386 ha să fie preluată de la G.A.S., pe care o avea în folosință provizorie și să fie atribuită locuitorilor care erau îndreptățiți să primească pământul înapoi. Această suprafață, nefiind cuprinsă la data colectivizării a mărit suprafața totală de colectivizat, așa cum am arătat-o mai sus [...].

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Alexandria*, ds. 190/1960-1962, f. 35-36, original.

***

133. **1960, 25 august**, **Găuriciu**, *Declarația lui Mane Nicolae din comuna Găuriciu privitoare la refuzul lui Petre Niculeea de a intra în colectiv.*

Declarație

Subsemnatul Mane Nicolae din comuna Găuriciu Raionul Zimnicea Regi[unea] București.

Declar următoarele în ziua de 23 august m-am dus ca să-mi plătească pândăritul la el acasă locuitorul Petre Niculeea. Mi-a spus ca să nu între cineva din echipa pentru colectivizare că îl taie cu toporul în două că eu și în car am furca și nu se va apropia nimeni de mine că această problemă nu este bună ca să ne trecem la colectiv. Eu am fost paznic câmpean și colectivist de când a luat ființă colectivul. Aceasta îmi este declarația pe care o dau și semnez propriu.

25 August 1961

s. Mane Nicolae

S.J.T.A.N., fond *Primăria Izvoarele*, ds. 7/1959, f. 9, original.

***

134. **1960, octombrie 30, [Turnu Măgurele].** Tabel cu situația colectivizării în localitățile raionului la data amintită. Din tabel rezultă că o bună parte a locuitorilor nu se înscrisese în gospodării colective și întovărășiri.

TABEL
cu situația colectivizării din raion la 30 octombrie 1960

Comuna și satul	Total familii	Suprafața pe sate (ha)	Familii înscrise în G.A.C.	Suprafața înscrisă în G.A.C. (ha)
Beciu	683		-	-
Smârdan	162		-	-
Dudu	432		102	221
Plopii Sl.	358		118	232
Brâncoveanca	450		175	485
Slob. Mândra	873		866	4.140
Uda Paciurea	301		144	527
Uda Clocociov	508		456	1.791
Saele	586		192	590
Pleașov	293		253	834
Râioasa	753		357	1.022
Rudari	80		-	-
Olteanca	502		457	1.331
Segarcea Vale	669		657	2.338
Segarcea Deal	633		486	1.434
Lița	1.150		608	1.788
N. Bălcescu	582		-	-
Bujoru	310		-	-
Cârligați	552		150	424
Caravaneți	266		262	941
T. Vladimirescu	581		417	1.491
Salcia	730		490	1.274
Băneasa	445		442	1.198
Băduleasa	646		632	2.380
Cârlomanu	205		205	662
Putineiu	614		588	2.445
Florica	216		-	-
Dracea	873		701	2.447
Ologi	468		443	1.594
Secara	317		-	-
Ciuperceni	377		-	-
Flămânda	531		143	269

Giuvărăști	607		120	343
Moldoveni	482		255	580
Izlaz	1.560		201	617
Seaca	662		662	2.399
Cioara	451		451	1.475
Traian	1.016		407	1.264
Oraș	1.320		-	-
Odaia	877		492	880
Măgurele	1.448		609	1.018
TOTAL RAION	24.569	76.769	12.541	40.434

Observații

Colectivizat în procent:

familii – 51,04%

suprafață - 52,66%

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Turnu Măgurele*, ds. 55/1960, f. 2, original.

***

135. **1960, 8 noiembrie, Găuriciu**, *Cererea lui Dima Gheorghe către Președintele Sfatului Popular al comunei Găuriciu din care trebuia să reiasă că sus-numitul era trecut în G.A.C. iar ginerele său, Pâncu I. Cune, nu a semnat cerea pentru G.A.C.*

No. 175/8.XI 960

Tov. Președinte

Subsemnatul Dima D. Gheorghe din com. Găuriciu rai. Zimnicea reg. București vă rog să binevoiți a-mi elibera o adeverință din care să reiasă că sunt trecut la GAC și că ginerele meu Pâncu I. Cune nu a semnat cererea pentru G.A.C.

Luptăm pentru pace,

Tov. președinte al Sfatului Popular al com, Găuriciu

S.J.T.A.N., fond *Primăria Izvoarele*, ds. 11/1960, f. 75, original.

***

136. **1960, decembrie 15, [Drăgănești Vlașca]**. *Situația colectivizării localităților din raionul Drăgănești Vlașca, întocmită de Secția agricolă.*

Sfatul popular al raionului Drăgănești Vlașca

Secția agricolă

SITUAȚIA
colectivizării la data de 15.XII.1960

Comuna	Existent	Total familii pe comună	Total hectare	Existent la 15.XII.1960	Nr. ha	Procent de colectivizare (ha)
Asan Aga	2	741	2.302	735	2.104,40	91
Bălăria	1	377	1.211	348	1.084,00	88
Beiu	-	1.682	5.470	-	-	-
Bila	3	1.193	3.623	1.090	3.311,78	91
Botoroaga	4	2.557	7.284	2.455	6.480,30	88
Călugăru	1	508	1.465	419	1.076,25	73
Ciolanu	1	648	1.816	207	565,40	31
Comoara	1	513	1.226	438	1.051,00	85
Crovu	3	1.384	3.623	1.251	3.382,17	93
Cucuruzu	1	952	3.220	825	2.826,00	87
Drăgănești	3	1.665	3.825	1.529	3.547,80	93
Letca-Nouă	1	634	1.912	599	1.868,40	97
Letca-Veche	1	665	1.646	591	1.533,00	93
Naipu	1	821	2.192	702	1.974,40	90
Răsmirești	2	796	2.502	722	2.393,00	96
Răsuceni	2	1.447	3.916	1.031	2.933,00	91
Tomulești	2	670	2.336	754	2.161,75	92
Toporu	1	974	2.745	823	2.303,67	83
TOTAL	30	18.217	52.314	14.519	40.596,88	77

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Drăgănești Vlașca*, ds. 51/1960, f. 596, original.

***

137. [1960, Alexandria]. *Coeficientul de colectivizare a localităților din raionul Alexandria.*

Sfatul popular raion Alexandria

SITUAȚIA
procentului de colectivizare a suprafețelor agricole din raion pe comune
și nr. gospod. necolectivizate cu supraf. agricolă.

Comuna	Procentajul de colectiv. %	Nr. gospod. necolectivizate	Suprafața agricolă necolectivizată (ha)
Alexandria	98	43	120
Atârnați	99,5	6	18
Brânceni	99,6	5	12
Buzescu	99	10	37
Călinești	99,9	3	9
Furculești	100	-	-
Grosu	99	6	30
Lăceni	92,6	54	199
Mavrodin	99	7	25
Măgura	99	16	66
Moșteni	99,9	2	15
Nanov	99,8	20	11
Nenciulești	98,5	16	61
Pârlita	100	1	3
Pielea	100	-	-
Plosca	98	18	81
Poroschia	98,5	11	33
Ștorobâneasa	97	46	193
Țigănești	99,6	7	17
Ulmeni	99	18	40
Vitânești	99	10	34
TOTAL	-	299	1.004

Șeful secției valorificării
Torcică Ion

[Rezoluție]:
Secția valorificării

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Alexandria*, ds. 213/1960, f. 19, original.

***

138. [1960, Zimnicea]. *Referatul Comitetului P.M.R. Zimnicea privind colectivizarea raionului.*

Comitetul raional de partid Zimnicea
Comitetul executiv raional Zimnicea

REFERAT,
privind colectivizarea raionului Zimnicea

Plenara C.C. al P.M.R. din 3-5 martie 1949 bazată pe succesele obținute în industrie, transport, comerț, etc., pune în fața organelor de partid și de stat problema trecerii în agricultură de la vechea formă individuală de organizare la noua formă cooperatist-colectivistă.

Toate plenarele și hotărârile care au urmat celei din 3-5 martie 1949 privind dezvoltarea agriculturii au trasat sarcini precise în vederea cooperativizării și colectivizării agriculturii țării noastre cu respectarea strictă a liberului consimțământ

Organele de partid și de stat au început să traducă în fapte sarcinile trasate de partid și guvern printr-o muncă politică intensă de mase, folosind diferite forme de agitație și propagandă pentru a demonstra țăranilor muncitori superioritatea sectorului cooperatist-colectivist față de cel individual.

Roadele acestei munci au început să se vadă prin formarea de gospodării agricole colective, cooperative agricole de producție și întovărășiri agricole.

Ca în toată țara și în raionul Zimnicea acțiunea de cooperativizare și colectivizare a agriculturii a constituit problema principală a membrilor și candidaților de partid și a organelor de stat. În conferința raională de partid ce a avut loc între 10 și 11 ianuarie 1960, procentul de cooperativizare raportat la suprafața agricolă a raionului era de numai 65%, fapt care a determinat conferința să adopte hotărârea ca toți membrii și candidații de partid să fie în fruntea acțiunii de transformare socialistă a agriculturii.

În acest sens, membrii și candidații de partid s-au angajat să nu precupețească timpul, pentru realizarea angajamentelor luate în urma conferinței. Comitetele comunale de partid și comitetele executive au mobilizat toate forțele existente și sub conducerea comitetului raional de partid au format 195 echipe cu 1.050 agitatori care au mers în permanență pe teren din casă în casă, vizitând în această perioadă de 4-5 ori peste 8.000 de familii. În aceste echipe au participat membri de partid, candidați de partid, utemiști, deputați, femei, intelectuali și țărani din unitățile cooperatist-colectiviste.

Ca rezultat al acestei munci, în raionul nostru au luat ființă până în prezent 10 gospodării agricole colective cu 2.156 familii și cu o suprafață

de 5.296 ha, 4 C.A.P.-uri cu 347 familii ce au suprafața de 1.039 ha și 122 întovărășiri agricole cu 15.044 familii ce dețin suprafața de 53.151 ha

Din cele 122 întovărășiri agricole, 10 lucrează în comun.

Biroul raional de partid și comitetul executiv al sfatului popular raional analizând documentația privind cooperativizarea și colectivizarea comunelor din raion constată următoarele:

- prafața totală a raionului este de 89.413,39 ha, din care 74.783,50 ha teren agricol și 64.145,93 ha teren arabil.

Această suprafață pe sectoare se defalcă astfel:

1. Instituții centrale - 8.058,53 ha, din care 212,09 ha agricol și 201,45 ha arabil.

2. Sfat popular - 8.763,36 ha, din care 8.098,12 ha agricol și 3.307,49 ha arabil.

3. Public - 5.513,93 ha, din care - ha agricol și - ha arabil.

4. Intravilan - 27,90 ha, din care - ha agricol și - ha arabil.

5. G.A.S. - 6.163,76 ha, din care 5.644,18 ha agricol și 4.785,37 ha arabil

TOTAL 28.527,48 ha, din care 13.954,39 ha agricol și 8.294,31 ha arabil

- Suprafața cooperativizabilă după registrele agricole.

Total - 60.885,91 ha teren agricol, din care 55.992,07 ha arabil și 51,28 ha intravilan.

Raionul Zimnicea are un număr total de 19.999 familii, din care numai 17.793 familii (fără familiile de chiaburi – 47) posedă terenuri agricole

- Cele 17.793 familii dețin o suprafață de 60.885 ha, din care 55.992,07 ha teren arabil și 51,28 ha teren intravilan.

- Din totalul de 17.793 familii deținătoare de terenuri s-au înscris într-o formă cooperatist-colectivistă 17.547 familii, adică 98,6%.

- Suprafața totală cooperativizată este de 59.387,03 ha, adică 97,57%, din care 59.335,75 ha în câmp și 51,28 ha intravilan

- Din suprafața de 59.387,03 ha, 54.542,76 ha sunt terenuri arabile, din care 54.491,48 ha sunt în câmp.

- Nu s-au înscris în nici o formă cooperatist-colectivistă un număr de 246 familii, adică 1,4%, cu o suprafață totală de 276,78 ha, adică 0,45%, iar suprafața de 1.222,10 ha provine de la membri care nu s-au înscris cu toată suprafața.

- Suprafața totală neînscrisă este de 1.498,88 ha ceea ce înseamnă 2,43%, din care 1.486,88 ha în câmp și 12,00 ha intravilan

- Cele 47 de familii chiaburești dețin o suprafață de 123,55 ha.

Pentru terminarea completă a cooperativizării în ședința de analiză a Biroului Raional de Partid și a Comitetului executiv raional s-au luat măsuri pentru intensificarea muncii politice unde acțiunea de cooperativizare nu s-a terminat.

Comitetele executive comunale au primit sarcini să fie făcute tabele cu țăranii muncitori neînscriși în nici o formă și cu cei care nu au înscris toată suprafața ce o posedă, iar organizațiile de partid comunale să formeze echipe de agitatori care se vor ocupa de aceste cazuri.

Față de evidența cadastrală în care raionul Zimnicea are o suprafață de 63.116,02 ha și față de registrele agricole de la comune, din care a reieșit suprafața de 60.885,91 ha există o diferență de 2.230,11 ha care nu se pot justifica.

Această suprafață care este în plus în comparație cu evidența cadastrală reprezintă terenurile nedeclarate care vor putea fi identificate în momentul perimetrării tuturor terenurilor pe unități, conform cererilor de înscriere depuse.

Față de cele arătate și bazați pe documentația anexată, Biroul comitetului raional de partid și Comitetul executiv al Sfatului popular raional propune Biroului Comitetului regional de partid și Comitetului executiv al Sfatului popular regional să se declare raionul Zimnicea cooperativizat.

Prim secretar,
raion

s. BadeaVâlcea

Președinte Sfat

s.I. Curea

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Zimnicea*, ds. 112/1960, f. 1-3, original.

***

139. **[1960, Roșiorii de Vede].** *Raportul Comitetului P.M.R. Roșiorii-de Vede prin care propune ca raionul să fie declarat colectivizat.*

Partidul Muncitoresc Român
Comitetul Raional Roșiori de Vede
Regiunea București

Sfatul Popular Raional
Roșiori de Vede
Comitetul Executiv

CĂTRE
Comitetul Regional P.M.R. și Comitetul executiv al
Sfatului popular al regiunii București

Raionul Roșiori cuprinde un număr de 23 de comune formate din 49 de sate în care sunt 24.082 familii ce dețin o suprafață de 69.443,27 ha. Din suprafața de 69.443,27 ha, suprafața de 63.123,66 ha sunt cuprinse în extravilan iar 6.319,61 ha sunt cuprinse în intravilan.

Suprafața colectivizabilă a raionului este redată în situațiile anexate.

În urma muncii politice desfășurate de către organele și organizațiile de partid și de stat pentru colectivizarea agriculturii raionului nostru, s-au constituit 50 gospodării agricole colective în care până în prezent s-au înscris 23.689 familii cu o suprafață de 68.417,32 ha, rămânând în afara gospodăriilor agricole colective 393 familii cu 1.025,95 ha. În procente, colectivizarea agriculturii raionului nostru până la data de 23 noiembrie a.c. este de 98,36% la familii și 98,51% la suprafață.

Pe comune, situația colectivizării este prezentată în situația anexă nr. 2 iar pe categorii de folosință în situația anexă nr. 3.

Situația prezentată în anexe corespunde realității atât în ceea ce privește numărul familiilor înscrise în G.A.C., cât și suprafața deținută de gospodăriile agricole colective, acestea fiind întocmite în urma verificărilor făcute în comune de organele raionale.

Având în vedere faptul că 98,51% din suprafața totală colectivizabilă a raionului nostru este deținută de gospodăriile agricole colective, supunem spre aprobare Comitetului regional de partid și Comitetului executiv al Sfatului popular regional propunerea noastră de a considera agricultura raionului Roșiori în linii generale, colectivizată.

Totodată, ne angajăm că vom desfășura în continuare munca politică pentru atragerea în cadrul G.A.C.-urile existente și restul de 393 familii rămase încă neînscrise.

Prim secretar,
s Constantinescu Sterea

Președinte,
s.s. Bodârlău Anghel

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roșorii de Vede*, ds. 127, f. 1, original.

***

140. [1960, Ulmeni]. *Fragment din amintirile fruntaşului ţărănist Marin F. Anca din Ulmeni.*

[...]

Situaţia politică

Până la etatea de 32 de ani nu am făcut politică, adică până în anul 1927 când m-am înscris în Partidul Naţional Ţărănesc pe care l-am simpatizat, fiind ales preşedintele organizaţiei comunale. Prin alegeri am fost ales prin vot secret primarul comunei Ulmeni, în 1928/1929 şi 1933/1934. Am fost în partidul P.N.Ţ. până la desfiinţarea lui, 1935/1936 [sic]. La reînfiinţarea partidelor politice, 1944/1945, m-am înscris în organizaţia P.N.Ţ. ca membru, dând întâietate elementelor tinere ce luaseră parte la război.

După desfiinţarea acestui partid, m-am înscris în organizaţia Partidului Social Democrat de sub preşedenţia lui Dumitru S. Copăceanu. Am fost delegat împreună cu preşedintele la congresul P.S.D., plătind cotizaţiile respective. Am contat în acest partid până la contopirea [lui] în Partidul Muncitoresc Român, în care partid am luat parte la şedinţe plătind şi cotizaţiile respective. În 1948/1949 nu am mai contat în acest partid pe motiv că [am] proprietate mai mare de 8 ha, după care dată nu am mai făcut nici un fel de politică.

În tot timpul cât am făcut politică şi în tot timpul cât am fost primarul comunei Ulmeni nu am făcut politică militantă, am făcut [politică] pentru interes general şi gospodărie, prin bună înţelegere cu sătenii din această comună. Pentru aceasta, mai mult, am intrat în politică, realizând după cum urmează:

Satul Ulmeni ţinea pendinte de comuna Spătărei, până în anul 1927. Prin cerinţa noastră s-a declarat comună, având depărtare de 5-6 km. În timpul când am fost primarul comunei am cumpărat teren pentru local de primărie pe care s-a construit localul ce se vede şi astăzi. În comună, nefiind apă bună de băut, am captat izvoarele din marginea satului unde am construit casă de captare a apei [din] care am canalizat această apă. S-a construit la marginea satului o frunte lungă de 15 m având două guri de apă şi cu jgheab pentru adăparea vitelor. De la casa de apă s-a adus în mijlocul satului, pe distanţa de 1500 m, prin țeavă galvanizată și de fontă de la care canalizare s-au făcut trei guri de apă: la Marin Barboi, un robinet, la Paciurea, în mijlocul satului unde s-a construit frunte împreună şi cu monumentul eroilor (1940-1945), iar al treilea, la Stefan Soreată.

Am făcut alinierea străzilor satului [căci] erau foarte strâmte şi cotite, şanţuri, pietruirea lor, iar [la] podeţele de la şoseaua principală s-au pus tuburi de ciment, după cum se poate vedea şi astăzi. Am înfiinţat în

1921 bancă populară în satul meu Ulmeni și în 1922 Cooperativă de aprovizionare și consum, pe care le-am servit de la înființare și până la 1948. Aici, în cooperatii, am dus o muncă zi de zi făcând local Băncii și Cooperativei, înzestrându-le cu tractor, batoză de treer, trior, vânturătoare, pluguri cu 3 și 5 brazde pentru tractor, cinematograf, radio, în acest timp de 27 ani serviți. Locuitorii ce mi-au dat concursul neprecupețit au fost: Marin I. Șchiopu, Florea St. Andrei, Stan Anghel, Radu Pârvan, Gh. G. Dică, Marin M Anca, Marin O. Ciobanu, Stan D Pascu, Eferie M Anghel; Stefan M Damalan ș.a.

Am desființat diferite rezerve și [am] împrumutat toți locuitorii satului fără loc de casă, inclusiv însurății fără loc de casă.

Motivul pentru care am intrat în politică a fost următorul: moșierului Dumitru C Iarka i-a fost expropriată, din suprafața moșiei Ulmeni, ce o avea, suprafața de 1618 ha. La luarea în primire a suprafeței, agronomul respectiv, de atunci, împreună cu mandatarii obștii de împrumutare Ulmeni au semnat de primirea întregii suprafețe, fără a o măsura. Pe teren, în loc să existe suprafața de 1618 ha, nu era în realitate decât 1500ha, adică cu 118 ha mai puțin. Direcția Cadastrului trebuia să vină să măsoare definitiv moșia și [să] dea suprafața exact cât era expropriată, lucru ce nu s-a executat. La diferite reclamații ce am făcut moșierului Iarka, [care] făcând politică liberală, punea piedici, invocând motiv că terenul ce este lipsă este impropriu culturii și că trebuie să rămână lui, cu toate că la declarația lui de expropriere arătase că tot pământul este teren de categoria I. Un alt motiv, spune că îndreptățirii la împrumutare, categoriile I, II, III sunt satisfăcuți, iar [în cazul] sătenilor săraci, fără pământ nu este obligat a se împrumutare și se pot duce să ia pământ la colonizare.

Subsemnatul, ca un cunoscător al întregii moșii, pe care am măsurat-o în timpul când am fost agent agricol, am adus la cunoștința locuitorilor din Ulmeni, ce erau fără pământ care la rândul lor au făcut reclamație la Ministerul Agriculturii, pentru care am fost ales delegat împreună cu alți locuitori.

Nu am putut face nimic pentru că moșierul Iarka amâna lucrările cu oameni politici. Atunci, noi, delegații, am luat-o tot pe cale politică făcând organizarea P.N.Ț., unde am fost ales ca președinte al organizației. Pe această cale am reușit să se măsoare moșia de către Direcția cadastrului, aplicându-se linia de defalcare între partea expropriată și partea neexpropriată, luând de la moșierul Iarka, nu-mi aduc aminte ce suprafață, pe care au fost puși în posesie provizorie locuitorii fără pământ.

În urma acestei linii de defalcare moșierul Iarka a făcut contestație în justiție, nedându-se bătut. A durat acest proces 6-8 ani, care a fost câștigat în parte de noi, sătenii, luând definitiv suprafața de 83 ha, pe care au fost împrăștiată locuitorii fără pământ din comunele Ulmeni și Spătărei, cu lot tip de 2 ha.

Țin să notez că avocat la susținerea procesului ce l-am avut cu moșierul Iarka, a fost Alexandru Stavarache, din București, strada Berzei, nr.6, de fel din comuna Dudu, de pe valea Oltului, depărtare de Turnu Măgurele 30 km.

Cu toată munca depusă de subsemnatul pe tărâmul Cooperativei timp de 32 de ani precum și pentru interesul general al comunei, răuvoitori și neștiutori pentru binele făcut de subsemnatul, împreună cu diferiți săteni din Ulmeni după 1945/1950, cu noua organizare politică a țării mi-au declarat că sunt reacționar făcându-mă și chiabur cu toate că nu exploatasem pe nimeni, neavând mașini de treer și nici comerciant nu am fost.

Dar, lucrul stă în felul următor: partidul cerea ca să [se] înființeze colectiv în comună, iar ei, conducătorii din această comună, membrii de partid, nu doreau să înființeze. Declarau că nu pot să înființeze [pentru] că locuitorii din sat sunt oamenii lui Marin F. Anca. Deci, reprezentanții politici de partid luau notă de mine și la un moment dat, la 15 august 1952, am fost arestat în drum când mă duceam la București cu un porc a-l vinde pentru a plăti din datoriile ce mai aveam de plată la percepție. Am fost arestat la Drăgănești –Vlașca și transportat cu mașina mică de un ofițer de la securitate, dat în primire la Ghencea, în barăcile din marginea Bucureștiului, la apus. Aici ne-a ținut timp de 30 de zile, după care ne-a pornit la canal, [la] Constanța, debarcându-ne la stația Dorobanț. De aici ne-a dus la colonia Galeș unde am stat pestre două luni de zile, iar pe urmă ne-a transportat la colonia Peninsula, la nord de Constanța, unde am stat până în luna noiembrie 1953, după care dată ne-a transportat la colonia Poarta Albă.

Cât am stat la canal Galeș și Peninsula am lucrat pe șantier, lucru ce era foarte greu, având [în vedere] etatea mare și [că] nu eram îmbrăcat bine. Am lucrat la C.F.R. și la spart piatra. Am dus-o foarte greu, căci nu aveam mâncare suficientă iar de acasă nu primeam pachete de alimente, cu toate că aveam dreptul de a primi lunar, dar ni le returna înapoi. Deoarece eram necondamnați și ne rețineau ca oameni politici, cu toate ca eu , ce politică făcusem, decât pentru interes general al poporului. Plus de aceasta nici scrisori nu primeam, ni le ardeau și nu ni le da.

În timpul cât am stat arestat, timp de un an și nouă luni, nu am primit decât trei pachete și patru scrisori. Aici la canal am fost bolnav de distrofie, picioarele de la mijloc în jos erau umflate butuc, nici nu mai puteam merge, le duceam târâș. Cu timpul, nemanducându-mă la lucru, m-am făcut mai bine.

Aici, la canal au mai fost cu mine Marin Barbu, Cânciu, Danciu, Cristescu Victor din Roșiori, Andrei Popescu, Buruiană Ștefan, Zalana din Alexandria, Petreanu din Belitori ș.a.

Țin să notez că nu ne veneau pachete, scrisori să scriem nu ni le da pe motiv ca să nu afle străinătatea că țin oamenii la închisoare necondamnați, deci, de bine de rău pe 26-27 mai 1954 am fost puși în libertate de la Poarta Albă și ne-am înbarcat tot la stația C.F.R. Dorobanțu. Pe la ora 8 seara, în ziua de 28.05.1954 am sosit în Gara de Nord [în] București. La darea mea jos din tren am fost întâmpinat de fiica mea Frosa cu care ne-am dus la nepotul meu Mitică Anca, unde am dormit.

Pentru tot timpul cât am lucrat la canal, timp de aproape 6 luni, mi s-a convenit pentru munca efectuată suma de 340 lei, pe care i-am depus la C.E.C. La eliberarea noastră, mi s-a dat C.E.C.-ul pe care l-am încasat în ziua de 30.05.1954 din care mi-am cumpărat una pereche de sandale iar în ziua de 31.05.1954 am părăsit Bucureștiul, venind la Ulmeni, unde era soția.

Aici am găsit toată curtea mea ocupată de Sfatul popular Ulmeni, având porci și tauri, plus casa ocupată de Postul de Miliție și de 2 milițieni cu familiile lor. La reclamația ce am făcut la Miliția Raională mi s-a pus la dispoziție o parte din casă, iar cu timpul a rămas numai postul de miliție în 2 camere și antreu.

La venirea mea de la colonie am găsit că terenul de cultură îl împărțiseră la sătenii din comună în loturi de împrăștiere, iar mie nu îmi lăsară nimic. Mă declaraseră că am părăsit domiciliul. Așa judecaseră tovarășii din Ulmeni, nepricepuți și nefiind oameni judecați. Zice zicala: „făci bine, vei vedea răul”. După cum se vede mai sus, ce rău făcusem eu acestui popor al satului Ulmeni? Pentru toată munca mea depusă atât pentru consătenii mei cât și pentru familia mea, am fost distrus complet de toată munca mea, lasându-mă în sapă de lemn, fără nici un mijloc de trai. Am fost nevoit să distrug acarelele din curte și [să le] vând pentru nevoia de hrană.

S.J.T.A.N., *Colectia manuscrise și memorii*, nr. 1/1960, f. 12-17, original.

***

141. [1961, august 1, Roșiorii de Vede]. *Situația colectivizării agriculturii în raionul Roșiorii de Vede la data amintită.*

Sfatul popular al raionului Roșiorii de Vede
Secțiunea agricolă

SITUAȚIA
Gospodăriilor agricole colective la data de 01 august 1961

Nr. crt.	Comuna	Nr. G.A.C.	Nr. Gospodării	Nr. Familii	Ha.	Rămași afară	
						Familii	Ha.
1.	Albești	2	519	701	1725	2	6
2.	Balaci	2	849	2955	2022	-	-
3.	Bălțați	3	736	905	2245	13	36
4.	Belitori	3	1784	1932	5496	36	106
5.	Beuca	3	811	845	1989	5	9
6.	Ciolănești	4	2309	2498	5786	25	9
7.	Ciurari	1	551	727	2021	5	8
8.	Cucueți	2	750	848	1626	-	-
9.	Didești	1	784	982	1957	-	-
10.	Dobrotești	3	2002	2354	5498	4	7
11.	Drăcșani	4	981	1246	2947	4	8
12.	Drăgănești	3	652	788	1421	1	1
13.	Gărăgău	1	586	582	1328	-	-
14.	Goala	2	510	660	1227	-	-
15.	Măldăieni	3	1470	1869	4753	16	48
16.	Necșești	3	1283	1329	3262	13	40
17.	Peretu	2	1893	2700	5037	9	35
18.	Rădoiești	3	984	1364	3029	18	55
19.	Săceni	2	583	738	2444	2	4
20.	Scrioaștea	1	804	944	2080	-	-
21.	Sfințești	3	849	1037	2527	1	8
22.	Socetu	1	798	805	1865	-	-
23.	Siliștea	1	1137	1513	3054	15	54
24.	Tecuci	2	995	983	3088	-	-
25.	Vârtoape	2	1951	1614	3395	7	17
26.	Zâmbreasca	1	844	1142	2512	1	5
27.	Roșiori	1	936	734	2519	5	12
	Total	59	27639	32845	76642	182	528

Şeful Secţiunii agricole
s. Ing. I. Târlescu

Şef Serv. O.T.A.
ss. Ing. B. Stratulat

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Roşiorii de Vede*, ds. 127/1961, f. 7, original.

***

142. [1962, aprilie 22, Siliştea Gumeşti]. *Tabel nominal cu cetăţenii neîncadraţi în G.A.C.*

Primăria Siliştea Gumeşti
22 IV 1962

Tabel nominal cu cetăţenii neîncadraţi în GAC până în prezent

Nr. crt.	Nume, prenume	Total teren	Animale				
			oi	cai	vaci	porci	taurine
1.	Aguţă G. Petre	2,08ha	-	1	-	-	-
2.	Tudose D. Floarea	2,04ha	-	-	-	-	-
3.	Fueraru T. Stan	2,95ha	-	-	-	1	-
4.	Udrea Gh. Ion	3,95ha	-	2	-	1	-
5.	Popescu D. Alexandru	3,99ha	-	1	1	-	1
6.	Popescu A. Constantin	0,10ha	3	-	-	-	-

Preşedinte,
s.indescifrabil

Secretar,
s. indescifrabil

Documente aparţinând Primăriei Siliştea Gumeşti, original.

***

143. [1962, noiembrie 8]. *Tabel centralizator cu medaliile acordate celor care au contribuit la colectivizarea agriculturii în raionul Drăgăneşti-Vlaşca.*

Sfatul popular al raionului Drăgăneşti-Vlaşca
Comitetul Executiv

TABEL NOMINAL
cuprinzând cadre decorate cu medalia consacrată încheierii
colectivizării agriculturii în R.P.R., numeric pe comune.

Nr. Crt.	Denumirea instituției	Nr de decorații	Observații
1.	Comitetul raional P.M.R. și U.T.M	34 buc	
2.	Sfat raion Drăgănești	43 + 1 buc.	
3.	S.M.T. Drăgănești-Vlașca	18 buc.	
4.	S.M.T. Gorneni	18 buc.	
5.	Comuna Asan-Aga	61 buc.	
6.	Comuna Bulbucata	23 buc.	
7.	Comuna Bălăria	16 buc.	
8.	Comuna Beiu	23 buc.	
9.	Comuna Botoroaga	32 buc.	
10.	Comuna Bila	26 buc.	
11.	Comuna Călugăru	20 buc.	
12.	Comuna Ciolanu	15 buc.	
13.	Comuna Comoara	15 buc.	
14.	Comuna Crovu	25 buc.	
15.	Comuna Cucuruzu	20 buc.	
16.	Comuna Drăgănești-Vlașca	37 buc	
17.	Comuna Epurești	12 buc.	
18.	Flămânda	22 buc	
19.	Gorneni	13 buc.	
20.	Letca Nouă	23 buc	
21.	Letca Veche	21 buc	
22.	Mihăilești	28 buc.	
23.	Novaci	20 buc.	
24.	Naipu	20 buc	
25.	Rușii lui Asan	20 buc.	
26.	Răsuceni	19 buc.	
27.	Răzmirești	17 buc	
28.	Toporu	44 buc	
29.	Tomulești	12 buc.	
30.	U.R.C.C	4 buc	
31.	B.R.P.R și Ocolul Ghimpați	2 buc.	

S.J.T.A.N., fond *Sfatul Popular al raionului Drăgănești Vlașca*, ds. 177/1962, f. 3, original.

144. **1968, mai 10.** *Raport al căpitanului de securitate Arvente Ilie cu privire la abuzurile și ilegalitățile comise între 1957-1959 în cadrul Penitenciarului Chilia Veche, județul Tulcea, de către conducerea acestuia.*

U.M. 01527 CORBU

13.05.1968

ANEXĂ la nr. 00471225
Ziua 16 luna mai 1968

Nr. cabinet
Prin [îndescifrabil]
8882/68

OFIȚER C.I.
CPT. ARVENTE ILIE
- 10.05.1968 -

RAPORT

:
Raportez următoarele:

În perioada august 1956 – august 1959, am lucrat în cadrul Penitenciarului CHILIA VECHE, județul Tulcea, ca ofițer cu probleme de securitate.

În toată această perioadă am constatat o serie de ilegalități, după cum urmează:

În anul 1957, comandanții unităților Direcției Generale a Penitenciarelor, au avut o ședință la București, ședință la care a participat din partea conducerii M.A.I. unul din locțiitorii Ministrului.

Cu această ocazie, printre altele, s-a dat și dezlegare comandanților de unități să aplice pedeapsa corporală unor deținuți recalcitranți, care nu se încadrau în regulamentele de funcționare a penitenciarului.

Comandantul Penitenciarului Chilia Veche, fostul Locotenent Colonel MOROMETE NICOLAE, prevalându-se de această aprobare, s-a dedat la cele mai barbare măsuri de maltratare a deținuților, ce își ispășeau în acea perioadă diferite pedepse de drept comun în unitatea respectivă.

Astfel, sus numitul împreună cu locțiitorul său Maior DUMITRESCU, fără temeiuri justificate, au trecut la aplicarea pedepsei corporale în masă.-

Pentru faptul că unii deținuți nu reușeau să îndeplinească unele norme de producție, norme ce erau foarte mari, aceștia erau dezbrăcați, culcați la pământ și li se aplicau nenumărate lovituri cu vâna de bou, curele de ventilator, etc. Din cauza acestor bătăi, unii dintre deținuți au devenit schizofrenici. Această situație se repeta în fiecare zi, de dimineața până seara. Personal am observat cum sus numiții, în zorii dimineților, veneau din interiorul Penitenciarului cu cravașele în mână, foarte satisfăcuți de faptul că au reușit să aplice cât mai multe pedepse corporale.

Pentru a ilustra și mai bine acest lucru, vreau să redau un singur aspect, dintre multele care s-au petrecut.

Într-una din zile mă aflam în biroul Locotenent Colonelului MOROMETE NICOLAE unde discutam unele probleme de serviciu. La un moment dat intră în birou Maiorul DUMITRESCU, care este întrebat de MOROMETE:

- Ei! Ce-ai făcut Dumitrescule?

- Nu vedeți? - și Dumitrescu arată lui Moromete o cravașă ruptă - i-am înșirat cu burta la pământ și i-am bătut până mi s-a rupt cravașa. Trebuie să dau ordin să mi se facă alta nouă. Fiind felicitat de Moromete pentru ceea ce a făcut, Dumitrescu radia de bucurie ca și când făcuse un act de eroism.

Tot în urma ședinței respective, fostul comandant al unității Moromete Nicolae a dat ordin locțiitorului său cu probleme de spate – Căpitanul LUCA – să nu mai dea nici un gram de carne la norma de hrană a deținuților, întrucât acesta este ordinul ministrului, lucru care de altfel s-a și executat. Datorită acestei măsuri, după o perioadă de timp, s-a ajuns ca o bună parte dintre deținuți să devină distrofici și inapți de muncă, fiind necesar de a se lua măsuri de internare a lor în diferite spitale din țară.

De asemenea pe perioada de recoltare a stufului, deținuții erau cazați pe diferite bacuri. Pe lângă bătaia care se plica acestor deținuți, mai erau izolați în așa zisa [indescifrabil]unde era un frig groaznic.

Toate acestea au culminat cu moartea unui deținut (nu mai rețin cum se numește) în urma unei pedepse corporale aplicate de către Maiorul DUMITRESCU.

Cum s-a petrecut acest lucru:

Într-una din zile, în vara anului 1958, sunt sesizat de către numitul BUSUIOC TRAIAN – lucrător cu munca cultural – educativă - că Maiorul. DUMITRESCU (pe atunci căpitan) a omorât un deținut și că vor să-l înmormânteze fără a i se mai face autopsia de către medicul legist și procuror. Mergând personal la infirmeria unității, am constatat că într-

adevăr deținutul respectiv era mort și că moartea i s-a tras din cauza bătăii, deoarece pe întreg corpul se vedeau urmele loviturilor de cravașă și sângele coagulat sub piele. Văzând acest lucru, am mers la comandantul unității și i-am spus să nu întreprindă nici o măsură pentru înhumarea deținutului până nu se vor face formele legale de către medicul legist și procuror. Această intervenție l-a șocat foarte mult pe comandant. Am raportat această situație Tovarășului Locotenent Colonel LUCA ILIE – pe atunci locțiitor al Regimentului De Securitate Dobrogea, care a luat măsuri și a trimis la fața locului procurorul și medicul legist.

Până la venirea acestor organe, am chemat la biroul meu pe Maiorul DUMITRESCU, care fiind întrebat asupra celor de mai sus, a recunoscut că într-adevăr el l-a omorât pe deținut, că de acum în acolo toată situația lui depinde de organele noastre și să-l ajutăm în această problemă deoarece îi rămâne familia pe drumuri. De față când acesta și-a recunoscut vina, se mai afla și Tovarășul Căpitan MILITARU DUMITRU, tot lucrător de Securitate la Penitenciarul Chilia.

Din verificările efectuate de către mine personal, a rezultat că deținutului respectiv i s-au aplicat peste 300 lovituri cu cravașa (numai cât s-a putut număra de unele cadre și deținuți), că în timp ce i se aplicau loviturile, unii subofițeri îl udau cu apă, că toată această scenă s-a petrecut în fața celorlalți deținuți din penitenciar, cărora li s-a dat ordin să asiste la aceasta în scop educativ. Faptul că sus numitul a sucombat din cauza bătăii, a confirmat-o și medicul legist, care a făcut raportul.

După o perioadă de câteva luni, a venit la Penitenciarul Chilia Veche, Maiorul LEMNARU, de la cabinetul ministrului, pentru a face unele verificări în cauza respectivă. Cu toate că subsemnatul mă aflam în unitate, sus numitul nu a luat legătura cu mine pentru a mă întreba despre cazul respectiv. Nici acum nu cunosc rezultatul verificărilor efectuate de către acesta și nici cum s-a soluționat cauza respectivă.

Deținutul respectiv era un element tânăr, de profesie muncitor, avea o condamnare mică, din care mai avea de executat 2 sau 3 luni. S-a motivat că acesta a fost bătut pentru faptul că ar fi încercat să evadeze, aspect ce este cu totul ireal. Chiar așa fiind, legile statului nostru incriminează infracțiunea de evadare și o pedepsește cu maximum 6 luni c.c., nicidecum cu moartea.

Rog să fiu scuzat, că în acest raport nu am putut reda cu exactitate unele aspecte, aceasta pentru faptul că nu le mai țin minte, trecând de atunci aproape 10 ani de zile.

Pentru documentare se pot lua relații de la Tovarășul Căpitan MILITARU DUMITRU, în prezent ofițer C.I. la Inspectoratul Județean de

Miliție Tulcea, precum și de la ofițerii și subofițerii care au lucrat în această perioadă la Penitenciarul Chilia Veche.

[Rezoluție]: 05.68 înainte raportul ofițerului C.I. cu rugămintea de fi cercetate abuzurile comise în cadrul Penitenciarului Chilia Veche; semnătură indescifrabilă.

[Rezoluție]: 8.05.68 propun ca (indescifrabil) predă comisiei care cercetează cazurile de abuz și (indescifrabil) legalități. Semnătură indescifrabilă.

[Rezoluție]: De acord. Col. Dălianu.

A.C.N.S.A.S., fond Documentar, ds. 19, vol. I, f. 167-170, original.

***

145. [1968, București]. Fragment din nota internă privind abuzurile săvârșite între 1949–1965, în perioada lui Gheorghe Gheorghiu-Dej, de cadre ale securității, cum reiese din dezbaterile care au avut loc în unitățile centrale ale Consiliului Securității Naționale.

CONSILIUL SECURITĂȚII STATULUI

NOTĂ

Privind cazurile mai deosebite rezultate până în prezent din dezbaterile care au avut loc în unele unități centrale ale Consiliului Securității Statului

I/. ABUZURI ȘI CAZURI REFERITOARE LA CADRE LA M.A.I. ȘI M.F.A.

- General – locotenent DOICARU NICOLAE vicepreședinte al Consiliului Securității Statului arată că din ordinul lui Drăghici Alexandru a fost scos din securitate în mod abuziv, sancționat pe linie de partid și profesională maior ICHIM GHEORGHE, care lucra în mod acoperit la „Comitetul pentru tehnică nouă”.

- Colonel BOLÎNU GHEORGHE din D.G.I.E. arată că el cunoaște unele cazuri de ofițeri de securitate care au fost îndepărtați din funcțiile lor numai pentru faptul că nu aveau arestări.

- Maior MOLDOVAN IOSIF din D.G.I.E. sesizează faptul că în 1953 – 1954, în timp ce lucra la Direcția Anchete a fost încadrat în

securitate un tânăr absolvent al I.S.E., care a primit sarcina să ancheteze un grup de fracmasoni. Când șeful ofițerului a ieșit din cameră, unul dintre anchetați l-a rugat să dea un telefon acasă la el pentru a ști care este situația soției și a copilului său.

În acest caz din ordinul lui PINTILIE GHEORGHE ofițerul a fost judecat și condamnat la moarte.

-Maior COMBI ANDREI – din Serviciul „C” arată că generalul în rezervă NEDELCO MIHAIL a comis unele ilegalități în legătură cu eliberarea pașapoartelor, a permis intrarea în incinta unității a unor persoane ce figurau în evidența operativă a organelor securității, precum și a unor cetățeni de naționalitate străină. Ofițerul a raportat despre aceasta colonelului PATESAN care la rândul său a înaintat raportul către general NEGREA VASILE.

În loc să dispună măsuri, general NEGREA l-a încunoștiințat pe general NEDELCO asupra celor raportate. Drept urmare ofițerul a fost permanent batjocorit, insultat, amenințat aducându-i-se injurii față de subalterni sau față de alte persoane străine.

- Locotenent colonel MEIANU NICOLAE din Serviciul „C” arată că maior FRÂNCU GHEORGHE a fost cercetat de către organele Direcției personal pentru unele nereguli constatate în activitatea sa. Metodele folosite de lucrătorii respectivi au fost inumane. Astfel, s-a folosit ancheta prelungită, ofițerul a fost ținut în picioare cu mâinile întinse pe perete și ca urmare acesta a înebunit.

- Colonel MIHĂILĂ șeful Direcției a IV-a arată următoarele cazuri:

a) în 1952 a fost arestat fără temei legal locotenent colonel de M.F.A. DANCUS ION pentru simplul fapt că soția fratelui său, de care acesta divorțase cu 12 ani în urmă, era bănuită că ar face parte dintr-o organizație subversivă;

b) la 18.04.1956 a fost arestat locotenent colonel IONESCU GH. din C.A.F.A. bănuit de sabotaj, pe nedrept. Cu toate presiunile care s-au făcut asupra ofițerului nu s-au putut obține probe decât că acesta „nu și-a exercitat întocmai atribuțiunile”.

c) în aprilie – mai 1952 organele de contrainformații militare au arestat 137 ofițeri M.F.A. din care majoritatea pe baza unor simple bănuieli;

d) în martie 1959 a fost arestat locotenent major M.F.A. BONCUȚ NICULAE (cu serviciul la o unitate militară din Constanța), bănuit de activitate de trădare de patrie. Această bănuială provenea de la faptul că ofițerul în cauză prin intermediul altui ofițer (locotenent major ȘTEFĂNESCU DUMITRU) cunoscuse pe un marinar sirian (SADIC

GEORGE) urmărit de organele fostei regiuni M.A.I. Constanța ca fiind suspect de spionaj

[...]

- Maior BĂRBULESCU GHEORGHE din Direcția II propune să se revadă împrejurările morții lui TUDOR de la restaurantul M.A.I. care era omul de casă al lui DRĂGHICI și despre care se aude că a fost suprimat.

- General locotenent DOICARU NICOLAE vicepreședinte al C.S.S. relatează că GHEOGHIU-DEJ și RĂDOI au încheiat unele afaceri cu firma italiană MORANDO dezavantajoasă pentru statul nostru.

Semnalarea în acest caz a fost făcută de locotenent colonel BOZIANU MIHAI încă înainte de moartea lui GHEORGHIU - DEJ.

- Locotenent colonel IOANA CONSTANTIN de la Inspectoratul de securitate Cluj arată că la Cluj a fost arestat un dentist pentru faptul că vroia să plece legal din țară la un frate de-al său. După ce a fost reținut 3 luni de zile a fost eliberat deși inițial fusese anchetat pentru trădare de patrie.

- General maior RUSU EMANOI, inspectorul șef al inspectoratului de securitate al municipiului București, propune ca lui DRĂGHICI ALEXANDRU să i se retragă titlul de erou al muncii socialiste.

- Locotenent colonel BREAHA IORDACHE din Serviciul „C” arată următoarele:

a) la coloniile de muncă Salcia, Râmnicu Sărat și altele, au murit zeci de internați (în special țărani) nevinovați, ca urmare a condițiilor inumane existente în colonii. Propune cercetarea cazurilor și luarea tuturor măsurilor legale ce impun, mai ales în numeroase cazuri, nu au existat motive care să justifice asemenea măsuri.

b) Stabilirea domiciliului obligatoriu s-a făcut în mod abuziv, fără nici un discernământ, luându-se măsuri și împotriva multor persoane care nu prezentau vreun pericol social (copii, bătrâni, etc.). S-au ridicat familiile întregi, pentru simplul motiv că locuiau sub același acoperiș cu cel propus a fi dislocat, fără să existe vreo legătură între aceștia.

c) Comisia de încadrare în C.M. sau L.M. formată din general NEGREA VASILE, general BUCSAN și general NEDELICU MIHAIL, fără nici o analiză a cazurilor respective hotăra câte 300 – 350 internări la fiecare convocare, care dura doar câteva ore.

d) În numeroase cazuri, s-au luat de la arestați toate bunurile, nelăsându-se familiilor nici măcar acele bunuri care, potrivit legii, nu puteau fi supuse confiscării.

- Locotenent colonel MEIANU NICOLAE din Serviciul „C” arată următoarele:

a) În cadrul acțiunilor împotriva organizației contrarevoluționare „Haiducii Patriei” au fost arestate 30 persoane. Întrucât după 3 luni de cercetări s-a stabilit că doar 8 persoane erau vinovate, ceilalți au fost puși în libertate; majoritatea celor eliberați erau muncitori, din care 10 erau membri de partid.

b) În urma unor măsuri luate de fosta Comisie Aliată de Control, au fost ridicate de la Tg. Jiu cca 350 vagoane cu documente de arhivă și trimise în U.R.S.S., sub pretext că documentele s-ar referi la Basarabia. În realitate, era arhiva jandarmeriei, a poliției și a Serviciului Secret de Informații.

- Maior STANCU VASILE din Serviciul „C” arată următoarele:

a) În ce privește sechestrarea de bunuri și confiscarea lor, s-a atras atenția prin ordin rezolutiv cu ocazia unei lucrări care a ajuns la cabinetul tovarășului NEGREA „să nu se favorizeze dușmanul de clasă”, deși era vorba de predarea unor bunuri ce erau prevăzute de lege a se preda la eliberarea din detenție.

b) Propune să se analizeze condamnările date unor țărani în perioada 1958 – 1962 (cu ocazia colectivizării) tocmai pentru felul cum au fost judecați și condamnați.

c) Propune verificarea împrejurărilor în care au fost executate o serie de persoane care nu erau condamnate la moarte, ci la alte pedepse privative de libertate.

d) Solicită să se analizeze oportunitatea ordinului M.A.I. nr. 209/1963 și H.C.M. 1051/1962, ambele referitoare la repartizarea în muncă a persoanelor eliberate din detenție care în esență stabilește că M.A.I. trebuie să avizeze dacă o persoană poate fi reîncadrată în vechiul loc de muncă, poate continua studiile, etc.

- Maior TURNEL CONSTANTIN din Serviciul „C” arată:

a) În problema repatriărilor din URSS, deși războiul s-a terminat în 1945, începând din 1951 o parte din prizonierii repatriați în loc să fie lăsați să se întoarcă la familiile lor, au fost din nou internați în C.M. pentru diverse motive (La baza internării unora din ei au stat materiale neverificate, furnizate de o singură persoană; declarație sau notă informativă, etc.).

b) În anii 1962 – 1963 în timp ce se afla la verificarea celor internați în L.M. la colonia Periprava cu colonel ALEXANDRESCU, din ordinul fostului comandant al coloniei, colonel CONDURACHE, au fost executați 2 deținuți sub pretext că „ar fi încercat să atace santinela”.

c) Tot în colonia Periprava a fost internat un cetățean din orașul Galați din ordinul lui ALEXANDRU DRĂGHICI în urma dispozițiilor date de GHEORGHE GHEORGHIU–DEJ pentru simplu motiv că acesta ar fi întreținut relații cu fosta cumnată a lui GHEOGHIU-DEJ.

d) În ceea ce privește fixarea D.O. s-au emis fictiv anumite acte normative ca Decizille 200/951 sau 239/952 care, cu toate cercetările efectuate nu au putut fi găsite pentru consultare de către organele Serviciului ”C”.

- Locotenent colonel TERZIU RUSALIM din Direcția a III – a, referindu-se la cazul spionilor englezi în petrol, a arătat că într-adevăr, câțiva ingineri petroliști români au fost agenți ai serviciului de spionaj englez. Pe lângă aceștia însă au fost arestate zeci de alte persoane.

Tovarășul TERZIU propune să se revizuiască acest proces iar cei nevinovați să fie reabilitați.

- Locotenent colonel VASILESCU TRAIAN, maior ROTARU DUMITRU și maior ȘTEFĂNESCU MIRCEA din Direcția contraspionaj au discutat despre cazul procesului PLĂCINȚEANU (Profesorul PLĂCINȚEANU și nepotul său doctor PLĂCINȚEANU) propunând să fie revizuit acest proces.

- Maior MIHU VALERIU, șef de catedră la Școala de ofițeri nr. 1 a spus:

În instrumentarea cazului de sabotori de la Canalul Dunărea–Marea Neagră, vorbitorul a lucrat ca anchetator.

[...] că a primit ordin de la general NEGREA să urmărească unii activiști ai mișcării muncitorești. În acest sens a arătat cazul tovarășului DONCEA.

- Colonel CRĂCIUN GHEORGHE locțiitor al șefului Direcției informații interne, a relatat următoarele:

În timpul când a fost trimis să lucreze la Canal , procesul era în curs de judecată și se depuneau multe „eforturi” pentru a se obține neapărat dovezi. Știe de la fostul anchetator CÎRNU cum acesta a bătut pe fratele tovarășei CONSTANȚA CRĂCIUN și alții , pentru a recunoaște fapte pe care nu le-au comis niciodată.

De asemenea își amintește de la unii oameni că șeful de regiune de la Pitești, BĂNUȚĂ, a fost condamnat și că a fost victimă a Serviciului”K”.

În 1963 când se afla în funcția de director al Penitenciarului Aiud, a primit pe Silbert. Tovarășul general NEGREA i-a ordonat ca să-l bage în celulă cu „cineva”. Silbert a fost izolat la Zarcă fiind considerat dușman. Ofițerul a recunoscut că nu a avut curajul să-l trateze mai omenește.

În continuare colonelul CRĂCIUN a relatat că la Penitenciarul Aiud a avut în rândul deținuților un informator – avocatul SÂRBU – care i-a relatat că cei 17 ani de pușcărie ce-i are de executat sunt urmarea indicațiilor ce le-a primit de la un anchetator pentru a face mărturii eronate cu privire la un proces al unui grup de ceferiști legionari. Procedând la verificarea celor relatate, a constatat că deținutul avea dreptate și a raportat la rândul său Direcției a III-a fără a se lua măsuri.

III/. CAZURI DE ÎNSUȘIRE ABUZIVĂ DE OBIECTE, BUNURI ȘI ALTE VALORI.

- Locotenent colonel BREAHA IORDACHE din Serviciul „C” arată:

a) după arestarea unei persoane domiciliată în București, strada Locotenent Lemnea, generalul NEDELICU MIHAI și-a însușit de la domiciliul acesteia numeroase bunuri ca: mobile, stofe, obiecte de uz casnic, etc. În urma sesizărilor către conducerea ministerului, generalul NEDELICU a fost mustrat, iar șoferul său care luase și el o dormeză, a fost sancționat cu 10 zile arest.

[...]

A.C.N.S.A.S., fond *Documentar*, ds. 19, vol I, f. 154 – 155, 160 – 162, 165, original.

INDICE TOPONIMIC**A**

Aiud	174, 190, 537, 538
Albești	232, 290, 310, 499, 501, 527
Alexandria	13, 15, 25, 32, 33, 69, 96, 104, 194, 279, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 298, 302, 304, 309, 310, 311, 328, 329, 342, 357, 364, 365, 381, 418, 425, 468, 469, 471, 472, 481, 482, 483, 500, 502, 503, 504, 512, 513, 514, 517, 518, 526
Asan Aga (Bujoreni)	517, 529
Atârnați	290, 310, 366, 469, 471, 472, 503, 504, 518

B

Babele	507
Baciu	24, 152, 157, 164, 179, 350, 506, 507
Balaci	65, 66, 67, 69, 74, 76, 89, 229, 255, 290, 323, 463, 499, 527
Baldovinești	290, 499
Balta Sărată	330
Băbăița	350, 489
Băduleasa	290, 383, 391, 402, 442, 445, 515
Bălăria	517, 529
Bălțați	463, 499, 527
Băneasa	515
Bărăști de Vede	338
Băsești	302, 303, 330, 331

Beciu	220, 288, 515
Beiu	517, 529
Belitori	23, 60, 61, 62, 97, 248, 254, 286, 290, 302, 317, 318, 320, 323, 324, 325, 326, 328, 435, 456, 459, 499, 526, 527
Beuca	79, 85, 89, 300, 302, 303, 321, 322, 336, 342, 463, 499, 527
Bila	517, 529
Blejești	24, 25, 152, 290, 295, 303, 344, 345, 350, 381, 409, 507
Bolovani	347
Botoroaga	290, 517, 529
Bragadiru	279, 420, 421, 422, 450
Bratcov	341
Brânceni	414, 415, 471, 518
Brâncoveanca	443, 445, 515
Bucșani	33, 507
București	9, 13, 20, 25, 38, 39, 41, 49, 51, 52, 54, 55, 56, 58, 59, 65, 68, 69, 70, 85, 90, 100, 107, 108, 115, 116, 119, 120 123, 125, 135, 145, 149, 150, 153, 155, 173, 181, 192, 193, 209, 210, 222, 226, 227, 229, 233, 239, 240, 253, 254, 255, 258, 263, 272, 277, 278, 284, 286, 293, 295, 297, 300, 301, 303, 304, 307, 308, 309, 310, 312, 315, 346, 355, 356, 359, 361, 362, 367, 375, 382, 386, 390, 397, 403, 404, 406, 408, 418, 425, 428, 429, 431, 432, 433, 434, 435, 439, 445, 446, 448, 451, 453, 454, 459, 461, 472, 473, 476, 481, 483, 484, 485, 487, 490, 493, 494, 496, 497, 501, 503, 506, 514, 516, 521, 522, 525, 526, 530, 533, 535, 538
Bujoru	288, 451, 515
Bulbucata	529
Burdea	347
Butculești	290, 380, 499

Butești	33, 122, 123, 135, 136, 151, 155, 177, 178, 180, 181, 183, 185, 186, 410
Buzău	303, 348
Buzescu	366, 471, 518

C

Carapancea	439
Caravaneți	515
Cartojani	507
Călinești	353, 471, 472, 518
Călugăru	290, 350, 439, 451, 517, 529
Cămineasca	25, 152
Cătunu	507
Cățelești	499
Câineni	495
Cârligați	383, 393, 402, 428, 515
Cârlomanu	515
Cervenia	279, 467
Chilia Veche	312, 530, 532, 533,
Chiriac	439
Cioara	442, 445, 516
Ciolanu	439, 468, 517, 529
Ciolănești	290, 463, 499, 527
Ciuperceni	9, 11, 14, 24, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 139, 140, 142, 143, 144, 145, 146, 149, 150, 152, 153, 154, 156, 158, 160, 161, 162, 163, 164, 166, 168, 169, 170, 172, 173, 174, 176, 189, 190, 191, 288, 296, 300, 303, 304, 344, 345, 350, 355, 372, 373, 391, 402, 409, 515
Ciurari	463, 499, 527
Clejani	507
Cluj Napoca	42, 122, 285

Comoara	517, 529
Constanța	174, 469, 470, 506, 525, 534, 535
Coțești	23, 265, 279, 290, 298, 309, 343, 353 381, 408, 422, 451, 461, 483, 484
Copaciu	439
Cosmești	24, 122, 123, 129, 132, 140, 151, 152 162, 170, 173, 189, 294, 296, 305, 350, 355, 372, 373, 380, 381, 408, 507
Costești	347
Coșoaia	410, 507
Crângeni	323, 331
Crevenicu	430, 507
Crovu	439, 468, 517, 529
Cucuieti	290, 499
Cucuruzu	439, 468, 517, 529

D

Dâmbovița	35, 347
Didești	120, 291, 499, 527
Dobrogea	25, 134, 142, 143, 145, 532
Dobrotești	9, 10, 11, 14, 16, 27, 31, 34, 35, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 237, 285, 290, 291, 294, 296, 297, 298, 301, 302, 303, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 313, 314, 315, 316, 337, 338, 342, 382, 383, 399, 404, 405, 406, 412, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 449, 451, 452, 453, 454, 455, 458, 463, 481, 492, 493, 494, 496, 499, 510, 527

Doicești	348
Dorobanțu	526
Dracea	150, 383, 391, 393, 402, 515
Drăcșani	290, 342, 463, 499, 527
Drăcșenei	459
Drăgănești de Vede	290
Drăgănești-Vlașca	32, 34, 312, 528, 529
Dudu	515, 525

E

Epurești	529
----------	-----

F

Fântânele	451, 467
Flămânda	409, 507, 515, 529
Florica	288, 515
Frăsinet	350, 409
Frumoasa	442, 467
Furculești	290, 323, 469, 469, 470, 471, 472, 518

G

Galeș	525
Gărăgău	527
Găuriciu	258, 259, 260, 261, 262, 263, 266, 267, 268, 269, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 292, 304, 305, 306, 307, 308, 310, 311, 354, 364, 378, 379, 427, 461, 500, 505, 511, 514, 516,
Găvănești	415

Gheorghe Doja	499
Ghimpați	25, 152, 439, 529
Giuvărăști	383, 391, 402, 516
Goala	290, 463, 466, 499, 527
Gorneni	529
Gratia	507
Gresia	499
Grosu	469, 470, 471, 472, 518

I

Ionașcu	302, 303, 330, 331
Ionești	348
Izlaz	391, 516
Izvoarele	12, 14, 258, 259, 262, 263, 265, 267, 268, 270, 272, 274, 275, 277, 278, 279, 289, 292, 294, 296, 298, 355, 364, 372, 379, 423, 427, 428, 462, 501, 506, 514, 516, 523

L

Lada	292, 293, 304, 363,
Laslea	22, 193, 286
Lăceni	306, 423, 425, 439, 468, 471, 518
Letca Nouă	439, 468, 517, 529
Letca Veche	439, 517, 529
Lisa	298, 309, 383, 391, 402, 467, 484,
Lița	111, 203, 220, 323, 328, 383, 391, 402, 441, 442, 515
Ludăreasca	439
Lunca de Jos	22, 193, 286

M

Mavrodin	290, 302, 328, 329, 342, 471, 512, 518
Măgura	471, 472, 518
Măgureni	320, 341,
Măldăeni	463, 499
Mârșa	507
Mărzănești	342
Mereni	409, 430, 507
Merenii de Sus	350, 408
Merii – Goala	341
Merișani	27, 70, 74, 75, 80, 84, 87, 90, 91, 94, 95, 96, 97, 98, 100, 120, 296, 307, 401, 435, 436, 492, 493, 494, 496, 499
Mihăilești	529
Miroși	336
Moldoveni	516
Moșteni	390, 469, 471, 518
Mozăceni	353
Muscel	338, 348
Muți	290, 499

N

Naipu	439, 468, 517, 529,
Nanov	471, 518
Năsturelu	422, 467
Necșești	527
Negreni	24, 35, 152, 350, 409,
Nenciulești	471, 512, 518
Nicolae Bălcescu	93, 241, 246, 288, 291, 391, 459
Novaci	529

O

Odaia	516
Odobeasca	290, 353, 499
Ologi	383, 391, 402, 515
Olteanca	515
Olteni	227, 290, 292, 309, 310, 486, 487, 488, 504,
Orbeasca	423

P

Papa	499
Parisești	410,
Pârlita	306, 341, 418, 419, 471, 518
Peretu	463, 499, 527
Periprava, colonie de muncă	106, 107, 109, 113, 114, 116, 117, 120, 250, 253, 536, 537
Piatra	115, 450, 467
Pielea	417, 471, 482, 518
Pietroșani	422, 450, 451
Pitești	20, 67, 97, 216, 222, 225, 299, 300, 302, 303, 320, 322, 323, 332, 336, 337, 339, 340, 341, 347, 348, 362, 537
Pleașov	515
Ploiești	161, 168, 172, 300, 303, 344, 348
Plopii Slăvitești	203
Plosca	342, 470, 471, 518
Poarta Albă, colonie de muncă	525,
Poroschia	471, 472, 518
Prahova, jud.	110, 303, 348,
Preajba	129, 130, 507
Purani	11, 24, 122, 123, 129, 130, 136, 140, 143, 154, 156, 157, 163, 166, 168, 169, 170, 173, 176, 303, 306, 344, 345, 350, 414, 417, 506, 507

Putineiu 203, 220, 384, 391, 402, 515

R

Racovița 338
Răcari 348
Rădoiești 527
Rădulești 431
Răsuceni 439, 468, 517, 529
Rășcani 22, 193, 286
Răzmirești 290, 529
Râioasa 295, 310, 384, 402, 494, 495, 515
Râmnicu Sărat 20, 535
Roșiori de Vede 18, 25, 32, 33, 34, 35, 60, 61, 65, 67,
69, 74, 75, 76, 77, 79, 80, 81, 82, 83,
84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93,
95, 96, 100, 104, 107, 114, 116, 227,
229, 230, 231, 232, 233, 235, 236,
237, 239, 241, 246, 247, 248, 249,
250, 287, 289, 294, 296, 297, 298,
304, 305, 306, 307, 308, 309, 310,
311, 312, 319, 320, 341, 352, 353,
356, 359, 360, 367, 382, 383, 401,
404, 405, 406, 407, 412, 418, 420,
425, 426, 431, 432, 433, 434, 435,
436, 438, 445, 447, 449, 451, 453,
454, 455, 456, 459, 461, 463, 464,
465, 466, 474, 475, 476, 478, 481,
484, 485, 490, 491, 492, 494, 497,
498, 499, 501, 502, 510, 511, 521,
522, 527, 528
Rudari 288, 515
Rușii lui Asan 529

S

Saele	199, 515
Salcia	220, 319, 320, 384, 391, 402, 515, 535
Săceni	353, 463, 499, 527
Scrioaștea	463, 499, 527
Seaca	203, 290, 384, 391, 402, 442, 516
Secara	288, 515
Segarcea Deal	393, 515
Segarcea Vale	305, 353, 374, 384, 391, 402, 515
Sfințești	290, 499, 527
Siliștea	9, 11, 16, 24, 25, 33, 34, 89, 120, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 147, 149, 150, 151, 152, 153, 155, 156, 157, 158, 161, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 173, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 191, 295, 296, 300, 301, 303, 304, 345, 361, 373, 446, 463, 464, 476, 478, 479, 480, 485, 490, 491, 499, 507, 527
Siliștea Gumești	12, 14, 15, 26, 31, 34, 225, 226, 227, 229, 230, 231, 233, 234, 235, 236, 237, 239, 241, 243, 245, 246, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 290, 291, 296, 300, 301, 303, 307, 308, 309, 312, 337, 338, 339, 342, 348, 445, 446, 447, 459, 464, 478, 479, 481, 484, 486, 491, 492, 528,
Slobozia Mândra	11, 14, 17, 22, 23, 28, 192, 193, 194, 195, 196, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 286, 290, 291, 292, 296, 302, 305, 306, 307, 316,

	317, 323, 326, 327, 328, 384, 385, 386, 390, 398, 402, 403, 404, 413, 426, 428, 443, 444
Smârdan	288, 515
Smârdioasa	261, 275, 365, 451, 467
Socetu	290, 463, 499, 527
Spătărei	353, 470, 523, 525
Stănceasca	298, 305, 394, 395, 409
Stoborăști	342
Stoicănești	353
Stoiceni	347,
Suhaia	258, 343, 450

Ș

Ștorobăneasa	279, 291, 353, 365, 366, 471, 482, 518
--------------	---

T

Talpa Bâscoveni	291, 350, 353, 351, 408, 409
Talpa Ogrăzile	292, 305, 350, 396, 397
Talpa Poștei	397
Tămășești	290, 291, 299, 380, 409
Târnava	22, 193, 286
Tecuci	20, 74, 290, 463, 499, 527
Tomulești	439, 468, 517, 529
Toporu	394, 439, 468, 517, 529
Traian	377, 284, 391, 402, 516
Trestenicu	439
Tudor Vladimirescu	90, 91, 93, 94, 152, 291, 499
Tufeni	66, 89, 342
Tulcea	31, 49, 54, 106, 312, 530, 533
Turnișor	22, 193, 286
Turnu Măgurele	25, 30, 34, 61, 76, 77, 104, 192, 193, 195, 197, 201, 203, 204, 206, 207,

208, 209, 210, 211, 213, 214, 215,
 216, 217, 287, 288, 289, 395, 396,
 302, 303, 304, 305, 306, 307, 309,
 310, 311, 322, 323, 336, 337, 341,
 342, 352, 356, 357, 360, 361, 383,
 384, 385, 386, 389, 390, 391, 392,
 393, 394, 399, 402, 413, 414, 426,
 427, 428, 440, 443, 445, 472, 473,
 494, 495, 496, 515, 516, 525

Ț

Țigănești 292, 342, 366, 471, 472, 518

U

Uda Clocociov 212, 221, 222, 384, 391, 402, 444,
 445, 515
 Uda Paciurea 300, 348, 515
 Ududeasca 419
 Uești 507
 Ulmeni 311, 471, 472, 518, 523, 524, 525,
 526,
 Ulmi 347
 Ulmuleț 274, 343
 Urluieni 342

V

Valea Cireșului 409
 Văcani 314
 Vârtoape 25, 290, 353, 380, 527
 Vârtoapele de Jos 353

Videle	16, 25, 29, 30, 33, 125, 129, 132, 140, 143, 177, 178, 179, 180, 185, 189, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 298, 305, 307, 309, 311, 351, 363, 374, 382, 396, 397, 412, 429, 430, 431, 486, 490, 504, 506, 507, 510
Viișoara	467
Vitânești	471, 518
Vlașca, jud.	24, 25, 122, 123, 125, 135, 149, 152, 156, 159, 162, 167, 176, 283, 295, 300, 303, 344, 345, 348, 408,

Z

Zăbrani	22, 193, 286
Zâmbreasca	89, 290, 499, 527
Zimnicea	25, 32, 110, 114, 259, 260, 263, 269, 271, 275, 277, 278, 287, 288, 289, 296, 298, 303, 306, 308, 309, 311, 342, 364, 408, 420, 421, 427, 449, 451, 461, 466, 468, 483, 484, 500, 505, 512, 514, 516, 518, 519, 520, 521

ISBN 978-973-1732-54-1